

Yuhanna'nın Mektubu

Matta İncili

Markos İncili

Yuhanna İncili

Yaratılış

Çıkış

Sayılar

Tesniye

Yeşu

Genel Bakış

Bu, İsa'nın öğretisini hem doğrudan hem de öğrencileri aracılığıyla ve ayrıca öğretisinin temeli olan Tanrı'nın Yasası'nı en iyi şekilde yansıtmak amacıyla özenle seçilmiş antik Yunanca metinlerden oluşan bir derlemedir. Bunlardan sonra, diğer peygamberlerin kitaplarını (Mezmurlar, Yeşaya, Yeremya, Daniel, Yunus, Hoşea vb.) okumayı düşünün.

Sorumluluk Reddi

Bu çeviri, orijinal Yunanca Septuagint ve Bizans metinlerinden büyük dil modelleri kullanılarak oluşturulmuştur. Bu nedenle orijinal dilin kültür ve dilbilgisine ait birçok unsur içermektedir, ancak hatalar da içerebilir. Garip görünen bir şey varsa, lütfen orijinal Yunanca metni kontrol edin. Bir hata bulursanız, lütfen jesusislord@joshuabile.com adresine e-posta gönderin.

Lisanslama

Bu çevirinin tamamını veya bir kısmını çoğaltma ve dağıtma izniniz vardır. Değiştirme veya satma izniniz yoktur. Bir hata bulursanız, lütfen jesusislord@joshuabile.com adresine e-posta gönderin, böylece düzeltip size güncellenmiş bir sürüm sağlayabiliriz.

Yuhanna'nın Mektubu

1 2 3 4 5

Matta İncili

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25
26 27 28

Markos İncili

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16

Yuhanna İncili

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21

Yaratılış

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25
26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46
47 48 49 50

Çıkış

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25
26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40

Sayılar

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25
26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36

Tesniye

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25
26 27 28 29 30 31 32 33 34

Yeşu

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24

Yuhanna'nın Mektubu

1

Başlangıçtan beri var olan, işittiğimiz, gözlerimizle gördüğümüz, seyrettiğimiz ve ellerimizle dokunduğumuz, hayat sözü hakkında, Ve yaşam açığa çıkarıldı ve biz gördük, tanıklık ediyoruz ve size sonsuz yaşamı bildiriyoruz; bu yaşam Baba ile birlikteydi ve bize açığa çıkarıldı. Gördüğümüzü ve işittiklerimizi size bildiriyoruz ki, siz de bizimle ilişkiye sahip olasınız ve bizim ilişkimiz ise Baba ile ve O'nun Oğlu İsa Mesih ile birlikte. Ve bunları size yazıyoruz ki, sevincimiz dolu olsun.

Ve bu, ondan duyduğumuz ve size bildirdiğimiz mesajdır: Tanrı ışıktır ve onda hiçbir karanlık yoktur. Eğer onunla ilişkimiz olduğunu söyler de karanlıkta yürürsek, yalan söylüyoruz ve gerçeği yapmıyoruz. Eğer ışıktayız yürürsek, kendisi ışıktaydı olduğu gibi, birbirimizle ilişkimiz olur ve onun oğlu İsa Mesih'in kanı bizi tüm günahattan temizler. Eğer günahımız yok dersek, kendimizi aldatırız ve gerçek içimizde değildir. Eğer günahlarımızı itiraf edersek, O sadıktır ve adildir; böylece günahlarımızı bağışlar ve bizi tüm haksızlıktan temizler. Eğer günah işlemeyiz dersek, onu yalancı yaparız ve onun sözü bizde değildir.

2

Benim çocuklarım, bunları size günah işlemeyin diye yazıyorum ve eğer biri günah işlerse, Baba'nın yanında bir savunucumuz var, adil olan İsa Mesih. Ve o, günahlarımız için keffarettir; sadece bizim günahlarımız için değil, aynı zamanda bütün dünyanın günahları için. Ve bununla onu tanıdığımızı biliriz, eğer onun emirlerini tutarsak. Onu tanıdım diyen ve onun

emirlerini tutmayan yalancıdır ve bu kişide gerçek yoktur. Ama kim onun sözünü tutarsa, gerçekten onun içinde Tanrı'nın sevgisi tamamlanmıştır. Bundan biliriz ki ona ait olduğumuzu. Onda kalmak olduğunu söyleyen kişi, O'nun yürüdüğü gibi kendisi de öyle yürümekle yükümlüdür.

Kardeşler, size yeni bir emir yazmıyorum, ama başlangıçtan sahip olduğunuz eski emri yazıyorum; eski emir, başlangıçtan duyduğunuz sözdür. Yine size yeni bir emir yazıyorum, bu O'nda ve sizde gerçektir, çünkü karanlık geçip gidiyor ve gerçek ışık şimdiden parlıyor. Işıktaki olduğunu söyleyen ve kardeşinden nefret eden, şimdiye kadar karanlıktadır. Kardeşini seven ışıktaki kalır ve onda tökezleme taşı yoktur. Ama kardeşinden nefret eden karanlıkta olan ve karanlıkta yürür, ve nereye gittiğini bilmez, çünkü karanlık onun gözlerini kör etti.

Size yazıyorum, küçük çocuklar, çünkü günahlarınız O'nun adı sayesinde bağışlanmıştır. Size yazıyorum babalar, çünkü başlangıçtan beri olanı bildiniz. Size yazıyorum genç adamlar, çünkü kötü olanı yendiniz. Size yazdım çocuklar, çünkü Baba'yı tanıdınız. Size yazdım babalar, çünkü başlangıçtan beri olanı tanıdınız. Size yazdım gençler, çünkü güçlüsünüz ve Tanrı'nın sözü içinizde kalır ve kötü olanı yendiniz.

Dünyayı sevmeyin ne de dünyadaki şeyleri sevmeyin. Eğer biri dünyayı seviyorsa, Baba'nın sevgisi onda değildir. Çünkü dünyadaki her şey, etin arzusu ve gözlerin arzusu ve hayatın övünmesi, Babadan değildir, ama dünyadandır. Ve dünya geçip gidiyor ve onun arzusu da, ama Tanrı'nın iradesini yapan sonsuza dek kalır.

Çocuklar, son saattir ve duyduğunuz gibi antichrist geliyor, ve şimdi birçok antichrist ortaya çıkmıştır, bundan dolayı son saat olduğunu biliyoruz. Bizden çıktılar, ama bizden değillerdi, çünkü eğer bizden olsalardı, bizimle kalmış olurlardı, ama böylece açığa çıksınlar ki hepsi bizden değildir. Ve siz kutsal olandan gelen meshetmeye sahipsiniz ve her şeyi biliyorsunuz. Size gerçeği bilmediğiniz için yazmadım, ama onu bildiğiniz için yazdım ve hiçbir yalan gerçekten değildir. Yalancı kimdir, İsa'nın Mesih olduğunu inkar edenden başkası değilse? Bu, babayı ve oğulu inkar eden dinsözdür. Oğlu inkar eden kimse babaya da sahip değildir. Siz bu yüzden başlangıçtan duyduğunuz o, sizde kalsın. Eğer başlangıçtan duyduğunuz o sizde kalırsa, siz de Oğul'da ve Baba'da kalacaksınız. Ve bu, kendisinin bize vadettiği vaattir: sonsuz hayat. Bunları size sizi aldatanlar hakkında yazdım. Ve siz, ondan aldığınız mesih içinizde kalır, ve birinin sizi öğretmesine ihtiyacınız yoktur, ama aynı mesih sizi her şey hakkında öğretir, ve gerçektir ve yalan değildir, ve sizi öğrettiği gibi onda kalacaksınız. Ve şimdi, küçük çocuklar, O'nda kalın ki, O ortaya çıktığında cesarete sahip olalım ve O'nun gelişinde O'ndan utanç duymayalım. Eğer O'nun adil olduğunu biliyorsanız, adaleti yapan herkesin O'ndan doğmuş olduğunu da bilirsiniz.

3

Bakın, Baba bize ne tür bir sevgi vermiş ki Tanrı'nın çocukları olarak çağrılalım. Bu yüzden dünya sizi tanımıyor, çünkü O'nu tanımadı. Sevgililer, şimdi Tanrı'nın çocuklarıyız ve ne olacağımız henüz açığa çıkarılmadı, ama biliyoruz ki eğer O açığa çıkarılırsa, O'na benzer olacağız, çünkü O'nu olduğu gibi göreceğiz. Ve bu umuda ona sahip olan herkes kendini arındırır, o saf olduğu gibi.

Günah işleyen herkes yasadırlık da işler ve günah yasadırlıktır. Ve biliyorsunuz ki O, bizim günahlarımızı kaldırmak için görüdü ve O'nda günah yoktur. O'nda kalan herkes günah işlemez; günah işleyen herkes onu ne görmüştür ne de tanıdır. Küçük çocuklar, hiç kimse sizi aldatmasın; doğruluğu yapan adildir, tıpkı O'nun adil olduğu gibi. Günah işleyen şeytandır, çünkü şeytan başlangıçtan beri günah işler. Tanrı'nın Oğlu, şeytanın işlerini yok etmek için ortaya çıktı. Tanrı'dan doğmuş olan herkes günah işlemez, çünkü O'nun tohumu onun içinde kalır ve günah işleyemez, çünkü Tanrı'dan doğmuştur. Bundan Tanrı'nın çocukları ve şeytanın çocukları bellidir. Doğruluk yapmayan herkes Tanrı'dan değildir ve kardeşini sevmeyen de. Çünkü başlangıçtan işittiğiniz haber budur ki, birbirimizi sevelim. Kain gibi olmayın, o şeytandan idi ve kardeşini kesti, ve hangi sebeple onu kesti? Çünkü onun işleri şeytani idi, ama kardeşinin işleri adildi. Şaşırmanın kardeşlerim, eğer dünya sizden nefret ediyorsa. Biz biliyoruz ki ölümden hayata geçmişiz, çünkü kardeşleri seviyoruz; kardeşini sevmeyen ölümden kalır. Her kardeşinden nefret eden bir katildir ve biliyorsunuz ki hiçbir katil kendisinde kalan sonsuz hayata sahip değildir. Bunda sevgiyi anladık, çünkü o bizim için kendi ruhunu koydu, ve biz de kardeşler için ruhlarımızı koymak zorundayız. Kim dünyanın geçimine sahip olur ve kardeşinin ihtiyacı olduğunu görür ve yüreğini ondan kapatırsa, Tanrı'nın sevgisi nasıl onda kalır? Çocuklarım, sözle ya da dille değil, eylemle ve gerçeyle sevelim. Ve bundan gerçekten olduğumuzu biliyoruz ve onun önünde kalplerimizi ikna edeceğiz. Çünkü eğer kalbimiz bizi mahkum ederse, Tanrı kalbimizden daha büyüktür ve her şeyi bilir. Sevgililer, eğer kalbimiz bizi mahkum etmezse, Tanrı'ya karşı cesaret sahibiyiz. Ve eğer ne istersek O'ndan alırız, çünkü O'nun emirlerini tutarız ve O'nun önünde hoş olan şeyleri yaparız. Ve bu onun emridir, böylece onun oğlu İsa Mesih'in adına inanacağız ve

emri verdiği gibi birbirimizi seveceğiz. Ve onun emirlerini tutan kişi onda kalır ve o da ondadır. Bundan biliriz ki o bizde kalır, bize verdiği Ruh'tan dolayı.

4

Sevgililer, her ruha inanmayın, ama ruhları sınavın Tanrı'dan olup olmadığını, çünkü birçok sahte peygamber dünyaya çıkmıştır. Bununla Tanrı'nın ruhunu bilirsiniz, İsa Mesih'in bedende gelmiş olduğunu itiraf eden her ruh Tanrı'dandır, Ve her ruh ki İsa Mesih'in bedende gelmiş olduğunu itiraf etmez, Tanrı'dan değildir, ve bu Deccal'in ruhudur ki geldiğini duymuşsunuz, ve şimdi dünyada zaten vardır. Siz Tanrı'dan geliyorsunuz, küçük çocuklar, ve onları yendiniz, çünkü sizdeki, dünyadakinden daha büyüktür. Onlar dünyadan olanlardır, bu yüzden dünyadan konuşurlar ve dünya onları duyar. Biz Tanrı'danız. Tanrı'yı bilen bizi dinler. Kim Tanrı'dan değilse bizi dinlemez. Bundan hakikat ruhunu ve sapkınlık ruhunu biliriz.

Sevgililer, birbirimizi sevelim, çünkü sevgi Tanrı'dandır ve seven herkes Tanrı'dan doğmuştur ve Tanrı'yı bilir. Sevmeyen Tanrı'yı bilmedi, çünkü Tanrı sevgidir. Tanrı'nın sevgisi bize şu şekilde açığa çıkarıldı: Tanrı biricik Oğlu'nu dünyaya gönderdi ki, O'nun aracılığıyla yaşayalım. Sevgi budur: biz Tanrı'yı sevdiğimiz için değil, ama O bizi sevdiği ve günahlarımız için kefarete olarak Oğlunu gönderdiği için. Sevgililer, eğer Tanrı bizi böyle sevdiyse, biz de birbirimizi sevmeliyiz. Tanrı'yı hiç kimse asla görmemiştir; eğer biz birbirimizi seversek, Tanrı bizde kalır ve onun sevgisi bizde mükemmelleştirilmiştir. Bunda biliriz ki O'nda kalırız ve O bizde, çünkü Ruhu'ndan bize vermiştir. Ve biz gördük ve tanıklık ediyoruz ki Baba, Oğlu'nu dünyanın kurtarıcısı olarak göndermiştir. Kim İsa'nın Tanrı'nın Oğlu olduğunu ikrar ederse, Tanrı onda

kalır ve o da Tanrı'da kalır. Ve biz Tanrı'nın bize olan sevgisini bildik ve inandık. Tanrı sevgidir ve sevgide kalan Tanrı'da kalır ve Tanrı onda kalır. Bu sayede sevgi bizimle mükemmelleştirilmiştir, öyle ki yargı gününde cesarete sahip olalım, çünkü O nasılsa, biz de bu dünyada öyleyiz. Korku, sevginin içinde değildir, ama mükemmel sevgi korkuyu dışarı atar, çünkü korku cezayı içerir, fakat korkan kişi sevgide tamamlanmamıştır. Biz onu sevmeliyiz, çünkü o bizi ilk sevdi. Eğer biri Tanrı'yı seviyorum der ve kardeşinden nefret ederse, yalancıdır, çünkü gördüğü kardeşini sevmeyen, görmediği Tanrı'yı nasıl sevebilir? Ve bu emri ondan alırız ki, Tanrı'yı seven kardeşini de sevsin.

5

İsa'nın Mesih olduğuna iman eden herkes Tanrı'dan doğmuştur ve doğurana seven, ondan doğmuş olanı da sever. Bununla, Tanrı'yı sevip emirlerini tuttuğumuzda, Tanrı'nın çocuklarını sevdiğimizi biliriz. Zira bu, Tanrı'nın sevgisidir ki O'nun emirlerini tutalım, ve O'nun emirleri ağır değildir. Çünkü Tanrı'dan doğmuş olan her şey dünyayı yener ve dünyayı yenmiş olan zafer bizim inancımızdır. Dünyayı yenen kim, İsa'nın Tanrı'nın oğlu olduğuna inanan değilse? Bu, su ve kan aracılığıyla gelen İsa Mesih'tir; yalnızca suda değil, ama suda ve kanda, ve Ruh tanıklık edendir, çünkü Ruh gerçektir. Çünkü gökte tanıklık eden üç vardır: Baba, Söz ve Kutsal Ruh, ve bu üçü birdir, ve yeryüzünde tanıklık eden üç vardır Ruh, su ve kan; ve bu üçü birdir. Eğer insanların tanıklığını alıyorsak, Tanrı'nın tanıklığı daha büyüktür, çünkü bu, Tanrı'nın kendi Oğlu hakkında tanıklık ettiği tanıklıktır. Tanrı'nın Oğlu'na iman eden, tanıklığı kendi içinde taşır; Tanrı'ya iman etmeyen ise O'nu yalancı durumuna düşürmüştür, çünkü Tanrı'nın kendi Oğlu hakkında ettiği tanıklığa inanmamıştır. Ve bu tanıklıktır ki, Tanrı bize sonsuz

yaşam verdi ve bu yaşam O'nun Oğlu'ndadır. Oğula sahip olan hayata sahiptir, Tanrı'nın Oğlu'na sahip olmayan hayata sahip değildir.

Bu şeyleri size yazdım, Tanrı'nın Oğlu'nun adına inananlar, böylece sonsuz hayata sahip olduğunuzu bilebilirsiniz ve böylece Tanrı'nın Oğlu'nun adına inanabilirsiniz. Ve bu, O'na karşı sahip olduğumuz cesaret/açık sözlülüktür, çünkü eğer O'nun iradesine göre bir şey istiyorsak bizi duyar. Ve eğer O'nun bizden ne istersek duyduğunu bilirsek, O'ndan istediğimiz isteklere sahip olduğumuzu biliriz. Eğer biri kardeşinin ölüme götürmeyen bir günah işlediğini görürse, isteyecek ve ona hayat verecektir, ölüme götürmeyen günah işleyenlere. Ölüme götüreren günah vardır; o hakkında istemesi için söylemiyorum. Her haksızlık günahdır ve ölüme götürmeyen günah vardır. Tanrı'dan doğmuş olan herkesin günah işlemediğini biliyoruz, ancak Tanrı'dan doğmuş olan kendisini korur ve kötü olan ona dokunmaz. Tanrı'dan olduğumuzu biliyoruz ve bütün dünya kötülüğün içinde yatmaktadır. Biz biliyoruz ki Tanrı'nın Oğlu gelmiştir ve bize gerçek olanı bilelim diye akıl vermiştir, ve biz gerçek olanda, O'nun Oğlu İsa Mesih'te varız. Bu, gerçek Tanrı ve sonsuz hayattır.

Küçük çocuklar, kendinizi putlardan koruyun, amin.

Matta İncili

1

İsa Mesih'in, Davut oğlunun, İbrahim oğlunun soy kitabı. Abraham, Isaac'i doğurdu, Isaac ise Jacob'u doğurdu, Jacob ise Judah'ı ve onun kardeşlerini doğurdu. Judah, Tamar'dan Phares ve Zerah'ı doğurdu, Phares Hezron'u doğurdu, Hezron Aram'ı doğurdu, Aram, Aminadab'ı doğurdu, Aminadab, Nahşon'u doğurdu, Nahşon, Salmon'u doğurdu, Salmon, Rahab'tan Boaz'ı doğurdu, Boaz, Rut'tan Obed'i doğurdu, Obed, İşay'ı doğurdu, Jesse, kral Davud'u doğurdu. Kral Davud ise Uriya'nın karısından Süleyman'ı doğurdu. Süleyman, Rehavam'ı doğurdu, Rehavam, Aviya'yı doğurdu, Aviya, Asa'yı doğurdu, Asa, Jehoshaphat'ı doğurdu, Jehoshaphat, Joram'ı doğurdu, Joram, Uzziah'ı doğurdu. Uzziah, Jotham'ı doğurdu, Jotham, Ahaz'ı doğurdu, Ahaz, Hezekiah'ı doğurdu. Hezekiah, Manasseh'i doğurdu; Manasseh, Amon'u doğurdu; Amon, Josiah'ı doğurdu. Josiah, Jeconiah'ı ve onun kardeşlerini Babil sürgünü zamanında doğurdu.

Babil sürgününden sonra Yekonyah, Şealtiel'i doğurdu ve Şealtiel, Zerubbabel'i doğurdu. Zerubbabel, Abiud'u doğurdu, Abiud, Eliakim'i doğurdu, Eliakim, Azor'u doğurdu, Azor, Zadok'u doğurdu, Zadok, Achim'i doğurdu, Achim, Eliud'u doğurdu, Eliud, Eleazar'ı doğurdu; Eleazar, Mattan'ı doğurdu; Mattan, Yakup'u doğurdu. Yakub ise Yusuf'u doğurdu, Meryem'in kocasını; ondan Mesih denilen İsa doğdu. Dolayısıyla İbrahim'den Davut'a kadar tüm kuşaklar on dört kuşaktır ve Davut'tan Babil sürgününe kadar on dört kuşak ve Babil sürgününden Mesih'e kadar on dört kuşaktır.

İsa Mesih'in doğumu şöyle oldu: Annesi Meryem, Yusuf'la nişanlanmıştı. Onlar bir araya gelmeden önce, Meryem'in Kutsal Ruh'tan hamile olduğu anlaşıldı. Joseph ama onun kocası adil olduğu için ve onu açıkça utandırmak istemediği için, onu gizlice boşamayı diledi. Ama o bu şeyleri düşündüğünde, işte Rabbin meleği rüyada ona göründü ve dedi: Yusuf, Davud'un oğlu, eşin Meryem'i almaktan korkma, çünkü onda doğmuş olan Kutsal Ruh'tandır. Bir oğul doğuracak ve onun adını İsa koyacaksın, çünkü o, halkını onların günahlarından kurtaracak. Bütün bunlar oldu ki, Rab tarafından peygamber aracılığıyla söylenmiş olan yerine getirilsin, İşte, bakın, kız rahimde gebe kalacak ve bir oğul doğuracak ve onun adını Emmanuel koyacaklar ki bu çevrildiğinde Tanrı bizimle demektir.

Uyandırıldıktan sonra Yusuf uykudan, Rabbin meleği ona emrettiği gibi yaptı ve karısını aldı. Ve onu, ilk doğan oğlunu doğurana kadar tanımadı ve onun adını İsa koydu.

2

İsa, Yahudiye'nin Beytlehem'inde Kral Hirodes'in günlerinde doğmuşken, işte doğudan müneccimler Kudüs'e geldiler. Yahudilerin doğmuş kralı nerede? diyerek sordular, çünkü onun yıldızını doğuda gördük ve ona tapmaya geldik. Kral Hirodes bunu duyunca rahatsız oldu ve bütün Yerusâlim onunla birlikte Ve halkın tüm baş rahiplerini ve yazıcılarını toplayarak, onlara Mesih'in nerede doğacağını soruyordu. Onlar ona dediler: Yahudiye'nin Betlehem'inde, çünkü peygamber aracılığıyla böyle yazılmıştır. Ve sen Beytlehem, Yahuda toprağı, Yahuda'nın liderleri arasında hiçbir şekilde en küçük değilsin, çünkü senden bir lider çıkacak; o, benim halkım İsrail'i güdecektir.

O zaman Hirodes, gizlice çağırđığı müneccimlerden görünen yıldızın zamanını kesin olarak öğrendi. Ve onları Beytlehem'e göndererek dedi ki, Gidin, çocuk hakkında kesin olarak araştırın, ama ne zaman bulursanız, bana bildirin, böylece ben de gelip ona tapınayım. Onlar kralı dinledikten sonra gittiler, ve işte doğuda gördükleri yıldız onların önünden gidiyordu, ta ki gelip çocuğun olduğu yerin üstünde durana kadar. Yıldızı gördüklerinde ise son derece büyük bir sevinçle sevindiler. Eve gelerek çocuğu annesi Meryem ile birlikte gördüler ve önünde yere kapanarak ona tapındılar. Hazineslerini açarak ona hediyeler sundular: altın, günlük ve mür. Ve rüyada uyarılmış olarak Hirodes'e dönmemeye, başka bir yoldan kendi topraklarına geri çekildiler.

Onlar geri çekildikten sonra, işte Rabbin meleği rüyada Yusuf'a görünerek dedi: Kalk, çocuğu ve annesini al ve Mısır'a kaç, ve sana söyleyene kadar orada kal, çünkü Hirodes çocuğu yok etmek için arayacak. O ise ayağa kalkarak çocuğu ve annesini gece aldı ve Mısır'a çekildi. Ve Hirodes'in ölümüne kadar orada kaldı, öyle ki Rab tarafından peygamber aracılığıyla söylenmiş olan söz yerine gelsin: Mısır'dan oğlumu çağırdım.

O zaman Hirodes, müneccimler tarafından aldatıldığını görünce çok öfkeleni ve adamlarını göndererek Beytlehem'de ve onun bütün sınırları içinde bulunan, müneccimlerden kesin olarak öğrendiği zamana göre iki yaşında ve daha küçük bütün çocukları öldürdü. O zaman peygamber Yeremya tarafından söylenmiş olan söz yerine geldi. Ramah'ta bir ses duyuldu, ağıt ve ağlama ve büyük yas, Rachel çocuklarını ağlıyordu ve teselli edilmek istemedi, çünkü onlar yoksular.

Hirodes ölünce işte Rabbin meleği rüyada Mısır'daki Yusuf'a göründü Şöyle diyerek: Kalk, çocuğu ve annesini al ve İsrail

topraklarına git, çünkü çocuğun ruhunu arayanlar öldüler. Ama o kalktı, çocuğu ve annesini aldı ve İsrail topraklarına geldi.

Ama Arkelaus'un babası Hirodes'in yerine Yahudiye üzerinde hüküm sürdüğünü işitince, oraya gitmeye korktu; ancak rüyada uyarılınca Celile bölgelerine çekildi. Ve gelip Nazaret denilen şehre yerleşti, böylece peygamberler aracılığıyla söylenmiş olan Nazaralı çağrılacak sözü yerine gelsin.

3

O günlerde Vaftizci Yuhanna, Yahudiye çölünde vaaz ederek gelir. Ve şöyle diyerek: Tövbe edin, çünkü göklerin krallığı yaklaştı. Çünkü bu, Yeşaya peygamber tarafından söylenmiş olandır: Çölde haykıranın sesi, Rabbin yolunu hazırlayın, onun patikalarını düz yapın.

Yuhanna'nın elbisesi deve kıllarından idi ve belinin etrafında deri bir kemer vardı, besini ise çekirgeler ve yabani bal idi. O zaman Kudüs ve bütün Yahudiye ve Ürdün'ün bütün çevre bölgesi ona doğru gidiyordu. Ve Ürdün'de onun tarafından günahlarını itiraf ederek vaftiz ediliyorlardı.

Ama Ferisiler ve Sadukilerin çoğunun onun vaftizine gelmekte olduğunu görünce, onlara dedi: Engerek dölü, size yaklaşmakta olan gazaptan kaçmayı kim gösterdi? Öyleyse tövbeye layık meyve verin. Ve kendi kendinize Babamız İbrahim var demeyi düşünmeyin. Çünkü size söylerim ki Tanrı bu taşlardan İbrahim'e çocuklar çıkarabilir. Zaten balta ağaçların köküne dayanmıştır, bu yüzden iyi meyve vermeyen her ağaç kesilir ve ateşe atılır.

Ben gerçekten sizi suyla tövbeye vaftiz ediyorum, ama benden sonra gelen benden daha güçlüdür, ben onun ayakkabılarını taşımaya layık değilim, o kendisi sizi Kutsal Ruh'la ve ateşle vaftiz edecek. Yaba küreği elinde olan ve harman yerini iyice temizleyecek olan, buğdayını ambarına toplayacak, ama samanı sönmeyen ateşte yakacak.

O zaman İsa, Yahya tarafından vaftiz edilmek için Celile'den Ürdün'e, Yahya'nın yanına gelir. Ama Yuhanna onu engelliyordu ve dedi ki: Benim senin tarafından vaftiz edilmeye ihtiyacım var, sen mi bana geliyorsun? Ama İsa ona cevap vererek şöyle dedi: Şimdi bırak, çünkü her türlü doğruluğu yerine getirmek bize böylece uygundur. O zaman ona izin verdi. Ve vaftiz edilen İsa, hemen sudan çıktı ve işte gökler ona açıldı ve Tanrı'nın Ruhunun güvercin gibi inerek onun üzerine geldiğini gördü. Ve işte göklerden bir ses şöyle dedi: Bu benim sevgili oğlumdur, ondan hoşnudum.

4

O zaman İsa, şeytan tarafından denenmek için Ruh tarafından çöle götürüldü. Ve kırk gün ve kırk gece oruç tuttuktan sonra acıktı. Ve ona yaklaşan sınayan dedi ki, eğer Tanrı'nın oğlu isen, söyle ki bu taşlar ekmek olsun. O ise cevap vererek dedi: Yazılmıştır: İnsan yalnız ekmekle yaşamaz, fakat Tanrı'nın ağzından çıkan her sözle yaşar. O zaman şeytan onu kutsal şehre götürür ve tapınağın köşesine dikerek koyar. Ve ona der ki: Eğer Tanrı'nın oğlu isen, kendini aşağı at, çünkü yazılmıştır ki, meleklerine senin hakkında emredek ve elleri üzerine seni kaldıracaklar, sakın ayağını taşa çarpmayasın diye.

İsa ona dedi, yine yazılmıştır, Rabbin Tanrın'ı denemeyeceksin.

Yine şeytan onu çok yüksek bir dağa alır ve ona dünyanın bütün krallıklarını ve onların ihtişamını gösterir. Ve ona şöyle söyler: Eğer düşerek bana tapınırsan, bunların hepsini sana vereceğim. O zaman İsa ona der: Git arkama, Şeytan! Çünkü yazılmıştır: Rabbin olan Tanrın'a tapacaksın ve yalnız O'na hizmet edeceksin. O zaman şeytan onu bıraktı ve işte melekler yaklaşıp ona hizmet ettiler.

İsa, Yuhanna'nın teslim edildiğini işitince Celile'ye çekildi. Ve Nasıra'yı geride bırakarak geldi ve Zabulon ile Naftali sınırları içinde, kıyıdaki Kapernaum'a yerleşti. İşıya peygamber aracılığıyla söylenmiş olan söz yerine getirilsin diye Zebulun toprağı ve Naphtali toprağı, deniz yolu, Ürdün'ün ötesi, ulusların Celilesi. Karanlıkta oturan halk büyük bir ışık gördü ve ölüm gölgesinde oturanların üzerine ışık doğdu.

O zamandan itibaren İsa, Tövbe edin, çünkü göklerin krallığı yaklaştı diye vaaz etmeye ve söylemeye başladı.

Celile denizinin yanında yürürken iki kardeş gördü: Petrus denilen Simun ve onun kardeşi Andreas denize ağ atıyorlardı, çünkü balıkçıydılar. Ve onlara der ki, Benim ardımdan gelin ve sizi insan balıkçıları yapacağım. Onlar ise ağları hemen bırakarak ona tabi oldular. Ve oradan ilerleyerek, Zebedi'nin oğlu Yakup ve kardeşi Yuhanna olmak üzere diğer iki kardeşi gördü; onlar teknede babaları Zebedi ile birlikte ağlarını tamir ediyorlardı ve onları çağırdı. Onlar ise hemen teknelerini ve babalarını bırakarak ona uydular.

Ve İsa, bütün Celile'yi dolaşarak onların cemaatlerinde öğretiyor, krallığın müjdesini duyuruyor ve halkın arasındaki her hastalığa ve her illete hizmet ediyordu. Ve onun şöhreti bütün Suriye'ye yayıldı, ve ona çeşitli hastalıklara ve ıstıraplara tutulmuş, kötü durumda olan bütün hastaları, cin çarpmışları, sara hastalarını ve felçlileri getirdiler, ve onları iyileştirdi. Ve Celile'den, Dekapolis'ten, Kudüs'ten, Yahudiye'den ve Ürdün'ün ötesinden birçok kalabalık ona tabi oldu.

5

Kalabalıkları görünce dağa çıktı ve o oturduğunda öğrencileri ona yaklaştı. Ve ağzını açarak onlara şöyle öğretiyordu: Ruhta yoksul olanlar ne mutludur, çünkü göklerin krallığı onlarındır. Mübarek yas tutanlardır, çünkü onlar teselli edileceklerdir. Mübarek uysal olanlar, çünkü onlar toprağı miras alacaklar. Mübarek, adalet için aç ve susuz olanlardır, çünkü onlar doyurulacaklardır. Merhametliler ne mutludur, çünkü onlar merhamet görecektir. Kalbi temiz olanlar mübarektir, çünkü onlar Tanrı'yı görecektir. Barışseverler mübarektir, çünkü onlar Tanrı'nın oğulları olarak çağrılacaklar. Mübarek, adalet uğruna zulme uğramışlar, çünkü Gökler Krallığı onlarındır. Mübarek olursunuz, insanlar sizi aşağıladığında, zulmettiğinde ve benim uğruma hakkınızda yalan söyleyerek her türlü kötü sözü söylediğinde. Sevinin ve coşkuyla sevinin, çünkü sizin ödülünüz göklerde büyüktür, zira sizden önce peygamberlere de böyle zulüm ettiler.

Siz dünyanın tuzusunuz, ama eğer tuz tatsız olursa, neyle tuzlanacak? Artık hiçbir işe yaramaz, ancak dışarı atılmak ve insanlar tarafından çiğnenmek için. Siz dünyanın ışığısınız. Bir dağın üzerine kurulmuş şehir gizlenemez, Ne de bir lamba yakıp

onu sepetin altına koyarlar, aksine kandilliğın üzerine koyarlar ve evdeki herkese ışık verir. Böylece ışığınız insanların önünde parlasın ki, güzel işlerinizi görsünler ve göklerdeki Babanızı yüceltsinler.

Kanunu veya peygamberleri yok etmek için geldiğimi düşünmeyin, yok etmek için gelmedim, ama tamamlamak için. Gerçekten size söylüyorum ki, gök ve yer geçip gitmedikçe, her şey oluncaya kadar yasadan bir iota ya da bir serif kesinlikle geçip gitmeyecektir. Kim eğer bu en küçük emirlerden birini bozar ve böylece insanlara öğretirse, göklerin krallığında en küçük çağrılacaktır; ama kim yapar ve öğretirse, bu kişi göklerin krallığında büyük çağrılacaktır. Çünkü size söylüyorum ki, eğer sizin doğruluğunuz din bilginlerinin ve Ferisilerin doğruluğundan daha fazla olmasa, göklerin krallığına asla girmeyeceksiniz. Eskilere öldürmeyeceksin denildiğini duydunuz; kim öldürürse yargıda suçlu olacaktır. Ama ben size söylüyorum ki, kardeşine boş yere öfkelenen her kişi yargılamaya suçlu olacaktır; kim kardeşine raka derse, yüksek meclis önünde suçlu olacaktır; kim ahmak derse, ateş cehennemine suçlu olacaktır. Eğer hediyeni sunağın üzerine sunarken orada kardeşinin sana karşı bir şeyi olduğunu hatırlarsan Hediyeni sunağın önünde orada bırak ve önce git kardeşinle barış, sonra gel ve hediyeni sun. Yolda onunla birlikteyken hasımınla çabucak iyi geçin, yoksa hasım seni hakime teslim eder ve hakim seni görevliye teslim eder ve hapse atılırsın. Sana gerçekten söylüyorum, son kuruşu geri ödeyene kadar oradan çıkamazsın.

Eskilere zina etmeyeceksin denildiğini işittiniz. Ama ben size diyorum ki, bir kadına onu arzu etmek için bakan her kişi, kalbinde onunla zaten zina etmiştir. Eğer sağ gözün seni günaha düşürürse, onu sök ve kendinden at, çünkü organlarından birinin

yok olması senin için faydalıdır ve bütün vücudunun cehenneme atılmaması için. Ve eğer sağ elin seni günaha düşürürse, onu kes ve kendinden at, çünkü organlarından birinin yok olması senin için faydalıdır ve bütün bedeninin cehenneme atılmaması.

Söylendi ki, kim karısını boşarsa, ona boşanma belgesi versin. Ama ben size diyorum ki, kim karısını zina sebebi dışında boşarsa onu zina ettirmiş olur ve kim boşanmış biriyle evlenirse zina etmiş olur.

Yine duydunuz ki eskilere söylendi: Yalan yere yemin etmeyeceksin, ama yeminlerini Rabbe vereceksin. Ama ben size söylüyorum hiç yemin etmeyin, ne gökte, çünkü o Tanrı'nın tahtıdır Ne yeryüzü üzerine, çünkü O'nun ayaklarının ayaklılığıdır, ne de Kudüs üzerine, çünkü büyük Kralın şehridir. Ne de başın üzerine yemin et, çünkü bir saç telini beyaz ya da siyah yapamazsın. Sözüünüz evet evet, hayır hayır olsun; bunların fazlası kötünden gelir.

Göz yerine göz ve diş yerine diş denildiğini duydunuz. Ama ben size söylüyorum, kötüye karşı koymayın; kim seni sağ yanağına vuracaksa, ona diğerini de çevir. Ve seninle yargılanmak ve tünüğünü almak isteyen kişiye, ona üst giysiyi de bırak. Ve kim seni bir mil yürümeye zorlarsa, onunla iki mil git. Senden isteyene ver ve senden ödünç almak isteyenenden yüz çevirme.

Şöyle söylendiğini duydunuz: Komşunu seveceksin ve düşmanından nefret edeceksin. Ama ben size söylüyorum, düşmanlarınızı sevin, size lanet edenleri kutlayın, size nefret edenlere iyi davranın ve size kötü davrananlara ve size zulmedenlere dua edin. Öyle ki göklerdeki Babanızın oğulları olasınız, çünkü O, güneşini kötülerin ve iyilerin üzerine doğdurur

ve yağmurunu doğruların ve doğru olmayanların üzerine yağdırır. Eğer sizi sevenleri seviyorsanız, ne ödülünüz var? Vergi toplayanlar da aynısını yapmıyor mu? Ve eğer sadece arkadaşlarınızı selamlarsanız, ne fazlalık yaparsınız? Vergi toplayıcılar da böyle yapmıyor mu? Öyleyse siz mükemmel olacaksınız, tıpkı göklerdeki Babanızın mükemmel olduğu gibi.

6

Sadakanızı insanların önünde onlara görünmek için yapmamaya dikkat edin, aksi takdirde göklerdeki Babanızın yanında ödülünüz olmaz. Ne zaman sadaka verirsen, önünde trompet çalma, tıpkı ikiyüzlülerin cemaatlerde ve sokaklarda yaptıkları gibi, böylece insanlar tarafından yüceltilsinler, gerçekten size söylerim, onlar ücretlerini almışlardır. Ama sen sadaka verirken sol elin, sağ elinin ne yaptığını bilmesin. Öyle ki sadakan gizlide olsun, ve gizlide gören baban sana açıkta verecek.

Ve ne zaman dua etsen, ikiyüzlüler gibi olmayacaksın, çünkü onlar havralarda ve sokakların köşelerinde ayakta durup dua etmeyi severler, böylece insanlara görünsünler; gerçekten size söylüyorum ki, onlar ödülleri almışlardır. Ama sen ne zaman dua edersen, iç odana gir ve kapımı kapattıktan sonra gizlide olan Baban'a dua et, ve gizlide gören Baban sana açıkta karşılık verecek.

Dua ederken, putperestler gibi gevezelik etmeyin, çünkü onlar çok konuşmalarıyla duyulacaklarını sanırlar. Bu yüzden onlara benzer olmayın, zira Babanız siz O'ndan istemeden önce neye ihtiyacınız olduğunu bilir. Böylece o halde siz dua edin: Göklerdeki Babamız, adın mukaddes kılınsın, Senin krallığın gelsin, senin iraden olsun, gökte olduğu gibi yeryüzünde de.

Günlük ekmeğimizi bugün bize ver. Ve bizim borçlarımızı bize bağışla, nasıl ki biz de bizim borçlarımızı bağışlıyoruz. Ve bizi ayartmaya götürme, ama bizi şerden kurtar. Çünkü krallık, güç ve yücelik sonsuza dek senindir, amin.

Eğer insanların suçlarını bağışlarsanız, sizin göksel babanız da size bağışlayacaktır. Eğer siz insanların suçlarını bağışlamazsanız, Babanız da sizin suçlarınızı bağışlamayacaktır.

Ne zaman oruç tutarsanız, ikiyüzlüler gibi kasvetli olmayın, çünkü onlar yüzlerini tahrip ederler ki insanlara oruç tutuyormuş gibi görünsünler, gerçekten size söylerim ki onlar ödülleri almışlardır. Ama sen oruç tutarken başını yağla ve yüzünü yıka Öyle ki insanlara oruç tutarak görünmeyesin, ama gizlide olan babana görünesin, ve gizlide gören baban sana açıkta verecek.

Yeryüzünde kendinize hazineler biriktirmeyin, orada güve ve pas yok eder ve orada hırsızlar kazıp çalarlar, Ama sizler için gökte hazineler biriktirin, orada ne güve ne de pas yok eder ve orada hırsızlar ne delip geçer ne de çalar Nerede hazineniz varsa, orada kalbiniz de olacaktır.

Bedenin lambası gözdür, eğer gözün sade ise, bütün bedenin aydınlık olacaktır, Eğer gözün kötü ise, bütün bedenin karanlık olacak. Öyleyse içindeki ışık karanlık ise, karanlık ne kadar büyük?

Hiç kimse iki efendiye hizmet edemez, çünkü ya birinden nefret edip diğerini sevecek, ya da birine bağlanıp diğerini hor görecektir. Tanrı'ya ve mamona hizmet edemezsiniz.

Bu yüzden size söylüyorum, ruhunuz için ne yiyeceğiniz ve ne içeceğiniz konusunda endişelenmeyin, bedeniniz için de ne giyeceğiniz konusunda endişelenmeyin. Ruh yiyecekten daha değerli değil midir ve beden giysiden? Gögün kuşlarına bakın, çünkü ne ekerler ne biçerler ne de ambarlara toplarlar, ve göksel Babanız onları besler, siz onlardan daha değerli değil misiniz? Peki sizden kim kaygılanarak ömrüne bir arşın ekleyebilir? Ve giysi hakkında neden endişeleniyorsunuz? Tarlanın zambaklarını düşünün, nasıl büyürler; ne çalışırlar ne de eğirirler. Ama size söylüyorum ki Süleyman bile tüm şan şöretinde bunlardan biri gibi giyinmedi. Eğer Tanrı, bugün var olan ve yarın fırına atılan tarlanın otunu böyle giydiriyorsa, sizi çok daha fazla giydirmez mi, ey az imanlılar? Bu yüzden, Ne yiyelim, ne içelim ya da ne giyelim? diyerek kaygılanmayın. Çünkü bütün bunları uluslar arar, zira sizin göksel Babanız bunların hepsine ihtiyaç duyduğunuzu bilir. Ama siz önce Tanrı'nın Krallığı'mı ve O'nun adaletini arayın, ve bütün bunlar size verilecektir. O halde yarın için kaygılanmayın, çünkü yarın kendi kaygısını kendisi taşıyacaktır; güne kendi kötülüğü yeter.

7

Yargılamayın, böylece yargılanmayasınız, Zira hangi yargıyla yargıyorsanız yargılanacaksınız, ve hangi ölçüyle ölçerseniz size ölçülecek. Ama neden kardeşinin gözündeki toz parçacığını görüyorsun da kendi gözündeki kirişi fark etmiyorsun? Ya da nasıl diyeceksin kardeşine, Bırak çıkarayım talaşı gözünden, ve işte kiriş senin gözünde? Ey ikiyüzlü, önce kendi gözündeki kirişi çıkar, sonra kardeşinin gözündeki talaşı çıkarmak için açıkça görebileceksin.

Kutsal olanı köpeklere vermeyin ve incilerinizi domuzların önüne atmayın, yoksa onları ayaklarıyla çiğnerler ve dönüp sizi parçalarlar.

İsteyin ve size verilecek, arayın ve bulacaksınız, kapıyı çalın ve size açılacak. Çünkü isteyen herkes alır, arayan bulur ve kapı çalana açılır. Ya da hanginiz var ki, oğlu ekmek istese, ona taş verir mi? Ve eğer balık isterse, ona yılan vermez mi? Eğer öyleyse siz, kötü olsanız da, çocuklarınıza iyi hediyeler vermeyi biliyorsunuz, göklerdeki Babanız isteyenlere iyi şeyleri ne kadar daha çok verecek?

Bu nedenle, insanların size yapmalarını istediğiniz her şeyi siz de onlara öyle yapın, çünkü yasa ve peygamberler budur.

Dar kapıdan girin, çünkü geniş kapı ve geniş yol yıkıma götürür, ve ondan girenler çoktur. Ne dar kapıdır ve sıkıntılı yoldur hayata götüren ve azdır onu bulanlar.

Ama yalancı peygamberlerden dikkat edin, hangileri size koyun giysileri içinde geliyorlar, fakat içeriden yırtıcı kurtlardır. Onların meyvelerinden onları tanıyacaksınız. Dikenlerden üzüm ya da dededikilerinden incir toplarlar mı? Böylece her iyi ağaç güzel meyveler verir, ama çürük ağaç kötü meyveler verir. İyi bir ağaç kötü meyveler veremez, ne de çürük bir ağaç güzel meyveler verebilir. Her güzel meyve yapmayan ağaç kesilir ve ateşe atılır. Öyleyse onları meyvelerinden tanıyacaksınız.

Bana Rab, Rab diyen herkes göklerin krallığına girmeyecek, ancak göklerdeki Babamın iradesini yapan girecek. Birçokları o gün bana diyecek ki, Ya Rab, ya Rab! Senin adınla peygamberlik etmedik mi, senin adınla cinleri kovmadık mı ve senin adınla

birçok mucize yapmadık mı? Ve sonra onlara itiraf edeceğim ki sizi asla tanımadım; uzaklaşın benden, ey kanunsuzluk işleyenler.

Her kim bu sözlerimi işitir ve onları yaparsa, onu evini kayanın üzerine inşa eden akıllı adama benzeteceğim. Ve yağmur indi ve nehirler geldi ve rüzgarlar esti ve o eve çarptılar, ve düşmedi, çünkü kaya üzerine temellendirilmişti. Ve benim bu sözlerimi işiten ve onları yapmayan herkes, evini kumun üzerine inşa etmiş akılsız bir adama benzetilecektir, Ve yağmur indi, nehirler geldi, rüzgarlar esti ve o eve çarptılar; ev düştü ve onun düşüşü büyük oldu.

Ve oldu ki, İsa bu sözleri tamamladığı zaman kalabalıklar onun öğretisine şaşkırdılar. Çünkü onları otoriteye sahip biri olarak öğretiyordu ve yazıcılar gibi değil.

8

O dağdan aşağı indiğinde, birçok kalabalık ona takip etti. Ve işte bir cüzamlı gelip ona tapındı ve dedi ki: Efendim, eğer istersen beni temizleyebilirsin. Ve İsa elini uzatarak ona dokundu ve İstiyorum, temizlen dedi ve hemen onun cüzzamı temizlendi. Ve İsa ona der ki: Bak, hiç kimseye söyleme, ama git kendini rahibe göster ve Musa'nın emrettiği hediye onlara tanıklık olarak sun.

Kapernaum'a girdiğinde, bir yüzbaşı ona yaklaşarak rica etti ve dedi, Efendim, benim çocuğum evde felçli yatıyor, korkunç bir şekilde acı çekiyor. Ve İsa ona der ki, Ben gelip onu iyileştireceğim. Ve yüzbaşı cevap vererek dedi ki, Efendim, benim çatım altına girmen için layık değilim, ama sadece bir sözle söyle ve hizmetkarım iyileşecek. Çünkü ben de otorite altında olan bir adamım, kendi emrimde askerlere sahibim, ve birine Git derim ve

gider, ve diğetine Gel derim ve gelir, ve köleme Bunu yap derim ve yapar. İsa bunu işitince hayret etti ve kendisini takip edenlere dedi ki, gerçekten size söylüyorum, İsrail'de bile bu kadar büyük iman bulmadım. Ama size şunu söylüyorum ki, doğudan ve batıdan birçokları gelecek ve İbrahim, İshak ve Yakup ile birlikte göklerin krallığında sofraya oturacaklar. Ama krallığın oğulları dış karanlığa atılacaktır; orada ağlama ve diş gıcırdatma olacaktır. İsa yüzbaşıya dedi ki: Git ve inandığın gibi sana olsun. Ve onun hizmetkarı o saatte iyileşti.

Ve İsa, Petrus'un evine geldiğinde, onun kayınvalidesinin yatmış ve ateşli hasta olduğunu gördü. Ve onun eline dokundu, ve ateş onu bıraktı, ve kalktı ve ona hizmet etti. Akşam olduğunda, ona birçok cin çarpmış kişiyi getirdiler ve ruhları sözle kovdu ve kötü durumda olan herkesi iyileştirdi. Böylece Yeşaya peygamber aracılığıyla söylenmiş olan söz yerine getirilmiş olsun: Kendisi bizim zayıflıklarımızı aldı ve hastalıkları taşıdı.

İsa etrafındaki birçok kalabalığı görünce, karşı yakaya geçmeyi emretti. Ve yaklaşan bir din bilgini ona dedi: Öğretmen, nereye gidersen seni takip edeceğim. Ve İsa ona der ki, tilkilerin inleri vardır ve göğün kuşlarının yuvaları vardır, ama insanoğlunun başını yaslayacak yeri yoktur. Onun öğrencilerinden bir başkası ona dedi ki, Efendi, önce gidip babamı gömmeme izin ver. Ama İsa ona dedi: Beni takip et ve bırak ölüler kendi ölülerini gömsün.

Ve o gemiye bindikten sonra, öğrencileri onu takip etti. Ve işte denizde büyük bir fırtına çıktı, öyle ki gemi dalgalar tarafından örtülüyordu, ama o uyuyordu. Ve yaklaşan öğrencileri onu uyandırdılar ve dediler ki, Efendi, bizi kurtar, mahvoluyoruz. Ve onlara der ki: Neden korkaksınız, ey az imanlılar? Sonra ayağa

kalkarak rüzgarlara ve denize azarladı ve büyük bir sakinlik oldu. Ama insanlar hayret ederek dediler ki, Bu ne biçim biri ki rüzgarlar ve deniz bile ona itaat ediyor?

Ve o, Gergesenler'in topraklarına, ötesine geldiğinde, mezarlardan çıkan iki cin çarpmış kişi ona karşıladı; çok zorluydular, öyle ki kimse o yoldan geçmeye güçlü değildi. Ve işte onlar bağırdılar ve dediler ki: Bizimle senin ne ilgin var, İsa, Tanrı'nın Oğlu? Zamanından önce bizi işkence etmeye mi buraya geldin? Onlardan uzakta çok sayıda domuz sürüsü otluyordu. Ama cinler ona yalvararak diyorlardı ki, Eğer bizi kovuyorsan, bize domuz sürüsüne gitmeye izin ver. Ve onlara Gidin dedi. Onlar da dışarı çıkıp domuz sürüsünün içine gittiler ve işte bütün domuz sürüsü uçurumdan denize doğru **돌진** etti ve sulara öldüler. Ama çobanlar kaçtılar ve şehre giderek her şeyi ve cin çarpmış adamların durumunu bildirdiler. Ve işte bütün şehir İsa'yı karşılamaya çıktı, ve onu gördüklerinde onların sınırlarından ayrılması için yalvardılar.

9

Ve gemiye binerek karşıya geçti ve kendi şehrine geldi. Ve işte ona, yatağın üzerine yatırılmış bir felçliyi getiriyorlardı, ve İsa onların imanını görünce felçliye dedi: Cesur ol, çocuğum, günahların bağışlandı. Ve işte, din bilginlerinden bazıları kendi kendilerine, Bu küfür ediyor dediler. Ve İsa onların düşüncelerini görünce dedi, Neden siz kalplerinizde kötü şeyler düşünüyorsunuz? Hangisi daha kolaydır, Günahların bağışlandı demek mi, yoksa Kalk ve yürü demek mi? Ama İnsanoglu'nun yeryüzünde günahları bağışlama yetkisine sahip olduğunu bilirsiniz diye, o zaman felçliye şöyle der: Kalk, yatağını al ve evine git. Ve kalkarak kendi evine gitti. Ama kalabalıklar gördükten

sonra hayret ettiler ve böyle bir yetkiyi insanlara vermiş olan Tanrı'yı yücelttiler.

Ve İsa oradan geçerken, vergi toplama yerinde oturan Mattai adında bir adam gördü ve ona, Beni takip et dedi. Ve o ayağa kalkarak onu takip etti. Ve o evde yaslanmışken, işte birçok vergi toplayıcı ve günahkar gelerek İsa ve onun öğrencileriyle birlikte sofrada yaslanıyorlardı. Ve Ferisiler gördükten sonra onun öğrencilerine dediler: Niçin sizin öğretmeniniz vergi toplayıcıları ve günahkarlarla birlikte yemek yiyor? İsa bunu duyunca onlara şöyle dedi: Sağlıklı olanların doktora ihtiyacı yoktur, ancak hasta olanların vardır. Gidin ve öğrenin, merhamet isterim kurban değil ne demektir. Çünkü doğruları değil, günahkârları tövbeye çağırarak için geldim.

O zaman Yuhanna'nın öğrencileri ona yaklaşarak şöyle dediler: Neden biz ve Ferisiler çok oruç tutarız, ama senin öğrencilerin oruç tutmaz? İsa onlara şöyle dedi: Damat kendileriyle birlikte olduğu sürece düğün salonunun oğulları yas tutabilir mi? Ama damat onlardan alınıp götürüldüğünde günler gelecek ve o zaman oruç tutacaklar. Hiç kimse eski bir elbiseye çekilmemiş bezden yama koymaz, çünkü yama elbiseden kopar ve daha kötü bir yırtık oluşur. Ne de yeni şarabı eski tulumlara atarlar, aksi halde tulumlar patlar, şarap dökülür ve tulumlar yok olur, ama yeni şarabı yeni tulumlara atarlar ve her ikisi de korunur.

O bunları onlara konuşurken, işte bir yönetici yaklaşıp ona tapındı ve dedi ki: Kızım az önce öldü, ama gel, elini onun üzerine koy ve yaşayacak. İsa kalkıp onu takip etti ve öğrencileri de. Ve işte on iki yıldır kanamadan muzdarip bir kadın, arkadan yaklaşarak onun gıysisinin püskülüne dokundu. Çünkü kendi

kendine, Eğer sadece onun giysisine dokunsam, kurtulacağım diyordu. Ama İsa dönerek ve onu görerek dedi: Cesur ol kızım, imanın seni kurtardı. Ve kadın o saatten itibaren kurtarıldı. Ve İsa yöneticinin evine geldiğinde, flüt çalanları ve gürültü yapan kalabalığı görünce onlara der ki, Çekilin, çünkü kız ölmedi, ama uyuyor. Ve onunla alay ediyorlardı. Ama kalabalık dışarı çıkarıldığında, içeri girerek onun elini tuttu ve kız kalktı. Ve bu söylenti bütün o topraklara yayıldı.

Ve İsa oradan geçerken, iki kör ona bağırarak ve Bize merhamet et, Davut'un oğlu diyerek onu takip etti. Eve geldiğinde, körler ona yaklaştılar ve İsa onlara söyler: Bunu yapabileceğime inanıyor musunuz? Ona söylerler: Evet, Efendi. O zaman onların gözlerine dokundu ve İmanınıza göre size olsun dedi. Ve onların gözleri açıldı ve İsa onları sert bir şekilde uyararak dedi ki: Dikkat edin, hiç kimse bilmesin. Ama onlar dışarı çıktıktan sonra, onu o bütün toprakta yaydılar.

Onlar dışarı çıkarılarken, işte ona dilsiz, cin çarpmış bir insan getirdiler. Ve şeytan kovulduktan sonra dilsiz konuştu ve kalabalıklar hayret ederek, İsrail'de hiçbir zaman böylesi görülmedi dediler. Ama Ferisiler, cinlerin hükümdarı ile cinleri kovuyor, diyorlardı.

Ve İsa tüm şehirleri ve köyleri dolaştı, onların havralarında öğreterek ve krallığın müjdesini duyurarak ve halktaki tüm hastalığı ve tüm hastalığı iyileştirerek.

Kalabalıkları görünce onlar hakkında merhamet etti, çünkü çobana sahip olmayan koyunlar gibi bitkin ve dağınıktılar. O zaman öğrencilerine şöyle der: Hasat gerçekten çok, ama işçiler

az. Bu yüzden hasat efendisine dua edin ki, işçileri kendi hasadına gönderebilsin.

10

Ve on iki öğrencisini çağırarak onlara kirli ruhlar üzerinde yetki verdi, öyle ki onları kovabilsinler ve her hastalığı ve her rahatsızlığı iyileştirebilsinler. Ve on iki elçinin isimleri bunlardır: birincisi Petrus diye çağrılan Simon ve kardeşi Andreas, Zebedi'nin oğlu Yakup ve kardeşi Yuhanna, Philip ve Bartholomew, Thomas ve vergi toplayıcı Matthew, Alphaeus'un oğlu James ve Thaddaeus diye çağrılan Lebbaeus, Simon Kenanlı ve onu teslim etmiş olan İskariotlu Yahuda.

Bu on ikiyi İsa gönderdi, onlara emrederek şöyle dedi: Ulusların yoluna gitmeyin ve Samiriyelilerin şehrine girmeyin, Gidin, daha çok İsrail evinin kaybolmuş koyunlarına. Giderken ilan edin ve şöyle söyleyin: Göklerin krallığı yaklaştı. Hastaları iyileştirin, cüzamlıları temizleyin, ölüleri diriltin, cinleri kovun; karşılıksız aldınız, karşılıksız verin. Kemerlerinize altın, gümüş ya da bronz edinmeyin Yola çanta almayın, ne de iki tunik, ne de sandaletler, ne de değnek, çünkü işçi kendi yiyeceğine layıktır. Hangi şehre veya köye girerseniz, orada kim layık ise araştırın ve oradan ayrılana kadar orada kalın. Eve girerken onu selamlayın ve Bu eve barış olsun deyin. Ve eğer ev gerçekten layıkça, barışınız onun üzerine gelsin; eğer layık değilse, barışınız size geri dönsün. Ve kim sizi kabul etmez ve sözlerinizi duymazsa, o evin ya da o şehrin dışına çıkarken ayaklarınızın tozunu silkeleyin. Amen, size söylüyorum ki, yargı gününde Sodom ve Gomorra topraklarına, o şehirden daha katlanılabilir olacak.

İşte ben sizi kurtların ortasına koyunlar gibi gönderiyorum, öyleyse yılanlar gibi akıllı ve güvercinler gibi masum olun. Ama insanlardan dikkat edin, çünkü sizi meclislere teslim edecekler ve onların sinagoglarında sizi kırbaçlayacaklar. Ve liderler ve krallar önüne getirileceksiniz benim yüzümden, onlara ve uluslara tanıklık için. Ne zaman sizi teslim edecekler, nasıl veya ne konuşacağınız konusunda endişelenmeyin, çünkü o saatte ne konuşacağınız size verilecektir. Çünkü konuşanlar siz değilsiniz, fakat babanızın Ruhu'dur içinizde konuşan. Kardeş kardeşi ölüme teslim edecek ve baba çocuğu, ve çocuklar ebeveynlerine karşı ayaklanacaklar ve onları ölüme mahkum edecekler. Ve benim adım yüzünden herkes tarafından nefret edileceksiniz, ama sonuna kadar dayanan kurtulacaktır. Fakat onlar sizi bu şehirde zulüm ettiklerinde, diğerine kaçın, çünkü gerçekten size söylüyorum, İnsanoğlu gelinceye kadar İsrail'in şehirlerini bitiremeyeceksiniz. Öğrenci, öğretmeninden üstün değildir; köle de efendisinden üstün değildir. Öğrenciye öğretmeni gibi olması yeterlidir ve köleye efendisi gibi olması. Eğer ev efendisini Beelzebul diye çağırdılarsa, ev halkını ne kadar daha çok çağıracaklar? Bu yüzden onlardan korkmayın, çünkü açığa çıkarılmayacak hiçbir örtülü şey yoktur ve bilinmeyecek hiçbir gizli şey yoktur. Size karanlıkta söylediğimi ışıktaki söyleyin, ve kulağınıza duyduğunuzu damların üzerinde ilan edin. Ve bedeni öldürenlerden korkmayın, ama ruhu öldürmeye muktedir olmayanlardan; daha çok, hem ruhu hem de bedeni cehennemde yok etmeye muktedir olandan korkun. İki serçe bir assariona satılmaz mı? Ve onlardan biri babanızın izni olmadan yere düşmeyecektir. Ama sizin başınızın bütün saçları bile sayılmıştır. Bu nedenle korkmayın, siz birçok serçeden daha değerlisiniz.

Her kim beni insanların önünde itiraf ederse, ben de onu göklerdeki Babam'ın önünde itiraf edeceğim. Kim olursa olsun

beni insanların önünde inkar ederse, ben de onu göklerdeki Babam'ın önünde inkar edeceğim.

Düşünmeyin ki yeryüzüne barış getirmeye geldim; barış getirmeye gelmedim, kılıç getirmeye geldim. Çünkü adamı babasına karşı, kızı annesine karşı ve gelini kayınvalidesine karşı bölmeye geldiler. Ve bir adamın düşmanları kendi ev halkıdır.

Babasını ya da annesini benden çok seven bana layık değildir, ve oğlunu ya da kızını benden çok seven bana layık değildir, Ve kim kendi haçını almaz ve benim ardımdan takip etmez, benim layık değildir. Ruhunu bulmuş olan onu kaybedecek ve ruhunu benim için kaybetmiş olan onu bulacak.

Sizi kabul eden beni kabul eder ve beni kabul eden beni göndereni kabul eder. Bir peygamberi peygamber adına kabul eden, peygamberin ödülünü alacaktır; adil bir kişiyi adil kişi adına kabul eden de, adil kişinin ödülünü alacaktır. Ve kim eğer bu küçüklerden birine sadece soğuk bir fincan su öğrenci adına içirirse, gerçekten size söyleyirim, ödülünü asla kaybetmeyecektir.

11

Ve İsa on iki öğrencisine talimat vermeyi bitirdiğinde, oradan onların şehirlerinde öğretmek ve vaaz etmek için ayrıldı.

John ise hapishanede Mesih'in işlerini duyarak öğrencilerinden ikisini gönderdi Ona şöyle dedi: Gelmekte olan sen misin, yoksa başka birini mi bekleyelim? Ve İsa cevap vererek onlara dedi: Gidin ve Yuhanna'ya duyduklarınızı ve gördüklerinizi bildirin, Körler yeniden görüyor ve topallar yürüyor, cüzamlılar temizleniyor ve sağırlar işitiyor, ölüler diriltiliyor ve fakirlere

müjde veriliyor. Ve mübarek olan, benden gücenmemiş olan kimsedir.

Bunlar giderken İsa, kalabalıklara Yuhanna hakkında konuşmaya başladı: Çöle ne seyretmeye çıktınız? Rüzgârda sallanan bir kamış mı? Ama ne görmek için çıktınız? Yumuşak giysiler giyinmiş bir insan mı? İşte yumuşak giysiler giyenler kralların evlerindedir. Ama ne görmek için çıktınız? Bir peygamber mi? Evet, size söylüyorum, bir peygamberden daha fazlasını. Bu, hakkında yazılmış olan kişidir, çünkü: İşte ben haberciyi senin yüzünün önüne gönderiyorum, o senin yolunu senin önünde hazırlayacak.

Gerçekten size söylüyorum, kadından doğanlar arasında Vaftizci Yuhanna'dan daha büyük biri yükselmemiştir, ama göklerin krallığında en küçük olan ondan daha büyüktür. Ama Vaftizci Yahya'nın günlerinden şimdiye kadar göklerin krallığı zorla alınıyor ve zorbalılar onu ele geçiriyor. Çünkü bütün peygamberler ve yasa Yuhanna'ya kadar peygamberlik ettiler. Ve eğer kabul etmek istiyorsanız, o, gelecek olan İlyas'tır. Kulakları olan işitsin.

Peki bu nesli neye benzeteyim? Çarşılarda oturan, arkadaşlarına seslenerek konuşan çocuklara benzer, Flüt çaldık size ve dans etmediniz, ağıt söyledik size ve yas tutmadınız. Çünkü Yuhanna ne yiyerek ne içerek geldi ve diyorlar ki, cinni var. İnsanoğlu yiyip içerek geldi ve diyorlar ki, İşte obur ve şarap içen bir adam, vergi toplayanların ve günahkârların dostu. Ve bilgelik kendi çocukları tarafından haklı çıkarıldı.

O zaman, mucizelerinin çoğunun gerçekleştiği şehirleri kınamaya başladı, çünkü tövbe etmediler. Vay haline Chorazin,

vay haline Bethsaida, çünkü eğer sizde gerçekleşen mucizeler Tyre'de ve Sidon'da gerçekleşmiş olsaydı, çoktan çul ve kül içinde oturarak tövbe etmiş olurlardı. Fakat size söylüyorum ki, yargı gününde Sur ve Sayda için sizden daha katlanılabilir olacak. Ve sen Kapernaum, göğe kadar yükseltilmiş olan, cehenneme kadar aşağı indirileceksin, çünkü eğer sende gerçekleşen mucizeler Sodom'da gerçekleşmiş olsaydı, bugüne kadar kalırlardı. Fakat size söylüyorum ki, yargı gününde Sodom topraklarına sana olacağından daha katlanılabilir olacak.

O zaman İsa cevap vererek dedi ki: Seni övüyorum Baba, göğün ve yerin Rabbi, çünkü bunları bilgilerden ve akıllılardan gizledin ve onları küçük çocuklara açıkladın, Evet Baba, çünkü senin önünde böyle hoşnut olundu. Her şey bana babam tarafından teslim edildi ve hiç kimse oğulu bilmez, ancak baba bilir; ne de babayı biri bilir, ancak oğul bilir ve oğulun açığa çıkarmayı dilediği kişi bilir. Emek veren ve yüklenmiş olan hepiniz bana gelin, ben sizi dinlendireceğim. Benim boyunduruğumu üzerinize alın ve benden öğrenin, çünkü ben yumuşak huylu ve alçakgönüllüyüm, ve ruhlarınız için huzur bulacaksınız. Çünkü benim boyunduruğum iyidir ve benim yüküm hafiftir.

12

O zaman İsa, Şabat günü ekin tarlalarından geçiyordu, öğrencileri acıkmıştı ve başakları koparıp yemeye başladılar. Ama Ferisiler görenek onlara dediler, İşte senin öğrencilerin Şabat gününde yapmak yasak olan şeyi yapıyorlar. O ise onlara şöyle dedi: David'in kendisi ve yanındakiler acıktığında ne yaptığını okumadınız mı? Tanrı'nın evine nasıl girdi ve sunum ekmeklerini yedi ki, bunları yemek ona mümkün değildi, ne de onunla birlikte olanlara, sadece rahiplere mümkündü? Ya yasada okumadınız mı

ki Sebt günlerinde rahipler tapınakta Sebt gününü ihlal ederler ve suçsuz olurlar? Ama ben size derim ki burada tapınaktan daha büyük olan vardır. Eğer merhamet isterim, kurban değil, bunun ne olduğunu bilseydiniz, suçsuzları mahkum etmezsiniz. Çünkü insanoğlu şabatın da efendisidir.

Ve oradan ayrılarak onların havrasına geldi. Ve işte orada eli kuru bir adam vardı, ve ona sordular, diyerek: Sebt günlerinde iyileştirmek caiz midir? ki onu suçlasınlar. O ama onlara dedi ki, Hanginiz bir koyunu olan adam olacak ki, eğer bu şabat günü bir çukura düşerse, onu tutup kaldırmayacak mı? O halde insan koyundan ne kadar farklıdır; böylece şabat günlerinde iyi yapmak caizdir. O zaman adama diyor: Elini uzat. Ve uzattı ve diğeri gibi sağlıklı bir şekilde iyileştirildi. Ferisiler dışarı çıktıktan sonra, onu yok etmek amacıyla ona karşı konsey topladılar. İsa bunu öğrenince oradan ayrıldı ve birçok kalabalık ona tabi oldu ve onların hepsini iyileştirdi. Ve onları azarladı ki onu açığa çıkarmasınlar. İşıya peygamber aracılığıyla söylenmiş olan söz yerine gelsin diye İşte benim seçtiğim çocuğum, benim sevgilim, ruhumun hoşnut olduğu; ruhumu onun üzerine koyacağım ve uluslara yargıyı bildirecek. Kavga etmeyecek ve bağırmayacak, sokaklarda kimse onun sesini işitmeyecek. Ezilmiş kamışı kırmayacak ve için için yanan fitili söndürmeyecek, adaleti zafere ulaştırana kadar. ve onun ismine milletler umut edecek

O zaman ona cin çarpmış, kör ve dilsiz biri getirildi ve onu iyileştirdi, öyle ki kör ve dilsiz olan konuşabildi ve görebildi. Ve tüm kalabalıklar şaşırıyorlardı ve diyorlardı: Bu, Davud'un oğlu Mesih değil mi? Ama Ferisiler duyarak dediler ki, bu, şeytanları ancak şeytanların hükümdarı Beelzebul ile kovmaktadır. İsa onların düşüncelerini bilerek onlara dedi: Kendi içinde bölünmüş her krallık harap olur ve kendi içinde bölünmüş her şehir ya da ev

ayakta kalamaz. Ve eğer şeytan şeytanı kovuyorsa, kendi kendine bölünmüştür; öyleyse onun krallığı nasıl ayakta duracak? Ve eğer ben şeytanları Beelzebul ile kovuyorsam, sizin oğullarınız kiminle kovacaklar? Bu yüzden onlar sizin yargıçlarınız olacaklar. Eğer ben Tanrı'nın Ruh'u ile şeytanları kovuyorsam, o halde Tanrı'nın krallığı üzerinize ulaşmıştır. Ya da biri nasıl güçlünün evine girip onun eşyalarını kapabilir, eğer önce güçlüyü bağlamazsa? Ve sonra onun evini yağmalayacak. Benimle olmayan bana karşıdır, ve benimle toplamayan dağıtır.

Bu yüzden size söylüyorum, her günah ve küfür insanlara bağışlanacak, ama Ruh'a küfür insanlara bağışlanmayacak. Ve kim eğer İnsanoğlu'na karşı söz söylese, ona bağışlanacaktır, ama kim Kutsal Ruh'a karşı söylese, ona bağışlanmayacaktır, ne şimdiki çağda ne de gelecek olanda.

Ya ağacı güzel yapın ve meyvesini güzel yapın, ya da ağacı çürük yapın ve meyvesini çürük yapın, çünkü ağaç meyvesinden bilinir. Engerek yavruları, kötü olduğunuz halde nasıl iyi şeyler konuşabilirsiniz? Çünkü ağız kalbin bolluğundan konuşur. İyi adam iyi hazinesinden iyi şeyler çıkarır ve kötü adam kötü hazinesinden kötü şeyler çıkarır. Ama size söylüyorum ki, insanların konuşacağı her boş söz hakkında, yargı gününde hesap verecekler. Çünkü kendi sözleriyle aklanacaksınız ve kendi sözleriyle mahkum olacaksınız.

O zaman yazıcılardan ve Ferisilerden bazıları cevap vererek dediler ki, Öğretmen, senden bir işaret görmek istiyoruz. Ama o, cevap vererek onlara dedi: Kötü ve zina eden nesil işaret arıyor ve ona hiçbir işaret verilmeyecek, ancak peygamber Yunus'un işareti hariç. Tıpkı Yunus peygamberin büyük balığın karnında üç gün ve üç gece olduğu gibi, böylece İnsanoğlu da yerin kalbinde üç gün ve

üç gece olacak. Ninovalı adamlar bu nesille birlikte yargıda kalkacaklar ve onu mahkum edecekler, çünkü Yunus'un vaazına tövbe ettiler, ve işte burada Yunus'tan daha büyüğü var. Güney kraliçesi bu nesille birlikte yargıda kalkacak ve onu mahkum edecek, çünkü dünyanın uçlarından Süleyman'ın bilgeliğini dinlemek için geldi, ve işte burada Süleyman'dan daha büyüğü var.

Ne zaman kirli ruh insandan çıksa, susuz yerlerden geçer, dinlenme arar ve bulamaz. O zaman der ki, Çıktığım yerden evime döneceğim ve geldiğinde evi boş, süpürülmüş ve süslenmiş bulur. O zaman gider ve kendisinden daha kötü yedi başka ruhu yanına alır, ve içeri girerek orada otururlar, ve o adamın son hali ilkinden daha kötü olur. Böylece bu kötü nesle de olacaktır.

O hâlâ kalabalıklara konuşurken, işte annesi ve kardeşleri dışarıda durmuşlardı, ona konuşmak istiyorlardı. Ama biri ona dedi, İşte annen ve kardeşlerin dışarıda duruyorlar, seni görmek istiyorlar. Ama o, kendisine söyleyene cevap vererek dedi: Benim annem kim ve benim kardeşlerim kimler? Ve elini öğrencilerine doğru uzatarak dedi, İşte benim annem ve benim kardeşlerim, Kim ki benim göklerdeki Babamın iradesini yaparsa, o benim erkek kardeşim, kızkardeşim ve annemdir.

13

O gün İsa evden çıkarak denizin yanında oturuyordu Ve ona doğru çok kalabalıklar toplandı, öyle ki o tekneye girerek oturdu, ve bütün kalabalık kıyıda duruyordu. Ve onlara benzetmelerle birçok şey söyleyerek konuştu: İşte, eken kişi ekmek için dışarı çıktı. Ve o ekerken, bazıları yolun kenarına düştü, ve kuşlar gelip onları yedi. Ama diğerleri taşlık yerlere düştü, orada çok toprağı

yoktu, ve hemen filizlendi çünkü toprağın derinliği yoktu, Güneş doğduğunda yakıldı ve kökü olmadığı için kurudu. Diğerleri ise dikenlerin üzerine düştü ve dikenler çıkıp onları boğdu, Ama diğerleri iyi toprağa düştü ve meyve verdi; biri yüz, biri altmış, biri otuz. Kulakları olan işitsin.

Ve yaklaşan öğrenciler ona dediler: Neden onlara benzetmelerle konuşursun? O ise cevap vererek onlara dedi ki: Size göklerin krallığının gizemlerini bilmek verilmiştir, ama onlara verilmemiştir. Çünkü kim sahipse, ona verilecek ve bolluk içinde olacak, ama kim sahip değilse, sahip olduğu da ondan alınacaktır. Bu yüzden onlara benzetmelerle konuşuyorum ki, görerek görmesinler ve işiterek işitmesinler ve anlamasınlar. Sakın geri dönmeyin, ve sonra onlara Yeşaya'nın şöyle diyen kehaneti yerine gelecek: İşiterek işiteceksiniz ama anlamayacaksınız, ve görerek göreceksiniz ama görmeyeceksiniz, Çünkü bu halkın kalbi kalınlaştı, ve kulaklarıyla ağır işittiler, ve gözlerini kapadılar, olmasın ki gözleriyle görsünler ve kulaklarıyla işitseler ve kalpleriyle anlasalar ve dönsünler, ve ben onları iyileştireceğim.

Sizin gözleriniz mübarek, çünkü görüyorlar ve kulaklarınız mübarek, çünkü işitiyorlar. Amen, zira size söylüyorum ki, birçok peygamber ve adil kişi sizin gördüklerinizi görmeyi arzuladılar ve görmediler, ve sizin işittiklerinizi işitmeyi arzuladılar ve işitmediler.

Siz bu nedenle ekenin benzetmesini dinleyin. Krallığın sözünü işiten ve anlamayan herkesin kalbine ekilen tohumu, kötü olan gelir ve alır; bu, yol kenarına ekilmiş olandır. Kayalık yerlere ekilmiş olan ise, sözü işiten ve onu hemen sevinçle kabul eden kişidir. Ama kendisinde kökü yoktur, fakat geçicidir, söz yüzünden sıkıntı ya da zulüm olduğunda hemen tökezler. Ama dikenlerin

arasına ekilmiş olan, bu sözü işiten kişidir; bu çağın endişesi ve zenginliğin aldatması sözü boğar ve meyvesiz olur. Ama iyi toprağa ekilmiş olan, bu, sözü işiten ve anlayan kişidir, ki gerçekten meyve verir ve yapar: biri yüz, biri altmış, biri otuz.

Başka bir mesel onlara koyarak dedi: Göklerin krallığı, tarlasına iyi tohum ekmiş bir adama benzetildi. İnsanlar uyurken düşmanı geldi ve tahılın ortasına yabancı otlar ekip gitti. Ne zaman ot filizlenip meyve verdi, o zaman yabancı otlar da görüldü. Ev sahibinin köleleri yaklaşarak ona dediler: Efendi, sen tarlana iyi tohum ekmedin mi? Öyleyse yabancı otlar nereden var? O ise onlara dedi: Düşman bir adam bunu yaptı. Köleler ise ona dediler: Öyleyse gidip onları toplamamızı ister misin? Ama o dedi ki, Hayır, belki yabancı otları toplarken onlarla birlikte buğdayı da koparırsınız. Her ikisinin de hasada kadar birlikte büyümesine izin verin, ve hasat zamanında biçicilere söyleyeceğim, önce yabancı otları toplayın ve onları yakmak için demetler halinde bağlayın, ama tahılı benim ambarıma toplayın.

Onlara başka bir mesel anlattı ve dedi ki: Gökler krallığı, bir adamın alıp kendi tarlasına ektiği hardal tanesine benzer. O, gerçekten tüm tohumların en küçüğüdür, ama büyüdüğünde tüm sebzelerin en büyüğü olur ve ağaç haline gelir, öyle ki göğün kuşları gelip onun dallarında yuva yapar.

Onlara başka bir mesel anlattı: Gökler krallığı, bir kadının alıp üç ölçek una sakladığı ve tamamı mayalanana kadar beklediği mayaya benzer.

Bütün bu şeyleri İsa kalabalıklara benzetmelerle konuştu, ve onlara benzetme olmadan hiçbir şey konuşmazdı. Böylece peygamber aracılığıyla söylenmiş olan şey yerine getirilmiş olsun:

Ağzımı benzetmelerle açacağım, dünyanın kuruluşundan beri gizlenmiş şeyleri söyleyeceğim.

O zaman kalabalıkları bırakarak evine geldi. Ve öğrencileri ona yaklaşarak dediler ki, Tarladaki yabancı otların benzetmesini bize açıkla. O ise cevap vererek onlara dedi: İyi tohumueken, insanoğludur. Tarla dünyadır, iyi tohum krallığın oğullarıdır, yabancı otlar ise kötünün oğullarıdır. Onları eken düşman şeytandır, hasat çağın sonudur ve biçiciler meleklerdir. Nasıl ki yabancı otlar toplanır ve ateşle yakılırsa, bu çağın sonunda da böyle olacak. İnsanoğlu elçilerini gönderecek ve onlar, krallığından tüm sürçme taşlarını ve kanunsuzluk yapanları toplayacaklar. Ve onları ateş fırınına atacaklar, orada ağlama ve diş gıcırdatma olacak. O zaman adil olanlar, babalarının krallığında güneş gibi parlayacaklar. Duymak için kulakları olan duysun.

Yine göklerin krallığı, tarlada gizlenmiş hazineye benzer; onu bulan adam onu gizledi ve sevincinden gidip sahip olduğu her şeyi sattı ve o tarlayı satın aldı.

Yine gökler krallığı, güzel inciler arayan tüccar bir insana benzer. Kim değerli bir inci bulmuştu, gitti ve sahip olduğu her şeyi sattı ve onu satın aldı.

Yine göklerin krallığı, denize atılmış ve her türden toplamış ağa benzer, Dolduğu zaman onu kıyıya çıkararak oturup iyileri kaplara topladılar, çürükleri ise dışarı attılar. Çağın tamamlanmasında böyle olacak. Melekler çıkacaklar ve kötülerini doğruların arasından ayıracaklar. Ve onları ateş fırınına atacaklar, orada ağlama ve diş gıcırdatma olacak. İsa onlara söyler: Bütün bunları anladınız mı? Ona derler ki: Evet, Efendimiz. O ama onlara dedi ki, bu yüzden göklerin krallığına eğitilmiş olan her

bilgin, hazinesinden yeni ve eski şeyleri çıkaran bir ev efendisine benzer.

İsa bu benzetmeleri bitirdiğinde oradan ayrıldı. Ve kendi vatanına gelip onları havrada öğretiyordu, öyle ki onlar şaşırıyorlardı ve diyorlardı, Bu bilgelik ve bu güçler buna nereden? Bu, marangozun oğlu değil mi? Onun annesi Meryem ve kardeşleri Yakup, Yoses, Simun ve Yahuda değil mi? Ve onun kız kardeşleri hepsi yanımızda değil mi? O halde bunun bütün bunları nereden var? Ve ona gücendiler. Ama İsa onlara dedi ki: Bir peygamber ancak kendi vatanında ve kendi evinde onursuz olur. Ve orada onların imansızlığı yüzünden çok mucize yapmadı.

14

O zamanda tetrark Hirodes, İsa'nın şöhretini duydu. Ve hizmetkârlarına dedi: Bu, Vaftizci Yuhanna'dır; o ölüler arasından dirildi ve bu yüzden güçler onda çalışıyor. Zira Hirodes, kardeşi Philippus'un karısı Hirodyas yüzünden John'u ele geçirip onu bağladı ve hapse koydu. Çünkü Yuhanna ona diyordu: Onu almana izin verilmez. Ve onu öldürmek istediği halde kalabalıktan korktu, çünkü onu peygamber gibi tutuyorlardı. Hirodes'in doğum günü kutlaması yapılırken, Hirodiya'nın kızı ortada dans etti ve Hirodes'in hoşuna gitti. Bunun üzerine yeminle ona isteyeceği şeyi vermeye söz verdi. O ise, annesi tarafından kışkırtılarak, Bana burada bir tabak üzerinde Vaftizci Yuhanna'nın başını ver diyor. Ve kral üzüldü, ama yeminleri ve sofradaki konukları yüzünden verilmesini emretti. Ve (birini) göndererek Yuhanna'nın başını hapisanede kesti. Ve onun başı bir tabak üzerine getirildi ve kıza verildi, ve o annesine getirdi. Ve yaklaşan öğrencileri cesedi aldılar ve onu gömdüler, ve gelerek İsa'ya bildirdiler.

İsa bunu işitince oradan bir tekneyle ıssız bir yere tek başına çekildi ve kalabalıklar bunu duyunca şehirlerden yaya olarak ona tabi oldular. Ve dışarı çıkan İsa çok kalabalık gördü ve onlara merhamet etti ve onların hastalarını iyileştirdi. Akşam olduğunda, öğrencileri ona yaklaşarak dediler ki: Burası ıssız bir yer ve vakit zaten geçti, kalabalıkları salıver ki köylere gidip kendilerine yiyecek satın alsınlar. Ama İsa onlara dedi, Gitmeye ihtiyaçları yok, siz onlara yemek verin. Onlar ona dediler ki, Burada beş ekmek ve iki balıktan başka bir şeyimiz yok. O ise dedi: Onları bana buraya getirin. Ve kalabalıklara otların üzerine uzanmalarını emrettikten sonra, beş ekmek ve iki balığı alıp göğе bakarak kutsadı ve kırarak ekmekleri öğrencilere verdi, öğrenciler de kalabalıklara verdi. Ve hepsi yedi ve doydular ve parçalardan artakalanı on iki dolu sepet topladılar. Yemek yiyenler ise kadınlar ve çocuklar hariç yaklaşık beş bin erkekti.

Ve İsa, kalabalıkları göndermesine kadar, öğrencilerini hemen tekneye binmeye ve karşı kıyıya öne geçmeye zorladı. Ve kalabalıkları salıverdikten sonra, dua etmek için dağа tek başına çıktı. Akşam olduğunda orada yalnızdı. Ama gemi zaten denizin ortasındaydı ve dalgalar tarafından sıkıntı çekiyordu, çünkü rüzgar karşıdan esiyordu. Ama gecenin dördüncü nöbetinde İsa, denizin üzerinde yürüyerek onlara doğru gitti. Ve öğrenciler onu denizin üzerinde yürürken görünce rahatsız oldular, Hayalet diye söyleyerek, ve korkudan bağırdılar. Ama İsa hemen onlara konuştu ve şöyle dedi: Cesur olun, benim, korkmayın. Petrus ona cevap vererek dedi ki: Efendim, eğer sen isen, bana suların üzerinde sana doğru gelmemi emret. O ise Gel dedi. Ve Petrus gemiden inip İsa'ya doğru gelmek için suların üzerinde yürüdü. Güçlü rüzgarı görünce korktu ve batmaya başlayarak bağırdı, Rab, beni kurtar. Ama İsa hemen elini uzatarak onu tuttu ve ona dedi: Ey az imanlı, neden şüphe ettin? Ve onlar tekneye bindiklerinde

rüzgar durdu. Teknede olanlar gelip ona tapındılar ve Gerçekten Tanrı'nın oğlusun dediler.

Ve karşıya geçerek Gennesaret topraklarına geldiler. Ve o yerin adamları onu tanıyınca, o bütün çevre bölgeye haber gönderdiler ve ona kötü durumda olan herkesi getirdiler Ve ona yalvarıyorlardı ki, giysisinin saçağına bile sadece dokunabilsinler, ve dokunmuş olan herkes kurtarıldı.

15

O zaman Kudüs'ten gelen din alimleri ve Ferisiler İsa'ya yaklaşarak şöyle dediler, Senin öğrencilerin neden yaşlıların geleneğini ihlal ediyorlar? Çünkü ekmek yedikleri zaman ellerini yıkamıyorlar. O ama cevap vererek onlara dedi: Neden siz de Tanrı'nın emrini kendi geleneğiniz yüzünden ihlal ediyorsunuz? Çünkü Tanrı emretti ve dedi ki, babana ve annene saygı göster, ve babasına ya da annesine kötü söz söyleyen ölümle ölsün. Ama siz diyorsunuz ki, kim babasına veya annesine benden faydalanacağı şey armağandır derse, ve babasını veya annesini onurlandırmasın, ve sizin geleneğiniz yüzünden Tanrı'nın emrini geçersiz kıldınız. İkiyüzlüler, İşaya sizin hakkınızda iyi peygamberlik etti, şöyle diyerek: Bu halk bana ağızlarıyla yaklaşır ve dudaklarıyla beni onurlandırır, ama kalpleri benden uzaktır. Ama bana boşuna tapınıyorlar, insanların emirlerini öğreti olarak öğreterek.

Ve kalabalığı çağırarak onlara dedi: Duyun ve anlayın, Ağza giren insan kirletmez, ama ağızdan çıkan, işte bu insanı kirletir. O zaman yaklaşan öğrencileri ona dediler: Biliyor musun ki Ferisiler bu sözü işitince gücendiler? Ama o cevap vererek dedi ki, benim göksel Babam'ın ekmediği her ekim kökünden sökülecektir. Onları bırakın, körlerin kör rehberleridir; kör eğer köre rehberlik ederse,

ikisi de çukura düşecektir. Petrus cevap vererek ona dedi, bize bu meseli açıkla. Ama İsa dedi ki, Hâlâ siz de mi anlayışsızsınız? Henüz anlamıyor musunuz ki ağza giren her şey karına gider ve helaya atılır? Ama ağızdan çıkanlar kalpten gelir ve işte onlar insanı kirletir. Çünkü kötü düşünceler, cinayetler, zinalar, fuhuşlar, hırsızlıklar, yalan tanıklıklar ve küfürler kalpten çıkar. Bunlar insanı kirleten şeylerdir, ama yıkanmamış ellerle yemek yemek insanı kirletmez.

Ve İsa oradan çıkıp Sur ve Sayda bölgelerine çekildi. Ve işte, o sınırlardan çıkmış olan Kenanlı bir kadın ona haykırarak dedi: Bana merhamet et, Rab, Davut'un oğlu; kızım kötü bir şekilde cin çarpmış. O ama ona bir söz cevap vermedi. Ve öğrencileri yaklaşarak ona şöyle diyerek istekte bulundular: Onu gönder, çünkü arkamızdan bağıyor. O ama cevap vererek dedi: Ben sadece İsrail evinin kaybolmuş koyunlarına gönderildim. O ama gelince ona secde etti ve Efendim, bana yardım et dedi. O ama cevap vererek dedi ki, çocukların ekmeğini alıp küçük köpekler atmak güzel değildir. O ise dedi, Evet, Efendi, çünkü küçük köpekler de efendilerinin masasından düşen kırıntılardan yer. O zaman İsa ona cevap vererek dedi: Ey kadın, senin imanın büyüktür, sana istediğin gibi olsun. Ve o andan itibaren kızı iyileştirildi.

Ve İsa oradan ayrılarak Celile Denizi'nin yanına geldi ve dağa çıkarak orada oturdu. Ve ona, yanlarında total, kör, sağır, sakat ve daha birçok başkalarını getiren büyük kalabalıklar yaklaştı ve onları İsa'nın ayaklarının yanına bıraktılar ve o onları iyileştirdi. Öyle ki kalabalıklar, sağırların işittiğini, dilsizlerin konuştuğunu, sakatların sağlıklı olduğunu, topalların yürüdüğünü ve körlerin gördüğünü görünce hayrete düştüler ve İsrail'in Tanrısı'nı yücelttiler.

İsa, öğrencilerini çağırarak dedi ki: Kalabalığa merhamet ediyorum, çünkü üç gündür benimle kalıyorlar ve yiyecek bir şeyleri yok. Onları aç göndermek istemiyorum, yoksa yolda bitkin düşerler. Ve onun öğrencileri ona derler ki, Nereden bize ıssızlıkta bu kadar çok ekmek ki bu kadar çok kalabalığı doyuralım? İsa onlara, Kaç ekmeğiniz var? diye sorar. Onlar ise, Yedi ekmek ve birkaç küçük balık dediler. Ve kalabalıklara toprak üzerine uzanmalarını emretti. Ve yedi ekmeği ve balıkları alıp şükrettikten sonra kırdı ve kendi öğrencilerine verdi, öğrenciler de kalabalıklara verdi. Ve hepsi yedi ve doydular, ve parçaların kalanından yedi dolu sepet kaldırdılar. Yiyen erkekler ise kadınlar ve çocuklar hariç dört bin kişiydi. Ve kalabalıkları gönderdikten sonra gemiye bindi ve Magdala'nın sınırlarına geldi.

16

Ve yaklaşan Ferisiler ve Sadukiler, sınıyarak ondan gökten bir işaret göstermesini istediler. O ama cevap vererek onlara dedi: Akşam olduğunda diyorsunuz ki, Güzel hava olacak, çünkü gökyüzü kırmızıdır. Ve sabahleyin, Bugün fırtına olacak, çünkü gök kırmızı ve kasvetlidir dersiniz. Ey ikiyüzlüler, göğün görünümünü ayırt etmeyi biliyorsunuz, ama zamanların alâmetlerini anlayamıyorsunuz. Kötü ve zina eden nesil işaret arıyor, ve ona Yunus peygamberin işaretinden başka hiçbir işaret verilmeyecek. Ve onları bırakarak gitti.

Ve onun öğrencileri karşı tarafa geldiklerinde ekmek almayı unuttular. Ama İsa onlara dedi, Görün ve Ferisilerin ve Sadukîlerin mayasından dikkat edin. Onlar ise kendi aralarında, Ekmek almadık diyerek tartışıyorlardı. Ama İsa bunu bilerek onlara dedi: Kendi aranızda ne tartışıyorsunuz, ey az imanlılar? Ekmek almadığınız için mi? Henüz anlamıyor musunuz, beş bin

kişinin beş ekmeğini ve kaç sepet aldığınızı hatırlamıyor musunuz? Dört bin kişiye verilen yedi ekmeği ve kaç sepet topladığınızı da mı hatırlamıyorsunuz? Nasıl anlamıyorsunuz ki size ekmeğin hakkında değil, Ferisilerin ve Sadukîlerin mayasından sakınmanızı söyledim? O zaman anladılar ki, ekmeğin mayasından değil, ama Ferisiler ve Sadukîlerin öğretisinden sakınmayı söylemişti.

İsa, Filipus'un Sezariye bölgelerine geldiğinde, öğrencilerine soruyordu: İnsanlar, İnanoglunun kim olduğunu söylerler benim hakkımda? Onlar ise dediler: Kimileri Vaftizci Yuhanna, kimileri İlyas, kimileri de Yeremya ya da peygamberlerden biri. Onlara söyler, Ama siz benim kim olduğumu söylersiniz? Simon Petrus cevap vererek dedi ki, sen yaşayan Tanrı'nın oğlu Mesih'sin. Ve İsa cevap vererek ona dedi: Mübareksin, Simun Bar-yona, çünkü bunu sana et ve kan açığa çıkarmadı, fakat göklerdeki Babam açığa çıkardı. Ve ben de sana söylerim ki sen Petrus'sun, ve bu kayanın üzerine benim topluluğumu inşa edeceğim, ve Hades'in kapıları ona galip gelemeyecek. Ve sana göklerin krallığının anahtarlarını vereceğim, ve yeryüzünde ne bağlarsan göklerde bağlanmış olacak, ve yeryüzünde ne çözersen göklerde çözülmüş olacak. O zaman öğrencilerine, kendisinin İsa Mesih olduğunu hiç kimseye söylememeleri için emretti.

O zamandan itibaren İsa, öğrencilerine Kudüs'e gitmesi, ihtiyarlardan, başkâhinlerden ve yazıcılardan çok acı çekmesi, öldürülmesi ve üçüncü günde diriltildiğini göstermeye başladı. Ve Petrus onu bir kenara alarak ona azarlamaya başladı, diyerek: Sana merhamet olsun, Efendi, bu sana asla olmayacak. O ama dönerek Petrus'a dedi: Git arkama şeytan, benim tökezleme taşımsın, çünkü Tanrı'nın işlerini değil, insanların işlerini düşünüyorsun.

O zaman İsa, öğrencilerine dedi ki: Eğer biri benim ardından gelmek istiyorsa, kendini inkâr etsin, haçını kaldırsın ve beni takip etsin. Kim ruhunu kurtarmak isterse, onu kaybedecek; kim ise benim uğruma ruhunu kaybederse, onu bulacak. Çünkü insan tüm dünyayı kazanır ama ruhunu kaybederse ne faydası olur? Ya da insan ruhu karşılığında ne verecek? Zira İnsanoğlu, Babasının görkeminde melekleriyle birlikte gelmek üzeredir ve o zaman herkese kendi eylemlerine göre karşılık verecektir. Amen, size söylüyorum, burada duranlardan bazıları vardır ki, onlar insanoğlunun kendi krallığında geldiğini görene kadar ölümü tatmayacaklar.

17

Ve altı gün sonra İsa, Petrus'u, Yakup'u ve onun kardeşi Yuhanna'yı yanına alır ve onları yüksek bir dağa tek başlarına çıkarır. Ve onların önünde dönüştürüldü ve yüzü güneş gibi parladı, giysileri ise ışık gibi beyaz oldu. Ve işte Musa ve İlyas, onunla konuşarak onlara göründüler. Petrus cevap vererek İsa'ya dedi ki, Rab, burada olmamız ne güzel; eğer istersen, burada üç çadır kuralım: biri sana, biri Musa'ya ve biri de İlyas'a. O hâlâ konuşurken, parlak bir bulut onları gölgeledi ve buluttan bir ses şöyle dedi: Bu benim sevgili oğlumdur, ondan hoşnudum, onu dinleyin. Ve öğrenciler bunu duyunca yüzüstü düştüler ve çok korktular. Ve İsa yaklaşarak onlara dokundu ve dedi ki, Kalkın ve korkmayın. Gözlerini kaldırdıklarında ise, İsa'dan başka hiç kimseyi görmediler. Ve onlar dağdan inerken, İsa onlara emretti ve dedi ki, hiç kimseye bu görümü söylemeyin, ta ki İnsanoğlu ölümlerden dirilene kadar. Ve onun öğrencileri ona sordular, söyleyerek: Öyleyse din bilginleri neden İlyas'ın önce gelmesi gerektiğini söylerler? Ama İsa onlara cevap vererek şöyle dedi: İlyas gerçekten önce gelir ve her şeyi eski haline getirir. Ben size

söylüyorum ki İlyas zaten geldi ve onu tanımadılar, ama ona istedikleri kadar yaptılar, böylece insanoğlu da onlar tarafından acı çekecek. O zaman öğrenciler, onlara Vaftizci Yahya hakkında söylediğini anladılar.

Ve onlar kalabalığa geldiklerinde, bir adam ona yaklaştı, diz çökerek ve söyleyerek, Rab, oğluma merhamet et, çünkü sara nöbeti geçiriyor ve çok acı çekiyor; zira sık sık ateşe düşüyor ve sık sık suya düşüyor. Ve onu senin öğrencilerine getirdim, ama onu iyileştiremediler. Cevap veren İsa dedi ki, ey imansız ve sapkın nesil, ne zamana kadar sizinle olacağım; ne zamana kadar size katlanacağım; onu bana buraya getirin. Ve İsa ona azarladı ve şeytan ondan çıktı ve çocuk o saatten itibaren iyileştirildi. O zaman öğrenciler İsa'ya tek başına yaklaşarak dediler ki: Neden biz onu kovamadık? Ama İsa onlara dedi: Sizin imansızlığınız yüzünden. Gerçekten size söylüyorum, eğer hardal tanesi kadar imanınız olursa, bu dağa buradan oraya taşın diyeceksiniz ve taşınacak, ve size hiçbir şey imkansız olmayacak. Ancak bu tür, yalnızca dua ve oruçla çıkar.

Onlar Celile'ye dönerken İsa onlara dedi: İnsanoğlu insanların ellerine teslim edilecektir. Ve onu öldürecekler ve üçüncü gün dirilecek. Ve çok üzüldüler.

Onlar Kapernaum'a geldiklerinde, iki drahma vergi toplayanlar Petrus'a yaklaşarak dediler, Sizin öğretmeniniz iki drahma vergisini ödemiyor mu? Söyler, Evet. Ve eve girdiğinde, İsa onu önceden karşıladı ve dedi, Sana ne görünüyor, Simon? Dünyanın kralları kimlerden vergi veya haraç alırlar? Kendi oğullarından mı yoksa yabancılardan mı? Petrus ona, Başkalarından der. İsa ona, Öyleyse oğullar özgürdür dedi. Ama onları gücendirmeyelim diye, denize git, olta iğnesini at ve ilk

çıkan balığı al, ağzını açınca bir stater bulacaksın, onu alıp benim ve senin yerine onlara ver.

18

O saatte öğrenciler İsa'ya gelerek dediler ki: Peki göklerin krallığında en büyük olan kimdir? Ve İsa bir çocuğu çağırarak onu onların ortasına koydu ve dedi, Gerçekten size söylüyorum, eğer dönüp çocuklar gibi olmazsanız, asla göklerin krallığına giremezsiniz. Kim ki kendini bu çocuk gibi alçaltırsa, işte göklerin krallığında en büyük olan budur. Ve kim böyle bir çocuğu benim adım üzerine alırsa, beni alır Ama bu küçüklerden, bana iman edenlerden birini tökezletirse, onun için boynuna bir eşek değirmen taşı asılıp denizin derinliklerinde batırılması daha faydalıdır. Vay dünyaya tökezleme taşlarından, çünkü tökezleme taşlarının gelmesi zorunludur, fakat vay o adama ki tökezleme taşı onun aracılığıyla gelir. Eğer elin ya da ayağın seni günaha düşürüyorsa, onları kes ve kendinden at, çünkü hayata topal ya da sakat girmek, iki elin ya da iki ayağın olup ebedi ateşe atılmaktan daha iyidir. Eğer gözün seni günaha düşürürse, onu söküp çıkar ve kendinden at; tek gözlü olarak hayata girmek senin için daha iyidir, iki göze sahip olarak ateş cehennemine atılmaktan. Bakın, bu küçüklerden birini hor görmeyin, çünkü size söylüyorum ki onların melekleri göklerde her zaman göklerdeki Babamın yüzünü görürler. Çünkü insanoğlu kaybolan(ı) kurtarmak için geldi.

Size ne görünüyor; eğer bir adamın yüz koyunu olursa ve onlardan biri kaybolursa, doksan dokuzunu dağlarda bırakarak, gidip kaybolan olanı aramaz mı? Ve eğer onu bulmayı başarır, gerçekten size söylerim ki, yolunu kaybetmemiş doksan dokuz tanesinden daha çok onun için sevinir. Göklerdeki Babanızın iradesi, bu küçüklerden birinin yok olması değildir.

Eğer kardeşin sana karşı günah işlerse, git ve onu yalnız seninle onun arasında azarla; eğer seni dinlerse, kardeşini kazanmış oldun. Eğer ama dinlemezse, yanına al seninle birlikte bir veya iki kişi daha, ki iki ya da üç tanıgın ağız üzerine her söz kurulabilsin. Eğer onların sözünü dinlemezse, topluluğa söyle; eğer topluluğun sözünü de dinlemezse, sana tıpkı yabancı ve vergi toplayıcı gibi olsun. Gerçekten size söylüyorum, yeryüzünde ne bağlarsanız gökte de bağlanmış olacak ve yeryüzünde ne çözerseniz gökte de çözülmüş olacaktır. Yine size gerçekten söylüyorum ki, eğer sizden iki kişi yeryüzünde herhangi bir şey hakkında anlaşılırsa, ne isterlerse göklerdeki Babam'dan onlara verilecektir. Zira iki ya da üç kişi benim adıma toplanmış olduğu yerde, ben de onların ortasında varım.

O zaman Petrus ona yaklaşarak dedi: Efendi, kardeşim bana karşı kaç kere günah işlerse onu bağışlayayım? Yedi kereye kadar mı? İsa ona şöyle der: Sana yedi kez kadar değil, yetmiş kez yedi kadar derim.

Bu nedenle göklerin krallığı, köleleriyle hesaplaşmak isteyen bir krala benzetildi. O hesaplaşmaya başladığında, ona on bin talant borcu olan bir borçlu getirildi. Ama geri ödeyecek parası olmadığından, efendisi onun satılmasını, karısının ve çocuklarının ve sahip olduğu her şeyin satılmasını ve borcun ödenmesini emretti. Düşen köle ona tapınarak dedi ki: Efendim, bana karşı sabırlı ol ve her şeyi sana geri ödeyeceğim. O kölenin efendisi merhamet duyarak onu serbest bıraktı ve borcunu bağışladı. Ama o köle dışarı çıktıktan sonra, kendisine yüz dinar borçlu olan arkadaş kölelerinden birini buldu ve onu yakalayarak boğuyordu, Eğer bir şey borçluysan bana geri öde diyerek. Bu yüzden arkadaş kölesi onun ayaklarına düşerek ona yalvarıyordu, diyerek: Bana

karşı sabırlı ol ve sana geri ödeyeceğim. O ama istemedi, fakat gidip onu hapse attı, borçlu olduğunu geri ödeyene kadar.

Onun arkadaş köleleri olanları gördükten sonra çok üzüldüler ve geldikten sonra efendilerine olan her şeyi açıkladılar. O zaman efendisi onu çağırarak ona dedi: Kötü köle, sen bana yalvardığın için tüm o borcu sana bağışladım. Sen de arkadaş kölen olan kişiye merhamet etmen gerekmez miydi, tıpkı benim sana merhamet ettiğim gibi? Ve efendisi öfkelenerek onu, kendisine borçlu olduğu her şeyi geri ödeyene kadar işkencecilere teslim etti. Eğer her biriniz kardeşinin suçlarını kalpten bağışlamazsanız, göksel Babam da size böyle yapacaktır.

19

İsa bu sözleri bitirdiğinde Celile'den ayrıldı ve Ürdün'ün ötesindeki Yahudiye sınırlarına geldi. Ve kalabalıklar ona çokça takip ettiler ve onları orada iyileştirdi. Ve Ferisiler ona yaklaştılar, onu test ederek ve ona söyleyerek: Bir adamın karısını her sebepten dolayı boşaması mümkün müdür? O ama cevap vererek onlara dedi: Başlangıçtan beri onları erkek ve dişi yapamı okumadınız mı? ve dedi, Bunun için insan babasını ve annesini terk edecek ve karısına bağlanacak, ve ikisi bir beden olacaklar. Öyle ki artık iki değiller, ama bir ettirler. O halde Tanrı'nın birleştirdiğini insan ayırmasın. Ona şöyle derler: Öyleyse Musa neden boşanma belgesi vermeyi ve onu boşamayı emretti? Onlara şöyle söyler: Musa, sizin yürek sertliğiniz yüzünden kadınlarınızı boşamanıza izin verdi, ama başlangıçtan beri böyle olmamıştır. Ama size şunu söylüyorum ki, kim zina dışında karısını boşar ve başka bir kadınla evlenirse zina eder, ve boşanmış kadınla evlenen de zina eder. Öğrencileri ona derler ki, eğer adamın kadınla ilişkisinin nedeni böyleyse, evlenmek faydalı değildir. O ama

onlara dedi ki: Herkes bu sözü kabul etmez, ancak kendilerine verilmiş olanlardır. Zira anne karnından böyle doğan hadımlar vardır. Ve insanlar tarafından hadım edilen hadımlar vardır, ve göklerin krallığı için kendilerini hadım eden hadımlar vardır. Bunu kabul edebilen kabul etsin.

O zaman ona çocuklar getirildi ki, onlara ellerini koysun ve dua etsin, ama öğrenciler onları azarladılar. Ama İsa dedi: Çocukları bırakın ve onların bana gelmesini engellemeyin, çünkü göklerin krallığı böylelerininindir. Ve ellerini onların üzerine koyduktan sonra oradan gitti.

Ve işte biri ona yaklaşarak dedi: İyi öğretmen, sonsuz hayata sahip olmak için ne iyi şey yapmalıyım? O ama ona dedi ki, Beni neden iyi diyorsun? Tanrı'dan başka kimse iyi değildir. Eğer hayata girmek istiyorsan, emirleri tut. Ona, Hangi türden? diye sorar; İsa ise şöyle dedi: Öldürmeyeceksin, zina etmeyeceksin, çalmayacaksın, yalan tanıklık etmeyeceksin, Babayı ve anneyi onurlandır ve komşunu kendin gibi seveceksin. Genç adam ona der ki, Bütün bunları gençliğimden beri korudum, hâlâ neyi eksik ediyorum? İsa ona dedi ki, eğer mükemmel olmak istiyorsan, git mallarını sat ve fakirlere ver, ve gökte hazinen olacak, ve gel beni takip et. Genç adam bu sözü duyunca üzülmeye gitti, çünkü çok mülkü vardı. İsa öğrencilerine dedi ki, gerçekten size söylüyorum, zengin bir kişi göklerin krallığına zorlukla girecek. Yine size söylüyorum, bir devenin iğne deliğinden geçmesi, zengin bir adamın Tanrı'nın krallığına girmesinden daha kolaydır. Ama onun öğrencileri işittiklerinde son derece şaşırdılar ve O halde kim kurtulabilir? diyorlardı. İsa onlara baktıktan sonra dedi ki, insanlar için bu imkansızdır, ama Tanrı için her şey mümkündür. O zaman Petrus cevap vererek ona dedi: İşte biz her şeyi bıraktık ve sana tabi olduk, o halde bize ne olacak? Ama İsa onlara dedi:

Gerçekten size söylüyorum ki, yenilenme zamanında, İnsanoğlu kendi görkemli tahtına oturduğunda, beni takip etmiş olan sizler de on iki taht üzerinde oturup İsrail'in on iki kabilesini yargılayacaksınız. Ve her kim benim adım uğruna evleri veya kardeşleri veya kız kardeşleri veya babasını veya annesini veya karısını veya çocuklarını veya tarlalarını bıraktıysa, yüz kat alacak ve sonsuz hayatı miras alacaktır. Ama birinci olanların çoğu sonuncu olacak ve sonuncular birinci olacak.

20

Çünkü göklerin krallığı, sabah erkenden bağına işçi kiralamak için çıkan bir ev sahibine benzer. Ve işçilerle günlük bir denarius karşılığında anlaştıktan sonra, onları kendi bağına gönderdi. Ve üçüncü saat civarında dışarı çıkarak, pazaryerinde boş duran diğerlerini gördü. Ve onlara dedi: Siz de bağa gidin ve size adil olan ne ise vereceğim. Ama onlar gittiler. Altıncı ve dokuzuncu saatte yine dışarı çıkarak aynı şekilde yaptı. On birinci saatte dışarı çıkarak boş duran başkalarını buldu ve onlara der ki: Neden burada bütün gün boş duruyorsunuz? Ona Çünkü kimse bizi kiralamadı derler. Onlara Gidin, siz de bağa ve ne adılse onu alacaksınız der. Akşam olduğunda, bağın efendisi yöneticisine der ki, işçileri çağır ve onlara ücretlerini ver, sonunculardan başlayarak illklere kadar. Ve on birinci saatte gelenler, her biri bir denarius aldılar. İlk gelenler daha fazla alacaklarını düşündüler, ama onlar da birer denarius aldılar. Ama aldıktan sonra ev efendisine karşı mırıldanıyorlardı Bunlar, son gelenler bir saat çalıştılar ve sen onları, günün yükünü ve sıcağını taşımış olan bizlere eşit yaptın diyerek. Ama o, onlardan birine cevap vererek dedi: Arkadaş, sana haksızlık etmiyorum. Benimle bir denarius için anlaşmadın mı? Seninkini al ve git; ama ben bu sonuncuya da sana verdiğim gibi vermek istiyorum. Ya da benim mallarımla

istediğimi yapmam bana izin verilmiş değil mi? Güzün kötü mü çünkü ben iyiyim? Böylece sonuncular ilk olacaklar ve ilkler sonuncu olacaklar, çünkü çağrılmışlar çoktur ama seçilmişler azdır.

Ve İsa Kudüs'e giderken on iki öğrencisini yolda bir kenara alarak onlara dedi Bakın, biz Kudüs'e gidiyoruz ve insanoğlu baş rahiplere ve yazıcılara teslim edilecek ve onu ölüme mahkum edecekler. Ve onu uluslara teslim edecekler, alay etsinler, kamçılansınlar ve çarpmıha gersinler diye, ve üçüncü günde dirilecek.

O zaman Zebedi'nin oğullarının annesi, oğullarıyla birlikte ona yaklaştı, secde ederek ondan bir şey istedi. O ama ona dedi, Ne istiyorsun? Ona diyor, Söyle ki benim bu iki oğlum senin krallığında biri senin sağında, biri senin solunda otursunlar. İsa cevap verdi ama dedi, ne istediğinizi bilmiyorsunuz. Ben içmek üzere olduğum kâseyi içebilir misiniz, ya da ben vaftiz edildiğim vaftizle vaftiz edilebilir misiniz? Ona dediler ki, yapabiliriz. Ve onlara söyler: Gerçekten benim kupamı içeceksiniz ve ben vaftiz edildiğim vaftizle vaftiz edileceksiniz, ama benim sağında ve solumda oturmak benim vermem değildir, ancak benim Babam tarafından kimler için hazırlanmışsa onlarındır. Ve on kişi duyunca, iki kardeş hakkında kızdılar. İsa onları yanına çağırarak dedi ki, biliyorsunuz ki ulusların hükümdarları onlara efendilik ediyor ve büyükleri onlar üzerinde otorite kullanıyor. Sizin aranızda böyle olmayacak; ama kim sizin aranızda büyük olmak isterse, sizin hizmetkârınız olacak. Ve kim sizin aranızda birinci olmak isterse, sizin köleniz olacaktır. Tıpkı insanoğlunun hizmet edilmek için değil, ama hizmet etmek ve ruhunu çokların yerine fidiye olarak vermek için geldiği gibi.

Ve onlar Eriha'dan çıkarken, büyük bir kalabalık onu takip etti. Ve işte, yolun yanında oturan iki kör, İsa'nın geçtiğini işitince bağırdılar ve dediler ki: Bize merhamet et, Efendi, Davut'un oğlu. Ama kalabalık onları susturmaları için azarladı, fakat onlar daha yüksek sesle bağırarak dediler ki, Bize merhamet et, Rab, Davut'un Oğlu. Ve İsa durarak onları çağırdı ve dedi: Sizin için ne yapmamı istiyorsunuz? Ona şöyle söylediler: Efendimiz, gözlerimiz açılın. Merhamet duyan İsa onların gözlerine dokundu ve hemen onların gözleri görmeye başladı ve onu takip ettiler.

21

Ve Kudüs'e yaklaştıklarında ve Zeytin Dağı'na doğru Beytfaci'ye geldiklerinde, İsa iki öğrenci gönderdi. Onlara şöyle dedi: Karşınızdaki köye gidin ve hemen bağlanmış bir eşek ve onunla birlikte bir sığa bulacaksınız, çözerek bana getirin. Ve eğer biri size bir şey söylerse, Rab'bin onlara ihtiyacı var diyeceksiniz ve hemen onları geri gönderecektir. Bütün bunlar, peygamber tarafından söylenmiş olan yerine getirilsin diye olmuştur Siyon kızına söyleyin: İşte senin kralın sana geliyor, alçakgönüllü ve bir eşeğe, yük hayvanının yavrusu olan sığaya binmiş olarak.

Öğrenciler gittiler ve İsa'nın onlara emrettiği gibi yaptılar. Onlar eşeği ve tayı getirdiler ve onların üzerine giysilerini koydular, ve onların üzerine oturdu. En büyük kalabalık kendi giysilerini yola serdi, diğerleri ise ağaçlardan dallar kesip yola seriyordu. Ama önden giden ve arkadan takip eden kalabalıklar bağırarak diyorlardı: Hoşana Davud'un Oğlu'na! Mübarek olsun Rab'bin adıyla gelen! Hoşana yücelerde!

Ve o Kudüs'e girdiğinde, bütün şehir sarsıldı ve Bu kim? diye sordu. Ama kalabalıklar diyorlardı ki, bu, Celile'nin Nasıra'sından

peygamber İsa'dır.

Ve İsa, Tanrı'nın tapınağına girdi ve tapınakta satanların ve satın alanların hepsini dışarı attı, para değıştiricilerin masalarını devirdi ve güvercin satanların sandalyelerini devirdi. Ve onlara der ki: Yazılmıştır, benim evim dua evi olarak çağrılacaktır, ama siz onu haydutların mağarası yaptınız.

Ve topallar ve körler tapınakta ona yaklaştılar ve onları iyileştirdi. Ama baş rahipler ve yazıcılar onun yaptığı harikaları ve tapınakta bağırın ve Davud'un oğluna hoşana diyen çocukları görünce öfkelendiler. Ve ona dediler: Bunların ne söylediklerini duyuyor musun? İsa ise onlara dedi: Evet, hiç okumadınız mı ki bebeklerin ve emzirenlerin ağzından övgü hazırladım? Ve onları bırakarak şehrin dışına, Beytanya'ya çıktı ve orada konaklandı.

Sabah şehre dönerken acıktı. Ve yol üzerinde bir incir ağacı görerek onun üzerine geldi, ve onda yapraklardan başka hiçbir şey bulamadı, ve ona dedi, artık senden sonsuza dek meyve olmasın. Ve incir ağacı hemen kurudu. Ve öğrenciler bunu görünce hayret ederek, İncir ağacı nasıl hemen kurudu? dediler. İsa onlara cevap vererek dedi ki: Gerçekten size söylüyorum, eğer imana sahip olur ve şüphe etmezseniz, sadece incir ağacına olanı yapmakla kalmaz, hatta bu dağa Kaldırıl ve denize atıl dersiniz, olacaktır. Ve duada inanarak ne isterseniz, hepsini alacaksınız.

Ve o kutsal yere geldiğinde, öğretirken ona halkın başkâhinleri ve yaşlıları yaklaştılar, söyleyerek: Hangi yetkiyle bunları yapıyorsun ve kim sana bu yetkiyi verdi? İsa onlara cevap verdi ve dedi ki, ben de size bir söz soracağım, eğer onu bana söylerseniz, ben de size hangi yetkiyle bunları yaptığımı söyleyeceğim. Yahya'nın vaftizi nereden geliyordu, gökten mi

yoksa insanlardan mı? Onlar ise kendi aralarında akıl yürüterek şöyle diyorlardı: Eğer gökten dersek, bize Öyleyse neden ona inanmadınız? diyecek. Ama eğer insanlardan diyelim, kalabalıktan korkuyoruz, çünkü hepsi Yuhanna'yı peygamber olarak kabul ediyor. Ve İsa'ya cevap vererek dediler ki, Bilmiyoruz. O da onlara dedi ki, Ben de size hangi yetkiyle bunları yaptığımı söylemiyorum.

Peki size ne görünüyor? Bir adamın iki çocuğu vardı ve birincisine yaklaşarak dedi ki: Çocuğum, bugün git benim bağında çalış. O ise cevap vererek İstemiyorum dedi, ama sonra pişman olup gitti. Ve ikinciye yaklaşarak aynı şekilde dedi. O ise cevap vererek dedi: Ben, efendim ama gitmedi. İkisinden hangisi babanın iradesini yerine getirdi? Ona diyorlar ki, ilki. İsa onlara diyor ki, gerçekten size söylüyorum ki vergi toplayıcıları ve fahişeler Tanrı'nın krallığına sizden önce giriyorlar. Çünkü Yuhanna adalet yolunda size geldi ve ona inanmadınız, ama vergi toplayıcılar ve fahişeler ona inandılar, siz ise gördükten sonra tövbe etmediniz ve ona inanmadınız.

Başka bir mesel dinleyin. Bir ev efendisi vardı ki, bağ dikti ve etrafına çit koydu ve içinde şarap sıkma yeri kazdı ve kule inşa etti ve onu çiftçilere kiraya verdi ve yolculuğa çıktı. Ama meyvelerin zamanı yaklaştığında, kölelerini çiftçilere meyvelerini almak için gönderdi. Ve çiftçiler onun kölelerini alarak kimini dövdüler, kimini öldürdüler, kimini de taşladılar. Yine ilklerden daha çok sayıda başka köleler gönderdi ve onlara da aynı şekilde yaptılar. Ama sonra onlara oğlunu göndererek dedi ki, oğluma saygı gösterecekler. Ama çiftçiler oğlu gördükten sonra kendi aralarında dediler: Bu mirasçıdır, gelin onu öldürelim ve mirasını ele geçirelim. Ve onu alıp bağın dışına attılar ve öldürdüler. Ne zaman bağın efendisi gelirse, o çiftçilere ne yapacak? Ona şöyle derler:

Kötüleri kötü bir şekilde yok edecek ve bağı, meyvelerini zamanında kendisine verecek olan başka çiftçilere kiralayacak. İsa onlara der: Hiçbir zaman yazılarda okumadınız mı? İnşa edenlerin reddettiği taş, köşenin başı oldu. Bu Rab'den oldu ve bizim gözlerimizde harikadır.

Bu yüzden size şunu söylüyorum: Tanrı'nın krallığı sizden alınacak ve onun meyvelerini veren ulusa verilecektir. Ve bu taş üzerine düşen parçalanacak, ama o kimin üzerine düşerse, onu dağıtacak. Ve baş rahipler ve Ferisiler onun mesellerini duyduklarında, onların hakkında söylediğini bildiler. Ve onu yakalamak isteyenler kalabalıklardan korktular, çünkü onu bir peygamber olarak görüyorlardı.

22

Ve İsa tekrar cevap vererek onlara benzetmelerle söyledi, Gökler krallığı, oğlu için düğün yapan bir krala benzetildi. Ve kölelerini gönderdi, düğünlere çağrılmış olanları çağırmak için, ve onlar gelmek istemediler. Yine başka köleleri göndererek dedi ki, davetlilere söyleyin, işte ziyafetimi hazırladım, boğalarım ve besili hayvanlarım kesildi, ve her şey hazır, gelin düğüne. Ama onlar ihmal ederek gittiler; biri kendi tarlasına, diğeri ise ticaretine. Geri kalanlar ise onun kölelerini yakalayıp hakaret ettiler ve öldürdüler. O kral bunu işitince öfkeleni ve ordularını göndererek o katilleri yok etti ve onların şehrini yaktı. O zaman kölelerine der: Düğün gerçekten hazır, ama davet edilenler layık değildi. Öyleyse yolların kavşaklarına gidin ve kaç kişi bulursanız düğüne çağırın. Ve o köleler yollara çıkarak buldukları herkesi, kötüleri ve iyileri topladılar ve düğün sofrası yaslanmış olanlarla doldu. Kral, misafirleri seyretmek için girdiğinde, orada düğün elbisesi giymemiş bir adam gördü. Ve ona der ki: Arkadaş, düğün

elbisesine sahip olmadan buraya nasıl girdin? O ise susturuldu. O zaman kral hizmetkârlara dedi: Onun ayaklarını ve ellerini bağlayarak onu kaldırın ve dış karanlığa atın, orada ağlama ve dış gıcırdatma olacak. Zira davetliler çoktur, ama seçilmişler azdır.

O zaman Ferisiler gidip danıştılar ki onu sözle tuzağa düşürsünler. Ve onların öğrencilerini Hırodyahlarla birlikte ona gönderiyorlar, diyerek: Öğretmen, biliyoruz ki sen gerçeksın ve Tanrı'nın yolunu gerçekte öğretiyorsun, ve sana hiçbir şey önemli değildir, çünkü insanların yüzüne bakmazsın, O halde bize söyle, sana ne gibi görünüyor? Sezar'a vergi vermek caiz midir, değil midir? Ama İsa onların kötülüğünü bilmiş olarak dedi, Beni niçin sınıyorsunuz, ikiyüzlüler? Bana vergi parasını gösterin. Onlar da ona bir denarius getirdiler. Ve onlara, Bu resim ve yazıt kimin? diye sorar. Ona Sezar'ın derler. O zaman onlara şöyle der: Öyleyse Sezar'ın olan şeyleri Sezar'a, Tanrı'nın olan şeyleri de Tanrı'ya verin. Ve duydukları zaman hayret ettiler ve onu bırakıp gittiler.

O gün ona, diriliş olmadığını söyleyen Sadukiler geldi ve ona sordular. Diyerek ki, Öğretmen, Musa dedi ki, eğer biri çocuk sahibi olmadan ölürse, kardeşi onun karısıyla evlenecek ve kardeşi için soy kaldıracak. Aramızda yedi kardeş vardı ve ilki evlenip öldü ve tohumu olmadığı için karısını kardeşine bıraktı. Benzer şekilde ikinci ve üçüncü de, yediye kadar. Sonra hepsinden sonra kadın da öldü. Dirilişte yedi kişiden hangisinin karısı olacak? Çünkü hepsi onunla evlendi. İsa onlara cevap verdi: Aldanıyorsunuz, çünkü ne yazıları ne de Tanrı'nın gücünü biliyorsunuz. Zira dirilişte ne evlenirler ne de evlendirirler, ama gökteki Tanrı'nın melekleri gibidirler. Ama ölülerin diriliş hakkında, size Tanrı tarafından söyleneni okumadınız mı? Ben İbrahim'in Tanrısı ve İshak'ın Tanrısı ve Yakup'un Tanrısıyım; Tanrı ölülerin Tanrısı değil, ama

yaşayanların Tanrısıdır. Ve kalabalıklar onun öğretisini duyduklarında şaşırıyorlardı.

Ferisiler, onun Sadukaileri susturduğunu duyunca, bir araya toplandılar. Ve onlardan biri, bir hukuk uzmanı, onu test ederek sordu ve dedi Öğretmenim, kanunda hangi emir büyüktür? Ama İsa ona dedi ki, Rabbin olan Tanrın'ı bütün kalbin ve bütün ruhun ve bütün aklınla seveceksin. Bu, birinci ve büyük emirdir. İkincisi ise buna benzerdir: Komşunu kendin gibi seveceksin. Bütün yasa ve peygamberler bu iki emir üzerine dayanır.

Ferisiler toplanmışken İsa onlara sordu Mesih hakkında size ne görünüyor? Kimin oğludur? diye sorarak. Ona Davut'un diye cevap veriyorlar. Onlara şöyle söyler: Öyleyse Davud, Ruh'ta onu nasıl Efendi diye çağırır, derken: Rab benim Rabbime dedi: Sağımda otur, düşmanlarını ayaklarının altına serene kadar.

Eğer Davud onu Rab diye çağırıyorsa, o nasıl onun oğlu olur?

Ve hiç kimse ona bir söz ile cevap veremedi, ne de o günden sonra artık kimse ona soru sormaya cesaret edemedi.

23

O zaman İsa, kalabalıklara ve öğrencilerine konuştu. Söyleyerek: Musa'nın koltuğu üzerine yazıcılar ve Ferisiler oturdular. Bunun için, eğer size korumak için ne söylerlerse hepsini koruyun ve yapın, ama onların işlerine göre yapmayın, çünkü söylerler ve yapmazlar. Çünkü ağır ve taşınması zor yükler bağlarlar ve insanların omuzları üzerine koyarlar, ama kendi parmaklarıyla onları hareket ettirmek istemezler. Ama onların tüm işlerini insanlara görünmek için yapıyorlar. Çünkü muska

kutularını genişletiyorlar ve giysilerinin saçaklarını büyütüyorlar, Ama onlar ziyafetlerde onur yerini ve havralarda baş koltukları severler. Ve çarşılardaki selamları ve insanlar tarafından rabbi rabbi diye çağrılmayı. Siz ama rabbi diye çağrılmayın, çünkü sizin öğretmeniniz bir tanedir, o Mesih'tir, siz hepimiz ise kardeşlersiniz. Ve yeryüzünde kimseye babanız diye hitap etmeyin, çünkü Babanız birdir, O göklerde. Ne de öğretmenler diye çağrılın, çünkü sizin öğretmeniniz birdir, o da Mesih'tir. Sizin aranızda daha büyük olan, sizin hizmetçiniz olacak. Kim kendini yükseltirse alçaltılacak ve kim kendini alçaltırsa yükseltilecek.

Vay halinize yazıcılar ve Ferisiler, sizi ikiyezlüler, çünkü dul kadınların evlerini yiyip bitiriyorsunuz ve bahane olarak uzun uzun dua ediyorsunuz, bu yüzden daha ağır yargı alacaksınız. Vay halinize, ey yazıcılar ve Ferisiler, sizi ikiyezlüler! Çünkü göklerin krallığını insanların önünde kapatıyorsunuz; siz zaten girmiyorsunuz, girenleri de girmelerine izin vermiyorsunuz. Vay halinize yazıcılar ve Ferisiler, sizi ikiyezlüler, çünkü bir mühtedi kazanmak için denizi ve karayı dolaşıyorsunuz, ve o mühtedi olduğunda, onu kendinizden iki kat daha fazla cehennem evladı yapıyorsunuz. Vay halinize, kör rehberler! Diyorsunuz ki: Kim tapınakta yemin ederse, bu hiçbir şey değildir; ama kim tapınağın altınında yemin ederse, borçludur. Aptallar ve körler! Hangisi daha büyüktür, altın mı yoksa altını kutsayan tapınak mı? Ve kim sunakta yemin ederse, bu hiçbir şey değildir, ama kim onun üstündeki hediyeye yemin ederse, borçludur. Aptallar ve körler, hangisi daha büyüktür: bağış mı yoksa bağışı kutsayan sunak mı? Bu nedenle sunağa ant için, hem ona hem de onun üzerindeki her şeye ant içmiş olur. Ve tapınakta yemin eden, hem tapınağa hem de onda ikamet edene yemin etmiş olur Ve göğe yemin eden, Tanrı'nın tahtına ve onun üstünde oturana yemin eder. Vay halinize yazıcılar ve Ferisiler, sizi ikiyezlüler! Çünkü nane, dereotu

ve kimyonun öşrünü veriyorsunuz, ama yasanın daha ağır olan şeylerini ihmal ettiniz: adaleti, merhameti ve imanı. Bunları yapmanız gerekirdi, ama onları da ihmal etmemeniz gerekirdi. Kör rehberler, sivrisineği süzgeçten geçirenler ama deveyi yutanlardır. Vay halinize yazıcılar ve Ferisiler, sizi ikiyüzlüler, çünkü bardağın ve çanağın dışını temizlersiniz, ama içleri yağma ve adaletsizlikle doludur. Kör Ferisi, önce bardağın ve çanağın içini temizle ki dışları da temiz olsun. Vay halinize yazıcılar ve Ferisiler, sizi ikiyüzlüler, çünkü kireçlenmiş mezarlara benzersiniz; bunlar dışarıdan güzel görünürler ama içeriden ölü kemikleri ve her türlü pislikle doludurlar. Böylece sizler de dışarıdan insanlara adil görünürsünüz, ama içeriden ikiyüzlülük ve yasadışı ile dolusunuz. Vay halinize, ey yazıcılar ve Ferisiler, siz ikiyüzlüler, çünkü peygamberlerin mezarlarını inşa ediyor ve adil olanların anıtlarını süslüyorsunuz, Ve söylersiniz ki, Eğer atalarımızın günlerinde olsaydık, peygamberlerin kanına onların ortakları olmazdık. Böylece, peygamberleri öldürmüş olanların oğulları olduğunuza kendiniz tanıklık ediyorsunuz. Ve siz babalarınızın ölçüsünü doldurun. Yılanlar, engerek yavruları, cehennem yargısından nasıl kaçacaksınız? Bu yüzden işte ben size peygamberler, bilgiler ve din bilginleri gönderiyorum ve onlardan bazılarını öldüreceksiniz ve çarmıha gereceksiniz, ve onlardan bazılarını kendi sinagoglarınızda kırbaçlayacaksınız ve şehirden şehire kovacaksınız. Öyle ki, yeryüzünde dökülen bütün adil kan, adil Habil'in kanından Berekya oğlu Zekeriya'nın kanına kadar üzerinize gelsin; onu tapınakla sunak arasında öldürdünüz. Gerçekten size söylüyorum ki, bunların hepsi bu neslin üzerine gelecek. Ey Kudüs, Kudüs, peygamberleri öldüren ve kendisine gönderilenleri taşıyan, kaç kez senin çocuklarını toplamayı arzuladım, tıpkı bir tavuğun civcivlerini kanatlarının altına toplaması gibi, ama siz istemediniz. İşte eviniz size ıssız

bırakılıyor. Çünkü size söylüyorum, beni şu andan itibaren görmeyeceksiniz, Rabbin adıyla gelen kutsanmıştır diyene kadar.

24

Ve dışarı çıkan İsa tapınaktan gidiyordu, ve öğrencileri ona tapınağın binalarını göstermek için yaklaştılar. Ama İsa onlara dedi: Bütün bunları görmüyor musunuz? Gerçekten size söylüyorum, burada taş üstüne taş bırakılmayacak, hepsi yıkılacak. Ama o Zeytin Dağı'nda otururken, öğrenciler ona tek başına yaklaşarak dediler ki, Bize söyle, bunlar ne zaman olacak ve senin gelişinin ve çağın tamamlanmasının işareti ne olacak? Ve İsa cevap vererek onlara dedi: Dikkat edin, kimse sizi aldatmasın. Çünkü birçokları benim adıma gelecekler, Ben Mesih'im diyerek ve birçoklarını aldatacaklar. Siz savaşları ve savaş söylentilerini duymak üzere olacaksınız, ama telaşlanmayın, çünkü bunların hepsinin olması gereklidir, fakat son henüz değildir. Çünkü millet millete ve krallık krallığa karşı kalkacak, ve her yerde kıtlıklar, vebalar ve depremler olacak, Ama bütün bunlar doğum sancılarının başlangıcıdır. O zaman sizi sıkıntıya teslim edecekler ve sizi öldürecekler, ve benim ismim sebebiyle bütün milletler tarafından nefret edilenler olacaksınız. Ve o zaman birçokları gücendirilecek, birbirlerini teslim edecekler ve birbirlerinden nefret edecekler. Ve birçok sahte peygamber ortaya çıkacak ve birçok kişiyi saptıracaklar. Ve kanunsuzluğun çoğalması nedeniyle, birçoklarının sevgisi soğuyacak. Ama sonuna kadar dayanan kurtulacaktır. Ve bu krallık müjdesi tüm dünyada bütün uluslara tanıklık olarak ilan edilecek, ve sonra son gelecek. Bu yüzden, ne zaman Daniel peygamber vasıtasıyla söylenmiş olan ıssızlığın iğrenç şeyini kutsal yerde duran görürseniz, okuyan anlasın. O zaman Yahudiye'deki insanlar dağlara kaçsınlar, Damın üzerinde olan, evinden eşyalarını almak için aşağı inmesin. Ve

tarlada olan, giysilerini almak için geri dönmesin. Vay ama o günlerde hamile olanlara ve emzirenlere. Dua edin ki kaçışınız kışın ya da Şabat'ta olmasın. O zaman öyle büyük bir sıkıntı olacak ki, dünyanın başlangıcından şimdiye kadar böylesi olmamıştır ve olmayacaktır. Ve eğer o günler kısaltılmamış olsaydı, hiçbir beden kurtarılmış olmazdı, ama seçilmişler için o günler kısaltılacak. O zaman eğer biri size İşte burada Mesih veya Burada dese, inanmayın. Çünkü sahte mesihler ve sahte peygamberler ortaya çıkacaklar ve büyük işaretler ve mucizeler gösterecekler, böylece mümkünse seçilmişleri bile saptıracaklar. İşte size önceden söyledim. Eğer size İşte çödedir deseler, dışarı çıkmayın; İşte iç odalardadır deseler, inanmayın. Tıpkı şimşeğin doğudan çıkıp batıya kadar görünmesi gibi, insanoğlunun gelişi de böyle olacaktır. Çünkü ceset nerede olursa, kartallar oraya toplanacaktır.

Hemen o günlerin sıkıntısından sonra güneş karartılacak ve ay ışığını vermeyecek, yıldızlar gökten düşecek ve göklerin güçleri sarsılacak.

Ve o zaman insanoğlunun işareti gökte görünecek, ve o zaman yeryüzünün bütün kabileleri yas tutacaklar ve insanoğlunun göğün bulutları üzerinde büyük güç ve şanla geldiğini görecekler. Ve meleklerini büyük boru sesiyle gönderecek, ve onlar seçilmişlerini dört rüzgardan, göklerin uçlarından uçlarına kadar toplayacaklar. İncir ağacından benzetmeyi öğrenin. Dalı yumuşak olduğunda ve yapraklar sürdüğünde, yazın yakın olduğunu bilirsiniz. Böylece siz de bunların hepsini gördüğünüz zaman, onun kapılarda yakın olduğunu bilin. Amen, size söylüyorum, bütün bunlar oluncaya kadar bu kuşak geçmeyecek. Gök ve yer geçip gidecek, ama benim sözlerim asla geçip gitmeyecek. Ama o gün ve saat hakkında hiç kimse bilmiyor, göklerin melekleri de

bilmiyor, sadece benim babam biliyor. Tıpkı Nuh'un günleri gibi, insanoğlunun gelişi de böyle olacak. Zira tıpkı tufandan önceki günlerde yiyor, içiyor, evleniyor ve evlendiriyorlardı, ta Nuh'un gemiye girdiği güne kadar, Ve tufan gelip hepsini alana kadar bilmediler, insanoğlunun gelişi de böyle olacak. O zaman tarlada iki kişi olacak, biri alınacak ve biri bırakılacak Değirmende öğüten iki kadından biri alınır ve biri bırakılır. Uyanık olun bu nedenle, çünkü Rabbinizin hangi saatte geleceğini bilmiyorsunuz. O zaman şunu bilin ki, eğer ev efendisi hırsızın hangi nöbette geldiğini bilseydi, uyanık kalırdı ve evinin delinmesine izin vermezdi. Bu yüzden siz de hazır olun, çünkü insanoğlu düşünmediğiniz saatte gelir.

Peki kim o sadık ve akıllı köle ki, efendisi onu hizmetinin başına atadı, onlara zamanında besin versin diye? Kutlu o köledir ki efendisi geldiğinde onu böyle yaparken bulacaktır. Gerçekten size söylüyorum ki, onu bütün mallarının üzerine atayacak. Eğer o kötü köle kalbinde Efendim gelmekte gecikiyor derse, ve onun arkadaş kölelerini vurmaya başlar ve sarhoşlarla yer içer, O kölenin efendisi, onun beklemediği günde ve bilmediği saatte gelecektir. Ve onu ikiye bölecek ve onun payını ikiyüzlülerle birlikte yerleştirecek, orada ağlama ve diş gıcırdatma olacak.

25

O zaman göklerin krallığı, kandillerini alarak damadı karşılamaya çıkan on bakireye benzetilecek. Beş tanesi akıllıydı ve beş tanesi aptaldı. Akılsız olanlar, kendi meşalelerini almış olmalarına rağmen, yanlarında yağ almadılar. Ama akıllı olanlar, kandillerinin yanı sıra kaplarında yağ aldılar. Damat gecikince hepsi uyukladı ve uyudu. Ama gece yarısı bir çılglık koptu: İşte damat geliyor, onu karşılamaya çıkın! O zaman o bakire kızların

hepsi kalktı ve kandillerini süslediler. Ahmaklar akıllılara dediler ki, bize yağınızdan verin, çünkü meşalelerimiz sönüyor. Akıllılar cevap vererek dediler ki: Sakın hem bize hem size yetmez; daha çok satanlara gidin ve kendiniz için satın alın. Onlar satın almaya giderken damat geldi ve hazır olanlar onunla birlikte düğüne girdiler, ve kapı kapatıldı. Sonra ise kalan bakireler de geliyorlar ve Efendimiz, efendimiz, bize aç diyorlar. Ama o cevap vererek dedi: Gerçekten size söylüyorum, sizi tanımıyorum. Uyanık olun bu nedenle, çünkü İnsanoğlu'nun hangi gün ve saatte geleceğini bilmiyorsunuz.

Tıpkı seyahate çıkan bir adam kendi kölelerini çağırıp onlara mallarını teslim ettiği gibi Ve birine beş talant, diğerine iki, öbürüne bir verdi, her birine kendi gücüne göre, ve hemen yolculuğa çıktı. Giden ve beş talantı alan kişi onlarla çalıştı ve beş talant daha kazandı. Aynı şekilde iki talantı alan da iki talant daha kazandı. Ama bir tanesini alan gidip toprağı kazdı ve efendisinin gümüşünü sakladı. Ama çok zaman sonra, o kölelerin efendisi geliyor ve onlarla hesaplaşıyor. Ve beş talenti almış olan yaklaşıyor, başka beş talenti sundu ve dedi ki: Efendim, beş talenti bana teslim etmiştin, işte onların üzerine başka beş talenti kazandım. Efendisi ona dedi: Aferin, iyi ve sadık köle, az şey üzerinde sadık oldun, seni çok şey üzerine atayacağım, efendinin sevincine gir. Yaklaşan ve iki talenti almış olan da dedi ki: Efendim, iki talenti bana teslim ettin, bak, onların üzerine iki talent daha kazandım. Efendisi ona dedi: Aferin, iyi ve sadık köle, az şey üzerinde sadık oldun, çok şey üzerinde seni görevlendireceğim, efendinin sevincine gir. Yaklaşan ve tek yetenek almış olan da dedi ki: Efendim, seni tanıdım ki sen sert bir adamsın, ekmediğin yerde biçen ve saçmadığın yerden toplayan. Ve korkarak gidip senin talentini toprağı sakladım, işte seninki sende. Ama efendisi ona cevap vererek dedi: Kötü ve

tembel köle, ekmediğim yerde biçtiğimi ve saçmadığım yerden topladığımı biliyordun. O hâlde senin benim gümüşümü bankerlere atman gerekirdi, ve ben geldiğimde benimkini faizi ile birlikte alırdım. O halde ondan talantı alın ve on talanta sahip olana verin. Zira sahip olan herkese verilecektir ve bolluk içinde olacaktır, ama sahip olmayanın elindekiler de ondan alınacaktır. Ve o işe yaramaz köleyi dış karanlığa atın; orada ağlama ve dış gıcırdatma olacaktır.

İnsanoğlu bütün kutsal meleklerle birlikte kendi görkemi içinde geldiğinde, o zaman kendi görkem tahtı üzerine oturacaktır. Ve bütün uluslar onun önünde toplanacak ve onları birbirlerinden ayıracak, tıpkı çobanın koyunları tekelerden ayırdığı gibi, Ve koyunları sağına, keçileri ise soluna kuracak. O zaman kral, sağ tarafındakilere diyecek: Gelin, Babam'ın kutsanmışları, dünyanın temelinden beri sizin için hazırlanmış olan krallığı miras alın. Çünkü acıktım ve bana yemek verdiniz, susadım ve bana içecek verdiniz, yabancı idim ve beni kabul ettiniz, Çıplaktım ve beni giydirdiniz, hasta oldum ve beni ziyaret ettiniz, hapisanede idim ve bana geldiniz. O zaman doğrular ona şöyle cevap verecekler: Efendimiz, seni ne zaman aç gördük de besledik, ya da susuz gördük de su verdik? Ne zaman seni yabancı olarak gördük ve yanımıza aldık, ya da çıplak olarak gördük ve giydirdik? Ama seni ne zaman hasta veya hapiste gördük ve sana geldik? Ve kral cevap vererek onlara diyecek ki: Gerçekten size söylüyorum, benim en küçük kardeşlerimden birine ne kadar yaptınız, bana yaptınız. O zaman solda olanlara da diyecek ki: Gidin benden, ey lanetlenenler, şeytana ve onun meleklerine hazırlanmış olan ebedi ateşe. Çünkü acıktım ve bana yemek vermediniz, susamıştım ve bana içecek vermediniz, Yabancıydım ve beni toplamadınız, çıplaktım ve beni giydirmediniz, zayıftım ve hapisteydim ve beni ziyaret etmediniz. O zaman ona cevap verecekler ve kendileri şöyle

diyecekler: Efendimiz, seni ne zaman aç, susuz, yabancı, çıplak, hasta veya hapiste gördük de sana hizmet etmedik? O zaman onlara şöyle cevap verecek: Gerçekten size söylüyorum, bunların en küçüklerinden birine yapmadığınız sürece, bana da yapmadınız. Ve bunlar sonsuz cezaya gidecekler, ama adil olanlar sonsuz hayata gidecekler.

26

Ve oldu ki İsa bütün bu sözleri bitirdiğinde, öğrencilerine şöyle dedi Biliyorsunuz ki iki gün sonra Paskalya oluyor ve İnsanoğlu çarınıha gerilmek üzere teslim ediliyor. O zaman baş rahipler, yazıcılar ve halkın yaşlıları, Kayafa denilen baş rahibin avlusunda toplandılar. Ve onlar İsa'yı hile ile yakalayıp öldürmek için birlikte danıştılar. Ama diyorlardı ki, bayramda olmasın, böylece halk arasında kargaşa çıkmasın.

İsa Beytanya'da cüzzamlı Simon'un evinde bulunduğu, Çok değerli koku yağı alabaster tutan bir kadın ona yaklaştı ve yaslanmış olan onun başının üzerine döktü. Ama onun öğrencileri bunu gördükten sonra öfkeleniler ve şöyle dediler: Bu israf neye? Çünkü bu koku çok paraya satılabilir ve fakirlere verilebilirdi. Ama İsa bildiğinde onlara dedi, kadına neden zahmet veriyorsunuz; çünkü o bana güzel bir iş yaptı. Yoksulları her zaman kendinizle birlikte bulundurursunuz, ama beni her zaman bulundurmuyacaksınız. Çünkü bu kadın bu kokuyu benim bedenimin üzerine dökerek beni gömmeye hazırlamak için yaptı. Amen, size söylüyorum, bu müjde bütün dünyada nerede ilan edilirse, bu kadının yaptığı da onun anısına söylenecek.

O zaman on ikilerden biri olan, Yahuda İskariot adındaki kişi, başkâhinlere giderek dedi ki, Bana ne vermek istersiniz, ben de

size onu teslim edeyim? Onlar da ona otuz gümüş verdiler. Ve o zamandan itibaren onu teslim etmek için fırsat arıyordu.

Mayasız ekmeklerin ilk gününde öğrenciler İsa'ya gelerek ona, Fısıh yemeğini yemen için nerede hazırlamamızı istersin? dediler. O ise dedi ki: Şehre, falanca kişiye gidin ve ona söyleyin: Öğretmen diyor ki, zamanım yakındır, Hamursuz Bayramı'nı öğrencilerimle birlikte senin yanında yapacağım. Ve öğrenciler, İsa'nın onlara emrettiği gibi yaptılar ve Fısıh bayramını hazırladılar. Akşam olunca, on iki ile sofrada uzanmıştı. Ve onlar yemek yerken dedi, Gerçekten size söylüyorum ki, sizden biri beni teslim edecek. Ve çok üzülerek, onlardan her biri ona söylemeye başladı: Ben değilim, değil mi Efendim? O ama cevap vererek dedi: Benimle birlikte çanağa elini daldıran, işte o beni teslim edecek. Gerçekten İnsanoğlu, onun hakkında yazıldığı gibi gider, ama vay haline o adamın ki onun aracılığıyla İnsanoğlu ihanete uğratılır; o adam hiç doğmamış olsaydı onun için daha iyi olurdu. Onu teslim eden Yahuda cevap verdi ve dedi: Ben değilim, değil mi rabbi? O ona söylüyor: Sen söyledin. Onlar yemek yerken İsa ekmeği aldı ve şükrettikten sonra kırdı ve öğrencilere verdi ve dedi: Alın, yiyin, bu benim bedenimdir. Ve kâseyi alıp şükrettikten sonra onlara verdi ve Bundan hepiniz için dedi. Çünkü bu benim yeni antlaşmanın kanımdır, birçokları için günahların bağışlanmasına dökülmektedir. Size söylerim ki, şu andan itibaren asmanın bu ürününden içmeyeceğim, ta o güne kadar, onu sizinle yeni olarak babamın krallığında içeceğim zaman.

Ve ilahiler söyledikten sonra Zeytinler Dağı'na çıktılar. O zaman İsa onlara söyler, Hepiniz bu gece benden ötürü tökezleyeceksiniz, çünkü yazılmıştır: Çobanı vuracağım ve sürünün koyunları dağıtılacak.

Ama ben dirildikten sonra sizden önce Celile'ye gideceğim. Petrus cevap vererek ona dedi: Eğer herkes senin yüzünden tökezlerse, ben asla tökezlemeyeceğim. İsa ona dedi: Amen, sana söylüyorum ki bu gece horoz ötmeden önce beni üç kez inkâr edeceksin. Petrus ona şöyle der: Seninle birlikte ölmem gerekse bile, seni asla inkâr etmeyeceğim. Benzer şekilde bütün öğrenciler de aynısını söylediler.

O zaman İsa onlarla birlikte Gethsemane denilen yere gelir ve öğrencilere söyler: Ben oraya gidip dua edene kadar burada oturun. Ve Petrus'u ve Zebedi'nin iki oğlunu yanına alarak üzülmeye ve sıkıntı çekmeye başladı. O zaman İsa onlara der ki, Ruhum ölüme kadar çok üzgün, burada kalın ve benimle uyanık olun. Ve biraz ileri giderek yüzüstü düştü, dua ederek ve şöyle diyerek: Babam, eğer mümkünse, bu kâse benden geçsin, ancak benim istediğim gibi değil, senin istediğin gibi olsun. Ve öğrencilere gelir ve onları uyurken bulur, ve Petrus'a söyler: Böylece benimle bir saat uyanık kalmaya güçlü olamadınız mı? Uyanık olun ve dua edin ki ayartmaya girmeyesiniz; ruh gerçekten isteklidir ama beden zayıftır. Yine ikinci kez uzaklaşarak dua etti ve dedi: Babam, eğer bu kupa benden geçip gidemiyorsa, onu içmeden olmayacaksa, senin iraden olsun. Ve geldiğinde onları yeniden uyurken bulur, çünkü onların gözleri ağırlaşmıştı. Ve onları bırakarak tekrar gitti ve üçüncü kez aynı sözleri söyleyerek dua etti. O zaman öğrencilerine doğru gelir ve onlara şöyle der: Bundan sonra uyuyor ve dinleniyor musunuz? İşte saat yaklaştı ve insanoğlu günahkârların eline teslim ediliyor. Kalkın, gidelim; işte beni teslim eden yaklaştı.

Ve o hala konuşurken, işte on ikiden biri olan Yahuda geldi ve onunla birlikte kılıçlar ve sopalarla büyük bir kalabalık vardı, başkâhinlerden ve halkın ileri gelenlerinden gelen. Ama onu ele

veren, onlara bir işaret verdi ve dedi ki: Kimi öpersem, o'dur, onu yakalayın. Ve hemen İsa'ya yaklaşarak, Selam, rabbi dedi ve onu öptü. Ama İsa ona, Arkadaş, bunun için mi buradasın? dedi. Sonra yaklaşıp ellerini İsa'nın üzerine koydular ve onu yakaladılar. Ve işte İsa ile birlikte olanlardan biri elini uzatıp kılıcını çekti ve başrahabin kölesini vurup kulağını kesti. O zaman İsa ona der, Kılıcını yerine koy, çünkü kılıç alanların hepsi kılıçla ölecekler. Ya şimdi babamı çağırıp bana on iki lejyondan daha fazla melek sağlayamayacağımı mı sanıyorsun? Öyleyse böyle olması gerektiğine dair yazılar nasıl yerine getirilsin? O saatte İsa kalabalıklara dedi: Bir haydutun üzerine gider gibi mi kılıçlar ve sopalarla çıktınız beni yakalamak için? Her gün tapınakta size doğru oturarak öğretiyordum ve beni tutmadınız. Ama bütün bunlar, peygamberlerin yazıları yerine getirilsin diye olmuştur. O zaman bütün öğrenciler onu bırakıp kaçtılar.

İsa'yı ele geçirenler onu, din bilginleri ve ihtiyarların toplandığı yere, başkâhin Kayafa'ya götürdüler. Petrus ise onu uzaktan başpapazın avlusuna kadar takip ediyordu ve içeri girerek yardımcılarla birlikte oturdu, sonunu görmek için. Başkâhinler, yaşlılar ve bütün meclis, İsa'yı ölüme mahkûm etmek için O'nun aleyhine yalancı tanıklık arıyorlardı. Ve bulamadılar, ve birçok yalancı şahit öne çıkmasına rağmen bulamadılar. Ancak daha sonra iki yalancı şahit öne çıktı. Dedim ki, bu kişi dedi ki, Tanrı'nın tapınağını yıkabilirim ve üç gün içinde onu yeniden inşa edebilirim. Ve başrahip ayağa kalkarak ona dedi, Hiçbir şey cevap vermiyor musun? Bunlar senin aleyhine ne tanıklık ediyorlar? Ama İsa susuyordu. Ve başkâhin cevap vererek ona dedi: Seni yaşayan Tanrı'ya göre yemin ettiriyorum ki bize söyleyesin, eğer sen Tanrı'nın oğlu Mesih isen. İsa ona der ki: Sen söyledin, ancak size söylüyorum, şu andan itibaren İnsanoğlunu göreceksiniz, gücün sağında oturan ve göğün bulutları üzerinde gelen. O zaman

başrahip giysilerini yırttı ve dedi ki: Küfür etti, artık tanıklara ne ihtiyacımız var? İşte şimdi onun küfrünü duyduunuz. Ne size görünüyor? Onlar ise cevap vererek dediler, Ölüm cezasına layıktır. O zaman onun yüzüne tükürdüler ve onu vurdular, diğerleri ise onu tokatladı. Bize kehanette bulun, ey Mesih, sana vuran kimdir? diyerek.

Ama Petrus dışarıda avluda oturuyordu ve ona bir hizmetçi kız yaklaşarak dedi, Sen de Celileli İsa ile birliktesin. O ama onların hepsinin önünde inkâr etti ve dedi ki, Ne dediğini bilmiyorum. Ama o kapıya çıktığında, başka biri onu gördü ve oradakilere Bu da Nasıralı İsa ile birlikteydi dedi. Ve yine yemin ederek o adamı tanımadığını inkar etti. Kısa bir süre sonra yaklaşan ayakta duranlar Petrus'a dediler ki, gerçekten sen de onlardansın, çünkü konuşman seni açıkça belli ediyor. O zaman lanetlemeye başladı ve O adamı tanımiyorum diye yemin etti. Ve hemen horoz öttü. Ve Petrus, İsa'nın ona söylemiş olduğu sözü hatırladı ki horoz ötmeden önce üç kez beni inkâr edeceksin, ve dışarı çıkarak acı acı ağladı.

27

Sabah olduğunda, tüm baş rahipler ve halkın ileri gelenleri İsa'yı öldürmek için ona karşı karar aldılar Ve onu bağlayarak götürdüler ve onu vali Pontius Pilatus'a teslim ettiler.

O zaman, onu teslim eden Yahuda, onun mahkum edildiğini görünce pişman oldu ve otuz gümüşü baş rahiplere ve ihtiyarlara geri çevirdi. Masum kanı teslim ederek günah işledim diyerek. Onlar ise Bize ne? Sen bilirsin dediler. Ve gümüş paraları tapınağa atarak çekildi ve gidip kendini astı. Ama baş rahipler gümüş paraları alarak dediler ki, Bunları hazineye atmak caiz değildir,

çünkü kan bedelidir. Danışma yaparak, çömlekçinin tarlasını onlardan yabancıların gömülmesi için satın aldılar. Bu yüzden o tarla, bugüne kadar kan tarlası diye adlandırıldı. O zaman Yeremya peygamber aracılığıyla söylenmiş olan söz yerine getirildi: Ve İsrail oğullarından fiyatlandırdıkları kişinin değeri olan otuz gümüş parayı aldılar, Ve onları çömlekçinin tarlasına verdiler, Rab'bin bana emrettiği gibi.

İsa, valinin önünde durdu ve vali ona sordu, Sen Yahudilerin kralı mısın? İsa ona, Sen söylüyorsun dedi. Ve başkâhinler ve yaşlılar tarafından suçlanırken hiçbir şey cevap vermedi. O zaman Pilatus ona, Senin aleyhine kaç şey tanıklık ettiklerini duymuyor musun? der. Ve ona tek bir söz bile cevap vermedi, öyle ki vali son derece şaşırdı. Bayrama göre lider, kalabalığın istediği bir tutuklunun serbest bırakılmasına alışkındı. Ama o zaman Barabbas denilen seçkin bir tutsağa sahiptiler. Onlar toplanmışken Pilatus onlara dedi: Sizin için kimi salıvereyim? Barabbas'ı mı yoksa Mesih denilen İsa'yı mı? Çünkü onu kıskançlık yüzünden teslim ettiklerini biliyordu. O, yargı kürsüsünde otururken, karısı ona haber göndererek dedi ki: O adil adamla hiçbir işin olmasın, çünkü bugün rüyamda onun yüzünden çok acı çektim. Ama başkâhinler ve ihtiyarlar kalabalıkları ikna ettiler ki Barabbas'ı istesinler, İsa'yı ise yok etsinler. Lider cevap vererek onlara dedi, İkisinden hangisini size salıvermemi istiyorsunuz? Onlar ise Barabbas'ı dediler. Pilatus onlara der ki: Öyleyse Mesih denilen İsa'ya ne yapayım? Hepsi ona derler ki: Çarmıha gerilsin. Ama lider, Ne kötülük yaptı ki? dedi. Onlar ise aşırı şekilde bağırarak, Çarmıha gerilsin diyorlardı. Pilatus hiçbir şey fayda sağlamadığını, aksine daha çok kargaşa olduğunu görünce, su alarak ellerini kalabalığın önünde yıkadı ve şöyle dedi: Bu adil adamın kanından masunum, siz göreceksiniz. Ve tüm halk cevap vererek dedi ki: Onun kanı bizim ve çocuklarımızın üzerine

olsun. O zaman onlara Barabbas'ı serbest bıraktı, ama İsa'yı kamçlattıktan sonra çarمیha gerilmesi için teslim etti.

O zaman liderin askerleri İsa'yı alarak praetorium'a götürdüler ve onun etrafına bütün kohortu topladılar. Ve onu soyduktan sonra ona kırmızı bir pelerin giydirdiler. Ve dikenlerden bir taç ördükten sonra onun başının üzerine koydular ve onun sağ eline bir kamış verdiler, ve önünde diz çöktükten sonra ona alay ederek dediler ki: Sevinç olsun Yahudilerin kralı. Ve ona tükürüp kamışı alarak başına vuruyorlardı. Ve ona alay ettiklerinde, pelerini soyup kendi giysilerini giydirdiler ve onu çarمیha germek için götürdüler.

Dışarı çıkarırken Kireneli bir adam buldular, adı Simon'du, onu haçını kaldırsın diye zorla çalıştırdılar. Ve Golgotha denilen yere geldiklerinde ki bu, kafatası yeri olarak adlandırılır, Ona safra ile karıştırılmış sirke içmeleri için verdiler ve tattıktan sonra içmek istemedi. Onu çarمیha gerdikten sonra, kura atarak giysilerini aralarında bölüştüler. Ve oturanlar onu orada gözetiyorlardı. Ve onun başının üstüne, yazılmış suçlamasını koydular: Bu, Yahudilerin Kralı İsa'dır. O zaman onunla birlikte iki haydut çarمیha gerilir, biri sağdan ve biri soldan. Ama yanından geçenler, başlarını sallayarak ona küfrediyorlardı. Ve şöyle diyerek: Tapınağı yıkan ve üç günde inşa eden, kendini kurtar! Eğer Tanrı'nın Oğlu isen, haçtan in aşağı! Benzer şekilde baş rahipler de yazıcılarla, yaşlılarla ve Ferisilerle birlikte alay ederek diyorlardı, Başkalarını kurtardı, kendisini kurtaramıyor; eğer İsrail'in kralıysa, şimdi çarمیhtan aşağı insin ve ona inanacağız. Tanrı'ya güvenmiştir, kurtarsın şimdi onu, eğer onu istiyorsa, çünkü Tanrı'nın oğluyum dedi. Onunla birlikte çarمیha gerilen haydutlar da onu aynı şekilde aşağılıyorlardı.

Altıncı saatten dokuzuncu saate kadar bütün yeryüzünde karanlık oldu. Dokuzuncu saatte İsa büyük bir sesle bağıarak dedi: Eli, eli, lama sabaktani; bu şu demektir: Tanrım, Tanrım, beni neden terk ettin? Orada duranlardan bazıları işittikten sonra, Bu, İlyas'ı çağırıyor diyorlardı. Ve hemen onlardan biri koştu ve bir sünger aldı, sirke ile doldurdu ve kamaşa koyarak ona içirdi. Geri kalanlar ise Bırak, görelim, Elijah onu kurtarmaya geliyor mu? diyorlardı. Ama İsa yine büyük sesle bağıarak ruhunu bıraktı. Ve işte tapınağın perdesi yukarıdan aşağıya kadar ikiye yırtıldı, yer sarsıldı ve kayalar yarıldı. ve mezarlar açıldı ve uyumuş olan azizlerin birçok bedeni dirildi Ve mezarlardan çıktıktan sonra, onun dirilişinden sonra kutsal şehre girdiler ve birçoklarına göründüler. Ama yüzbaşı ve onunla birlikte İsa'yı nöbet tutan adamlar, depremi ve olan olayları gördüklerinde çok korktular ve Gerçekten bu, Tanrı'nın Oğlu'ydu dediler. Orada uzaktan izleyen birçok kadın vardı, onlar İsa'yı Celile'den takip etmişler ve ona hizmet ediyorlardı. İçlerinde Mecdelli Meryem, Yakub ve Yose'nin annesi Meryem ve Zebedi'nin oğullarının annesi vardı.

Akşam olmuştu, Arimathea'dan zengin bir adam geldi, adı Yusuf'tu, o da kendisi İsa'nın öğrencisi olmuştu. Bu, Pilatus'a yaklaşarak İsa'nın bedenini istedi. O zaman Pilatus bedeninin verilmesini emretti. Ve Yusuf cesedi alarak onu temiz keten beze sardı. Ve onu, kayaya oyduğu yeni mezarına koydu ve mezarın kapısına büyük bir taş yuvarlayarak oradan ayrıldı. Orada Mecdelli Meryem ve diğer Meryem vardı, mezarın karşısında oturuyorlardı.

Hazırlık gününden sonraki gün başkâhinler ve Ferisiler Pilatus'un yanına toplandılar. Efendim, o aldaticının hâlâ hayattayken üç gün sonra diriltileceğim dediğini hatırladık.

Öyleyse emret, mezarın üçüncü güne kadar güvenli kılınmasını, sakın onun öğrencileri gece gelip onu çalmasını ve halka ölümlerden dirildi demesinler, ve son sapma ilkinden daha kötü olur. Pilatus onlara dedi: Muhafızınız var, gidin bildiğiniz şekilde güvenli hale getirin. Onlar ise giderek, taşı mühürleyerek mezarı nöbetçiyle birlikte güvence altına aldılar.

28

Şabat günlerinin geç saatlerinde, haftanın ilk gününe doğru şafak sökerken, Mezdelli Meryem ve diğer Meryem mezarı görmek için geldiler. Ve işte büyük bir deprem oldu, zira Rabbin meleği gökten inerek yaklaşmış taşı kapıdan yuvarladı ve onun üstünde oturuyordu. Onun görünüşü şimşek gibiydi ve giysisi kar gibi beyazdı. Onun korkusundan nöbet tutanlar sarsıldılar ve ölümler gibi oldular. Melek cevap vererek kadınlara dedi: Siz korkmayın, çünkü çarmıha gerilmiş İsa'yı aradığınızı biliyorum. O burada değil, çünkü dediği gibi dirildi. Gelin, Rabbin yattığı yeri görün. Ve hızlıca gidip onun öğrencilerine söyleyin ki ölümlerden dirildi ve işte sizi Celile'ye götürmek için önden gidiyor, orada onu göreceksiniz; işte size söyledim. Ve mezardan hızlıca çıktıktan sonra, korku ve büyük sevinçle onun öğrencilerine bildirmek için koşular. Onlar onun öğrencilerine haber vermeye giderlerken, işte İsa onlara karşı çıktı ve Sevinin dedi. Onlar da yaklaşarak onun ayaklarını tuttular ve ona secde ettiler. O zaman İsa onlara diyor: Korkmayın, gidin kardeşlerime haber verin ki Celile'ye gitsinler, orada beni görecekler.

Onlar giderken, işte nöbetçilerden bazıları şehre gelip başkâhinlere olan her şeyi bildirdiler. Ve ihtiyarlarla birlikte toplanıp görüştükten sonra, askerlere yeterli miktarda gümüş vererek dediler ki, Söyleyin ki, onun öğrencileri gece gelip onu

çaldılar, biz uyurken. Ve eğer bu, liderin yanında duyulursa, biz onu ikna edeceğiz ve sizi kaygısız yapacağız. Onlar ise gümüş paraları alarak kendilerine öğretildiği gibi yaptılar. Ve bu söz Yahudiler arasında bugüne kadar yayıldı.

Ama on bir öğrenci Celile'ye gittiler, İsa'nın onlara tayin ettiği dağa. Ve onu gördüklerinde ona tapındılar, ama bazıları şüphe etti. Ve İsa yaklaşarak onlara diyerek konuştu: Bana gökte ve yeryüzünde tüm yetki verildi. Giderek tüm ulusları öğrenci yapın, onları Baba'nın ve Oğul'un ve Kutsal Ruh'un adına vaftiz ederek, Onlara size emrettiğim her şeyi korumayı öğreterek, ve işte ben sizinle birlikteyim bütün günler boyunca çağın tamamlanmasına kadar. Amin.

Markos İncili

1

İsa Mesih'in, Tanrı'nın oğlunun müjdesinin başlangıcı. Peygamberlerde yazıldığı gibi, işte ben habercimi senin önüne gönderiyorum; o, senin yolunu senin önünde hazırlayacak. Çölde haykıranın sesi: Rabbin yolunu hazırlayın, onun patikalarını düz yapın.

Yuhanna çölde vaftiz ediyor ve günahların bağışlanması için tövbe vaftizini vaaz ediyordu. Ve tüm Yahudiye bölgesi ve Kudüslüler ona doğru gidiyordu ve hepsi Ürdün Nehri'nde onun tarafından vaftiz ediliyordu, günahlarını itiraf ederek. Yuhanna deve tüylerine giyinmişti ve belinde deri kemer vardı, çekirge ve yabani bal yiyordu. Ve şöyle diyerek vaaz ediyordu: Benden sonra benden daha güçlü olan geliyor, ben eğilerek onun ayakkabılarının kayışını çözmeye layık değilim. Ben sizi suyla vaftiz ettim, ama o sizi Kutsal Ruh'la vaftiz edecek.

Ve o günlerde İsa, Celile'nin Nasıra'sından geldi ve Yuhanna tarafından Ürdün'de vaftiz edildi. Ve sudan çıkar çıkmaz, göklerin yırtıldığını ve Ruh'un güvercin gibi üzerine indiğini gördü. Ve göklerden bir ses geldi: Sen benim sevgili oğlumsun, senden hoşnudum.

Ve Ruh hemen onu çöle atar. Ve orada çölde kırk gün şeytan tarafından denenirken idi, ve vahşi hayvanlarla birlikteydi, ve melekler ona hizmet ediyorlardı.

Yahya teslim edildikten sonra İsa, Tanrı'nın Krallığı'nın müjdesini duyurarak Celile'ye geldi. Ve şöyle diyordu: Zaman

dolmuştur ve Tanrı'nın krallığı yaklaşmıştır, tövbe edin ve müjdeye inanın.

Celile denizinin yanında yürürken Simun'u ve onun kardeşi Andreas'ı gördü; denizde ağ atıyorlardı, çünkü balıkçılardı. Ve İsa onlara dedi: Benim ardımdan gelin ve sizi insanların balıkçıları yapacağım. Ve onların ağlarını hemen bırakarak onu takip ettiler. Ve oradan biraz ilerlediğinde, Zebedi'nin oğlu Yakup'u ve onun kardeşi Yuhanna'yı gördü, ve onlar teknede ağları tamir ediyorlardı, Ve hemen onları çağırdı. Babaları Zebedi'yi teknede ücretli işçilerle birlikte bırakarak onun ardından gittiler.

Ve Kapernaum'a girdiler, ve hemen Şabat günü sinagoğa girerek öğretiyordu. Ve onun öğretisi üzerine şaşırıyorlardı, çünkü onlara otorite sahibi biri gibi öğretiyordu, ve din bilginleri gibi değil. Ve onların sinagogunda murdar bir ruh içinde olan bir adam vardı ve bağırды. Söyleyerek, Bırak, bizimle ve seninle ne ilgisi var, İsa Nazaretli? Bizi yok etmeye mi geldin? Senin kim olduğunu biliyorum, sen Tanrı'nın Kutsalısın. Ve İsa ona azarlayarak dedi: Sus ve ondan çık! Murdar ruh onu sarsarak ve yüksek sesle bağırarak ondan çıktı. Ve herkes şaşırды, öyle ki kendi aralarında tartışarak şöyle dediler: Bu nedir? Bu yeni öğreti nedir ki, otorite ile kirli ruhlara bile emrediyor ve onlar ona itaat ediyorlar? Ve onun şöhreti hemen Celile'nin bütün çevre bölgesine yayıldı.

Ve hemen havra dışına çıkarak Yakup ve Yuhanna ile birlikte Simon ve Andreas'ın evine geldiler. Ama Simon'un kayınvalidesi ateşler içinde yatıyordu. Ve hemen ona onun hakkında söylediler. Ve yaklaşarak onun elinden tutup onu kaldırdı ve ateş onu hemen bıraktı ve onlara hizmet etti. Akşam olduğunda, güneş battığı zaman, kötü durumda olan herkesi ve cin çarpmışları ona getiriyorlardı. ve bütün şehir kapıya doğru toplanmıştı Ve çeşitli

hastalıklardan kötü durumda olan birçok kişiyi iyileştirdi ve birçok cini kovdu ve cinlerin konuşmasına izin vermedi, çünkü onun Mesih olduğunu biliyorlardı.

Ve sabahleyin, gece vakti çok erken kalkarak çıktı ve ıssız bir yere gitti ve orada dua ediyordu. ve Simon ve onunla birlikte olanlar onu kovaladılar Ve onu bulduktan sonra ona Herkes seni arıyor derler. Ve onlara der ki, Komşu kasabalara gidelim ki orada da vaaz edeyim, çünkü bunun için çıkmışım. Ve onların toplantı yerlerinde bütün Galile'de vaaz ediyord ve cinleri kovuyordu.

Ve cüzamlı bir adam ona doğru gelir, ona yalvararak ve ona diz çökerek ve ona şöyle söyleyerek: Eğer istersen, beni temizleyebilirsin. İsa merhamet duyarak elini uzattı, ona dokundu ve ona dedi: İstiyorum, temizlen. Ve o söyler söylemez, cüzzam hemen ondan uzaklaştı ve temizlendi. Ve ona sert bir şekilde uyardıktan sonra, hemen onu dışarı attı ve ona şöyle der, Bak, hiçbir kimseye hiçbir şey söyleme, ama git kendini rahibe göster ve senin temizlenmen hakkında Musa'nın emrettiği şeyi onlara tanıklık olsun diye sun. Ama o dışarı çıktıktan sonra sözü çokça ilan etmeye ve yaymaya başladı, öyle ki artık açıkça şehre girmeye muktedir olamadı, fakat dışarıda ıssız yerlerde idi ve ona her taraftan geliyorlardı.

2

Ve birkaç gün sonra Kapernaum'a tekrar girdi ve evde olduğu duyuldu. Ve hemen birçok kişi toplandı, öyle ki artık kapıya doğru bile gidemiyorlardı, ve onlara sözü söylüyordu. Ve ona doğru geliyorlar, dört kişi tarafından taşınan bir felçliyi getirerek. Kalabalık yüzünden ona yaklaşamadıkları için, bulunduğu yerin çatısını açtılar ve kazdıktan sonra felçlinin üzerinde yattığı şilteyi

aşağı indirdiler. İsa onların inancını görerek felçliye der ki, Evlat, günahların bağışlandı. Ama yazıcılardan bazıları orada oturuyordu ve kalplerinde düşünüyorlardı. Bu neden böyle küfürler ediyor? Günahları kim bağışlayabilir, bir tek Tanrı'dan başka? Ve İsa, ruhunda onların kendi içlerinde böyle düşündüklerini hemen anlayınca, onlara dedi: Neden bunları kalplerinizde düşünüyorsunuz? Hangisi daha kolaydır, felçliye Günahların bağışlandı demek mi, yoksa Kalk, yatağımı al ve yürü demek mi? Ama siz bilirsiniz diye, insanoğlunun yeryüzünde günahları bağışlama yetkisine sahip olduğunu, felçliye söyler, Sana söylüyorum, kalk ve şilteni al ve evine git. Ve hemen kalktı ve şilteyi kaldırarak herkesin önünde çıktı, öyle ki herkes şaşırды ve Asla böyle bir şey görmedik diyerek Tanrı'yı yücelttiler.

Ve denizin yanında tekrar dışarı çıktı, ve bütün kalabalık ona doğru geliyordu, ve onlara öğretiyordu. Ve geçerken Alfeus'un oğlu Levi'yi vergi toplama yerinde otururken gördü ve ona, Beni takip et dedi. Ve o ayağa kalkarak onu takip etti. Ve onun evinde yemek için uzandığında, çok sayıda vergi toplayıcıları ve günahkarlar İsa ve onun öğrencileriyle birlikte sofrada uzanıyorlardı, çünkü çok sayıdaydılar ve ona tabi olmuşlardı. Din bilginleri ve Ferisiler, onun vergi toplayanları ve günahkârlarla yemek yediğini görünce, öğrencilerine, Neden vergi toplayanları ve günahkârlarla yiyip içiyor? diye soruyorlardı. Ve İsa duyarak onlara söyler: Güçlü olanların doktora ihtiyacı yoktur, ama kötü durumda olanların vardır. Ben doğru olanları çağırmaya gelmedim, ama günahkarları tövbeye.

Ve Yahya'nın öğrencileri ve Ferisilerin öğrencileri oruç tutuyorlardı. Ve geliyorlar ve ona söylüyorlar, Neden Yahya'nın öğrencileri ve Ferisilerin öğrencileri oruç tutuyorlar, ama senin öğrencilerin oruç tutmuyorlar? İsa onlara dedi: Damat

kendileriyle birlikteyken, düğün salonunun oğulları oruç tutabilirler mi? Damadı yanlarında bulduklarını sürece oruç tutamazlar. Ama günler gelecek, güvey onlardan alınıp götürüldüğü zaman, ve sonra o günlerde oruç tutacaklar. Hiç kimse eski bir giysi üzerine çürümemiş bezden yama dikmez, aksi takdirde yeni yama eskiden kopar ve daha kötü bir yırtık oluşur. Ve hiç kimse yeni şarabı eski tulumlara atmaz, aksi takdirde yeni şarap tulumları patlatır, ve şarap dökülür ve tulumlar yok olur, ama yeni şarap yeni tulumlara atılmalıdır.

Ve sebt günlerinde tahıl tarlalarından geçerken, öğrencileri başakları kopararak yol açmaya başladı. Ve Ferisiler ona diyorlardı: Bak, onlar Sebt günlerinde izin verilmeyen şeyi yapıyorlar. Ve o onlara diyordu: Hiçbir zaman okumadınız mı Davud'un ne yaptığını, ne zaman ihtiyaç duydu ve acıktı, hem kendisi hem de onunla birlikte olanlar? Abiyatar başkâhinin zamanında Tanrı'nın evine nasıl girdi ve adak ekmeklerini yedi ki bunları kâhinlerden başkasının yemesi yasak değildi ve yanındakilere de verdi? Ve onlara diyordu ki: Şabat insan için oldu, insan şabat için değil. Böylece İnsanoğlu sebt gününün de efendisidir.

3

Ve tekrar havraya girdi ve orada eli kurumuş bir adam vardı. Ve onu, Şabat günü onu iyileştirip iyileştirmeyeceğini görmek için izliyorlardı, böylece onu suçlayabilsinler. Ve kurumuş eli olan adama söyler: Ortaya kalk. Ve onlara der ki, Şabat günlerinde iyilik yapmak mı caizdir yoksa kötülük yapmak mı? Ruh kurtarmak mı yoksa öldürmek mi? Onlar ise sessiz kaldılar. Ve onlara öfkeyle bakarak, kalplerinin katılığı yüzünden üzülmek, adama dedi: Elini uzat. Ve uzattı, ve eli diğeri gibi sağlıklı bir

şekilde iyileştirildi. Ve Ferisiler dışarı çıkararak hemen Hirodesçiler'le birlikte ona karşı danışma yaptılar, onu yok etmek için.

Ve İsa, öğrencileriyle birlikte denize doğru çekildi ve Celile'den büyük bir kalabalık onu takip etti. Ve Yahudiye'den ve Kudüs'ten ve Idumiye'den ve Ürdün'ün ötesinden ve Sur ve Sayda çevresinden, büyük bir kalabalık, onun yaptığı her şeyi işiterek, ona doğru geldiler. Ve öğrencilerine dedi ki, kalabalık yüzünden kendisine baskı yapmasınlar diye küçük bir tekne hazır beklesin. Çünkü birçoklarını iyileştirmişti, öyle ki hastalığı olanlar ona dokunmak için üzerine atılıyorlardı. Ve kirli ruhlar, onu ne zaman görseler, önüne kapanıyorlardı ve bağırarak diyorlardı ki sen Tanrı'nın oğlusun. Ve onları sıkıca azarladı ki onu açığa çıkarmasınlar.

Ve dağa çıkar ve kendisinin istediği kimseleri çağırır ve onlar ona gittiler. Ve on iki kişi seçti ki, onunla olsunlar ve onları ilan etmek üzere göndersin ve hastalıkları iyileştirmek ve cinleri kovmak yetkisine sahip olmak Ve Simun'a Petrus ismini koydu. ve Zebedee'nin oğlu James'i ve James'in kardeşi John'u, ve onlara Boanerges isimlerini koydu, ki bu gök gürültüsünün oğulları demektir, ve Andreas'ı, Filipus'u, Bartalmay'ı, Matta'yı, Tomas'ı, Alfay oğlu Yakup'u, Taddây'ı ve Kananî Simon'u ve Yahuda İskariot'u ki o da onu teslim etti.

Ve eve geliyorlar, ve kalabalık yine bir araya geliyor, öyle ki onlar ekmek bile yiyemiyorlar. Ve onun yanındakiler bunu duyunca onu ele geçirmek için çıktılar, çünkü aklını kaçırdı diyorlardı. Ve Kudüs'ten gelen yazıcılar, Beelzebul'a sahiptir ve cinlerin hükümdarıyla cinleri kovuyor diyorlardı. Ve onları çağırarak, benzetmelerle onlara şöyle dedi: Şeytan, şeytanı nasıl

kovabilir? Ve eğer bir krallık kendi içinde bölünmüşse, o krallık ayakta duramaz. Ve eğer bir ev kendi içinde bölünürse, o ev ayakta kalmaz. Ve eğer şeytan kendi kendine karşı ayaklandı ve bölündü ise, ayakta kalmaz, fakat sonu gelmiştir. Hiç kimse, güçlü birinin evine girip eşyalarını yağmalayamaz, eğer önce o güçlü kişiyi bağlamazsa; ancak o zaman evini yağmalayabilir. Gerçekten size söylüyorum ki, insanoğullarının işlediği bütün günahlar ve ettikleri ne kadar küfür olursa olsun bağışlanacaktır, Ama kim Kutsal Ruh'a küfür ederse, sonsuza kadar bağışlanmaya sahip değildir, fakat ebedi yargının suçlusudur. Çünkü kirli bir ruha sahip diyorlardı.

Bu yüzden onun annesi ve kardeşleri geliyorlar ve dışarıda dururken onu çağırarak için ona haber gönderdiler. Ve etrafında bir kalabalık oturuyordu, ona dediler ki, İşte annen ve kardeşlerin dışarıda seni arıyorlar. Ve onlara şöyle cevap verdi: Benim annem ya da benim kardeşlerim kim? Ve etrafına bakınarak çevresinde oturanları göstererek söyler: Bakın, annem ve kardeşlerim. Kim Tanrı'nın iradesini yaparsa, bu benim kardeşim ve kız kardeşim ve annemdir.

4

Ve yine denizin yanında öğretmeye başladı ve ona doğru büyük bir kalabalık toplandı, öyle ki o tekneye girerek denizde oturdu ve bütün kalabalık denize doğru karada idi. Ve onlara benzetmelerle çok şey öğretiyordu ve öğretisinde onlara diyordu ki, Dinleyin. İşte ekici ekmek için dışarı çıktı. Ve ekerken öyle oldu ki, bir kısmı yolun üzerine düştü ve kuşlar gelip onu yedi. Ve diğeri kayalık yere düştü, orada çok toprağı yoktu, ve hemen filizlendi çünkü toprağın derinliğı yoktu, Güneş doğduğunda yakıldı ve kökü olmadığı için kurudu. Ve diğeri dikenlerin içine düştü, ve

dikenler yukarı çıktılar ve onu boğdular, ve meyve vermedi. Ve diğeri güzel toprağa düştü ve yükselen ve büyüyen meyve verdi, ve otuz, altmış ve yüz kat verdi. Ve onlara diyordu ki, duymak için kulakları olan duysun. Ama o yalnız kaldığında, etrafındakiler on ikiyle birlikte ona benzetme hakkında sordular. Ve onlara diyordu ki, Sizlere Tanrı'nın krallığının gizemlerini bilmek verilmiştir, ama dışarıdakilere her şey benzetmelerle oluyor, Öyle ki bakarak görmezler ve işiterek anlamazlar, yoksa geri dönerler ve günahları bağışlanır.

Ve onlara söyler, bu meseli bilmiyor musunuz, ve tüm meselleri nasıl bileceksiniz? Ekici sözü ekiyor. Bunlar yol kenarındakilerdir; söz nerede ekilirse, ne zaman işitseler hemen şeytan gelir ve onların kalplerinde ekilen sözü alır. Ve bunlar, taşlık yerlere ekilenler gibidir; bunlar sözü duyduklarında hemen sevinçle onu alırlar, Ve onlar kendi içlerinde köke sahip değiller, ama geçicidirler; sonra söz nedeniyle sıkıntı veya zulüm olduğunda, hemen tökezlerler. Ve bunlar dikenlerin arasına ekilenlerdir, sözü işitenlerdir. Ve bu çağın kayguları ve zenginliğin aldatması ve kalan şeyler hakkındaki arzular içeri girerek sözü boğar ve verimsiz olur. Ve bunlar iyi toprağa ekilenlerdir; sözü duyarlar ve kabul ederler, ve otuzda, altmışta ve yüzde meyve verirler.

Ve onlara diyordu: Lamba, sepet altına ya da yatak altına konulsun diye mi gelir? Şamdan üzerine konulsun diye gelmez mi? Çünkü gizli olan yoktur ki açığa çıkarılmasın, ne de saklı olan olmuştur ki açığa çıkmasın. Eğer birinin duyacak kulakları varsa, duysun. Ve onlara diyordu: Dikkat edin neyi duyduğunuza. Hangi ölçüyle ölçerseniz, size o ölçüyle ölçülecek ve size, dinleyenlere, daha fazlası eklenecektir. Kim sahip olursa, ona verilecek, ve kim sahip değilse, sahip olduğu da ondan alınacak. Ve o diyordu:

Tanrı'nın krallığı böyledir, tıpkı bir adamın toprağa tohum atması gibi, Ve gece gündüz uyur ve uyanır, ve tohum filizlenir ve büyür, nasıl olduğunu kendisi bilmez. Çünkü toprak kendiliğinden meyve verir: önce ot, sonra başak, sonra başakta dolu tahıl. Ancak meyve olgunlaştığında, hemen orağı gönderir, çünkü hasat zamanı gelmiştir.

Ve o diyordu: Tanrı'nın krallığını neye benzetelim? Ya da onu hangi meselle karşılaştıralım? Hardal tanesine benzer ki, toprağa ekildiğinde, yeryüzündeki bütün tohumların en küçüğüdür, Ve ne zaman ekilirse, yukarı çıkar ve bütün sebzelerden daha büyük olur, ve büyük dallar yapar, öyle ki göğün kuşları onun gölgesi altında yuva kurabilir.

Ve onlara sözü, işitmeye muktedir oldukları kadar, böyle çok benzetmelerle konuşuyordu. Mesel olmadan onlara sözü söylemiyordu, ama kendi öğrencilerine her şeyi açıklıyordu.

Ve o gün akşam olunca onlara söyler, Öte tarafa geçelim. Ve kalabalığı bırakarak onu teknede olduğu gibi alıyorlar, ve diğer tekneler de onunla birlikteydi. Ve büyük bir rüzgar kasırgası oluyor, dalgalar tekneye vuruyordu, öyle ki tekne zaten dolmaya başlamıştı. Ve o, kıçta yastığın üzerine uyuyordu. Onu uyandırıyorlar ve ona diyorlar ki: Öğretmenim, bizim yok olmamız senin umurunda değil mi? Ve uyandırıldıktan sonra rüzgarı azarladı ve denize dedi: Sessiz ol, sakın ol. Ve rüzgar durdu ve büyük bir dinginlik oldu. Ve onlara dedi, Neden bu kadar korkaksınız? Nasıl imanınız yok? Ve büyük bir korku korktular ve birbirlerine diyorlardı: Kim acaba bu, çünkü rüzgar ve deniz ona itaat ediyor?

Ve denizin ötesine, Gergesenler'in topraklarına geldiler. Ve o gemiden çıkar çıkmaz, mezarlardan pis ruha sahip bir adam onunla karşılaştı. Kim mezarlarda ikamet ediyordu, ve hiç kimse onu zincirlerle bağlayamıyordu, Çünkü o sık sık prangalarla ve zincirlerle bağlanmıştı, ve zincirler onun tarafından parçalanmıştı ve prangalar kırılmıştı, ve hiç kimse onu evcilleştirmeye muktedir değildi Ve her gece ve gündüz mezarlarda ve dağlarda bağırıyor ve kendini taşlarla kesiyordu. İsa'yı uzaktan görünce koştu ve ona secde etti Ve yüksek sesle haykırarak der, Bana ve sana ne, İsa, en yüksek Tanrı'nın oğlu? Seni Tanrı'ya yemin ettiriyorum, bana işkence etme. Ona Ey murdar ruh, bu adamdan çık! diyordu. Ve ona sordu, Senin adın ne? Ve cevap verdi, Benim adım Lejyon, çünkü biz çoğuz. Ve onu çok rica etti ki onları ülkenin dışına göndermesin. Ama orada dağa doğru otlayan büyük bir domuz sürüsü vardı. Ve tüm cinler ona yalvararak dediler ki: Bizi domuzların içine gönder, böylece onların içine girelim. Ve İsa hemen onlara izin verdi. Kirli ruhlar çıkıp domuzların içine girdiler ve sürü uçurumdan aşağı denize doğru atıldı, yaklaşık iki bin taneydi ve denizde boğuluyorlardı. Ve domuzları güden çobanlar kaçtılar ve şehre ve tarlalara haber verdiler, ve ne olduğunu görmek için çıktılar. Ve İsa'ya doğru geliyorlar ve cin çarpmış olanı oturmuş, giyinmiş ve sağlıklı akıllı halde görüyorlar; lejyona sahip olmuş olanı. Ve korktular. Ve görenler, onlara cin çarpmış adama ne olduğunu ve domuzlarla ilgili olayı anlattılar. Ve onu kendi sınırlarından gitmesi için çağırmaya başladılar. Ve o gemiye binerken, cin çarpmış adam ona yalvarıyordu ki onunla birlikte olsun. Ve ona izin vermedi, ama ona şöyle dedi: Git evine, seninkilerin yanına ve onlara Rabbin sana neler yaptığını ve sana nasıl merhamet ettiğini anlat. Ve gitti ve Dekapolis'te İsa'nın ona yaptığı her şeyi duyurmaya başladı, ve herkes hayret etti.

Ve İsa tekneyle tekrar karşı tarafa geçince, büyük bir kalabalık onun üzerine toplandı ve denizin yanındaydı. Ve havra yöneticilerinden biri gelir, adı Yair'dir, ve onu görünce ayaklarına kapanır Ve ona çok yalvardı ve dedi ki: Benim küçük kızım ölüm noktasında, gelerek ona ellerini koyasın ki kurtulsun ve yaşasın. Ve onunla birlikte gitti ve büyük bir kalabalık onu izliyordu ve onu sıkıştırıyorlardı. Ve on iki yıldır kan akışı içinde olan bir kadın, Ve birçok doktor tarafından çok acı çekmiş ve yanındaki her şeyini harcamış ve hiçbir fayda görmemiş, aksine daha da kötüye gitmiş, İsa hakkında işitmiş olan kadın, kalabalığın içinde arkadan gelip onun giysisine dokundu. Çünkü kendi kendine diyordu ki: Eğer onun giysilerine dokunsam bile, kurtulacağım. Ve hemen onun kanının kaynağı kurudu ve bedeniyle belâdan iyileştiğini bildi. Ve hemen İsa, kendisinden çıkan gücü kendi içinde fark ederek, kalabalığın içinde dönerek dedi: Kim benim giysilerime dokundu? Ve öğrencileri ona diyorlardı: Kalabalığın seni sıkıştırdığını görüyorsun ve Kim bana dokundu? diyorsun? Ve bunu yapmış olan kadını görmek için etrafına bakıyordu. Kadın ise, başına geleni bilerek korkup titreyerek geldi ve önüne kapanıp ona bütün gerçeği söyledi. O ama ona dedi: Kızım, senin imanın seni kurtardı, barış içinde git ve hastalığından sağlıklı ol. Hâlâ o konuşurken, sinagog yöneticisinin yanından gelenler şöyle diyorlar: Kızın öldü, neden hâlâ öğretmeni rahatsız ediyorsun? Ama İsa, söylenen sözü hemen işitince havra yöneticisine dedi ki, korkma, yalnız inan. Ve kimsenin kendisiyle birlikte gelmesine izin vermedi, sadece Petrus, Yakubus ve Yakubus'un kardeşi Yuhanna müstesna. Ve havra yöneticisinin evine gelir ve kargaşa görür, ağlayanları ve çok feryat edenleri görür. İçeri girerek onlara şöyle dedi: Neden telaşlanıp ağlıyorsunuz? Çocuk ölmedi, uyuyor. Onunla alay ettiler. Ama o, herkesi dışarı attıktan sonra çocuğun babasını, annesini ve yanındakileri alır ve çocuğun yattığı yere girer. Ve çocuğun elini tutarak ona der: Talitha koumi - ki

çevrildiğinde Şu demektir: Kız, sana söylüyorum, kalk. Ve kız hemen ayağa kalktı ve yürümeye başladı, çünkü on iki yaşındaydı. Ve büyük bir Şaşkınlığa kapıldılar. Ve onlara hiç kimsenin bunu bilmemesi için kesinlikle emretti ve ona yemek verilmesini söyledi.

6

Ve oradan çıktı ve kendi vatanına geldi, ve öğrencileri onu takip ediyordu. Ve Şabat günü olduğunda, havrada öğretmeye başladı, ve işiten birçokları Şaşırarak diyorlardı: Bunlar buna nereden? Ve ona verilen bu bilgelik nedir, ve böylesi güçler onun elleri aracılığıyla nasıl oluyor? Bu, Meryem'in oğlu, Yakup'un, Yusuf'un, Yahuda'nın ve Simun'un kardeşi olan marangoz değil mi? Ve onun kız kardeşleri burada bizimle değil mi? Ve ona güceniyorlardı. İsa onlara dedi ki, Bir peygamber ancak kendi vatanında, akrabaları arasında ve kendi evinde onursuz olur. Ve orada hiçbir güç gösteremedi, sadece birkaç hastanın üzerine ellerini koyarak onları iyileştirdi. Ve onların imansızlığı nedeniyle hayret ediyordu. Ve etraftaki köyleri dolaşarak öğretiyordu.

Ve on ikiyi çağırır ve onları ikişer ikişer göndermeye başladı ve onlara kirli ruhlar üzerinde yetki veriyordu. Ve onlara emretti ki yola hiçbir Şey almasınlar, sadece değnek hariç; çanta da almasınlar, ekmek de almasınlar, kemerlerine bakır para da almasınlar. ama sandaletler giymiş olarak ve iki tunik giymemek. Ve onlara Şöyle diyordu: Nereye bir eve girseniz, oradan ayrılanı kadar orada kalın, Ve sizleri kabul etmeyenler ve Őözlerinizi dinlemeyenler ne kadar çok olursa olsun, oradan çıkarken ayaklarınızın altındaki tozu onlara tanıklık üzere silkeleyin; gerçekten size söylüyorum ki, yargı gününde Sodom'a veya Gomora'ya, o Şehirden daha katlanılabilir olacaktır. Ve dışarı

çıkarak vaaz ettiler ki, tövbe etsinler. Ve birçok cini kovuyorlardı ve birçok hastayı yağla meshediyor ve iyileştiriyorlardı.

Ve Kral Hirodes duydu, çünkü onun adı açığa çıkmıştı, ve diyordu ki: Vaftizci Yuhanna ölümlerden dirildi ve bu yüzden mucizevi güçler onda iş görüyor. Diğerleri İlyas'tır diyorlardı, diğerleri ise Peygamberlerden biri gibi bir peygamberdir diyorlardı. Herod işitince dedi ki: Benim kellemi vurduğum Yuhanna budur, kendisi ölümlerden dirildi. Çünkü Hirodes'in kendisi, kardeşi Philippus'un karısı Hirodiya yüzünden Yuhanna'yı yakalatıp zindana attırdı, çünkü onunla evlenmişti. Çünkü Yuhanna, Hirodes'e Kardeşinin karısını almana izin verilmez diyordu. Ama Herodias ona kin tutuyordu ve onu öldürmek istiyordu, ancak yapamıyordu. Zira Hirodes, Yuhanna'dan korkuyordu, onu adil ve kutsal bir adam olarak bildiği için ve onu koruyordu, ve onun sözlerini işitince çok şey yapıyordu ve memnuniyetle onu dinliyordu. Ve uygun bir gün geldiğinde, Hirodes doğum gününde büyüklerine, komutanlara ve Celile'nin ileri gelenlerine akşam yemeği verdi. Ve Herodias'ın kızı içeri girip dans edince ve Herod'u ve birlikte sofraya uzananları hoşnut edince, kral kıza dedi ki, benden ne istersen iste, sana vereceğim. Ve ona yemin etti ki, benden ne istersen sana vereceğim, krallığımın yarısına kadar. O ise dışarı çıkarak annesine dedi, Ne istemeliyim? O da dedi, Vaftizci Yuhanna'nın başını. Ve aceleyle hemen krala girerek şöyle istedi: İstiyorum ki bana hemen bir tabak üzerinde Vaftizci Yuhanna'nın başını veresin. Ve kral çok üzülmüş olmasına rağmen, yeminleri ve sofradaki konukları yüzünden onu reddetmek istemedi. Ve kral hemen cellat göndererek onun başının getirilmesini emretti. O ise gidip onu hapisanede başını kesti ve başını bir tepsi üzerinde getirip kıza verdi, kız da onu annesine verdi. Ve onun öğrencileri

duyunca geldiler ve onun cesedini aldılar ve onu bir mezara koydular.

Ve elçiler İsa'ya toplandılar ve ona her şeyi, neler yaptıklarını ve neler öğrettiklerini bildirdiler. Ve onlara dedi: Siz kendiniz ıssız bir yere çekilin ve biraz dinlenin, çünkü gelenler ve gidenler çoktu ve yemek yemeye bile vakit bulamıyorlardı. Ve onlar tekneyle ıssız bir yere kendi başlarına gittiler. Ve onların gittiğini gördüm, ve birçok kişi onları tanıdı, ve tüm şehirlerden yaya olarak oraya koştu ve onları geçtiler ve ona doğru toplandılar. Ve dışarı çıkan İsa çok kalabalık gördü ve onlara merhamet etti, çünkü çobanı olmayan koyunlar gibiydiler, ve onlara çok şey öğretmeye başladı. Ve zaten vakit çok ilerlemiş olduğunda, öğrencileri ona yaklaşarak şöyle dediler: Burası ıssız bir yer ve vakit de çok ilerledi. Onları salver ki etraftaki tarlalara ve köylere giderek kendilerine ekme satın alsınlar, çünkü yiyecek bir şeyleri yok. O ama cevap vererek onlara dedi: Siz verin onlara yemek. Ve ona diyorlar: Gidip iki yüz denarii karşılığında ekme satın alıp onlara yemek olarak verelim mi? O ama onlara der ki, Kaç ekmeğiniz var? Gidin ve bakın. Öğrendikten sonra derler ki, Beş ekme ve iki balık. Ve onlara hepsinin yeşil ot üzerine grup grup yaslanmalarını emretti. Ve yüzer yüzer ve ellişer ellişer gruplar halinde uzandılar. Ve beş ekmeği ve iki balığı alarak göğe bakıp kutsadı, ekmekleri böldü ve öğrencilere verdi ki onların önüne koysunlar, ve iki balığı hepsine paylaştırdı. ve hepsi yedi ve doydular Ve on iki sepet dolu parça ve balıklardan topladılar. Ve ekmekleri yemiş olanlar beş bin erkekti.

Ve hemen öğrencilerini tekneye binmeye ve Bethsaida'ya doğru karşı yakaya geçmeye zorladı, kendisi kalabalığı gönderene kadar. Ve onlara veda ettikten sonra dua etmek için dağa gitti. Ve akşam olduğunda tekne denizin ortasındaydı ve o, karada yalnızdı. Ve onların kürek çekerken ışkençe çektiklerini gördü, çünkü

rüzgar onlara karşıydı, ve gecenin dördüncü nöbeti sıralarında denizin üzerinde yürüyerek onlara doğru gelir, ve onları geçmek istedi. Onlar ise onu denizin üzerinde yürürken gördüklerinde bir hayalet olduğunu sandılar ve bağırıldılar. Çünkü hepsi onu gördü ve telaşlandılar. Hemen onlarla konuştu ve onlara dedi ki: Cesur olun, benim, korkmayın. Ve teknelerine doğru çıktı ve rüzgar durdu, ve kendi içlerinde aşırı derecede şaşırdılar ve hayret ettiler. Çünkü ekmekler konusunda anlamadılar, ama onların kalbi katılmıştı.

Ve karşıya geçtikten sonra Gennesaret topraklarına gittiler ve demirlediler. Ve onlar gemiden çıkar çıkmaz hemen onu tanıdılar. O bütün çevre bölgeyi koşarak dolaştılar ve sedyelerin üzerinde kötü durumda olanları, orada olduğunu duydukları yere taşımaya başladılar. Ve nereye girerse, köylere veya şehirlere veya tarlaların içine, çarşılarda hastaları koyuyorlardı ve ona yalvarıyorlardı ki giysisinin saçağına bile dokunsunlar, ve ona dokunan kaç kişi varsa kurtarılıyorlardı.

7

Ve Ferisiler ve Kudüs'ten gelen din bilginlerinden bazıları onun yanına toplandılar, Ve onun öğrencilerinden bazılarının kirli ellerle, yani yıkanmamış ellerle ekmek yediklerini gördükten sonra onları suçladılar. Çünkü Ferisiler ve tüm Yahudiler, eğer ellerini yumrukla yıkamazlarsa yemezler, ihtiyarların geleneğini tutarak, Ve pazaryerinden döndüklerinde, eğer yıkanmazlarsa yemezler, ve aldıkları ve uymak zorunda oldukları başka birçok şey vardır: bardakların, testilerin, bakır kapların ve yatakların yıkanması. Sonra Ferisiler ve yazıcılar ona soruyorlar: Neden senin öğrencilerin yaşlıların geleneğine göre yürümüyorlar, ama yıkanmamış ellerle ekmeği yiyorlar? O ise cevap vererek onlara

dedi ki: İşaya sizin hakkınızda, o ikiyüzlüler hakkında iyi peygamberlik etti, nasıl yazılmışsa: Bu halk dudaklarıyla beni onurlandırır, ama kalpleri benden uzak durmaktadır. Ama bana boşuna tapınıyorlar, insanların emirlerini öğreti olarak öğreterek.

Çünkü Tanrı'nın emrini bırakarak insanların geleneğini tutuyorsunuz; testilerin ve bardakların yıkamalarını ve buna benzer başka birçok şeyi yapıyorsunuz. Ve onlara diyordu: Kendi geleneğinizi korumak için Tanrı'nın emrini ne güzel bir kenara bırakıyorsunuz. Çünkü Musa dedi ki, Babanı ve anneni onurlandır, ve babasına ya da annesine kötü söz söyleyen ölümle ölsün, Ama siz diyorsunuz ki, eğer bir adam babasına veya annesine Korban derse, yani Benden faydalanabileceğin şey armağandır derse, ve artık ona babasına veya annesine hiçbir şey yapmasına izin vermiyorsunuz Tanrı'nın sözünü, teslim ettiğiniz geleneğinizle geçersiz kılıyorsunuz ve buna benzer birçok şey yapıyorsunuz. Ve bütün kitleyi çağırarak onlara diyordu: Hepiniz beni dinleyin ve anlayın. İnsanın dışarıdan içine giren hiçbir şey onu kirletemez, ama insanı kirleten çıkan şeylerdir. Ve kalabalıktan eve girdiğinde, öğrencileri ona mesel hakkında soruyorlardı. Ve onlara der, Siz de böyle anlayışsız mısınız? Henüz anlamıyor musunuz ki dışarıdan insanın içine giren her şey onu kirletemez? Çünkü onun kalbine girmez, ama mideye girer ve helaya çıkar, bütün yiyecekleri temizleyerek. O diyordu ki, insandan dışarı çıkan, işte o insanı kirletir. Çünkü içeriden, insanların kalbinden kötü düşünceler çıkar: zinalar, fuhuşlar, cinayetler, hırsızlıklar, açgözlülükler, kötülükler, aldatma, sefahat, kötü göz, küfür, kibir, ahmaklık, Bütün bunlar kötü şeyler içeriden çıkar ve insanı kirletir.

Ve oradan kalkıp Sur ve Sayda sınırlarına gitti. Ve bir eve girdiğinde hiç kimsenin bilmesini istemedi, ama gizli kalamadı.

Küçük kızı murdar ruha sahip olan bir kadın, onun hakkında duyunca gelip ayaklarına kapandı Kadın ise Yunanlıydı, ırkça Sirofenikeli idi ve kızından cini çıkarması için ona yalvarıyordu. İsa ona şöyle dedi: Bırak önce çocuklar doyurulsun, çünkü çocukların ekmeğini alıp küçük köpeklerle atmak iyi değildir. O ama cevap verdi ve ona dedi ki: Evet, Efendim, masanın altındaki küçük köpekler de çocukların kırıntılarından yerler. Ve ona dedi ki, bu söz nedeniyle git, şeytan senin kızından çıkmıştır. Ve evine giderek çocuğu yatağa uzanmış ve cinin çıkmış olduğunu buldu.

Ve yine Tyros ve Sidon sınırlarından çıkarak, Dekapolis sınırlarının ortasından Celile Denizi'ne doğru geldi. Ve ona sağır ve konuşma engelli birini getiriyorlar ve ona yalvarıyorlar ki elini onun üzerine koysun. Ve onu kalabalıktan kenara alarak, kendi başına, parmaklarını onun kulaklarına soktu ve tükürüp onun diline dokundu. Ve göğe doğru bakarak içini çekti ve ona der ki, Effata, yani açıl. Ve hemen onun kulakları açıldı ve dilinin bağı çözüldü ve doğru konuşuyordu. Ve onlara hiçbir kimseye söylememeleri için emretti, ama kendisi onlara ne kadar emrediyorsa, onlar o kadar daha fazla vaaz ediyorlardı. Ve son derece şaşırıldılar ve şöyle dediler: Her şeyi iyi yaptı, sağırları işitir kılıyor ve dilsizleri konuşturuyor.

8

O günlerde yine büyük bir kalabalık toplanmıştı ve yiyecek bir şeyleri yoktu. İsa, öğrencilerini yanına çağırarak onlara dedi ki, Kalabalığa merhamet ediyorum, çünkü üç gündür benimle kalıyorlar ve yiyecek bir şeyleri yok. Ve eğer onları aç evlerine gönderirsem, yolda bayılacaklar, çünkü onlardan bazıları uzaktan gelmişler. Ve öğrencileri ona cevap verdiler: Nereden bunları biri burada, ıssızlıkta ekmeklerle doyurabilecek? Ve onlara soruyordu:

Kaç ekmeğiniz var? Onlar da dediler: Yedi. Kalabalığa yere yaslanmalarını emretti ve yedi ekmeği alıp şükrettikten sonra kırdı ve öğrencilerine verdi ki önlerine koysunlar, ve kalabalığın önüne koydular. Ve birkaç küçük balıkları vardı, ve onları da mübarek kıldıktan sonra bunları da önlerine koymalarını söyledi. Yediler ve doyuruldu ve parçaların artıklarından yedi sepet kaldırdılar. Yaklaşık dört bin kişiydiler ve onları gönderdi. Ve gemiye girdikten hemen sonra öğrencileriyle birlikte Dalmanutha bölgelerine geldi.

Ferisiler dışarı çıktılar ve onu sınavarak gökten bir işaret isteyerek onunla tartışmaya başladılar. Ve ruhunda derin bir inilti çekerek der ki, Bu nesil neden işaret arıyor? Gerçekten size söylüyorum, bu nesle işaret verilmeyecek. Ve onları bırakarak gemiye tekrar gitti.

Ve ekmeği almayı unuttular, ve teknede yanlarında bir ekmeğe başka ekmeği yoktu. Ve onlara şöyle diyerek talimat veriyordu: Görün, Ferisiler'in mayasından ve Hırodes'in mayasından sakının. Ve birbirlerine, Ekmeğimiz yok diyerek tartışıyorlardı. Ve İsa bunu bilerek onlara şöyle der: Ekmeği olmadığı için ne tartışıyorsunuz? Hâlâ anlamıyor musunuz, kavramıyor musunuz? Hâlâ katılmış bir kalbe mi sahipsiniz? Gözleriniz olduğu halde görmüyor musunuz, ve kulaklarınız olduğu halde duymuyor musunuz? ve hatırlamıyor musunuz?

Beş ekmeği beş bin kişiye böldüğüm zaman, kaç sepet dolu parça kaldırdınız? Ona derler ki, on iki. Yediyi dört bin kişiye böldüğünüzde, kaç sepet dolusu parça topladınız? Onlar da yedi dediler. Ve onlara dedi, Henüz anlamıyor musunuz?

Ve Bethsaida'ya gelir ve ona bir kör getirirler ve ona dokunsun diye yalvarırlar. Ve kör adamın elinden tutarak onu köyün dışına çıkardı, ve onun gözlerine tükürüp, ellerini ona koyarak, ona bir şey görüp görmediğini soruyordu. Ve yukarı bakarak dedi, İnsanları ağaçlar gibi yürürken görüyorum. Sonra tekrar ellerini onun gözlerinin üzerine koydu ve onu yukarı baktırdı, ve iyileştirildi, ve her şeyi açıkça gördü. Ve onu evine gönderdi, şöyle diyerek: Ne köye gir, ne de köyde birine söyle.

Ve İsa ve öğrencileri Filipus'un Sezariye köylerine çıktılar, ve yolda öğrencilerine soruyordu, onlara şöyle diyerek: İnsanlar benim kim olduğumu söylüyorlar? Onlar ise cevap verdiler: Vaftizci Yahya, diğerleri İlyas, diğerleri ise peygamberlerden biri. Ve kendisi onlara söyler: Ama siz benim kim olduğumu söylersiniz? Cevap veren Petrus ona söyler: Sen Mesih'sin. Ve onları azarladı ki hiçbir kimseye onun hakkında söylemesinler.

Ve onlara öğretmeye başladı ki İnsanoğlu'nun çok acı çekmesi, ihtiyaçlar, başkâhinler ve din bilginleri tarafından reddedilmesi, öldürülmesi ve üç gün sonra dirilmesi gereklidir. Ve sözü açıkça konuşuyordu. Ve Petrus onu yanına alarak ona azarlamaya başladı. O ama dönüp öğrencilerini görünce Petrus'u azarladı ve dedi: Çekil arkama şeytan, çünkü sen Tanrı'nın işlerini değil, insanların işlerini düşünüyorsun.

Ve kalabalığı öğrencileriyle birlikte çağırarak onlara dedi: Kim benim ardımdan gelmek isterse, kendini inkâr etsin, haçını yüklensin ve beni takip etsin. Kim kendi ruhunu kurtarmak isterse, onu kaybedecek; kim ise kendi ruhunu benim ve müjde uğruna kaybederse, bu onu kurtaracak. Bir insan tüm dünyayı kazanır da ruhunu kaybederse, bunun ona ne faydası olacak? Ya insan kendi ruhu karşılığında ne verecek? Kim eğer benden ve

benim sözlerimden bu zina eden ve günahkâr nesil içinde utanırsa, insanoğlu da ondan utanacaktır, ne zaman babasının görkemi içinde kutsal meleklerle gelirse.

9

Ve onlara diyordu ki, gerçekten size söylüyorum, burada duranlardan bazıları vardır ki, onlar Tanrı'nın krallığının güç içinde gelmiş olduğunu görene kadar ölümü asla tatmayacaklar.

Ve altı gün sonra İsa, Petrus'u ve Yakub'u ve Yuhanna'yı yanına alır ve onları yüksek bir dağa, kendi başlarına, yalnız getirir, ve onların önünde dönüştürüldü, Ve onun giysileri parıldayan oldu, kar gibi çok beyaz; yeryüzündeki hiçbir çamaşırcının böyle beyazlatamayacağı kadar. Ve onlara İlyas, Musa ile birlikte göründü ve İsa ile konuşuyorlardı. Ve Petrus cevap vererek İsa'ya söyler, Rabbi, bizim burada olmamız güzeldir ve üç çadır yapalım: sana bir, Musa'ya bir ve İlyas'a bir. Zira ne konuşacağını bilmiyordu, çünkü dehşete düşmüşlerdi. Ve onları gölgelendiren bir bulut oluştu, ve buluttan bir ses geldi ve dedi: Bu benim sevgili oğlumdur, onu dinleyin. Ve aniden etraflarına baktıklarında artık hiç kimseyi görmediler, yalnızca İsa kendileriyle birlikteydi. Onlar dağdan inerken, onlara hiç kimseye gördüklerini anlatmamaları için emretti, ancak insanoğlu ölülerden dirildiğinde. Ve sözü tuttular, kendi aralarında ölülerden dirilmenin ne olduğunu tartışarak. Ve ona soruyorlardı, diyerek: Yazıcılar, İlyas'ın önce gelmesi gerektiğini söylüyorlar. O ama cevap vererek onlara dedi: İlyas gerçekten önce gelip her şeyi restore eder ve insanoğlunun çok acı çekmesi ve hor görülmesi nasıl yazılmıştır? Ama size söylüyorum ki İlyas da geldi ve ona istedikleri her şeyi yaptılar, onun hakkında yazıldığı gibi.

Ve öğrencilere geldiğinde, onların etrafında büyük bir kalabalık ve onlarla tartışan yazıcılar gördü. Ve hemen bütün kalabalık onu görünce şaşırdılar ve koşarak onu selamladılar. Ve yazıcılara sordu: Kendi aranızda ne tartışıyorsunuz? Ve kalabalıktan biri cevap vererek dedi: Öğretmenim, dilsiz bir ruha sahip olan oğlumunu sana getirdim. Ve onu nerede yakalasa, onu yere çarpar, köpürür, dişlerini gıcırdatır ve solar. Senin öğrencilerine onu kovmaları için söyledim, ama güçleri yetmedi. O ama cevap vererek ona söyler: Ey imansız nesil, ne zamana kadar sizinle olacağım? Ne zamana kadar size katlanacağım? Getirin onu bana. Ve onu ona getirdiler. Ve onu görür görmez ruh hemen onu sarsıntı geçirtti, ve yere düşerek köpürerek yuvarlandı. Ve babasına sordu: Bu ona ne kadar zamandır oluyor? O da Çocukluğundan beri dedi. Ve sık sık onu ateşe attı ve sulara, onu yok etmek için, ama eğer bir şey yapabilirsen, bize merhamet ederek bize yardım et. İsa ona dedi ki, Eğer inanabilirsen, inanan kişiye her şey mümkündür. Ve çocuğun babası hemen gözyaşları ile haykırarak dedi ki: İnanıyorum Efendim, imansızlığımı yardım et. İsa, kalabalığın birlikte koşarak toplandığını görünce, murdar ruhu azarlayarak ona dedi: Ey dilsiz ve sağır ruh, ben sana emrediyorum, ondan çık ve bir daha ona girme. Ve bağırdıktan ve onu çok sarstıktan sonra çıktı, ve ölü gibi oldu, öyle ki birçokları öldü dedi. Ama İsa onu elinden tutarak kaldırdı ve o kalktı. Ve o eve girdikten sonra, öğrencileri ona özel olarak soruyorlardı, Biz neden onu dışarı atamadık? Ve onlara şöyle dedi: Bu tür, ancak dua ve oruçla çıkabilir.

Ve oradan çıkarak Celile'den geçiyorlardı ve kimsenin bilmesini istemiyordu. Çünkü öğrencilerini öğretiyordu ve onlara diyordu ki, İnsanoğlu insanların ellerine teslim edilecek ve onu öldürecekler, ve öldürüldükten sonra üçüncü gün dirilecek. Ama onlar o sözü anlamıyorlardı ve ona sormaktan korkuyorlardı.

Ve Kapernaum'a geldi, ve evde olunca onlara soruyordu: Yolda kendi aranızda ne tartışıyordunuz? Onlar susuyorlardı, çünkü yolda birbirleriyle kim daha büyük diye tartışmışlardı. Ve oturup on ikiyi çağırды ve onlara der ki, eğer biri birinci olmak isterse, herkesin sonuncusu ve herkesin hizmetçisi olacaktır. Ve bir çocuğu alarak onu onların ortasına koydu ve onu kucaklayarak onlara dedi, Kim bu gibi çocuklardan birini benim adım üzerine kabul ederse, beni kabul eder; ve kim beni kabul ederse, yalnızca beni kabul etmekle kalmaz, beni göndereni de kabul eder. Yuhanna ona cevap vererek dedi ki: Öğretmen, senin adınla cinleri kovan birini gördük; bizi takip etmediği için onu engelledik, çünkü bizi takip etmiyor. Ama İsa dedi ki, Onu engellemeyin, çünkü benim adım üzerine mucize yapacak ve sonra hemen beni kötü konuşabilecek hiç kimse yoktur. Kim sizin karşınızda değilse, sizin için olandır. Kim size bir bardak su verirse benim adımda, çünkü Mesih'insiniz, gerçekten size söylerim, ödülünü asla kaybetmez.

Ve kim tökezletirse bana inanan bu küçüklerden birini, onun için daha iyi olur eğer boynuna bir değirmen taşı asılır ve denize atılır. Ve eğer elin seni günaha düşürürse, onu kes. Senin için sakat olarak hayata girmek iyidir, ya da iki eline sahip olarak Cehennem'e, sönmeyen ateşe gitmek. Onların kurdunun ölmediği ve ateşin söndürülmediği yer. Ve eğer ayağın seni tökezletirse, onu kes; sana topal olarak hayata girmek, iki ayağa sahip olarak sönmeyen ateşe, cehenneme atılmaktan daha iyidir. Onların kurdunun ölmediği ve ateşin sönmeyen yeri. Ve eğer gözün seni günaha sürüklerse onu çıkar at; Tanrı'nın krallığına tek gözle girmek senin için daha iyidir, yoksa iki göze sahip olarak ateş cehennemine gitmektense. Onların kurdunun ölmediği ve ateşin sönmeyen yeri. Çünkü herkes ateşle tuzlanacak ve her kurban tuzla tuzlanacak. Tuz iyidir, ama eğer tuz tuzsuz olursa, onu neyle

baharatlandıracaksınız; kendinizde tuz bulundurun ve birbirinizle barış içinde olun.

10

Ve oradan kalkıp Ürdün'ün ötesinden geçerek Yahudiye sınırlarına gelir, ve kalabalıklar yine ona doğru toplanırlar, ve alışkın olduğu gibi, yine onlara öğretiyordu. Ve Ferisiler yaklaşarak ona, bir adamın karısını boşamasının mümkün olup olmadığını soruyorlardı, onu test ederek. O ise cevap vererek onlara dedi, Musa size ne emretti? Onlar ise dediler ki, Musa boşanma belgesi yazmaya ve boşamaya izin verdi. Ve İsa cevap vererek onlara dedi: Sizin kalp sertliğinize göre size bu emri yazdı. Ama yaratılışın başlangıcından itibaren Tanrı onları erkek ve dişi olarak yarattı. Bunun için adam babasını ve annesini terk edecek, karısına bağlanacak ve ikisi tek beden olacak. Öyle ki artık iki değil, fakat bir bedendir, O halde Tanrı'nın birleştirdiğini insan ayırmasın. Ve evde yine öğrenciler bu konuda ona sorular soruyorlardı Ve onlara şöyle söyler: Kim karısını boşar ve başka bir kadınla evlenirse, ona karşı zina etmiş olur. Ve eğer bir kadın kocasını boşayıp başkasıyla evlenirse, zina eder.

Ve ona çocuklar getiriyorlardı ki onlara dokunsun, ama öğrenciler getirenleri azarlıyorlardı. İsa bunu görünce kızdı ve onlara dedi, Bırakın çocukları bana gelsin ve onları engellemeyin, çünkü Tanrı'nın krallığı böylelerin olanlarıdır. Gerçekten size söylüyorum, kim Tanrı'nın krallığını bir çocuk gibi almazsa, asla ona giremez. Ve onları kucaklayarak, ellerini onların üzerine koyarak kutsadı.

Ve o yola çıkarken, biri koşarak yanına geldi ve önünde diz çökerek ona sordu: İyi öğretmenim, sonsuz yaşamı miras almak

için ne yapmalıyım? İsa ona dedi ki, Beni neden iyi diyorsun? Tanrı'dan başka kimse iyi değildir. Emirleri bilirsin: Zina etmeyeceksin, öldürmeyeceksin, çalmayacaksın, yalan tanıklık etmeyeceksin, aldatmayacaksın, babana ve annene saygı göster. O ise cevap vererek ona dedi: Öğretmenim, bunların hepsini gençliğimden beri korudum. Ama İsa ona bakarak onu sevdi ve ona şöyle dedi: Sende bir şey eksik. Eğer mükemmel olmak istiyorsan git, sahip olduğun her şeyi sat ve fakirlere ver, böylece gökte hazineye sahip olacaksın ve gel, haçını yüklenip beni takip et. O ama sözün üzerine asık suratlı olarak üzgün bir şekilde gitti, çünkü çok mülke sahipti.

Ve İsa etrafına bakınarak öğrencilerine söyler: Paraya sahip olanlar Tanrı'nın krallığına ne zorlukla girecekler! Ama öğrenciler onun sözlerine şaşırıldılar. Ancak İsa tekrar cevap vererek onlara dedi: Çocuklar, servete güvenenlerin Tanrı'nın krallığına girmesi ne kadar zordur, Bir devenin iğne deliğinden geçmesi, zengin birinin Tanrı'nın krallığına girmesinden daha kolaydır. Onlar ise aşırı şekilde şaşırarak kendi aralarında şöyle diyorlardı: Peki kim kurtulabilir? Onlara bakan İsa söyler, İnsanlar için imkansız, ama Tanrı için değil, çünkü her şey Tanrı için mümkündür. Petrus ona şöyle söylemeye başladı: İşte biz her şeyi bıraktık ve sana tabi olduk. İsa cevap vererek dedi ki: Gerçekten size söylüyorum, hiç kimse yoktur ki benim uğruma ve müjde uğruna evini veya kardeşlerini veya kız kardeşlerini veya babasını veya annesini veya karısını veya çocuklarını veya tarlalarını bırakmış olsun, Eğer şimdi bu zamanda evleri, erkek kardeşleri, kız kardeşleri, babayı, anneyi, çocukları ve tarlaları zulümlerle birlikte yüz kat ve gelecek çağda sonsuz hayatı almazsa. Ama birinciler sonuncu, sonuncular da birinci olacaklar.

Kudüs'e giden yolda çıkıyorlardı ve İsa onların önünde gidiyordu, şaşırıyorlardı ve takip ederken korkuyorlardı. Yine on ikiyi yanına alarak, kendisine olacakları onlara anlatmaya başladı. Çünkü işte Kudüs'e gidiyoruz ve İnsanoğlu başkâhinlere ve din bilginlerine teslim edilecek, ve onu ölüme mahkûm edecekler ve onu uluslara teslim edecekler, Ve onunla alay edecekler ve onu kırbaçlayacaklar ve ona tükürürler ve onu öldürecekler ve üçüncü gün dirilecek.

Ve Zebedi'nin oğulları Yakup ve Yuhanna ona yaklaşarak dediler ki: Öğretmen, ne istesek bize yapmanı isteriz. O ama onlara şöyle dedi: Sizin için ne yapmamı istiyorsunuz? Onlar ise ona dediler: Bize izin ver ki, biri senin sağında ve biri senin solunda senin şanında oturalım. Ama İsa onlara dedi, Ne istediğinizi bilmiyorsunuz. Benim içtiğim kâseden içebilir misiniz ve benim vaftiz edildiğim vaftizle vaftiz edilebilir misiniz? Onlar ona Yapabiliriz dediler. Ama İsa onlara dedi: Benim içtiğim kâseden içeceksiniz ve benim olduğum vaftizle vaftiz olacaksınız. Ama sağında ve solunda oturmak benim verebileceğim bir şey değil, ancak bunun için hazırlanmış olanlara aittir.

Ve on kişi duyunca Yakup ve Yuhanna hakkında öfkelenmeye başladılar. Ama İsa onları çağırarak onlara der ki: Bilirsiniz ki ulusları yönetiyor görünenlerin onlara efendilik ettiklerini ve onların büyüklerinin onlar üzerinde otorite kullandıklarını, Ama sizde böyle olmayacak, fakat sizde büyük olmak isteyen kim varsa, sizin hizmetçiniz olacak. ve kim sizin aranızda birinci olmak isterse, herkesin kölesi olacaktır Çünkü insanoğlu hizmet edilmek için değil, hizmet etmek ve canını çokların yerine fidyeye vermek için geldi.

Ve Eriha'ya geliyorlar. Ve onun Eriha'dan çıkarken, öğrencilerinin ve büyük bir kalabalığın da beraberinde, Timayus'un oğlu kör Bartimayus yol kenarında oturarak dileniyordu. Ve İsa Nasıralı'nın olduğunu duyunca, bağırma ve söylemeye başladı: Davut'un oğlu İsa, bana merhamet et. Ve birçok kişi ona susması için azarlıyordu, ama o daha çok bağırıyordu: Davud'un oğlu, bana merhamet et. Ve İsa durarak dedi, Onu çağırın, ve köre çağırarak ona dediler, Cesaret et, kalk, seni çağırıyor. Ama o, giysisini atarak ayağa kalkıp İsa'ya geldi. Ve İsa ona cevap vererek der: Senin için ne yapmamı istersin? Kör ise ona dedi: Rabbuni, tekrar görebilmem için. Ve İsa ona şöyle dedi: Git, imanın seni kurtardı. Adam hemen yeniden görmeye başladı ve yolda İsa'yı takip etti.

11

Ve Kudüs'e, Beytfaci'ye ve Beytanya'ya, Zeytinler Dağı'na yaklaştıklarında, öğrencilerinden ikisini gönderir. Ve onlara der: Karşınızdaki köye gidin ve hemen oraya girer girmez bağlı bir tay bulacaksınız, üzerine hiçbir insan oturmamış; onu çözerek getirin. Ve eğer biri size Bunu ne yapıyorsunuz? derse, Rab'bin ona ihtiyacı var deyin ve hemen onu tekrar buraya gönderecektir. Gittiler ve tayı kapının dışında, sokakta bağlı buldular ve onu çözdüler. Ve orada duranlardan bazıları onlara, Tayı çözerek ne yapıyorsunuz? diyorlardı. Onlar da İsa'nın emrettiği gibi onlara söylediler ve onları bıraktılar. Ve tayı İsa'ya getirdiler ve onun üzerine giysilerini attılar ve o onun üzerine oturdu. Birçokları giysilerini yola serdiler, diğerleri ise ağaçlardan yapraklı dallar kesip yola seriyorlardı. Ve önde gidenler ve takip edenler bağırıyorlardı, diyerek: Hosanna, Rab'bin adıyla gelen mübarek olsun. Mübarek olsun, Rabbimizin adıyla gelen babamız Davud'un krallığı, yücelerde hosanna.

İsa Kudüs'e girdi ve tapınağa girdi, her şeye etrafına bakındıktan sonra, saat zaten akşam olmuşken, on ikiyle birlikte Beytanya'ya gitti.

Ve ertesi gün Bethany'den çıktıklarında acıktı Ve uzaktan yaprakları olan bir incir ağacı görerek, acaba onda bir şey bulur mu diye geldi, ve ona varınca yapraklardan başka hiçbir şey bulmadı, çünkü incir mevsimi değildi. Ve cevap vererek ona dedi: Artık sonsuza dek senin meyveni hiç kimse yemesin. Ve onun öğrencileri bunu duyuyorlardı.

Ve tekrar Kudüs'e geliyorlar, ve İsa tapınağa girmiş olarak tapınakta satanları ve satın alanları dışarı atmaya başladı, ve para değiştiricilerinin masalarını ve güvercin satanların sandalyelerini devirdi. Ve kimsenin tapınaktan kap taşımaya izin vermiyordu, Ve onlara şöyle diyerek öğretiyordu: Benim evim bütün uluslar için dua evi olarak çağrılacak diye yazılmamış mı? Ama siz onu haydutlar mağarası yaptınız.

Ve yazıcılar, Ferisiler ve başkâhinler duydular ve onu nasıl yok edebileceklerini arıyorlardı, çünkü ondan korkuyorlardı, zira bütün kalabalık onun öğretilerine şaşırıyordu. Ve geç olduğunda, şehrin dışına çıkıyordu.

Ve sabahleyin geçerlerken incir ağacını köklerinden kurumuş gördüler. Ve Petrus hatırlayarak ona söyler, Rabbi, bak, lanetlediğin incir ağacı kurudu. Ve İsa onlara cevap vererek söylüyor: Tanrı'ya imanınız olsun. Gerçekten size söylüyorum ki, kim bu dağa Kaldırıl ve denize atıl dese ve kalbinde şüphe etmeyip söylediği şeyin olacağına inansa, söylediği şey ona olacaktır. Bu yüzden size söylüyorum, dua ederek ne istiyorsanız, aldığınıza inanın ve sizin olacaktır. Ve ne zaman dua ederek ayakta

durursanız, birine karşı bir şey tutuyorsanız bağışlayın, öyle ki göklerdeki Babanız da sizin suçlarınızı bağışlasın. Ama eğer siz bağışlamazsanız, babanız da sizin suçlarınızı bağışlamayacak.

Ve tekrar Kudüs'e geliyorlar ve o tapınakta yürürken, başkâhinler, yazıcılar ve yaşlılar ona geliyorlar. Ve ona söylerler: Hangi yetkiyle bunları yapıyorsun? Ya da kim sana bu yetkiyi verdi ki bunları yapasın? İsa ise onlara cevap vererek dedi: Ben de size bir söz soracağım ve bana cevap verin, o zaman size hangi yetkiyle bunları yaptığımı söyleyeceğim. Yahya'nın vaftizi gökten miydi yoksa insanlardan mı? Bana cevap verin. Ve kendi aralarında akıl yürütüyorlardı ve diyorlardı ki, Eğer gökten dersek, Öyleyse neden ona inanmadınız? diyecek. Ama insanlardan mı diyelim? Halktan korkuyorlardı, çünkü herkes Yuhanna'yı peygamber olarak kabul ediyordu. Ve cevap vererek İsa'ya şöyle derler: Bilmiyoruz. İsa da onlara cevap vererek şöyle der: Ben de size hangi yetkiyle bunları yaptığımı söylemem.

12

Ve onlara benzetmelerle söylemeye başladı: Bir adam bağ dikti ve etrafına çit koydu ve şarap sıkma yeri kazdı ve kule inşa etti, ve onu çiftçilere kiraya verdi ve uzağa gitti. Ve zamanı geldiğinde çiftçilere bir köle gönderdi ki bağın meyvesinden alsın. Ve onu alıp dövdüler ve eli boş gönderdiler. Ve yine onlara başka bir köle gönderdi, ve onu taşıyarak başından yaraladılar ve horlanmış olarak gönderdiler. Ve yine başka birini gönderdi ve onu da öldürdüler; daha birçok başkalarını da, kimini döverek, kimini de öldürerek. Hâlâ bir sevgili oğlu olduğu için, onu da son olarak onlara gönderdi ve Oğluma saygı gösterecekler diye söyledi. Ama o çiftçiler, onu gelirken gördüklerinde, kendi aralarında dediler ki: Bu mirasçıldır, gelin onu öldürelim ve miras bizim

olacak. Ve onu alarak öldürdüler ve onu bağına dışına attılar. Öyleyse bağı efendisi ne yapacak? Gelecek ve bu çiftçileri yok edecek, ve bağı başkalarına verecek. Ne de bu yazıyı okudunuz mu: inşa edenlerin reddettiği taş, köşenin başı oldu. Rab'dan oldu bu ve gözlerimizde harikadır.

Ve onu yakalamayı arıyorlardı, ama kalabalıktan korktular, çünkü o temsili hikayeyi onlara söylemişti. Ve onu bırakarak gittiler.

Ve Ferisilerin ve Hirodyalıların bazılarını ona gönderirler ki, onu sözle yakalasınlar. Onlar gelip ona dediler ki: Öğretmen, senin doğru olduğunu biliyoruz ve hiç kimse hakkında endişelenmezsin, çünkü insanların yüzüne bakmazsın, ama Tanrı'nın yolunu gerçeğe öğretirsin. O halde bize söyle, Sezar'a vergi vermek caiz midir ya da değil midir? Verelim mi yoksa vermeyelim mi? O ama onların ikiyüzlülüklerini bilerek onlara dedi: Beni neden sınıyorsunuz? Bana bir denarius getirin ki göreyim. Onlar da getirdiler. Ve onlara şöyle söyler: Bu resim ve yazıt kimin? Onlar da Sezar'ın dediler. Ve İsa cevap vererek onlara dedi: Sezar'ın olanı Sezar'a, Tanrı'nın olanı Tanrı'ya verin. Ve ona hayret ettiler.

Ve Sadukiler ona geliyorlar, onlar diriliş olmadığını söylüyorlar, ve ona soruyorlardı diyerek, Öğretmen, Musa bize yazdı ki eğer birinin kardeşi ölür ve karısını bırakır, ve çocuk bırakmazsa, onun kardeşi onun karısını alsın ve kardeşine soy yetiştirsin. Öyleyse yedi kardeş vardı. İlk kardeş bir kadın aldı ve ölürken tohum bırakmadı. Ve ikinci onu aldı ve öldü, ve o da tohum bırakmadı. Ve üçüncü de aynı şekilde. Ve yedi kişi onu aldı ve tohum bırakmadılar. Hepsinin sonunda kadın da öldü. O hâlde dirilişte, kalktıklarında, kadın hangisinin karısı olacak? Çünkü yedisi de onu karı olarak almıştı. Ve İsa cevap vererek onlara dedi:

Kutsal Yazıları da Tanrı'nın gücünü de bilmediğiniz için yanılmıyor musunuz? Çünkü ölülerden dirildikleri zaman, ne evlenirler ne de evlendirilirler, ancak göklerdeki melekler gibidirler. Ölülerin diriltilmeleri hakkında ise, Musa'nın kitabında, çalı bölümünde Tanrı'nın ona nasıl söylediğini okumadınız mı? Ben İbrahim'in Tanrısı, İshak'ın Tanrısı ve Yakup'un Tanrısıyım diyerek. O, ölülerin Tanrısı değil, yaşayanların Tanrısıdır; bu nedenle siz çok yanılıyorsunuz.

Ve din bilginlerinden biri yaklaşarak, onların tartıştıklarını iştirilmiş ve onlara iyi cevap verdiğini görmüş olarak, ona sordu: Tüm buyrukların ilki hangisidir? İsa ona cevap verdi ki: Her şeyin ilk emri şudur: Dinle, İsrail, Rabbimiz Tanrı tek Rab'dir, Ve Rabbini, Tanrını, bütün kalbin ve bütün ruhun ve bütün aklın ve bütün gücünle seveceksin. Bu birinci buyruktur. Ve ikinci benzer olan şu: Komşunu kendin gibi seveceksin. Bunlardan daha büyük başka bir emir yoktur. Ve yazıcı ona dedi ki, Doğru söyledin öğretmen, gerçekten bir tanedir ve ondan başkası yoktur. Ve onu bütün kalpten ve bütün anlayıştan ve bütün ruhtan ve bütün güçten sevmek, ve komşuyu kendisi gibi sevmek bütün yakmalık sunulardan ve kurbanlardan daha fazladır. Ve İsa, akıllıca cevap verdiğini görerek ona dedi: Sen Tanrı'nın krallığından uzak değilsin. Ve artık hiç kimse ona soru sormaya cesaret edemedi.

Ve İsa tapınakta öğretirken cevap verip diyordu: Din bilginleri Mesih'in Davut'un oğlu olduğunu nasıl söylerler? Zira Davud'un kendisi Kutsal Ruh'ta dedi, Rab benim Rabbime der, sağımda otur, düşmanlarını ayaklarının ayak altlığı yapana kadar. Davud'un kendisi onu Efendi diye çağırıyor, peki nasıl olur da onun oğlu olur? Büyük kalabalık onu memnuniyetle dinliyordu.

Ve onlara öğretisinde şöyle diyordu: Kaftanlarla dolaşmayı ve çarşılarda selamlaşmaları isteyen din bilginlerinden sakının. ve toplanmalarda baş koltukları ve şölenlerde baş yerleri. Dulların evlerini yiyip bitiren ve bahane olarak uzun dua edenler, bunlar daha ağır yargı alacaklar.

Ve İsa hazinenin karşısına oturmuş, kalabalığın hazineye nasıl bronz attığını gözlüyordu. Birçok zengin kişi çok para atıyordu ve fakir bir dul kadın gelip iki küçük para attı ki bu bir kuadranstır. Ve öğrencilerini çağırarak onlara dedi: Gerçekten size söylüyorum ki bu fakir dul kadın, hazineye atanların hepsinden daha fazlasını attı, Çünkü hepsi bollukları içinden attılar, ama bu kadın yoksulluğu içinden sahip olduğu her şeyi, bütün geçimini attı.

13

Ve o tapınaktan dışarı çıkarken, öğrencilerinden biri ona der: Öğretmenim, bak ne türlü taşlar ve ne türlü binalar! Ve İsa cevap vererek ona dedi: Bu büyük binaları görüyor musun? Burada taş üzerine taş bırakılmayacak, hepsi yıkılacak. Ve O, Zeytinler Dağı'nda tapınağın karşısında otururken, Petrus ve Yakup ve Yuhanna ve Andreas O'na özel olarak soruyorlardı, Bize söyle, bunlar ne zaman olacak ve tüm bunlar tamamlanmak üzereyken işaret ne olacak? Ama İsa cevap vererek onlara söylemeye başladı: Dikkat edin, sakın biri sizi saptırmasın. Çünkü birçokları benim adıma gelecekler, Ben O'yum diyerek ve birçoklarını saptıracaklar. Ne zaman savaşları ve savaş haberlerini duyarsanız, telaşlanmayın, çünkü bunların olması gereklidir, ama henüz son değildir. Çünkü millet millete ve krallık krallığa karşı kalkacak, ve çeşitli yerlerde depremler olacak, ve kıtlıklar ve kargaşalar olacak. Bunlar doğum sancılarının başlangıcıdır. Ama siz kendinize dikkat

edin. Çünkü sizi meclislere teslim edecekler ve onların sinagoglarında dövüleceksiniz, ve benim uğruma valilerin ve kralların önünde duracaksınız, onlara tanıklık için. Ve müjdenin önce tüm uluslara ilan edilmesi gereklidir. Ne zaman sizi teslim ederek götürseler, önceden ne konuşacağınız hakkında kaygılanmayın ve pratik yapmayın, ama o saatte size ne verilirse onu konuşun, çünkü konuşanlar siz değilsiniz, ama Kutsal Ruh'tur. Kardeş kardeşi ölüme teslim edecek ve baba çocuğunu, ve çocuklar ebeveynlerine karşı ayaklanacaklar ve onları ölüme mahkum edecekler. Ve benim adım yüzünden herkes tarafından nefret edileceksiniz, ama sonuna kadar dayanan kurtarılacak.

Ne zaman ıssızlığın iğrenç şeyini görürseniz, Daniel peygamber tarafından söylenmiş olanı, olmaması gereken yerde duran - okuyan anlasın - o zaman Yahudiye'de olanlar dağlara kaçsınlar. Damın üzerinde olan aşağı inmesin eve, girmesin de evinden bir şey almaya. Ve tarlada olan, elbisesini almak için geri dönmesin. Vay ama o günlerde hamile olanlara ve emzirenlere. Dua edin ki kaçışınız kışın olmasın. Çünkü o günler öyle bir sıkıntı olacak ki, Tanrı'nın yarattığı yaratılışın başlangıcından şimdiye kadar böylesi olmamış ve olmayacaktır. Ve eğer Rab günleri kısaltmamış olsaydı, hiçbir et kurtulmazdı, ama seçtiği seçilmişler için günleri kısalttı. Ve o zaman eğer biri size İşte Mesih burada, işte orada derse, inanmayın. Çünkü sahte mesihler ve sahte peygamberler ortaya çıkacaklar ve işaretler ile mucizeler gösterecekler ki, mümkünse seçilmişleri bile saptırsınlar. Ama siz dikkat edin, işte size her şeyi önceden söyledim. Ama o günlerde, o sıkıntıdan sonra güneş karacak ve ay ışığını vermeyecek. Ve yıldızlar gökten düşecekler ve göklerdeki güçler sarsılacak. Ve sonra insanoğlunun bulutlar içinde büyük güç ve ihtişamla geldiğini görecekler. Ve sonra onun habercilerini gönderecek ve

onun seçilmişlerini dört rüzgardan, yerin ucundan göğün ucuna kadar toplayacak.

İncir ağacından bu benzetmeyi öğrenin. Onun dalı yumuşadığında ve yaprakları sürdüğünde, yazın yakın olduğunu bilirsiniz. Böylece siz de, bunların olduğunu gördüğünüz zaman, onun kapılarda yakın olduğunu bilin. Amen, size söylüyorum ki, bütün bunlar gerçekleşinceye kadar bu nesil asla geçip gitmeyecek. Gök ve yer geçip gidecek, ama benim sözlerim asla geçip gitmeyecek.

O gün ya da o saat hakkında hiç kimse bilmez, ne gökteki melekler, ne de Oğul, ancak Baba bilir. Dikkat edin, uyanık olun ve dua edin, çünkü o zamanın ne zaman olduğunu bilmiyorsunuz. Yolculuğa çıkan bir adam gibi, evini bırakarak ve kölelerine yetkiyi vererek ve her birine işini vererek, kapıcıya da beklemesini emretti. Uyanık olun o halde, çünkü evin efendisinin ne zaman geleceğini bilmiyorsunuz: geç mi, gece yarısı mı, horozun ötüşünde mi, yoksa sabah mı. Aniden gelip sizi uyurken bulmasın. Ama size söylediklerimi hepsine söylüyorum: Uyanık olun.

14

Fısıh ve Mayasız Ekmek Bayramı iki gün sonraydı. Baş rahipler ve din bilginleri, onu hileyle yakalayıp nasıl öldürebileceklerini arıyorlardı. Ama diyorlardı ki, Şenlik sırasında değil, yoksa halkın arasında kargaşa olur.

Ve o Bethany'de cüzzamlı Simon'un evinde iken, o yaslanmışken bir kadın geldi, saf ve çok pahalı nard yağından merhem içeren bir kavanoz taşıyordu, ve kavanoz kırarak onun başına döktü. Ama bazıları kendi aralarında öfkelenerek şöyle

diyorlardı: Bu kokulu yağın israfı niçin oldu? Çünkü bu koku üç yüz denariden fazlaya satılabilir ve fakirlere verilebilirdi, ve ona kızıyorlardı. Ama İsa dedi ki, Bırakın onu, neden ona zahmet veriyorsunuz? Benim için güzel bir iş yaptı. Çünkü yoksulları her zaman kendinizle birlikte bulundurursunuz ve ne zaman isterseniz onlara iyilik yapabilirsiniz, ama beni her zaman yanınızda bulundurmuyacaksınız. Bu kadın elinde ne varsa onu yaptı, önceden benim bedenimi gömülme için yağladı. Amen, size söylüyorum, bu müjde bütün dünyada nerede ilan edilirse, bu kadının yaptığı da onun anısına söylenecektir.

Ve İskariotlu Yudas, on ikilerden biri, baş rahiplere gitti ki onu onlara teslim etsin. Onlar bunu duyunca sevindiler ve ona gümüş paralar vermeyi vaat ettiler, o da onu nasıl uygun bir fırsatta teslim edeceğini arıyordu.

Ve mayasız ekmeklerin ilk günü, Fısıh kurbanını kestikleri zaman, öğrencileri ona, Nereye gidelim de Fısıh yemeğini yemen için hazırlayalım? dediler. Ve öğrencilerinden ikisini gönderir ve onlara şöyle der: Şehre gidin ve su testisi taşıyan bir adam size rastlayacak, onu takip edin. Ve nereye girerse, ev efendisine söyleyin ki öğretmen şöyle söylüyor: Öğrencilerimle birlikte Fısıh yemeğini yiyeceğim konaklamam nerede? Ve o kendisi size büyük, döşenmiş ve hazır bir üst oda gösterecek; orada bizim için hazırlayın. Ve onun öğrencileri çıktılar ve şehre geldiler, ve onlara söylediği gibi buldular, ve Paskalyayı hazırladılar. Ve akşam olunca on ikiyle birlikte gelir. Ve onlar uzanmışken ve yiyorlarken İsa dedi: Gerçekten size söylüyorum ki, sizden biri bana ihanet edecek, benimle yemek yiyen. Onlar üzülmeye başladılar ve ona birer birer Ben değilim ya? ve bir diğeri Ben değilim ya? diye sormaya başladılar. Ama o, cevap vererek onlara dedi: Onikiden biri, benimle çanağa daldıran. İnsanoğlu, onun hakkında yazılmış

olduğu gibi gider; ama vay haline o adamın ki, onun aracılığıyla İnsanoğlu ihanet edilir; o adam hiç doğmamış olsaydı onun için iyi olurdu. Ve onlar yemek yerlerken, İsa ekmek aldı, kutsadı, kırdı ve onlara verdi ve dedi: Alın, yiyin, bu benim bedenimdir. Ve kadehi alıp şükrettikten sonra onlara verdi ve hepsi ondan içti. Ve onlara dedi, Bu benim kanımdır, yeni antlaşmanın birçokları için dökılmekte olan. Gerçekten size söylüyorum ki, artık asmanın ürününden asla içmeyeceğim, ta ki onu Tanrı'nın krallığında yeni olarak içeceğim o güne kadar.

Ve ilahiler söyledikten sonra Zeytin Dağı'na ıktılar. Ve İsa onlara şöyle der: Hepiniz bu gece benim yüzümden tökezleyeceksiniz, çünkü şöyle yazılmıştır: Çobanı vuracağım ve koyunlar dağılacak. Ama dirildikten sonra sizden önce Celile'ye gideceğim. Petrus ona dedi ki, Eğer herkes tökezlese bile, ben tökezlemem. Ve İsa ona der ki: Gerçekten sana söylerim ki sen bugün bu gece horozun iki kez ötmesinden önce beni üç kez inkâr edeceksin. Ama Petrus aşırı derecede daha çok diyordu: Eğer seninle birlikte ölmem gerekse bile, seni asla inkâr etmeyeceğim. Aynı şekilde hepsi de böyle diyordu.

Ve onlar Gethsemane adlı yere gelirler ve öğrencilerine, Ben dua edene kadar burada oturun der. Ve Petrus'u, Yakubus'u ve Yuhanna'yı yanına aldı ve büyük sıkıntı çekmeye ve üzölmeye başladı. Ve onlara dedi ki: Ruhum ölüme kadar çok üzgün. Burada kalın ve uyanık olun. Ve biraz ileri giderek yüzüstü toprağa düştü ve dua ediyordu ki, eğer mümkünse, o saat ondan geçsin. Ve diyordu, Abba, Baba, her şey sana mümkündür, bu kâseyi benden uzaklaştır, ama ben ne istiyorum değil, ama sen ne istersen. Ve gelir ve onları uyurken bulur, ve Petrus'a söyler: Simun, uyuyor musun? Bir saat uyanık kalamadınız mı? Uyanık olun ve dua edin ki ayartmaya girmeyesiniz; ruh gerçekten isteklidir ama beden

zayıftır. Ve tekrar giderek aynı sözü söyleyerek dua etti. Ve geri döndüğünde onları yine uyurken buldu, çünkü gözleri ağırlaşmıştı ve ona ne cevap vereceklerini bilmiyorlardı. Ve üçüncü kez gelir ve onlara der ki, artık mı uyuyorsunuz ve dinleniyorsunuz? Yeter, saat geldi, işte insanoğlu günahkarların ellerine teslim ediliyor, Kalkın, gidelim; işte beni ele veren yaklaştı.

Ve hemen, o hâlâ konuşurken, on ikiden biri olan İskariotlu Yahuda gelir ve onunla birlikte başkâhinler, yazıcılar ve yaşlılar tarafından gönderilmiş, kılıçlar ve sopalarla büyük bir kalabalık. Onu teslim eden kişi onlara bir işaret vermişti ve şöyle demişti: Kimi öpersem, o'dur, onu tutun ve güvenle götürün. Ve gelir gelmez hemen ona yaklaşarak, Selam, rabbi dedi ve onu öptü. Onlar ise ellerini onun üzerine koydular ve onu yakaladılar. Ama yanında duranlardan biri kılıcını çekerek başrahibin kölesini vurdu ve onun kulağını kesti. Ve İsa cevap vererek onlara şöyle dedi: Bir hayduta karşı çıkar gibi mi kılıçlar ve sopalarla beni yakalamaya geldiniz, Her gün tapınakta yanınızda öğretirken bydum ve beni yakalamadınız, ama yazılar yerine getirilsin diye. Ve onu bırakarak hepsi kaçtı. Ve bir genç adam, çıplak bedeninin üzerine keten kumaş giymiş olarak onu takip etti ve genç adamlar onu yakaladılar. O ise keten kumaşı bırakarak çıplak halde onlardan kaçtı.

Ve İsa'yı başkâhine götürdüler ve ona tüm başkâhinler, ihtiyarlar ve yazıcılar toplandılar. Petrus uzaktan ona başrahibin avlusunun içine kadar takip etti ve hizmetlilerle birlikte oturmuş, ışığa doğru ısınyordu. Ama başrahipler ve bütün konsey, İsa'yı öldürmek için ona karşı tanıklık arıyorlardı ve bulamıyorlardı. Çünkü birçokları onun aleyhine yalan tanıklık ediyorlardı ve tanıklıklar birbirine uymuyordu. Ve bazıları ayağa kalkarak ona karşı yalan tanıklık ediyor ve şöyle diyorlardı Çünkü biz onun

şöyle söylediğini işittik: Ben bu elle yapılmış tapınağı yıkacağım ve üç gün içinde elle yapılmamış başka bir tapınak inşa edeceğim. Ve böyle de onların tanıklığı eşit değildi. Ve ayağa kalkan başrahip ortaya çıkarak İsa'ya sordu: Hiçbir şey cevap vermiyor musun? Bunlar senin aleyhine ne tanıklık ediyorlar? O ama sessiz kaldı ve hiçbir şey cevaplamadı. Yine başkâhin onu sorguladı ve ona dedi: Sen misin Mesih, mübarek olanın oğlu? Ama İsa dedi ki: Ben O'yum ve insanoğlunun gücün sağında oturan ve göğün bulutları üzerinde gelen olduğunu göreceksiniz. Ama başrahip tuniklerini yırttıktan sonra, Artık tanıklara ne ihtiyacımız var? diyor. Küfrü kesinlikle duydunuz, size nasıl görünüyor? Onların hepsi ise onu ölüm cezasına layık görerek mahkum ettiler. Ve bazıları ona tükürmeye, yüzünü örtmeye, onu yumruklamaya ve ona Bize kehanette bulun, seni vuran kimdir? demeye başladılar. Ve asistanlar onu darbelerle dövdüler.

Ve Petrus aşağıda avluda iken, başrahabin genç hizmetçilerinden biri gelir Ve ısınan Petrus'u görüp ona bakarak der ki, Sen de Nasıralı İsa ile birliktesin. O ama inkar etti ve dedi ki: Bilmiyorum, ne de anlıyorum senin ne dediğini. Ve dışarı çıktı ön avluya, ve horoz öttü. Ve genç kadın onu görünce, yanında duranlara yine Bu onlardan biridir demeye başladı. O ama yine inkar ediyordu. Ve kısa bir süre sonra yine yanında duranlar Petrus'a diyorlardı: Gerçekten onlardansın, çünkü sen Celilehsin ve konuşman da benziyor. Ama o, Sizin söylediğiniz bu adamı tanımıyorum diye lanetlemeye ve yemin etmeye başladı. Ve ikinci kez horoz öttü. Ve Petrus, İsa'nın kendisine söylediği sözü hatırladı: Horoz iki kere ötmeden önce, beni üç kere inkâr edeceksin. Ve ağlamaya başladı.

Ve sabah olur olmaz baş rahipler, yaşlılarla, yazıcılarla ve bütün konseyiyle birlikte toplantı yaptılar, İsa'yı bağlayıp götürdüler ve Pilatus'a teslim ettiler. Ve Pilatus ona sordu, Sen Yahudilerin kralı mısın? O ise cevap vererek ona dedi, Sen söylüyorsun. Ve baş rahipler onu birçok şeyle suçladılar, ama kendisi hiçbir şey cevap vermedi. Ama Pilatus ona yeniden soruyordu, diyerek: Hiçbir şey cevap vermiyor musun? Bak, senin aleyhine ne kadar tanıklık ediyorlar. Ama İsa artık hiçbir şey cevap vermedi, öyle ki Pilatus şaşırıldı. Bayrama göre onlara istedikleri bir tutukluyu salveriyordu. Barabbas denilen kişi, ayaklanma sırasında cinayet işlemiş olan isyancılarla birlikte bağlı tutuluyordu. Ve kalabalık bağırarak, her zaman onlara yaptığı gibi talepte bulunmaya başladı. Pilate onlara cevap vererek dedi: Yahudilerin kralını size serbest bırakmamı ister misiniz? Çünkü baş rahiplerin onu kıskançlık nedeniyle teslim ettiklerini biliyordu. Ama başkâhinler, onlara daha çok Barabbas'ı serbest bırakabilsin diye kalabalığı kızdırttılar. Pilate ise onlara tekrar cevap vererek dedi: Öyleyse Yahudilerin kralı dediğiniz kişiye ne yapmamı istiyorsunuz? Ama onlar tekrar, Onu çarmıha ger! diye bağırıyorlardı. Ama Pilatus onlara dedi: Ne kötülük yaptı ki? Onlar ise daha da şiddetle bağırıyorlardı: Onu çarmıha ger! Pilate, kalabalığı tatmin etmek isteyerek, onlara Barabbas'ı serbest bıraktı ve İsa'yı kamçılattıktan sonra çarmıha gerilmek üzere teslim etti.

Askerler onu avlunun içine, yani praetorium'a götürdüler ve bütün kohortu bir araya topladılar. Ve onu mora giydiriyorlar ve dikenlerden ördükleri tacı onun başına koyuyorlar. Ve onu selamlamaya başladılar. Selam Yahudilerin Kralı! Ve onun başını kamaşla vuruyorlardı ve ona tükürüyorlardı, ve dizlerini koyarak ona diz çöküyorlardı. Ve ona alay ettiklerinde, onu mordan soydular ve onu kendi giysileriyle giydirdiler, ve onu çarmıha germek için dışarı çıkardılar.

Ve tarladan gelen, İskender ve Rufus'un babası olan Kireneli Simon adında geçmekte olan birini onun haçını taşıması için zorlarlar.

Ve onu Golgotha yerine getirirler, ki bu çevrildiğinde kafatası yeri demektir. Ve ona mür ile karıştırılmış şarap içmesi için veriyorlardı, ama o almadı. Ve onu çarmıha gerdikten sonra, kimin ne alacağını belirlemek için üzerlerine kur'a atarak giysilerini bölüşüyorlar. Saat üçtü ve onu çarmıha gerdiler. Ve onun suçlamasının yazıtı yazılmıştı: Yahudilerin Kralı.

Ve onunla birlikte iki haydut çarmıha geriyorlar, biri sağından ve biri solundan. Ve şöyle diyen yazı yerine getirildi: ve kanunsuzlarla birlikte sayıldı. Ve yanından geçenler onu küfrediyorlardı, başlarını sallayarak ve söyleyerek: Ha, tapınağı yıkan ve üç günde inşa eden! Kendini kurtar ve çarmıhtan aşağı in. Benzer şekilde, başkâhinler de yazıcılarla birlikte birbirlerine alay ederek diyorlardı: Başkalarını kurtardı, kendisini kurtaramıyor. Mesih, İsrail'in Kralı, şimdi haçtan insin ki görelim ve ona inanalım. Onunla birlikte çarmıha gerilmiş olanlar da ona hakaret ediyorlardı.

Altıncı saat olduğunda, dokuzuncu saate kadar bütün toprak üzerine karanlık oldu. Ve dokuzuncu saatte İsa yüksek sesle bağırarak dedi: Eloi, Eloi, lama sabachthani? Bu çevrildiğinde şu anlama gelir: Tanrım, Tanrım, beni niçin terk ettin?

Ve orada duranlardan bazıları işitince, Bak, İlyas'ı çağırıyor diyorlardı. Ama biri koştu ve bir süngerini sirkeyle doldurdu ve kamışa koyarak ona içirdi, diyerek: Bırakın, görelim İlyas onu indirmeye geliyor mu. İsa büyük bir çığlık atarak son nefesini verdi. Ve tapınağın perdesi yukarıdan aşağıya kadar ikiye yırtıldı.

Ama karşısında duran yüzbaşı, onun böyle bağırarak son nefesini verdiğini görünce, Gerçekten bu adam Tanrı'nın oğluydu dedi. Uzaktan izleyen kadınlar da vardı; bunlar arasında Mecdelli Meryem, küçük Yakup ile Yose'nin annesi Meryem ve Salome vardı. Onlar Celile'de olduğu zaman ona takip ediyorlardı ve ona hizmet ediyorlardı, ve onunla birlikte Kudüs'e çıkmış olan diğer birçok kadınlar.

Ve zaten akşam olmuştu, çünkü hazırlık günüydü, yani Şabat öncesi. Arimathea'dan gelen saygın meclis üyesi Joseph ki kendisi de Tanrı'nın krallığını bekliyordu, cesaret ederek Pilatus'a girdi ve İsa'nın cesedini istedi. Pilate, zaten ölmüş olup olmadığına şaşırıp ve yüzbaşını çağırarak ona çoktan ölüp ölmediğini sordu. Ve yüzbaşından öğrendikten sonra, cesedi Yusuf'a bağışladı. Ve keten bez satın aldıktan sonra onu indirip keten beze sardı ve kayadan oyulmuş olan bir mezara koydu ve mezarın kapısının üzerine bir taş yuvarladı. Ama Mecdelli Meryem ve Yose'nin Meryem'i, onun nereye konulduğunu gördüler.

16

Ve Şabat geçtikten sonra, Mecdelli Meryem ve Yakub'un Meryem'i ve Salome, gelerek onu meshetseler diye baharatlar satın aldılar. Ve haftanın ilk günü çok erken sabah, güneş doğmuşken mezara geliyorlar. Ve kendi aralarında diyorlardı: Kim bizim için taşı mezarın kapısından yuvarlayacak? Ve yukarı baktıklarında taşın yuvarlanmış olduğunu gözlemlerler, çünkü taş çok büyüktü. Ve mezara girdikten sonra, sağ tarafta oturan, beyaz kaftan giymiş genç bir adam gördüler ve şaşırdılar. O ama onlara der ki, şaşırmayın, çarpmıha gerilmiş Nazaralı İsa'yı arıyorsunuz, dirildi, burada değil, bakın onu koydukları yer. Ama gidin, onun öğrencilerine ve Petrus'a söyleyin ki, sizden önce Celile'ye gidiyor;

orada onu göreceksiniz, size söylediği gibi. Ve dışarı çıktıktan sonra mezardan kaçtılar, onları titreme ve şaşkınlık tutmuştu, ve hiç kimseye hiçbir şey söylemediler, çünkü korkuyorlardı.

Ayağa kalkmış ve şabatın ilk sabahı, ilk olarak Mecdelli Meryem'e görüldü; ondan yedi şeytan atmıştı. O kadın gidip onunla birlikte olanlara haber verdi; yas tutuyorlar ve ağlıyorlardı. Ve onlar, onun yaşadığını ve onun tarafından görüldüğünü işittiklerinde inanmadılar. Bundan sonra, onlardan iki kişiye, tarlaya giderlerken, başka bir biçimde görüldü. Ve onlar gidip geri kalanları bildirdiler, ama onlara da inanılmadı. Sonra, on bir kişi sofraya yaslanmışken onlara görüldü ve onların inanmazlıklarını ve yürek sertliklerini azarladı, çünkü onu dirilmiş olarak görmüş olanlara inanmamışlardı. Ve onlara dedi: Bütün dünyaya giderek müjdeyi tüm yaratılışa ilan edin. İman eden ve vaftiz edilen kurtarılacak, ama inanmayan mahkum edilecektir. İşaretler ise, inanmış olanlara bunlar eşlik edecek: benim adımla cinleri dışarı atacaklar, yeni dillerle konuşacaklar Yılanları kaldıracaklar, ve eğer ölümcül bir şey içseler bile, onlara asla zarar vermeyecek, hastalar üzerine ellerini koyacaklar ve iyi olacaklar.

Rab, onlarla konuştuğundan sonra göğe alındı ve Tanrı'nın sağında oturdu. Onlar ise dışarı çıkarak her yerde vaaz ettiler; Rab onlarla birlikte çalışıyor ve sözü, eşlik eden mucizeler aracılığıyla doğruluyordu. Amin.

Yuhanna İncili

1

Başlangıçta Söz vardı ve Söz Tanrı'nın yanındaydı ve Söz Tanrı idi. Bu, başlangıçta Tanrı'nın yanındaydı. Her şey onun aracılığıyla var oldu ve onsuz var olan hiçbir şey olmadı. O'nda yaşam vardı ve yaşam insanların ışığıydı. Ve ışık karanlıkta parlar ve karanlık onu kavramadı.

Tanrı'dan gönderilmiş bir insan oldu, onun adı Yuhanna idi. Bu, ışık hakkında tanıklık etmek için tanıklığa geldi, ki herkes onun aracılığıyla inansın. O, ışık değildi; ancak ışık hakkında tanıklık etmek için geldi. Gerçek ışık vardı, dünyaya gelen her insanı aydınlatan. Dünyada idi ve dünya onun aracılığıyla var oldu ve dünya onu tanımadı. Kendi yerine geldi ve kendine ait olanlar onu kabul etmediler. Ama onu kaç çok kabul ettilerse, onlara Tanrı'nın çocukları olma yetkisini verdi, onun adına inananlara. Onlar kandan değil, ne bedeninin isteğinden ne de erkeğin isteğinden, ancak Tanrı'dan doğdular. Ve Söz beden oldu ve aramızda çadır kurdu, ve onun görkemini gördük, Baba'nın yanından gelen tek doğmuşun görkemi gibi, lütuf ve gerçekle dolu. Yahya onun hakkında tanıklık eder ve şöyle haykırdı: Benden sonra gelen benden önce oldu, çünkü benden önce vardı, dediğim kişi buydu. Ve onun doluluğundan biz hepimiz aldık ve lütuf yerine lütuf aldık. Çünkü yasa Musa aracılığıyla verildi; lütuf ve gerçek ise İsa Mesih aracılığıyla geldi. Tanrı'yı hiç kimse asla görmemiştir, Babanın kucığında olan tek doğmuş Oğul, O açıklamıştır.

Ve bu, Yahudiler Kudüs'ten rahipler ve Levililer gönderip ona Sen kimsin? diye sorsunlar diye gönderdiğinde, Yahya'nın

tanıklığıdır. Ve kabul etti ve inkâr etmedi ve Ben Mesih değilim diye ikrar etti. Ve ona sordular, Öyleyse ne? Sen Elijah mısın? Ve der, Değilim. Sen peygamber misin? Ve cevapladı, Hayır. O halde ona dediler: Kim sen? Bizi gönderenlere cevap verelim. Kendin hakkında ne diyorsun? Dedi, Ben çölde haykıranın sesiyim, Rabbin yolunu düz yapın, İşaya peygamberin dediği gibi.

Ve gönderilmiş olanlar Ferisilerdendi. Ve ona sordular ve dediler: Öyleyse neden vaftiz ediyorsun, eğer sen ne Mesih, ne İlyas, ne de peygamber değilsen? Yuhanna onlara şöyle cevap verdi: Ben suyla vaftiz ederim, ama aranızda sizin tanımadığınız biri duruyor. O, benim ardımdan gelen, benden önce var olmuş olan kişidir; ben onun çarığının bağıını çözmeye layık değilim. Bu şeyler, Yuhanna'nın vaftiz ettiği Ürdün'ün ötesindeki Beytanya'da oldu.

Ertesi gün Yuhanna, kendisine doğru gelen İsa'yı görür ve şöyle der: İşte Tanrı'nın kuzusu, dünyanın günahını taşıyan. Bu, hakkında söylediğim kişidir: Benden sonra gelen bir adam var ki, benden önce olmuştur, çünkü benden önce vardı. Ve ben onu bilmiyordum, ama İsrail'e açığa çıkarılsın diye, bu yüzden ben suda vaftiz ederek geldim. Ve Yuhanna tanıklık etti, şöyle diyerek: Ruh'un gökten güvercin gibi indiğini gördüm ve O'nun üzerinde kaldı. Ve ben onu bilmiyordum, ama beni suda vaftiz etmek için gönderen, o bana dedi ki: Üzerine Ruh'un indiğini ve kaldığını gördüğün kişi, Kutsal Ruh'ta vaftiz eden odur. Ve ben gördüm ve tanıklık ettim ki bu, Tanrı'nın Oğlu'dur.

Ertesi gün yine Yuhanna ve onun öğrencilerinden iki kişi duruyordu. Ve yürümekte olan İsa'ya baktıktan sonra diyor ki, İşte Tanrı'nın kuzusu. Ve iki öğrenci onun konuştuğunu duydular ve İsa'yı takip ettiler. İsa dönüp onları takip ederken görünce onlara

söyler, Ne arıyorsunuz? Onlar ise ona dediler: Rabbi -ki tercüme edildiğinde öğretmen demektir- nerede kalıyorsun? Onlara Gelin ve görün der. Bu yüzden geldiler ve nerede kaldığını gördüler, ve o gün onun yanında kaldılar; saat yaklaşık onuncuydu. Andreas, Yuhanna'dan iştirip ona tabi olan iki kişiden biri olan Simun Petrus'un kardeşiydi. Bu ilk önce kendi kardeşi Simon'u bulur ve ona, Mesih'i bulduk der; ki bu çevrildiğinde Mesih anlamına gelir. Ve onu İsa'ya getirdi. İsa ona bakarak dedi: Sen Simon, Yunan'ın oğlusun; sen Kefas çağrılacaksın ki bu Petrus olarak yorumlanır.

Ertesi gün İsa, Celile'ye çıkmak istedi ve Filipus'u bulur ve ona, Beni takip et der. Philip, Andrew ve Petrus'un şehri olan Bethsaida'dandı. Filipus, Natanael'i bulur ve ona şöyle der: Musa'nın yasa kitabında ve peygamberlerin yazdığı kişiyi bulmuşuz: Yusuf'un oğlu, Nasıralı İsa'yı. Ve Nathanael ona, Nazareth'ten iyi bir şey çıkabilir mi? dedi. Philippos ona, Gel ve gör der. İsa, kendisine doğru gelen Nathanael'i gördü ve onun hakkında söyler: İşte gerçekten bir İsraili, onda hile yoktur. Nathanael ona der ki, Beni nereden tanıyorsun? İsa cevap verdi ve ona dedi, Filipus seni çağırmadan önce, incir ağacının altında olduğun zaman seni gördüm. Nathanael cevap verdi ve ona dedi ki, Rabbi, sen Tanrı'nın oğlusun, sen İsrail'in kralısın. İsa cevap verdi ve ona dedi: Sana incir ağacının altında gördüm dediğim için mi inanıyorsun? Bunlardan daha büyüklerini göreceksin. Ve ona der ki: Gerçekten, gerçekten size söylerim, şu andan itibaren göğü açılmış göreceksiniz ve Tanrı'nın meleklerinin İnsanoğlu'nun üzerine çıkıp indiğini göreceksiniz.

2

Ve üçüncü gün Celile'nin Kana'sında bir düğün oldu ve İsa'nın annesi oradaydı, İsa ve öğrencileri de düğüne çağrıldı. Ve şarap

tükenince, İsa'nın annesi ona, Şarapları yok dedi. İsa ona der, Bunun seninle benim ne ilgim var, kadın? Benim saatim henüz gelmedi. Annesi hizmetkârlara söyler, Size ne söylerse, onu yapın. Orada, Yahudilerin temizlenmesine göre duran altı taş su testisi vardı, her biri iki veya üç ölçü tutuyordu. İsa onlara Su testilerini su ile doldurun dedi. Onlar da testileri ağzına kadar doldurdular. ve onlara dedi ki, şimdi çekin ve baş garsona götürün. ve götürdüler. Ziyafet ustası şarap olmuş suyu tattığında bunun nereden geldiğini bilmiyordu, ama suyu çekmiş olan hizmetkârlar biliyorlardı; ziyafet ustası damadı çağırır. Ve ona der ki: Her insan önce iyi şarabı koyar ve misafirler sarhoş olduklarında o zaman daha az kalitelisini sunar, ama sen iyi şarabı şimdiye kadar saklamışsın. İsa, Celile'nin Kana kentinde mucizelerinin ilkini gerçekleştirdi ve görkemini açığa çıkardı; öğrencileri de ona iman ettiler.

Bundan sonra o, annesi, kardeşleri ve öğrencileri Kapernaum'a indi ve orada çok fazla gün kalmadılar.

Ve Yahudilerin Paskalyası yakındı, ve İsa Kudüs'e çıktı. Ve tapınakta öküz, koyun ve güvercin satanları ve oturmuş para değiştiricileri buldu. Ve iplerden bir kırbaç yaparak hepsini tapınaktan dışarı sürdü, hem koyunları hem öküzleri, ve para değiştiricilerin paralarını döktü ve masalarını devirdi, Ve güvercinleri satanlara dedi: Bunları buradan kaldırın, babamın evini bir ticaret evi yapmayın. Ama onun öğrencileri hatırladılar ki yazılmıştır, Senin evin için olan gayret beni yiyip bitirecek. Yahudiler bu yüzden cevap verdiler ve ona dediler: Bunları yaptığın için bize hangi işareti gösteriyorsun? İsa cevap verdi ve onlara dedi, Bu tapınağı yıkın ve üç gün içinde onu kaldıracam. Yahudiler o halde dediler: Bu tapınak kırk altı yılda inşa edildi ve sen onu üç günde mi kaldıracaksın? O ise kendi bedeninin

tapınağı hakkında söylüyordu. Ne zaman ölümlerden diriltildiğinde, öğrencileri bunun onun söylediğini hatırladılar ve yazıya ve İsa'nın söylediği söze inandılar.

Ama o Kudüs'te Paskalya bayramında iken, çocukları onun yaptığı işaretleri görerek adına inandılar. Ama İsa'nın kendisi, herkesi tanıdığı için kendini onlara emanet etmiyordu. Ve insanın hakkında birinin tanıklık etmesine ihtiyacı yoktu, çünkü kendisi insanın içinde ne olduğunu biliyordu.

3

Ferisilerin içinden bir adam vardı, adı Nikodim, Yahudilerin yöneticisiydi. Bu adam gece onun yanına geldi ve ona dedi: Rabbi, biliyoruz ki Tanrı'dan gelmiş bir öğretmensin, çünkü Tanrı onunla olmadıkça hiç kimse senin yaptığın bu mucizeleri yapamaz. İsa cevap verdi ve ona dedi: Gerçekten, gerçekten sana söylüyorum, eğer biri yukarıdan doğmadıysa, Tanrı'nın krallığını göremez. Nikodemos ona der ki, Bir insan yaşlı iken nasıl doğabilir? Annesinin karnına ikinci kez girip doğamaz ki? İsa cevap verdi: Gerçekten, gerçekten sana söylüyorum, eğer biri sudan ve Ruh'tan doğmamışsa, Tanrı'nın krallığına giremez. Etten doğan ettir ve Ruh'tan doğan ruhtur. Sana Sizin yukarıdan doğmanız gereklidir dediğim için şaşırma. Ruh nerede isterse orada eser ve onun sesini duyarsın, ama nereden geldiğini ve nereye gittiğini bilmezsin; Ruh'tan doğmuş olan herkes böyledir. Nikodim cevap verdi ve ona dedi, Bu şeyler nasıl olabilir? İsa cevap verdi ve ona dedi, Sen İsrail'in öğretmenisin ve bu şeyleri bilmiyor musun? Gerçekten, gerçekten sana söylüyorum ki, bildiğimizi konuşuyoruz ve gördüğümüze tanıklık ediyoruz, ama tanıklığımızı kabul etmiyorsunuz. Eğer size yeryüzü şeylerini söyledim ve inanmıyorsunuz, nasıl size göksel şeyleri söylersem inanacaksınız?

Göğe hiç kimse yükselmemiştir; ancak gökten inen, gökte olan İnsanoğlu hariç. Ve Musa çölde yılanı nasıl yükselttiyse, insanoğlunun da öylece yükseltilmesi gereklidir. Öyle ki, ona iman eden herkes yok olmasın, aksine sonsuz hayata sahip olsun. Çünkü Tanrı dünyayı o kadar çok sevdi ki, biricik oğlunu verdi, öyle ki ona iman eden herkes yok olmasın, fakat sonsuz hayata sahip olsun. Çünkü Tanrı, oğlunu dünyaya dünyayı yargılamak için değil, fakat dünya onun aracılığıyla kurtulsun diye gönderdi. Ona iman eden yargılanmaz, ama iman etmeyen zaten yargılanmıştır, çünkü Tanrı'nın biricik Oğlu'nun adına iman etmemiştir. Bu ise şu hükümdür: çünkü ışık dünyaya gelmiştir ve insanlar ışıktan çok karanlığı sevmişlerdir, zira onların işleri kötüydü. Çünkü değersiz şeyler yapan herkes ışıktan nefret eder ve ışığa gelmez, böylece işleri ifşa olmasın. Ama gerçeği yapan ışığa gelir ki, onun işleri ortaya çıkarılsın, çünkü Tanrı'da yapılmıştır.

Bundan sonra İsa ve öğrencileri Yahudiye topraklarına geldiler, ve orada onlarla birlikte kalarak vaftiz ediyordu. Yuhanna da Salim'e yakın Aion'da vaftiz ediyordu, çünkü orada çok su vardı ve insanlar gelip vaftiz oluyorlardı. Çünkü Yuhanna henüz hapishaneye atılmamıştı. Bu yüzden Yahya'nın öğrencileri ile bir Yahudi arasında temizlenme hakkında bir tartışma oldu. Ve Yuhanna'ya geldiler ve ona dediler: Rabbi, Ürdün'ün ötesinde seninle birlikte olan, senin hakkında tanıklık ettiğin kişi, işte bu vaftiz ediyor ve herkes ona doğru geliyor. Yuhanna cevap verdi ve dedi ki: Bir insan, gökten kendisine verilmedikçe hiçbir şey alamaz. Siz kendiniz bana tanıklık ediyorsunuz ki ben dedim: Ben Mesih değilim, ama onun önünde gönderilmiş biriyim. Geline sahip olan damattır, ama damadın arkadaşı, ayakta duran ve onu dinleyen, damadın sesi nedeniyle sevinçle sevinir. Dolayısıyla bu benim sevincim tamamlanmıştır. O'nun artması gereklidir, ama

benim azalmam gereklidir. Yukarıdan gelen, hepsinin üstündedir. Yerden olan, yerdendir ve yerden konuşur; gökten gelen, hepsinin üstündedir. Ve o görmüş ve duymuş olduğunu tanıklık eder, ve onun tanıklığını hiç kimse kabul etmez. Onun tanıklığını alan, Tanrı'nın gerçek olduğunu mühürlemiştir. Tanrı'nın gönderdiği kişi, Tanrı'nın sözlerini konuşur, çünkü Tanrı Ruhunu ölçüyle vermez. Baba oğlunu sever ve her şeyi onun eline vermiştir. Oğula iman eden sonsuz hayata sahiptir, ancak Oğul'a itaatsizlik eden hayatı görmeyecektir; aksine Tanrı'nın gazabı onun üzerinde kalır.

4

Rab, Ferisilerin İsa'nın Yahya'dan daha fazla öğrenci edindiğini ve vaftiz ettiğini duyduklarını öğrenince Her ne kadar İsa'nın kendisi vaftiz etmiyordu, fakat öğrencileri vaftiz ediyordu. Yahudiye'yi bıraktı ve Celile'ye gitti. Ama onun Samariya'dan geçmesi gerekliydi. O hâlde Yakup'un oğlu Yusuf'a verdiği yerin yakınında bulunan, Sychar denilen Samaria şehrine gelir Orada Yakub'un pınarı vardı. İsa yolculuktan yorulmuş olarak pınarın başına oturdu, saat yaklaşık altıncı idi. Samaria'dan su çekmek için bir kadın gelir. İsa ona der, Bana içecek ver. Çünkü öğrencileri yiyecek almak için şehre gitmişlerdi. O zaman Samiriyeli kadın ona der: Nasıl sen Yahudi olarak benden, Samiriyeli bir kadından içmek istiyorsun? Çünkü Yahudiler Samiriyelilerle ilişki kurmazlar. İsa cevap verdi ve ona dedi ki, eğer Tanrı'nın armağanını bilseydin ve sana bana içecek ver diyen kimin olduğunu bilseydin, sen ondan isterdin ve o sana yaşayan suyu verirdi. Kadın ona der ki, Efendim, ne kovan var ne de kuyu derindir, öyleyse bu yaşayan suyu nereden bulacaksın? Sen babamız Yakup'tan daha büyük müsün ki, o bize bu kuyuyu verdi ve kendisi ondan içti, oğulları ve hayvanları da? İsa cevap verdi ve ona dedi: Bu sudan içen herkes tekrar susayacak, Ama kim benim

ona vereceğim sudan içerse, sonsuza kadar susamayacak, aksine ona vereceğim su, onun içinde sonsuz hayata fışkıran bir su kaynağı olacak. Kadın ona der ki, Efendim, ver bana bu suyu, öyle ki susuzluk çekmeyeyim ve buraya su çekmeye gelmeyeyim. İsa ona der ki, Git, kocanı çağır ve buraya gel. Kadın cevap verdi ve Kocam yok dedi. İsa ona İyi söyledin, çünkü kocam yok dedin dedi. Çünkü beş erkek sahibi oldun ve şimdi sahip olduğun senin kocan değil, bunu doğru söyledin. Kadın ona der ki, Efendim, senin bir peygamber olduğunu görüyorum. Atalarımız bu dağda tapındılar ve siz Kudüs'te tapınılması gereken yerin olduğunu söylüyorsunuz. İsa ona der ki: Kadın, bana güven, çünkü öyle bir saat gelir ki ne bu dağda ne de Kudüs'te Baba'ya tapınacaksınız. Siz bilmediğiniz şeye tapınırsınız, biz bildiğimiz şeye tapınırsınız, çünkü kurtuluş Yahudiler'den çıkar. Ama bir saat gelir ve şimdi o saattir ki, gerçek tapınanlar Baba'ya ruhta ve gerçekte tapacaklar, çünkü Baba kendisine tapınanlar arasında böylelerini arar. Tanrı ruhtur ve ona tapanların ruh ve gerçek içinde tapınması gerekir. Kadın ona der ki, biliyorum ki Mesih geliyor, Kurtarıcı denilen, o geldiğinde bize her şeyi bildirecek. İsa ona der ki, Seninle konuşan benim. Ve bunun üzerine onun öğrencileri geldiler ve bir kadınla konuştuğu için şaşırdılar, ancak hiç kimse Ne arıyorsun? veya Onunla ne konuşuyorsun? demedi. Kadın su testisini bıraktı ve şehre gitti, ve insanlara söylüyor, Gelin, bana yaptığım her şeyi söyleyen adamı görün; acaba bu, Mesih mi? Bu yüzden şehirden dışarı çıktılar ve ona doğru geliyorlardı.

Bu arada öğrenciler ona Rabbi, ye diyerek rica ediyorlardı. O ama onlara dedi ki, Benim yemek için bir yiyeceğim var ki, siz onu bilmiyorsunuz. Bu nedenle öğrenciler birbirlerine, Biri ona yemek getirdi mi? diye soruyorlardı. İsa onlara der ki: Benim yiyeceğim, beni gönderenin iradesini yapmak ve onun işini tamamlamaktır. Siz Daha dört ay var ve hasat gelecek demiyor musunuz? İşte size

söylüyorum, gözlerinizi kaldırın ve topraklara bakın, çünkü onlar şimdiden hasada doğru beyazdır. Ve biçen ücret alır ve meyveyi sonsuz hayat için toplar, öyle ki hem eken hem de biçen birlikte sevinir. Çünkü bu konuda söz gerçektir, zira eken başkadır ve biçen başkadır. Ben sizi, sizin emek vermediğiniz şeyi biçmek için gönderdim; başkaları emek verdi ve siz onların emeğine dahil oldunuz. O şehirden birçok Samiriyalı, kadının tanıklığı aracılığıyla ona inandılar, çünkü kadın Bana yaptığım her şeyi söyledi diye tanıklık ediyordu. Bu yüzden Samiriyeliler ona geldiklerinde, ondan yanlarında kalmasını istediler ve orada iki gün kaldı. Ve onun sözü nedeniyle çok daha fazlası inandı Kadına şöyle diyorlardı: Artık senin sözün yüzünden inanmıyoruz, çünkü kendimiz işittik ve biliyoruz ki bu, gerçekten dünyanın kurtarıcısı olan Mesih'tir.

Ama iki gün sonra oradan çıktı ve Celile'ye gitti. Çünkü İsa'nın kendisi tanıklık etti ki bir peygamber kendi vatanında onura sahip değildir. Ne zaman Celile'ye geldi, Celileliler onu kabul ettiler, çünkü Kudüs'te bayramda yaptığı her şeyi görmüşlerdi ve kendileri de bayrama gelmişlerdi.

İsa bu yüzden yine Celile'nin Kana'sına geldi, nerede suyu şarap yapmıştı. Ve bir kraliyet görevlisi vardı, onun oğlu Kapernaum'da hastaydı, Bu, İsa'nın Yahudiya'dan Celile'ye geldiğini duyarak onun yanına gitti ve oğlunu iyileştirmesi için aşağı inmesini rica etti, çünkü ölmek üzereydi. İsa ona dedi ki, eğer işaretler ve harikalar görmezseniz, asla inanmazsınız. Kraliyet görevlisi ona, Efendim, çocuğum ölmeden aşağı in dedi. İsa ona Git, oğlun yaşıyor der. Adam, İsa'nın kendisine söylediği söze inandı ve gitti. Zaten o inerken, köleleri ona karşıladılar ve Çocuğun yaşıyor diyerek haber verdiler. O halde onlardan hangi saatte daha iyi olduğunu sordu. Ve ona dediler ki: Dün yedinci

saatte ateş onu bıraktı. Baba, İsa'nın ona Oğlun yaşıyor dediği o saatte olduğunu anladı ve kendisi ile bütün evi inandı. Bu, İsa'nın Yahudiye'den Celile'ye geldikten sonra yaptığı ikinci işaretti.

5

Bundan sonra Yahudilerin bayramı vardı ve İsa Kudüs'e çıktı. Kudüs'te koyun kapısı yanında, İbranice Bethesda adı verilen, beş sütunlu revaklı bir havuz vardır. Bunların içinde hastaların, körlerin, topalların, felçlilerin büyük bir kalabalığı yatıyordu, suyun hareketini bekleyerek. Çünkü bir melek zaman zaman havuza iniyordu ve su çalkalanıyordu, bu nedenle suyun çalkalanmasından sonra ilk giren kişi hangi hastalığa tutulmuşsa sağlıklı oluyordu. Orada otuz sekiz yıldır hastalığında olan bir adam vardı. İsa onu yatarken görünce ve uzun zamandır bu durumda olduğunu bilince, ona Sağlıklı olmak ister misin? dedi. Hasta ona cevap verdi: Efendim, benim bir adamım yok ki su karıştırıldığında beni havuza atsın, ama ben gelirken başkası benden önce iniyor. İsa ona der ki, Kalk, şilteni al ve yürü. Ve adam hemen sağlıklı oldu, şiltesini kaldırdı ve yürümeye başladı. Ancak o gün Şabat'tı. O halde Yahudiler, iyileştirilmiş olana söylüyorlardı: Şabat'tır, şilteyi kaldırman sana izin verilmez. Onlara cevap verdi: Beni sağlıklı yapan o kişi bana Hasırımı kaldır ve yürü dedi. Bu yüzden ona sordular: Sana Şilteni kaldır ve yürü diyen adam kim? Ama iyileştirilen kişi onun kim olduğunu bilmiyordu, çünkü İsa o yerde kalabalık varken sıvışmıştı. Bundan sonra İsa onu tapınakta bulur ve ona dedi: Bak, sağlıklı oldun, artık günah işleme, böylece sana daha kötü bir şey olmasın. Adam gitti ve Yahudilere İsa'nın onu sağlıklı yapan olduğunu bildirdi.

Ve bu yüzden Yahudiler İsa'yı takip ediyorlardı ve onu öldürmeye çalışıyorlardı, çünkü bu şeyleri Şabat gününde

yapıyordu. Ama İsa onlara cevap verdi: Benim Babam şimdiye kadar çalışıyor ve ben de çalışıyorum. Bu yüzden Yahudiler onu daha çok öldürmeye çalışıyorlardı, çünkü sadece Şabat'ı bozmakla kalmıyordu, aynı zamanda Tanrı'yı kendi babası diyerek kendisini Tanrı'ya eşit yapıyordu.

İsa bu yüzden onlara cevap verdi ve dedi: Gerçekten gerçekten size söylüyorum, oğul kendisinden hiçbir şey yapamaz, eğer babanın yaptığını görmezse; zira o ne yaparsa, bunları oğul da benzer şekilde yapar. Çünkü baba oğlu sever ve kendisinin yaptığı her şeyi ona gösterir, ve bunlardan daha büyük işleri ona gösterecek, böylece siz şaşırırsınız. Tıpkı Baba'nın ölüleri diriltip hayat vermesi gibi, Oğul da dilediği kimselere hayat verir. Zira baba hiç kimseyi yargılamaz, ama tüm yargıyı oğula vermiştir, Öyle ki herkes Oğul'u onurlandırsın, nasıl ki Baba'yı onurlandırıyorlarsa. Oğul'u onurlandırmayan, onu gönderen Baba'yı da onurlandırmaz. Gerçekten gerçekten söylüyorum size ki o benim sözümü işiten ve gönderene beni inanan sahiptir hayatı sonsuz, ve içine yargıyı değil gelir, ama geçmiştir dışında ölümün içine hay Gerçekten, gerçekten size söylüyorum ki, ölülerin Tanrı'nın Oğlu'nun sesini işitecekleri saat geliyor ve şimdi o saattir; ve işitenler yaşayacaklar. Tıpkı Baba'nın kendi içinde hayata sahip olması gibi, böylece Oğul'a da kendi içinde hayata sahip olmasını verdi. Ve ona yetki verdi ve yargı yapma yetkisi verdi, çünkü o insanoğludur. Buna şaşmayın, çünkü mezarlarda olanların hepsinin onun sesini işiteceği saat geliyor, Ve iyi şeyleri yapmış olanlar hayat dirilişine çıkacaklar, ama değersiz şeyleri yapmış olanlar yargı dirilişine çıkacaklar.

Ben kendimden hiçbir şey yapamam. Nasıl duyarsam öyle yargılarım ve benim yargım adildir, çünkü kendi iradeimi değil, beni gönderen Babanın iradesini ararım. Eğer ben kendim

hakkında tanıklık edersem, benim tanıklığım doğru değildir. Benim hakkımda tanıklık eden başka biri var, ve biliyorum ki onun benim hakkımda ettiği tanıklık doğrudur. Siz Yuhanna'ya göndermişsinizdir ve o gerçeğe tanıklık etmiştir. Ben insandan tanıklık almam, ama bunları söylerim ki siz kurtulasınız. O, yanan ve parlayan lambadı, siz ise bir süre onun ışığında sevinmek istediniz. Ben ise Yahya'nın tanıklığından daha büyük bir tanıklığa sahibim, çünkü Baba'nın tamamlamam için bana verdiği işler, benim yaptığım bu işler, Baba'nın beni gönderdiğine dair benim hakkımda tanıklık eder. Ve beni göndermiş olan Baba, kendisi benim hakkımda tanıklık etmiştir. Siz ne onun sesini hiç işittiniz ne de onun biçimini gördünüz. Ve onun sözü sizde kalmıyor, çünkü onun gönderdiğine siz inanmıyorsunuz. Yazıları araştırıyorsunuz, çünkü siz onlarda sonsuz yaşama sahip olduğunuzu düşünüyorsunuz, ve onlar benim hakkımda tanıklık edenlerdir, Ve hayata sahip olmak için bana gelmek istemiyorsunuz. İnsanlardan şan almam. Ama sizi biliyorum ki, Tanrı'nın sevgisine içinizde sahip değilsiniz. Ben babamın adıyla geldim ve beni kabul etmiyorsunuz, eğer başka biri kendi adıyla gelirse, onu kabul edeceksiniz. Birbirinizden şan alırken, tek Tanrı'dan gelen şanı aramadığınız halde nasıl inanabilirsiniz? Benim sizleri babaya karşı suçlayacağımı sanmayın, sizleri suçlayan Musa'dır, kendisine umut bağladığınız kişi. Eğer Musa'ya inandıysanız, bana da inanırdınız, çünkü o benim hakkımda yazdı. Eğer o'nun yazılarına inanmıyorsanız, benim sözlerime nasıl inanacaksınız?

6

Bundan sonra İsa, Celile Denizi'nin, yani Tiberias Gölü'nün ötesine gitti. Ve büyük bir kalabalık ona takip ediyordu, çünkü hastaların üzerinde yaptığı mucizeleri görüyorlardı. İsa dağa çıktı

ve orada öğrencileriyle oturuyordu. Paskalya, Yahudilerin bayramı yakındı. İsa gözlerini kaldırıp büyük bir kalabalığın kendisine doğru geldiğini gördüğünde, Filipus'a Bunların yemesi için nereden ekmeğin satın alalım? dedi. Ama bunu onu test ederek söylüyordu, çünkü kendisi ne yapacağını biliyordu. Filipus ona cevap verdi: İki yüz denarlık ekmeğin onlara yetmez ki her biri biraz alsın. Öğrencilerinden biri, Simon Petrus'un kardeşi Andreas, ona söyler, Burada beş arpa ekmeği ve iki balığı olan bir çocuk var, ama bunlar bu kadar çok kişi için ne ki? İsa, İnsanları yere oturtun dedi; orada bol çimen vardı. Adamlar oturdular, sayıları beş bin kadardı. İsa ekmeğini aldı ve şükrettikten sonra öğrencilere dağıttı, öğrenciler de uzananlara, benzer şekilde balıklardan da istedikleri kadar dağıttı. Ama doyunca, öğrencilerine söyler: Artan parçaları toplayın, böylece hiçbir şey yok olmasın. Bu yüzden topladılar ve yemiş olanlardan artan beş arpa ekmeğinin parçalarıyla on iki sepeti doldurdular. O halde insanlar, İsa'nın yaptığı işareti gördükten sonra, Bu, gerçekten dünyaya gelen peygamberdir diyorlardı. Jesus bu nedenle, onların gelip onu kapmak ve onu kral yapmak niyetinde olduklarını bilerek, tekrar dağa tek başına çekildi.

Akşam olduğunda, onun öğrencileri denize indiler. Gemiye binerek denizin ötesine, Kapernaum'a doğru geliyorlardı. Karanlık çoktan olmuştu ve İsa onlara gelmemişti. Büyük bir rüzgar eserken deniz kabarıyordu. Böylece yirmi beş ya da otuz stadyum kürek çektikten sonra, İsa'yı denizin üzerinde yürürken ve tekneye yaklaşırken görüyorlar, ve korktular. Ama o onlara, Benim, korkmayın der. O zaman onu tekneye almak istediler ve hemen tekne, gitmekte oldukları toprağa ulaştı.

Ertesi gün, denizin ötesinde duran kalabalık, orada başka küçük tekne olmadığını, sadece öğrencilerinin bindiği o teknenin

olduğunu ve İsa'nın öğrencileriyle birlikte küçük tekneye girmediğini, yalnızca öğrencilerinin gittiğini görerek, Ama Tiberias'tan tekneler geldi, Rabbin şükrettiği ekmeği yedikleri yerin yakınına. Öyleyse kalabalık, İsa'nın orada olmadığını ve öğrencilerinin de olmadığını gördüğünde, kendileri gemilere bindiler ve İsa'yı arayarak Kapernaum'a geldiler. Ve onu denizin ötesinde bulduktan sonra ona dediler ki: Rabbi, ne zaman buraya geldin? İsa onlara cevap verdi ve dedi: Gerçekten, gerçekten size söylüyorum, beni arıyorsunuz, çünkü işaretler gördünüz diye değil, ama ekmeklerden yediğiniz ve doyduğunuz için. Yok olan yiyecek için değil, sonsuz hayata kalıcı olan yiyecek için çalışın, onu İnsanoğlu size verecek, zira Baba Tanrı onu mühürledi. Bu yüzden ona dediler: Tanrı'nın işlerini yapmak için ne yapmalıyız? İsa cevap verdi ve onlara dedi: Tanrı'nın işi budur ki, O'nun gönderdiğine inanasınız.

Bu yüzden ona dediler: Sen ne işaret yapıyorsun ki görelim ve sana inanalım? Ne iş yapıyorsun? Atalarımız çölde man yediler; yazıldığı gibi, gökten ekmek verdi onlara yemeleri için. İsa bu yüzden onlara dedi: Gerçekten, gerçekten size söylüyorum, Musa size gökten ekmeği vermemiştir, ama benim Babam size gökten gerçek ekmeği veriyor. Çünkü Tanrı'nın ekmeği, gökten inen ve dünyaya hayat veren olandır. Bu yüzden ona dediler ki, Efendi, bu ekmeği bize her zaman ver. İsa onlara dedi, Ben hayat ekmeğiyim, bana gelen asla acıkmayacak ve bana iman eden asla susamayacak.

Ama size dedim ki beni gördünüz ve inanmıyorsunuz. Baba'nın bana verdiği her şey bana gelecek ve bana gelen kimseyi asla dışarı atmayacağım. Çünkü gökten inmiş bulunuyorum, kendi isteğimi yapmak için değil, ama beni gönderenin isteğini yapmak için. Bu ise beni gönderen babanın iradesidir ki, bana verdiği her

şeyi ondan kaybetmeyeyim, ama onu son günde dirilteyim. Bu ise beni gönderenin iradesidir ki, Oğul'u gören ve ona iman eden herkes sonsuz hayata sahip olsun ve ben onu son günde dirilteyim. Yahudiler, Ben gökten inen ekmeğin benim dediği için onun hakkında homurdandılar. Ve diyorlardı, Bu, Yusuf'un oğlu İsa değil mi, biz onun babasını ve annesini biliyoruz; öyleyse bu nasıl gökten inmiş bulunuyorum diyor? İsa bu yüzden cevap verdi ve onlara dedi, Birbirinizle mırıldanmayın. Hiç kimse bana gelemez, eğer beni gönderen baba onu çekmezse, ve ben onu son günde dirilteceğim. Peygamberlerde yazılmıştır ve hepsi Tanrı tarafından öğretilmiş olacaklar. Baba'dan işiten ve öğrenen herkes bana gelir, Babayı kimse görmemiştir, ancak Tanrı'nın yanında olan, işte o babayı görmüştür. Amen, amen, size söylüyorum, bana iman eden sonsuz hayata sahiptir. Ben hayatın ekmeğiyim. Babalarınız çölde manna yedi ve öldüler. Bu, gökten inen ekmeğindir, öyle ki biri ondan yesin ve ölmesin. Ben gökten inen yaşayan ekmeğim, eğer biri bu ekmeğinden yerse, sonsuza dek yaşayacak. Ve benim vereceğim ekmeğin benim bedenimdir, bunu dünyanın hayatı için vereceğim. Yahudiler birbirlerine karşı kavga ediyorlardı, şöyle diyerek: Bu nasıl bize yememiz için etini verebilir? İsa bu yüzden onlara dedi: Gerçekten, gerçekten size söylüyorum, eğer İnsanoğlu'nun etini yemez ve onun kanını içmezseniz, kendinizde hayata sahip değilsiniz. Benim etimi yiyen ve kanımı içen ebedi hayata sahiptir ve ben onu son günde dirilteceğim. Çünkü benim etim gerçekten yemektir ve benim kanım gerçekten içmektir. Benim etimi yiyen ve benim kanımı içen bende kalır ve ben de onda kalırım. Yaşayan baba beni nasıl gönderdiyse ve ben baba sayesinde yaşıyorsam, beni yiyen de benim sayemde yaşayacaktır. Bu, gökten inen ekmeğindir, babanızın man yiyip öldüğü gibi değil; bu ekmeği yiyen sonsuza dek yaşayacaktır. Bunları toplulukta öğretirken Kapernaum'da söyledi.

Bunun üzerine öğrencilerinden birçoğu bunu işitince dediler ki: Bu söz zordur, kim bunu dinleyebilir? İsa, öğrencilerinin bu konuda homurdandıklarını kendi içinde bilerek onlara dedi: Bu sizi tökezletiyor mu? Peki ya insanoğlunun daha önce olduğu yere yükseldiğini görürseniz? Ruh, hayat verendir; et hiçbir fayda vermez; benim size söylediğim sözler ruhtur ve hayattır. Ama sizden bazıları vardır ki inanmıyorlar. Çünkü İsa başlangıçtan beri inanmayanların kimler olduğunu ve onu ele verecek olanın kim olduğunu biliyordu. Ve diyordu: Bu yüzden size söyledim ki hiç kimse bana gelemes, eğer ona benim Babam tarafından verilmemişse. Bundan dolayı, öğrencilerinin birçoğu geri döndü ve artık onunla birlikte yürümüyorlardı. İsa bu nedenle on ikiye, Siz de mi gitmek istiyorsunuz? dedi. Simon Peter ona cevap verdi, Rab, kime gideceğiz? Sonsuz hayatın sözlerine sahipsin, Ve biz inandık ve bildik ki sen yaşayan Tanrı'nın oğlu Mesih'sin. İsa onlara cevap verdi, Ben sizi on ikiye seçmedim mi? Ve sizden biri şeytandır. Ama Simun İskariot'un oğlu Yahuda'yı kastediyordu, çünkü o, on ikilerden biri olmasına rağmen, onu ele verecekti.

7

Ve İsa bunlardan sonra Celile'de yürüyordu, çünkü Yahudiye'de yürümek istemiyordu, zira Yahudiler onu öldürmek istiyorlardı. Yahudilerin Çadırlar Bayramı yakındı. Bu yüzden onun kardeşleri ona dediler: Buradan ayrıl ve Yahudiye'ye git, ki senin öğrencilerin de senin yaptığın işleri görsünler, Hiç kimse gizlide bir şey yapmaz ve kendisi açıkta olmayı aramaz. Eğer bunları yapıyorsan, kendini dünyaya göster. Çünkü kardeşleri bile ona inanmıyordu. İsa onlara şöyle der: Benim zamanım henüz gelmedi, ama sizin zamanınız her zaman hazırdır. Dünya sizi nefret edemez, ama beni nefret eder, çünkü ben onun hakkında tanıklık ediyorum ki onun işleri kötüdür. Siz bu bayrama gidin,

ben henüz bu bayrama çıkmıyorum, çünkü benim zamanım henüz dolmamıştır. Ama onlara bu şeyleri söyledikten sonra Celile'de kaldı. Ama onun kardeşleri gittikten sonra, o zaman kendisi de bayrama gitti, açıkça değil, ama gizlice. Yahudiler bu yüzden onu bayramda arıyorlardı ve O nerede? diyorlardı. Ve kalabalıklar arasında onun hakkında çok mırıldanma vardı. Bunlar gerçekten iyi biridir diyorlardı, diğerleri ise hayır, ama kalabalığı saptırıyor diyorlardı. Ancak hiç kimse, Yahudilerin korkusu yüzünden onun hakkında açıkça konuşmuyordu.

Bayram ortasında İsa tapınağa çıktı ve öğretiyordu. Ve Yahudiler şaşırarak dediler ki, Bu adam nasıl oluyor da öğrenmemiş olduğu halde yazıları biliyor? İsa onlara şöyle cevap verdi ve dedi: Benim öğretim benim değil, ama beni gönderenin öğretimidir. Eğer biri O'nun iradesini yapmak isterse, bu öğretinin Tanrı'dan mı olduğunu yoksa benim kendiliğimden mi konuştuğumu bilecektir. Kendisinden konuşan kendi şanını arar, ama onu gönderenin şanını arayan, bu kişi gerçektir ve onda haksızlık yoktur. Musa size kanunu vermedi mi? Ve hiçbiriniz kanunu yerine getirmiyor. Neden beni öldürmeye çalışıyorsunuz? Kalabalık cevapladı ve dedi: Sana cin musallat olmuş, kim seni öldürmeye çalışıyor? İsa cevap verdi ve onlara dedi: Bir iş yaptım ve hepiniz bundan dolayı şaşırıyorsunuz. Musa size sünneti vermiştir, çünkü o Musa'dan değil, ama atalardan gelir, ve Şabat'ta bir adamı sünnet edersiniz. Eğer insan Şabat günü sünnet olursa ki Musa'nın kanunu bozulmasın diye, bana kızılıyorsunuz çünkü ben bütün bir insanı Şabat günü sağlıklı yaptım Görünüşe göre yargılamayın, ama adil yargı yapın. Öyleyse Kudüslülerden bazıları şöyle diyorlardı: Bu, öldürmeye çalıştıkları kişi değil mi? Ve işte açıkça konuşuyor ve ona hiçbir şey söylemiyorlar. Yoksa yöneticiler gerçekten bunun Mesih olduğunu mu bildiler? Ama biz bunun nereden olduğunu biliyoruz, fakat Mesih geldiğinde hiç

kimse onun nereden olduğunu bilmez. O halde İsa tapınakta öğretirken bağırdı ve dedi ki: Beni de biliyorsunuz ve nereden olduğumu da biliyorsunuz. Ben kendiliğimden gelmedim, ama beni gönderen gerçektir ve siz O'nu bilmiyorsunuz. Ben onu biliyorum, çünkü ben onun yanındayım ve o beni gönderdi. Bu yüzden onu yakalamayı arıyorlardı, ve hiç kimse onun üzerine elini atmadı, çünkü henüz onun saati gelmemişti. Ama kalabalıktan çokları ona inandılar ve diyorlardı ki: Mesih geldiğinde, bunun yaptıklarından daha fazla mucize yapar mı? Ferisiler, kalabalığın onun hakkında bunları mırıldandığını duydular ve Ferisiler ile baş rahipler onu yakalasınlar diye yardımcıları gönderdiler. İsa bu yüzden şöyle dedi: Hâlâ kısa bir süre sizinle birlikteyim ve beni gönderene gidiyorum. Beni arayacaksınız ve bulamayacaksınız, ve benim olduğum yerde, siz gelemesiniz. Yahudiler bu yüzden kendi aralarında dediler ki, Bu adam nereye gitmeyi planlıyor ki biz onu bulamayacağız? Acaba Yunanlıların dağılımlığına gidip Yunanlılara öğretmeyi mi planlıyor? Beni arayacaksınız ve bulamayacaksınız ve ben nerede olursam siz gelemesiniz dediği bu söz nedir?

Bayramın büyük son gününde İsa ayakta durdu ve bağıarak dedi: Eğer biri susuzluk çekiyorsa, bana gelsin ve içsin. Bana güvenen kişi, yazının söylediği gibi, onun karnından yaşayan su nehirleri akacak. Ama bunu, kendisine iman edenlerin alacakları Ruh hakkında söyledi, çünkü İsa henüz yüceltilmemişti, bu yüzden Kutsal Ruh henüz yoktu. Kalabalıktan çoğu bu sözü işittikten sonra, Bu gerçekten peygamberdir diyorlardı. Diğerleri Bu, Mesih'tir diyorlardı, diğerleri ise Mesih, Celile'den mi geliyor? diyorlardı. Yazı, Mesih'in David'in soyundan ve David'in bulunduğu köy olan Bethlehem'den geleceğini söylemedi mi? Bu yüzden kalabalık arasında onun yüzünden bir bölünme meydana geldi. Ama onlardan bazıları onu yakalamak istediler, fakat hiç

kimse onun üzerine ellerini atmadı. Yardımcılar bu yüzden başkâhinlerin ve Ferisilerin yanına geldiler ve onlar onlara dediler: Neden onu getirmediğiniz? Yardımcılar cevap verdiler: Hiçbir zaman hiçbir insan bu adam gibi konuşmadı. Ferisiler bu nedenle onlara cevap verdiler: Siz de mi saptrıldınız? Yöneticilerden veya Ferisilerden biri ona inandı mı? Ama bu kalabalık, yasayı bilmeyen, lanetlidir Onlara Nikodemos söyler, geceleyin ona gelmiş olan, onlardan biri olan: Bizim kanunumuz, önce ondan duymadan ve ne yaptığını öğrenmeden bir adamı yargılar mı? Cevap verdiler ve ona dediler: Sen de Celile'den misin? Araştır ve gör ki Celile'den peygamber çıkmamıştır. Ve her biri kendi evine gitti.

8

Jesus ise Zeytinler Dağı'na gitti Şafakta yine mabede geldi ve bütün halk ona doğru geliyordu; oturarak onlara öğretiyordu. Yazıcılar ve Ferisiler zinada yakalanmış bir kadını getiriyorlar ve onu ortaya dikiyorlar. Ona şöyle derler: Öğretmen, bu kadın zina ederken suçüstü yakalanmıştır, Ve bizim kanunumuzda Musa böylelerini taşlamayı emretti. Sen öyleyse ne diyorsun? Bunu ise onu test ederek söylediler, böylece ona karşı bir suçlama elde edebilsinler. İsa ise aşağı eğilerek parmağıyla toprağa yazıyordu. Ama onlar ona sormakta ısrar ettiklerinde, doğruldu ve onlara dedi ki, Sizden günahsız olan ilk taşı ona atsın. ve tekrar aşağı eğilerek yere yazıyordu Onlar ise duyunca, yaşlılardan başlayarak birer birer çıkıyorlardı, ve İsa ile ortada duran kadın bırakıldı. Yukarı bakarak İsa ona dedi, Kadın, nerede onlar? Hiç kimse seni mahkum etmedi mi? O ise dedi: Hiç kimse, Efendim. İsa ise dedi: Ben de seni mahkum etmiyorum; git ve şu andan itibaren artık günah işleme.

Yine bu yüzden İsa onlara şöyle diyerek konuştu: Ben dünyanın ışığıyım, beni takip eden karanlıkta asla yürümeyecek, ama hayatın ışığına sahip olacak. Ferisiler bu yüzden ona dediler, Sen kendi hakkında tanıklık ediyorsun, senin tanıklığın gerçek değildir. İsa onlara cevap verdi ve dedi ki, eğer ben kendim hakkında tanıklık etsem bile, tanıklığım doğrudur, çünkü nereden geldiğimi ve nereye gittiğimi biliyorum, ama siz nereden geldiğimi veya nereye gittiğimi bilmiyorsunuz. Siz tene göre yargılıyorsunuz, ben hiç kimseyi yargılamıyorum. Ve eğer ben yargılasam, benim yargım gerçektir, çünkü yalnız değilim, fakat ben ve beni gönderen Baba varız. Ve sizin kanunuzda da yazılmıştır ki iki insanın tanıklığı doğrudur. Ben kendim hakkında tanıklık edenim ve beni gönderen baba da benim hakkımda tanıklık eder. Bunun üzerine ona dediler ki, Senin baban nerede? İsa cevap verdi: Ne beni biliyorsunuz ne de babamı; eğer beni bilseydiniz, babamı da bilirdiniz. Bu sözleri İsa hazinede, tapınakta öğretirken söyledi ve hiç kimse onu yakalamadı, çünkü onun saati henüz gelmemiştir.

İsa bu yüzden onlara tekrar dedi: Ben gidiyorum ve beni arayacaksınız, ve sizin günahınızda öleceksiniz; ben nereye gidiyorum, siz gelemesiniz. Bu yüzden Yahudiler diyorlardı, Yoksa kendini öldürecek mi, çünkü Ben nereye gidiyorsam, siz gelemesiniz diyor? Ve onlara dedi ki: Siz aşağıdan olanlardansınız, ben yukarıdan olanlardan varım; siz bu dünyadan olanlardansınız, ben bu dünyadan değilim. Bu yüzden size dedim ki günahlarınız içinde öleceksiniz, çünkü eğer ben olduğuma inanmazsanız, günahlarınız içinde öleceksiniz. Öyleyse ona söylüyorlardı: Sen kimsin? Ve İsa onlara dedi: Size en başından beri söylediğim şeyi. Sizin hakkınızda konuşacak ve yargılayacak çok şeyim var, ama beni gönderen gerçektir ve ben ondan duyduklarımı dünyaya söylüyorum. Babanın onlara söz ettiğini bilmediler. İsa bu yüzden onlara dedi: Ne zaman İnsanoglunu

kaldırduğınızda, o zaman ben olduğumu bileceksiniz ve kendimden hiçbir şey yapmıyorum, ama Babam bana nasıl öğrettiyse, bunları konuşuyorum. Ve beni gönderen benimle birlikte, baba beni yalnız bırakmadı, çünkü ben ona hoş olan şeyleri her zaman yapıyorum. O bu şeyleri konuşurken, çoğu ona inandı.

İsa, kendisine inanmış olan Yahudilere şöyle diyordu: Eğer siz benim sözümde kalırsanız, gerçekten benim öğrencilerimsiniz, Ve gerçeği bileceksiniz ve gerçek sizi özgür kılacak. Ona cevap verdiler: Biz İbrahim'in soyundanız ve hiç kimseye hiçbir zaman köleleştirilmedik, sen nasıl özgür olacaksınız diyorsun? İsa onlara cevap verdi: Gerçekten, gerçekten size söylüyorum ki, günah işleyen herkes günahın kölesidir. Ama köle evde sonsuza dek kalmaz, oğul sonsuza dek kalır. Eğer Oğul sizi özgür kılsa, gerçekten özgür olacaksınız. Biliyorum ki İbrahim'in tohumlarısınız, ama beni öldürmeye çalışıyorsunuz, çünkü benim sözüm sizde yer etmiyor. Ben babamın yanında gördüğüm şeyi söylerim ve siz de babanızın yanında gördüğünüz şeyi yaparsınız. Cevap verdiler ve ona dediler ki, bizim babamız İbrahim'dir. İsa onlara söyler, eğer İbrahim'in çocukları olsaydınız, İbrahim'in işlerini yapardınız. Ama şimdi beni öldürmeyi arıyorsunuz, size Tanrı'dan duyduğum gerçeği konuşmuş olan bir adamı; bunu İbrahim yapmadı. Siz babanızın işlerini yaparsınız. Bunun üzerine ona dediler: Biz zinadan doğmadık, bir babamız var: Tanrı. İsa bu yüzden onlara dedi: Eğer Tanrı sizin babanız olsaydı, beni severdiniz, zira ben Tanrı'dan çıktım ve geldim, ne de kendimden gelmişim, ama O beni gönderdi. Neden benim konuşmamı anlamıyorsunuz? Çünkü benim sözümü işitmeye muktedir değilsiniz. Siz şeytanın babasından geliyorsunuz ve babanızın arzularını yapmak istiyorsunuz. O başlangıçtan beri katildi ve hakikatte durmaz, çünkü onda hakikat yoktur. Ne zaman yalan

konuşsa kendi özünden konuşur, çünkü o yalancıdır ve onun babasıdır. Ama ben gerçeği söylediğim için bana inanmıyorsunuz. Sizden kim beni günah konusunda suçlu bulabilir? Eğer gerçeği söylüyorsam, neden siz bana inanmıyorsunuz? Tanrı'dan olan, Tanrı'nın sözlerini iştir; bundan dolayı siz iştirmezsiniz, çünkü Tanrı'dan değilsiniz. Yahudiler bu yüzden cevap verdiler ve ona dediler: Senin Samiriyeli olduğunu ve cin sahibi olduğunu söylemekte haklı değil miyiz? İsa cevap verdi: Benim bir şeytanım yok, ama Babamı onurlandırıyorum ve siz beni onursuzlaştırıyorsunuz. Ben şanıma aramıyorum, arayan ve yargılayan vardır. Gerçekten, gerçekten size söylüyorum: Eğer biri benim sözümü tutarsa, ölümü asla sonsuza dek görmeyecektir. Yahudiler bu yüzden ona dediler, Şimdi anladık ki cin çarpmışsın. İbrahim öldü ve peygamberler de öldü, ama sen diyorsun ki, eğer biri sözümü tutarsa, sonsuza kadar ölümü asla tatmayacak. Sen bizim babamız İbrahim'den daha büyük müsün ki, o öldü; peygamberler de öldüler, sen kendini kim sanıyorsun? İsa cevap verdi, eğer ben kendimi yüceltirsem, benim şerefim hiçbir şey değildir, beni yücelten benim babamdır, sizin Tanrınız olduğunu söylediğiniz, Ve siz onu bilmediniz, ama ben onu biliyorum. Ve eğer onu bilmiyorum dersem, sizin gibi yalancı olacağım, ama onu biliyorum ve onun sözünü tutuyorum. Babanız Abraham, benim günümü görmek için sevinçle coştı; gördü ve sevindi. Yahudiler bu yüzden ona dediler: Henüz elli yaşında değilsin ve İbrahim'i görmüşsün? İsa onlara dedi ki, Gerçekten, gerçekten size söylüyorum, İbrahim olmadan önce ben varım. Taşları aldılar ki üzerine atsınlar. Ama İsa gizlendi ve tapınaktan çıktı, onların ortasından geçerek uzaklaştı.

Ve geçerken doğuştan k3r bir adam g3rd3. Ve onun 3đrencileri ona sordular: Rabbi, kim g3nah işledi, bu mu yoksa onun ebeveynleri mi ki k3r doğdu? İsa cevap verdi: Ne bu g3nah işledi ne de ebeveynleri, ancak Tanrı'nın işleri onda açığa çıksın diye. G3nd3z olduğu s3rece beni g3nderenin işlerini yapmam gerekir, gece gelir o zaman hiç kimse çalışamaz. Ne zaman d3nyada olsam, d3nyanın ışığıyım. Bu şeyleri s3yledikten sonra yere t3k3rd3 ve t3k3r3kten çamur yaptı, ve çamuru k3r3n g3zlerine s3rd3. Ve ona dedi: Git, Siloan havuzunda yıkan; bu g3nderilmiş anlamına gelir. Bunun 3zerine gitti, yıkandı ve g3rerek geldi.

Komşular ve onu daha 3nce k3r olduğunu g3renler, Bu oturan ve dilenen değil mi? diyorlardı. Diğerleri Bu o'dur diyordu, diğerleri ise Ona benziyor diyordu. O ise Benim diyordu. O halde ona s3yl3yorlardı: Senin g3zlerin nasıl açıldı? O cevap verdi ve dedi ki: İsa denilen adam çamur yaptı ve benim g3zlerime s3rd3 ve bana dedi ki, Siloam havuzuna git ve yıka. Gittim ve yıkandım, g3rmeye başladım. Dediler o halde ona: Nerede o? Der ki: Bilmem.

Onu Ferisilere g3t3r3yorlar, bir zamanlar k3r olanı. İsa'nın çamuru yapıp onun g3zlerini aığı g3n şabat'tı. Yine bu y3zden Ferisiler ona nasıl g3rd3đ3n3 soruyorlardı. O ise onlara ř3yle dedi: amuru g3zlerimin 3zerine koydu, yıkandım ve g3r3yorum. Ferisilerin bazıları dolayısıyla diyorlardı: Bu adam Tanrı'dan değildir, 3nk3 şabat g3n3n3 tutmaz. Diğerleri diyorlardı: G3nahkar bir adam nasıl b3yle işaretler yapabilir? Ve onların arasında b3l3nme vardı. K3r adama yine s3ylerler: Sen onun hakkında ne s3ylersin, 3nk3 senin g3zlerini aı? O ise dedi ki: Peygamberdir. Yahudiler bu y3zden onun hakkında k3r olduğuna ve yeniden g3rd3đ3ne inanmadılar, g3rm3ř olanın ebeveynlerini

çağırınca kadar Ve onlara şunu sorarak dediler: Bu, sizin kör doğduğunu söylediğiniz oğlunuz mu? Öyleyse şimdi nasıl görüyor? Onun ebeveynleri onlara cevap verdiler ve dediler ki: Biliyoruz ki bu bizim oğlumuzdur ve kör doğdu. Ama şimdi nasıl gördüğünü bilmiyoruz, ya da kim onun gözlerini açtı biz bilmiyoruz, kendisi reşittir, ona sorun, kendisi hakkında kendisi konuşacak. Bunları onun anne babası söyledi, çünkü Yahudilerden korkuyorlardı, zira Yahudiler zaten anlaşmışlardı ki, eğer biri onu Mesih olarak itiraf ederse, havra dışı edilsin. Bu nedenle anne babası, Reşittir, ona sorun dedi. Onlar kör olan adamı ikinci kez çağırdılar ve ona dediler: Tanrı'yı yücelt, biz bu adamın günahkâr olduğunu biliyoruz. O halde o cevap verdi ve dedi: Günahkâr mı, bilmiyorum; bir şey biliyorum ki, kör olduğum halde şimdi görüyorum. Ona tekrar dediler, Sana ne yaptı? Gözlerini nasıl açtı? Onlara cevap verdi: Size zaten söyledim ve duymadınız, neyi yine duymak istiyorsunuz? Siz de mi onun öğrencileri olmak istiyorsunuz? Ona hakaret ettiler ve dediler: Sen o'nun öğrencisisin, biz ise Musa'nın öğrencileriyiz. Biz biliyoruz ki Tanrı Musa'ya konuşmuştur, ama bunun nereden olduğunu bilmiyoruz. Adam cevap verdi ve onlara dedi: Çünkü bu harika bir şeydir, siz onun nereden olduğunu bilmiyorsunuz ve o benim gözlerimi açtı. Biz biliyoruz ki Tanrı günahkârları dinlemez, ama eğer biri Tanrı'dan korkan biri ise ve O'nun iradesini yaparsa, onu dinler. Çağlardan beri, birinin doğuştan kör olan birinin gözlerini açtığı duyulmadı. Eğer bu Tanrı'dan olmasaydı, hiçbir şey yapamazdı. Cevap verdiler ve ona dediler: Sen bütünüyle günahlar içinde doğdun, sen mi bize öğretiyorsun? ve onu dışarı attılar. İsa, onu dışarı attıklarını duydu ve onu bularak ona dedi, Sen Tanrı'nın Oğlu'na inanıyor musun? O cevap verdi ve dedi, Peki kimdir o, Efendim, ki ona inanayım? İsa ona dedi ki, Onu gördün ve seninle konuşan işte odur. O ise İnanıyorum, Efendim dedi ve ona secde etti. Ve İsa dedi ki, ben bu dünyaya yargı için geldim, böylece

görmeyenler görsünler ve görenler kör olsunlar. Ve Ferisilerden olanlar onunla birlikte bunları işittiler ve ona dediler: Biz de mi körüz? İsa onlara dedi: Eğer kör olsaydınız, günahınız olmazdı; ama şimdi görüyoruz diyorsunuz, bu yüzden günahınız kalır.

10

Gerçekten, gerçekten size söylüyorum ki, koyunların avlusuna kapıdan girmeyip de başka yerden çıkan, o hırsızdır ve hayduttur. Ama kapıdan giren koyunların çobanıdır. Bunun için kapıcı kapıyı açar ve koyunlar onun sesini duyar ve kendi koyunlarını adlarıyla çağırır ve onları dışarı çıkarır. Ve kendi koyunlarını dışarı çıkardığında, onların önünde gider ve koyunlar ona uyar, çünkü onun sesini bilirler. Ama yabancıya asla takip etmeyecekler, fakat ondan kaçacaklar çünkü yabancıların sesini bilmiyorlar. İsa bu meseli onlara söyledi, ama onlar kendilerine söylediklerinin ne olduğunu bilmediler. İsa bu yüzden onlara tekrar dedi: Gerçekten, gerçekten size söylüyorum ki, ben koyunların kapısıyım. Benden önce gelen hepsi hırsızlar ve soyguncular, ama koyunlar onları dinlemedi. Ben kapıyım; benim aracılığımla eğer biri girerse kurtarılacak, girecek ve çıkacak, ve otlak bulacaktır. Hırsız ancak çalmak, öldürmek ve yok etmek için gelir; ben ise onların hayata sahip olmaları ve bol bol sahip olmaları için geldim. Ben iyi çobanıyım. İyi çoban ruhunu koyunları için verir. Ücretli işçi ise çoban olmadığı için, koyunlar kendisine ait olmadığından, gelen kurdu görür ve koyunları bırakıp kaçar; kurt da onları kapışır ve koyunları dağıtır. Ama ücretli işçi kaçar, çünkü o ücretli işçidir ve koyunlar onun için önemli değildir. Ben iyi çobanıyım ve benimkileri tanırım ve benimkiler tarafından tanırım. Baba beni nasıl biliyorsa, ben de babayı öyle bilirim ve ruhumu koyunlar için veririm. Ve başka koyunlarım var ki, onlar bu avludan değildir, ve onları da getirmem gerekir, ve benim sesimi duyacaklar, ve tek bir

sürü olacak, tek bir çoban. Bu yüzden Baba beni sever, çünkü ben ruhumu veriyorum ki onu tekrar alayım. Hiç kimse onu benden almaz, ama ben onu kendim koyarım, onu koymaya yetkim var ve onu tekrar almaya yetkim var, bu emri babamdan aldım. Bu yüzden bu sözler nedeniyle Yahudiler arasında tekrar bölünme meydana geldi. Ama onlardan birçoğu diyordu ki, Cini var ve deliriyor, neden onu dinliyorsunuz? Diğerleri diyorlardı: Bu sözler cin çarpmış birinin sözleri değildir. Bir cin körlerin gözlerini açabilir mi?

Kudüs'te adanma töreni oldu ve kış mevsimiydi. Ve İsa, tapınakta Süleyman'ın revakında yürüyordu. Yahudiler onu çevirdiler ve ona dediler ki, ne zamana kadar ruhumuzu alacaksın; eğer sen Mesih isen, bize açıkça söyle. İsa onlara cevap verdi: Size dedim ve inanmıyorsunuz, benim Babamın adıyla yaptığım işler, bunlar benim hakkımda tanıklık eder. Ama siz inanmıyorsunuz, çünkü benim koyunlarımdan değilsiniz, size söylediğim gibi. Benim koyunlarım benim sesimi duyar, ben onları bilirim ve onlar beni takip eder. Ve ben onlara sonsuz hayat veririm, ve sonsuza dek yok olmazlar, ve kimse onları benim elimden kapamayacak. Bana vermiş olan babam hepsinden daha büyüktür ve hiç kimse babamın elinden çalıp alamaz. Ben ve Baba biriz. Yahudiler bu nedenle onu taşlamak için yeniden taşlar taşıdılar. İsa onlara cevap verdi: Babamdan size birçok güzel iş gösterdim; bunlardan hangi iş yüzünden beni taşıyorsunuz? Yahudiler ona cevap vererek dediler ki, seni güzel bir iş hakkında taşlamıyoruz, ama küfür hakkında ve çünkü sen insan olarak kendini Tanrı yapıyorsun. İsa onlara cevap verdi, Yasanızda Ben dedim, siz tanrılarınız diye yazılmamış mı? Eğer Tanrı'nın sözünün kendilerine geldiği kişileri tanrılar diye adlandırdıysa ve kutsal yazı çözülemezse, Babamın kutsayıp dünyaya gönderdiği kişi ben olduğum halde, siz Tanrı'nın Oğlu'yum dedim diye bana

küfrediyorsun mu diyorsunuz? Eğer babamın işlerini yapmıyorsam, bana inanmayın, Ama eğer yapıyorsam, bana inanmasanız bile işlere inanın ki, Baba'nın bende ve benim onda olduğumu bilesiniz ve inanasınız. Bu yüzden onu tekrar yakalamaya çalışıyorlardı ve o onların elinden çıktı.

Ve tekrar Ürdün'ün ötesine, Yuhanna'nın ilk başta vaftiz ettiği yere gitti ve orada kaldı. Ve birçok kişi ona geldiler ve diyorlardı ki: Yuhanna gerçekten hiçbir mucize göstermedi, ama Yuhanna'nın bunun hakkında söylediği her şey doğrudu. Ve orada birçokları ona inandı.

11

Bethany'den, Meryem'in ve onun kız kardeşi Martha'nın köyünden hasta olan Lazarus adında biri vardı. Maryam, Rab'bi kokuyla mesheden ve ayaklarını kendi saçlarıyla silen kadındı; onun kardeşi Lazar hastaydı. Bu yüzden kız kardeşler ona haber göndererek dediler ki: Efendimiz, bak, sevdiğin kişi hastadır. İsa bunu işitince dedi ki: Bu hastalık ölüme değil, Tanrı'nın yüceliği içindir ki, Tanrı'nın Oğlu bunun aracılığıyla yüceltilsin. İsa, Martha'yı, onun kız kardeşini ve Lazar'ı seviyordu. O halde hasta olduğunu duyduğunda, bulunduğu yerde iki gün daha kaldı, Sonra bundan sonra öğrencilere söyler: Yahudiye'ye yeniden gidelim. Öğrenciler ona söylerler, Rabbi, şimdi Yahudiler seni taşlamak istiyorlardı, ve sen yine oraya mı gidiyorsun? İsa cevap verdi: Günün on iki saati yok mu? Eğer biri gündüz yürürse tökezlemez, çünkü bu dünyanın ışığını görür. Ama eğer biri gece yürürse tökezler, çünkü ışık onda değildir. Bunları söyledi ve bundan sonra onlara şöyle der: Arkadaşımız Lazarus uykuya dalmıştır, ama onu uyandırmak için gidiyorum. O halde öğrencileri ona dediler: Efendi, eğer uyumuşsa, kurtulacaktır. İsa onun ölümü

hakkında söylemişti, ama onlar uykunun uykusu hakkında söylüyor sandılar. O zaman İsa onlara açıkça dedi: Lazar öldü, Ve sizin için seviniyorum, inanasınız diye, çünkü orada değildim, ama gidelim ona. Bunun üzerine İkiz denilen Thoma, öğrenci arkadaşlarına dedi: Gidelim biz de onunla birlikte ölelim.

İsa geldiğinde, onu mezarda zaten dört gündür olduğunu buldu. Bethany, Kudüs'e yaklaşık on beş stadyon uzaklıktaydı. ve Yahudilerden birçoğu Martha ve Meryem'in yanına gelmişti ki onları kardeşleri hakkında teselli etsinler. Martha, İsa'nın geldiğini duyunca onu karşıladı, Meryem ise evde oturuyordu. Martha, İsa'ya dedi ki: Rab, eğer burada olsaydın, kardeşim ölmezdi. Ama şimdi de biliyorum ki Tanrı'dan ne istersen, Tanrı sana verecek. İsa ona, Kardeşin dirilecektir dedi. Martha ona der ki, Biliyorum ki son günde, diriliş zamanında dirilecek. İsa ona, Diriliş ve yaşam benim dedi. Bana iman eden, ölse bile yaşayacaktır, ve yaşayan ve bana iman eden herkes sonsuza dek asla ölmeyecektir. Buna inanıyor musun? Ona dedi ki: Evet Efendim, ben senin dünyaya gelen Mesih, Tanrı'nın Oğlu olduğuna inandım. Ve bunları söyledikten sonra gitti ve kız kardeşini Meryem'i gizlice çağırarak dedi ki, öğretmen burada ve seni çağırıyor. O, duyar duymaz hızlıca kalktı ve ona doğru geldi. İsa henüz köye gelmemişi, fakat Marta'nın onu karşıladığı yerdeydi. O halde, evde onunla birlikte olan ve onu teselli eden Yahudiler, Meryem'in çabucak kalkıp çıktığını görünce, onu takip ettiler ve Orada ağlamak için mezara gidiyor dediler. O halde Meryem, İsa'nın olduğu yere geldiğinde, onu görünce onun ayaklarına düştü ve ona dedi ki, Efendim, eğer burada olsaydın, kardeşim ölmezdi. Jesus bu nedenle onu ağlarken ve onunla bir araya gelmiş Yahudilerin ağladığını gördüğünde, ruhta derinden sızlandı ve kendini rahatsız etti Ve dedi, Onu nereye koydunuz? Ona diyorlar, Efendimiz, gel ve gör. İsa gözyaşı döktü. Yahudiler o

halde diyorlardı ki, Bakın onu nasıl seviyordu. Ama onlardan bazıları dediler ki, Körün gözlerini açan bu adam, bunun da ölmemesini sağlayamazdı mı? İsa bu nedenle, kendi içinde yine derinden hareketlenmiş olarak mezara gelir; orası bir mağaraydı ve üzerine bir taş konmuştu. İsa der ki, Taşı kaldırın. Ölmüş olanın kız kardeşi Marta ona der ki, Efendim, zaten kokuyor, çünkü dördüncü gündür. İsa ona, Sana, eğer inanırsan Tanrı'nın görkemini göreceğini söylemedim mi? der. Ölünün yattığı yerdeki taşı kaldırdılar. İsa gözlerini yukarı kaldırdı ve dedi: Baba, sana teşekkür ederim çünkü beni duydun. Ben ama biliyordum ki sen beni her zaman duyarsın, ama çevreleyen kalabalık yüzünden söyledim ki, sen beni gönderdiğine inanabilirsiniz. Ve bunları söyledikten sonra yüksek sesle bağırdı: Lazarus, dışarı gel! Ve ölü dışarı çıktı, ayakları ve elleri bezlerle bağlıydı ve yüzü bezle sarılmıştı. İsa onlara söyler, Onu çözüün ve gitmesine izin verin.

Dolayısıyla Yahudilerden Meryem'e gelen ve İsa'nın yaptıklarını gören birçoğu ona inandı. Ama onlardan bazıları Ferisilere gittiler ve İsa'nın yaptıklarını onlara söylediler. Bu yüzden başkâhinler ve Ferisiler meclisi topladılar ve dediler ki: Ne yapıyoruz? Çünkü bu adam birçok mucize yapıyor. Eğer onu böyle bırakırsak, herkes ona inanacak ve Romalılar gelecek ve yerimizi de ulusumuzu da alacaklar. Onlardan biri olan Kayafa, o yılın başrahibi olarak, onlara dedi ki, siz hiçbir şey bilmiyorsunuz, Ne de düşünüyorsunuz ki bir adamın halk için ölmesi bize faydalıdır ve bütün ulus yok olmasın. Ama bunu kendiliğinden söylemedi, fakat o yılın başkâhini olarak peygamberlik etti ki İsa, ulusun için ölmek üzereydi. Ve sadece o ulus için değil, ama aynı zamanda Tanrı'nın dağılmış çocuklarını bir araya getirsin diye. O günden itibaren, onu öldürmek için birlikte karar aldılar. Jesus bu nedenle artık Yahudiler arasında açıkça dolaşmıyordu, ama oradan çöle yakın toprağa, Efrayim denilen şehre gitti ve orada öğrencileriyle

vakit geçiriyordu. Yahudilerin Paskalyası yakındı ve birçokları Paskalya'dan önce kendilerini arındırmak için taşradan Kudüs'e gittiler. Bu yüzden İsa'yı arıyorlardı ve tapınakta dururken birbirleriyle konuşuyorlardı: Size ne görünüyor, bayrama gelmeyecek mi? Başkâhinler ve Ferisiler emir vermişlerdi ki, eğer biri onun nerede olduğunu bilirse bildirsin, böylece onu yakalasınlar.

12

İsa, Paskalya'dan altı gün önce, ölüler arasından dirilttiği Lazar'ın bulunduğu Beytanya'ya geldi. Bu yüzden orada ona bir akşam yemeği yaptılar ve Martha hizmet ediyordu, Lazarus ise onunla birlikte sofrada uzananlardan biriydi. Meryem, saf ve değerli nardın yağından bir libre alarak İsa'nın ayaklarını meshetti ve saçlarıyla onun ayaklarını sildi, ev ise yağın kokusundan doldu. Bu yüzden onun öğrencilerinden biri olan, onu teslim etmeye niyetli Simun İskariyotlu Yahuda söyler Neden bu koku yağı üç yüz denariusu satılmadı ve fakirlere verilmedi? Ama bunu söyledi, fakirler hakkında endişelendiği için değil, çünkü hırsızdı ve para kutusunu tutuyordu ve içine atılan şeyleri çalıyordu. İsa bu yüzden dedi ki: Onu bırak, benim defnim günü için onu sakladı. Yoksulları her zaman kendinizle birlikte bulundurursunuz, ama beni her zaman bulundurmayacaksınız. Yahudilerden büyük bir kalabalık orada olduğunu öğrendi ve sadece İsa için değil, aynı zamanda ölülerden dirilttiği Lazar'ı görmek için de geldiler. Baş rahipler ise Lazarus'u da öldürmek için plan yaptılar. Çünkü Yahudilerden birçoğu onun yüzünden gidiyor ve İsa'ya inanıyordu.

Ertesi gün, bayrama gelmiş olan büyük kalabalık, İsa'nın Kudüs'e geldiğini işitince, Hurma ağaçlarının dallarını aldılar ve

onu karşılamaya çıktılar, ve bağınyorlardı, Hoşana, Rabbin adıyla gelen kutsanmıştır, İsrail'in kralı. İsa genç bir eşek bulmuş ve onun üzerine oturmuştu, yazılmış olduğu gibi, Korkma, Siyon kızı, işte senin kralın geliyor, bir eşek tayı üzerine oturmuş.

Bu şeyleri onun öğrencileri ilk başta bilmediler, ama İsa yüceltildiği zaman, o zaman hatırladılar ki bu şeyler onun hakkında yazılmıştı ve bu şeyleri ona yaptılar. Bu yüzden, Lazarus'u mezardan çağırdığında ve onu ölülerden dirilttiğinde onunla birlikte olan kalabalık tanıklık etti. Bu yüzden kalabalık onu karşıladı, nk onun bu işareti yaptığını duymuşlardı. Ferisiler bu yüzden kendi aralarında dediler ki, hiçbir fayda sağlamadığımızı görmüyor musunuz? Bakın, dünya onun peşinden gitti.

Bayramda tapınmak için çıkanlardan bazı Yunanlılar vardı. Bunlar bu yüzden Celile'nin Beytsayda'sından olan Filipus'a geldiler ve ona şöyle diyerek rica ettiler: Efendimiz, İsa'yı görmek istiyoruz. Filipus gelir ve Andreas'a söyler, ve tekrar Andreas ve Filipus İsa'ya söylerler, Ama İsa onlara cevap verdi diyerek: İnsanoğlunun yceltileceği saat geldi. Gerçekten, gerçekten size söylüyorum: Eğer buğday tanesi toprağa düşüp lmezse, yalnız kalır; ama eğer ölürse, çok meyve verir. Ruhunu seven onu kaybedecek ve ruhunu bu dünyada nefret eden, onu sonsuz yaşam için koruyacak. Eğer biri bana hizmet ederse, beni takip etsin, ve ben nerede isem, orada benim hizmetkrım da olacak, ve eğer biri bana hizmet ederse, Baba onu onurlandıracak. şimdi benim ruhum rahatsız olmuş ve ne söyleyeyim? Baba, beni bu saatten kurtar. Ama bunun için bu saate geldim. Baba, adını yücelt. Bunun zerine gökten bir ses geldi: Ycelttim ve yine ycelteceğim. Dolayısıyla orada duran ve duyan kalabalık, gök gürültüsü olduğunu söylüyordu; diğerleri ise bir meleğin ona

konuştuğunu söylüyorlardı. İsa cevap verdi ve dedi, Bu ses benim için değil, ama sizin için oldu. Şimdi bu dünyanın yargısıdır, şimdi bu dünyanın hükümdarı dışarı atılacaktır. Ve ben eğer yerden yükseltirsem, herkesi kendime çekeceğim. Ama bunu, hangi ölümle ölmek üzere olduğunu işaret ederek söylüyordu. Kalabalık ona cevap verdi: Biz yasadan duyduk ki Mesih sonsuza dek kalır, peki sen nasıl İnsanoğlu yüceltilmelidir diyorsun? Bu İnsanoğlu kimdir? İsa onlara şöyle dedi: Işık daha kısa bir süre sizinle birlikte, ışığa sahipken yürüyün ki karanlık sizi yakalamasın, ve karanlıkta yürüyen nereye gittiğini bilmez. Işığa sahipken, ışığa inanın ki ışığın oğulları olasınız. İsa bunları söyledi ve oradan ayrılıp onlardan gizlendi.

O, onların önünde bu kadar çok mucize yapmış olmasına rağmen, ona inanmadılar. Öyle ki peygamber Yeşaya'nın sözü yerine getirilmiş olsun; o dedi ki: Rab, kim inandı haberimize? Ve Rab'bin kolu kime açıklandı? Bu yüzden inanmaya muktedir değillerdi, çünkü İşaya yine şöyle dedi, O, onların gözlerini kör etmiştir ve onların kalbini katılaştırmıştır ki, gözleriyle görmesinler ve kalpleriyle anlamasınlar ve dönmesinler, ve ben onları iyileştireceğim.

Bu şeyleri Yeşaya, onun yüceliğini gördüğünde söyledi ve onun hakkında konuştu. Yine de yöneticilerden birçoğu ona inandı, ama Ferisiler yüzünden itiraf etmediler ki havra dışına atılmasınlar. Çünkü insanların şanını Tanrı'nın şanından daha çok sevdiler.

Jesus bağırdı ve dedi: Bana inanan, bana değil, ama beni gönderene inanır. Ve beni gören, beni göndereni görür. Ben ışık olarak dünyaya geldim, böylece bana inanan herkes karanlıkta kalmasın. Ve eğer biri benim sözlerimi duyar ve inanmazsa, ben

onu yargılamam, çünkü dünyayı yargılamak için değil, dünyayı kurtarmak için geldim. Beni reddeden ve sözlerimi kabul etmeyen kişinin onu yargılayacak olanı vardır; konuştuğum söz, işte o, onu son günde yargılayacaktır. Çünkü ben kendiliğimden konuşmadım, fakat beni gönderen Baba'nın kendisi bana ne söyleyeceğim ve ne konuşacağım konusunda emir verdi. Ve biliyorum ki onun emri sonsuz hayattır. Dolayısıyla ben ne konuşuyorsam, Baba bana nasıl söylediye öyle konuşuyorum.

13

Fakat Paskalya bayramından önce İsa, bu dünyadan Baba'ya gitmek için saatinin geldiğini bilerek, dünyada kendine ait olanları sevmiş olduğu gibi, onları sonuna kadar sevdi. Ve akşam yemeği olmuşken, şeytan Simon İskariot'un oğlu Yahuda'nın kalbine onu teslim etmesi için zaten atmışken, İsa, babanın her şeyi onun ellerine verdiğini ve Tanrı'dan çıktığını ve Tanrı'ya gittiğini bilerek, Akşam yemeğinden kalkar ve giysilerini bir kenara koyar, havluyu alarak kendini kuşanır. Sonra leğene su attı ve öğrencilerin ayaklarını yıkamaya ve kuşandığı havluyla silmeye başladı. Öyleyse Simon Peter'a geliyor ve o ona söylüyor, Rab, sen benim ayaklarımı mı yıkıyorsun? İsa cevapladı ve ona dedi, Ben ne yapıyorum sen şimdi bilmiyorsun, ama bundan sonra bileceksin. Petrus ona söyler: Ayaklarımı asla yıkamayacaksın. İsa ona cevap verdi: Eğer seni yıkamazsam, benimle payın olmaz. Simon Peter ona der ki, Efendim, sadece ayaklarımı değil, aynı zamanda ellerimi ve başımı da. İsa ona der ki: Yıkanmış olan, ayaklarını yıkamaktan başka ihtiyacı yoktur, çünkü bütünüyle temizdir; siz de temizsiniz, ama hepiniz değil. Çünkü onu teslim edeni biliyordu, bu yüzden Hepiniz temiz değilsiniz dedi.

Ne zaman onların ayaklarını yıkadı ve giysilerini aldı, tekrar yerine yaslanarak onlara dedi: Size ne yaptığımı biliyor musunuz? Siz bana Öğretmen ve Efendi diye hitap ediyorsunuz ve doğru söylüyorsunuz, çünkü öyleyim. Eğer öyleyse ben sizin ayaklarınızı yıkadım, Rab ve Öğretmen olarak, siz de birbirinizin ayaklarını yıkamakla yükümlüsünüz. Çünkü size bir örnek verdim, böylece ben size nasıl yaptıysam, siz de öyle yapasınız. Gerçekten, gerçekten size söylüyorum, köle efendisinden daha büyük değildir, ne de elçi onu gönderenden daha büyük değildir. Eğer bunları biliyorsanız, onları yaparsanız mutlusunuz. Hepiniz hakkında söylemiyorum, ben kimleri seçtiğimi biliyorum, ama yazı yerine getirilsin diye, benimle ekmeği yiyen ökçesini bana karşı kaldırdı. Şimdi size, olmadan önce söylüyorum ki, olduğu zaman inanasınız diye ben O'yum. Gerçekten, gerçekten size söylüyorum: Eğer birini gönderirsem, onu alan beni almış olur; beni alan ise beni göndereni almış olur.

Bu sözleri söyledikten sonra İsa ruhunda huzursuz oldu ve tanıklık etti ve dedi: Gerçekten, gerçekten size söylüyorum ki, sizden biri beni teslim edecek. Öyleyse öğrenciler, kimin hakkında söylediği konusunda şaşkın olarak birbirlerine bakıyorlardı. İsa'nın göğsüne yaslanmış olan öğrencilerinden biri vardı, İsa onu severdi. Simon Petrus, söz ettiği kişinin kim olduğunu öğrenmek için ona eğilir. O, İsa'nın göğsüne düşerek ona Rab, kim o? der. İsa cevap verir: O, ben lokmayı daldırıp vereceğim kişidir. Ve lokmayı daldırıp Simon İskariot'un oğlu Yahuda'ya verir. Ve lokmadan sonra o zaman şeytan onun içine girdi. İsa ona şöyle der: Yaptığın şeyi daha çabuk yap. Ama sofrada uzananlardan hiç kimse ona ne için bunu söylediğini bilmedi. Bazıları, Yahuda'nın para kutusuna sahip olması nedeniyle, İsa'nın ona Bayram için ihtiyacımız olanları satın al ya da fakirlere bir şey versin diye dediğini

saniyordu. O halde o kişi lokmayı alınca hemen dışarı çıktı, hava karanlıktı.

Ne zaman çıktı, İsa der ki, şimdi insanoğlu yüceltildi ve Tanrı onda yüceltildi. Eğer Tanrı onda yüceltildiyse, Tanrı da onu kendi içinde yüceltecek ve hemen onu yüceltecek. Küçük çocuklar, hâlâ kısa bir süre sizinle birlikteyim. Beni arayacaksınız ve Yahudilere söylediğim gibi, benim gittiğim yere siz gelemesiniz, bunu şimdi size söylüyorum. Yeni bir emir veriyorum size: Birbirinizi sevin, nasıl ben sizi sevdiysem, siz de birbirinizi sevin. Bunda herkes sizin benim öğrencilerim olduğunuzu bilecek, eğer birbirinize karşı sevginiz olursa. Simon Peter ona söyler: Efendim, nereye gidiyorsun? İsa ona cevap verdi: Benim gittiğim yere şimdi beni takip edemezsin, ama sonra takip edeceksin. Petrus ona der ki, Efendim, neden sana şimdi hemen takip edemiyorum? Canımı senin için vereceğim. İsa ona cevap verdi: Ruhunu benim için mi koyacaksın? Gerçekten, gerçekten sana söylüyorum, horoz ötmeyecek, sen beni üç kez inkâr edene kadar.

14

Kalbiniz huzursuz olmasın, Tanrı'ya inanıyorsunuz ve bana inanıyorsunuz. Babamın evinde birçok konut vardır; eğer olmasaydı size söyledim. Size yer hazırlamaya gidiyorum. Ve eğer gider ve size bir yer hazırlarsam, yine gelirim ve sizi yanıma alırım, öyle ki ben nerede isem siz de orada olursunuz. Ve nereye gittiğimi biliyorsunuz ve yolu biliyorsunuz. Tomas ona söyler, Efendi, nereye gittiğini bilmiyoruz ve yolu nasıl bilebiliriz? İsa ona der ki: Ben yolum, gerçeğim ve hayatım; hiç kimse benim aracılığıyla gelmezse Baba'ya gelemes. Eğer beni tanımış olsaydınız, babamı da tanımış olurdunuz. Şimdiden itibaren onu tanıyorsunuz ve onu görmüş bulunuyorsunuz. Filipus ona der ki,

Efendi, bize Baba'yı göster ve bu bize yeter. İsa ona der ki: Bu kadar zaman sizinle birlikteyim ve beni tanımadın mı, Filipus? Beni görmüş olan Baba'yı görmüştür, ve sen nasıl söylersin, Bize Baba'yı göster'? Sen, benim Baba'da olduğuma ve Baba'nın bende olduğuna inanmıyor musun? Size söylediğim sözleri kendimden söylemiyorum; ama bende kalan Baba'nın kendisi bu işleri yapıyor. Bana inan ki ben Baba'nın içindeyim ve Baba benim içimde; eğer inanmıyorsanız, o işlerin kendisi yüzünden bana inan. Gerçekten, gerçekten size söylüyorum: Bana iman eden, benim yaptığım işleri o da yapacak ve bunlardan daha büyüklerini yapacak, çünkü ben Babam'a gidiyorum. Ve benim adımla ne isterseniz, bunu yapacağım, öyle ki Baba Oğul'da yüceltilsin. Eğer benim adımla bir şey isterseniz, ben yapacağım.

Eğer beni seviyorsanız, emirlerimi tutun. Ve ben Baba'dan isteyeceğim ve O size başka bir Savunucu verecek, böylece sonsuza dek sizinle kalacak. Hakikat'in Ruhunu dünya alamaz, çünkü onu ne görür ne de tanır, ama siz onu tanırırsınız, çünkü yanınızda kalır ve içinizde olacaktır. Sizi öksüz bırakmayacağım, size geliyorum. Biraz daha ve dünya beni artık görmeyecek, ama siz beni göreceksiniz, çünkü ben yaşıyorum ve siz de yaşayacaksınız. O gün siz bileceksiniz ki ben babamın içindeyim ve siz benim içimdesiniz ve ben sizin içinizdeyim. Benim emirlerime sahip olan ve onları tutan kişi, beni seven kişidir; beni seven kişi ise Babam tarafından sevilecektir ve ben de onu seveceğim ve kendimi ona göstereceğim. Judas, Iskariotlu olmayan, ona söylesin: Efendim, ne olmuştur ki kendini bize açığa çıkarmak üzeresin ve dünyaya değil? İsa cevap verdi ve ona dedi: Eğer biri beni severse, sözümü koruyacak ve babam onu sevecek ve ona geleceğiz ve onun yanında konut yapacağız. Beni sevmeyen benim sözlerimi tutmaz, ve duyduğunuz söz benim değildir, ama beni gönderen Baba'nındır.

Bunları size, yanınızda kalırken söyledim Ama Yardımcı, benim adımla Baba'nın göndereceği Kutsal Ruh, o size her şeyi öğretecek ve size söylediğim her şeyi hatırlatacak. Huzuru size bırakıyorum, benim huzurumu size veriyorum; dünyanın verdiği gibi ben vermiyorum size. Kalbiniz rahatsız olmasın ve korkmasın. Duydunuz ki ben size dedim: Gidiyorum ve size geliyorum. Eğer beni sevdiyseniz, Baba'ya gidiyorum dediğim için sevinirdiniz, çünkü Baba benden daha büyüktür. Ve şimdi size bunları olmadan önce söyledim ki, olduğunda inanasınız. Artık sizinle çok konuşmayacağım, çünkü dünyanın hükümdarı geliyor ve onun bende hiçbir şeyi yoktur. Ama dünya bilsin ki Baba'yı seviyorum ve Baba bana nasıl emrettiyse, öyle yapıyorum. Kalkın, buradan gidelim.

15

Ben gerçek asma'yım ve babam çiftçidir. Bende meyve taşımayan her dal alır, meyve taşıyan her dal ise temizler ki daha çok meyve taşısin. Zaten siz, size konuştuğum söz nedeniyle temizsiniz. Bende kalın, ben de sizde kalayım. Nasıl ki dal asmada kalmazsa kendiliğinden meyve veremez, öyle de siz de bende kalmazsanız meyve veremezsiniz. Ben bağ asmasıyım, siz dallarsınız. Bende kalan ve ben onda olan, bu çok meyve verir, çünkü bensiz hiçbir şey yapamazsınız. Eğer biri bende kalmazsa, dal gibi dışarı atıldı ve kurudu, ve onları toplarlar ve ateşe atarlar ve yanar. Eğer bende kalırsanız ve sözlerim sizde kalırsa, ne isterseniz isteyin ve size olacaktır. Babam bunun içinde yüceltildi ki, çok meyve veresiniz ve benim öğrencilerim olasınız. Baba beni nasıl sevdiyse, ben de sizi öyle sevdim; benim sevgimde kalın. Eğer benim emirlerimi tutarsanız, benim sevgimde kalacaksınız, nasıl ki ben babamın emirlerini tutmuşum ve onun sevgisinde kalırım. Bunları size söyledim ki benim sevincim sizde kalsın ve

sizin sevinciniz tamamlansın. Bu benim buyruğumdur, birbirinizi sevin, nasıl ki ben sizi sevdiysem. Bundan daha büyük sevgiye hiç kimse sahip değildir; öyle ki biri ruhunu arkadaşları için feda edebilsin. Eğer size emrettiğim her şeyi yaparsanız, siz benim arkadaşlarım olursunuz. Artık sizi köleler olarak söylemiyorum, çünkü köle efendisinin ne yaptığını bilmez, ama sizi dostlar olarak söyledim, çünkü babamdan duyduğum her şeyi size bildirdim. Siz beni seçmediniz, ama ben sizi seçtim ve sizi koydum, böylece siz gidip meyve taşıyasınız ve sizin meyveniz kalsın, böylece benim adımla Baba'dan ne isterseniz size versin. Bunları size emrediyorum ki, birbirinizi sevesiniz.

Eğer dünya sizden nefret ederse, bilin ki benden önce sizden nefret etmiştir. Eğer dünyadan olsaydınız, dünya kendine ait olanı severdi, ama dünyadan olmadığınız için, ben sizi dünyadan seçtim, bu yüzden dünya sizden nefret eder. Sizlere söylediğim sözü hatırlayın: köle efendisinden daha büyük değildir. Eğer bana zulüm etmişlerse, size de zulüm edecekler; eğer benim sözümü tutmuşlarsa, sizinkini de tutacaklar. Ama bunların hepsini size benim adımdan dolayı yapacaklar, çünkü beni göndereni bilmiyorlar. Eğer gelmeseydim ve onlara konuşmasaydım, günahları olmazdı, ama şimdi günahları hakkında bahaneleri yoktur. Benden nefret eden, babamdan da nefret eder. Eğer onlarda başka hiç kimsenin yapmadığı işleri yapmasaydım, günahları olmazdı, ama şimdi hem görmüşler hem de nefret etmişler, hem benden hem de babamdan. Ama yasalarında yazılı olan söz yerine gelsin diye, çünkü benden karşılıksız nefret ettiler. Ama ben size Baba'dan göndereceğim yardımcı geldiğinde, Baba'dan çıkan gerçeğin Ruhu, o benim hakkımda tanıklık edecek. Ve siz de tanıklık edersiniz, çünkü başlangıçtan beri benimle birliktesiniz.

Bu şeyleri size söyledim ki gücendirilmeyesiniz. Sizi dışlanmış yapacaklar, ama öyle bir saat geliyor ki sizi öldüren her biri Tanrı'ya hizmet sunduğunu sanacak. Ve bunları yapacaklar, çünkü ne babayı ne de beni tanımadılar. Ama bunları size söyledim, böylece saat geldiğinde onları hatırlarsınız, çünkü ben size söyledim. Bunları ise size başlangıçtan söylemedim, çünkü sizinle idim. Ama şimdi beni gönderene gidiyorum ve hiç kimse sizden bana nereye gittiğini sormuyor Ama size bu şeyleri söylediğim için, keder sizin kalbinizi doldurmuş. Ama ben size gerçeği söylüyorum, benim gitmem sizin için faydalıdır. Çünkü eğer ben gitmezsem, Yardımcı size gelmeyecek, ama eğer gidersem, O'nu size göndereceğim. Ve o geldiğinde dünyayı günah, adalet ve yargı konusunda ikna edecek. Günah hakkında, çünkü bana inanmıyorlar, Adalet hakkında ise, çünkü Babam'a gidiyorum ve artık beni görmüyorsunuz, Yargı hakkında ise, çünkü bu dünyanın hükümdarı yargılanmıştır. Hâlâ size söyleyecek çok şeyim var, ama şimdi taşıyamazsınız. Ne zaman o gelirse, Gerçeğin Ruhü, sizi bütün gerçeğe rehberlik edecek, çünkü kendisinden konuşmayacak, ama ne işitse onu konuşacak ve gelecek şeyleri size bildirecek. O, beni yüceltecek, çünkü benden alacak ve size bildirecek. Babanın sahip olduğu her şey benimdir, bu yüzden benimkinden alacak ve size bildirecek dedim. Kısa bir süre sonra beni görmeyeceksiniz ve yine kısa bir süre sonra beni göreceksiniz, çünkü ben Baba'ya gidiyorum. Onun öğrencilerinden birbirine dediler ki, Bize söylediği bu nedir: Kısa bir süre ve beni görmezsiniz, ve yine kısa bir süre ve beni göreceksiniz ve Ben babaya gidiyorum'? Öyleyse söylüyorlardı, Bu nedir ki o küçük diyor? Ne konuştuğunu bilmiyoruz. İsa, onun ona soru sormak istediklerini bildi ve onlara dedi: Benim Az bir zaman sonra beni görmeyeceksiniz ve yine az bir zaman sonra beni göreceksiniz

dediğim şey hakkında birbirinizle mi tartışıyorsunuz? Gerçekten, gerçekten size söylüyorum ki siz ağlayacaksınız ve yas tutacaksınız, ama dünya sevinecek; siz ise keder duyacaksınız, ama sizin kederiniz sevinç olacak. Kadın doğum yaptığında acı çeker, çünkü saati gelmiştir, ama çocuğu doğurduğunda artık sıkıntıyı hatırlamaz, çünkü dünyaya bir insan doğmuştur diye sevinir. Ve siz bu yüzden şimdi gerçekten acı çekiyorsunuz, ama sizi yine göreceğim ve kalbiniz sevinecek ve sevincinizi sizden hiç kimse almaz. Ve o gün bana hiçbir şey sormayacaksınız, amen amen söylüyorum size ki babadan benim adımla ne isterseniz, size verecek. Şimdiye kadar benim adımla hiçbir şey istemediniz, isteyin ve alacaksınız, böylece sevinciniz dolu olsun. Bu şeyleri size mesellerle söyledim, ama artık size mesellerle konuşmayacağım, açıkça Baba hakkında size bildireceğim saat geliyor. O gün benim adımla isteyeceksiniz ve size babadan sizin için isteyeceğim demiyorum, Çünkü Baba'nın kendisi sizi sever, zira siz beni sevdiniz ve benim Tanrı'dan çıktığıma inandınız. Babanın yanından çıktım ve dünyaya geldim; yine dünyayı bırakıyorum ve Baba'ya gidiyorum. Onun öğrencileri ona söylerler: Bak, şimdi açıkça konuşuyorsun ve hiçbir mesel söylemiyorsun. Şimdi biliyoruz ki her şeyi biliyorsun ve birinin seni sorgulaması için ihtiyacın yok. Bundan dolayı inanıyoruz ki Tanrı'dan geldin. İsa onlara cevap verdi, Şimdi mi inanıyorsunuz? İşte bir saat geliyor ve şimdi gelmiş bulunuyor, böylece her biriniz kendi yerinize dağılacaksınız ve beni yalnız bırakacaksınız, ama ben yalnız değilim, çünkü Baba benimle birlikte bulunuyor. Bu şeyleri size söyledim ki bende huzura sahip olasınız. Dünyada sıkıntı çekeceksiniz, ama cesur olun, ben dünyayı yendim.

Bu şeyleri İsa konuştu ve gözlerini göğe kaldırdı ve dedi: Baba, saat geldi, senin oğlunu yücelt ki senin oğlun da seni yüceltsin. Sen ona her et üzerinde yetki verdiğin gibi, ona verdiğin her şeye o da onlara sonsuz hayat versin diye. Bu ise sonsuz yaşamdır: Seni, tek gerçek Tanrı'yı ve gönderdiğin İsa Mesih'i bilsinler. Ben seni yeryüzünde yücelttim, bana yapmam için verdiğin işi tamamladım, Ve şimdi beni yücelt sen, Baba, kendi yanında, dünyanın var olmasından önce senin yanında sahip olduğum şan ile. Ben senin adını, dünyadan bana verdiğin insanlara açıkladım. Onlar seninkildi ve sen onları bana verdin ve onlar senin sözünü korudular. Şimdi onlar, bana verdiğin her şeyin senden olduğunu anladılar. Çünkü senin bana verdiğin sözleri onlara verdim ve onlar aldılar ve gerçekten senin yanından çıktığımı bildiler ve senin beni gönderdiğine inandılar. Ben onlar için rica ediyorum, dünya için değil, ama bana verdiklerin için rica ediyorum, çünkü onlar senindir, Ve benim her şeyim senindir ve senin her şeyin benimdir, ve onlarda yüceltildim. Ve artık dünyada değilim, bunlar dünyadadırlar ve ben sana geliyorum. Kutsal Baba, onları senin bana verdiğin isminde koru ki, bizim gibi bir olsunlar. Ben onlarla birlikte dünyada iken, onları senin adında koruyordum; bana verdiklerini korudum ve onlardan hiç kimse mahvolmadı, yalnızca yıkım oğlu hariç, böylece Kutsal Yazı yerine gelsin. Ama şimdi sana geliyorum ve bunları dünyada konuşuyorum, böylece benim sevincim onlarda doldurulmuş olsun. Ben onlara senin sözünü verdim ve dünya onlardan nefret etti, çünkü onlar dünyadan değiller, tıpkı benim dünyadan olmadığım gibi. Onları dünyadan çıkarmanı istemiyorum, ama onları kötülükten korumanı istiyorum. Onlar dünyadan değiller, tıpkı benim dünyadan olmadığım gibi. Onları senin gerçeğinle kutsa; senin sözün gerçektir. Nasıl ki sen beni dünyaya gönderdin, ben de onları dünyaya gönderdim. Ve onlar için ben kendimi kutsarım ki, onlar da gerçekte kutsanmış olsunlar. Yalnız bunlar

hakkında sormuyorum, ama aynı zamanda onların sözü vasıtasıyla bana inananlar hakkında da, Öyle ki hepsi bir olsunlar, nasıl ki sen Baba bende ve ben sende olduğum gibi, öyle ki onlar da bizde bir olsunlar, öyle ki dünya senin beni gönderdiğine inansın. Ve ben senin bana verdiğin ihtişamı onlara verdim, böylece bizim bir olduğumuz gibi onlar da bir olsunlar, Ben onlarda ve sen bende, böylece onlar bir olarak mükemmelleştirilmiş olsunlar ve böylece dünya bilsin ki sen beni gönderdin ve onları beni sevdiğin gibi sevdin. Baba, bana vermiş olduğun kimselerin, ben nerede isem onların da benimle birlikte olmalarını istiyorum ki, bana vermiş olduğun yüceliğimi görsünler, çünkü sen beni dünyanın kuruluşundan önce sevdin. Adil Baba, dünya seni tanımadı, ama ben seni tanıdım ve bunlar da senin beni gönderdiğini bildiler. Ve senin adını onlara bildirdim ve bildireceğim ki, beni sevdiğin sevgi onlarda olsun ve ben de onlarda olayım.

18

İsa bu sözleri söyledikten sonra öğrencileriyle birlikte Kidron sel deresinin ötesine çıktı, orada bir bahçe vardı, o ve öğrencileri oraya girdiler. Onu teslim eden Yahuda da o yeri biliyordu, çünkü İsa öğrencileriyle birlikte orada sık sık toplanmıştı. Yahuda bu yüzden kohortu ve başkâhinlerden ve Ferisilerden yardımcıları alarak oraya meşaleler, kandiller ve silahlarla gelir. Jesus bu nedenle, üzerine gelecek olan tüm şeyleri bilerek, dışarı çıktı ve onlara, Kimi arıyorsunuz? dedi. Ona Nasıralı İsa'yı diye cevap verdiler. İsa onlara Ben O'yum der. Onu teslim eden Yahuda da onlarla birlikte duruyordu. Onlara Ben O'yum dediğinde, geriye gittiler ve yere düştüler. Yine bu yüzden onlara sordu: Kimi arıyorsunuz? Onlar ise dediler: Nasıralı İsa'yı. İsa cevap verdi, Size dedim ki ben O'yum. Öyleyse eğer beni arıyorsanız, bunların

gitmesine izin verin. Söylediği söz yerine getirilsin diye: Bana verdiklerinden hiç kimseyi kaybetmedim. Simon Petrus'un kılıcı vardı, onu çekti ve başrahabin kölesini vurarak onun sağ kulağını kesti; kölenin adı ise Malchus'tu. İsa, Petrus'a şöyle dedi: Kılıcın kınına koy. Baba'nın bana verdiği kupayı içmeyecek miyim?

Bunun üzerine tabur, komutan ve Yahudilerin görevlileri İsa'yı yakalayıp bağladılar. Ve onu önce Hanan'a götürdüler, çünkü o, o yılın başkâhini olan Kayafa'nın kayınpederiydi. Kayafa, Yahudilere bir adamın halk için helak olmasının faydalı olduğunu tavsiye etmiş olan kişiydi. Simun Petrus ve diğer öğrenci İsa'yı takip ediyordu. Ama o öğrenci başkâhine tanımıyordu ve İsa ile birlikte başkâhinin avlusuna girdi. Ama Petrus dışarıda kapının yanında duruyordu. Bu yüzden baş rahibin tanıdığı olan diğer öğrenci çıktı ve kapıcıya söyledi ve Petrusu içeri getirdi. Bunun üzerine kapıcı genç kadın Petrus'a, Sen de bu adamın öğrencilerinden misin? diye sorar. O, Değilim der. Köleler ve yardımcıları soğuk olduğu için kömür ateşi yapmışlardı ve ısınıyorlardı, Petrus da onlarla birlikte durarak ısınıyordu. Bunun üzerine başrahip İsa'ya öğrencileri ve öğretisi hakkında sordu. İsa ona cevap verdi: Ben dünyaya açıkça konuştum, her zaman havrada ve mabette öğrettim, Yahudilerin her zaman bir araya geldiği yerde, ve gizlice hiçbir şey konuşmadım. Neden bana soruyorsun? Onlara ne konuştuğumu duymuş olanlara sor; bak, bunlar benim söylediklerimi biliyorlar. Ama o bunları söyleyince, yardımcılarından biri yanında durup İsa'ya bir tokat vurdu ve dedi: Başkâhine böyle mi cevap veriyorsun? İsa ona cevap verdi: Eğer kötü konuştum, kötülük hakkında tanıklık et; ama eğer iyi konuştum, neden beni dövüyorsun? Annas, onu bağlı olarak Başkâhin Kayafa'ya gönderdi. Simon Peter ayakta duruyor ve ısınıyordu. Bunun üzerine ona dediler: Sen de onun öğrencilerinden değil misin? O hâlde o inkar etti ve dedi, Değilim.

Başrahabin kölelerinden biri, Petrus'un kulağını kestiği kişinin akrabası olan, söyledi: Ben seni bahçede onunla görmedim mi? Petrus yine inkar etti ve hemen horoz öttü.

Bu yüzden İsa'yı Kayafa'dan praetorium'a götürürler. Sabah olmuştu ve kendileri praetorium'a girmediler, böylece kirletilmesinler, ama böylece paskalyayı yesinler. Bu yüzden Pilatus onlara doğru çıktı ve dedi, Bu adamın aleyhine ne suçlama getiriyorsunuz? Cevap verdiler ve ona dediler ki: Eğer bu adam kötülük yapan biri olmasaydı, onu sana teslim etmezdik. Pilatus onlara dedi: Onu siz alın ve kendi kanununuza göre onu yargılayın. Yahudiler ona dediler: Bize hiç kimseyi öldürmek izin verilmemiştir. İsa'nın, hangi ölümle ölmek üzere olduğunu işaret ederek söylediği sözü yerine getirilsin diye. Pilatus bu yüzden tekrar praetorium'a girdi ve İsa'yı çağırarak ona dedi, Sen Yahudilerin kralı mısın? İsa ona cevap verdi, Bunu sen kendin mi söylüyorsun yoksa başkaları mı sana benim hakkımda söyledi? Pilatus cevap verdi, Ben Yahudi miyim? Senin ulusun ve başkâhinler seni bana teslim ettiler, ne yaptın? İsa cevap verdi: Benim krallığım bu dünyadan değildir. Eğer benim krallığım bu dünyadan olsaydı, hizmetkârlarım Yahudilere teslim edilmemem için mücadele ederlerdi. Ama şimdi benim krallığım buradan değildir. Bunun üzerine Pilatus ona dedi: Öyleyse sen bir kralısın? İsa cevap verdi: Sen söylüyorsun, ben bir kralım. Ben bunun için doğdum ve bunun için dünyaya geldim ki, hakikate tanıklık edeyim. Hakikatten olan herkes benim sesimi işitir. Pilatus ona söyler, Gerçek nedir? ve bunu söyledikten sonra tekrar Yahudilere doğru çıktı ve onlara söyler, Ben onda hiçbir suç bulamıyorum, Ama sizin bir âdetiniz var ki Fısıh'ta size birini serbest bırakayım; öyleyse istiyorsunuz, size Yahudilerin kralını serbest bırakayım mı? Bunun üzerine hepsi tekrar bağırdılar ve dediler ki: Bunu değil, ama Barabbas'ı! Barabbas ise bir hayduktu.

O zaman Pilatus İsa'yı aldı ve kamçıladi. Ve askerler dikenlerden ördükleri tacı onun başına koydular ve ona mor bir giysi giydirdiler. Ve diyorlardı: Selam, Yahudilerin kralı! ve ona tokatlar vuruyorlardı. Pilatus bu yüzden tekrar dışarı çıktı ve onlara dedi ki, Bakın, onu size dışarı getiriyorum, böylece onda hiçbir suç bulmadığımı bilesiniz. İsa bu yüzden dışarı çıktı, dikenli taç ve mor giysiyi taşıyarak. Ve onlara der ki: İşte adam. Başrahipler ve muhafızlar onu gördüklerinde bağırarak dediler ki: Çarmıha ger, çarmıha ger onu! Pilatus onlara der ki: Onu siz alın ve çarmıha gerin, çünkü ben onda suç bulmuyorum. Yahudiler ona cevapladılar: Bizim bir yasamız var ve yasamıza göre ölmesi gerekir, çünkü kendisini Tanrı'nın oğlu yaptı. Ne zaman Pilatus bu sözü duydu, daha çok korktu. Ve tekrar praetorium'a girdi ve İsa'ya Sen nerelisin? dedi. Ama İsa ona cevap vermedi. Pilatus o zaman ona söyler: Bana konuşmuyor musun? Bilmiyor musun ki seni çarmıha germek için yetkim var ve seni serbest bırakmak için yetkim var? İsa cevap verdi, sen bana karşı hiçbir yetkiye sahip değildin, eğer sana yukarıdan verilmemiş olsaydı, bu yüzden beni sana teslim eden daha büyük günaha sahiptir. Bundan sonra Pilatus onu serbest bırakmayı arıyordu, ama Yahudiler bağırarak şöyle diyorlardı: Eğer bunu serbest bırakırsan, Sezar'ın dostu değilsin. Kendini kral yapan herkes Sezar'a karşı çıkıyor. O zaman Pilatus bu sözü duyunca İsa'yı dışarı getirdi ve Taş Döşeli denilen yerde, İbrance'de ise Gabbatha olan yerde, platformun üzerine oturdu. Paskalya hazırlığıydı ve saat altıncıya yakındı, ve Yahudilere, İşte sizin kralınız dedi. Onlar ise bağırarak: Kaldır, kaldır, onu çarmıha ger! Pilatus onlara der: Kralınızı çarmıha gerim mi? Başkâhinler cevap verdiler: Sezar'dan başka kralımız yok. O zaman öyleyse onu onlara teslim etti ki çarmıha gerilsin.

İsa'yı aldılar ve götürdüler, ve haçını taşıyarak kafatası yeri denilen yere çıktı, ki bu İbranice'de Golgotha denir. Onu çarmıha gerdikleri yerde, onunla birlikte iki kişiyi daha, bir yandan ve bir yandan, ortada ise İsa'yı çarmıha gerdiler. Pilatus bir başlık da yazdı ve onu çarmıhın üzerine yerleştirdi; yazılmıştı: Nasıralı İsa, Yahudilerin Kralı. Bu nedenle Yahudilerden birçoğu bu yazıyı okudu, çünkü İsa'nın çarmıha gerildiği yer şehre yakındı ve İbranice, Yunanca, Latince yazılmıştı. Yahudilerin baş rahipleri Pilatus'a diyorlardı: Yahudilerin Kralı yazma, ama o dedi ki, ben Yahudilerin kralıyım. Pilatus cevap verdi: Ne yazdımsa yazdım.

Askerler bu yüzden İsa'yı çarmıha gerdiklerinde giysilerini aldılar ve dört parça yaptılar, her askere bir parça ve tuniği de aldılar; ama tunik dikişsizdi, yukarıdan baştan sona dokunmuştu. Bu yüzden birbirlerine dediler ki, Onu yırtmayalım, ama onun kimin olacağı hakkında kura atalım, böylece şöyle diyen yazı yerine getirilmiş olsun: Giysilerimi aralarında böldüler ve giysim üzerine kura attılar.

Askerler bu şeyleri yaptılar. İsa'nın haçının yanında ise onun annesi ve annesinin kız kardeşi Klopas'ın Meryem'i ve Magdalalı Meryem duruyorlardı. Jesus bu nedenle anneyi ve yanında duran, sevdiği öğrenciyi gördüğünde, annesine der: Kadın, işte oğlun. Sonra öğrenciyi söyler, İşte senin annen. Ve o saatten itibaren öğrenci onu kendi evine aldı. Bundan sonra İsa, her şeyin zaten tamamlandığını bilerek, yazı yerine gelsin diye Susuyorum der. Dolayısıyla sirke dolu bir kap orada duruyordu; onlar ise süngeri sirke ile doldurdular ve çalı otuna sararak onun ağzına getirdiler. İsa sirkeyi aldığı anda, Tamamlanmıştır dedi ve başını eğerek ruhunu teslim etti.

Yahudiler bu yüzden, cesetlerin Şabat gününde çarmıh üzerinde kalmaması için, çünkü hazırlık günüydü, zira o Şabat günü büyük bir gündü, Pilatus'a sordular ki onların bacakları kırılın ve alınsınlar. Askerler bu yüzden geldiler ve birincinin bacaklarını kırdılar ve onunla birlikte çarmıha gerilmiş olan diğerinin de bacaklarını kırdılar. Ama İsa'ya geldiklerinde, onu zaten ölmüş olarak gördüklerinde, onun bacaklarını kırmadılar. Ama askerlerden biri mızrakla onun yanını deldi ve hemen kan ve su çıktı. Ve görmüş olan tanıklık etmiştir ve onun tanıklığı gerçektir, ve o da bilir ki gerçek şeyler söyler, böylece sizler de inanasınız. Bunlar oldu ki, yazı yerine getirilsin: onun kemiği kırılmayacaktır. Ve yine başka bir yazı der ki, Delip geçtikleri kişiye bakacaklar.

Bunlardan sonra Aramatyalı Yusuf, Pilatus'a sordu; o İsa'nın öğrencisiydi, ama Yahudilerin korkusundan dolayı gizlenmişti, İsa'nın bedenini alması için, ve Pilatus izin verdi. Böylece geldi ve İsa'nın bedenini aldı. Nikodemos da geldi, o ilk defa gece İsa'ya gelmiş olan, yaklaşık yüz libre mür ve öd ağacı karışımı taşıyarak. Bu yüzden İsa'nın vücudunu aldılar ve onu baharatlarla birlikte keten bezlere sardılar, tıpkı Yahudilerin gömme âdeti olduğu gibi. Ama çarmıha gerildiği yerde bir bahçe vardı, ve bahçede henüz hiç kimsenin konulmadığı yeni bir mezar vardı, Orada, Yahudilerin hazırlığı nedeniyle, mezar yakın olduğu için İsa'yı koydular.

20

Sebt gününün birinde, Mecdelli Meryem sabah erkenden, henüz karanlıkken mezara gelir ve taşın mezardan kaldırılmış olduğunu görür. O halde koşar ve Simon Petrus'a ve İsa'nın sevdiği diğer öğrenciye gelir, ve onlara söyler: Rab'bi mezardan aldılar ve onu nereye koydukları bilmiyoruz. Bunun üzerine Petrus

ve diğeri öğrenci dışarı çıktılar ve mezara doğru geliyorlardı. İkisi birlikte koşuyorlardı, ve diğeri öğrenci Petrus'tan daha hızlı öne koştu ve mezara birinci geldi. Ve eğilerek baktığında orada yatan keten bezleri görür, ancak içeri girmedi. Simon Peter ona takip ederek gelir, mezara girdi ve orada yatan keten bezleri görür. Ve onun başının üzerinde olan yüz bezi, keten bezlerle birlikte yatmıyordu, ama ayrı bir yere sarılmıştı. O zaman bu nedenle mezara ilk gelen diğeri öğrenci de içeri girdi, gördü ve inandı. Çünkü henüz yazıyı bilmiyorlardı ki, onun ölümlerden dirilmesi gereklidir. Öğrenciler bu yüzden tekrar kendi yerlerine gittiler. Mary mezarın yanında dışarıda ağlayarak ayakta duruyordu. Ağlarken mezara eğildi ve beyazlar içinde oturan iki meleği gördü, biri başın yanında ve biri ayakların yanında, İsa'nın bedeninin yattığı yerde. Ve onlar ona derler, Kadın, neden ağlıyorsun? Onlara der ki, Efendimi aldılar ve onu nereye koydukları bilmiyorum. Ve bunları söyledikten sonra arkasına döndü ve İsa'yı ayakta dururken gördü, ama O'nun İsa olduğunu bilmedi. İsa ona der ki, Kadın, neden ağlıyorsun? Kimi arıyorsun? O, bahçıvan olduğunu sanarak ona der ki, Efendim, eğer sen onu götürdünse, bana nereye koyduğunu söyle, ben de onu alıp götüreyim. İsa ona Meryem der. O dönüp ona Rabbuni der ki, bu öğretmen demektir. İsa ona şöyle der: Bana dokunma, çünkü henüz Babam'a yükselmedim. Ama kardeşlerime git ve onlara söyle: Benim Babam'a ve sizin Babanız'a, benim Tanrım'a ve sizin Tanrınız'a yükseliyorum. Mecdelli Meryem, Rab'bi gördüğünü ve O'nun kendisine bunları söylediğini öğrencilere bildirmeye gelir.

O gün, Şabat gününün birincisi akşam olduğunda ve kapılar kapalıyken, öğrenciler Yahudilerden korktukları için toplandıkları yerde, İsa geldi ve ortada durdu ve onlara Size barış olsun dedi. Ve bunu söyledikten sonra onlara ellerini ve yanını gösterdi. Öğrenciler Efendiyi gördükten sonra sevindiler. İsa onlara

yeniden dedi: Size barış olsun. Baba beni nasıl gönderdiyse, ben de sizi gönderiyorum. Ve bunu söyledikten sonra üfledi ve onlara, Kutsal Ruh'u alın dedi. Eğer bazılarının günahlarını bağışlarsanız, onlara bağışlanmış olur; eğer bazılarınınkini tutarsanız, tutulmuş olur.

Ama Thomas, İkiz diye çağrılan, onikilerden biri, İsa geldiğinde onlarla birlikte değildi. Bu yüzden diğer öğrenciler ona, Efendiyi gördük diyorlardı. O ise onlara dedi ki, Eğer onun ellerinde çivilerin izini görmezsem ve parmağımı çivilerin izine koymazsam ve elimi onun yanına koymazsam, asla inanmayacağım. Ve sekiz gün sonra yeniden onun öğrencileri içeride idiler ve Tomas onlarla birlikte idi. Kapılar kapatılmış olduğu halde İsa gelir ve ortada durdu ve dedi, Size barış olsun. Sonra Tomas'a şöyle der: Parmağımı buraya getir ve ellerimi gör, elini getir ve yanıma koy, inançsız olma, ama inançlı ol. Ve Thoma cevap verdi ve ona dedi: Efendim ve Tanrım benim. İsa ona der ki: Beni gördün, inandın; görmeden inananlar ne mutludur.

İsa gerçekten öğrencilerinin önünde başka birçok işaret de yaptı, hangileri bu kitapta yazılmamıştır, Bunlar ise yazılmıştır ki, İsa'nın Tanrı'nın Oğlu Mesih olduğuna inanasınız ve inanarak O'nun adıyla hayata sahip olasınız.

21

Bu olaylardan sonra İsa, kendini öğrencilerine Taberiye Gölü kıyısında tekrar gösterdi ve bunu şöyle yaptı. Simon Peter, İkiz diye çağrılan Thomas, Celile'nin Kana kentinden Nathanael, Zebedi'nin oğulları ve onun öğrencilerinden iki kişi daha birlikte idiler. Simon Peter onlara, Balık tutmaya gidiyorum der. Ona, Biz de seninle geliyoruz derler. Çıktılar ve hemen gemiye bindiler ve o

gece hiçbir şey yakalayamadılar. Sabah olmuşken, İsa sahilde durdu, ancak öğrenciler onun İsa olduğunu bilmiyorlardı. İsa onlara şöyle der: Çocuklar, hiç balığınız yok mu? Ona cevap verdiler: Hayır. O ama onlara dedi: Ağı teknenin sağ tarafına atın ve bulacaksınız. Bunun üzerine attılar ve balıkların çokluğundan ağı artık çekmeye güçleri yetmedi. O halde İsa'nın sevdiği o öğrenci Petrus'a Rab'dir dedi. Simun Petrus, Rab olduğunu duyunca üst giysisini kuşandı -çünkü çıplaktı- ve kendini denize attı. Ama diğer öğrenciler tekneyle geldiler, çünkü kıydan uzak değillerdi, yaklaşık iki yüz arşın uzaktaydılar, balık ağını sürükleyerek. Bu nedenle karaya çıktıklarında, üzerinde balık bulunan bir kömür ateşi ve ekmek gördüler. İsa onlara söyler, Şimdi yakaladığınız balıklardan getirin. Simun Petrus yukarı çıktı ve ağı yere çekti, yüz elli üç büyük balıkla dolu, ve bu kadar çok olmasına rağmen ağ yırtılmadı. İsa onlara Gelin, kahvaltı edin der. Öğrencilerden hiçbiri ise Sen kimsin? diye onu sorgulamaya cesaret edemedi, çünkü O'nun Rab olduğunu biliyorlardı. Öyleyse İsa gelir ve ekmeği alır ve onlara verir, balığı da aynı şekilde verir. Bu, İsa'nın ölümlerden dirildikten sonra öğrencilerine görüldüğü üçüncü kereydi.

Onlar kahvaltı ettikten sonra, İsa Simon Petrus'a der: Yunus oğlu Simun, sen beni bunlardan daha çok seviyor musun? O ona der: Evet, Rab, sen bilirsin ki seni seviyorum. İsa ona der: Kuzularımı otlat. Ona tekrar, ikinci kez söyler: Simon, Yunus'un oğlu, beni seviyor musun? Ona der: Evet Efendi, sen bilirsin ki seni severim. Ona der: Koyunlarımı güt. Ona üçüncü kez söyler, Simun Yunus, beni seviyor musun? Petrus üzüldü çünkü ona üçüncü kez Beni seviyor musun? dedi, ve ona dedi, Rab, sen her şeyi bilirsin, sen benim seni sevdiğimi bilirsin. İsa ona söyler, Koyunlarımı otlat. Sana gerçekten, gerçekten söylüyorum: Gençken kendini kuşanıyordun ve istediğin yere yürüyordun; ama

ihtiyarlayınca ellerini uzatacaksın ve başkası seni kuşatacak ve istemediğin yere götürecektir. Ama bunu, hangi ölümle Tanrı'yı yücelteceğini işaret ederek söyledi. Ve bunu söyledikten sonra ona, Beni takip et der. Petrus döndüğünde, İsa'nın sevdiği ve takip eden öğrenciyi görüyor; o ki akşam yemeğinde O'nun göğsüne yaslanmış ve Efendi, sana ihanet eden kim? demişti. Bunu gören Petrus, İsa'ya söyler: Rab, peki bu ne olacak? İsa ona şöyle der: Eğer ben gelene kadar onun kalmasını istiyorsam, bundan sana ne? Sen beni takip et. Bu yüzden kardeşler arasına şu söz çıktı ki o öğrenci ölmüyor, ama İsa ona ölmüyor demedi, aksine eğer ben gelinceye kadar onun kalmasını istersem, sana ne?

Bu, bunlar hakkında tanıklık eden ve bunları yazmış olan öğrencidir, ve biliyoruz ki onun tanıklığı doğrudur. Ama İsa'nın yaptığı başka pek çok şey de vardır ki, eğer bunlar tek tek yazılsa, sanırım dünya bile yazılan kitapları sığdıramaz. Amin.

Yaratılış

1

Başlangıçta Tanrı göğü ve yeri yarattı. Yer ise görünmez ve şekilsizdi, ve karanlık dipsiz uçurumun üzerindeydi, ve Tanrı'nın ruhu suyun üzerinde hareket ediyordu. Ve Tanrı dedi ki: Işık olsun ve ışık oldu. Ve Tanrı ışığı gördü ki güzeldi, ve Tanrı ışık ile karanlık arasını ayırdı. Ve Tanrı ışığı gündüz, karanlığı ise gece çağırdı. Ve akşam oldu, ve sabah oldu, birinci gün.

Ve Tanrı dedi ki, suyun ortasında bir gök kubbe olsun ve su ile su arasını ayırsın, ve böylece oldu. Ve Tanrı kubbeyi yaptı ve Tanrı kubbenin altında olan su ile kubbenin üstündeki su arasını ayırdı. Ve Tanrı kubbeyi gök diye ad

Ve Tanrı dedi ki: Göğün altındaki sular bir yere toplanmış olsun ve kuru yer görünsün. Ve böylece oldu; göğün altındaki sular kendi yerlerine toplandı ve kuru yer görüldü. Ve Tanrı kuru karayı toprak diye adlandırdı ve suların toplanmalarını denizler diye adlandırdı, ve Tanrı bunun iyi olduğunu gördü. Ve Tanrı dedi ki: Yeryüzü bitki filizlendirsın, cinsine ve benzerliğine göre tohum saçan ot ve cinsine göre tohumu kendi içinde olan meyve veren ağaç yeryüzü üzerinde. Ve böyle oldu. Ve toprak, cinsine ve benzerliğine göre tohum saçan çimen otu ve cinsine göre tohumu kendi içinde olan meyve veren ağaç çıkardı yeryüzünde, ve Tanrı bunun iyi olduğunu gördü. Ve akşam oldu, ve sabah oldu, üçüncü gün.

Ve Tanrı dedi ki: Göğün kubbesinde ışıklar olsun, yeryüzünü aydınlatsınlar, gündüz ile geceyi birbirinden ayırsınlar ve işaretler, zamanlar, günler ve yıllar için olsunlar. Ve göğün gökkubbesinde

ışıklar olsunlar, öyle ki yeryüzüne ışık versinler, ve böyle oldu. Ve Tanrı iki büyük ışığı yaptı: günün yönetimi için büyük ışığı ve gecenin yönetimi için küçük ışığı ve yıldızları. Ve Tanrı onları göğün gökkubbesine yerleştirdi, öyle ki yeryüzüne ışık versinler, Ve gündüzü ve geceyi yönetmek ve ışıkla karanlığı birbirinden ayırmak için, ve Tanrı bunun iyi olduğunu gördü. Ve akşam oldu ve sabah oldu, dördüncü gün.

Ve Tanrı dedi ki, sular canlı canları olan sürünen şeyleri çıkarsın ve göğün gökkubbesine göre yerin üzerinde uçan kuşları, ve böyle oldu. Ve Tanrı büyük deniz yaratıklarını ve suların türlerine göre çıkardığı bütün sürünen hayvanların her canını ve türüne göre her kanatlı kuşu yaptı, ve Tanrı bunların iyi olduğunu gördü. Ve Tanrı onları kutsadı ve dedi ki: Çoğalın, artın ve denizlerdeki suları doldurun; kuşlar da yeryüzünde çoğalsın. Ve akşam oldu, sabah oldu; beşinci gün.

Ve Tanrı dedi ki, toprak cinsine göre yaşayan ruhu çıkarsın: dört ayaklıları, sürünenleri ve yerin yaban hayvanlarını cinsine göre. Ve böyle oldu. Ve Tanrı, yerin vahşi hayvanlarını türlerine göre, evcil hayvanları türlerine göre ve yerin bütün sürüngenlerini türlerine göre yarattı ve Tanrı bunların iyi olduğunu gördü.

Ve Tanrı dedi ki: İnsanı kendi imgemize ve kendi benzerliğimize göre yapalım ve denizin balıklarına, göğün kuşlarına, hayvanlara, tüm yeryüzüne ve yeryüzünde sürünen tüm sürüngenlere hükmedsinler. Ve Tanrı insanı yarattı, Tanrı'nın suretine göre onu yarattı, erkek ve dişi olarak onları yarattı. Tanrı onları kutsadı ve dedi ki: Çoğalın, artın ve yeryüzünü doldurun; ona hükmedin. Denizdeki balıkları, gökteki kuşları, bütün hayvanları, bütün yeryüzünü ve yeryüzünde sürünen bütün sürüngenleri yönetin. Ve Tanrı dedi ki: İşte size verdim, yerin

bütün yüzeyinde olan, tohum eken, tohum veren bütün otu ve kendi içinde tohum veren tohumun meyvesine sahip olan her ağacı; bunlar size yiyecek olacak. Ve yerin tüm vahşi hayvanlarına, göğün tüm kuşlarına ve yer üzerinde sürünen, içinde hayat ruhu olan her sürünen şeye, tüm yeşil otu yiyecek olarak verdim ve böyle oldu. Ve Tanrı yaptığı her şeyi gördü ve işte bunlar pek güzeldi, ve akşam oldu ve sabah oldu, altıncı gün.

2

Ve gök, yer ve onların bütün dünyası tamamlandı.

Ve Tanrı altıncı günde yaptığı işlerini tamamladı ve yedinci günde yaptığı tüm işlerinden dinlendi. Ve Tanrı yedinci günü kutsadı ve onu kutsal kıldı, çünkü bu günde Tanrı'nın yapmaya başladığı tüm işlerinden dinlendi.

Bu, Rab Tanrı'nın göğü ve yeri yarattığı gün, göğün ve yerin yaratılışının kitabıdır. Ve tarlanın her yeşil bitkisi yeryüzünde olmadan önce ve tarlanın bütün otları bitmeden önce, çünkü Tanrı yeryüzüne yağmur yağdırmamıştı ve toprağı işleyecek insan yoktu. Bir kaynak topraktan yükseliyordu ve toprağın tüm yüzeyini suluyordu. Ve Tanrı insanı, yeryüzünün tozundan biçimlendirdi ve onun yüzüne hayat soluğunu üfledi ve insan yaşayan bir ruha dönüştü.

Ve Tanrı, Aden'de doğuya göre bir cennet dikti ve orada yarattığı insanı yerleştirdi. Ve Tanrı topraktan görünüşe göre güzel ve yiyeceğe göre güzel olan her ağacı çıkardı, ve hayat ağacını cennetin ortasında ve iyiyi ve kötüyü bilen bilgi ağacını. Bir nehir Edem'den çıkar cenneti sulamak için, oradan dört kola ayrılır. Birinin adı Pishon'dur; bu, altının bulunduğu bütün

Havilah topraklarını çevreler. O toprakların altını güzeldir ve orada kömür ile yeşil taş vardır. Ve ikinci nehrin ismi Gihon'dur, bu Etiyopya'nın tüm toprağını çevreleyen nehirdir. Ve üçüncü nehir Dicle'dir; bu, Asurlular'ın karşısından akan nehirdir. Dördüncü nehir ise Fırat'tır. Ve Rab Tanrı biçimlendirdiği adamı aldı ve onu lezzet cennetine yerleştirdi; onu işlesin ve korusun diye. Ve Rab Tanrı Adam'a emretti, diyerek: Cennetteki her ağaçtan yiyerek yiyeceksin. Ama iyi ve kötüyü bilme ağacından yemeyeceksiniz; ondan yediğiniz gün mutlaka öleceksiniz.

Ve Rab Tanrı dedi ki, adamın yalnız olması güzel değildir, ona göre bir yardımcı yapalım. Ve Tanrı toprağı kullanarak tarlanın tüm yabani hayvanlarını ve göğün tüm kuşlarını şekillendirdi ve onları Âdem'e getirdi, ne çağıracağını görmek için; ve Âdem'in yaşayan ruh olarak çağırdığı her şey, işte bu onun ismidir. Ve Adem tüm hayvanlara, göğün tüm kuşlarına ve tarlanın tüm yabani hayvanlarına isimler verdi, ama Adem için ona benzer bir yardımcı bulunmadı. Ve Tanrı, Adem'in üzerine trans koydu ve onu uyuttu; onun kaburga kemiklerinden birini aldı ve onun yerine eti doldurdu. Ve Tanrı, Adem'den aldığı yanı bir kadına dönüştürdü ve onu Adem'e getirdi. Ve Adem dedi ki: Bu şimdi benim kemiklerimden kemik ve benim etimden ettir. Bu, kadın olarak çağrılacak, çünkü o adamdan alındı. Bunun için insan babasını ve annesini terk edecek ve karısına bağlanacak, ve ikisi tek beden olacaklar. Ve ikisi de çıplaktı, hem Adem hem de karısı, ve utanmıyorlardı.

3

Ama yılan, Rab Tanrı'nın yaptığı yeryüzündeki tüm vahşi hayvanların en bilgisi idi ve yılan kadına dedi: Tanrı, Cennetin her ağacından yemeyeceksiniz mi dedi? Ve kadın yılanı dedi, Cennet

ağacının meyvesinden yiyeceğiz, Ama cennetin ortasında olan ağacın meyvesinden, Tanrı dedi ki, ondan yemeyeceksiniz ve ona dokunmayacaksınız, böylece ölmeyesiniz. Ve yılan kadına dedi ki: Ölümle ölmeyeceksiniz. Çünkü Tanrı biliyordu ki, hangi gün ondan yerseniz, gözleriniz açılacak ve iyi ile kötüyü bilerek tanrılar gibi olacaksınız. Ve kadın gördü ki, ağaç yemek için güzeldir ve gözlere hoş görünür ve anlamak için güzeldir, ve onun meyvesinden aldı, yedi ve yanındaki kocasına da verdi ve yediler. Ve ikisinin gözleri açıldı ve çıplak olduklarını anladılar, ve incir ağacının yapraklarını dikteler ve kendilerine peştamallar yaptılar. Ve akşam vaktinde cennette yürüyen Rab Tanrı'nın sesini duydular ve Adem ile karısı Rab Tanrı'nın yüzünden cennetin ağaçlarının ortasında gizlendiler. Ve Rab Tanrı Adem'i çağırdı ve ona dedi: Adem, neredesin? Ve ona dedi ki: Cennette yürürken sesini duydum ve korktum çünkü çıplığım, ve gizlendim. Ve Tanrı ona dedi: Kim bildirdi sana çıplak olduğunu? Sana yalnız bundan yememeni emrettiğim ağaçtan yedin mi? Ve Adem dedi ki: Benimle birlikte olması için bana verdiğin kadın, ağaçtan bana verdi ve ben yedim. Ve Rab Tanrı kadına dedi, Bu ne yaptın? Ve kadın dedi, Yılan beni aldattı ve yedim.

Ve Rab Tanrı yılanı dedi ki, Bunu yaptığın için, sen tüm evcil hayvanlardan ve yeryüzündeki tüm yabanıl hayvanlardan lanetlisin; göğsün ve karnın üzerinde gideceksin ve hayatının tüm günlerinde toprak yiyeceksin. Seninle kadın arasında ve senin soyunla onun soyu arasında düşmanlık koyacağım; o senin başını ezecek, sen de onun topuğunu ezeceksin. Ve kadına dedi ki: Acılarımı ve inlemeni kat kat artıracam, acılar içinde çocuk doğuracaksın ve kocana yönelişin olacak, o da sana hükmedecek. Ama Adem'e dedi ki: Çünkü sen karının sesini dinledin ve sana sadece bundan yememen için emrettiğim ağaçtan yedin, ondan yedin, toprak senin işlerinde lanetlidir, onu bütün hayatının

günlerinde acılar içinde yiyeceksin. Dikenler ve devedikenleri sana bitecek ve alanın otunu yiyeceksin. Yüzünün teriyle ekmeğini yiyeceksin, alındığın toprağa dönene kadar, çünkü topraktan geldindir ve toprağa gideceksin. Ve Adem, karısının adını Hayat koydu, çünkü o tüm yaşayanların annesiydi. Ve Rab Tanrı, Adem'e ve onun karısına deriden tunikler yaptı ve onları giydirdi.

Ve Tanrı dedi ki, işte Adem bizden biri gibi oldu, iyi ve kötüyü bilmek için, ve şimdi sakın elini uzatıp hayat ağacından alıp yemesin ve sonsuza dek yaşamasın. Ve Rab Tanrı onu, alındığı toprağı işlemek için lüks cennetinden dışarı gönderdi. Ve Adam'ı kovdu ve onu zevk cennetinin karşısına yerleştirdi ve Kerubimleri atadı ve hayat ağacının yolunu korumak için dönen alevli kılıcı yerleştirdi.

4

Adam karısı Havva'yı bildi ve gebe kaldıktan sonra Kayin'i doğurdu ve dedi, Tanrı vasıtasıyla bir adam edindim. Ve onun kardeşi Habil'i doğurmayı ekledi, ve Habil koyunların çobanı oldu, Kabil ise toprağı işleyen idi. Ve günler sonra Kain, yerin meyvelerinden Rabbe bir kurban getirdi. Ve Habil de kendi koyunlarının ilk doğanlarından ve onların yağlarından getirdi, ve Tanrı Habil'e ve onun armağanlarına baktı. Ama Kain'e ve onun kurbanlarına dikkat etmedi, ve Kain çok üzüldü ve yüzü düştü. Ve Rab Tanrı Kain'e dedi: Neden çok üzgün oldun ve neden yüzün düştü? Eğer doğru sunarsın ama doğru bölmezsen, günah işlemedin mi? Sessiz ol, onun dönüşü sana doğrudur ve sen ona hükmedeceksin.

Ve Kain, kardeşi Habil'e dedi: Ovaya gidelim. Ve onlar ovada iken, Kain kardeşi Habil'in üzerine kalktı ve onu öldürdü. Ve Rab

Tanrı Kain'e dedi: Nerede senin kardeşin Habil? Ve o dedi: Bilmiyorum, ben kardeşimin bekçisi miyim? Ve Rab dedi ki, Ne yaptın? Kardeşinin kanının sesi topraktan bana feryat ediyor. Ve şimdi sen, kardeşinin kanını elin içinden almak için ağzını açan toprak yüzünden lanetlisin. Toprağı işlediğinde, o artık gücünü sana vermeyecek, inleyerek ve titreyerek olacaksın yeryüzünde. Ve Kayın, Rab Tanrı'ya dedi ki: Benim suçum affedilmekten daha büyüktür. Eğer sen beni bugün yeryüzünden kovuyorsan ve senin yüzünden gizleneceğim, ve yeryüzünde inleyen ve titreyen olacağım, ve beni bulan herkes beni öldürecek. Ve Rab Tanrı ona dedi ki, böyle değil, Kain'i öldüren her kişi yedi kat intikam alınarak cezalandırılacak. Ve Rab Tanrı Kain'e bir işaret koydu, onu bulan herkesin onu öldürmemesi için. Kain, Tanrı'nın huzurundan çıktı ve Naid topraklarında, Eden'in karşısında oturdu.

Ve Kain karısını bildi ve gebe kaldıktan sonra Hanok'u doğurdu. Ve bir şehir inşa ediyordu ve şehri oğlunun adı üzerine Hanok olarak adlandırdı. Hanok'a Gaidad oldu ve Gaidad, Mahalalel'i doğurdu ve Mahalalel, Methuselah'ı doğurdu ve Methuselah, Lamech'i doğurdu.

Ve Lamech kendisi için iki kadın aldı, birinin adı Adah, ikincinin adı Sella. Ve Ada, Yobel'i doğurdu; bu, çadırlarda oturan hayvan yetiştiricilerinin babasıydı. Ve kardeşinin adı Jubal'dı, bu santür ve liri icat eden kişiydi. Zillah da Tubal'ı doğurdu ve o tunç ve demir işleyen çekiç vuran bir demirciydi. Tubal'ın kız kardeşi ise Noema'ydı. Lamech kendi kadınlarına, Adah ve Sella'ya dedi: Benim sesimi duyun, Lamech'in kadınları, benim sözlerime kulak verin, çünkü bana yara veren bir adamı öldürdüm ve bana çürük veren bir genç adamı öldürdüm. Çünkü Kayın'den yedi kez öç alınmışsa, Lamek'ten yetmiş kez yedi öç alınacak.

Adam karısı Havva'yı bildi ve gebe kaldıktan sonra bir oğul doğurdu ve onun adını Set koydu, şöyle diyerek: Çünkü Tanrı bana, Kayın'ın öldürdüğü Habil'in yerine başka bir tohum kaldırdı. Ve Şit'e bir oğul oldu, onun adını Enos koydu, bu kişi Rab Tanrı'nın adını çağırmayı umut etti.

5

Bu, insanların nesil kitabıdır; hangi gün Tanrı Adem'i yarattı, Tanrı'nın sureti üzere onu yarattı Onları erkek ve dişi olarak yarattı, onları kutsadı ve onları yarattığı gün adlarını Adem koydu. Adem iki yüz otuz yıl yaşadı ve kendi biçimine ve kendi imgesine göre bir oğul doğurdu ve onun ismini Set koydu. Adem'in Seth'i doğurduktan sonra yaşadığı yıllar yedi yüz oldu ve oğullar ile kızlar doğurdu Ve Adem'in yaşadığı tüm günler dokuz yüz otuz yıl oldu ve öldü. Seth iki yüz beş yıl yaşadı ve Enos'u doğurdu. Ve Seth, Enos'u doğurduktan sonra yedi yüz yedi yıl yaşadı ve oğullar ve kızlar doğurdu. Şit'in ömrü dokuz yüz on iki yıl oldu ve öldü. Ve Enos yüz doksan yıl yaşadı ve Kaynan'ı doğurdu. Ve Enos, Keynan'ı doğurduktan sonra sekiz yüz on beş yıl yaşadı ve oğullar ile kızlar doğurdu. Ve Enos'un tüm günleri dokuz yüz beş yıl oldu ve öldü. Ve Kaynan yüz yetmiş yıl yaşadı ve Mahalalel'i doğurdu. Ve Kaynan, Mahalalel'i doğurduktan sonra yedi yüz kırk yıl yaşadı ve oğullar ile kızlar doğurdu. Ve Kaynan'ın tüm günleri dokuz yüz on yıl oldu ve öldü.

Ve Mahalalel yüz altmış beş yıl yaşadı ve Jared'i doğurdu. Ve Mahalalel, Jared'i doğurduktan sonra yedi yüz otuz yıl yaşadı ve oğullar ile kızlar doğurdu. Ve Mahalalel'in tüm günleri beş yüz doksan beş yıl oldu ve öldü. Ve Jared yüz altmış iki yıl yaşadı ve Hanok'u doğurdu. Ve Jared, Enoch'u doğurduktan sonra sekiz yüz yıl yaşadı ve oğullar ve kızlar doğurdu. Ve Jared'in tüm günleri

dokuz yüz altmış iki yıl oldu ve öldü. Ve Hanok yüz altmış beş yıl yaşadı ve Metuşelah'ı doğurdu. Enoch, Methuselah'ı doğurduktan sonra iki yüz yıl Tanrı'yı hoşnut etti ve oğullar ile kızlar doğurdu. Ve Enoch'un tüm günleri üç yüz altmış beş yıl oldu. Ve Enoch Tanrı'yı hoşnut etti, ve bulunmuyordu, çünkü Tanrı onu taşıdı. Ve Methuselah yüz altmış yedi yıl yaşadı ve Lamech'i doğurdu. Ve Methuselah, Lamech'i doğurduktan sonra sekiz yüz iki yıl yaşadı ve oğullar ile kızlar doğurdu. Ve Methuselah'ın yaşadığı tüm günler dokuz yüz altmış dokuz yıl oldu ve öldü. Ve Lamech yüz seksen sekiz yıl yaşadı ve bir oğul doğurdu. Ve onun ismini Nuh koydu, şöyle diyerek: Bu bizi işlerimizden, ellerimizin acılarından ve Rab Tanrı'nın lanetlediği topraktan dinlendirecek. Ve Lamech, Nuh'u doğurduktan sonra beş yüz altmış beş yıl yaşadı ve oğullar ile kızlar doğurdu. Ve Lamech'in tüm günleri yedi yüz elli üç yıl oldu ve öldü. Ve Nuh beş yüz yaşındaydı ve üç oğul doğurdu: Sem, Ham, Yafet.

6

Ve insanlar yeryüzünde çoğalmaya başladığında, onlara kızlar doğdu. Tanrı'nın oğulları, insanların kızlarını gördüklerinde onların güzel olduklarını fark ettiler ve seçtikleri tüm kadınlardan kendilerine eşler aldılar. Ve Rab Tanrı dedi ki, benim ruhum bu insanlarda sonsuza dek kalmayacak, çünkü onlar ettir, onların günleri yüz yirmi yıl olacak. Devler o günlerde yeryüzünde vardı ve ondan sonra da; Tanrı'nın oğulları insanların kızlarına girdiğinde ve onlara çocuklar doğurduklarında, işte onlar çağlardan beri var olan devlerdi, ünlü insanlardı.

Rab Tanrı, insanların kötülüklerinin yeryüzünde çoğaldığını ve herkesin bütün günler boyunca kalbinde özenle kötü şeyler düşündüğünü görmüş, Ve Tanrı, insanı yeryüzünde yarattığı için

düşündü ve tasarladı. Ve Tanrı dedi ki: Yarattığım insanı yeryüzünden sileceğim, insandan hayvana kadar ve sürüngenlerden göğün kuşlarına kadar, çünkü onları yarattığıma üzgünüm.

Ama Nuh, Rab Tanrı'nın önünde lütuf buldu. Bunlar Nuh'un nesilleridir. Nuh, kendi neslinde mükemmel olan adil bir adamdı; Nuh, Tanrı'yı hoşnut etti. Nuh üç oğul doğurdu: Sem, Ham ve Yafes. Yeryüzü Tanrı'nın önünde bozuldu ve yeryüzü haksızlıkla doldu. Ve Rab Tanrı yeryüzünü gördü ve bozulmuştu, çünkü bütün insan onun yolunu yeryüzünde bozmıştu. Ve Rab Tanrı Nuh'a dedi ki, her insanın zamanı benim önüme geldi, çünkü yer onların haksızlığıyla dolduruldu ve işte ben onları ve yeri yok edeceğim.

Öyleyse kendin için dörtgen ağaçlardan bir gemi yap, gemide yuvalar yapacaksın ve onu içeriden ve dışarıdan ziftle kaplayacaksın. Ve sandığı böylece yapacaksın: sandığın uzunluğu üç yüz arşın, genişliği elli arşın ve yüksekliği otuz arşın olacak. Sandığı toplayarak yapacaksın ve onu yukarıdan bir arşına tamamlayacaksın. Sandığın kapısını ise yanlardan yapacaksın. Onu alt kat, ikinci kat ve üçüncü kat yapacaksın. Ben ise işte tufanı, suyu yeryüzüne getiriyorum; göğün altında hayat ruhu olan tüm eti yok etmek için ve yeryüzünde ne varsa ölecek.

Ve antlaşmamı seninle kuracağım, gemiye gireceksin sen ve oğulların, karın ve oğullarının karıları seninle birlikte. Ve tüm hayvanlardan, tüm sürüngenlerden, tüm yabani hayvanlardan ve tüm canlılardan ikişer ikişer alıp sandığa getireceksin ki, onları kendinle birlikte yaşatıp besleyesin; erkek ve dişi olacaklar. Tüm uçan kuşlardan türlerine göre, tüm hayvanlardan türlerine göre ve yeryüzünde sürünen tüm sürüngenlerden türlerine göre,

hepsinden ikişer ikişer sana girecekler, seninle beslenmek için, erkek ve dişi. Sen de yiyeceğiniz tüm yiyeceklerden kendin için alacaksın ve kendine toplayacaksın, ve bu sana ve onlara yemek için olacak. Ve Nuh, Rab Tanrı'nın ona emrettiği her şeyi yaptı.

7

Ve Rab Tanrı Nuh'a dedi: Sen ve bütün evin gemiye girin, çünkü seni bu nesilde önümde adil gördüm. Temiz hayvanlardan yanına yedi yedi erkek ve dişi getir, ama temiz olmayan hayvanlardan iki iki erkek ve dişi getir. Ve göğün temiz kuşlarından yedişer erkek ve dişi, bütün temiz olmayan kuşlardan ikişer erkek ve dişi alacaksın ki, bütün yeryüzünde soyları devam etsin. Çünkü yedi gün sonra ben yeryüzüne kırk gün ve kırk gece yağmur getireceğim ve yaptığım her varlığı tüm yeryüzünün yüzünden sileceğim. Ve Nuh, Rab Tanrı'nın ona emrettiği her şeyi yaptı. Nuh altı yüz yaşındaydı ve su tufanı yeryüzüne geldi. Nuh ve oğulları ve karısı ve oğullarının karıları onunla birlikte tufanın suları yüzünden gemiye girdiler. Ve temiz kuşlardan, temiz olmayan kuşlardan, temiz hayvanlardan, temiz olmayan hayvanlardan ve yeryüzünde sürünen bütün şeylerden, İkişer ikişer Nuh'un yanına sandığa girdiler, erkek ve dişi, tıpkı Tanrı'nın Nuh'a emrettiği gibi. Ve yedi gün sonra tufanın suyu yeryüzüne geldi. Nuh'un hayatının altı yüzüncü yılında, ikinci ayın yirmi yedinci gününde, bu günde uçurumun bütün kaynakları yarıldı ve göğün sel kapakları açıldı. Ve yağmur yeryüzüne kırk gün ve kırk gece yağdı. Bu günde Nuh, Sam, Ham, Yafes (Nuh'un oğulları) ve Nuh'un karısı ve oğullarının üç karısı onunla birlikte gemiye girdiler. Ve tüm vahşi hayvanlar ırklarına göre, ve tüm sığırlar ırklarına göre, ve yerin üzerinde hareket eden her sürünen şey ırklarına göre, ve her uçan kuş ırklarına göre, Nuh'un yanına gemiye girdiler, ikişer ikişer erkek ve dişi, içinde yaşam ruhu olan

tüm canlılardan. Ve girenler, tüm etten erkek ve dişi, Tanrı'nın Nuh'a emrettiği gibi girdi ve Rab Tanrı gemiyi dışarıdan kapattı.

Ve tufan kırk gün ve kırk gece yeryüzünde oldu, ve su çoğaldı, ve gemiyi kaldırdı, ve yeryüzünden yükseltildi. Ve su galip geldi ve yeryüzünün üzerinde son derece çoğaldı, ve gemi suyun üstünde yüzdü. Su ise yeryüzünün üzerinde son derece çok üstün geldi ve göğün altında olan tüm yüksek dağları örttü. On beş arşın yukarıda yükseldi su ve kapladı tüm yüksek dağları. Ve yeryüzünde hareket eden bütün canlılar öldü: kuşlar, evcil hayvanlar, yabani hayvanlar, yeryüzünde sürünen her şey ve bütün insanlar. Ve yaşam nefesine sahip olan her şey ve karada bulunan her şey öldü. Ve yeryüzünün yüzünde bulunan her canlı varlığı sildi, insandan hayvana kadar, sürüngenler ve göğün kuşları, ve yeryüzünden silindiler, ve yalnız Nuh ve onunla birlikte gemide olanlar bırakıldı. Ve su yerin üzerinde yüz elli gün yükseltildi.

8

Ve Tanrı Nuh'u ve onunla birlikte gemide bulunan tüm vahşi hayvanları, tüm sığırları, tüm kuşları ve tüm sürünen şeyleri hatırladı ve Tanrı yeryüzüne ruh getirdi ve su durdu. Ve uçurumun kaynakları ve göğün savakları kapatıldı ve gökten gelen yağmur tutuldu. Ve su yeryüzünden çekiliyordu, ve su yüz elli günden sonra azalıyordu. Ve sandık yedinci ayın yirmi yedinci günü Ararat dağları üzerine oturdu. Su onuncu aya kadar azalıyordu. Ve onuncu ayın birinci günü, dağların tepeleri görüldü. Ve kırk gün sonra Nuh, yaptığı geminin penceresini açtı. Ve kuzgunu gönderdi, ve çıktıktan sonra, suyun yeryüzünden kuruyuncaya kadar geri dönmedi. Ve güvercini arkasından gönderdi, suyun yerin üzerinden azalıp azalmadığını görmek için.

Ve güvercin ayaklarına dinlenecek yer bulamadığı için ona gemiye geri döndü, çünkü su bütün yeryüzünün üzerindeydi, ve elini uzatarak onu aldı ve onu yanına gemiye getirdi. Ve yedi gün daha bekledikten sonra, güvercini yine sandıktan dışarı gönderdi. Ve güvercin akşama doğru ona geri döndü ve ağzında bir zeytin yaprağı vardı, ve Nuh suyun yerden çekildiğini anladı. Ve yedi gün daha bekledikten sonra güvercini yine gönderdi ve o bir daha ona geri dönmedi. Ve Nuh'un hayatının altı yüz birinci yılında, birinci ayın birinci gününde sular yerden çekildi. Nuh yaptığı geminin damını açtı ve suların yerin yüzünden çekildiğini gördü. İkinci ayda toprak kurudu, ayın yirmi yedinci günü.

Ve Rab Tanrı Nuh'a dedi ki, Gemiden çık sen ve karın ve oğulların ve oğullarının karıları seninle birlikte, Seninle birlikte olan tüm vahşi hayvanları, kuşlardan hayvanlara kadar tüm canlıları ve yeryüzünde hareket eden her sürüngeni kendinle birlikte çıkar. Yeryüzünde çoğalın ve artın. Ve Nuh çıktı, ve karısı, ve oğulları, ve oğullarının karıları onunla birlikte Ve tüm vahşi hayvanlar, tüm sığırlar, her kuş ve yeryüzünde hareket eden her sürünen şey, kendi cinslerine göre gemiden çıktılar.

Ve Nuh, Rabbe bir sunak inşa etti ve tüm temiz hayvanlardan ve tüm temiz kuşlardan aldı ve bunları yakmalık sunu olarak sunağın üzerine sundu. Ve Rab Tanrı hoş kokuyu kokladı. Ve Rab Tanrı düşünerek dedi ki: İnsanların işleri yüzünden yeryüzünü bir daha lanetlemeyeceğim, çünkü insanın zihni gençliğinden itibaren dikkatle kötü şeyler üzerine yönelmiştir; bu yüzden yaptığım gibi bütün yaşayan canlıları bir daha vurmuyacağım. Yeryüzünün tüm günlerinde, tohum ve hasat, soğuk ve sıcaklık, yaz ve ilkbahar, gündüz ve gece durmayacaktır.

Ve Tanrı Nuh'u ve onun oğullarını kutsadı ve onlara dedi: Çoğalın ve çok olun ve yeryüzünü doldurun ve onun üzerine hükmedin. Ve sizin titremeniz ve korkunuz, yeryüzünün tüm yabani hayvanları üzerine, göğün tüm kuşları üzerine, yeryüzü üzerinde hareket eden her şey üzerine ve denizin tüm balıkları üzerine olacak; onları ellerinize verdim. Ve yaşayan her sürünen şey, size yiyecek olacak; ot sebzeleri gibi, size her şeyi verdim. Ancak, canın kanı içindeki eti yemeyeceksiniz. Ve zira sizin ruhlarınızın kanını tüm vahşi hayvanların elinden arayacağım, ve insanın kardeşinin elinden insanın ruhunu arayacağım. İnsanın kanını döken, onun kanı yerine kendi kanı dökülecek, çünkü insanı Tanrı'nın suretinde yarattım. Siz ise çoğalın, artın, yeryüzünü doldurun ve ona hükmedin.

Ve Tanrı, Nuh'a ve onunla birlikte olan oğullarına dedi ki Ve işte ben antlaşmamı sizinle ve sizden sonra gelen soyunuzla kuruyorum, Ve sizinle birlikte olan her canlı varlıkla, kuşlardan, evcil hayvanlardan ve yeryüzünün tüm yabani hayvanlarına kadar, gemiden çıkmış olan bütün canlılarla. Ve antlaşmamı sizinle kuracağım, ve tüm beden bir daha tufanın suyundan ölmeyecek, ve bir daha tüm yeryüzünü yok etmek için su tufanı olmayacak. Ve Rab Tanrı Nuh'a dedi ki: Bu, benim sizinle ve sizinle birlikte olan her yaşayan canla, ebedi nesiller boyunca aramda verdiğim antlaşmanın işaretidir. Yayımla buluta koyuyorum ve bu, benimle yeryüzü arasındaki antlaşmanın işareti olacak. Ve ben bulutları toprağın üzerine topladığımda, yay bulutun içinde görülecek. Ve benimle sizin aranızda ve tüm etten içindeki her yaşayan can arasında olan antlaşmamı hatırlayacağım, ve artık tüm eti yok edecek tufan suyu olmayacak. Yayımla bulutta olacak ve ben ebedi ahdi hatırlamak için göreceğim; benimle yer arasında ve yerin üzerinde olan her bedendeki yaşayan can arasında. Ve Tanrı Nuh'a dedi: Bu, benim ve

yeryüzündeki bütün canlılar arasında kurduğum antlaşmanın işaretidir.

Nuh'un gemiden dışarı çıkan oğulları Sem, Ham ve Yafet'ti. Ham ise Kenan'ın babasıydı. Bunlar Nuh'un üç oğludur, bunlardan tüm yeryüzüne dağıldılar. Ve Nuh, yerin çiftçisi olan adam, bir bağ dikmeye başladı. Ve şaraptan içti ve sarhoş oldu ve evinde soyundu. Ve Kenan'ın babası Ham, babasının çıplaklığını gördü ve dışarı çıkarak dışarıdaki iki kardeşine bildirdi. Ve Şem ile Yafet giysiyi alarak iki omuzlarının üzerine koydular ve geriye doğru giderek babalarının çıplaklığını örttüler ve yüzleri geriye dönüktü ve babalarının çıplaklığını görmediler. Nuh şaraptan ayıldı ve en genç oğlunun ona ne yaptığını öğrendi. Ve dedi ki: Lanetli olsun Kenan, kardeşlerinin kölesi olacak. Ve dedi: Sem'in Tanrısı Rab mübarek olsun ve Kenan onun kölesi olacak. Tanrı Yafet'i genişletsin ve Sem'in evlerinde otursun ve Kenan onun hizmetçisi olsun.

Nuh tufandan sonra üç yüz elli yıl yaşadı. Ve Nuh'un tüm günleri dokuz yüz elli yıl oldu ve öldü.

10

Bunlar Nuh'un oğulları Sam, Ham ve Yafes'in nesilleridir ve tufandan sonra onlara oğullar doğdu.

Yafet'in oğulları: Gomer, Magog, Maday, Yavan, Elişa, Tubal, Meşek ve Tiras. Ve Gomer'in oğulları: Aşkenaz, Rifat ve Torgama. Ve Jovan'ın oğulları: Elişa, Tarşış, Kittim ve Rodanim. Bunlardan ulusların adaları ayrıldı, onların topraklarında, her biri kendi diline göre, kendi kabilelerinde ve kendi uluslarında.

Ham'ın oğulları: Kuş, Mısır, Put ve Kenan. Toz'un oğulları ise Saba, Havila, Sabata, Regma ve Sabataka'dır; Regma'nın oğulları ise Saba ve Dadan'dır. Toz, Nebrod'u doğurdu; bu kişi yeryüzünde dev olmaya başladı. Bu, Rab Tanrı'nın önünde dev bir avcıydı, bu yüzden diyecekler ki, Nimrod gibi, Rab'bin önünde dev avcı. Ve onun krallığının başlangıcı Babil, Orek, Arkad ve Kalanne oldu, Şinar topraklarında. O topraktan Assur çıktı ve Ninova'yı, Rooboth şehrini ve Calah'ı inşa etti. ve Nineve ile Kalah arasında Dasah'ı; bu büyük şehirdir. Ve Mesraim, Ludim'i, Naphtali'yi, Enemetim'i ve Labim'i doğurdu, ve Pathrusim'i ve Casluhim'i ki oradan Filistliler çıktı, ve Caphtorim'i. Canaan ise ilk doğan oğlu Sidon'u ve Hittit'i doğurdu, ve Yevusluları ve Amorluları ve Girgaşlıları Ve Hivite'i, ve Aroukaion'u, ve Asennaion'u, ve Aradlı'yı, ve Samaryalı'yı, ve Amatl'yı. Ve bundan sonra Kenanlıların kabileleri dağıldı. Ve Kenanlılar'ın sınırları Sayda'dan Gerar'a ve Gazze'ye, Sodom'a ve Gomore'ye, Adma'ya ve Sevoim'e Laşa'ya kadar uzanıyordu. Bunlar Ham'ın oğullarıdır, kendi kabilelerinde, kendi dillerine göre, kendi bölgelerinde ve kendi milletlerinde.

Ve Şem'e de doğdu, o ki tüm Eber oğullarının babasıdır, daha büyük olan Yafet'in kardeşidir. Şem'in oğulları: Elam, Asur, Arpağşat, Lut, Aram ve Kaynan. Ve Aram'ın oğulları: Uz, Ul, Gater ve Meşek. Ve Arphaxad, Cainan'ı doğurdu ve Cainan, Sala'yı doğurdu, Sala ise Eber'i doğurdu. Ve Eber'e iki oğul doğdu, birinin adı Phaleg idi, çünkü onun günlerinde yeryüzü bölündü, ve kardeşinin adı Jektan idi. Jektan ise Elmodad'ı, Saleth'i, Sarmoth'u ve Jerach'ı doğurdu. ve Hadoram, ve Abimael, ve Diklah, ve Obal, ve Abimael ve Saba ve Ophir, ve Euilah ve Jobab; bunların hepsi Jektan'ın oğullarıdır. Ve onların yerleşim yeri Masse'den doğunun dağı Saphera'ya varmak üzere oldu. Bunlar Sam'ın oğullarıdır, kabilelerine göre, dillerine göre, topraklarına

göre ve uluslarına göre. Bunlar Nuh oğullarının kabileleridir, nesillerine göre, uluslarına göre; bunlardan ulusların adaları yeryüzüne tufandan sonra dağıldı.

11

Ve bütün yeryüzünde tek dil ve herkes için tek söz vardı. Ve onları doğudan hareket ettirdiklerinde, Şinar topraklarında bir ova buldular ve orada yerleştiler. Ve adam komşusuna dedi ki: Gelin tuğlalar yapalım ve onları ateşte pişirelim. Tuğla onlar için taş oldu ve asfalt onlar için kil oldu. Ve dediler ki: Gelin, kendimiz için bir şehir ve başı göğe kadar ulaşacak bir kule inşa edelim ve kendimiz için bir isim yapalım, bütün yeryüzünün yüzüne dağılmadan önce. Ve Rab, insanoğullarının inşa ettiği şehri ve kuleyi görmek için indi. Ve Rab dedi ki, işte tek bir soy ve hepsinin tek bir dili var, ve bunu yapmaya başladılar, ve şimdi yapmaya girişecekleri her şey onlardan eksik kalmayacak. Gelin, aşağı inip orada onların dilini karıştıralım ki her biri komşusunun sesini işitmesin. Ve Rab onları oradan tüm yeryüzüne dağıttı ve şehri ve kuleyi inşa etmeyi durdular. Bu yüzden onun adı Karışıklık olarak çağrıldı, çünkü orada Rab bütün yerin dudaklarını karıştırdı ve oradan Rab onları bütün yerin yüzüne dağıttı.

Ve bunlar Sem'in nesilleridir ve Sem, tufandan sonraki ikinci yılda Arfakşat'ı doğurduğunda yüz yaşındaydı. Ve Sam, Arpaksad'ı doğurduktan sonra beş yüz yıl yaşadı ve oğullar ile kızlar doğurdu ve öldü. Ve Arphaxad yüz otuz beş yıl yaşadı ve Cainan'ı doğurdu. Ve Arphaxad, Cainan'ı doğurduktan sonra dört yüz yıl yaşadı ve oğullar ve kızlar doğurdu ve öldü. Ve Cainan yüz otuz yıl yaşadı ve Sala'yı doğurdu, ve Cainan, Sala'yı doğurduktan sonra üç yüz otuz yıl yaşadı ve oğullar ve kızlar doğurdu ve öldü. Ve Sala yüz otuz yıl yaşadı ve Eber'i doğurdu. Ve Sala, Eber'i doğurduktan sonra üç

yüz otuz yıl yaşadı ve oğullar ve kızlar doğurdu ve öldü. Ve Eber yüz otuz dört yıl yaşadı ve Peleg'i doğurdu. Ve Eber, Peleg'i doğurduktan sonra iki yüz yetmiş yıl yaşadı ve oğullar ve kızlar doğurdu ve öldü. Ve Faleg yüz otuz yıl yaşadı ve Ragau'yu doğurdu. Ve Faleg, Ragau'yu doğurduktan sonra, iki yüz dokuz yıl yaşadı ve oğullar ile kızlar doğurdu ve öldü. Ve Ragau yüz otuz iki yıl yaşadı ve Seruh'u doğurdu. Ve Ragau, Seruh'u doğurduktan sonra iki yüz yedi yıl yaşadı ve oğullar ve kızlar doğurdu ve öldü. Ve Seruh yüz otuz yıl yaşadı ve Nahor'u doğurdu. Ve Seruh, Nahor'u doğurduktan sonra iki yüz yıl yaşadı ve oğullar ile kızlar doğurdu ve öldü. Ve Nahor yüz yetmiş dokuz yıl yaşadı ve Terah'ı doğurdu. Ve Nahor, Tharra'yı doğurduktan sonra yüz yirmi beş yıl yaşadı ve oğullar ve kızlar doğurdu ve öldü. Ve Tharra yetmiş yıl yaşadı ve Abram'ı, Nahor'u ve Arran'ı doğurdu.

Bunlar Terah'ın nesilleridir, Terah Abram'ı, Nahor'u ve Haran'ı doğurdu, ve Haran Lot'u doğurdu. Ve Arran, babası Terah'ın önünde, doğduğu toprakta, Keldaniler diyarında öldü. Ve Abram ve Nahor kendilerine eşler aldılar; Abram'ın eşinin adı Sara ve Nahor'un eşinin adı Melka idi, Haran'ın kızı ve Melka'nın babası ve İska'nın babası. Ve Sarai kısır ve çocuk doğurmuyordu. Terah, oğlu Abram'ı, torunu Haran'ın oğlu Lot'u ve gelini, oğlu Abram'ın karısı Sarai'yi alarak onları Keldaniler ülkesinden çıkardı. Kenan topraklarına gitmek üzere yola çıktılar ve Harran'a kadar geldiler ve orada yerleştiler. Ve Tharra'nın Haran topraklarındaki tüm günleri iki yüz beş yıl oldu ve Tharra Haran'da öldü.

12

Ve Rab Abram'a dedi ki, senin toprağından ve senin akrabalığından ve senin babanın evinden çık ve sana göstereceğim

topraklara gel. Ve seni büyük bir ulus yapacağım ve seni kutsayacağım ve senin adını yükselteceğim ve kutsanmış olacaksın. Ve seni kutlayanları kutlayacağım ve seni lanetleyenleri lanetleyeceğim ve yeryüzünün tüm kabileleri sende kutlanacak. Ve Abram gitti, tıpkı Rab ona konuştuğu gibi, ve Lot onunla gitti, Abram ise yetmiş beş yaşındaydı, Haran'dan çıktığı zaman. Ve Abram karısı Sarai'yi ve kardeşinin oğlu Lot'u ve sahip oldukları bütün mallarını ve edindikleri bütün canları Haran'dan aldı ve Kenan topraklarına gitmek üzere çıktılar. Ve Abram o toprakları uzunluğuna, Şekem yerine, yüksek meşeye kadar geçti, ama Kenanlılar o zaman o toprakta oturuyorlardı. Ve Rab Abram'a göründü ve ona dedi: Senin soyuna bu toprakları vereceğim. Ve Abram orada kendisine görünen Rab'be bir sunak inşa etti. Ve oradan Beytel'in doğusundaki dağa doğru ayrıldı ve çadırını orada, batıda Beytel ve doğuda Angai olacak şekilde kurdu ve orada Rabbe bir sunak inşa etti ve Rabbin adını çağırdı. Ve Abram ayrıldı ve giderek çölde kamp kurdu.

Ve yeryüzünde kıtlık oldu, ve Abram Mısır'a orada göçmen olarak yaşamak için indi, çünkü kıtlık yeryüzünde güçlendi. Abram Mısır'a girmek üzere yaklaştığında, Abram karısı Sarai'a şöyle dedi: Biliyorum ki sen güzel yüzlü bir kadınsın. Bu yüzden Mısırlılar seni gördüklerinde, Bu onun karısıdır diyecekler ve beni öldürecekler, ama seni koruyacaklar. O hâlde dedim ki onun kız kardeşiyim, böylece senin sayende bana iyi olur ve canım senin uğruna yaşar. Abram Mısır'a girdiğinde, Mısırlılar onun karısını gördüler ve çok güzel olduğunu anladılar. Ve Firavun'un yöneticileri onu gördü ve onu Firavun'a övdüler ve onu Firavun'un evine getirdiler. Ve onun vasıtasıyla Abram'a iyi davrandılar, ve ona koyunlar, buzağular, eşekler, hizmetkârlar, cariyeler, katırlar ve develer oldu. Ve Tanrı, Abram'ın karısı Sarai yüzünden Firavun'u ve onun evini büyük ve kötü belalarla cezalandırdı.

Firavun Abram'ı çağırđı ve dedi ki, Bana bunu ne yaptın? Neden bana onun senin karın olduğunu söylemedin? Niçin o benim kız kardeşim diye söyledin? Ben onu kendime eş olarak aldım. Şimdi işte karın karşında duruyor, al ve git. Ve Firavun, Abram'ı, onun karısını ve ona ait olan her şeyi göndermek için adamlara emir verdi.

13

Abram, karısı, tüm malları ve Lot ile birlikte Mısır'dan çıkıp çöle gitti. Abram ise hayvanlar, gümüş ve altın bakımından son derece zengindi. Ve geldiği yerden çöle doğru gitti, Beytel'e kadar, çadırının daha önce olduğu yere kadar, Beytel ile Angai arasında. Sunağın yerine, orada ilk başta yaptığı yere; ve orada Abram, Rabbin adını çağırđı. Ve Abram ile birlikte seyahat eden Lot'un koyunları, sığırları ve çadırları vardı. Ve toprak onları birlikte barındırmaya yetmedi, çünkü mülkleri çoktu, ve toprak onları birlikte barındırmaya yetmedi. Abram'ın hayvanlarının çobanları ile Lot'un hayvanlarının çobanları arasında kavga çıktı; Kenanlılar ve Perizziler o zaman o toprakta oturuyorlardı. Abram, Lot'a dedi ki, benim ve senin aranda, benim çobanlarımla senin çobanların arasında savaş olmasın, çünkü biz kardeş insanlarız. İşte tüm toprak senin önünde değil mi? Benden ayrıl; eğer sen sola gidersen, ben sağa giderim, eğer sen sağa gidersen, ben sola giderim. Ve Lut gözlerini kaldırarak Ürdün'ün tüm çevre bölgesini gördü, çünkü Tanrı Sodom ve Gomora'yı yıkmadan önce tümü sulanmıştı, Tanrı'nın cenneti gibi ve Mısır toprakları gibi, Soar'a gelinceye kadar. Ve Lut kendisi için Ürdün'ün tüm çevre bölgesini seçti ve Lut doğudan ayrıldı ve her biri kardeşinden ayrıldı. Abram Kenan topraklarında oturdu, Lot ise çevre bölgenin şehrinde oturdu ve Sodom'da çadır kurdu. Ama Sodom'daki insanlar Tanrı'nın önünde son derece kötü ve günahkârdılar. Tanrı, Lot'un

ondan ayrılmasından sonra Abram'a dedi ki, gözlerini kaldır ve şimdi bulunduğun yerden kuzeye, güneye, doğuya ve denize doğru bak, Çünkü gördüğün tüm toprakları sana ve senin soyuna sonsuza kadar vereceğim. Ve senin soyunu yeryüzünün kumu gibi yapacağım; eğer biri yeryüzünün kumunu sayabilirse, senin soyun da sayılacaktır. Kalk ve toprağı uzunluğuna ve genişliğine dolaş, çünkü onu sana ve senin soyuna sonsuza dek vereceğim. Ve çadırını taşıyan Abram gelip Hebron'da bulunan Mamre meşe ağacının yanına yerleşti ve orada Rabbe bir sunak inşa etti.

14

Şinar kralı Amraphal'ın, Ellasar kralı Ariok'un, Elam kralı Kedorlaomer'in ve milletler kralı Tidal'ın krallığı zamanında oldu ki, Onlar Sodom kralı Balla ile, Gomorra kralı Barsa ile, Adama kralı Sennaar ile, Zeboiim kralı Symobor ile ve Balak kralı ile savaş yaptılar; bu Zoar'dır. Tüm bunlar tuzlu vadi üzerine anlaştılar; bu, tuzlar deniziydi. On iki yıl Kedorlaomer'e hizmet ettiler, on üçüncü yılda ise ayaklandılar. Onondördüncü yılda Kodorlahomor ve onunla birlikte olan krallar geldi ve Aştarot'taki devleri, Karnaim'i, onlarla birlikte olan güçlü ulusları ve Saue şehrindeki Ommaililer'i yok ettiler. Ve Seir dağlarındaki Horiler'i, çölde bulunan Paran terebinti'ne kadar (vurdular). Ve geri dönerek hüküm pınarına geldiler; bu Kadeş'tir. Amalek'in bütün hükümdarlarını ve Hazazon-tamar'da oturan Amorluları kestiler. Sodom kralı, Gomorrah kralı, Admah kralı, Zeboiim kralı ve Balak kralı -ki bu Zoar'dır- çıktılar ve tuzlu vadide onlara karşı savaş düzeni kurdular. Elam kralı Chedorlaomer'e, uluslar kralı Tidal'a, Shinar kralı Amraphel'e ve Ellasar kralı Arioch'a doğru, dört kral beşe karşı. Tuzlu vadi katran kıyularıyla doluydu, Sodom kralı ve Gomora kralı kaçtı ve oraya düştüler, ama geride kalanlar dağlık bölgeye kaçtılar. Sodom ve Gomorra'nın bütün atlarını ve bütün

yiyeceklerini aldılar ve gittiler. Avram'ın kardeşinin oğlu Lot'u ve onun eşyasını aldılar ve ayrıldılar, çünkü o Sodom'da oturuyordu.

Kurtarılanlardan biri gelip İbrani Abram'a haber verdi; kendisi ise Amorlu Mamre'nin meşesi yanında oturuyordu, Eşkol'un ve Onan'ın kardeşi olan. Onlar Abram'ın müttefikleriydi. Abram, kardeşi Lot'un esir alındığını duyunca, kendi evinde doğmuş adamlarını, üç yüz on sekiz kişiyi saydı ve onların peşinden Dan'a kadar kovaladı. Ve gece kendisi ve hizmetkârları onların üzerine düştü, onları vurdu ve Şam'ın solunda bulunan Hoba'ya kadar onları kovaladı. Ve Sodom'un tüm atını geri getirdi, ve yeğeni Lot'u geri getirdi, ve onun tüm mallarını, ve kadınları, ve halkı. Sodom kralı, Kedorlaomer'i ve onunla birlikte olan kralları yendikten sonra geri dönen onu karşılamaya çıktı, Şave vadisine; bu, kralların ovasıydı.

Ve Salem kralı Melkisedek ekmek ve şarap getirdi; o, yüce Tanrı'nın rahipiydi. Ve Abram'ı kutsadı ve dedi: Kutsanmış olsun Abram, göğü ve yeri yaratan en yüce Tanrı'ya. Ve mübarek olsun en yüksek Tanrı, düşmanlarını sana boyun eğmiş olarak teslim eden, ve İbrahim ona her şeyden onda birini verdi. Sodom kralı Abram'a şöyle dedi: Adamları bana ver, ama atları kendin al. Abram, Sodom kralına dedi: Elimi, göğü ve yeri yaratan en yüksek Tanrı Kyprios'a doğru uzatacağım, Eğer bir iplikten ayakkabı bağına kadar senin tüm şeylerinden bir şey alacak olursam, sen Ben Abram'ı zenginleştirdim demeyesin diye. Genç adamların yedikleri ve benimle birlikte giden adamlar Eşkol, Onan, Mamre'nin payı hariç, bunlar pay alacaklar.

Bu sözlerden sonra Rabbin sözü Abram'a bir görümde oldu, diyerek: Korkma Abram, ben senin kalkanınım, ödülün pek çok olacak. Abram diyor ki: Efendi Rabbim, bana ne vereceksin? Ben çocuksuz gidiyorum ve evimin oğlu, Masek'in oğlu, bu Şamlı Eliezer. Ve Abram dedi ki, Madem bana tohum vermedin, evimde doğan benim mirasçım olacak. Ve hemen Rabbin sesi ona geldi, diyerek: Bu sana mirasçı olmayacak, ama senden çıkacak olan, bu sana mirasçı olacak. Onu dışarı çıkardı ve ona dedi, gerçekten göğe bak yukarı ve yıldızları say, eğer onları sayabileceksen, ve dedi, böylece senin soyun olacak. Ve Abram Tanrı'ya inandı ve bu ona doğruluk olarak sayıldı. Ama ona dedi: Ben seni Keldaniler ülkesinden çıkarmış olan Tanrı'yım, bu toprakları sana miras olarak vermek için. Ama dedi ki, Efendi Rab, onu miras alacağımı neye göre bileceğim? Ona dedi: Bana üç yaşında bir düve, üç yaşında bir keçi, üç yaşında bir koç, bir kumru ve bir güvercin al. Ama ona bütün bunları aldı ve onları ortadan böldü ve onları birbirinin karşısına koydu, ancak kuşları bölmedi. Kuşlar cisimlerin, onların ikiye bölünmüş parçalarının üzerine indi ve Abram onlarla birlikte oturdu. Güneşin batışı sırasında Abram'a derin bir trans hali düştü ve işte, büyük ve karanlık bir korku onu sardı. Ve Abram'a şöyle söylendi: Bilerek bileceksin ki senin soyun kendine ait olmayan bir toprakta misafir olacak, ve onları köleleştirecekler, ve onlara kötü davranacaklar, ve onları alçaltacaklar, dört yüz yıl. Ama onların köle olarak hizmet edecekleri ulusu ben yargılayacağım; bundan sonra ise buradan büyük servetle çıkacaklar. Sen ama atalarına barış içinde gideceksin, güzel bir yaşlılıkta beslenmiş olarak. Dördüncü kuşakta buraya geri dönecekler, çünkü Amorlular'ın günahları henüz şimdiye kadar dolmamıştır. Güneş batıya doğru olduğunda, bir alev meydana geldi ve işte tüten bir fırın ve ateş meşaleleri ortaya çıktı; bunlar bu bölünmüş parçaların ortasından geçti. O gün Rab, Abram'a bir antlaşma yaptı ve dedi: Senin soyuna bu

toprakları vereceğim, Mısır ırmağından büyük Fırat ırmağına kadar. Kenililer'i, Kenizziler'i ve Kadmonlular'ı, ve Hititlileri ve Perizlileri ve Refahları ve Amoritler'i ve Kenanlılar'ı ve Hivliler'i ve Girgaşlılar'i ve Yevuslular'ı.

16

Sarai, Abram'ın karısı, ona çocuk doğurmamıştı ve onun Mısırlı bir cariyesi vardı, adı Hagar'dı. Sarai, Abram'a dedi ki: İşte Rab beni doğurmaktan alıyordu; öyleyse cariyeme gir ki ondan çocuk elde edeyim. Abram ise Sarai'nin sesine kulak verdi. Ve Abram'ın karısı Sarai, Abram'ın Kenan topraklarında oturmasından on yıl sonra, kendi hizmetçisi Mısırlı Hacer'i alarak onu kocası Abram'a eş olarak verdi. Ve Hacer'e girdi ve gebe kaldı ve hamile olduğunu gördü ve hanımı onun gözünde değersizleştirdi. Sarai, Abram'a dedi ki, senden haksızlığa uğruyorum, ben cariyemi senin bağrına verdim, ama o hamile olduğunu görünce, onun önünde küçük düşürüldüm. Tanrı benim ve senin aranda yargılasın. Abram Sarai'ya dedi ki: İşte hizmetçin senin ellerindedir, ona sana hoş geldiği gibi davran. Sarai ona kötü davrandı ve o da onun yüzünden kaçtı.

Rabbin meleği onu çölde, Şur yolundaki su pınarının başında buldu. Ve Rabbin meleği ona dedi: Hagar, Sarai'nin cariyesi, nereden geliyorsun ve nereye gidiyorsun? Ve o dedi: Hanımım Sarai'nin yüzünden kaçıyorum. Rabbin meleği ona dedi ki, hanımının yanına dön ve onun elleri altında kendini alçalt. Ve Rabbin meleği ona dedi ki: Senin soyunu çoğalta çoğalta artıracam ve çokluğundan dolayı sayılamayacak. Ve Rabbin meleği ona dedi ki, işte sen rahimdesin ve bir oğul doğuracaksın ve onun ismini İsmail koyacaksın, çünkü Rab senin alçaltılmanı duydu. Bu kaba bir adam olacak, onun elleri herkesin üzerine

olacak, ve herkesin elleri onun üzerine olacak, ve bütün kardeşlerinin yüzüne karşı oturacak. Ve ona doğru konuşan Rabbin adını Sen beni gören Tanrısın diye çağırdı, çünkü dedi ki, Gerçekten de bana görünen kişiyi yüz yüze gördüm. Bunun için o kuyuya önünde gördüğüm kuyu adını verdi; işte Kadeş ile Barad arasındadır. Ve Hacer, Abram'a bir oğul doğurdu ve Abram, Hacer'in kendisine doğurduğu oğlunun adını İsmail koydu. Abram seksen altı yaşındaydı, Hagar Abram'a İsmail'i doğurduğunda.

17

Abram doksan dokuz yaşında oldu. Rab Abram'a göründü ve ona dedi: Ben senin Tanrın'ım, önümde hoşnut edici ol ve kusursuz ol. Ve ahdimi benimle seninle arasında kuracağım ve seni son derece çoğaltacağım. Ve Abram yüzünün üzerine düştü. Ve Tanrı ona diyerek konuştu: Ve ben, işte benim ahdim seninledir ve sen ulusların çokluğunun babası olacaksın. Ve senin adın artık Abram çağrılmayacak, ama senin adın Abraham olacak, çünkü seni birçok ulusun babası yaptım. Ve seni son derece çok artıracığım ve seni milletlere koyacağım ve krallar senden çıkacak. Ve ahdimi senin ile senin tohumun arasında, onların nesilleri boyunca ebedi bir ahit olarak kuracağım; senin ve senin soyunun Tanrısı olmak için. Ve sana ve senden sonraki soyuna, içinde ikamet ettiğin toprakları, bütün Kenan topraklarını ebedi mülk olarak vereceğim ve onların Tanrısı olacağım. Ve Tanrı İbrahim'e dedi: Sen ise benim antlaşmamı koruyacaksın, sen ve senin soyun, senden sonra nesilleri boyunca. Ve bu, sizin tutacağınız antlaşmadır: Benimle sizin aranızda ve sizden sonra senin soyunla onların nesillerine kadar, sizin her erkeğiniz sünnet edilecektir. Ve sünnet derinizin etini sünnet ettireceksiniz ve bu benimle aranızda antlaşmanın işareti olacaktır. Ve sekiz günlük çocuk size sünnet edilecek, nesilleriniz boyunca her erkek, hem

evde doğan hem de senin soyundan olmayan her yabancı oğuldan gümüşle satın alınan. Evinde doğan ve gümüşle satın alınan mutlaka sünnet edilecek, ve antlaşmam bedeniniz üzerinde ebedi bir antlaşma olacak. Ve sünnetlenmemiş erkek ki sekizinci günde sünnet derisinin etini sünnetlenmeyecek, o ruh kendi ırkından yok edilecek, çünkü benim antlaşmamı bozdu. Ve Tanrı, İbrahim'e dedi ki: Senin karın Saray'ın adı artık Saray olarak çağrılmayacak, onun adı Sara olacak. Onu kutsayacağım ve sana ondan bir çocuk vereceğim ve onu kutsayacağım ve uluslar olacak ve ulusların kralları ondan çıkacak. Ve İbrahim yüzüstü düştü ve güldü, ve zihninde şöyle dedi: Yüz yaşındaki birine oğul olacak mı? Ve Sara doksan yaşında doğuracak mı? Abraham Tanrı'ya dedi ki, bu İsmail senin önünde yaşasın. Tanrı, İbrahim'e şöyle dedi: Evet, karın Sara sana bir oğul doğuracak ve onun adını İshak koyacaksın. Onunla ebedi bir antlaşma kuracağım; ona ve ondan sonra gelen soyuna Tanrı olacağım. İsmail hakkında ise, işte seni duydum ve işte onu kutsadım ve onu artıracacağım ve onu pek çok çoğaltacağım, on iki millet doğuracak ve onu büyük bir millet yapacağım. Ama ahidimi İshak'a kuracağım, Sara'nın sana bu zamanda, gelecek yılda doğuracağı çocuğa. Onunla konuşmayı tamamladı ve Tanrı, Abraham'ın yanından yukarı çıktı.

Ve İbrahim kendi oğlu İsmail'i, bütün ev halkını, gümüşle satın alınan herkesi ve İbrahim'in evindeki bütün erkekleri aldı ve Tanrı'nın ona söylediği gibi, o günün vaktinde onların sünnetsizliklerini sünnet etti. Abraham doksan dokuz yaşındaydı, sünnet derisinin etini sünnet ettirdiği zaman. İsmail, onun oğlu on üç yaşındaydı, sünnet derisinin eti sünnet edildiği zaman. O günün zamanında İbrahim sünnet edildi ve oğlu İsmail, Ve onun evinin tüm erkekleri, onun evde doğanları ve yabancı uluslardan gümüşle satın alınanlar.

Tanrı ona Mamre meşesinde göründü, o öğlen vakti çadırının kapısında otururken. Gözlerini yukarı kaldırıp baktı ve işte üç adam onun üstünde duruyordu, ve onları görünce çadırının kapısından onları karşılamaya koştu ve yere secde etti. Ve dedi, Efendim, eğer gözünde lütuf bulduysam, kulunun yanından geçme. Su alınsın, ayaklarınızı yıkasınlar ve ağacın altında serinleyin. Ve ekmek alacağım ve yiyeceksiniz. Ve bundan sonra yolunuza devam edeceksiniz, çocuğunuza doğru saptığımız için. Ve dedi: Böyle yap, söylediğin gibi. Ve Abraham çadıra, Sarah'ya doğru acele etti ve ona dedi ki, acele et ve üç ölçek ince unu yoğur ve küllerde pişmiş ekmekler yap. Ve İbrahim öküzlerin yanına koştu ve yumuşak ve güzel bir buzağı aldı ve hizmetkâra verdi ve onu hazırlaması için acele etti. Tereyağını, sütü ve hazırladığı danayı aldı ve onların önüne koydu ve yediler, kendisi ise ağacın yanında duruyordu.

Ona dedi ki, Karın Sara nerede? O da cevap verdi, İşte çadırda. Ama dedi, dönerek bu zamana göre, mevsimler içinde sana geleceğim ve senin karın Sara bir oğula sahip olacak. Sara ise onun arkasında, çadırın kapısında duydu. Abraham ve Sarah yaşlılardı, günlerde ilerlemiş kişilerdi ve Sarah'nın kadınca halleri kesilmişti. Sara kendi kendine gülerek dedi ki: Bu şimdiye kadar bana olmadı, efendim de yaşlı. Ve Rab, Abraham'a dedi: Neden Sarah kendi içinde güldü ve Gerçekten doğuracak mıyım? Ben ise yaşlanmış oldum dedi? Tanrı'dan hiçbir söz imkansız olmayacak; bu zamanda sana döneceğim ve Sara'nın bir oğlu olacak. Sara inkar etti ve dedi ki: Gülmedim, çünkü korkmuştum. Ve ona dedi: Hayır, fakat güldün.

Adamlar oradan ayağa kalkarak Sodom ve Gomorra'nın üzerine baktılar. Abraham ise onlarla birlikte yolculuk ediyor, onları uğurluyordu. Ama Rab dedi, ben yapmakta olduğum şeyleri kulum İbrahim'den gizlemeyeceğim. Abraham ise büyük ve çok sayıda bir ulus olacak ve yeryüzünün bütün ulusları onun aracılığıyla kutsanacak. Biliyordum çünkü oğullarına ve ondan sonra evine emredecek ve Rabbin yollarını koruyacaklar, doğruluk ve adalet yapacaklar, öyle ki Rab İbrahim'e ona söylediği her şeyi getirsin. Rab dedi ki, Sodom'un ve Gomora'nın feryadı bana çoğalmıştır ve onların günahları son derece büyüktür. İnerek göreceğim; onların bana gelen feryadları tamamlanıyor mu, yoksa değil mi, bileyim diye. Ve adamlar oradan geri dönerek Sodom'a geldiler, Abraham ise hala Rabbin önünde duruyordu. Ve Abraham yaklaşarak dedi: Adil olanı dinsizle birlikte yok etme, yoksa adil olan da dinsiz gibi olacak. Eğer şehirde elli doğru kişi varsa, onları yok edecek misin? Elli doğru kişi sebebiyle tüm yeri bağışlamayacak mısın, eğer onlar orada varsa? Hiçbir şekilde sen bu sözü yapmayacaksın, adil olanı tanrısızla birlikte öldürmek için, ve adil olan tanrısız gibi olacak, hiçbir şekilde! Bütün dünyayı yargılayan sen, yargı yapmayacak mısın? Rab dedi ki, eğer Sodom'da şehrin içinde elli adil kişi olsalar, onlar yüzünden bütün şehri ve tüm yeri bağışlayacağım. Ve Abraham cevap vererek dedi: Şimdi Rabbime konuşmaya başladım, oysa ben toprak ve külüm. Eğer elli adil kişi kırk beşe düşerse, beşin uğruna tüm şehri yok edecek misin? Ve dedi: Hayır, yok etmeyeceğim, eğer orada kırk beş bulursam. Ve ona doğru hâlâ konuşmak için ekledi ve dedi: Ama eğer orada kırk bulunursa, ve dedi: Kırk uğruna yok etmeyeceğim. Ve dedi, Efendim, konuşacak olursam bir şey değil mi? Eğer orada otuz bulunursa? Ve dedi, Otuz kişi için yok etmeyeceğim. Ve dedi, Madem Rab'be konuşmak hakkına sahibim, eğer orada yirmi bulunursa? Ve dedi, Orada yirmi bulursam yok etmeyeceğim. Ve dedi, Efendim, bir kez daha

konuşsam olmaz mı? Ya orada on kişi bulunursa? Ve dedi, On kişi uğruna yok etmeyeceğim. Rab, İbrahim'le konuşmayı bıraktığında gitti ve İbrahim kendi yerine döndü.

19

İki melek akşam vakti Sodom'a geldiler. Lot, Sodom'un kapısının yanında oturuyordu. Lot onları görünce karşılamak için ayağa kalktı ve yüzüstü yere kapanarak secde etti. Ve dedi: İşte efendiler, kulunuzun evine uğrayın ve konaklayın, ayaklarınızı yıkayın ve sabah erkenden kalkarak yolunuza devam edeceksiniz. Ve dediler: Hayır, ama meydanda konaklayacağız. Ve onlara ısrar etti ve ona doğru döndüler ve onun evine girdiler ve onlara içecek yaptı ve onlara mayasız ekmek pişirdi ve yediler. Uyumadan önce, şehrin adamları, Sodomlular evi çevrelediler, genç adamdan yaşlıya kadar, bütün halk birlikte. Ve Lut'u çağırıyorlardı ve ona diyorlardı: Bu gece sana giren adamlar nerede? Onları bize çıkar ki onlarla ilişkide bulunalım. Lot onlara doğru eşiğe çıktı ve kapıyı arkasından kapattı. Ama onlara şöyle dedi: Hiçbir şekilde kardeşler, kötülük yapmayın. Benim iki kızım var, onlar erkek tanımadılar, onları size çıkaracağım ve onları size hoş geldiği gibi kullanın, yalnız bu erkeklere haksızlık yapmayın, çünkü onlar benim damımın barınağı altına girdiler. Ona dediler ki: Çekil oradan! Geçi ikamet etmek için geldin, yargıç mı olacaksın şimdi? Öyleyse sana onlardan daha kötü muamele edelim. Ve Lut'a şiddetle baskı yaptılar ve kapıyı kırmak için yaklaştılar. Adamlar ellerini uzatarak Lot'u kendilerine doğru eve çektiler ve evin kapısını kapattılar. Evin kapısının önünde bulunan adamları, küçüğünden büyüğüne kadar körlükle vurdular ve kapıyı ararken şaşkına döndüler. Adamlar Lot'a dediler ki, burada sana ait damatların, oğulların ya da kızların var mı? Ya da şehirde sana ait başka biri var mı? Buradan çıkar, Çünkü biz bu yeri yok ediyoruz,

zira onların feryadı Rabbin önünde yükseldi ve Rab bizi onu yok etmek için gönderdi. Lot dışarı çıktı ve kızlarını almış olan damadlarına konuştu ve dedi ki: Kalkın ve bu yerden çıkın, çünkü Rab şehri yok ediyor. Ama damadlarının önünde şaka yapıyor gibi göründü. Ama şafak söktüğünde, melekler Lut'u acele ettiriyorlardı, diyorlardı ki, kalk, karını ve sahip olduğun iki kızını al ve çık git, böylece sen de şehrin yasadızlıklarıyla birlikte mahvolmayasın. Ve rahatsız oldular ve melekler onun elini, karısının elini ve iki kızının ellerini tuttular, çünkü Rab onu esirgemişti.

Ve onları dışarı çıkardıkları zaman oldu ki, dediler: Kurtararak kurtar kendi ruhunu, arkana bakma, tüm bölgede durma, dağa kurtar kendini, sakın sürüklenip alınmayasın. Lot onlara dedi ki, yalvarıyorum Rab, kulun senin önünde merhamet bulduğu için ve sen benim üzerimde yaptığın adaletini büyüttün, ruhumu yaşatmak için, ama ben dağa kurtulmaya muktedir olamayacağım, kötülükler beni yakalamasın diye ve öleyim. İşte bu şehir, oraya sığınmam için yakın, o küçüktür, ve orada kurtarılacağım, küçük değil mi? Ve canım senin sayende yaşayacak. Ve ona dedi: İşte senin yüzüne hayret ettim ve bu söz üzerine, hakkında konuştuğun şehri yıkmayacağım. Acele et bu yüzden orada kurtulmak için, çünkü sen oraya gelene kadar hiçbir şey yapamayacağım. Bu yüzden o şehrin adını Zoar koydu. Güneş toprağın üzerine çıktı ve Lot Zoar'a girdi. Ve Rab, Sodom ve Gomora üzerine kükürt ve ateş yağdırdı, Rab'bin yanından gökten. Ve bu şehirleri, tüm çevre bölgesini, şehirlerde yaşayan tüm sakinleri ve topraktan biten her şeyi yıktı. Ve onun kadını arkasına baktı ve tuz sütünü oldu. Abraham sabah erkenden Rabbin önünde durduğu yere gitti. Ve Sodom'un ve Gomorrah'ın üzerine baktı ve çevre bölgenin üzerine, ve gördü ki işte topraktan bir alev yükseliyordu, tıpkı bir fırının buharı gibi. Tanrı çevre bölgenin

tüm şehirlerini yok ettiğinde, Tanrı İbrahim'i hatırladı ve Rab'bin Lut'un içlerinde yaşadığı şehirleri yıktığı sırada Lut'u yıkımın ortasından gönderdi.

Lot Zoar'dan çıkıp dağa gitti ve kendisi ile iki kızı orada oturdu, çünkü Zoar'da oturmaktan korktu, ve kendisi ile iki kızı mağarada oturdu. Yaşlı olan genç olana dedi ki, babamız yaşlıdır ve yeryüzünde tüm dünyada olduğu gibi bize gelecek kimse yoktur. Gel, babamıza şarap içirelim, onunla yatalım ve babamızdan soy diritelim. O gece babalarına şarap içirdiler ve büyük kız girerek o gece babasıyla yattı ve baba onun ne yatışında ne de kalkışında farkında olmadı. Ertesi gün oldu ve büyük kız kardeş küçük kız kardeşe dedi ki: İşte dün gece babamızla yattım, bu gece de ona şarap içirelim ve sen girerek onunla yat, ve babamızdan soy devam ettirelim. O gece de babalarına şarap içirdiler ve küçük olan girerek babasıyla yattı, ve o, onun yatışında ve kalkışında bilmedi. Ve Lot'un iki kızı babalarından gebe kaldılar. Ve büyük kız bir oğul doğurdu ve onun adını Moab koydu, Babamdan diyerek, bu Moabluların babası bugüne kadar. Küçük kız da bir oğul doğurdu ve onun adını Amman koyarak dedi: Benim soyumun oğlu, bu Ammonlular'ın babasıdır bugüne kadar.

20

Ve İbrahim oradan güneye doğru toprağa taşındı ve Kadeş ile Şur arasında oturdu ve Gerar'da misafir olarak kaldı. Abraham, karısı Sarah hakkında O benim kız kardeşimdir dedi, çünkü O benim karımdır demekten korktu, şehrin adamları onun yüzünden onu öldürmesinler diye. Gerar kralı Abimelek gönderdi ve Sarah'ı aldı. Ve Tanrı gece uykuda Abimelek'e girdi ve dedi: İşte sen aldığın kadın yüzünden öleceksin, o ise bir adamla evli biridir.

Abimelech ama ona dokunmadı ve dedi: Rab, bilmeyen ve adil bir milleti yok edecek misin? Kendisi bana kız kardeşim demedi mi? Ve o da bana erkek kardeşim dedi. Temiz bir kalple ve doğru ellerle bunu yaptım. Tanrı ona uykuda dedi, ve ben bildim ki bunu temiz bir kalple yaptın, ve seni bana karşı günah işlemekten esirgedim, bunun için sana ona dokunmana izin vermedim. Şimdi kadını adama geri ver, çünkü o bir peygamberdir ve senin için dua edecek ve yaşayacaksın; ama eğer geri vermezsen, bil ki sen ve bütün sana ait olanlar ölecek. Ve Abimelek sabah erkenden kalktı ve bütün adamlarını çağırdı ve bütün bu sözleri onların kulaklarına anlattı, bütün insanlar da çok korktular. Ve çağırdı Abimelek'i Abraham'ı ve dedi ona, ne bu yaptın bize? Kesinlikle değil günahladık içine seni, çünkü getirdin üzerine beni ve Abimelek, Abraham'a dedi ki: Neyi görerek bunu yaptın? Abraham dedi ki: Çünkü dedim ki, bu yerde tanrı korkusu yok ve beni karım sebebiyle öldürecekler. Ve gerçekten, o benim kız kardeşimdir babamdan ama annemden değil, ve bana karı oldu. Tanrı beni babamın evinden çıkardığında, ona şöyle dedim: Gireceğimiz her yerde bana bu iyiliği göstereceksin; benim kardeşim olduğumu söyle. Abimelek bin didrahma, koyunlar, buzağılar, çocuklar ve genç kadınlar aldı ve bunları İbrahim'e verdi ve ona karısı Sarah'ı geri verdi. Ve Abimelek Abraham'a dedi: İşte benim toprağım senin önünde, nerede sana hoş gelirse otur. Ama Sarah'a dedi ki: İşte senin kardeşine bin didrahma verdim, bunlar senin yüzünün onuru için sana olacak ve seninle birlikte olan tüm kadınlara, ve her şeyi doğru konuş. İbrahim Tanrı'ya dua etti ve Tanrı Abimelech'i, karısını ve cariyelerini iyileştirdi ve onlar doğurdular. Çünkü Rab, İbrahim'in karısı Sara sebebiyle, Abimelek'in evindeki her rahmi dışarıdan kapatarak kapatmıştı.

Ve Rab Sara'yı söylediği gibi ziyaret etti ve Rab Sara'ya konuştuğu gibi yaptı. Ve gebe kaldıktan sonra Abraham'a yaşlılığında bir oğul doğurdu, Rab'bin ona söylediği zamanda. Ve Abraham, Sarah'nın kendisine doğurduğu oğlunun adını İşhak koydu. İbrahim, İşhak'ı sekizinci günde sünnet etti, Tanrı'nın ona emrettiği gibi. Ve Abraham yüz yaşındaydı, oğlu İşhak ona doğduğunda. Sara dedi ki: Rab beni güldürdü; kim duyarsa benimle birlikte sevinecek. Ve kim Abraham'a Sarah'ın bir çocuk emzirdiğini bildirecek dedi, çünkü yaşlılığımda bir oğul doğurdum. Ve çocuk büyüdü ve süttten kesildi, ve İbrahim büyük bir ziyafet yaptı, oğlu İşhak'ın süttten kesildiği gün. Sara, Mısırlı Hacer'in Abraham'dan olan oğlunu kendi oğlu İşhak ile oynarken gördü Ve İbrahim'e dedi: Bu cariyeyi ve onun oğlunu kov, çünkü bu cariyenin oğlu benim oğlum İşhak ile miras almayacak. Söz, oğlu hakkında İbrahim'in gözünde çok sert göründü. Tanrı, İbrahim'e dedi ki: Çocuk ve cariye hakkında gözünde sert olmasın; Sarah sana ne söylese, onun sesini dinle, çünkü soyun İşhak'tan çağrılacak. Ve bu cariyenin oğlunu da büyük bir ulus yapacağım, çünkü o senin soyundandır. İbrahim sabah kalktı ve ekmeklerle bir tulum su aldı ve Hacer'e verdi ve çocuğu onun omzuna koydu ve onu gönderdi. Gittikten sonra çölde, Yemin Kuyusu civarında dolaştı. Tulumdaki su tükendi ve çocuğu bir köknar ağacının altına bıraktı. Gidip uzaktan, bir yay atışı kadar mesafeden onun karşısına oturdu, çünkü Çocuğumun ölümünü görmeyeceğim dedi. Ve onun karşısına oturdu; çocuk haykırıp ağladı. Tanrı, çocuğun bulunduğu yerden sesini duydu ve Tanrı'nın meleği gökten Hacer'e seslendi ve ona dedi ki: Ne oluyor Hacer? Korkma, çünkü Tanrı çocuğun bulunduğu yerden sesini duydu. Kalk ve çocuğu al, ve onu elinle tut, çünkü onu büyük bir ulus yapacağım. Ve Tanrı onun gözlerini açtı ve yaşayan su kuyusunu gördü ve gitti ve tulumu suyla doldurdu ve çocuğa içirdi. Ve Tanrı çocukla

birlikteydi, büyüdü, çölde yaşadı ve okçu oldu. Ve çölde oturdu ve annesi ona Mısır'ın Paran bölgesinden bir kadın aldı.

O zamanda oldu ki, Abimelek ve onun danışmanı Ohozat ve ordusunun komutanı Fikol, İbrahim'e şöyle dediler: Tanrı yaptığın her şeyde seninledir. Şimdi öyleyse bana Tanrı'ya yemin et ki, bana haksızlık etmeyeceksin, ne tohumuma ne de ismime, ama seninle yaptığım adalete göre benimle ve içinde ikamet ettiğin bu toprakla davranacaksın. Ve Abraham dedi ki, Ben yemin edeceğim. Ve İbrahim, Abimelek'in hizmetkarlarının aldığı su kuyuları hakkında Abimelek'i azarladı. Ve Abimelek ona dedi ki: Bu sözü sana kimin yaptığını bilmedim, sen de bana anlatmadın, ben de duymadım, ancak bugün. Ve Abraham koyunlar ve danalar aldı, Abimelech'e verdi ve ikisi de antlaşma yaptılar. Ve Abraham koyunlardan yedi dişi kuzuyu ayrı olarak ayırdı. Ve Abimelek Abraham'a dedi, Yalnız ayırdığın bu koyunların yedi dişi kuzusu nedir? Ve Abraham dedi ki, yedi dişi kuzuyu benden alacaksın, böylece bunlar bana tanıklık olsun ki, bu kuyuyu ben kazdım. Dolayısıyla o yerin adını Yemin Kuyusu olarak adlandırdı, çünkü orada ikisi de ant içmişlerdi. Ve yemin kuyusunda antlaşma yaptılar, Abimelek, danışmanı Ohozat ve ordusunun komutanı Fikol kalktılar ve Filistinlilerin topraklarına döndüler. Ve Abraham yemin kuyusunun yanına tarla dikti ve orada Rabbin, ebedi Tanrı'nın ismini çağırdı. Abraham, Filistinlerin topraklarında uzun günler oturdu.

22

Ve bu sözlerden sonra Tanrı İbrahim'i test etti ve ona dedi: İbrahim, İbrahim ve o dedi: İşte ben. Ve dedi: Al oğlunu, sevgili oğlunu, sevdiğin İshak'ı ve yüksek toprağa git ve onu orada yakmalık sunu olarak sunup götür, sana söyleyeceğim dağlardan

biri üzerine. İbrahim sabah kalktı ve eşeğini semertti, yanına iki hizmetkârını ve oğlu İshak'ı aldı, yakmalık sunu için odunları yard, kalktı ve gitti, ve Tanrı'nın ona söylediği yere üçüncü günde geldi. Ve Abraham gözlerini kaldırıp baktığında, o yeri uzaktan gördü. Ve İbrahim hizmetkârlarına dedi: Siz burada eşekle oturun, ben ve çocuk şuraya kadar gideceğiz ve tapındıktan sonra size döneceğiz. İbrahim yakmalık sununun odunlarını aldı ve oğlu İshak'a yükledi, elleriyle ateşi ve kılıcı aldı ve ikisi birlikte gittiler. İshak, babası İbrahim'e dedi: Baba. O da dedi: Ne var, çocuğum? Dedi: İşte ateş ve odunlar var, ama yakmalık sunu için koyun nerede? Abraham dedi ki, Tanrı kendisi için yakmalık sunu koyununu görecek, çocuğum. İkisi birlikte gittikten sonra, Tanrı'nın ona söylediği yere geldiler ve İbrahim orada sunağı inşa etti ve odunları yerleştirdi ve oğlu İshak'ı bağladıktan sonra onu sunağın üzerine odunların üstüne yerleştirdi. Ve İbrahim oğlunu kesmek için kılıcı almak üzere elini uzattı. Ve Rabbin Meleği onu gökten çağırdı ve dedi: İbrahim, İbrahim! O da dedi: İşte buradayım. Ve dedi: Elini çocuğun üzerine koyma ve ona hiçbir şey yapma, çünkü şimdi bildim ki sen Tanrı'dan korkarsın ve sevgili oğlunu benim için esirgemediğini. Ve İbrahim gözlerini kaldırıp baktı ve işte boynuzlarından bir çalılığa tutunmuş bir koç gördü. Ve İbrahim gitti ve koçu aldı ve onu oğlu İshak yerine yakmalık sunu olarak sundu.

Ve Abraham o yerin adını Rab gördü diye çağırdı, öyle ki bugün söylesinler: Dağda Rab görüldü. Ve Rabbin Meleği Abraham'ı ikinci kez gökten çağırdı diyerek, Kendim üzerine yemin ettim, diyor Rab, çünkü sen bu sözü yaptın ve senin sevgili oğlunu benim için esirgemediğin için, Gerçekten seni kutsayan kutsayacağım ve senin tohumunu çoğaltan çoğaltacağım, göğün yıldızları gibi ve denizin kenarındaki kum gibi, ve senin tohumun düşmanların şehirlerini miras alacak. Ve senin tohumun içinde

yeryüzünün tüm milletleri kutsanacaklar, çünkü sen benim sesime itaat ettin. Ancak Abraham çocuklarına döndü ve ayağa kalkıp birlikte Ant Kuyusu'na gittiler. Ve Abraham Ant Kuyusu'nda oturdu.

Bu sözlerden sonra oldu ki, İbrahim'e haber verildi ve dediler ki: İşte Milkah da senin kardeşin Nahor'a oğullar doğurdu. Uz ilk oğul ve onun kardeşi Buz ve Suriyelilerin babası Kamuil ve Hazad'ı, Azau'yu, Phaldes'i, Jeldaph'ı ve Bethuel'i. Bethuel, Rebecca'yı doğurdu. Bunlar, Melcha'nın İbrahim'in kardeşi Nahor'a doğurduğu sekiz oğuldur. Ve adı Reuma olan cariyesi de Tabek'i, Taam'ı, Tohos'u ve Moha'yı doğurdu.

23

Sarah'ın ömrü yüz yirmi yedi yıl oldu. Ve Sara, Kenan topraklarında vadi içinde olan Arbok şehrinde öldü; bu Hebron'dur. İbrahim ise Sara için yas tutmak ve ağıt yakmak üzere geldi. Ve Abraham ölüsünün yanından kalktı ve Abraham, Het'in oğullarına diyerek dedi, Ben sizinle birlikte bir misafir ve yabancıyım, öyleyse bana aranızda bir mezar mülkiyeti verin ve ölümü önümden kaldırmak için gömeceğim. Het'in oğulları Abraham'a cevap verdiler, şöyle diyerek: Hayır efendim. Bizi dinle, sen Tanrı'nın yanında bir kralısın aramızda, bizim seçkin mezarlarımızda ölünü göm, çünkü hiçbirimiz mezarını senden esirgemeyecek, ölünü oraya gömmenden. Ayağa kalkan İbrahim ise toprağın halkına, Het'in oğullarına eğildi. Ve Abraham onlara şöyle dedi: Eğer ölümü benim önümden gömmek istiyorsanız, beni dinleyin ve benim için Zohar'ın oğlu Ephron'a konuşun. Ve bana çift mağarayı versin, ona ait olan, tarlasının bir parçasında bulunan, değerli gümüş karşılığında bana onu verin sizin aranızda mezar mülkiyeti için. Ephron, Het oğullarının ortasında

oturuyordu, ama Hittite'li Ephron, Abraham'a, Het oğullarının ve şehre girenlerin hepsinin dinlemesiyle cevap verdi, söyleyerek, Yanımda ol efendim ve beni dinle; tarlayı ve içindeki mağarayı sana veriyorum, tüm vatandaşlarımın önünde sana verdim, ölünü göm. Ve İbrahim, o yerin halkının önünde secde etti. Ve Efron'a, toprağın halkının önünde, kulaklara dedi: Eğer bana karşysan, beni dinle, tarlanın gümüşünü benden al ve ölümü orada gömeceğim. Efron, Abraham'a cevap verdi ve dedi ki, Hayır efendim, duydum ki toprak dört yüz gümüş didrahmadır, ama bu benim ve senin aranda ne ki? Sen ise ölünü göm. Ve Abraham, Efron'u duydu ve Abraham, Efron'a Het oğullarının kulaklarına söylediği gümüşü geri verdi: tüccarlarca kabul edilmiş gümüşten dört yüz didrahma. Ve Efron'un tarlası ayakta kaldı, ki çift mağarada idi, ki Mamre'nin karşısındadır, tarla ve mağara ki onda idi, ve her ağaç ki tarlada idi, ve her şey ki onun sınırlarında çevrededir. İbrahim'e, Het oğullarının önünde ve şehre girenlerin tümünün önünde mülk olarak. Bunlardan sonra İbrahim, karısı Sara'yı Mamre'nin karşısındaki çifte alandaki mağaraya gömdü; bu, Kenan topraklarındaki Hebron'dur. Ve tarla ve içindeki mağara, Het'in oğullarından Abraham'a mezar mülkiyeti olarak onaylandı.

24

Ve Abraham yaşlı ve günleri ilerlemiş idi ve Rab Abraham'ı her şeyde kutsadı.

Ve İbrahim, evinin en yaşlı hizmetkârına, tüm mallarının yöneticisine dedi: Elini uyluğumun altına koy. Ve seni göğün Tanrısı Rab ve yerin Tanrısı üzerine yemin ettiriyorum ki, oğlum İshak'a aralarında yaşadığım Kenanlıların kızlarından kadın almayasın. Ama benim doğduğum topraklara, benim kabileme

gideceksin ve oğlum İshak için oradan bir kadın alacaksın. Hizmetçi ona dedi ki, Acaba kadın benimle birlikte bu topraklara gelmeyi dilemezse, oğlunuzu oradan çıktığınız topraklara geri götürüyüm mi? İbrahim ona dedi ki, kendine dikkat et, oğlumu oraya geri götürme. Göğün Rabbi Tanrısı ve yerin Tanrısı, beni babamın evinden ve doğduğum topraklardan alan, bana konuşan ve bana yemin eden, Bu toprakları sana ve soyuna vereceğim diyen, O'nun kendisi meleğini senin önüne gönderecek ve oğlum için oradan bir eş alacaksın. Eğer kadın seninle bu topraklara gitmeyi istemezse, benim yeminimden temiz olacaksın, yalnız oğlumu oraya geri götürme. Ve hizmetçi elini efendisi İbrahim'in uyluğunun altına koydu ve ona bu söz hakkında yemin etti. Ve hizmetkâr, efendisinin develerinden on deve ve efendisinin tüm iyi mallarından yanına alarak kalkıp Mezopotamya'ya, Nahor şehrine gitti. Ve develeri şehrin dışında su kuyusunun yanında akşama doğru yatırdı, su çeken kadınların çıktığı zamanda.

Ve dedi: Rab, efendim İbrahim'in Tanrısı, bugün önümde beni başarılı kıl ve efendim İbrahim'e merhamet göster. İşte ben su kaynağının başında duruyorum ve şehir sakinlerinin kızları su çekmeye çıkıyorlar. Ve ben hangi genç kıza Su testini eğ ki içeyim dersem, o da bana Sen iç ve develerini de içene kadar sulayacağım derse, işte onu kulun İshak için hazırlamışsındır, ve bununla efendim İbrahim'e merhamet ettiğini bileceğim.

Ve o, zihninde konuşmayı bitirmeden önce, işte Rebeka çıkıyordu; İbrahim'in kardeşi Nahor'un karısı Milka'nın oğlu Betuel'den doğmuş olan ve su testisini omuzlarında taşıyan Rebeka. Ama bakire görünüşte çok güzeldi, bakire idi, hiçbir adam onu bilmemişti, pınara inerek su testisini doldurdu ve çıktı. Genç adam onunla karşılaşmak için koştu ve dedi: Bana testinden biraz su ver içeyim. O ise İç, efendim dedi ve acele etti, su testisini

koluna indirdi ve içmesi bitene kadar ona su içirdi. Ve dedi ki, Senin develerine de su vereceğim, hepsi içene kadar. Ve acele etti ve su testisini yalağa boşalttı ve tekrar su çekmek için kuyuya koştu ve tüm develere su çekti. Adam onu dikkatlice gözlemliyordu ve Rab'bin yolunu başarılı kılıp kılmadığını bilmek için sessiz kalıyordu. Ama bütün develer içmeyi bıraktığında, adam bir drahmi ağırlığında altın küpeler ve onun ellerine on altın ağırlığında iki bilezik aldı. Ve ona sordu ve dedi: Kimin kızıydın? Bana bildir, babanın yanında bizim için konaklayacak yer var mı? O ise ona şöyle dedi: Ben Bathuel'in kızıyım, Melchas'ın Nahor'a doğurduğu. Ve ona dedi ki, Bizde bol saman ve yem var, ayrıca konaklama için yer de var. Ve adam memnun olarak Rab'be secde etti. Ve dedi: Mübarek olsun efendim İbrahim'in Tanrısı Rab, ki O adaletini ve gerçeğini efendimden esirgemedi ve beni de Rab, efendimin kardeşinin evine ulaştırdı. Ve genç kız koşarak annesinin evine bu sözleri bildirdi. Rebecca'nın bir kardeşi vardı, adı Laban'dı ve Laban dışarıda, kaynağın yanındaki adamın yanına koştu. Onun kız kardeşinin ellerindeki küpeleri ve bilezikleri gördüğünde ve kız kardeşi Rebeka'nın Adam bana böyle konuştu dediğini duyduğunda, pınarın yanında develerinin üzerinde duran adamın yanına geldi. Ve ona dedi: Buraya gel, gir, Rabbin kutsanmış! Neden dışarıda duruyorsun? Ben evi ve develer için yer hazırladım. Adam eve girdi ve develeri boşalttı ve develere saman ve yem verdi ve onun ayaklarını ve onunla birlikte olan adamların ayaklarını yıkamak için su verdi. Ve onlara yemek için ekmekler koydu ve dedi ki: Sözlerimi söyleyene kadar yemeyeceğim. Ve dedi ki: Konuş.

Ve dedi ki, Ben Abraham'ın hizmetkârıyım. Rab efendimi çok kutsadı ve o yükseltildi, ve ona koyunlar, buzağular, gümüş, altın, çocuklar, genç kadınlar, develer ve eşekler verdi. Ve efendimin karısı Sarah, o yaşlandıktan sonra efendime bir oğul doğurdu, ve

ona sahip olduğu her Şeyi verdi. Ve efendim beni yemin ettirdi, diyerek: Oğlum için, ben yabancı olarak yaşadığım onların topraklarında, Kenanlıların kızlarından bir kadın almayacaksın. Ama babamın evine gideceksin ve benim kabileme, ve oradan oğlum için bir eş alacaksın. Ama efendime dedim ki, kadın benimle gitmeyebilir. Ve bana dedi: Rab Tanrı, onun önünde hoşnut olduğum, kendi Meleğini seninle gönderecek ve yolunu başarılı kılacak ve oğlum için benim kabilemden ve babamın evinden bir kadın alacaksın. O zaman benim lanetlerimden masum olacaksın, çünkü ne zaman kabileme gelirsen ve sana vermezlerse, benim yeminimden masum olacaksın. Ve bugün pınara gelip dedim ki: Rab, efendim İbrahim'in Tanrısı, eğer sen Şimdi üzerinde yürüdüğüm bu yolumda beni başarılı kılıyorsan, İşte ben su pınarının üzerinde duruyorum ve Şehrin adamlarının kızları su çekmeye çıkıyorlar ve hangi bakireye ben bana ömleğinden biraz su iir dersem o olacak Ve bana Sen de i ve develerine de su vereceğim derse, bu kadın Rabbin kendi hizmetkârı İŐhak için hazırladığı kadındır ve bununla efendim İbrahim'e merhamet ettiğini bileceğim. Zihnim içinde konuşmayı bitirmeden önce, hemen Rebeka omuzlarında su testisi taşıyarak çıkıyordu ve kaynağa indi ve su çekti. Ben de ona, Bana iir dedim. Ve acele ederek su testisini koluna indirdi ve dedi: Sen i, develerini de sulayacağım ve içtiler ve develeri suladı. Ve ona sordum ve dedim ki: Kimin kızıydın, bana söyle. O ise Şöyle dedi: Ben Bethuel'in kızıyım, Nahor'un oğlunun, Milcah'nın ona doğurduğu. Ve ona küpeleri taktım ve bilezikleri ellerine. Ve memnun olarak Rab'be tapındım ve efendim İbrahim'in Tanrısı olan Rab'bi kutsadım; O beni gerçek yolda müreffeh kıldı ki efendimin kardeşinin kızını onun oğlu için alayım. Eğer siz benim efendime merhamet ve adalet gösteriyorsanız bildirin; ama eğer göstermiyorsanız da bildirin ki sağa veya sola döneyim.

Laban ve Bethuel cevap vererek dediler ki, bu mesele Rab'den çıktı, sana kötü veya iyi karşı konuşamayacağız. İşte Rebeka senin önünde, al ve git, ve efendinin oğluna kadın olsun, Rab'bin konuştuğu gibi. İbrahim'in çocuğu onların sözlerini duyduğunda, Rabbe yeryüzüne secde etti. Çocuk gümüş ve altın kaplarla birlikte giysiler getirip Rebeka'ya verdi ve onun kardeşine ve annesine hediyeler verdi. Ve yediler ve içtiler, hem kendisi hem de onunla birlikte olan adamlar, ve uyudular, ve sabah ayağa kalkıp dedi ki, beni gönderin ki efendime gideyim. Ama onun kardeşleri ve annesi dediler ki, bakire bizimle on gün kadar kalsın, ve bundan sonra ayrılacak. O ise onlara dedi ki, beni alıkoymayın, Rab yolunu bana müsait kıldı, beni gönderin ki efendime gideyim. Onlar dediler ki, Çocuğu çağıralım ve onun ağzından soralım. Ve Rebekka'yı çağırdılar ve ona dediler: Bu adamla gidecek misin? O da dedi: Gideceğim. Ve onların kız kardeşleri Rebekka'yı, onun mallarını, İbrahim'in uşağını ve onunla birlikte olanları gönderdiler. Ve Rebeka'yı kutsadılar ve ona dediler: Kız kardeşimiz sen, binlerce on binlere dönüş ve tohumun düşmanlarının şehirlerini miras alsın. Rebeka ve hizmetçileri ayağa kalkarak develerin üzerine bindiler ve adamla birlikte gittiler, ve hizmetçi Rebeka'yı alarak gitti.

İshak çölden Görüş Kuyusu'na göre geçiyordu, kendisi ise güneye doğru toprakta oturuyordu. Ve İshak akşama doğru ovada sohbet etmek için dışarı çıktı ve gözlerini kaldırıp baktığında gelen develeri gördü. Ve Rebeka gözlerini kaldırıp yukarı baktı, İshak'ı gördü ve deveden atladı. Ve hizmetkâra dedi: Ovada bize doğru gelen şu adam kim? Hizmetkâr dedi: Bu benim efendimdir. O ise örtüyü alıp kendini örttü. Ve hizmetkâr İshak'a yaptığı bütün sözleri anlattı. İshak annesinin evine girdi ve Rebeka'yı aldı ve o onun karısı oldu ve onu sevdi ve İshak annesi Sara hakkında teselli buldu.

Ancak Abraham bir kadın aldı, adı Keturah idi. O, ona Zombran'ı, Iezan'ı, Madal'ı, Midian'ı, Iesbok'u ve Soie'yi doğurdu. Iezan, Saba'yı ve Dedan'ı doğurdu, Dedan'ın oğulları ise Asshurim, Letushim ve Leummim'di. Midian'ın oğulları ise Gepher, Apher, Enoch, Abida ve Eldaag idi; bunların hepsi Keturah'ın oğullarıydı. Abraham tüm mülklerini oğlu İshak'a verdi. Ve cariyelerinin oğullarına İbrahim hediyeler verdi ve onları İshak oğlundan, daha o yaşarken, doğuya, doğu topraklarına gönderdi. Bunlar İbrahim'in yaşadığı hayatının yıllarıdır, yüz yetmiş beş yıl. Ve Abraham güzel bir yaşlılıkta, yaşlı bir adam olarak, günlerle dolu halde tükenerek öldü ve halkına katıldı. Ve onu oğulları İshak ve İsmail gömdüler, çift mağaraya, Hititli Sohar oğlu Efron'un tarlasına, ki Mamre'nin karşısındadır. Tarlayı ve mağarayı, Abraham'ın Het oğullarından edindiği, orada Abraham'ı ve karısı Sarah'yı gömdüler. İbrahim öldükten sonra, Tanrı onun oğlu İshak'ı kutsadı ve İshak görüm kuyusunun yanında oturdu. Bunlar İbrahim'in oğlu İsmail'in nesilleridir; onu Sara'nın cariyesi, Mısırlı Hacer, İbrahim'e doğurdu. Ve bunlar İsmail'in oğullarının isimleridir, nesillerinin isimlerine göre: İsmail'in ilk doğanı Nebayot ve Kedar ve Nabdeel ve Massam, ve Masma, ve Duma, ve Masse, Ve Choddan, ve Teman, ve Ietur, ve Naphes ve Kedma. Bunlar İsmail'in oğullarıdır ve bunlar onların çadırlarındaki ve yerleşim yerlerindeki isimleridir; uluslarına göre on iki hükümdar. Ve bunlar İsmail'in hayatının yıllarıdır, yüz otuz yedi yıl, ve tükenerek öldü ve soyuna katıldı. O, Havilah'tan Mısır'ın karşısında bulunan Sur'a kadar, Asurlulara gidene kadar olan bölgede yerleşti; bütün kardeşlerinin karşısında yerleşti.

Ve bunlar İbrahim'in oğlu İshak'ın nesilleridir, İbrahim İshak'ı doğurdu. İshak, Mezopotamya Suriye'den Suriyelinin

Betuel'in kızı Rebeka'yı, Suriyelinin Laban'ın kız kardeşini kendisi için karı olarak aldığında kırk yaşındaydı. İshak, karısı Rebeka için Rab'be yalvarıyordu, çünkü kısırdı, ve Tanrı onu duydu ve karısı Rebeka gebe kaldı. Çocuklar onun içinde zıplıyorlardı ve dedi ki: Eğer bana böyle olacaksa, neden bana bu? Ve Rab'den öğrenmek için gitti. Ve Rab ona dedi ki, iki millet senin karnında vardır ve iki halk senin rahminden ayrılacaktır, ve halk halkı aşacak ve büyük olan küçük olana hizmet edecek. Ve onun doğurma günleri tamamlandı ve işte karnında ikizler vardı. İlk doğan çıktı; kızıldı, bütünüyle sanki tüylü bir deri gibiydi ve onun adı Esav koydular. Ve bundan sonra kardeşi dışarı çıktı ve eli Esav'ın topuğunu tutmuştu, ve onun adı Yakup koydu. İshak ise Rebeka onları doğurduğunda altmış yaşındaydı. Genç adamlar büyüdüler ve Esav avlanmayı bilen kırsal bir adamdı, Yakup ise evde oturan sade bir adamdı. İshak Esav'ı sevdi, çünkü onun avı kendisine yemek oluyordu; Rebeka ise Yakup'u sevdi.

Yakup çorba pişirdi, Esav ise tarladan bitkin halde geldi. Ve Esav, Yakup'a dedi: Beni şu kırmızı çorbadan doyor, çünkü bayılıyorum. Bu yüzden onun adı Edom olarak çağrıldı. Yakup, Esav'a şöyle dedi: Bugün doğumuşluk hakkını bana sat. Ve Esav dedi ki: İşte ben ölmek üzereyim, bu büyüklük hakkının bana ne faydası var? Ve Yakup ona dedi: Bugün bana yemin et. Ve ona yemin etti. Esav ise doğuş hakkını Yakup'a sattı. Jacob ise Esau'ya ekmek ve mercimek çorbası verdi; Esau yedi, içti, kalkıp gitti ve Esau doğuş hakkını küçümsedi.

26

Toprak üzerinde bir kıtlık oldu, daha önce İbrahim'in zamanında olan kıtlıktan ayrı olarak, ve İshak Filistlilerin kralı Abimelek'e Gerar'a gitti. Rab ona göründü ve dedi ki, Mısır'a

inme, fakat sana söyleyeceğim toprakta otur. Ve bu toprakta otur, ben seninle olacağım ve seni kutsayacağım. Çünkü sana ve soyuna bütün bu toprakları vereceğim ve baban Avraham'a ettiğim yemini yerine getireceğim. Ve senin tohumunu göğün yıldızları gibi çoğaltacağım ve senin tohumuna bu toprakların tümünü vereceğim ve yeryüzünün tüm ulusları senin tohumunda kutsanacaklar. Senin baban Avraham benim sesime itaat ettiği için, benim emirlerimi korudu, benim buyruklarımı, benim hükümlerimi ve benim yasalarımı. İshak Gerara'da yerleşti. Yerin adamları onun karısı Rebeka hakkında sordular ve o dedi: Benim kız kardeşimdir. Çünkü Benim karısıdır demeye korktu, yoksa yerin adamları Rebeka için onu öldürebilirlerdi, çünkü o görünüşte güzeldi. Orada uzun zaman kaldı ve Gerar kralı Abimelek pencereden eğilip baktığında, İshak'ı karısı Rebeka ile oynarken gördü. Abimelek İshak'ı çağırdı ve ona dedi: Öyleyse gerçekten senin kadının mıdır? Neden benim kız kardeşimdir dedin? İshak ona dedi: Çünkü dedim ki, onun yüzünden ölmeyeyim. Abimelek ona dedi ki, bize bunu ne yaptın; neredeyse soyumdan biri senin karınla yattı ve üzerimize cehalet getirmiş olurdun. Abimelek bütün halkına emretti, diyerek: Bu adama ve onun karısına dokunan herkes ölümle suçlu olacaktır. İshak o toprakta ekti ve o yıl yüz kat veren arpa buldu, Rab onu kutsadı. Ve adam yükseltildi ve ilerledikçe daha büyük oldu, son derece büyük oluncaya kadar. Ona koyun sürüleri, sığır sürüleri ve çok sayıda tarım arazisi oldu. Filistliler onu kıskandılar. Ve babasının hizmetkârlarının, babasının zamanında kazdıkları tüm kuyuları Filistliler tıkadılar ve onları toprakla doldurdular. Abimelek İshak'a dedi: Bizden ayrıl git, çünkü bizden çok daha güçlü oldun. Ve İshak oradan ayrıldı ve Gerar vadisinde konakladı ve orada yerleşti.

Ve yine İshak, babası İbrahim'in hizmetkârlarının kazdığı su kuyularını kazdı ve Filistinliler, babası İbrahim öldükten sonra onları tıkamıştı ve onlara babasının verdiği isimlere göre isimler verdi. Ve İshak'ın hizmetkârları Gerar vadisinde kazdılar ve orada canlı su kuyusu buldular. Ve Gerar'ın çobanları İshak'ın çobanlarıyla kavga ettiler, suyun kendilerinin olduğunu iddia ederek, ve kuyunun ismini Haksızlık koydular, çünkü ona haksızlık etmişlerdi. Oradan ayrıldıktan sonra başka bir kuyu kazdı, onun hakkında da tartıştılar ve onun adını Düşmanlık koydu. Oradan ayrıldıktan sonra başka bir kuyu kazdı, ve onun hakkında kavga etmediler, ve onun adını Geniş Yer koydu, söyleyerek, Çünkü şimdi Rab bize genişlik verdi ve bizi yeryüzünde çoğalttı.

Oradan yemin kuyusuna gitti. Ve o gece Rab ona göründü ve dedi: Ben senin baban İbrahim'in Tanrısıyım, korkma, çünkü ben seninle ve seni kutsayacağım ve senin soyunu baban İbrahim vasıtasıyla çoğaltacağım. Ve orada bir sunak inşa etti ve Rab bin adını çağırdı ve orada çadırını dikti, İshak'ın hizmetkârları ise orada Gerar vadisinde bir kuyu kazdılar. Ve Abimelech, Gerar'dan ona doğru gitti ve onun danışmanı Ahuzzath ve onun ordusunun komutanı Phicol. Ve İshak onlara dedi: Neden bana geldiniz? Siz benden nefret ettiniz ve beni aranızdan uzaklaştırdınız. The ama dediler, görmüş olarak görmüş olduk ki idi Rab ile senin, ve dedik, olsun öyleyse arasında bizim ve arasında senin, ve yapacağız ile senin anlaşma, Bizimle kötülük yapmaman için, çünkü biz sana iğrenç muamele etmedik, ve sana iyi davrandık, ve seni barış ile gönderdik, ve şimdi sen Rab tarafından mübareksın. Ve onlar için bir ziyafet verdi ve yediler ve içtiler. Ve sabah kalkıp her biri komşusuna yemin etti, ve İshak onları gönderdi, ve ondan esenlik ile ayrıldılar. O gün oldu ki, İshak'ın hizmetkârları gelerek kazdıkları kuyu hakkında ona haber verdiler ve Su bulamadık

dediler. Ve onu Yemin diye çağırđı, bu yüzden o şehre Yemin Kuyusu adını verdi, bugüne kadar.

Esav kırk yaşındaydı ve Hititli Beok'un kızı Yudit'i ve Hititli Elon'un kızı Basemat'ı karı olarak aldı. Ve İshak'a ve Rebeka'ya kavga ediyorlardı.

27

Oldu ki İshak yaşlandıktan sonra, gözleri görmek için karardı ve büyük oğlu Esav'ı çağırđı ve ona dedi: Oğlum, ve o dedi: İŖte buradayım. Ve dedi ki, İŖte yaşlandım ve ölüm günümü bilmiyorum. Ŗimdi bu yüzden kabını al, sadağını ve yayını, ovaya çık ve bana av avla. Ve bana, benim sevdiğim gibi yemekler yap ve bana getir ki yiyeyim, öyle ki ruhum seni ölmeden önce kutsasın. Rebecca, Isaac'ın oğlu Esau'ya konuŖtuđunu duydu, Esau ise babasına av avlamak için ovaya gitti. Rebecca küçük oğlu Jacob'a dedi ki: Bak, babanın kardeŖin Esau'ya konuŖtuđunu duydum, Ŗöyle diyordu: Bana av getir ve bana yemekler yap ki yedikten sonra seni Rabbin önünde kutsayayım ölmeden önce. Ŗimdi oğlum, beni dinle, sana emrettiğim gibi. Ve koyunlara giderek, oradan bana iki yumuŖak ve güzel genç keçi al, ve onları babanın sevdiği gibi yemekler yapacağım. Ve babanın yiyeceğini ona götüreceksin ve yiyecek, öyle ki baban ölmeden önce seni kutsasın. Yakup annesi Rebeka'ya dedi, KardeŖim Esav kıllı bir adamdır, ama ben pürüzsüz bir adamım. Babam bana dokunmasın, onun önünde hor gören biri gibi olacağım ve kendime lanet getireceğim, bereket değil. Annesi ona dedi, Lanetin benim üzerime olsun çocuğum, sadece sesimi dinle ve git bana getir. Gidip aldı ve annesine getirdi, annesi de babasının sevdiği gibi yemekler yaptı.

Ve Rebeka, büyük oğlu Esav'ın yanında evde olan güzel cübbesini alarak, küçük oğlu Yakup'a giydirdi. Ve oğlakların derilerini onun kollarına ve boynunun çıplak yerlerine sardı. Ve yemekleri ve yaptığı ekmekleri oğlu Yakup'un ellerine verdi. Ve babasına getirdi, dedi ama: Baba. O ise dedi: İşte ben buradayım, sen kimsin, çocuğum? Ve Yakup babasına dedi: Ben senin ilk doğanın Esav'ım, sana söylediğin gibi yaptım. Kalk otur ve avımdan ye, böylece ruhun beni kutsasın. İshak oğluna dedi: Bu ne, ey çocuğum, hızlıca buldun? O da dedi: Senin Tanrının Rab önüme teslim etti. İshak, Yakup'a dedi ki: Bana yaklaş ve sana dokunayım, çocuğum, sen benim oğlum Esav mısın, değil misin? Yakup, babası İshak'a yaklaştı ve İshak ona dokundu ve dedi: Ses gerçekten Yakup'un sesi, ama eller Esav'ın elleri. Ve onu tanımadı, çünkü elleri onun, kardeşi Esau'nun elleri gibi kıllıydı, ve onu kutsadı. Ve dedi: Sen benim oğlum Esav mısın? O ise dedi: Benim. Ve dedi ki: Bana getir ve avımdan yiyeceğim, çocuğum, ki ruhum seni kutsasın. Ve ona sundu, ve yedi, ve ona şarap getirdi, ve içti. Ve babası İshak ona dedi: Bana yaklaş ve beni öp, oğlum. Ve yaklaşıarak onu öptü ve giysilerinin kokusunu kokladı ve onu kutsadı ve dedi: İşte oğlumun kokusu, Rabbin kutsadığı dolu tarlanın kokusu gibi. Ve Tanrı sana gökün çiyinden ve yerin bolluğundan ve tahıl ve şarap çokluğundan verebilir. Ve milletler sana hizmet etsin, ve hükümdarlar sana secde etsin, ve kardeşinin efendisi ol, ve babanın oğulları sana secde edecekler; seni lanetleyen lanetli olsun, ama seni kutsayan kutsanmış olsun.

Ve İshak'ın oğlu Yakup'u kutsamayı durdurmasından sonra oldu ki, Yakup babası İshak'ın huzurundan çıktığında, kardeşi Esav avdan geldi. Ve o da yemekler yaptı ve babasına getirdi, ve babasına dedi: Babam kalksın ve oğlunun avından yesin, böylece senin ruhun beni kutsasın. Ve İshak, onun babası, ona dedi: Sen kimsin? O ise dedi: Ben senin ilk doğan oğlum Esav'ım. İshak son

derece büyük bir şaşkınlığa düştü ve dedi ki: Öyleyse bana av avlayan ve getiren, sen gelmeden önce hepsinden yediğim kişi kimdi? Onu kutsadım ve kutlu olacak. Esau, babası Isaac'ın sözlerini duyduğunda, son derece büyük ve acı bir sesle haykırdı ve dedi ki, Beni de kutsa, baba. Ama ona dedi: Kardeşin hile ile geldi ve senin kutsamanı aldı. Ve dedi: Haklı olarak Yakup adı verildi ona, çünkü beni aldattı, işte bu ikinci kez; ilk doğuşluk hakkımı aldı ve şimdi de kutsamayı aldı. Ve Esav babasına dedi: Bana bir kutsama bırakmadın mı, baba? İshak cevap vererek Esav'a dedi ki: Eğer onu senin efendin yapmışsam ve bütün kardeşlerini onun hizmetkârları yapmışsam, tahıl ve şarapla onu desteklemişsem, sana ne yapacağım, çocuğum? Esav babasına dedi: Senin tek bir bereketin yok mu baba? Beni de kutsa baba. İshak derinden etkilendi ve Esav yüksek sesle haykırıp ağladı. Ayrılıklar İshak, onun babası, ona dedi: İşte, yerin bolluğundan senin yerleşimin olacak ve yukarıdan göğün çiyinden. Ve sen kılıcınla yaşayacaksın ve kardeşine hizmet edeceksin, ama ne zaman onun boyunduruğunu boynundan yok edip çözersen.

Ve Esav, babasının kendisini mübarek kıldığı bereket hakkında Yakup'a kin besledi, ama Esav kendi zihninde dedi: Babamın yas günleri yaklaşsın ki, kardeşim Yakup'u öldüreyim. Rebeka'ya büyük oğlu Esav'ın sözleri bildirildi ve haber göndererek küçük oğlu Yakup'u çağırdı ve ona dedi ki, işte kardeşin Esav seni öldürmekle tehdit ediyor. Şimdi bu yüzden çocuğum, sesimi dinle ve kalkıp Harran'a, kardeşim Laban'ın yanına, Mezopotamya'ya kaç. Ve onunla birlikte birkaç gün kal, öfkesi geçene kadar. Ve kardeşinin öfkesi senden geçer ve ona yaptıklarını unuttur, ve haber gönderip seni oradan çağıracağım, sakın bir günde ikinizden de çocuksuz kalayım. Rebeka İshak'a dedi ki, Het oğullarının kızları yüzünden hayatımdan bıktım; eğer

Yakup bu toprakların kızlarından bir karı alacaksa, bana yaşamak ne ki?

28

İshak, Yakup'u çağırarak onu kutsadı ve ona şöyle emretti: Kenanlıların kızlarından kadın almayacaksın. Kalkarak Mezopotamya'ya kaç, annenin babası Bethuel'in evine, ve oradan kendin için annenin kardeşi Laban'ın kızlarından bir kadın al. Tanrım seni kutsasın, seni çoğaltsın, seni artırsın ve sen ulusların toplulukları olacaksın. Ve sana babam İbrahim'in kutsamasını versin, sana ve senden sonra soyuna, senin garip olarak kaldığın toprağı miras alասın diye, onu Tanrı İbrahim'e vermişti. Ve İshak, Yakup'u gönderdi ve o Mezopotamya'ya, Yakup ve Esav'ın annesi Rebeka'nın kardeşi, Suriyeli Betuel'in oğılu Laban'a gitti.

Esav gördü ki İshak Yakup'u kutsadı ve oradan kendisi için bir kadın almak üzere onu Suriye Mezopotamyası'na gönderdi, onu kutsamakta ve ona emrederek şöyle dedi: Kenanlıların kızlarından kadın almayacaksın. Ve Yakup babasını ve annesini dinledi ve Suriye Mezopotamyası'na gitti. Esav da Kenan kızlarının babası İshak'ın gözünde kötü olduklarını görmüştü, Esau, İsmail'e gitti ve İbrahim'in oğılu İsmail'in kızı, Nebayot'un kız kardeşi Maelet'i mevcut karılarına ek olarak kendisine eş olarak aldı.

Ve Yakup yemin kuyusundan çıktı ve Haran'a gitti. Ve bir yere rastladı ve orada uyudu, çünkü güneş batmıştı, ve o yerin taşlarından aldı ve başının altına koydu ve o yerde uyudu. Ve o rüya gördü ve işte yere sabitlenmiş bir merdiven vardı, onun başı göğe ulaşıyordu ve Tanrı'nın melekleri onun üzerinde çıkıyor ve iniyorlardı. Rab onun üzerine duruyordu ve dedi: Ben senin baban

İbrahim'in Tanrısı ve İshak'ın Tanrısıyım, korkma; üzerinde uyuduğun toprak, onu sana ve senin soyuna vereceğim. Ve senin soyun yeryüzünün kumu gibi olacak ve denize, güneye, kuzeye ve doğuya yayılacak ve yeryüzünün bütün kabileleri sende ve senin soyunda kutsanacaklar. Ve işte ben seninle birlikteyim, seni koruyarak gittiğin her yolda, ve seni bu topraklara geri döndüreceğim, çünkü sana söylediğim her şeyi yapana kadar seni asla terk etmeyeceğim. Ve Yakup uykusundan uyandı ve dedi ki: Rab bu yerde var, ben ise bilmiyordum. Ve o korktu ve dedi: Ne kadar korkunç bir yer burası! Bu, Tanrı'nın evi ve göğün kapısından başka bir şey değil. Ve Yakup sabah kalktı ve orada başının altına yerleştirmiş olduğu taşı aldı ve onu sütun olarak dikti ve onun üzerine yağ döktü. Ve o yerin adını Tanrı'nın Evi koydu ve şehrin önceki adı Luz'du. Ve Yakup adakta bulundu, diyerek: Eğer Rab Tanrı benimle olur ve bu yolda, gittiğim yolda beni korur ve bana yiyecek ekmek ve giyecek giysi verirse, Ve beni kurtuluşla babamın evine geri döndürürse, Rab benim Tanrım olacak. Ve bu taş ki ben sütun olarak diktim, bana Tanrı'nın evi olacak ve bana vereceğin her şeyin onda birini sana sunacağım.

29

Ve Yakup ayaklarını kaldırarak doğu topraklarına gitti, Suriyeli Betuel'in oğlu Laban'a doğru, Yakup ve Esav'ın annesi Rebeka'nın kardeşine. Ve gördü, ve işte ovada bir kuyu vardı, orada üç koyun sürüsü onun üzerinde dinleniyordu, çünkü o kuyudan sürüleri sularlardı, ama kuyunun ağzının üzerinde büyük bir taş vardı. Ve orada tüm sürüler toplanıyordu ve kuyunun ağzından taşı yuvarlıyorlardı ve koyunları suluyorlardı ve taşı kuyunun ağzı üzerine, yerine geri koyuyorlardı. Yakup onlara dedi, Kardeşler, siz nerelisiniz? Onlar da dediler, Harran'danız. Ama onlara dedi: Nahor'un oğlu Laban'ı biliyor musunuz? Onlar

da dediler: Biliyoruz. Onlara O iyi mi? dedi. Onlar da İyi dediler ve işte onun kızı Rahel koyunlarla geliyordu. Ve Yakup dedi ki: Gün henüz uzun, hayvanları toplama vakti henüz gelmedi, koyunları sulayıp giderek otlatın. Onlar ise dediler ki: Tüm çobanlar toplanıp taşı kuyunun ağzından yuvarlayana kadar yapamayacağız ve sonra koyunları sulayacağız. O henüz onlarla konuşurken, işte Laban'ın kızı Rahel babasının koyunlarıyla geliyordu, çünkü o babasının koyunlarını otlatıyordu. Yakup, dayısı Laban'ın kızı Rahel'i ve dayısı Laban'ın koyunlarını gördüğünde, yaklaşık kuyunun ağzından taşı yuvarladı ve dayısı Laban'ın koyunlarını suladı. Ve Yakup Rachel'i öptü ve yüksek sesle ağladı. Ve Rahel'e bildirdi ki, babasının kardeşidir ve Rebeka'nın oğludur, ve koşarak babasına bu sözlere göre bildirdi. Laban, kız kardeşinin oğlu Yakup'un adını duyunca, onu karşılamaya koştu, ona sarılıp öptü, onu evine getirdi ve Laban'a bütün bu sözleri anlattı. Ve Laban ona dedi: Sen benim kemiklerimden ve benim etimdensin, ve onunla bir ay kaldı.

Laban Yakup'a dedi ki, sen benim kardeşim olduğun için, bana karşılıksız hizmet etmeyeceksin, söyle bana ücretin nedir? Laban'ın iki kızı vardı; büyüğünün adı Leah, küçüğünün adı Rachel'di. Leah'nın gözleri zayıftı, ama Rachel hem biçim olarak güzeldi hem de görünüş olarak çok güzeldi. Yakup Rahel'i sevdi ve dedi ki, senin daha genç kızın Rahel için sana yedi yıl hizmet edeceğim. Laban ona dedi, Onu sana vermem, onu başka bir adama vermemden daha iyidir; benimle kal. Ve Yakup, Rahel için yedi yıl hizmet etti ve bunlar, onun onu sevmesinden dolayı, onun gözünde birkaç gün gibi idiler. Yakup, Laban'a şöyle dedi: Karımı bana ver, çünkü günler doldu, böylece onun yanına girebilirim. Laban o yerin bütün adamlarını topladı ve bir düğün yaptı. Ve akşam oldu, ve onun kızı Lea'yı alarak Yakup'a getirdi, ve Yakup onun yanına girdi. Laban kızı Lea'ya hizmetçisi Zilpa'yı hizmetçi

olarak verdi. Sabah oldu ve işte Lea idi. Yakup Laban'a dedi ki: Bana bunu ne yaptın? Rahel için sana hizmet etmedim mi? Niçin beni aldattın? Laban cevap verdi: Bizim yerimizde böyle değildir, büyükten önce küçüğü vermek. Öyleyse bunun yedi gününü tamamla, ve sana bunu da vereceğim, benim yanımda çalıştığın işin karşılığında, yedi yıl daha. Yakup böylece yaptı ve bunun yedi gününü tamamladı, ve Laban ona kızı Rahel'i eş olarak verdi. Laban, kızına cariyesi Balla'yı cariye olarak verdi. Ve Rahel'e girdi, ama Rahel'i Lea'dan daha çok sevdi ve ona yedi yıl daha hizmet etti.

Rab Tanrı, Lea'nın sevilmediğini görünce onun rahmini açtı, ancak Rahel kısırdı. Lea gebe kaldı ve Yakup'a bir oğul doğurdu, onun adını Ruben koydu ve dedi ki: Çünkü Rab benim aşığılanmamı gördü ve bana bir oğul verdi, şimdi kocam beni sevecek. Ve yine gebe kaldı ve Yakub'a ikinci bir oğul doğurdu ve dedi ki, Rab nefret edildiğimi işitti ve bana bunu da verdi ve onun adını Şimon koydu. Ve yine gebe kaldı ve bir oğul doğurdu ve dedi ki, şimdi bu zamanda kocam bana bağlanacak, çünkü ona üç oğul doğurdum, bu yüzden onun adını Levi koydu. Ve gebe kalarak yine bir oğul doğurdu ve dedi: Şimdi yine bunun için Rabbe şükür edeceğim. Bu yüzden onun adını Yahuda koydu ve doğurmaktan vazgeçti.

30

Rahel, Yakup'a çocuk doğurmadığını gördüğünde kız kardeşini kiskandı ve Yakup'a dedi ki: Bana çocuklar ver, yoksa öleceğim. Yakup Rahel'e kızarak şöyle dedi: Ben Tanrı'nın yerine miyim ki seni rahmin meyvesinden mahrum eden? Rahel, Yakup'a dedi ki, işte benim cariyem Balla, onunla yat, ve benim dizlerim üzerine doğuracak, ve ben de ondan çocuk sahibi olacağım. Ve ona

Balla'yı, onun genç hizmetçi kadını, karı olarak verdi ve Yakup onun yanına girdi. Ve Rahel'in cariyesi Balla gebe kaldı ve Yakup'a bir oğul doğurdu. Ve Rahel dedi: Tanrı beni haklı buldu ve sesimi duydu, bana bir oğul verdi, bu nedenle onun adını Dan koydu. Ve Rahel'in cariyesi Balla yine gebe kaldı ve Yakup'a ikinci oğlunu doğurdu. Ve Rahel dedi ki: Tanrım bana yardım etti ve kız kardeşimle güreştim ve galip geldim. Ve onun adını Naftali koydu. Lea doğurmaktan vazgeçtiğini gördü ve cariyesi Zilpa'yı aldı ve onu Yakup'a karı olarak verdi ve Yakup onun yanına girdi. Ve Leah'nın hizmetçisi Zilpah gebe kaldı ve Yakup'a bir oğul doğurdu. Ve Lea dedi ki, Ne talih! ve onun ismini Gad koydu. Ve Leah'nın cariyesi Zelpha yine gebe kaldı ve Yakup'a ikinci bir oğul doğurdu. Ve Lea dedi ki: Mutluyum ben, çünkü kadınlar beni mutlu çağıracaklar ve onun adını Aşer koydu. Ruben buğday hasadı gününde gitti ve tarlada mandragora elmaları buldu ve onları annesi Lea'ya getirdi, ve Rachel kızkardeşi Lea'ya dedi, oğlunun mandragoralarından bana ver. Leah dedi ki, Kocamı almış olman sana yeterli değil mi; oğlumun mandrake'lerini de mi alacaksın? Rachel ise dedi ki, Öyle değil, oğlunun mandrake'leri karşılığında bu gece seninle uyusun. Yakup akşam tarladan döndü ve Lea onu karşılamaya çıktı ve dedi ki, bugün bana geleceksin, çünkü seni oğlumun adamotları karşılığında kiraladım, ve o gece onunla yattı. Ve Tanrı Lea'yı dinledi ve gebe kalarak Yakup'a beşinci oğlunu doğurdu. Ve Lea dedi ki: Tanrı bana ödülümü verdi, çünkü hizmetçi kızımı kocama verdim ve onun adını İssakar koydu, ki bu ödül demektir. Ve Lea yine gebe kaldı ve Yakup'a altıncı oğlunu doğurdu. Ve Lea dedi ki, Tanrı bana güzel bir armağan verdi şimdi bu zamanda, kocam beni seçecek, çünkü ona altı oğul doğurdum, ve onun ismini Zebulun koydu. Ve bundan sonra bir kız doğurdu ve onun adını Deina koydu. Tanrı Rachel'i hatırladı ve Tanrı onu duydu ve onun rahmini açtı. Ve gebe kalarak Yakup'a bir oğul

doğurdu. Rahel ise, Tanrım ayıbımı aldı dedi. Ve onun ismini Yusuf koydu, diyerek: Tanrı bana bir oğul daha eklesin.

Rahel Yusuf'u doğurunca, Yakup Laban'a dedi ki, beni gönder, yerime ve toprağıma gideyim. Kadınlarımı ve çocuklarımı geri ver, onlar için sana hizmet ettim ki gideyim, çünkü sen benim sana nasıl hizmet ettiğimi biliyorsun. Laban ona dedi ki: Eğer gözünde lütuf bulduysam, fal baktım çünkü Tanrı senin gelişin sayesinde beni mübarek kıldı. Ücretini bana söyle, vereceğim. Yakup dedi ki, sana nasıl hizmet ettiğimi biliyorsun ve hayvanlarının benimle birlikte ne kadar çok olduğunu biliyorsun. Çünkü benden önce sana ait olanlar azdı ve çokluğa büyüdü, ve Rab Tanrı benim ayağım üzerine seni kutsadı, şimdi öyleyse ne zaman ben de kendime bir ev yapacağım? Ve Laban ona dedi: Sana ne vereceğim? Yakup ona dedi: Bana hiçbir şey vermeyeceksin, eğer bana bu sözü yaparsan, yine senin koyunlarını çobanlık edeceğim ve koruyacağım. Bugün tüm koyunların geçsin ve oradan kuzular arasındaki her koyu renkli koyunu ve keçiler arasındaki her çizgili ve benekli olanı ayır, bunlar benim ücretim olacak. Ve benim adaletim yarın günü bana cevap verecek, çünkü benim ücretim senin önündedir: keçilerde benekli ve çizgili olmayan ve kuzularda koyu olmayan her şey bende çalınmış olacak. Laban ona dedi, senin sözüne göre olsun. Ve o gün benekli ve çizgili tekeler ile benekli ve çizgili bütün keçileri, kuzular arasında koyu renkli olanların hepsini ve aralarında beyaz olanların hepsini ayırdı ve oğullarının eline verdi. Ve üç günlük yol mesafesini aralarına koydu, onlarla Yakup'un arasına. Yakup ise Laban'ın geri kalan koyunlarını güdüyordu. Yakup kendisi için taze sığla ağacı, ceviz ve çınar ağacından çubuklar aldı ve Yakup onları beyaz çizgilerle soydu; yeşili kazıyarak, soyduğu beyaz kısım çubuklar üzerinde alacalı göründü. Ve soyduğu çubukları su yalıklarının teknelerine

yerleştirdi, öyle ki koyunlar içmeye geldiklerinde, çubukların önüne içmeye geldiklerinde, koyunlar çubuklara bakarak gebe kalsınlar. Ve koyunlar çubukların yanında gebe kalıyordu ve koyunlar saf beyaz, alacalı ve kül renkli benekli yavrular doğuruyorlardı. Yakup kuzuları ayırdı ve koyunların karşısına beyaz çizgili koç ile kuzuların içindeki her alaca hayvanı koydu, ve kendisi için sürüleri ayrı tuttu ve onları Laban'ın koyunlarıyla karıştırmadı. Ve oldu ki, koyunlar kızıştığı ve gebe kaldığı zamanda, Yakup çubukları koyunların önüne yalıkların içine koydu, onların çubuklara göre gebe kalmaları için. Ne zaman koyunlar doğurduğunda koymazdı, ama işaretsiz olanlar Laban'ın oldu, işaretli olanlar ise Yakup'un oldu. Ve o adam son derece zenginleşti ve onun çok sayıda hayvanı, öküzleri, hizmetkârları, cariyeleri, develeri ve eşekleri oldu.

31

Yakup, Laban'ın oğullarının sözlerini duydu; onlar diyorlardı ki: Yakup babamızın her şeyini aldı ve babamızın mallarından bütün bu ihtişamı elde etti. Ve Yakup, Laban'ın yüzünü gördü ve işte ona karşı önceki günlerdeki gibi değildi. Rab Yakup'a dedi ki: Babanın toprağına ve soyunun yanına dön, ben seninle olacağım. Yakup, Lea ve Rahel'i sürülerin bulunduğu ovaya çağırıldı. Ve onlara dedi: Ben babanızın yüzünü görüyorum, çünkü bana karşı dün ve önceki gün olduğu gibi değil, ama babamın Tanrısı benimle oldu. Ve siz de biliyorsunuz ki, tüm gücümle babanıza hizmet ettim. Ama babanız beni aldattı ve ücretimi on kere değıştirdi; Tanrı ise ona bana zarar vermesine izin vermedi. Eğer böyle derse, alacalı olanlar senin ücretin olacak ve bütün koyunlar alacalı doğuracak; ama eğer derse, beyaz olanlar senin ücretin olacak ve bütün koyunlar beyaz doğuracak. Ve Tanrı babanızın tüm hayvanlarımı aldı ve onları bana verdi. Ve koyunlar rahimde gebe

kalırken, uykumda gözlerimle gördüm ve işte tekeler ve koçlar koyunların ve keçilerin üzerine çıkıyorlardı; beyaz, benekli ve kül renkli lekeli. Ve Tanrı'nın meleği bana rüyada dedi ki: Yakup! Ben de dedim ki: Nedir? Ve dedi ki: Gözlerini kaldır ve bak, koyunların ve keçilerin üzerine çıkan tekeler ve koçlar benekli, alacalı ve kül renkli beneklidir; çünkü Laban'ın sana ne yaptığını görmüşümdür. Ben, sana Tanrı'nın yerinde görünen Tanrı'yım; orada bana bir sütun meshettin ve orada bana bir adak adadın. Şimdi bu yüzden kalk ve bu topraktan çık ve doğum yerinin topraklarına git ve ben seninle olacağım. Ve Rahel ve Lea cevap vererek ona dediler ki: Babamızın evinde bizim hâlâ payımız veya mirasımız yok mu? Ona yabancılar gibi sayılmadık mı? Çünkü bizi sattı ve gümüşümüzü tüketerek yedi. Tanrı'nın babamızdan aldığı tüm zenginlik ve şan bizim ve çocuklarımızın olacak, şimdi öyleyse Tanrı'nın sana söylediği her şeyi yap. Yakup kalkıp kadınlarını ve çocuklarını develerin üzerine aldı. Ve ona ait tüm malları, Mezopotamya'da elde ettiği tüm eşyasını ve tüm sahip olduklarını götürdü, babası İshak'a Kenan topraklarına gitmek için. Laban koyunlarını kırkmaya gitti, Rachel ise babasının putlarını çaldı. Yakup, Suriyeli Laban'a kaçtığını bildirmemek için gizledi. Ve o, kendisi ve bütün malları ile kaçtı ve nehri geçti ve Gilead dağına yöneldi. Üçüncü gün Suriyeli Laban'a Yakup'un kaçtığı bildirildi. Ve kardeşlerini yanına alarak, yedi gün yol onun peşinden kovaladı ve onu Gilead dağında yakaladı. Tanrı gece uykuda Suriyeli Laban'a geldi ve ona dedi: Kendini koru, Yakup'la asla kötü konuşma. Ve Laban Yakup'a yetişti, Yakup çadırını dağda kurmuştu, Laban da kardeşlerini Gilat dağında yerleştirdi. Laban Yakup'a dedi: Ne yaptın? Niçin gizlice kaçtın ve beni aldattın, ve kızlarımı kılıçla alınmış esirler gibi götürdün? Ve eğer bana bildirmiş olsaydın, seni sevinçle, müzikçilerle, davullarla ve lirle gönderirdim. Ve çocuklarımı ve kızlarımı öpmek için layık görülmedim, şimdi ise akılsızca davrandın. Ve şimdi elim sana

zarar vermek için güçlüdür, ama babanın Tanrısı dün bana dedi ki, Kendini koru, Yakup'la asla kötü konuşma. Şimdi bu yüzden gittin, çünkü arzuyla babanın evine gitmek arzuladın, neden tanrılarımı çaldın? Yakup cevap vererek Laban'a dedi ki, korktum, çünkü dedim ki, kızlarını benden ve tüm benimkileri alırsın diye. Ve Yakup dedi ki: Senin tanrılarını kimin yanında bulursan, kardeşlerimizin önünde yaşamayacak. Yanımda seninkilerin ne olduğunu tanı ve al. Ve onun yanında hiçbir şey tanımadı. Ama Yakup bilmiyordu ki karısı Rahel onları çalmıştı. Laban girip Leah'nın evini aramıştı ve bulamamıştı, Leah'nın evinden çıktı ve Jacob'un evini aramıştı, iki hizmetçinin evinde de aramıştı ve bulamamıştı, sonra Rachel'in evine de girdi. Rachel putları aldı ve onları devenin eyer çantalarına attı ve onların üzerine oturdu. Ve babasına dedi: Ağır alma efendim, senin önünde ayağa kalkamıyorum, çünkü kadınların adeti benim başıma geldi. Laban bütün evde aradı ve putları bulmadı. Yakup kızdı ve Laban'la çekişti, Yakup cevap vererek Laban'a dedi ki: Benim suçum nedir? Benim günahım nedir ki peşimden koştun? Ve evimin tüm eşyalarını aradığın için; senin evinin tüm eşyalarından ne buldun; burada senin kardeşlerinin ve benim kardeşlerimin önünde koy, ve ikimizin arasında yargılasınlar. Bunlar bana yirmi yıl, ben seninle oldum, senin koyunların ve senin keçilerin kısırlaşmadılar, senin koyunlarının koçlarını yemedim. Yabancı hayvanlar tarafından parçalanamı sana getirmedim, gündüz hırsızlıklarını ve gece hırsızlıklarını kendim ödüyordum. Gündüz sıcakla yakılıyordum ve gece donla, ve uyku gözlerimden kaçırıyordu. Bunlar bana yirmi yıl, ben senin evinde oldum, sana on dört yıl iki kızın yerine kölece çalıştım ve altı yıl senin koyunlarında çalıştım ve sen benim ücretimi on kere değiştirdin. Eğer babam İbrahim'in Tanrısı ve İshak'ın korkusu bana olmasaydı, şimdi beni eli boş göndermiş olurdun, alçaltılmamı ve ellerimin emeğini Tanrı gördü ve seni dün azarladı.

Laban cevap vererek Yakup'a dedi ki, kızlar benim kızlarımdır, oğullar benim oğullarımdır, hayvanlar benim hayvanlarımdır ve senin gördüğün her şey benimdir; kızlarıma bugün ne yapabilirim ki, ya da onların doğurdukları çocuklarına? Şimdi bu yüzden gel, ben ve sen arasında bir antlaşma yapalım ve bu benim ve senin aranda bir tanıklık olacak, ama ona dedi, işte bizimle kimse yok, bak Tanrı benim ve senin aranda tanıktır. Yakup bir taş alarak onu sütun olarak dikti. Yakup kardeşlerine dedi ki, Taşları toplayın, ve taşları topladılar ve bir tepe yaptılar ve orada tepenin üzerinde yediler, ve Laban ona dedi, Bu tepe bugün benim ve senin aranda tanıklık eder. Ve Laban onu tanıklık tepesi diye çağırdı, Yakup ise onu tanık tepesi diye çağırdı. Laban Yakup'a dedi ki, işte bu yığın ve benim ile senin aranda kurduğum bu sütun, bu yığın tanıklık eder ve bu sütun tanıklık eder, bu nedenle adı yığın tanıklık eder diye çağırıldı. Ve o görüş ki dedi, Tanrı benim ve senin aranda gözetsin, çünkü birbirimizden ayrılacağız. Eğer kızlarımı alçaltırsan, eğer kızlarımın yanına başka kadınlar alırsan, bak, bizimle birlikte gören kimse yok, Tanrı benim ve senin aramda tanıktır. Eğer ben sana doğru geçmezsem, sen de bana doğru bu tepeyi ve bu sütunu kötülük amacıyla geçmeyeceksin. İbrahim'in Tanrısı ve Nahor'un Tanrısı aramızda yargılasın, ve Yakup babası İshak'ın korkusu üzerine yemin etti. Ve dağda kurban kesti ve kardeşlerini çağırdı ve yediler, içtiler ve dağda uyudular.

32

Laban sabah kalkarak oğullarını ve kızlarını öptü ve onları kutsadı, ve Laban dönüp kendi yerine gitti.

Ve Yakup kendi yoluna gitti ve yukarı bakınca Tanrı'nın kamp kurmuş ordugâhını gördü ve Tanrı'nın melekleri onunla

karşılaştılar. Yakup onları gördüğünde, Bu Tanrı'nın kampıdır dedi ve o yerin adını Kamplar koydu.

Yakup, habercileri önden kardeşi Esav'a, Seir topraklarına, Edom bölgesine gönderdi. Ve onlara şöyle diyerek emretti: Efendim Esav'a şöyle söyleyeceksiniz: Kulun Yakup şöyle söyler: Laban'ın yanında misafir oldum ve şimdiye kadar geciktim. Ve bana sığırlar, eşekler, koyunlar, hizmetkârlar ve cariyeler oldu ve efendim Esav'a bildirmek için gönderdim ki kulun senin önünde lütuf bulsun. Ve melekler Yakup'a döndüler, şöyle dediler: Kardeşin Esav'a geldik ve işte o, dört yüz adamla birlikte seninle karşılaşmaya geliyor. Yakup çok korktu ve sıkıntıya düştü, ve yanındaki halkı, öküzleri, develeri ve koyunları iki kampa böldü. Ve Yakup dedi: Eğer Esav bir kampa gelir ve onu vurursa, ikinci kamp kurtulacak. Yakup dedi ki: Babam İbrahim'in Tanrısı ve babam İshak'ın Tanrısı, bana Doğduğun topraklara dön, seni iyi edeceğim diye söyleyen Rab sen, Bana, kuluna gösterdiğin tüm adalet ve tüm gerçek yeter, çünkü bu değneğimle bu Ürdün'ü geçtim, ama şimdi iki ordugaha dönüştüm. Beni kardeşimin elinden, Esau'nun elinden kurtar, çünkü ben ondan korkuyorum, gelip beni ve anneleri çocuklarıyla birlikte vuracak diye. Sen ama dedin ki, Seni iyi yapacağım ve tohumunu denizin kumu gibi yapacağım ki, çokluğundan sayılmayacak. Ve o gece orada uyudu ve getirdiği hediyelerden aldı ve kardeşi Esav'a gönderdi. İki yüz keçi, yirmi teke, iki yüz koyun, yirmi koç, Emziren develer ve onların yavruları otuz, sığırlar kırk, boğalar on, eşekler yirmi ve taylar on. Ve onları hizmetkârlarına sürü sürü ayrı ayrı verdi, ve hizmetkârlarına dedi ki, benden önce gidin ve sürü ile sürü arasında aralık bırakın. Ve ilk kişiye emretti, diyerek: Eğer kardeşim Esau sana karşılaşır ve seni sorar, diyerek: Kimin adamısın ve nereye gidiyorsun ve kimin bunlar, senin önünde gidenler? Diyeceksin: Senin hizmetkârın Yakup, efendim Esav'a

hediyeler göndermiştir ve işte kendisi bizim arkamızdan geliyor. Ve birinciye, ikinciye, üçüncüye ve bu sürülerin önünde giden herkese emretti, diyerek: Esav sizi bulduğunda bu sözü ona söyleyin, Ve şöyle diyeceksiniz: İşte kulun Yakup bizim arkamızdan geliyor. Çünkü dedi ki, önden giden hediyelerle onun yüzünü yatıştıracağım ve bundan sonra onun yüzünü göreceğim, belki çünkü benim yüzümü kabul edecek. Ve hediyeler onun önünde gitti, kendisi ise o gece kampda uyudu. O gece kalkarak iki karısını, iki cariyesini ve on bir çocuğunu aldı ve Yabbok geçidini geçti. Ve onları aldı, sel yatağını geçti ve bütün mallarını karşıya geçirdi.

Ama Yakup yalnız kaldı ve bir adam onunla sabaha kadar güreşti. Gördü ama ona karşı yapamayacağını ve uyluğunun genişliğine dokundu ve Yakup'un uyluğunun genişliği onunla güreşirken uyuştu. Ve ona dedi, Beni gönder, çünkü şafak söktü. O ise dedi, Seni göndermeyeceğim, eğer beni kutsamazsan. Ona Senin adın nedir? dedi; o da Yakup dedi. Ve ona dedi ki: Senin adın artık Yakup çağrılmayacak, ama İsrail olacak senin adın, çünkü Tanrı ile güçlendin ve insanlarla güçlü olacaksın. Yakup sordu ve dedi ki, Bana adımı bildir. O da dedi ki, Niçin benim adımı soruyorsun? Ve onu orada kutsadı. Ve Yakup o yerin ismini Tanrı'nın Şekli olarak adlandırdı, çünkü Tanrı'yı yüz yüze gördüm ve ruhum kurtarıldı. Tanrı'nın görünümü geçip gittiğinde güneş ona doğdu, o ise uyluğundan topallıyordu. Bunun için İsrail'in oğulları uyluğun çukuru üzerinde olan ve uyuşmuş siniri bu güne kadar yemezler, çünkü Yakup'un uyluğunun çukurundaki uyuşmuş sinire dokunuldu.

Yakup gözlerini kaldırıp baktı ve işte kardeşi Esav dört yüz adamla birlikte geliyordu, ve Yakup çocukları Lea'ya, Rahel'e ve iki cariyeye böldü. Ve iki genç kadını ve onların oğullarını ilk sıraya yerleştirdi, ve Leah ile onun çocuklarını arkaya, ve Rachel ile Joseph'i en sona. Kendisi onların önünde ilerledi ve yedi kez yere secde etti, kardeşine yaklaşıp kadar. Ve Esav onu karşılamaya koştu ve onu kucaklayarak boynuna sarıldı ve onu öptü ve ikisi de ağladılar. Ve Esav yukarı bakarak kadınları ve çocukları gördü ve dedi: Bunlar sana nedir? O ise dedi: Çocuklar ki, onlara Tanrı senin kuluna merhamet etti. Ve genç kadınlar ve onların çocukları yaklaştılar ve secde ettiler. Ve Leah ve onun çocukları yaklaştı ve secde ettiler, ve bunlardan sonra Rachel ve Joseph yaklaştı ve secde ettiler. Ve dedi, Karşılaştığım bütün bu kamplar sana ne için? O da dedi, Kulunun senin önünde lütuf bulması için, efendim. Esav dedi ki: Benim çok şeyim var kardeşim, seninki senin olsun. Yakup dedi ki, eğer senin önünde lütuf bulduysam, benim ellerim vasıtasıyla hediyeleri kabul et, bunun için senin yüzünü gördüm, tıpkı biri Tanrı'nın yüzünü görmüş gibi, ve benden memnun olacaksın. Benim bereketlerimi al, sana getirdiklerimi, çünkü Tanrı bana merhamet etti ve benim her şeyim var; onu zorladı ve aldı. Ve dedi: Ayrılıp düz yoldan gidelim. Ama ona dedi ki: Efendim bilir ki çocuklar daha naziktir ve koyunlar ile inekler benim sorumluluğumda emzirmektedir. Eğer onları bir gün zorlarsam, bütün hayvanlar ölecektir. Efendim kendi kulunun önünden gitsin, ben ise önümdeki yolculuğun durumuna göre ve gençlerin adımına göre yavaş yavaş yolda ilerleyeceğim, ta ki efendimin yanına Seir'e varana kadar. Esav dedi ki, yanında bırakacağım benimle olan halktan seninle. O ise dedi ki, neden bunu? Yeterlidir çünkü senin önünde lütuf buldum, efendim. Esav o gün kendi yoluna Seir'e döndü. Yakup çadırlara doğru ayrıldı ve kendisi için orada evler yaptı, hayvanları için de çadırlar yaptı; bu nedenle o yerin adını Çadırlar koydu.

Ve Yakup, Suriye Mezopotamyası'ndan döndüğünde, Kenan topraklarında bulunan Şekem şehri Salem'e geldi ve şehrin önüne kamp kurdu. Ve orada çadırını kurduğu tarlanın o parçasını, Şekem'in babası Emmor'dan yüz amnon karşılığında edindi. Ve orada bir sunak kurdu ve İsrail'in Tanrısı'nı çağırdı.

34

Leah'nın Yakup'a doğurduğu kızı Dina, yerli halkın kızlarını görmek için dışarı çıktı. Ve onu Şekem gördü, Hivli Emmor'un oğlu, o toprakların hükümdarı ve onu alarak onunla yattı ve onu aşağıladı. Ve Dinas'ın, Yakup'un kızının ruhuna dikkat etti ve bakireyi sevdi ve onun zihnine göre bakireyle konuştu. Şekem, babası Emmor'a dedi ki: Bu kızı bana eş olarak al. Jacob, Emmor'un oğlunun kızı Dinah'ı kirlettiğini duydu, ama oğulları hayvanlarıyla ovadaydılar, Jacob ise onlar gelene kadar sessiz kaldı. Şekem'in babası Emmor, onunla konuşmak için Yakup'a doğru gitti. Yakup'un oğulları kırdan geldiler, ama duyduklarında adamlar çok üzüldüler ve bu onlar için son derece acı vericiydi, çünkü İsrail'de utanç verici bir şey yapmıştı, Yakup'un kızıyla yatmıştı ve böyle olmayacaktı. Ve Emmor onlara şöyle dedi: Oğlum Şekem canı gönülden kızınızı seçti, öyleyse onu ona eş olarak verin. Ve bizimle evlilik yapın, kızlarınızı bize verin ve kızlarımızı oğullarınıza alın. Ve aramızda oturun, ve işte toprak önünüzde geniştir, oturun ve onun üzerinde ticaret yapın ve onda mülk edinin. Şekem onun babasına ve kardeşlerine dedi: Sizin gözünüzde lütuf bulayım ve ne söylerseniz vereceğiz. Başlık parasını çok fazla artırın ve bana ne söylerseniz vereceğim, ve bu kızı bana eş olarak vereceksiniz.

Yakup'un oğulları Şekem'e ve onun babası Emmor'a hile ile cevap verdiler ve onlarla konuştular, çünkü kız kardeşleri Dina'yı

kirlettiler. Ve Dina'nın kardeşleri Simeon ve Levi onlara dediler ki: Bu sözü yerine getiremeyeceğiz, kız kardeşimizi sünnetsiz olan bir adama veremeyiz, çünkü bu bizim için ayıptır. Yalnızca bunda size benzer kılınacağız ve aranızda oturacağız, eğer siz de bizim gibi olursanız, sizin her erkeğiniz sünnet edilirse. Ve kızlarımızı size vereceğiz ve sizin kızlarınızdan kendimize kadınlar alacağız ve yanınızda oturacağız ve tek bir ırk olacağız. Ama eğer sünnet olmak için bizi dinlemezseniz, kızımızı alıp gideceğiz. Ve sözler Emmor'un ve Emmor'un oğlu Şekem'in önünde hoş karşılandı. Ve genç adam bu sözü yapmayı geciktirmedi, çünkü Yakup'un kızına tutulmuştu, kendisi ise babasının evindeki herkesin en şerefliyi. Emmor ve oğlu Şekem şehirlerinin kapısına geldiler ve şehirlerinin adamlarına şöyle konuştular: Şu insanlar barışçıldır, bizimle bu toprakta otursunlar ve onda ticaret yapsınlar, işte toprak onların önünde geniştir, onların kızlarını bize eş olarak alacağız ve bizim kızlarımızı onlara vereceğiz. Sadece bunda bize benzer olacaklar o insanlar bizimle oturmak için, böylece bir halk olmak için, bizim her erkeğimizin sünnet edilmesinde, tıpkı onların da sünnet edilmiş olmaları gibi. Onların sığırları, dört ayaklıları ve malları bizim olmayacak mı? Sadece bunda onlara benzeşelim ve bizimle oturacaklar. Ve Emmor'u ve oğlu Sykem'i dinlediler, şehirlerinin kapısında ticaret yapan herkes ve her erkek sünnet derisinin etini sünnet ettiler.

Üçüncü günde, acı içinde iken, Yakup'un iki oğlu Şimon ve Levi, Dina'nın kardeşleri, her biri kılıcını aldı ve şehre güvenle girdiler ve bütün erkekleri öldürdüler. Emmor'u ve oğlu Şekem'i kılıçla öldürdüler, Dinah'ı Şekem'in evinden aldılar ve çıktılar. Yakup'un oğulları yaralıların üzerine girdiler ve kız kardeşleri Dina'nın kirletildiği şehri yağmaladılar. Ve onların koyunlarını, öküzlerini ve eşeklerini, şehirde ne kadar çok varsa ve ovada ne kadar çok varsa aldılar. Ve onların tüm bedenlerini ve tüm

eşyalarını ve kadınlarını esir aldılar ve şehirde ne varsa ve evlerde ne varsa yağmaladılar. Yakup, Şimon ve Levi'ye dedi ki: Beni nefret edilen yaptınız, öyle ki toprakta oturan herkese, hem Kenanlılara hem de Perizzilere kötü oldum; ben ise sayıca azdım ve üzerime toplanarak beni yok edecekler; ben ve evim yok olacağız. Onlar ise dediler ki, Ama kız kardeşimize fahişe gibi mi davranacaklar?

35

Tanrı Yakup'a dedi ki: Kalk ve Beytel yerine çık, orada otur ve sen kardeşin Esav'ın yüzünden kaçarken sana görünen Tanrı'ya orada bir sunak yap. Yakub evine ve yanındaki herkese dedi: Aranızdaki yabancı tanrıları kaldırın, kendinizi arındırın ve elbiselerinizi değiştirin. Ve kalkıp Beytel'e çıkalım ve orada benim sıkıntı günümde beni dinleyen, benimle olan ve gittiğim yolda beni kurtaran Tanrı'ya bir sunak yapalım. Ve Yakup'a ellerinde olan yabancı tanrıları ve kulaklarındaki küpeleri verdiler, ve Yakup onları Şekem'deki yabancı fıstık ağacının altında sakladı ve bugüne kadar onları yok etti. İsrail Şekem'den çıktı ve Tanrı korkusu etraflarındaki şehirlerin üzerine çöktü ve İsrail oğullarını takip etmediler. Yakup, Kenan topraklarında bulunan ve Beytel olan Luz'a geldi, kendisi ve onunla birlikte olan bütün halk. Ve orada bir sunak inşa etti ve o yerin adını Beytel koydu, çünkü orada Tanrı ona göründü, onun kardeşi Esav'ın yüzünden kaçarken.

Rebeka'nın dadısı Deborah öldü ve Beytel'in aşağısında, meşe ağacının yanına gömüldü ve Yakup onun ismini yas meşesi olarak adlandırdı. Tanrı, Yakup'a Suriye Mezopotamya'sından geldiğinde hâlâ Luz'da göründü ve Tanrı onu kutsadı. Ve Tanrı ona dedi: Senin adın artık Yakup olarak çağrılmayacak, fakat senin adın

İsrail olacak ve onun adını İsrail olarak çağırđı. Tanrı ona dedi ki, ben senin Tanrın'ım, çoğal ve artın, uluslar ve ulusların toplulukları senden olacak ve krallar senin belinden çıkacak. Ve toprağı ki Abraham'a ve Isaac'a verdim, onu sana verdim, sana olacak ve senden sonra senin soyuna bu toprağı vereceğim. Tanrı, onunla konuğuğu yerden yukarı çıktı. Ve Yakup, Tanrı'nın onunla konuğuğu yerde taç bir sütun dikti ve onun üzerine içki sunusu döktü ve onun üzerine yağ döktü. Ve Yakup, Tanrı'nın orada kendisiyle konuğuğu yerin adını Beytel koydu. Yakup Beytel'den ayrıldıktan sonra çadırını Gader kulesinin ötesine dikti. Habratha'ya yaklağıp Efrata'ya gelmek üzereyken Rahel doğurdu ve doğumda zor eylem çekti. Ama onu doğururken zorlandığında, ebe ona dedi ki: Cesaret et, çünkü bu da senin için bir oğuldur. Ruhunu salıverirken oldu ki, çünkü ölüyordu, onun adını acımın oğlu diye çağırđı, ama babası onun adını Benyamin diye çağırđı. Rachel öldü ve Efrata'nın at yarışı meydanının yolunda gömüldü; bu Beytlehem'dir. Ve Yakup onun mezarı üzerine bir sütun dikti, bu Rahel'in mezarı üzerindeki sütundur bu güne kadar. İsrail o toprakta oturduğu zaman, Ruben gitti ve babası Yakup'un cariyesi Ballas ile yattı ve İsrail bunu duydu ve bu onun gözünde kötü görüldü. Yakup'un oğulları on iki idi.

Leah'nın oğulları: Jacob'ın ilk doğanı Reuben, Simeon, Levi, Judah, Issachar, Zebulun. Rahel'in oğulları ise Yusuf ve Benyamin. Rahel'in hizmetçisi Ballas'ın oğulları: Dan ve Naftali. Leah'nın cariyesi Zilpah'ın oğulları ise Gad ve Asher'dir; bunlar Yakup'un Suriye Mesopotamyası'nda doğan oğullarıdır. Yakup, babası İshak'ın yanına Mamre'ye, ovanın şehrine geldi; bu, İbrahim ve İshak'ın ikamet ettiği Kenan topraklarındaki Hebron'dur. İshak'ın yaşıadığı günler yüz seksen yıl oldu. Ve İshak gücü tükenerek öldü ve yağlı ve günleri dolu olarak soyuna katıldı, ve oğulları Esav ve Yakup onu gömdüler.

Bunlar Esav'ın nesilleridir, kendisi Edom'dur. Esau, Kenanlıların kızlarından kendisi için kadınlar aldı: Hittili Ailom'un kızı Ada'yı ve Hivli Sebegon'un oğlu Ana'nın kızı Olibema'yı. Ve İsmail'in kızı, Nebayot'un kız kardeşi Basemath'ı. Ada ona Elifaz'ı doğurdu ve Basemat da Raguel'i doğurdu. Ve Olibema, Ieous'u, Ieglom'u ve Kore'yi doğurdu; bunlar Esau'nun Kenan topraklarında ona doğan oğullarıdır. Esav kadınlarını, oğullarını, kızlarını, evinin tüm halkını, tüm mallarını, tüm hayvanlarını, Kenan topraklarında edindiği her şeyi ve elde ettiği her şeyi aldı ve Esav, kardeşi Yakup'un yüzünden Kenan topraklarından ayrıлып gitti. Onların malları birlikte oturmak için çok fazlaydı ve geçici olarak kaldıkları toprak, mallarının çokluğundan dolayı onları taşıyamıyordu. Esav, Seir dağında yerleşti; Esav'ın kendisi Edom'dur. Bunlar Edom'un babası Esav'ın Seir dağındaki nesilleridir. Ve bunlar Esav'ın oğullarının isimleridir: Elifas, Esav'ın karısı Ada'nın oğlu ve Raguel, Esav'ın karısı Basemath'ın oğlu. Eliphaz'ın oğulları Thaiman, Omar, Zophar, Gothom ve Kenaz oldular. Thamna, Esau'nun oğlu Eliphaz'ın cariyesiydi ve Eliphaz'a Amalek'i doğurdu; bunlar Esau'nun karısı Ada'nın oğullarıdır. Bunlar Raguel'in oğullarıydı: Nahath, Zare, Some ve Moze; bunlar Esau'nun karısı Basemath'ın oğullarıydı. Bunlar Olibemas'ın oğullarıdır; Olibemas, Sebegon'un oğlu Ana'nın kızı ve Esau'nun karısıydı. O, Esau'ya Ieous'u, Ieglom'u ve Kore'yi doğurdu. Bunlar Esav'ın oğullarının liderleridir: Esav'ın ilk doğanı Elifas'ın oğulları, lider Taiman, lider Omar, lider Sofar, lider Kenez. Lider Korah, lider Gothom, lider Amalek; bunlar Eliphaz'ın Idumea topraklarındaki liderleridir, bunlar Ada'nın oğullarıdır. Ve bunlar Esau'nun oğlu Raguel'in oğullarıdır: önder Nahoth, önder Zare, önder Some, önder Moze; bunlar Edom topraklarında Raguel'in önderleridir,

bunlar Esau'nun karısı Basemath'ın oğullarıdır. Bunlar Esav'ın karısı Olibemas'ın oğullarıdır: önder İeous, önder İeglom, önder Kore; bunlar Ana'nın kızı, Esav'ın karısı Olibemas'ın önderleridir. Bunlar Esav'ın oğullarıdır ve bunlar onların liderleridir, bunlar Edom'un oğullarıdır. Bunlar Horlu Seir'in, ülkede oturanın oğullarıdır: Lotan, Şoval, Sivon, Ana. Ve Dişon, Asar ve Rison; bunlar Edom topraklarında Seir oğlunun Horri liderleridir. Lotan'ın oğulları Horit ve Heman oldular ve Lotan'ın kızkardeşi Timna idi. Bunlar Şoval'ın oğullarıdır: Golam, Manahat, Gaibel, Sofar ve Omar. Ve bunlar Zibeon'un oğullarıdır: Aiah ve Ana. Bu, babasının yük hayvanlarını otlatırken çölde Jamin'i bulan Ana'dır. Bunlar ise Ana'nın oğullarıdır: Dişon ve Ana'nın kızı Oholibama. Bunlar ise Dişon'un oğullarıdır: Amadah, Asban, İthran ve Haran. Bunlar ise Asar'ın oğullarıdır: Balaam, Zoukam ve Ioukam. Bunlar ise Rison'un oğullarıdır: As ve Aran. Bunlar Horri önderleridir: önder Lotan, önder Şobal, önder Zibeon, önder Ana, Lider Dişon, lider Asar, lider Rison, bunlar Horri liderleridir, onların liderlikleri içinde Edom topraklarında.

Ve bunlar Edom'da hüküm sürmüş olan krallardır, İsrail'de bir kral hüküm sürmeden önce. Ve Edom'da Beor oğlu Balak hüküm sürdü ve onun şehrinin adı Dennaba idi. Balak öldü ve onun yerine Bosorra'dan Zara oğlu Jobab hüküm sürdü. Jobab öldü ve onun yerine Thaiman topraklarından Asom hüküm sürdü. Asom öldü ve onun yerine Barad'ın oğlu Adad hüküm sürdü, o Moab ovasında Midyan'ı vuran, ve onun şehrinin adı Gethaim. Adad öldü ve yerine Masrekah'tan Samlah hüküm sürdü. Samada öldü ve onun yerine nehir kenarındaki Rooboth'tan Saul hüküm sürdü. Saul öldü ve onun yerine Achohor'un oğlu Ballenon hüküm sürdü. Achohor'un oğlu Ballenon öldü ve onun yerine Barad'ın oğlu Arad hüküm sürdü ve onun şehrinin adı Phogor'du, karısının adı ise Metebeel'di, Maizoob'un oğlu Matraith'in kızı. Bunlar

Esau'nun liderlerinin isimleridir, onların kabilelerinde, onların yerlerine göre, onların bölgelerinde ve onların uluslarında: lider Thamna, lider Gola, lider Jether, Lider Olibemas, lider Helas, lider Finon, Lider Kenez, lider Teman, lider Mazar, Önder Magediel, önder Zaphoin, bunlar Edom'un önderleridir, onların mülkiyetindeki toprakta inşa edilmiş yerlerde, bu Esau Edom'un babasıdır.

37

Yakup, babasının misafir olarak kaldığı Kenan topraklarında oturdu ve bunlar Yakup'un nesilleridir. Joseph on yedi yaşındaydı, babasının koyunlarını kardeşleriyle birlikte güdüyordu, genç olarak, babasının eşlerinden Ballas'ın oğullarıyla ve Zilpah'ın oğullarıyla birlikte, ve Joseph babaları İsrail'e onlar hakkında kötü bir suçlama getirdi. Jacob, Joseph'i bütün oğullarından daha çok severdi, çünkü o onun yaşlılık oğluydu ve ona renkli bir cüppe yaptı. Onun kardeşleri, babanın onu bütün oğullarından daha çok sevdiğini gördüklerinde, ondan nefret ettiler ve ona barışçıl hiçbir şey söyleyemediler. Yusuf bir rüya gördü ve onu kardeşlerine bildirdi. Ve onlara dedi ki: Gördüğüm bu rüyayı dinleyin. Sizin ovanın ortasında demetler bağladığınızı düşündüm, ve benim demetim ayağa kalktı ve dik dikildi, sizin demetleriniz ise döndükten sonra benim demetimi secde ettiler. Kardeşleri ona dediler ki: Sen gerçekten bizim üzerimize hüküm mü süreceksin, yoksa bize egemen mi olacaksın? Ve rüyaları ile sözleri yüzünden ona daha çok nefret etmeye devam ettiler. Başka bir rüya gördü ve onu babasına ve kardeşlerine anlattı ve dedi ki: İşte başka bir rüya gördüm, tıpkı güneş, ay ve on bir yıldız bana secde ediyorlardı. Ve babası onu azarladı ve ona dedi, Nedir bu gördüğün rüya? Acaba gerçekten ben, annen ve kardeşlerin gelerek sana yere secde mi edeceğiz? Kardeşleri onu kışkandılar, ama babası sözü sakladı.

Onun kardeşleri, babalarının koyunlarını otlatmak için Şekem'e gittiler. Ve İsrail, Yusuf'a dedi: Senin kardeşlerin Şekem'de sürü gütmüyorlar mı? Gel, seni onlara göndereceğim. O da ona: İşte ben dedi. İsrail ona dedi, git ve kardeşlerinin ve koyunların iyi olup olmadığını gör ve bana haber ver, ve onu Hebron vadisinden gönderdi, ve Şekem'e geldi. Ve bir adam onu ovada dolaşırken buldu, ve adam ona sordu, diyerek, Ne arıyorsun? O ise dedi ki, Kardeşlerimi arıyorum, bana nerede otlattıklarını söyle. Adam ona dedi ki, buradan ayrıldılar, çünkü onların Dothaim'e gidelim dediklerini duydum, ve Yusuf kardeşlerinin peşinden gitti ve onları Dothaim'de buldu.

Onu uzaktan, onlara yaklaşmadan önce önceden gördüler ve onu öldürmek için kötülük planladılar. Her biri kardeşine dedi ki, İşte şu rüya gören geliyor. Şimdi öyleyse gelin, onu öldürelim ve onu kuyulardan birine atalım ve söyleyelim ki kötü bir vahşi hayvan onu yedi, ve göreceğiz onun rüyalarının ne olacağını. Ruben işitince, onu onların ellerinden kurtardı ve dedi ki: Onu ruha vurmamalım. Ruben onlara dedi, kan dökmeyin, onu çöldeki bu çukurlardan birine atın, ama ona el sürmeyin, böylece onu onların ellerinden kurtarabilsin ve onu babasına geri versin. Ve oldu ki, Yusuf kardeşlerinin yanına geldiğinde, Yusuf'un üzerindeki renkli tuniği soydular. Ve onu alıp kuyuya attılar; kuyu boştu, içinde su yoktu. Oturdular ekmek yemek için ve gözlerini kaldırıp baktılar ve işte Gilead'dan gelen İsmaili yolcular geliyorlardı ve develeri buhur, reçine ve mür ile yüklüydü. Mısır'a götürmek için gidiyorlardı.

Yahuda kardeşlerine şöyle dedi: Kardeşimizi öldürüp kanını gizlememizin ne faydası var? Gelin, onu şu İsmaililere satalım, ellerimiz onun üzerine olmasın, çünkü o bizim kardeşimiz ve bizim etimizdir. Kardeşleri de duydular. Ve Midyanlı tüccarlar

geçiyorlardı, ve Yusuf'u kuyudan çekip çıkardılar, ve Yusuf'u İsmailîlere yirmi altına sattılar. Ve Yusuf'u Mısır'a indirdiler. Ruben kuyuya döndü ama Yusuf'u kuyuda görmedi ve giysilerini yırttı. Ve kardeşlerine döndü ve dedi, Çocuk yok, peki ben şimdi nereye gideyim? Yusuf'un tuniğini aldıktan sonra, bir keçi oğlağı kestiler ve tuniği kanla kirlettiler. Ve alaca tüniği gönderdiler ve babalarına getirdiler ve dediler: Bunu bulduk, senin oğlunun tüniği mi değil mi tanı. Ve onu tanıdı ve dedi: Oğlumun kıyafetidir, kötü bir hayvan onu yedi, bir hayvan Yusuf'u kapıp götürdü. Yakup giysilerini yırttı ve beline çuval bezi koydu ve oğlu için uzun günler yas tuttu. Bütün oğulları ve kızları toplandılar ve onu teselli etmek için geldiler, ama teselli edilmek istemedi, Çünkü oğlumun yanına yas tutarak ölümler diyarına ineceğim diyerek, ve babası onun için ağladı. Midyanlılar ise Yusuf'u Mısır'a, Firavun'un hadım başaşçısı Potifar'a sattılar.

38

O zaman oldu ki, Yahuda kardeşlerinden ayrılıp indi ve Adullamlı bir adama vardı, onun adı Hira idi. Ve Yahuda orada Kenanlı bir adamın kızını gördü; onun adı Şua idi ve onu aldı ve onun yanına girdi. Ve gebe kaldıktan sonra bir oğul doğurdu ve onun adını Er koydu. Ve yine gebe kalarak bir oğul doğurdu ve onun adını Onan koydu. Ve bir oğul daha doğurdu ve onun adını Şilo koydu; bu, onları doğurduğu zaman Kasbi'de idi. Ve Yahuda, ilk doğan oğlu Er için bir kadın aldı, onun adı Tamar'dı. Yahuda'nın ilk doğan oğlu Er, Rab'bin önünde kötüydü ve Tanrı onu öldürdü. Yahuda, Onan'a dedi ki: Kardeşinin karısına gir, onunla evlen ve kardeşin için soy yetiştir. Onan, tohumun kendisine ait olmayacağını bildiği için, kardeşinin karısının yanına her girdiğinde, kardeşine tohum vermemek için toprağa döktü.

Tanrı'nın önünde kötü göründü, çünkü bunu yaptı ve onu da öldürdü.

Yahuda gelini Tamar'a dedi: Oğlum Şilom büyüyene kadar babanın evinde dul olarak otur. Çünkü şöyle düşündü: Kardeşleri gibi bu da ölmesin. Tamar gitti ve babasının evinde oturdu. Günler çoğaldı ve Yahuda'nın karısı Şua öldü, ve Yahuda teselli edildikten sonra koyunlarını kırkanların yanına çıktı, kendisi ve çobanı Adullamlı Hira, Timna'ya. Ve onun gelini Tamar'a bildirildi, söylediler ki, işte senin kayınpederin koyunlarını kırkmak için Tamna'ya çıkıyor. Ve dulluğunun giysilerini üzerinden çıkararak yaz giysisini giydi, kendini süsledi ve Enan kapılarına oturdu; orası Tamna geçit yolundadır, çünkü gördü ki Şilom büyümüştü, ama o, onu ona karı olarak vermemiştii. Ve Yahuda onu gördüğünde, onu bir fahişee olduğunu sandı, çünkü yüzünü örtmüştü ve onu tanımadı. Yoldan ona doğru döndü ve ona dedi: Sana girmeme izin ver, çünkü onun gelini olduğunu bilmiyordu. O ise dedi: Eğer bana girersen bana ne vereceksin? O ise dedi: Ben sana sürülerimden bir keçi oğlağı göndereceğim. O da dedi: Eğer sen göndermene kadar bana bir rehin verirsen. O ama dedi ki: Hangi rehini sana vereceğim? O da dedi ki: Yüzüğünü, gerdanlığını ve elindeki asanı. Ve ona verdi, onun yanına girdi ve onun tohumundan gebe kaldı. Ve ayağa kalkıp gitti ve yaz giysisini üzerinden çıkardı ve dul giysilerini giydi. Yahuda, rehnini kadından geri almak için keçi oğlağını Adullamlı çobanının eliyle gönderdi, ancak onu bulamadı. Yerin adamlarına sordu: Enan'da yol üzerinde olan fahişee nerede? Dediler ki: Burada fahişee yoktu. Ve Yahuda'ya döndü ve dedi ki: Bulamadım, ve o yerdeki adamlar burada fahişee olmadığını söylüyorlar. Yehuda dedi ki, onları ona bıraksın, ama sakın gülünç olmayalım, ben bu oğlağı gönderdim ama sen onu bulamadın. Üç ay sonra Yahuda'ya bildirildi, dediler ki: Gelinin Tamar fahişelik etti ve işte fahişelikten rahminde çocuk

taşıyor. Yahuda dedi: Onu dışarı çıkarın ve yakılsın. Ama o götürülürken kayınpederine haber gönderdi, diyerek: Bu eşyalar kime ait olan adamdan ben hamile kaldım ve dedi: Tanı bu yüzük, zincir ve asa kimin. Yahuda tanıdı ve dedi: Tamar haklı çıkarıldı, ben değil, çünkü onu oğlum Şiloh'a vermedim. Ve onunla bir daha yatmadı. Ve doğum yaptığı zaman oldu ki, rahmine ikizler vardı. Onu doğururken, biri elini öne çıkardı, ebe alarak elinin üzerine kırmızı bağladı ve Bu önce çıkacak dedi. Ama elini geri çekince hemen kardeşi çıktı. O ise dedi: Senin yüzünden çit nasıl yırtıldı? Ve onun adını Phares koydu. Ve bundan sonra kardeşi dışarı çıktı; elinin üzerinde kırmızı iplik vardı ve onun adını Zara koydu.

39

Joseph Mısır'a götürüldü ve onu, oraya getiren İsmaililerin ellerinden, Firavun'un hadımı, baş aşçı, Mısırlı adam Potiphar satın aldı. Ve Rab Yusuf ile idi, ve o başarılı bir adam idi, ve Mısırlı efendisinin evinde oldu. Efendisi biliyordu ki Rab onunla birlikteydi ve ne yaparsa yapsın, Rab onu ellerinde başarılı kıları. Ve Yusuf, efendisinin önünde lütuf buldu ve ona hoşnut etti. Ve onu evinin üzerine atadı ve ona ait olan her şeyi Yusuf'un eline verdi. Onun evinin ve ona ait olan her şeyin üzerine atandıktan sonra, Rab Mısırlının evini Yusuf sayesinde kutsadı ve Rabbin bereketi onun evindeki ve tarlasındaki bütün mallarında oldu. Ve ona ait olan her şeyi Yusuf'un ellerine teslim etti ve yediği ekmek dışında kendi işlerinden hiçbir şey bilmiyordu. Yusuf ise son derece güzel ve yakışıklıydı. Ve bu sözlerden sonra oldu ki, efendisinin karısı gözlerini Yusuf'un üzerine dikti ve dedi ki, benimle yat. O ama istemedi ve efendisinin karısına dedi ki, efendim benim sayemde evinde hiçbir şeyi bilmiyor ve kendisine ait olan her şeyi ellerime verdi, Ve bu evde benden üstün hiçbir şey yoktur, ne de benden hiçbir şey geri tutulmamıştır, senden

başka, çünkü sen onun karısısın. Nasıl yaparım bu kötü işi ve Tanrı'nın önünde günah işlerim? Ne zaman ona Yusuf'a gün be gün konuşsa da, o, onunla yatmak ve onunla birlikte olmak için ona boyun eğmiyordu. Böyle bir gün oldu ve Yusuf işlerini yapmak için eve girdi ve evde içeride kimse yoktu. Ve onu giysilerinden çekti, benimle yat diyerek, ve giysilerini onun ellerinde bırakarak kaçtı ve dışarı çıktı. Onun ellerinde kendi elbiselerini bırakıp kaçtığını ve dışarı çıktığını gördüğünde Ve evde olanları çağırdı ve onlara dedi, şöyle söyleyerek: Bakın, bize İbrani bir çocuk getirdi, bizimle alay etmek için; bana geldi, şöyle söyleyerek: Benimle yat, ve ben büyük sesle bağırdım. Ama o, sesimi yükselttiğimi ve bağırdığımı duyunca, giysilerini yanımda bırakarak kaçtı ve dışarı çıktı. Ve giysileri yanımda bıraktı, efendisi evine gelene kadar. Ve ona bu sözlere göre konuştu, şöyle diyerek: Bize getirdiğin İbrani hizmetçi benimle alay etmek için yanıma geldi ve bana seninle yatacağım dedi. Ama o, sesimi yükselttiğimi ve bağırdığımı duyunca, giysilerini yanımda bırakarak kaçtı ve dışarı çıktı. Efendi, karısının ona söylediği sözleri duyduğunda, Senin hizmetkarın bana böyle yaptı dediğinde, gazapla öfkeleni.

Ve efendi Yusuf'u alarak onu kaleye, kralın mahkumlarının orada tutulduğu yere, kaleye koydu. Ve Rab Yusuf ile idi ve onun üzerine merhamet döktü ve ona baş gardiyanın önünde lütuf verdi. Ve baş gardiyan hapishaneyi Yusuf'un eline verdi ve hapishanedeki tüm tutukluları ve orada yapılan her şeyi o yapıyordu. Hapishanenin baş gardiyanı onun vasıtasıyla hiçbir şey bilmiyordu, çünkü her şey Yusuf'un eli vasıtasıyla oluyordu, Rab onunla olduğu için, ve o ne yaptıysa, Rab onu onun ellerinde başarılı kılıyordu.

Bu sözlerden sonra oldu ki, Mısır kralının baş sakisi ve baş fırıncı, efendileri Mısır kralına karşı günah işlediler. Ve Firavun iki hadımına, baş sakisine ve baş fırıncıya kızdı. Ve onları gözetim altına, hapis haneye, Yusuf'un orada hapsedildiği yere yerleştirdi. Ve baş gardiyan onları Yusuf'a emanet etti ve Yusuf onlara hizmet etti, ve günlerce hapis hanede kaldılar. Ve ikisi de bir gecede rüya gördüler ve zindanda bulunan Mısır kralının baş sakisi ile baş fırıncısının rüyasının görüşü bu idi. Yusuf sabah onların yanına girdi ve onları gördü ve sıkıntılıydılar. Ve Firavun'un hadımlarına, efendisinin yanında onunla birlikte hapis hanede olanlara sordu, diyerek: Neden yüzleriniz bugün asık? Onlar ona dediler ki, bir rüya gördük ve onu yorumlayan yok. Ama Yusuf onlara dedi ki, onların yorumu Tanrı'dan değil mi? Öyleyse bana anlatın. Ve baş saki rüyasını Yusuf'a anlattı ve dedi: Uykumda önümde bir asma vardı. Ama asmada üç dal vardı ve bu geliyordu, sürgünler çıkarmıştı, üzüm salkımları olgunlaşmıştı. Ve Firavun'un kupası elimdeydi, üzümü aldım ve onu kupaya sıktım ve kupayı Firavun'un eline verdim. Ve Yusuf ona dedi ki, bu onun yorumudur: üç dal, üç gündür. Üç gün daha var, ve Firavun senin görevini hatırlayacak, ve seni baş şarap dökücülüğüne geri getirecek, ve Firavun'un kupasını eline vereceksin, önceki görevine göre, nasıl şarap dökücü idiyen öyle. Ama işler iyi gittiğinde beni hatırla ve bana merhamet et, beni Firavun'a hatırlat ve beni bu hapis haneden çıkar. Çünkü İbranilerin topraklarından hırsızlıkla çalındım ve burada hiçbir şey yapmadım, ama beni bu çukura attılar. Ve baş fırıncı doğru yorumladığını gördü ve Yusuf'a dedi ki, ben de bir rüya gördüm ve başımın üzerinde üç sepet ince ekmek taşıdığımı sanıyordum, Ama üstteki sepette, Firavun'un yediği her türden fırıncı işi vardı ve göğün kuşları onları başımın üstündeki sepette yiyorlardı. Yusuf cevap vererek ona şöyle dedi: Bunun yorumu şudur: Üç sepet, üç gündür. Üç gün sonra Firavun senin başını senden alacak ve seni bir ağaca asacak, göğün kuşları

da etlerini senden yiyecek. Üçüncü günde oldu ki, Firavun'un doğum günüydü ve tüm hizmetkârlarına şölen verdi, ve hizmetkârlarının ortasında sakinin görevini ve fırıncının görevini hatırladı. Ve baş şarap sunucuyu görevine geri yerleştirdi ve kadehi Firavun'un eline verdi. Ama baş fırıncıyı astı, tıpkı Yusuf'un onlara yorumladığı gibi. Ve baş saki Yusuf'u hatırlamadı, aksine onu unuttu.

41

İki yıl geçtikten sonra Firavun bir rüya gördü; nehrin üzerinde durduğunu düşündü. Ve işte tıpkı nehirden yedi sığır çıkıyordu, şekil olarak güzel ve et olarak seçkin, ve Achi'de otuyorlardı. Diğer yedi sığır bunların ardından nehirden çıkıyordu, görünüş bakımından çirkin ve et bakımından zayıf, ve nehrin kıyısında sığırların yanında otuyorlardı. Ve yedi çirkin ve zayıf inek, yedi güzel görünüşlü ve semiz ineği yedi ve Firavun uyandı. Ve ikinci kez rüya gördü ve işte tek bir saptan yedi başak çıkıyordu, seçkin ve güzel. Ve işte yedi ince ve rüzgar tarafından harap edilmiş başak, onların ardından filizleniyordu. Ve yedi ince ve rüzgar tarafından harap edilmiş başak, yedi seçkin ve dolu başağı yuttu, Firavun uyandı ve bu bir rüyaydı. Sabah oldu ve ruhu rahatsız oldu. Haber göndererek Mısır'ın tüm yorumcularını ve tüm bilgelerini çağırdı ve Firavun onlara rüyasını anlattı, ancak Firavun'a onu yorumlayan olmadı. Ve baş saki Firavun'a konuştu, diyerek: Bugün günahımı hatırlıyorum. Firavun hizmetkârlarına kızdı ve bizi, beni ve baş fırıncıyı baş aşçının evindeki hapishaneye koydu. Ve ikimiz de bir gecede rüya gördük, ben ve o, her birimiz kendi rüyasını gördük. Orada bizimle birlikte şef aşçının İbrani genç hizmetkârı vardı ve ona anlattık, o da bize yorumladı. Oldu ki, nasıl bize yorumladıysa öyle de oldu, ben görevime geri yerleştirildim, o ise asıldı. Firavun haber göndererek Yusuf'u

çağırdı ve onu hapishaneden çıkardılar, onu tıraş ettiler, cübbesini değiştirdiler ve Firavun'a geldi. Firavun Yusuf'a dedi: Bir rüya gördüm ve onu yorumlayan yok; ben ise senin hakkında, rüyaları duyup yorumladığımı söyleyenleri duydum. Yusuf, Firavun'a cevap vererek dedi ki: Tanrı olmadan Firavun'un kurtuluşuna cevap verilmeyecektir. Firavun Yusuf'a konuştu ve dedi ki: Uykumda nehrin kenarında durduğumu sandım. Ve tıpkı nehirden yedi sığır çıkıyordu, biçimleri güzel ve etleri seçkindi, ve sazlıkta otuyorlardı. Ve işte yedi başka sığır onların ardından nehirden çıkıyordu, kötü ve görünüş bakımından çirkin ve et bakımından zayıf; bunlar gibi daha çirkinini bütün Mısır topraklarında görmedim. Ve yedi çirkin ve zayıf sığır, ilk yedi güzel ve seçkin sığırı yedi. Ve onların karınlarına girdiler, ve ayırt edilebilir olmadılar, çünkü onların karınlarına girdiler, ve onların görünüşleri çirkindi, tıpkı başlangıçta olduğu gibi, ama uyandıktan sonra uyudum. Ve uykumda yine gördüm ve tıpkı yedi başak bir saptta çıkıyordu, dolu ve güzeldi, Diğerleri ise yedi ince ve rüzgar vurmuş başak, onların yanında filizleniyordu. Ve yedi ince ve rüzgar tarafından tahrip edilmiş başak, yedi güzel ve dolu başağı yuttu, bunun üzerine yorumculara söyledim, ama bana bunu açıklayan olmadı.

Ve Yusuf Firavun'a dedi ki, Firavun'un rüyası birdir; Tanrı'nın yapacağı her şeyi Firavun'a gösterdi. Yedi güzel sığır yedi yıldır ve yedi güzel başak yedi yıldır, Firavun'un rüyası birdir. Ve yedi zayıf inek, onların ardından yükselen, yedi yıldır, ve yedi zayıf ve rüzgar tarafından harap edilmiş başak, yedi yıldır, yedi kıtlık yılı olacaktır. Firavun'a söylediğim söz ise, Tanrı'nın yapacağı her şeyi Firavun'a göstermiştir. İşte yedi yıl büyük bolluk geliyor bütün Mısır topraklarında. Ama bundan sonra yedi yıl kıtlık gelecek ve bütün Mısır'da olacak olan doyumluğu unutacaklar ve kıtlık toprağı tüketecek. Ve bolluk yeryüzünde bunlardan sonra olacak

kıtlıktan dolayı bilinmeyecek, çünkü o son derece şiddetli olacak. Firavun'un rüyasının iki kez tekrarlanması hakkında, çünkü Tanrı'dan gelen söz gerçek olacak ve Tanrı onu yapmayı hızlandıracak. Şimdi bu nedenle akıllı ve zeki bir adam düşün ve onu Mısır toprakları üzerine ata. Ve Firavun yapsın ve ülke üzerine valiler atasın, ve Mısır toprağının yedi bolluk yılının tüm ürünlerini toplasınlar. Ve gelmekte olan bu iyi yedi yılın bütün yiyeceklerini toplayınlar ve tahıl Firavun'un eli altında toplanınsın, yiyecekler şehirlerde saklanınsın. Ve saklanan yiyecekler, Mısır topraklarında olacak yedi kıtlık yılı için ülke adına olacak ve ülke kıtlık yüzünden yok olmayacak. Söz, Firavun'un ve onun bütün hizmetkârlarının önünde hoşuna gitti.

Ve Firavun tüm hizmetkârlarına dedi: Böyle bir adam bulacak mıyız, içinde Tanrı'nın ruhu olan birini? Firavun Yusuf'a dedi ki, madem Tanrı sana bütün bunları gösterdi, senden daha bilge ve daha akıllı bir adam yoktur. Sen benim evimin üzerinde olacaksın ve senin ağzına benim bütün halkım itaat edecek, ancak taht konusunda ben senden daha büyük olacağım. Firavun Yusuf'a dedi ki, işte seni bugün bütün Mısır toprakları üzerine atıyorum. Ve Firavun yüzüğü elinden çıkararak onu Yusuf'un eline taktı ve onu ince keten elbise giydirdi ve boynuna altın zincir taktı. Ve onu ikinci arabasına bindirdi ve önünde tellal ilan etti ve onu bütün Mısır toprakları üzerine atadı. Firavun Yusuf'a dedi: Ben Firavun'um, sensiz hiç kimse elini bütün Mısır toprakları üzerine kaldırmayacak. Ve Firavun, Yusuf'un adını Psontomphanech olarak çağırdı ve ona Heliopolis rahibi Potifera'nın kızı Asenat'ı karı olarak verdi. Joseph otuz yaşındaydı, Mısır kralı Firavun'un önünde durduğu zaman, ve Joseph Firavun'un huzurundan çıktı ve bütün Mısır topraklarını dolaştı. Ve toprak, yedi refah yılında demetler verdi. Ve yedi yıl boyunca Mısır topraklarında bolluk olduğu sırada tüm yiyecekleri topladı ve yiyecekleri şehirlere

yerleştirdi; her şehrin çevresindeki ovaların yiyeceklerini o şehre koydu. Ve Yusuf, denizin kumu gibi çok fazla tahıl topladı, sayılamayacak kadar çok, çünkü sayı yoktu.

Ama Yusuf'a iki oğul oldu, kıtlığın yedi yılı gelmeden önce; onları ona Asenat doğurdu, Heliopolis rahibi Potiphera'nın kızı. Yusuf ilk oğlunun adını Manaşşe koydu, çünkü Tanrı ona bütün sıkıntılarını ve babasının evindeki her şeyi unutturdu. İkincinin adını ise Efrayim koydu, çünkü Tanrı beni alçalma diyarımda çoğalttı. Mısır topraklarında olan bolluk yıllarının yedisi geçti. Ve kıtlığın yedi yılı gelmeye başladı, Yusuf'un söylediği gibi, ve tüm toprakta kıtlık oldu, ama Mısır'ın tüm toprağında ekmekler vardı. Ve tüm Mısır toprağı açlık çekti, halk ekmek için Firavun'a feryat etti ve Firavun tüm Mısırlılara dedi ki, Yusuf'a gidin ve o size ne söylerse yapın. Ve kıtlık bütün yeryüzünün üzerindeydi, Yusuf ise bütün ambarları açtı ve bütün Mısırlılara sattı. Ve tüm bölgeler Mısır'a geldiler, Yusuf'tan satın almak için, çünkü kıtlık bütün topraklarda hüküm sürmüştü.

42

Yakup, Mısır'da satış olduğunu görünce oğullarına dedi ki, niçin tembellik ediyorsunuz? İşte, Mısır'da tahıl olduğunu duydum; oraya inin ve bize azıcık yiyecek satın alın, byylece yaşayalım ve lmeyelim.

Yusuf'un on kardeşi Mısır'dan tahıl satın almak için gittiler. Ama Yusuf'un kardeşi Benjamin'i, kardeşleriyle birlikte göndermedi, çünkü Ona bir zarar gelmesin dedi. İsrail'in oğulları, gelenlerle birlikte satın almak için geldiler, çünkü Kenan topraklarında kıtlık vardı. Joseph toprakların hkmdarıydı, bu kişi toprakların bütün halkına satış yapıyordu, ve Joseph'in

kardeşleri gelip ona yüzüstü yere secde ettiler. Yusuf kardeşlerini görünce tanıdı, ama kendini onlara yabancı gösterdi ve onlara sert konuştu ve onlara dedi: Nereden geldiniz? Onlar ise dediler: Kenan topraklarından yiyecek satın almak için. Yusuf kardeşlerini tanıdı, ama onlar onu tanımadılar. Ve Yusuf, onun gördüğü rüyalarını hatırladı ve onlara dedi: Casussunuz, ülkenin izlerini anlamak için geldiniz. Onlar dediler ki: Hayır efendim, kulların yiyecek satın almak için geldik. Hepimiz bir adamın oğullarıyız, barışçılız; senin çocukların casuslar değil. Onlara dedi ki: Hayır, siz yerin izlerini görmek için geldiniz. Onlar dediler ki: Biz on iki kardeşiz, senin kullarınız, Kenan topraklarındayız ve işte en küçüğümüz bugün babamızla birlikteyiz, diğeri ise artık yok. Yusuf onlara dedi: Size söylediğim şey budur, casuslar olduğunuzu söylemiştim. Bununla kanıtlanacaksınız, Firavun'un sağlığı hakkı için, küçük kardeşiniz buraya gelmedikçe buradan çıkmayacaksınız. Aranızdan birini gönderin ve kardeşinizi alsın, siz ise sözlerinizin açığa çıkması için tutuklu kalın, eğer doğru söylüyorsanız ya da hayır, eğer hayırsa, Firavun'un sağlığı hakkı için, gerçekten casussunuz. Ve onları üç gün hapisaneye koydu. Üçüncü gün onlara dedi: Bunu yapın ve yaşayacaksınız, çünkü ben Tanrı'dan korkarım. Eğer barışçılısanız, kardeşlerinizden biri hapisanede tutulsun, siz ise gidin ve tahıl tedariklerinizi geri getirin. Ve küçük kardeşinizi bana getirin, ve sözlerinize inanılacak, ama eğer getirmezseniz öleceksiniz. Onlar da böyle yaptılar. Ve her biri kardeşine dedi ki, evet, çünkü biz kardeşimiz hakkında günahlar içindeyiz, çünkü onun ruhunun sıkıntısını görmezden geldik, bize yalvarırken onu dinlemedik, ve bunun sebebiyle bu sıkıntı üzerimize geldi. Ruben cevap vererek onlara dedi: Size söylemedim mi, Çocuğa zarar vermeyin diye, ama beni dinlemediniz? Ve işte şimdi onun kanı isteniyor. Onlar bilmiyorlardı ki Yusuf işitiyordu, çünkü tercüman onların arasındaydı. Yusuf onlardan dönüp ağladı ve tekrar onlara yaklaştı

ve onlara söyledi ve Şimon'u onlardan aldı ve onu onların önünde bağladı.

Yusuf ise onların kaplarını tahılla doldurmayı, her birinin gümüşünü kendi çuvalına geri vermeyi ve onlara yol için erzak vermeyi emretti, ve onlara böyle yapıldı. Ve tahılı eşeklerinin üzerine koyduktan sonra, oradan gittiler. Ama biri, konakladıkları yerde eşeklerine yem vermek için çuvalını açınca, gümüşünün bağına gördü ve o, çuvalın ağzının üstündeydi. Ve kardeşlerine dedi: Gümüşüm bana geri verildi ve işte bu benim çantamda. Kalpleri şaşırды ve birbirlerine rahatsız bir şekilde dediler: Tanrı bize bunu neden yaptı? Babaları Yakup'a Kenan topraklarına geldiler ve ona başlarına gelen bütün olayları bildirerek dediler ki, Yeryüzünün efendisi olan adam bize sert konuştu ve bizi casusluk yapıyormuşuz gibi hapse koydu. Ona dedik ki, biz barışçılız, biz casus değiliz. On iki kardeşiz, babamızın oğullarıyız, biri yok, küçük olan ise bugün babamızla birlikte Kenan topraklarında. O toprak efendisi adam bize şöyle dedi: Bununla barışçıl olduğunuzu bileceğim; bir kardeşinizi burada benimle bırakın, evinizin tahıl ihtiyacını alarak gidin. Ve küçük kardeşinizi bana getirin, ve bileceğim ki siz casuslar değilsiniz, ama barışçılısınız, ve kardeşinizi size geri vereceğim, ve bu toprakta ticaret yapacaksınız. Onlar çuvalarını boşaltırken, her birinin gümüş kesesinin kendi çuvalında olduğu ortaya çıktı ve gümüş keselerini gördüklerinde kendileri ve babaları korktular. Onlara babaları Yakup dedi, beni çocuksuz bıraktınız, Yusuf yok, Şimon yok, ve Bünyamin'i alacaksınız; bütün bunlar benim başıma geldi. Ruben, onların babasına dedi ki: Eğer onu sana geri getirmezssem benim iki oğlumu öldür; onu benim elime ver, ben de onu sana geri getireceğim. Ama o dedi ki, oğlum sizinle gitmeyecek, çünkü kardeşi öldü ve o yalnız başına kaldı, ve eğer gittiğiniz yolda ona bir şey olursa, ihtiyarlığımı kederle ölümler diyarına indireceksiniz.

Kıtlık yeryüzünde şiddetlendi. Ama Mısır'dan getirdikleri tahılı yemeyi bitirdikleri zaman oldu ve babaları onlara dedi: Yine giderek bize az yiyecek satın alın. Yahuda ona dedi ki: Ülkenin efendisi olan adam bize kesinlikle tanıklık etti ve dedi ki: Eğer küçük kardeşiniz sizinle birlikte olmazsa yüzümü görmeyeceksiniz. Eğer gerçekten kardeşimizi bizimle gönderirsen, aşağı ineceğiz ve sana yiyecek satın alacağız. Eğer kardeşimizi bizimle göndermezsen gitmeyeceğiz, çünkü o adam bize şöyle dedi: Küçük kardeşiniz sizinle birlikte olmadıkça benim yüzümü görmeyeceksiniz. İsrail dedi ki: Neden bana kötülük yaptınız, adama sizin bir kardeşiniz olduğunu haber vererek? Onlar dediler ki: O adam bizi ve neslimizi sorarak sordu, diyerek: Babanız hala yaşıyor mu ve sizin bir kardeşiniz var mı? Biz ona bu sorgulamaya göre bildirdik. Bize Kardeşinizi getirin diyeceğini bilmiyorduk. Yahuda, babası İsrail'e dedi: Çocuğu benimle gönder ve kalkıp gidelim, böylece yaşayalım ve ölmeyelim, hem biz, hem sen, hem de eşyamız. Ama ben onu beklerim, benim elimden onu ara; eğer onu sana getirmezsem ve onu senin önünde durdurmassam, sana karşı bütün günler boyunca günah işlemiş olacağım. Eğer gecikmemiş olsaydık, zaten iki kez dönmüş olurduk. İsrail, onların babası, onlara dedi: Eğer böyle ise, bunu yapınız, toprağın meyvelerinden kaplarınıza alınız ve o adama hediyeler, reçine, bal, tütüsü, mür, terebentin ve fındıklar aşağı getiriniz. Ve iki kat gümüşü ellerinize alın, torbalarınızda geri döndürülmüş olan gümüşü yanınızda geri götürün, belki bir yanılgıdır. Ve kardeşinizi alın ve ayağa kalkarak o adama doğru inin. Benim Tanrım size o adamın önünde lütuf versin ve bir kardeşinizi ve Benyamin'i geri göndersin; ben ise çocuklarımdan yoksun kaldığım gibi, yoksun kaldım.

Adamlar bu hediyeleri ve iki kat gümüşü ellerinde alarak Bünyamin'i de yanlarına aldılar ve ayağa kalkıp Mısır'a indiler ve Yusuf'un önünde durdular. Yusuf onları ve aynı anneden kardeşi Bünyamin'i gördü ve evinin sorumlusuna dedi: Adamları eve getir, kurbanları kes ve hazırla, çünkü adamlar öğlen benimle ekmek yiyecekler. Adam Yusuf'un söylediği gibi yaptı ve adamları Yusuf'un evine getirdi. Adamlar Yusuf'un evine götürüldüklerini görünce dediler ki, İlk seferinde çuvalarımıza geri konulan gümüş yüzünden bizi içeri alıyorlar, bizi yanlış suçlamak, bize saldırmak, bizi köle olarak almak ve eşeklerimizi almak için. Yusuf'un evinin sorumlusu olan adama yaklaşıp, evin kapısında onunla konuştular. Efendimiz, başlangıçta yiyecek satın almak için inmiştik diyerek söylediler. Ama konakladığımız yere geldiğimizde çuvalarımızı açtık ve işte her birimizin çuvalında kendi gümüşü vardı; gümüşümüzü tam ağırlığıyla şimdi ellerimizde geri getirdik. Ve yiyecek satın almak için yanımızda başka gümüş getirdik, gümüşü çuvalarımıza kimin koyduğunu bilmiyoruz. Onlara dedi ki: Size lütfkar olsun, korkmayın; Tanrınız ve babalarınızın Tanrısı size torbalarınızda hazineler verdi ve gümüşünüzü kabul edilebilir bularak aldım. Ve Şimon'u onlara doğru çıkardı. Ve onların ayaklarını yıkamaları için su getirdi ve onların eşeklerine yem verdi. Yusuf'un öğlen orada yemek yiyeceğini duydukları için hediyeleri hazırladılar. Yusuf eve girdi ve ellerinde tuttıkları hediyeleri ona eve sundular ve yüzüstü yere kapanarak ona secde ettiler. Onlara sordu, Nasılsınız? ve onlara dedi, Sizin babanız, bahsettiğiniz o yaşlı adam sağlıklı mı? Hala yaşıyor mu? Onlar ise dediler ki: Senin evladın, babamız, sağlıklıdır, hâlâ yaşıyor. Ve dedi: O adam Tanrı tarafından kutsanmıştır. Ve eğilerek ona tapındılar. Yusuf gözlerini kaldırıp baktı ve aynı anneden kardeşi Bünyamin'i gördü ve dedi: Bu, bana getireceğinizi söylediğiniz küçük kardeşiniz mi? Ve dedi: Tanrı sana merhamet etsin, evladım. Yusuf rahatsız oldu, çünkü iç organları kardeşi için

burkulumaktaydı ve ağlamak istiyordu, ancak odaya girdiğinde orada ağladı.

Ve yüzünü yıkayıp dışarı çıktıktan sonra kendini kontrol etti ve Ekmekleri koyun dedi. Ve yemeği sadece ona koydular, ve onlara ayrı, ve onunla birlikte yemek yiyen Mısırlılara ayrı, çünkü Mısırlılar İbranilerle birlikte ekme yiyemezlerdi, çünkü bu Mısırlılar için iğrençliktir. Onun önünde oturdular, ilk doğan kendi ayrıcalıklarına göre ve genç kendi gençliğine göre, insanlar ise her biri kendi kardeşine karşı şaşırıldılar. Onun yanından kendilerine porsiyon aldılar, ve Benyamin'in porsiyonu hepsinin porsiyonlarından beş kat büyütüldü onlarınkine göre, ve onunla birlikte içtiler ve neşelendiler.

44

Ve Yusuf evinin başında olana emretti, diyerek: Adamların çuvallarını yiyeceklerle, taşıyabildikleri kadar doldurun ve her birinin gümüşünü çuvalın ağzına koyun. Ve benim gümüş bardağımı en gencin çuvalına koyun ve onun tahılının bedelini de. Yusuf'un sözüne göre oldu, nasıl söylediye öyle.

Sabah şafak söktü ve adamlar, kendileri ve eşekleri gönderildi. Onlar şehirden çıkmışlardı ama uzağa gitmemişlerdi, ve Yusuf evinin sorumlusuna dedi: Kalk, adamların peşinden takip et ve onları yakalayacaksın, ve onlara diyeceksin: Neden iyiliklerin yerine kötülükle karşılık verdiniz? Niçin benim gümüş bardağımı çaldınız? Bu, efendimin içtiği bardak değil mi? O, bununla fal bakar. Yaptığınız şey kötüdür. Onları bularak, onlara bu sözlere göre konuştu. Onlar ise ona dediler ki, Efendi neden bu sözlere göre konuşuyor? Kullarının bu söze göre hareket etmesi asla olmasın. Eğer torbalarımızda bulduğumuz gümüşü Kenan

topraklarından sana geri getirdiysek, efendinin evinden nasıl gümüş veya altın çaldık? Senin çocuklarından hangisinin yanında kupayı bulursan ölsün ve biz de efendimize köle olalım. O ama dedi: Şimdi, nasıl söylüyorsunuz, öyle olacak. Kupa kimin yanında bulunursa, o benim kölem olacak, siz ise temiz olacaksınız. Ve acele ettiler ve her biri kendi çuvalını yere indirdi ve her biri kendi çuvalını açtı. En yaşlıdan başlayarak araştırdı, en gence gelinceye kadar. Ve kupayı Bünyamin'in çantasında buldu. Ve giysilerini yırttılar ve her biri çuvalını eşeğinin üzerine koydu ve şehre geri döndüler.

Yahuda ve kardeşleri Yusuf'un yanına girdiler, o hala oradayken, ve onun önünde yere kapandılar. Yusuf onlara dedi ki, nedir bu yaptığınız şey? Benim gibi bir adamın kehanet ile kehanette bulunacağını bilmiyor musunuz? Yahuda dedi ki: Efendiye ne karşılık söyleyeceğiz, ya ne konuşacağız, ya nasıl haklı çıkarılacağız? Tanrı senin kullarının haksızlığını buldu. İşte biz efendimizin köleleri olacağız, hem biz, hem de kâsenin bulunduğu kişi. Yusuf dedi ki: Bu sözü yapmak bana olmasın. Kupa kimin yanında bulunduyorsa, o benim kölem olacak. Siz ise esenlikle babanıza dönün. Yahuda ona yaklaşarak dedi ki: Yalvarıyorum efendim, hizmetkarın senin önünde bir söz söylesin ve hizmetkarına kızma, çünkü sen Firavun ile birlikte. Efendim, sen kullarına sordun, Babanız veya kardeşiniz var mı? diyerek. Ve efendiye dedik ki: Bizim yaşlı bir babamız var ve onun yaşlılığında doğmuş genç bir çocuğu var, ve onun kardeşi öldü, ama o annesinden yalnız kaldı, ve babası onu sevdi. Sen çocuklarına, Onu bana getirin ve ben ona bakacağım dedin. Ve efendiye dedik ki, çocuk babasını bırakamayacak, eğer babasını bırakırsa ölecek. Ama sen çocuklarına söyledin ki, eğer sizin küçük kardeşiniz sizinle birlikte gelmezse, benim yüzümü bir daha göremeyeceksiniz. Senin oğlun olan babamızın yanına

gittiğimizde, efendimizin sözlerini ona bildirdik. Babamız dedi ki, tekrar gidin ve bize azıcık yiyecek satın alın. Ama biz dedik ki, inemeyeceğiz, ancak eğer bizim genç kardeşimiz bizimle inerse ineceğiz, çünkü bizim genç kardeşimiz bizimle olmadan o adamın yüzünü göremeyeceğiz. Senin kulun, babamız bize dedi ki: Siz biliyorsunuz ki kadın bana iki doğurdu, Biri benden ayrıлып gitti ve siz onun vahşi hayvanlar tarafından yenildiğini söylediniz, onu şimdye kadar görmedim. Eğer onu da yüzümden alırsanız ve yolda ona bir zaaf olursa, yaşlılığımı kederle ölümler diyarına indireceksiniz. Şimdi bu nedenle, eğer senin oğlun olan babamın yanına gidersem ve çocuk bizimle birlikte olmazsa, ama onun ruhu bu çocuğun ruhuna bağlıysa, Ve onu çocuğun bizimle olmadığını gördüğünde ölecek, ve senin kulların bizim babamın yaşlılığını kederle ölümler diyarına indirecekler. Çünkü senin oğlun babadan çocuğu teslim almıştır, şöyle diyerek: Eğer onu sana getirmezsem ve onu senin önünde durdurmassam, babaya karşı bütün günler boyunca günahkâr olacağım. Şimdi bu yüzden çocuğun yerine senin yanında kalacağım, efendinin ev hizmetçisi olarak, ama çocuk kardeşleriyle birlikte çıksın. Çünkü çocuk bizimle olmadan babaya nasıl gideceğim ki, babamı bulacak kötülükleri görmeyeyim?

45

Ve Yusuf yanında duran herkesin huzurunda dayanamadı, fakat dedi ki, herkesi benden uzaklaştıran, ve Yusuf kendini kardeşlerine tanıttığında yanında hiç kimse durmuyordu. Ve ağlayarak sesini bıraktı, bütün Mısırlılar işittiler ve Firavun'un evine duyuldu. Yusuf kardeşlerine dedi, ben Yusufum, babam hala yaşıyor mu? Ve kardeşler ona cevap veremediler, çünkü rahatsız olmuşlardı. Yusuf kardeşlerine dedi ki, bana yaklaşın, ve yaklaştılar, ve dedi, ben Yusuf'um, sizin kardeşiniz, kimi Mısır'a

sattınız. Şimdi bu yüzden üzülmeğin ve beni buraya sattığınız için size zor gelmesin, çünkü Tanrı beni sizden önce hayat için gönderdi. Bu, yeryüzünde kıtlığın ikinci yılıdır ve hala beş yıl daha kalmıştır ki, onlarda ne sürme ne de hasat olacaktır. Çünkü Tanrı beni sizden önce gönderdi, yeryüzünde sizin bir kalıntınızı bırakmak ve sizin büyük bir soyunuzu beslemek için. Şimdi öyleyse, siz beni buraya göndermediniz, ama Tanrı gönderdi ve beni Firavun'a baba gibi yaptı ve onun bütün evinin efendisi ve bütün Mısır topraklarının hükümdarı yaptı. Acele ederek babama çıkın ve ona söyleyin, oğlun Yusuf bunları söylüyor: Tanrı beni bütün Mısır topraklarının efendisi yaptı, bu yüzden bana gelin ve orada kalmayın. Ve sen Arabistan'ın Gesem topraklarında oturacaksın ve sen bana yakın olacaksın, sen ve senin oğulların ve senin oğullarının oğulları, senin koyunların ve senin öküzlerin ve sana ait olan her şey. Ve seni orada besleyeceğim, çünkü hâlâ beş yıl kıtlık var, böylece sen, oğulların ve tüm malların yok olmayasınız. İşte gözleriniz görüyor ve kardeşim Benyamin'in gözleri görüyor ki, size konuşan benim ağzımdır. Öyleyse babama Mısır'daki tüm ihtişamımı ve gördüğünüz her şeyi rapor edin ve acele ederek babamı buraya getirin. Ve kardeşi Benyamin'in boynuna kapanarak onun üzerine ağladı ve Benyamin de onun boynuna ağladı. Ve bütün kardeşlerini öptükten sonra, onların üzerine ağladı ve bundan sonra kardeşleri onunla konuştular.

Ve Firavun'un evine Yusuf'un kardeşleri geldi diye bir haber yaygın olarak duyuldu, Firavun ve onun sarayı sevindi. Firavun Yusuf'a dedi, kardeşlerine söyle, bunu yapın, çuvallarınızı doldurun ve Kenan topraklarına gidin. Ve babanızı ve mallarınızı alarak bana gelin, ve size Mısır'ın tüm iyiliklerini vereceğim, ve toprağın iliğini yiyeceksiniz. Sen ise bunları emret: Onlara Mısır topraklarından arabalar alsınlar, sizin çocuklarınız ve sizin kadınlarınız için, ve babanızı alıp gelin. Ve eşyalarınızın gözlerine

acımayın, çünkü Mısır'ın tüm iyi şeyleri sizin olacak. İsrail'in oğulları böylece yaptılar, ve Yusuf onlara kral Firavun tarafından söylenenlere göre arabalar verdi ve onlara yol için erzak verdi. Ve hepsine ikişer elbise verdi, ama Benyamin'e üç yüz altın ve beş değişik elbise verdi. Ve babasına bunların aynısını gönderdi ve Mısır'ın tüm iyi şeylerinden taşıyan on eşek ve babasına yol için ekmek taşıyan on katır gönderdi. O, kardeşlerini gönderdi ve onlar gittiler. Onlara, Yolda kızgın olmayın dedi. Ve Mısır'dan çıkıp Kenan topraklarına, babaları Yakup'a geldiler. Ve ona bildirdiler, şöyle diyerek: Senin oğlun Yusuf yaşıyor ve o tüm Mısır topraklarını yönetiyor. Yakup akıyla şaşkına döndü, çünkü onlara inanmamıştı. Yusuf'un onlara söylediği, Yusuf tarafından söylenmiş olan her şeyi ona anlattılar. Yusuf'un onu almak için gönderdiği arabaları görünce, babaları Yakup'un ruhu canlandı. İsrail dedi ki, bana büyük bir şeydir, eğer oğlum Yusuf hala yaşıyorsa, gidip onu ölmeden önce göreceğim.

46

Ayrılan İsrail ise, kendisi ve bütün malları ile birlikte, Yemin Kuyusu'na geldi ve babası İshak'ın Tanrısı'na kurban sundu. Tanrı, İsrail'e gecenin görünümünde dedi: Yakup, Yakup. O da dedi: Nedir? O ama ona söyler, Ben senin babalarının Tanrısıyım, Mısır'a inmekten korkma, çünkü seni orada büyük bir ulus yapacağım. Ve ben seninle birlikte Mısır'a ineceğim ve ben seni sonunda çıkaracağım ve Yusuf ellerini gözlerinin üzerine koyacak. Yakup Yemin Kuyusu'ndan kalktı ve İsrail'in oğulları babalarını, yüklerini ve kadınlarını Yusuf'un onu taşımak için gönderdiği arabalar üzerine aldılar. Ve onların mallarını ve Kenan topraklarından edindikleri tüm mülkü aldıktan sonra, Yakup ve onunla birlikte bütün soyu Mısır'a girdiler. Oğullarını ve oğullarının oğullarını yanında, kızlarını ve kızlarının kızlarını ve

bütün soyunu Mısır'a götürdü. Bunlar, babaları Yakup ile birlikte Mısır'a giren İsrail oğullarının isimleridir. Yakup ve oğulları: Yakup'un ilk doğanı Ruben. Reuben'in oğulları ise Enoch, Pallu, Hezron ve Charmi'dir. Simeon'un oğulları: Hamul, Jamin, Ehud, Jachin, Zohar ve Kenanlı kadından olan oğlu Saul. Levi'nin oğulları: Gerşon, Kat ve Merari. Yahuda'nın oğulları Er, Onan, Şiloh, Peres ve Zerah'tır, ama Er ve Onan Kenan topraklarında öldüler, Peres'in oğulları ise Hesron ve Hamul oldular. Issachar'ın oğulları ise Tola, Phua, Hashum ve Shimron. Zebulun'un oğulları: Sered, Allon ve Achoel. Bunlar Leah'nın oğullarıdır, onları Suriye'nin Mezopotamya'sında Yakup'a doğurdu, ve onun kızı Dinah; tüm canlar, oğullar ve kızlar, otuz üç. Gad'ın oğulları: Saphon, Angis, Sannis, Thasoban, Aedeis, Aroedeis ve Areeleis. Aşer'in oğulları: İemna, İessoua, İeoul, Baria ve onların kızkardeşi Sara. Baria'nın oğulları: Kobor ve Melkiil. Bunlar Zilpah'ın oğullarıdır; onu Laban kızı Leah'a vermişti ve o, bunları Yakup'a doğurdu; on altı kişi. Yakup'un karısı Rahel'in oğulları: Yusuf ve Benyamin. Yusuf'un Mısır topraklarında oğulları oldu, onları Heliopolis rahibi Potifera'nın kızı Asenat doğurdu: Manaşşe'yi ve Efrayim'i. Manaşşe'nin oğulları oldu, onları Suriyeli cariye doğurdu: Makir'i. Makir ise Gilat'ı doğurdu. Manaşşe'nin kardeşi Efrayim'in oğulları: Sutelah ve Tahan. Sutelah'ın oğulları: Edom. Benyamin'in oğulları ise Bala, Bohor ve Asbel'di. Bala'nın oğulları ise Gera, Noeman, Ahis, Ros ve Mamfim oldular; Gera ise Arad'ı doğurdu. Bunlar Rahel'in Yakup'a doğurduğu oğullardır, tüm canlar on sekizdir. Dan'ın oğulları ise Asom'dur. Ve Naftali'nin oğulları: Asiel, Guni, Issaar ve Sollem. Bunlar Ballas'ın oğullarıdır; onu Laban kızı Rahel'e vermişti ve o, bunları Yakup'a doğurdu; tüm canlar yedidir. Yakup ile birlikte Mısır'a giren, onun belinden çıkan tüm canlar, Yakup'un oğullarının kadınları hariç, tüm canlar altmış altıydı. Yusuf'un Mısır topraklarında doğan oğulları dokuz

candı. Yakup'la birlikte Mısır'a giren Yakup'un evinin bütün canları yetmiş beş kişiydi.

Ama Yahuda'yı onun önünden Yusuf'a gönderdi, Kahramanlar şehrine göre onunla buluşmak için, Ramses topraklarına. Yusuf arabalarını koşarak, babası İsrail'i karşılamak için Kahramanlar şehrine doğru gitti, ve ona görüldüğünde boynuna sarıldı ve hıçkırma hıçkırma ağladı. Ve İsrail, Yusuf'a dedi: Şimdi öleceğim, çünkü senin yüzünü gördüm, zira sen hâlâ yaşıyorsun. Yusuf kardeşlerine dedi: Yukarı çıkıp Firavun'a bildireceğim ve ona söyleyeceğim: Benim kardeşlerim ve babamın evi, Kenan topraklarında idiler, bana gelmişler. Adamlar çobandır, çünkü hayvancıydılar ve sığırlarını, öküzlerini ve tüm mallarını getirdiler. Eğer Firavun sizi çağırır ve size İşiniz nedir? diye sorarsa Diyacaksınız ki, Biz kulların çocukluğumuzdan şimdiye kadar sürü besleyicisi adamlarız, hem biz hem de babalarımız, ki Arabistan'ın Gesem topraklarında oturuyoruz, çünkü her koyun çobanı Mısırlılar için iğrenç bir şeydir.

47

Yusuf gelip Firavun'a bildirdi ve dedi ki: Babam ve kardeşlerim, hayvanları, öküzleri ve her şeyleriyle birlikte Kenan topraklarından geldiler ve işte şimdi Goşen bölgesindedirler. Onun kardeşlerinden beş adam aldı ve onları Firavun'un önüne çıkardı. Ve Firavun, Yusuf'un kardeşlerine dedi: Sizin işiniz nedir? Onlar da Firavuna dediler: Senin kulların koyun çobanlarıdır, hem biz hem de babalarımız. Firavun'a dediler ki, bu toprakta geçici olarak kalmak için geldik, çünkü senin çocuklarının hayvanları için otlak yoktur, zira Kenan topraklarında kıtlık güçlendi, şimdi öyleyse Goşen topraklarında oturacağız. Firavun Yusuf'a dedi ki, Goşen topraklarında otursunlar, eğer biliyorsan ki onlarda güçlü

adamlar vardır, onları benim hayvanlarımın yöneticileri olarak ata. Yakup ve oğulları Mısır'a Yusuf'un yanına geldiler ve Mısır kralı Firavun duydu. Ve Firavun, Yusuf'a dedi ki: Baban ve kardeşlerin sana geldiler. İşte Mısır toprağı senin önündedir, babanı ve kardeşlerini en iyi toprakta yerleştir. Yusuf babası Yakup'u içeri getirdi ve onu Firavun'un önünde durdurdu, Yakup da Firavun'u kutsadı. Firavun Yakup'a, Hayatının yılları kaçtır? dedi. Ve Yakup Firavun'a dedi: Göçebe olarak yaşadığım hayatımın yıllarının günleri yüz otuz yıldır. Hayatımın yıllarının günleri az ve kötü olmuştur. Babalarımın göçebe olarak yaşadıkları hayat yıllarının günlerine ulaşmadılar. Ve Yakup, Firavun'u mübarekledikten sonra, onun huzurundan çıktı.

Ve Yusuf babasını ve kardeşlerini yerleştirdi ve onlara Mısır topraklarında, en iyi toprakta, Ramses bölgesinde mülkiyet verdi, tıpkı Firavun'un emrettiğı gibi. Ve Yusuf babasına, kardeşlerine ve babasının bütün evine bedene göre tahıl ölçüyordu.

Tahıl bütün toprakta yoktu, çünkü kıtlık son derece şiddetlenmişti, Mısır toprağı ve Kenan toprağı kıtlıktan tükenmişti. Yusuf, Mısır topraklarında ve Kenan topraklarında bulunan bütün gümüşü topladı; satın aldıkları tahıl karşılığında onlara ölçüp verdi ve Yusuf bütün gümüşü Firavun'un evine getirdi. Ve Mısır topraklarından ve Kenan topraklarından bütün gümüş tükendi ve bütün Mısırlılar Yusuf'a gelerek dediler ki: Bize ekmek ver ve neden senin önünde ölelim? Çünkü gümüşümüz tükendi. Yusuf onlara dedi ki, hayvanlarınızı getirin ve size ekmek vereceğim, hayvanlarınızın yerine, eğer gümüşünüz tükenmişse. Onlar hayvanlarını Yusuf'a getirdiler ve Yusuf onlara atların yerine, koyunların yerine, öküzlerin yerine ve eşeklerin yerine ekmek verdi ve o yıl onları tüm hayvanlarının yerine ekmekle besledi. O yıl geçti ve ikinci yılda ona geldiler ve ona dediler ki:

Efendimizin önünde yok olalım mı? Çünkü gümüşümüz tükendi ve mallarımız ve hayvanlarımız sana, efendiye gitti ve efendimizin önünde bize kalan bir şey yok, sadece kendi bedenimiz ve toprağımız var. Öyleyse senin önünde ölmeyelim ve toprak ıssız kalmasın diye, bizi ve toprağımızı ekmek karşılığında satın al, ve biz ve toprağımız Firavun'un köleleri olacağız, tohum ver, böylece ekelim ve yaşayalım ve ölmeyelim, ve toprak ıssız kılınmayacak. Ve Yusuf, Mısırlıların tüm toprağını Firavun için edindi, zira Mısırlılar topraklarını Firavun'a sattılar, çünkü kıtlık onlara üstün geldi ve toprak Firavun'un oldu. Ve halkı ona köleler olarak teslim etti, Mısır'ın sınırlarının bir ucundan diğer ucuna kadar. Sadece rahiplerin toprakları hariç, Yusuf bunu satın almadı; çünkü Firavun rahiplere bir bağış vermişti ve onlar Firavun'un kendilerine verdiği bağışla geçiniyorlardı, bu nedenle topraklarını satmadılar. Yusuf tüm Mısırlılara dedi ki, işte bugün sizi ve toprağınızı Firavun için sahiplendim, kendiniz için tohum alın ve toprağı ekin. Onun ürünleri olacak ve beşinci kısmı Firavun'a vereceksiniz, ama dört kısım toprağı tohum için ve size ve evlerinizdeki herkese yiyecek için olacak. Ve dediler ki: Bizi kurtardın, efendimizin önünde lütuf bulduk ve Firavun'un köleleri olacağız. Ve Yusuf onlara bu güne kadar süren bir emir koydu: Mısır toprağı üzerinde Firavun'a pay ayırmak, sadece rahiplerin toprağı hariç, o Firavun'a ait değildi.

İsrail, Mısır topraklarında Gesem bölgesine yerleşti ve orada miras edindiler, büyüdüler ve son derece çoğaldılar. Yakup Mısır topraklarında onyediy yıl yaşadı ve Yakup'un hayatının günleri yüz kırkyedi yıl oldu. İsrail'in ölme günleri yaklaştı ve oğlu Yusuf'u çağırdı ve ona dedi: Eğer senin önünde lütuf bulduysam, elini uyluğumun altına koy ve bana sadakat ve gerçeklik göster, beni Mısır'da gömme. Ama ben atalarımınla yatacağım ve sen beni Mısır'dan çıkaracaksın ve beni onların mezarına gömeceksin, o ise

dedi, ben senin sözüne göre yapacağım. Ama dedi ki, bana yemin et, ve ona yemin etti, ve İsrail esasının ucuna secde etti.

48

Bundan sonra oldu ki, Yusuf'a bildirildi: Baban hasta diye, ve o iki oğlu Manaşşe ve Efrayim'i yanına alarak Yakup'a geldi. Yakub'a rapor edildi, dediler ki: İşte oğlun Yusuf sana doğru geliyor. Ve İsrail güçlenerek yatağın üzerine oturdu. Ve Yakup, Yusuf'a dedi: Benim Tanrım, Kenan topraklarında Luz'da bana göründü ve beni kutsadı. Ve bana dedi ki: İşte ben seni artıracacağım ve seni çoğaltacağım ve seni ulusların toplulukları haline getireceğim ve sana bu toprakları vereceğim ve senden sonra senin soyuna ebedi mülkiyet olarak vereceğim. Şimdi bu yüzden, ben sana Mısır'a gelmeden önce Mısır topraklarında sana doğan iki oğlun bana aittir, Efrayim ve Manaşşe, Ruben ve Şimon gibi bana olacaklar. Ama bunlardan sonra doğuracağın çocuklar, kardeşlerinin adı altında olacaklar ve onların mirasları üzerine çağrılacaklar. Ben Suriye'nin Mezopotamya'sından gelirken, annem Rahel Kenan topraklarında öldü; Efrata'ya varmak üzere Habratha at yarışı yerinin yakınlarında iken, onu at yarışı yeri yoluna gömdüm; burası Beytlehem'dir.

İsrail, Yusuf'un oğullarını görünce dedi: Bunlar sana kim? Yusuf babasına dedi, Bunlar benim oğullarımdır, Tanrı'nın burada bana verdiği. Yakup da dedi, Onları bana getir ki onları kutsayayım. İsrail'in gözleri yaşlılıktan dolayı kararmıştı ve göremiyordu, ve onları kendisine yaklaştırdı, ve onları öptü, ve onları kucakladı. Ve İsrail Yusuf'a dedi: İşte senin yüzünden mahrum edilmedim ve işte Tanrı bana senin tohumunu da gösterdi. Ve Yusuf onları dizlerinden çıkardı ve ona yere yüzlerini koyarak secde ettiler. Yusuf iki oğlunu alarak, Efrayim'i sağına

İsrail'in solundan, Manaşşe'yi ise soluna İsrail'in sağından yerleştirip onları ona yaklaştırdı. İsrail sağ elini uzatarak Efrayim'in başına koydu, oysa bu daha gençti, ve sol elini Manaşşe'nin başına koydu, ellerini çapraz tutarak.

Ve onları kutsadı ve dedi: Babalarım İbrahim ve İshak'ın önünde hoşnut olduğu Tanrı, gençliğimden bu güne kadar beni besleyen Tanrı, Beni tüm kötülüklerden kurtaran Melek, bu çocukları kutsasın ve onlarda benim ismim ve babalarım İbrahim ve İshak'ın ismi anılsın ve yeryüzünde büyük bir çokluk haline gelsinler. Yusuf, babasının sağ elini Efrayim'in başına koyduğunu görünce, bu ona ağır göründü ve Yusuf babasının elini tuttu, onu Efrayim'in başından kaldırıp Manaşşe'nin başına koymak için. Yusuf babasına dedi ki, öyle değil baba, çünkü bu ilk doğandır, sağ elini onun başına koy. Ve istemedi ama dedi: Biliyorum evladım, biliyorum ve bu bir halka dönüşecek ve bu yüceltilecek ama onun küçük kardeşi ondan daha büyük olacak ve onun soyu ulusların çokluğuna dönüşecek. Ve o gün onları kutsadı, şöyle diyerek: Sizin aracılığımızla İsrail kutsanacak, şöyle diyecekler: Tanrı seni Efrayim gibi ve Manaşşe gibi yapsın. Ve Efrayim'i Manaşşe'nin önüne yerleştirdi. İsrail, Yusuf'a dedi ki, işte ben ölüyorum ve Tanrı sizinle olacak ve sizi babalarınızın toprağına geri döndürecek. Ben ise sana Şekem'i kardeşlerinden üstün olarak veriyorum, onu Amorluların elinden kılıcım ve yayımla aldım.

49

Yakup oğullarını çağırdı ve onlara dedi: Toplanın ki size son günlerde başınıza ne geleceğini bildireyim. Toplanın ve beni dinleyin, Yakup'un oğulları, dinleyin İsrail, babanızı dinleyin. Reuben, sen ilk doğanımsın, gücüksün ve çocuklarımla başlangıcısın; taşınması zor ve inatçısın. Küstahça davrandın, su

gibi taşma, çünkü babanın yatağına çıktın, o zaman çıktığın döşeği kirlettin. Simeon ve Levi kardeşler, kendi seçimleriyle haksızlık tamamladılar. Onların meclisine ruhum gelmesin ve onların yapısı üzerine karacığırım çekişmesin, çünkü onlar öfkeleriyle insanları öldürdüler ve arzularıyla boğanın ayak damarlarını kestiler. Onların öfkesi lanetlidir, çünkü inatçıdır ve onların gazabı lanetlidir, çünkü katılaştırılmıştır; onları Yakup'ta böleceğim ve onları İsrail'de saçacağım. Judah, kardeşlerin seni övdü, ellerin düşmanlarının sırtında olacak, babanın oğulları sana secde edecek. Aslan yavrusu Yahuda, filizden oğlum, yukarı çıktın, uzanıp yattın aslan gibi ve yavru gibi, kim kaldıracak onu? Yahuda'dan hükümdar eksilmeyecek ve onun kalçalarından önder, ona ayrılmış olanlar gelinceye kadar, ve o, ulusların beklentisidir. Tayını asmaya ve eşeğinin tayını sarmaşığa bağlayarak, cübbesini şarapta ve örtüsünü üzüm kanında yıkayacak. Gözleri şaraptan parlak, dişleri süttten beyaz. Zebulun kıyıda oturacak ve kendisi gemilerin limanının yanında olacak, ve Sidon'a kadar uzanacak. İssakar güzel olanı arzuladı, miras paylarının arasında dinlenerek. Ve dinlenmenin güzel olduğunu ve toprağın verimli olduğunu görerek, omzunu çalışmaya koydu ve çiftçi bir adam oldu. Dan kendi halkını yargılayacak, tıpkı İsrail'deki bir kabile gibi. Ve Dan yol üzerinde bir yılan, patika üzerinde pusuya yatmış, atın topuğunu ısırarak olsun, ve atlı geriye düşecek, Rabbin kurtuluşunu bekleyen. Gad, akıncı birliği ona saldıracak, ama o, onların ardına düşecek. Asher'in ekmeği besleyicidir ve o, hükümdarlar için lüks sağlayacaktır. Naphtali yayılan bir gövdedir, neslinde güzellik verir. Büyümüş oğul Yusuf, büyümüş kıskanılan oğlum, en genç oğlum, bana geri dön. Okların efendileri, müzakere ederek kendisine hakaret ettikleri ve ona karşı kin besledikleri kişiye. Onların yayları güçle parçalandı ve onların ellerinin kollarının sınırları tükendi, Yakup'un hükümdarının eli vasıtasıyla, oradan babanın Tanrısı katından İsrail'in kudreti geldi. Ve benim Tanrım

sana yardım etti ve seni yukarıdan gökten gelen kutsamayla, her şeye sahip olan yerin kutsamasıyla, memelerin ve rahmin kutsaması uğruna kutsadı. Babanın ve annenin bereketleri, kalıcı dağların bereketlerinden üstün geldi ve ebedi tepelerin bereketleri üzerine; Yusuf'un başı üzerine ve kardeşler arasında önder sayıldığıın tepesi üzerine olacaklar. Benjamin yırtıcı bir kurttur, sabah hâlâ yiyecek ve akşama besin verir. Bütün bunlar Yakup'un on iki oğludur ve bunları babaları onlara söyledi ve onları kutsadı, her birini kendi kutsamasına göre kutsadı. Ve onlara dedi ki, ben halkıma katılıyorum, beni babalarımın birlikte Hititli Efron'un tarlasındaki mağaraya gömün, Çift mağarada, Mamre'nin karşısında, Kenan topraklarında; İbrahim'in Hititli Efron'dan mezar mülkü olarak edindiği mağarada. Orada İbrahim'i ve karısı Sara'yı gömdüler, orada İshak'ı ve karısı Rebeka'yı gömdüler, orada Lea'yı gömdüler. Het oğullarından, içinde bulunan mağara ile birlikte tarlanın mülkiyetinde. Ve Yakup oğullarına emir verdikten sonra dinlendi ve ayaklarını yatağın üzerine kaldırarak tükendi ve halkına katıldı.

50

Ve Yusuf babasının yüzüne kapanarak ağladı ve onu öptü. Ve Yusuf, mumyalayıcı hizmetkârlarına babasını mumyalamaları için emretti ve mumyalayıcılar İsrail'i mumyaladılar. Ve onun kırk gününü tamamladılar, zira gömünün günleri böyle sayılır, ve Mısır onu yetmiş gün yas tuttu. Yas günleri geçtikten sonra, Yusuf Firavun'un yöneticilerine şöyle dedi: Eğer gözünüzde lütuf bulduysam, Firavun'un kulaklarına benim hakkımda şöyle söyleyin: Babam beni yemin ettirdi ve dedi ki: Kenan toprağında kendim için kazdığım mezarda beni orada gömeceksin. Şimdi öyleyse, gidip babamı gömeceğim ve döneceğim. Ve Firavun, Yusuf'a dedi: Git, babanı göm, tıpkı sana yemin ettirdiği gibi. Ve

Yusuf babasını gömmek için gitti, ve onunla birlikte Firavun'un tüm hizmetkârları, ve evinin yaşlıları, ve Mısır toprağının tüm yaşlıları gittiler, Yusuf'un tüm ev halkı, onun kardeşleri, onun tüm babasal evi, onun akrabalığı ve koyunlar ve öküzler Goşen topraklarında bırakıldı. Ve onunla birlikte savaş arabaları ve atlılar çıktı ve kamp son derece büyüktü. Ve Ürdün'ün ötesinde olan Atad harman yerine geldiler ve onun için büyük ve son derece güçlü bir yas tuttular ve babası için yedi gün yas yaptı. Ve Kenan toprağının sakinleri Atad harman yerindeki yası gördüler ve dediler: Bu, Mısırlılar için büyük bir yastır. Bu yüzden oranın adını Mısır'ın Yası diye çağırıldı; orası Ürdün'ün ötesindedir. Ve onun oğulları ona böyle yaptılar. Ve oğulları onu Kenan topraklarına götürdüler ve onu çift mağaraya gömdüler; İbrahim'in Hittili Efron'dan mezar mülkiyeti olarak edindiği mağaraya, Mamre'nin karşısında. Ve Yusuf Mısır'a döndü, kendisi ve kardeşleri ve babasını gömmek için onunla birlikte çıkmış olanlar.

Yusuf'un kardeşleri, babalarının öldüğünü görünce, dediler ki: Yusuf bize kin tutmasın ve ona gösterdiğimiz tüm kötülüklerin karşılığını bize ödetmesin. Ve Yusuf'a gelerek şöyle dediler: Baban ölmeden önce yemin ettirdi ve dedi ki, Yusuf'a böyle deyin: Onların haksızlığını ve günahını başla, çünkü sana kötülük gösterdiler, ve şimdi babanın Tanrısı'nın hizmetkârlarının haksızlığını kabul et, ve Yusuf ağladı onlar ona konuşurken. Ve ona gelerek dediler ki, biz senin hizmetkârlarıyız. Ve Yusuf onlara dedi ki, korkmayın, çünkü ben Tanrı'nınım. Siz benim hakkımda kötülük plânladınız, ama Tanrı benim hakkımda iyilik plânladı, böylece bugün olduğu gibi olsun ve çok sayıda halk beslensin. Ve onlara dedi ki: Korkmayın, ben sizi ve evlerinizi besleyeceğim. Ve onları teselli etti ve yüreklerine hitap etti. Ve Yusuf Mısır'da yerleşti, kendisi ve kardeşleri ve babasının bütün hanesi, ve Yusuf

yüz on yıl yaşadı. Ve Yusuf, Efrayim'in üçüncü kuşağı kadar çocuklarını gördü, ve Manaşşe'nin oğlu Makir'in oğulları Yusuf'un uylukları üzerine doğdular. Ve Yusuf kardeşlerine dedi ki: Ben ölüyorum, ama Tanrı kesinlikle sizi ziyaret edecek ve sizi bu topraktan, Tanrı'nın atalarımız İbrahim, İshak ve Yakup'a yemin ettiği toprağı çıkaracak. Ve Yusuf, İsrail'in oğullarına yemin ettirdi, diyerek: Tanrı'nın sizi ziyaret edeceği ziyarette, kemiklerimi buradan kendinizle birlikte taşıyacaksınız. Ve Yusuf yüz on yaşında öldü ve onu gömdüler ve tabutu Mısır'da koydular.

Çıkış

1

Bunlar, babaları Yakup ile birlikte Mısır'a girmiş olan İsrail oğullarının adlarıdır; her biri bütün evidle girdi. Reuben, Simeon, Levi, Judah, Issachar, Zebulun, Benjamin, Dan ve Naftali, Gad ve Aşer. Yusuf ise Mısır'daydı ve Yakup'tan gelen bütün canlar yetmiş beşti. Yusuf öldü ve onun bütün kardeşleri ve o neslin tamamı öldü. İsrail'in oğulları büyüdüler ve çoğaldılar ve sayıca çok oldular ve son derece güçlendiler; toprak ise onları çoğalttı. Mısır üzerine Yusuf'u tanımayan başka bir kral ortaya çıktı. Ulusuna dedi ki, işte İsrail oğullarının soyu büyük bir çokluktur ve bizden daha güçlüdür. Gelin öyleyse onlara karşı kurnazca davranalım, olmasın ki çoğalsınlar ve ne zaman bize bir savaş olursa, bunlar da düşmanlara katılacaklar ve bize karşı savaştıktan sonra topraktan çıkıp gidecekler. Ve onlara işlerin gözetmenlerini atadı ki, onları işlerde eziyet etsinler. Ve Firavun için tahkim edilmiş şehirler inşa ettiler: hem Peitho'yu, hem Ramses'i, hem de Güneş şehri olan On'u. Ama onları ne kadar ezdikçe, o kadar daha çok çoğalıyorlardı ve son derece güçleniyorlardı, ve Mısırlılar İsrail'in oğullarından tiksiniyorlardı. Ve Mısırlılar, İsrail oğullarını zorla ezdi. Ve onların hayatını sert işlerde, çamurla ve tuğla yapımında, ve ovalardaki tüm işlerde acı çektirerek, bütün bu işlerde onları zorla köleleştiriyorlardı.

Ve Mısırlıların kralı İbranilerin ebelerine dedi, birinin ismi Şifra ve ikincinin ismi Pua, Ve dedi ki: İbrani kadınlara ebelik yaptığınızda ve onlar doğum yapmak üzere olduklarında, eğer erkek ise onu öldürün, ama eğer dişi ise onu koruyun. Ebeler Tanrı'dan korktular ve Mısır kralının onlara emrettiği gibi yapmadılar ve erkek çocukları canlı tuttular. Mısır kralı ebeleri

çağırdı ve onlara dedi ki, neden bu şeyi yaptınız ve erkek çocukları hayatta tuttunuz? Ebeler Firavun'a dediler ki, İbrani kadınlar Mısırlı kadınlar gibi değildir, çünkü ebeler onlara varmadan önce doğururlar ve doğurdular. Tanrı ebelere iyilik yaptı ve halk çoğaldı ve son derece güçlendi. Ebeler Tanrı'dan korktukları için kendilerine evler yaptılar. Firavun bütün halkına emrederek dedi ki: İbranilere doğan her erkek çocuğu ırmağa atın ve her kız çocuğunu hayatta tutun.

2

Levi kabilesinden biri vardı ve Levi kızlarından birini aldı. Ve rahmine aldı ve bir erkek çocuk doğurdu, onu zarif görünce ise, onu üç ay sakladılar. Fakat onu daha fazla gizleyemediklerinden, annesi onun için bir sepet aldı ve onu zift ile sıvadı ve çocuğu onun içine koydu ve onu nehrin kenarındaki bataklığa yerleştirdi. Ve onun kız kardeşi uzaktan izliyordu, ona ne olacağını öğrenmek için.

Firavun'un kızı nehirde yıkanmak için indi ve hizmetçileri nehir kenarında yürüyorlardı. Bataklıktaki sepeti görünce hizmetçisini göndererek onu aldı. Açtığına sepette ağlayan bir çocuk görür ve Firavun'un kızı ona acıdı ve dedi, bu İbranilerin çocuklarından. Ve onun kız kardeşi Firavun'un kızına dedi: İster misin sana İbranilerden emziren bir kadın çağırayım ve o sana bu çocuğu emzirecek? Firavun'un kızı dedi ki, git; genç kadın gidip çocuğun annesini çağırdı. Firavun'un kızı ona dedi ki, bu çocuğu benim için koru ve benim için onu emzir, ben de sana ücretini vereceğim, kadın çocuğu aldı ve onu emzirdi. Çocuk büyütüldükten sonra, onu Firavun'un kızına getirdi ve o, ona oğul oldu. Kız onun ismini Musa koydu, Onu sudan çektim diyerek.

O çok günlerde büyümüş olan Musa, kardeşleri İsrail oğullarına doğru çıktı ve onların emeğini gözlemleyince, bir Mısırlı adamın kendi kardeşlerinden, İsrail oğullarından bir İbrani'yi dövdüğünü görür. Etrafına baktıktan sonra burada ve orada hiç kimseyi görmeyince, Mısırlıyı vurduktan sonra onu kumun içine sakladı. İkinci gün dışarı çıktığında, kavga eden iki İbrani adam görür ve haksızlık yapana, Neden komşunu vuruyorsun? der. O ama dedi: Kim seni üzerimize yönetici ve yargıç atadı? Yoksa sen de beni öldürmek mi istiyorsun, dün o Mısırlıyı öldürdüğün gibi? Musa ise korktu ve dedi: Demek bu söz böyle açığa çıkmış. Firavun bu sözü duydu ve Musa'yı öldürmeyi aradı. Musa, Firavun'un yüzünden çekildi ve Midyan topraklarında oturdu; Midyan topraklarına gelmiş ve kuyunun üzerine oturdu. Midyan rahibinin yedi kızı vardı; bunlar babaları Jethro'nun koyunlarını otlatıyorlardı. Geldiklerinde ise babaları Jethro'nun koyunlarını sulamak için havuzları doldurana kadar su çekiyorlardı. Çobanlar geldi ve onları kovdular, ama Musa ayağa kalkarak onları kurtardı, onlar için su çekti ve koyunlarını sulattı. Onların babası Ragucl'e geldiler, o da onlara, Neden bugün gelmekte acele ettiniz? dedi. Onlar dediler ki, Mısırlı bir adam bizi çobanlardan kurtardı ve bize su çekti ve koyunlarımızı sulattı. O ama kızlarına dedi: Nerede o? Niçin adamı bıraktınız? Öyleyse onu çağırın ki ekmek yesin. Musa o adamın yanında yerleşti ve o, kızı Sippora'yı Musa'ya eş olarak verdi. Rahmine almış olan kadın bir oğul doğurdu ve Musa onun adını Gerşom koydu, şöyle diyerek: Çünkü ben yabancı bir ülkede garibim. Ama o çok günlerden sonra, Mısır kralı öldü ve İsrail oğulları işlerden dolayı inlediler ve haykırdılar ve onların feryadı işlerden dolayı Tanrı'ya yükseldi Ve Tanrı onların iniltisini duydu ve Tanrı İbrahim'e, İshak'a ve Yakup'a verdiği antlaşmasını hatırladı. Ve Tanrı İsrail oğullarını gördü ve kendini onlara tanıttı.

3

Ve Musa, kayınpederi Midyanlı rahip Jethro'nun koyunlarını güdüyordu ve koyunları çölün ötesine götürdü ve Horeb dağına geldi. Rabbin Meleği ona çalının içinden çıkan ateş alevinde göründü ve görür ki çalı ateşte yanıyor, ama çalı yanıp tükenmiyordu. Musa dedi ki: Geçip şu büyük görümü göreceğim, çünkü çalı yanmıyor. Ama Rab onun görmek için yaklaştığını gördü, Rab onu çalılıktan çağırdı, diyerek, Musa, Musa, o da dedi, Nedir? O ise dedi ki, buraya yaklaşma, ayaklarındaki sandaletini çöz, çünkü üzerinde durduğun yer kutsal topraktır. Ve dedi: Ben senin babanın Tanrısı'yım, İbrahim'in Tanrısı, İshak'ın Tanrısı ve Yakup'un Tanrısı. Ama Musa yüzünü çevirdi, çünkü Tanrı'nın önünde doğrudan bakmaktan korkuyordu. Rab Musa'ya dedi: Mısır'daki halkımın eziyetini gördüm, angaryacılar yüzünden feryadlarını duydum, çünkü acılarını biliyorum, Ve onları Mısırlıların elinden kurtarmak için indim ve onları o topraktan çıkarmak için, ve onları iyi ve geniş bir toprağa getirmek için, süt ve bal akan bir toprağa, Kenanlıların, Hititlilerin, Amorluların, Perizlilerin, Girgaşlıların, Hivlilerin ve Yevusluların yerine. Ve şimdi işte, İsrail oğullarının feryadı bana ulaşmıştır ve ben Mısırlıların onlara yaptığı baskıyı görmüşümdür. Ve şimdi buraya gel, seni Mısır kralı Firavun'a göndereceğim ve halkım İsrail oğullarını Mısır topraklarından çıkaracaksın.

Ve Musa Tanrı'ya dedi: Ben kimim ki Mısır Kralı Firavun'a gideyim ve İsrail oğullarını Mısır topraklarından çıkarayım? Tanrı Musa'ya dedi ki: Seninle olacağım ve seni gönderdiğimin işareti budur: Halkımı Mısır'dan çıkardığında, bu dağda Tanrı'ya hizmet edeceksiniz. Ve Musa Tanrı'ya dedi: İşte ben İsrail oğullarına gideceğim ve onlara şöyle söyleyeceğim: Babalarımızın Tanrısı beni size gönderdi. Bana soracaklar: Onun adı nedir? Onlara ne

söyleyeceğim? Ve Tanrı Musa'ya dedi ki: Ben Olan'ım ve dedi: İsrail oğullarına şöyle söyleyeceksin: Olan beni size gönderdi. Ve Tanrı Musa'ya yine dedi, İsrail oğullarına böyle diyeceksin: Babalarımızın Tanrısı Rab, İbrahim'in Tanrısı, İshak'ın Tanrısı ve Yakup'un Tanrısı beni size gönderdi, bu benim ebedi isimimdir ve nesiller boyunca anılacak isimimdir. Geldiğin zaman İsrail oğullarının yaşlılar meclisini topla ve onlara şöyle diyeceksin: Babalarımızın Tanrısı Rab bana göründü; İbrahim'in Tanrısı, İshak'ın Tanrısı ve Yakup'un Tanrısı şöyle dedi: Sizi gerçekten ziyaret ettim ve Mısır'da size olanların hepsini gördüm. Ve dedi ki: Sizi Mısırlıların ezizyetinden çıkaracağım, Kenanlıların, Hititlilerin, Amorluların, Perizlilerin, Girgaşlıların, Hivlilerin ve Yevusluların toprağına, süt ve bal akan toprağına götüreceğim. Ve sesin duyulacak ve sen ve İsrail'in yaşlılar meclisi Mısır kralı Firavun'a gireceksiniz ve ona diyeceksiniz: İbranilerin Tanrısı bizi çağırdı, öyleyse üç günlük yolu çöle doğru gideceğiz ki Tanrımıza kurban keselim. Ama ben biliyorum ki Firavun, Mısır kralı, güçlü el olmadıkça sizi gitmek için bırakmayacak. Ve elimi uzatarak Mısırlıları vuracağım, onlara yapacağım tüm harikalarımınla, ve bundan sonra o sizi gönderecek. Ve bu halka Mısırlıların önünde lütuf vereceğim, ama ayrıldığınız zaman boş ayrılmayacaksınız. Ama her kadın komşusundan ve birlikte oturanından gümüş kaplar, altın kaplar ve giysiler isteyecek ve bunları oğullarınızın ve kızlarınızın üzerine koyacaksınız ve Mısırlıları yağmalayacaksınız.

4

Musa cevap verdi ve dedi ki: Eğer bana inanmazlarsa ve sesimi dinlemezlerse, çünkü diyecekler ki Tanrı sana görünmedi', onlara ne diyeceğim? Rab ona dedi ki, Elindeki bu nedir? O da dedi ki, Değnek. Ve dedi, Onu yere at. Ve onu yere attı ve yılan oldu ve Musa ondan kaçtı. Ve Rab Musa'ya dedi ki: Elini uzat ve

kuyruğu tut. O da elini uzatarak kuyruğu tuttu ve onun elinde asa oldu. Böylece sana inanabilsinler ki, onların babalarının Tanrısı, İbrahim'in Tanrısı, İshak'ın Tanrısı ve Yakup'un Tanrısı sana göründü. Rab ona yine dedi, elini koynuna sok, ve elini koynuna soktu, ve elini koynundan çıkardı, ve eli kar gibi oldu. Ve tekrar dedi: Elini koynuna koy. Ve elini koynuna koydu ve onu koynundan çıkardı, ve tekrar etinin rengine geri döndü. Eğer sana inanmazlar ve birinci işaretin sesini dinlemezlerse, ikinci işaretin sesine inanacaklar. Ve eğer sana bu iki işarete inanmazlar ve sesini dinlemezlerse, nehrin suyundan alacaksın ve kuru toprağın üzerine döküceksin, ve nehirden aldığın su, kuru toprak üzerinde kan olacak. Musa Rab'be dedi ki, yalvarırım Rab, ben dünden önce de, üçüncü günden önce de, senin kulunla konuşmaya başladığından beri de yeterli değilim, ben zayıf sesli ve yavaş dilliyim. Rab Musa'ya dedi ki, insana ağız kim verdi? Ağır işiteni, sağırı, göreni ve körü kim yaptı? Ben, Tanrı değil miyim? Ve şimdi git, ben senin ağızını açacağım ve sana söyleyeceğin şeyi öğreteceğim. Ve Musa dedi ki, Yalvarıyorum Rab, gönderecek olduğun başka yetenekli birini ata. Ve Rab, Musa'ya öfkeyle gazaplanarak dedi: İşte senin kardeşin Levili Harun değil mi? Biliyorum ki o sana konuşacak ve işte o seni karşılamaya çıkacak ve seni gördüğünde kendi içinde sevinecek. Ve ona söyleyeceksin ve sözlerimi onun ağızına koyacaksın, ve ben senin ağızını ve onun ağızını açacağım, ve size ne yapacağınızı öğreteceğim. Ve o senin için halka konuşacak ve o senin ağızın olacak, sen de onun için Tanrı'ya karşı olacaksın. Ve bu değneği, yılana dönmüş olanı, eline alacaksın; onunla bu işaretleri yapacaksın.

Musa gitti ve kayınpederi Yetro'ya döndü ve söyler: Gideceğim ve Mısır'daki kardeşlerime döneceğim ve hala yaşıyorlar mı göreceğim. Ve Yetro Musa'ya dedi: Sağlıcakla git. O çok günlerden sonra ise Mısır kralı öldü. Rab, Midyan'da Musa'ya

şöyle dedi: Git, Mısır'a dön, çünkü senin canını arayan herkes öldü. Musa karısını ve çocuklarını alarak onları yük hayvanlarının üzerine bindirdi ve Mısır'a döndü, Musa da Tanrı'nın değneğini eline aldı. Rab Musa'ya şöyle dedi: Sen Mısır'a gidip dönerken, ellerine verdiğim bütün mucizeleri gör; onları Firavun'un önünde yapacaksın. Ama ben onun kalbini katılaştıracağım ve halkı göndermeyecek. Sen ise Firavun'a diyeceksin, Rab bunları söylüyor: İlk doğan oğlum İsrail'dir. Sana dedim ki, halkımı gönder ki bana hizmet etsinler; eğer onları göndermek istemiyorsan, bil ki ben senin ilk doğan oğlunu öldüreceğim. Yolda, konaklama yerinde Rabbin Meleği ona rastladı ve onu öldürmeye çalıştı. Ve Sippora bir çakıl taşı olarak oğlunun sünnet derisini sünnet etti ve onun ayaklarına kapanarak dedi: Çocuğumun sünnet kanı durdu. Ve ondan ayrıldı, çünkü Çocuğumun sünnet kanı durdu dedi. Rab Harun'a dedi: Musa'yı karşılamak için çöle git. Ve gitti ve Tanrı'nın dağında onunla karşılaştı ve birbirlerini öptüler. Ve Musa, Harun'a Rab'bin gönderdiği bütün sözleri ve ona emrettiği bütün sözleri bildirdi. Musa ve Harun gitti ve İsrail oğullarının yaşlılar meclisini topladılar. Ve Harun, Tanrı'nın Musa'ya konuştuğu tüm bu sözleri konuştu ve işaretleri halkın önünde yaptı. Ve halk inandı ve sevindi, çünkü Tanrı İsrail oğullarını ziyaret etti ve onların sıkıntısını gördü; halk eğildi ve secde etti.

5

Ve bunlardan sonra Musa ve Harun Firavun'a girdiler ve ona dediler: İsrail'in Tanrısı Rab şunları söyler: Halkımı gönder ki çölde bana bayram etsinler. Firavun dedi ki: Kim o ki, İsrail oğullarını gönderebilmem için onun sesini dinleyeyim? Rab'bi tanımıyorum ve İsrail'i göndermiyorum. Ve ona şöyle derler: İbranilerin Tanrısı bizi çağırды, o halde üç günlük yol çöle

gideceğiz, böylece Rabbimiz Tanrımıza kurban keselim, yoksa bize ölüm veya cinayet karşılaşsın. Mısır kralı onlara dedi: Neden Musa ve Harun halkı işlerinden saptırıyorsunuz? Gidin, her biriniz kendi işine. Ve dedi Firavun, işte şimdi çoğalm Firavun, halkın angaryacılarına ve yazıcılarına emretti, söyleyerek Artık halka tuğla yapımı için saman vermeyeceksiniz, tıpkı dün ve önceki gün gibi, ama kendileri gitsinler ve kendilerine saman toplasınlar. Ve onların her gün yaptıkları tuğla yapımının düzenlemesini onlara yükleyeceksin, hiçbir şey eksiltmeyeceksin, çünkü onlar boşta duruyorlar, bu yüzden bağırıyorlar, söyleyerek, Kalkalım ve Tanrımıza kurban keselim. Bu insanların işleri ağırlaştırılsın ve bunlar hakkında kaygılsınlar, boş sözlerle kaygılanmasınlar.

Gözetmenler ve yazıcılar onları acele ettiriyorlardı ve halka şöyle diyorlardı: Firavun bunları söylüyor: Artık size saman vermiyorum. Siz kendiniz gidip kendinize saman toplayın, nereden bulursanız; çünkü düzenlemenizden hiçbir şey alınmayacak. Ve halk saman sapı toplayıp saman yapmak için bütün Mısır topraklarına dağıldı. Ancak görevliler onları acele ettiriyordu ve diyorlardı ki: Size saman verildiği zamandaki gibi, günlük görevlerinizi tamamlayın. Ve İsrail oğullarının ırkıdan olan, onların üzerine atanmış yazıcılar, Firavun'un gözetmenleri tarafından kırbaçlandılar, şöyle diyerek: Neden tuğla yapımı katkılarınızı dün ve evvelsi gün olduğu gibi ve bugün tamamlamadınız? İsrail oğullarının yazıcıları girdikten sonra Firavun'a bağırdılar, Neden senin hizmetkârlarına böyle yapıyorsun? Senin hizmetkârlarına saman verilmiyor ve bize tuğla yapmamızı söylüyorlar, ve işte senin hizmetkârların kırbaçlanmış, öyleyse sen kendi halkına haksızlık edeceksin. Ve onlara dedi ki: Boşsunuz, tembel insanlarsınız, bu yüzden Gidelim, Tanrımıza kurban keselim diyorsunuz. Şimdi bu yüzden gidin ve çalışın,

çünkü saman size verilmeyecek ve tuğla yapımının miktarını teslim edeceksiniz. İsrail oğullarının yazıcıları kendilerini kötü durumda görüyorlardı ve diyorlardı ki: Güne ait tuğla yapımının belirlenen miktarını eksik bırakmayacaksınız. Firavun'dan çıkarken, onları karşılamaya gelen Musa ve Harun'la karşılaştılar. Ve onlara dediler ki, Tanrı sizi görsün ve yargılasın, çünkü bizim kokumuzu Firavun'un önünde ve onun hizmetkârlarının önünde iğrenç yaptınız, onun ellerine kılıç vererek bizi öldürmek için. Musa Rab'be döndü ve dedi: Yalvarırım Rab, neden bu halka kötü muamele ettin ve neden beni gönderdin? Ve Firavun'a senin adın üzerine konuşmak için gittiğimden beri, bu halka eziyet etti ve senin halkını kurtarmadın.

6

Ve Rab Musa'ya dedi: Şimdi Firavun'a ne yapacağını göreceksin, çünkü güçlü elle onları gönderecek ve yüksek kolla onları kendi topraklarından kovacak. Tanrı Musa'ya konuştu ve ona şöyle dedi: Ben Rab'bim. Ve Abraham'a, İshak'a ve Yakup'a görüldüm, onların Tanrısı olarak, ve benim adım Rab'i onlara açıklamadım. Ve onlarla antlaşmamı kurdum, böylece onlara Kenanlıların topraklarını vermek için, içinde göç ettikleri ve üzerinde yerleştikleri toprakları. Ve ben İsrail oğullarının, Mısırlıların onları köleleştirdiği iniltisini duydum ve sizin antlaşmanızı hatırladım. Git, İsrail oğullarına şöyle dedim: Ben Rab'bim ve sizi Mısırlıların hakimiyetinden çıkaracağım, sizi kölelikten kurtaracağım ve sizi yüksek kolla ve büyük yargıyla fidye vereceğim. Ve sizi kendime halk olarak alacağım ve sizin Tanrınız olacağım, ve bileceksiniz ki ben Rab sizin Tanrınızım, sizi Mısırlıların baskısından çıkararım. Ve sizi toprağa getireceğim, elimi uzattığım toprağa, onu İbrahim'e ve İshak'a ve Yakup'a vermek için, ve onu size miras olarak vereceğim, ben Rab. Musa İsrail

oğullarına böyle konuştu, ama cesaretsizlikten ve sert işlerden dolayı Musa'yı dinlemediler. Rab Musa'ya şöyle dedi, Gir, Mısır kralı Firavun'a konuş ki, İsrail oğullarını onun toprağından göndersin. Musa Rabbin önünde konuştu ve dedi: İşte İsrail oğulları beni dinlemediler, Firavun beni nasıl dinleyecek? Ben ise sözsüzüm. Rab, Musa ve Harun'a dedi ve onlara Mısır Kralı Firavun'a karşı emir verdi, böylece İsrail oğullarını Mısır topraklarından göndersin.

Ve bunlar onların atalarının evlerinin liderleridir, İsrail'in ilk doğanı Ruben'in oğulları: Hanok ve Pallu, Hesron ve Karmi, bu Ruben'in soyu. Ve Şimon'un oğulları: Yemuel ve Yamin ve Ehud ve Yakın ve Sohar ve Kenanlı kadından olan Saul; bunlar Şimon'un oğullarının aileleridir. Ve bunlar, Levi'nin oğullarının akrabalıklarına göre isimleridir: Gedson, Kaat ve Merari. Levi'nin ömrü yüz otuz yedi yıldır. Ve bunlar Gedson'un oğullarıdır: Lobeni ve Semei, ailelerinin evleridir. Ve Kaath'ın oğulları: Amram, İsaar, Hebron ve Ozeiel, ve Kaath'ın hayatının yılları yüz otuz üç yıl. Ve Merari'nin oğulları, Mahli ve Mushi. Bunlar Levi'nin atasal evleridir, onların akrabalıklarına göre. Ve Amram, babasının kardeşinin kızı Yokhebed'i kendisine karı olarak aldı ve ona Harun'u, Musa'yı ve onların kız kardeşi Miryam'ı doğurdu. Amram'ın ömrü ise yüz otuz iki yıl oldu. Ve İssakar'ın oğulları: Kore, Nafek ve Zekri. Ve Ozeiel'in oğulları: Misael, Elisaphan ve Segrei. Harun, Aminadab'ın kızı, Nahşon'un kız kardeşi Elizabet'i kendisine karı olarak aldı ve ona Nadab'ı, Abiud'u, Elazar'ı ve İtamar'ı doğurdu. Korah'ın oğulları ise Asir, Elkanah ve Abiasar'dır; bunlar Korah'ın nesilleridir. Ve Harun'un oğlu Eleazar, Phutieli'nin kızlarından birini kendisine karı olarak aldı ve o, kendisine Phinehas'ı doğurdu; bunlar Levililerin aile başlangıçlarıdır, nesillerine göre. Bu Harun ve Musa'dır ki, Tanrı onlara İsrail oğullarını güçleriyle birlikte Mısır topraklarından

çıkarmalarını söyledi. Bunlar Mısır kralı Firavun'a konuşanlardır, ve İsrail oğullarını Mısır topraklarından çıkardılar, kendisi Harun ve Musa. Rab'bin Musa'ya Mısır ülkesinde konuştuğu gün. Ve Rab Musa'ya konuştu, diyerek: Ben Rab'bim, Mısır kralı Firavun'a sana söylediğim her şeyi söyle. Ve Musa Rab'bin önünde dedi ki, işte ben zayıf sesliyim ve Firavun beni nasıl işitecek,

7

Ve Rab Musa'ya şöyle dedi: İşte seni Firavun'a tanrı yaptım ve kardeşin Harun senin peygamberin olacak. Sen ama ona sana emrettiğim her şeyi konuşacaksın ve senin kardeşin Harun Firavun'a konuşacak, öyle ki İsrail oğullarını onun topraklarından göndersin. Ben ama Firavun'un kalbini katılaştıracağım ve işaretlerimi ve harikalarımı Mısır topraklarında çoğaltacağım. Ve Firavun sizi dinlemeyecek ve elimi Mısır'ın üzerine koyacağım ve halkımı, İsrail oğullarını, gücümle Mısır topraklarından büyük bir öçle çıkaracağım. Ve tüm Mısırlılar bilecekler ki ben Rab'bim, elimi Mısır'ın üzerine uzatırken, ve İsrail oğullarını onların ortasından dışarı çıkaracağım. Musa ve Aharon, Rab'bin onlara emrettiği gibi yaptılar. Musa seksen yaşındaydı ve kardeşi Harun seksen üç yaşındaydı, Firavun'a konuştuklarında. Ve Rab, Musa'ya ve Harun'a şöyle dedi: Ve eğer Firavun size, Bize bir işaret ya da mucize gösterin diyerek konuşursa, kardeşin Harun'a diyeceksin ki, Asayı al ve Firavun'un ve onun hizmetkârlarının önünde yere at ve ejderha olacak. Musa ve Harun, Firavun'un ve onun hizmetkârlarının önüne girdiler ve Rab'bin onlara emrettiği gibi yaptılar. Harun asayı Firavun'un ve onun hizmetkârlarının önüne attı ve asa ejderhaya dönüştü. Firavun ise Mısır'ın bilgelerini ve büyücülerini bir araya çağırdı, ve Mısırlıların büyücüleri de kendi büyülerıyla aynı şekilde yaptılar. Ve her biri kendi değneğini attı ve bunlar ejderhalara dönüştü, ve Harun'un değneği onların

değneklerini yuttu. Ve Firavun'un kalbi güçlendi ve onları dinlemedi, tıpkı Rab'bin onlara emrettiği gibi.

Rab Musa'ya şöyle dedi: Firavun'un kalbi katılaştırılmıştır, halkı salıvermemektedir. Sabah Firavun'a git, işte o suya çıkıyor ve sen onunla nehrin kıyısında karşılaşacaksın, ve yılana dönmüş değneği elinde alacaksın. Ve ona diyeceksin ki, İbranilerin Tanrısı Rab beni sana gönderdi ve dedi ki, halkımı salıver ki çölde bana kulluk etsinler, ve işte sen şimdiye kadar dinlemedin. Rab şunları söyler: Bununla bileceksin ki ben Rab'bim, işte ben elimdeki değnekle nehirdeki suyun üzerine vuruyorum ve kan haline dönüşecek. Ve nehirdeki balıklar ölecek, nehir kokacak ve Mısırlılar nehirden su içemeyecek. Rab Musa'ya dedi ki, kardeşin Harun'a söyle: Asanı eline al ve elini Mısır'ın suları üzerine, nehirleri üzerine, kanalları üzerine, bataklıkları üzerine ve toplanmış tüm suları üzerine uzat, kan olacak. Ve Mısır'ın tüm topraklarında, ağaçlarda ve taşlarda kan oldu. Ve Musa ve Harun, Rab'bin onlara emrettiği gibi böyle yaptılar ve değneğini kaldırarak Firavun'un ve onun hizmetkârlarının önünde ırmaktaki suyu vurdu ve ırmaktaki bütün suyu kana çevirdi. Ve nehirdeki balıklar öldü ve nehir koktu ve Mısırlılar nehirden su içemiyorlardı ve kan tüm Mısır topraklarındaydı. Mısırlı büyücüler de kendi büyüleriyle aynı şeyi yaptılar, ve Firavun'un kalbi katılaştırıldı, ve onları dinlemedi, tıpkı Rab'bin dediği gibi. Döndükten sonra Firavun evine girdi ve aklını buna bile vermedi. Bütün Mısırlılar nehrin çevresinde su içmek için kazdılar ve nehirden su içemiyorlardı. Ve yedi gün tamamlandı, Rab'bin ırmağı vurmasından sonra.

Rab Musa'ya dedi ki, Firavun'a gir ve ona diyeceksin ki, Rab bunları söyler: Halkımı gönder ki bana hizmet etsinler. Eğer sen göndermek istemiyorsan, işte ben senin tüm sınırlarını

kurbağalarla vuruyorum. Ve nehir kurbağalar kusacak ve çıkarak senin evlerinin içine girecekler, senin yatak odalarının depolarının içine, senin yataklarının üzerine, senin hizmetkârlarının evlerinin üzerine ve senin halkının, senin hamur teknelerinin içinde ve senin fırınlarının içinde. Ve senin üzerine, ve senin hizmetkârlarının üzerine, ve senin halkının üzerine kurbağalar çıkacaklar.

8

Rab Musa'ya dedi: Kardeşin Harun'a söyle, esasını nehirlerin, kanalların ve bataklıkların üzerine uzatsın ve kurbağaları çıkarsın. Ve Harun elini Mısır'ın suları üzerine uzattı ve kurbağaları çıkardı, ve kurbağa çıktı ve Mısır'ın toprağını kapladı. Mısırlı büyücüler de aynı şekilde kendi büyüleriyle yaptılar ve kurbağaları Mısır topraklarına çıkardılar. Ve Firavun Musa'yı ve Harun'u çağırdı ve dedi: Benim için Rab'be dua edin ve kurbağaları benden ve halkımdan kaldırsın, ben de onları göndereceğim ve Rab'be kurban etsinler. Musa Firavun'a dedi: Bana söyle, ne zaman senin, hizmetkârların ve halkın için dua edeyim ki kurbağalar senden, halkından ve evlerinizden yok olsun; ancak nehirde kalacaklar. O ise dedi: Yarın olsun. Bunun üzerine dedi: Dediğin gibi olsun ki, Rab'den başka kimse olmadığını bilesin. Ve kurbağalar senden, sizin evlerinizden, çiftliklerden, senin hizmetkârlarından ve senin halkından kaldırılacaklar; ancak nehirde bırakılacaklar. Musa ve Harun Firavun'un yanından çıktılar ve Musa, Firavun'un tayin ettiği kurbağalar hakkındaki anlaşma konusunda Rab'be feryat etti. Rab, Musa'nın dediği gibi yaptı ve kurbağalar evlerden, avlulardan ve tarlalardan öldüler. Ve onları yığınlar yığınlar topladılar ve toprak koktu. Firavun rahatlamanın olduğunu görünce kalbi katılaştı ve Rab'bin söylediği gibi onları dinlemedi. Rab Musa'ya şöyle dedi: Harun'a söyle, elini uzatsın ve değneğiyle

yerin toprağına vursun; sivrisinekler insanlarda, dört ayaklı hayvanlarda ve tüm Mısır topraklarında olacak. Bunun üzerine Harun elini değnekle uzattı ve yerin toprağını vurdu; sivrisinekler insanlarda ve dört ayaklı hayvanlarda oldu ve yerin her toprağında sivrisinekler oldu. Büyücüler de aynı şekilde kendi büyüleriyle sivrisinekleri çıkarmak için yaptılar, ama bunu başaramadılar ve sivrisinekler hem insanlarda hem de dört ayaklı hayvanlarda ortaya çıktı. Büyücüler bu yüzden Firavun'a dediler ki, Bu Tanrı'nın parmağıdır ve Firavun'un kalbi katılaştırıldı ve onları dinlemedi, tıpkı Rab'bin söylediği gibi. Rab Musa'ya dedi ki, sabah erkenden kalk ve Firavun'un önünde dur, işte kendisi suya çıkacak ve ona diyeceksin, Rab bunları söyler, halkımı gönder ki çölde bana kulluk etsinler. Eğer halkımı göndermeyi istemiyorsan, işte ben senin üzerine, hizmetkârlarının üzerine, halkının üzerine ve evlerinizin üzerine at sineği gönderiyorum ve Mısırlıların evleri at sineği ile dolacak ve onların üzerinde buldukları toprak da dolacak. Ve o gün, halkımın üzerinde bulunduğu Geşem topraklarında harikalar işleyeceğim; orada köpek sineği olmayacak, böylece tüm dünyanın Rabbi Tanrısı olduğumu bilesin. Ve benim halkımla senin halkın arasında bir ayırım yapacağım, ve bu yarın yeryüzünde olacak. Rab böylece yaptı ve köpeksineği sürüsü Firavun'un evlerine, onun hizmetkârlarının evlerine ve tüm Mısır topraklarına geldi ve toprak köpeksineği tarafından yok edildi.

Firavun Musa'yı ve Harun'u çağırıldı ve dedi ki, gelin Rabbiniz Tanrı'ya bu toprakta kurban kesin. Ve Musa dedi ki: Böyle olmak mümkün değil, çünkü Mısırlıların iğrençliklerini Rabbimiz Tanrımıza kurban edeceğiz; eğer Mısırlıların iğrençliklerini onların önünde kurban etsek, taşlanacağız. Üç günlük yol gideceğiz çöle ve Tanrımıza kurban keseceğiz, tıpkı Rab'bin bize söylediği gibi. Ve Firavun dedi ki: Ben sizi gönderiyorum ve

Tanrınıza çölde kurban edin, ama uzağa gitmeyeceksiniz; öyleyse benim için Rabbe dua edin. Musa dedi ki: Ben senin yanından çıkacağım ve Tanrı'ya dua edeceğim, köpek sineği yarın senin hizmetkârlarından ve halkından gidecek; Firavun, halkı Rabbe kurban etmek için göndermemek amacıyla aldatmaya devam etmesin. Musa Firavun'dan çıktı ve Tanrı'ya dua etti. Rab, Musa'nın dediği gibi yaptı ve sinek sürüsünü Firavun'dan, onun hizmetkârlarından ve onun halkından kaldırdı ve hiçbirini kalmadı. Ve Firavun kalbini ağırlaştırdı ve bu zamanda da halkı göndermeyi istemedi.

9

Rab Musa'ya dedi ki, Firavun'a gir ve ona söyle, İbranilerin Tanrısı Rab şunları söyler: Halkımı gönder ki bana hizmet etsinler. Eğer gerçekten halkımı göndermek istemiyorsan, ama hâlâ onun üzerinde hâkimsen, İşte, Rab'bin eli senin ovalardaki hayvanlarının üzerine olacak, atlara, yük hayvanlarına, develere, sığırlara ve koyunlara; son derece büyük bir ölüm olacak. Ve ben o zamanda Mısırlıların hayvanları ile İsrail oğullarının hayvanları arasında harikalar yapacağım, İsrail oğullarının hiçbirinden söylenen şey ölmeyecek. Ve Tanrı bir sınır koydu, diyerek: Yarın Rab bu sözü yeryüzünde yerine getirecek. Ve Rab ertesi gün bu sözü yerine getirdi ve Mısırlıların bütün hayvanları öldü, ama İsrail oğullarının hayvanlarından hiçbirini ölmedi. Firavun, İsrail oğullarının hayvanlarından hiçbirinin ölmediğini görünce, Firavun'un kalbi katılaştı ve halkı göndermedi. Rab, Musa'ya ve Harun'a şöyle dedi: Siz fırın isinden ellerinizi doldurun ve Musa onu Firavun'un ve onun hizmetkârlarının önünde göğe doğru serpin. Ve Mısır'ın bütün toprağı üzerine toz olsun ve insanların üzerine ve dört ayaklı hayvanların üzerine olacak, yaralar, kabarcıklar kaynararak hem insanlarda hem de dört ayaklı

hayvanlarda, Mısır'ın bütün toprağında. Ve Musa, Firavun'un önünde fırının isini aldı ve onu gökyüzüne saçtı, ve insanlarda ve dört ayaklı hayvanlarda kaynayan kabarcıklı yaralar oluştu. Ve büyücüler Musa'nın önünde duramadılar çıbanlar yüzünden, çünkü çıbanlar büyücülerin üzerinde ve Mısır'ın tüm topraklarında olmuştu. Rab Firavun'un kalbini katılaştırdı ve Rab'bin emrettiği gibi onları dinlemedi. Rab Musa'ya dedi ki, sabah erkenden kalk ve Firavun'un önünde dur ve ona diyeceksin, İbranilerin Tanrısı Rab şunları söyler, halkımı gönder ki bana hizmet etsinler. Çünkü şimdi ben tüm belalarımı senin kalbine, hizmetkârlarının ve halkının içine gönderiyorum, böylece bilesin ki tüm yeryüzünde benim gibi başkası yoktur. Şimdi elimi uzatıp seni ve halkını vuracağım, öldüreceğim ve yeryüzünden yok olacaksın. Ve bunun için korunmuş oldun ki, sende gücümü göstereyim ve adım bütün yeryüzünde ilan edilsin. Hâlâ sen halkımı salıvermemelerine engel mi oluyorsun? İşte ben yarın bu saatte çok fazla dolu yağdıracağım, öyle bir dolu ki böylesi Mısır'da olmamıştır, yaratıldığı günden bu güne kadar. Şimdi bu yüzden acele et hayvanlarını ve ovada sana ait olan her şeyi toplamak, çünkü bütün insanlar ve hayvanlar, ovada sana ait olan her şey, eğer ovalarda bulunur ve eve girmezse, ama onların üzerine dolu düşerse ölecek. Firavun'un hizmetkârlarından Rabbin sözünden korkan kişi, hayvanlarını evlere topladı. Ama kim Rabbin sözüne dikkat etmediyse, hayvanlarını tarlalarda bıraktı.

Rab Musa'ya dedi ki: Elini göğe doğru uzat ve Mısır'ın tüm toprakları üzerine, insanlar üzerine, hayvanlar üzerine ve yeryüzündeki tüm otlar üzerine dolu yağacak. Musa elini göğe doğru uzattı ve Rab gök gürültüleri ve dolu verdi, ve ateş yeryüzüne düştü, ve Rab bütün Mısır topraklarının üzerine dolu yağdırdı. Dolu vardı ve dolu içinde alevlenen ateş vardı; dolu son

derece şiddetliydi, öyle ki böylesi Mısır'da olmamıştı, üzerine ulus olduğu günden beri. Dolu, Mısır'ın tüm topraklarında insandan hayvana kadar her şeyi vurdu ve ovadaki tüm otları vurdu, ovalardaki tüm ağaçları da dolu ezdi. İsrail oğullarının bulunduğu Gesem toprakları hariç, dolu olmadı. Firavun haber göndererek Musa'yı ve Harun'u çağırdı ve onlara dedi ki, Şimdi günah işledim, Rab adildir, ben ise ve halkım dinsiziz. Bu yüzden benim için Rab'be dua edin, ve Tanrı'nın sesleri, dolu ve ateş olmaktan dursun, ve sizi göndereceğim, ve artık kalmaya devam etmeyeceksiniz. Musa ona şöyle dedi: Şehirden çıkar çıkmaz ellerimi Rabbe doğru yayacağım, sesler duracak, dolu ve yağmur artık olmayacak, böylece yeryüzünün Rabbine ait olduğunu bilesin. Sen ve hizmetkârların henüz Rab'den korkmadınız, biliyorum. Ama keten ve arpa vuruldu, çünkü arpa ayakta duruyordu ve keten tohumlanıyordu. Ama buğday ve kınalı buğday vurulmadı, çünkü geçti. Musa Firavun'dan ayrılıp şehrin dışına çıktı ve ellerini Rab'be doğru uzattı, ve sesler durdu, ve dolu ve yağmur artık yeryüzüne düşmedi. Firavun yağmurun, dolunun ve seslerin durduğunu görünce günah etmeye devam etti ve kendi kalbini ile hizmetkârlarının kalbini katılaştırdı. Ve Firavun'un kalbi katılaştırıldı ve İsrail oğullarını göndermedi, tıpkı Rab'bin Musa'ya söylediği gibi.

10

Rab Musa'ya dedi ki: Firavun'a gir, çünkü ben onun kalbini ve hizmetkârlarının kalbini sertleştirdim ki bu işaretler sırayla onların üzerine gelebilsin, Öyle ki çocuklarınızın kulaklarına ve çocuklarınızın çocuklarına, Mısırlılarla ne kadar alay ettiğimi ve onlara yaptığım işaretlerimi anlatabilirsiniz, ve bileceksiniz ki ben Rab'bim. Musa ve Harun Firavun'un huzuruna girdiler ve ona dediler ki: İbranilerin Tanrısı Rab şöyle diyor: Ne zamana kadar

benden utanmak istemeyeceksin? Halkımı salıver ki bana kulluk etsinler. Eğer sen halkımı göndermeyi istemezsen, işte ben yarın bu saatte tüm sınırlarının üzerine çok çekirge getireceğim. Ve yerin görünüşünü kaplayacak, ve yeri göremeyeceksin, ve yerin kalan fazlalığını, dolunun size bıraktığını yiyecek, ve yer üzerinde size büyüyen her ağacı yiyecek. Ve senin evlerin, hizmetkârlarının evleri ve Mısırlıların bütün topraklarındaki bütün evler doldurulacak; bunları senin babaların ve onların büyük dedeleri, yeryüzünde oldukları günden bu güne kadar asla görmemişlerdir. Ve Musa dönüp Firavun'un yanından çıktı. Ve Firavun'un hizmetkârları ona diyorlar: Ne zamana kadar bu bizim için bir tuzak olacak? Adamları gönder, böylece kendi Tanrılarına kulluk etsinler, yoksa Mısır'ın helak olduğunu bilmek mi istiyorsun? Ve Musa ile Harun'u Firavun'a geri döndürdüler, ve onlara dedi: Gidin ve Rabbiniz Tanrı'ya hizmet edin, peki kimler ve kimler gidecek olanlar? Musa şöyle der: Gençlerimiz ve yaşlılarımızla gideceğiz, oğullarımız ve kızlarımızla, koyunlarımız ve sığırlarımızla gideceğiz, çünkü Rabbin bayramıdır. Ve onlara dedi: Sizi gönderdiğim gibi Rab sizinle böyle olsun; sizin eşyanızla birlikte değil mi? Görün ki kötülük size eklenmiştir. Böyle değil, erkekler gitsin ve Tanrı'ya kulluk etsinler, çünkü bunu kendiniz arıyorsunuz, ama onları Firavun'un huzurundan kovdular. Rab Musa'ya dedi ki: Elini Mısır topraklarının üzerine uzat ve çekirge toprağın üzerine çıksın ve toprağın bütün otunu ve ağaçların bütün meyvesini, dolunun bıraktığını yesin. Ve Musa değneği göğşe kaldırdı ve Rab güney rüzgarını toprağın üzerine getirdi, o bütün gün ve bütün gece. Sabah oldu ve güney rüzgarı çekirgeyi aldı. Ve onu Mısır'ın tüm topraklarına getirdi ve Mısır'ın bütün sınırlarına son derece çok sayıda kondu; ondan önce böyle bir çekirge olmamıştı ve bundan sonra da böyle olmayacak. Ve yerin görünüşünü kaplattı ve yer bozuldu ve yerin her otunu yuttu ve

ağaçların her meyvesini ki doludan kalmıştı, ağaçlarda hiçbir yeşil şey kalmadı ve ovanın her otunda, Mısır'ın her toprağında.

Firavun aceleyle Musa ve Harun'u çağırttı ve dedi ki, Rabbiniz Tanrı'nın önünde ve size karşı günah işledim. Öyleyse şimdi benim günahımı kabul edin ve Rabbiniz Tanrı'ya dua edin ki bu ölümü benden kaldırsın. Musa Firavun'dan çıktı ve Tanrı'ya dua etti. Ve Rab denizden şiddetli bir rüzgar estirdi ve çekirgeyi aldı ve onu Kızıldeniz'e attı ve Mısır'ın tüm topraklarında bir çekirge bile kalmadı. Ve Rab, Firavun'un kalbini sertleştirdi ve İsrail oğullarını göndermedi. Rab Musa'ya dedi ki, elini göğe doğru uzat ve Mısır ülkesi üzerine karanlık olsun, elle tutulur karanlık. Musa elini göğe doğru uzattı ve Mısır'ın bütün toprakları üzerine karanlık, kasvet ve fırtına oldu, üç gün boyunca. Ve hiç kimse kardeşini üç gün görmedi ve hiç kimse yatağından üç gün kalkmadı, ama İsrail'in bütün oğullarına oturdukları her yerde ışık vardı. Ve Firavun Musa'yı ve Harun'u çağırdı ve dedi ki: Gidin, Rabbiniz Tanrı'ya hizmet edin, ancak koyunlarınızı ve sığırlarınızı bırakın ve yükünüz sizinle gitsin. Ve Musa dedi ki, Ama sen de bize yakmalık sunular ve kurbanlar vereceksin ki, bunları Rabbimiz Tanrımız'a sunacağız. Ve hayvanlarımız bizimle gidecek ve bir tırnak bile bırakmayacağız, çünkü onlardan Rabbimiz Tanrımıza tapınmak için alacağız, ama biz Rabbimiz Tanrımıza ne ile tapınacağımızı bilmiyoruz, oraya gelene kadar. Rab Firavun'un kalbini katılaştırdı ve onları göndermek istemedi. Ve Firavun söylüyor: Git buradan, dikkat et kendine, bir daha yüzümü görmeye kalkma, çünkü hangi gün bana görünürsen, ölürsün. Moses der ki, Söyledin, artık sana yüz yüze görünmeyeceğim.

Rab Musa'ya dedi ki, ben hâlâ Firavun'un ve Mısır'ın üzerine bir darbe daha getireceğim ve bunlardan sonra sizi buradan gönderecek, ama sizi her şeyle birlikte gönderdiğinde, sizi tamamen kovacak. Bu yüzden halkın kulaklarına gizlice konuş ve her biri komşusundan gümüş kaplar, altın kaplar ve giysi istesin. Rab, kendi halkına Mısırlıların önünde lütuf verdi ve onlara ödünç verdiler. Adam Musa, Mısırlıların önünde, Firavun'un önünde ve onun hizmetkârlarının önünde son derece büyük oldu. Ve Musa dedi, Rab bunları söyler: Gece yarısı ben Mısır'ın ortasına giriyorum, Ve Mısır ülkesindeki her ilk doğan ölecek, taht üzerinde oturan Firavun'un ilk doğanından, değirmen taşının yanındaki hizmetçi kadının ilk doğanına kadar ve her hayvanın ilk doğanına kadar. Ve tüm Mısır topraklarında büyük bir feryat olacak ki, böylesi olmamıştır ve böylesi bir daha olmayacaktır. Ve İsrail'in bütün oğulları arasında, insandan hayvana kadar, hiçbir köpek diliyle hırıldamayacak, böylece Rab'bin Mısırlılar ile İsrail arasında ne kadar ayırım yapacağını bilebilesin. Ve bütün bu hizmetkârların bana gelecekler ve bana secde edecekler, diyerek: Sen ve senin önderlik ettiğin bütün halkın çıkın, ve bunlardan sonra ben çıkacağım. Musa ise Firavun'un yanından öfkeyle çıktı. Rab Musa'ya dedi ki, Firavun sizi duymayacak, böylece işaretlerimi ve mucizelerimi Mısır topraklarında çoğaltacağım. Musa ve Harun bütün bu işaretleri ve harikaları Mısır topraklarında Firavun'un önünde yaptılar, ama Rab Firavun'un kalbini sertleştirdi ve İsrail oğullarını Mısır topraklarından göndermek için dinlemedi.

12

Rab, Mısır topraklarında Musa'ya ve Harun'a şöyle dedi: Bu ay gerçekten sizin için ayların başlangıcıdır, yılın ayları içinde sizin için birinci olanıdır. Tüm İsrail oğullarının topluluğuna

konuş, şöyle söyleyerek: Bu ayın onuncu günü, her biri ataların evlerine göre bir koyun alsınlar, her biri evine göre bir koyun. Eğer evde az kişi olurlarsa, öyle ki bir koyun için yeterli olmazlarsa, yanındaki komşusunu yanına alacak; canların sayısına göre, her biri kendisine yeterli olanı koyun için sayacak. Sizin için mükemmel, erkek, bir yaşında bir koyun olacak; kuzulardan ve oğlaklardan alacaksınız. Ve bu ayın on dördüncü gününe kadar sizin için saklanmış olacak, ve İsrail oğullarının cemaatinin bütün topluluğu onu akşama doğru kesecek. Ve kanından alacaklar ve iki kapı sövesinin üzerine ve lentonun üzerine koyacaklar, onları yiyecekleri evlerde. Ve bu gece ateşte kavrulmuş eti yiyecekler ve mayasız ekmeği acı otlarla birlikte yiyecekler. Onlardan çiğ yemeyeceksiniz, ne de suda haşlanmış, ancak ateşte kavrulmuş olarak; baş, ayaklar ve bağırsaklarla birlikte. Ondan sabaha kadar hiçbir şey bırakmayacaksınız ve onun kemiğini kırmayacaksınız, ama ondan sabaha kadar kalan şeyleri ateşte yakacaksınız. Böylece onu yiyeceksiniz: belleriniz kuşanmış, sandallarınız ayaklarınızda ve değnekleriniz ellerinizde olacak, ve onu aceleyle yiyeceksiniz. Bu, Rab'be ait Hamursuz Bayramı'dır. Ve bu gece Mısır topraklarında geçeceğim ve Mısır topraklarında insandan hayvana kadar her ilk doğanı vuracağım ve Mısırlıların bütün tanrularına karşı intikam alacağım, ben Rab. Ve kan, sizin için, siz orada hangi evlerde iseniz, o evlerin üzerinde bir işaret olacak, ve kanı göreğim, ve sizi koruyacağım, ve Mısır topraklarında vuracağım zaman, içinizde yok edilme belası olmayacak.

Ve bu gün sizin için bir anma günü olacak ve onu Rab için bir bayram olarak bütün nesilleriniz boyunca kutlayacaksınız, ebedi bir kural olarak onu kutlayacaksınız. Yedi gün mayasız ekmek yiyeceksiniz ve birinci günden itibaren evlerinizden mayayı kaldıracaksınız; her kim maya yerse, o can İsrail'den yok edilecek, birinci günden yedinci güne kadar. Ve birinci gün kutsal

çağrılacak ve yedinci gün size kutsal çağrılmış olacak; onlarda hiçbir kulluk işi yapmayacaksınız, ancak her can için yapılacak olan, yalnız bu size yapılacak. Ve siz bu emri koruyacaksınız, çünkü bu günde gücünüzü Mısır topraklarından çıkaracağım ve bu günü nesilleriniz için ebedi bir kural yapacaksınız. Birinci ayın on dördüncü gününde başlayarak, akşamdan itibaren mayasız ekmek yiyeceksiniz, ayın yirmi birinci gününe kadar, akşama kadar. Yedi gün evlerinizde maya bulunmayacak, her kim mayalı ekmek yerse, o ruh İsrail cemaatinden yok edilecek, ister yabancılar olsun ister toprağın yerlileri. Her mayalı ekmeği yemeyeceksiniz, fakat bütün oturma yerlerinizde mayasız ekmek yiyeceksiniz.

Musa, İsrail oğullarının tüm yaşlılar meclisini çağırdı ve onlara dedi: Giderek, akrabalıklarınıza göre kendinize koyun alın ve Paskalyayı kurban edin. Bir demet zufa alacaksınız ve kapının yanındaki kana batırıp kapı sövesinin üzerine ve her iki kapı sövesinin üzerine, kapının yanında olan kandan süreceksiniz; siz ise sabaha kadar her biriniz kendi evinin kapısından çıkmayacaksınız. Rab Mısırlıları vurmak için geçecek ve kapı sövesinin üzerindeki kanı ve her iki kapı sövesinin üzerindeki kanı görecek ve Rab kapıyı geçecek ve yok edenin evlerinize girip vurmak için girmesine izin vermeyecek. Ve bu sözü kendin ve oğulların için sonsuza kadar bir kural olarak koruyun. Eğer Rabbin size söz verdiği gibi vereceği topraklara girdiğinizde, bu hizmeti koruyun. Ve eğer oğullarınız size Bu hizmet nedir? diye sorarlarsa. Ve onlara diyeceksiniz ki, bu Fısıh Rabbe kurbandır, nasıl ki O, Mısır'da İsrail oğullarının evlerini korudu, Mısırlıları vurduğu zaman bizim evlerimizi kurtardı, ve halk eğilerek secde etti. Ve İsrail oğulları gidip yaptılar, Rabbin Musa'ya ve Harun'a emrettiği gibi, öylece yaptılar.

Gece yarısı oldu ve Rab, Mısır topraklarındaki bütün ilk doğanları vurdu; tahtında oturan Firavun'un ilk doğanından, çukurdaki esir kadının ilk doğanına ve bütün hayvanların ilk doğanına kadar. Ve Firavun gece kalktı ve onun hizmetkârları ve tüm Mısırlılar ve tüm Mısır topraklarında büyük bir feryat oldu, çünkü içinde ölü olmayan ev yoktu. Ve Firavun, Musa'yı ve Harun'u geceleyin çağırды ve onlara dedi: Kalkın ve halkımın arasından çıkın, hem siz hem de İsrail oğulları, gidin ve dediğiniz gibi Rabbiniz Tanrı'ya hizmet edin. Ve koyunlarınızı ve öküzlerinizi alarak gidin, beni de gerçekten kutlayın. Ve Mısırlılar halkı topraktan atmak için gayretle zorluyorlardı, çünkü dediler ki, hepimiz ölüyoruz. Halk, mayalanmadan önce hamurlarını, giysilerine sarılı olarak omuzlarının üzerine aldı. İsrail oğulları, Musa'nın onlara emrettiği gibi yaptılar ve Mısırlılardan gümüş kaplar, altın kaplar ve giysiler istediler. Ve Rab, halkına Mısırlıların önünde lütuf verdi ve onlara ödünç verdiler ve Mısırlıları yağmaladılar.

İsrail oğulları Ramses'ten Sukkot'a hareket ettiler; yayan askerler altı yüz bin erkekti, ağırlıklar hariç. Ve onlarla birlikte çok büyük karışık bir topluluk çıktı, ve koyunlar, ve öküzler, ve son derece çok sayıda hayvanlar. Ve onlar Mısır'dan çıkardıkları hamuru mayasız küllerde pişmiş ekmekler olarak pişirdiler, çünkü mayalanmamıştı, çünkü Mısırlılar onları kovdular ve kalmaya güçleri yetmedi, ne de yol için kendilerine erzak hazırladılar. İsrail oğullarının Mısır topraklarında ve Kenan topraklarında oturdukları süre dört yüz otuz yıldı. Ve dört yüz otuz yıl sonra, Rab'bin tüm gücü gece Mısır topraklarından çıktı. Bu gece Rab için bir korunmadır, onları Mısır topraklarından dışarı çıkarmak için; bu gece Rab için bir korunmadır, bütün İsrail oğullarına nesilleri boyunca olmak için. Rab Musa'ya ve Harun'a şöyle dedi: Fısh'ın kanunu budur: hiçbir yabancı ondan yemeyecektir. Ve her

hizmetkârı veya gümüşle satın alınmış köleyi sünnet edeceksin, sonra o ondan yiyecek. Misafir veya ücretli işçi ondan yemeyecek. Bir evde yenilecek ve etleri evden dışarı çıkarmayacaksınız, ve ondan kemik kırmayacaksınız. İsrail oğullarının tüm topluluğu onu yapacak. Eğer size bir yabancı yaklaşır ve Rab için fışık yapmak isterse, onun her erkeğini sünnet edeceksiniz, ve sonra onu yapmak için yaklaşacak, ve toprağın yerlisi gibi olacak; hiçbir sünnetlenmemiş kişi ondan yemeyecek. Yerli için ve aranızda gelen yabancı için tek bir yasa olacak. Ve İsrail oğulları, Rabbin Musa ve Harun'a onlar hakkında emrettiği gibi yaptılar; böylece yaptılar. Ve o gün oldu ki, Rab İsrail oğullarını Mısır topraklarından onların gücüyle birlikte çıkardı.

13

Rab Musa'ya şöyle dedi: İsrail oğulları arasında her rahmi açan ilk doğanı, insandan hayvana kadar, bana kutsa; benimdir. Musa halka dedi ki, bu günü hatırlayın, hangi gün Mısır topraklarından, kölelik evinden çıktınız, çünkü Rab sizi buradan güçlü elle çıkardı, ve maya yenmeyecek. Çünkü bugün siz yeni aylar ayında çıkıyorsunuz. Ve Rabbin Tanrın seni Kenanlıların, Hititlilerin, Amorluların, Hivlilerin, Yevusilerin, Girgaşilerin ve Perizlilerin topraklarına getirdiği zaman olacak ki, O senin babalarına süt ve bal akan toprağı sana vereceğine yemin etmişti ve sen bu hizmeti bu ayda yapacaksın. Altı gün mayasız ekmek yiyeceksiniz, ama yedinci gün Rabbin bayramıdır. Yedi gün mayasız ekmek yiyeceksiniz, sana mayalı ekmek görülmeyecek, ne de senin bütün sınırlarında maya olacak. Ve o gün oğluna duyuracaksın, şöyle diyerek: Rab Tanrı bunu benim için yaptı, Mısır'dan çıktığımda. Ve senin elin üzerinde sana bir işaret olacak ve gözlerin önünde bir anma olacak, böylece Rabbin yasası senin

ağzında olur, çünkü güçlü elle Rab Tanrı seni Mısır'dan çıkardı. Ve bu kanunu, zamanların mevsimlerine göre gündenden güne koruyun.

Ve Rab senin Tanrının seni Kenanlıların topraklarına getirdiğinde, babalarına yemin ettiği şekilde, onu sana verecek. Ve Rab için rahmi açan her erkeği ayıracaksın; sürülerinden veya hayvanlarından sana ne kadar olursa, erkekleri Rab için kutsayacaksın. Eşeğin rahmini açan her şeyi koyunla değiştireceksin; eğer değiştirmezsen onu kurtaracaksın. Oğullarının her ilk doğanını kurtaracaksın. Eğer bunlardan sonra oğlun sana Bu nedir? diye sorarsa, ona şöyle söyleyeceksin: Rab bizi güçlü eliyle Mısır topraklarından, kölelik evinden çıkardı. Ne zaman Firavun bizi göndermeyi reddedip katılaştırdığında, Mısır topraklarında insanların ilk doğanlarından hayvanların ilk doğanlarına kadar her ilk doğanı öldürdü, bu nedenle ben rahmi açan her erkeği Rabbe kurban ederim ve oğullarımın her ilk doğanını kurtarırım. Ve senin elin üzerinde bir işaret olacak ve gözlerin önünde sarsılmaz olacak, çünkü Rab seni güçlü elle Mısır'dan çıkardı.

Firavun halkı gönderdiğinde, Tanrı onları Filistin topraklarının yoluyla yönlendirmedi, çünkü yakındı, zira Tanrı dedi ki, sakın halk savaş görünce pişman olup Mısır'a geri dönmesin. Ve Tanrı halkı çöle giden yol ile, Kızıldeniz'e doğru çevirdi, beşinci kuşakta ise İsrail oğulları Mısır topraklarından çıktılar. Ve Musa, Yusuf'un kemiklerini yanında aldı, çünkü İsrail oğullarına ant içirerek şöyle demişti: Rab mutlaka sizi ziyaret edecek ve benim kemiklerimi buradan sizinle birlikte taşıyacaksınız.

İsrail oğulları Sukkot'tan ayrılarak Etam'da, çölün yanında kamp kurdular. Tanrı onlara önderlik etti, gündüz bulut sütunu

içinde yolu göstermek için, gece ise ateş sütunu içinde. Bulut sütunu gündüz ve ateş sütunu gece, tüm halkın önünden ayrılmadı.

14

Ve Rab Musa'ya şöyle konuştu: İsrail oğullarına konuş ve geri dönerek yerleşmenin karşısında, Migdol ile deniz arasında, Baal-Sefon'un karşısında kamp kursunlar; onların önünde deniz kıyısında kamp kuracaksın. Ve Firavun halkına diyecek: İsrail oğulları başıboş dolaşıyorlar bu toprakta, çünkü çöl onları kapatmış. Ben ise Firavun'un kalbini katılaştıracağım ve onların peşinden takip edecek, ve Firavun'da ve tüm ordusunda yüceltileceğim, ve tüm Mısırlılar bilecekler ki ben Rab'bim, ve böyle yaptılar. Ve Mısırlıların kralına halkın kaçtığı bildirildi ve Firavun'un ve hizmetkârlarının kalbi halk hakkında değişti ve dediler: Ne yaptık bunu, İsrail oğullarını serbest bırakarak bize hizmet etmemelerini sağladık? Firavun savaş arabalarını koştu ve bütün halkını kendisiyle birlikte götürdü. Ve altı yüz seçilmiş savaş arabası, Mısırlıların tüm atlıları ve hepsinin üzerinde üçüncü rütbe subayları almıştı. Ve Rab, Mısır kralı Firavun'un ve onun hizmetkârlarının kalbini katılaştırdı, ve İsrail oğullarının arkasından kovaladı, ama İsrail oğulları yüksek el ile çıkıyorlardı. Ve Mısırlılar onların arkalarından takip ettiler ve onları deniz yanında kamp kurmuş olarak buldular, ve Firavun'un tüm atları ve arabaları ve atlıları ve ordusu yerleşimin karşısında, Baal zephon'un karşısında. Ve Firavun yaklaşıyordu ve yukarı baktıktan sonra İsrail oğulları gözleriyle gördüler ki Mısırlılar onların arkasında ordugah kurmuşlardı ve çok korktular, İsrail oğulları ise Rab'be feryat ettiler. Ve Musa'ya dediler ki: Mısır topraklarında mezar olmadığı için mi bizi çölde öldürmek üzere çıkardın? Bize ne yaptın, bizi Mısır'dan çıkararak? Bu, Mısır'da

sana söylediğimiz söz değil miydi: Bizi bırak, Mısırlılara kulluk edelim; çünkü Mısırlılara kulluk etmek bizim için bu çölde ölmekten daha iyidir.

Musa halka dedi ki: Cesaret edin, durun ve Rabbin size bugün yapacağı kurtuluşu görün, çünkü Mısırlıları bugün gördüğünüz gibi, onları bir daha sonsuza kadar görmeyeceksiniz. Rab sizin için savaşacak ve siz sessiz kalacaksınız. Rab Musa'ya şöyle dedi: Bana ne diye feryat ediyorsun? İsrail oğullarına söyle ve yola çıksınlar. Ve sen asanı kaldır ve elini denizin üzerine uzat ve onu yar, ve İsrail oğulları denizin ortasından kuru yere göre girsinler. Ve işte ben Firavun'un ve bütün Mısırlıların kalbini katılaştıracağım ve onların ardından girecekler ve Firavun'da ve onun bütün ordusunda ve savaş arabalarında ve atlarında yüceltileceğim. Ve tüm Mısırlılar bilecekler ki ben Rab'bim, Firavun'da, arabalarda ve atlarında yüceltilirken. Tanrı'nın İsrail oğullarının kampının önünde giden Meleği kaldırıldı ve arkalarına gitti, bulutun direği de onların önünden kaldırıldı ve arkalarında durdu. Ve Mısırlıların kampının ortasına, Mısırlıların kampının ortasına ve İsrail'in kampının ortasına girdi ve durdu. Karanlık ve kasvet oldu ve gece geçti, bütün gece boyunca birbirleriyle karışmadılar. Musa elini denizin üzerine uzattı ve Rab bütün gece şiddetli güney rüzgarıyla denizi geri sürdü ve denizi kuru hale getirdi ve su bölündü. Ve İsrail oğulları denizin ortasına kuru yerden girdiler ve sular onların sağında duvar, solunda duvar oldu.

Mısırlılar kovaladılar ve onların arkasından girdiler; Firavun'un bütün atları, savaş arabaları ve biniciler denizin ortasına girdiler. Sabah nöbetinde oldu ki, Rab ateş ve bulut sütunu içinde Mısırlıların ordugahına baktı ve Mısırlıların ordugahını kargaşaya attı. Ve onların savaş arabalarının akslarını bağladı ve onları zorla götürdü, ve Mısırlılar dediler ki, İsrail'in

önünden kaçalım, çünkü Rab onlar için Mısırlılara karşı savaşıyor. Rab Musa'ya dedi: Elini denizin üzerine uzat ve su geri dönsün ve Mısırlıları, arabaları ve binicileri örtüsün. Musa elini denizin üzerine uzattı ve su gün doğarken karaya geri döndü, ama Mısırlılar suyun altında kaçtılar ve Rab Mısırlıları denizin ortasında silkeledi. Ve geri dönen su, savaş arabalarını ve binicileri kapladı, ve Firavun'un denize onların arkasından girmiş olan tüm gücünü kapladı, ve onlardan bir tek kişi bile bırakılmadı. Ama İsrail oğulları denizin ortasında kuru yerden geçerek gittiler, su onlara sağdan duvar ve soldan duvar oldu. Ve Rab o gün İsrail'i Mısırlıların elinden kurtardı ve İsrail, Mısırlıları denizin kıyısında ölmüş olarak gördü. İsrail, Rab'bin Mısırlılara yaptığı büyük eli gördü, halk Rab'den korktu ve Tanrı'ya ve onun hizmetkârı Musa'ya inandılar.

15

O zaman Musa ve İsrail oğulları bu şarkıyı Tanrı'ya söylediler ve dediler ki: Rab'be şarkı söyleyelim, çünkü görkemli bir şekilde yüceltildi, atı ve biniciyi denize attı. Yardımcı ve koruyucu oldu bana kurtuluş için, bu benim Tanrım ve onu yücelteceğim, babamın Tanrısı ve onu yükselteceğim. Rab savaşları kırandır, Rab onun adıdır. Firavun'un savaş arabalarını ve gücünü denize attı, seçilmiş biniciler ve üçüncü rütbeli subaylar kırmızı denizde yutuldu. Deniz onları kapladı, taş gibi derinliklere battılar. Senin sağın, Rab, güçle yüceltildi, senin sağ elin, Rab, düşmanları paramparça etti. Ve görkeminin çokluğuyla düşmanları ezdin, gazabını gönderdin, onları anız gibi yuttu. Ve öfkenin ruhu sayesinde sular ayrıldı, sular duvar gibi dondu, dalgalar denizin ortasında dondu. Düşman dedi ki: Takip edip yakalayacağım, ganimetleri bölüşeceğim, ruhumu dolduracağım, kılıcımla öldüreceğim, elim hükmedecek. Ruhunu gönderdin, deniz onları

örttü, güçlü suda kurşun gibi battılar. Tanrılar arasında kim sana benzer, ya Rab? Kim sana benzer? Kutsallar arasında yüceltilmiş, görkem içinde harika, harikalar yapan. Sen sağ elini uzattın, toprak onları yuttu. Adaletinle yol gösterdin bu halkına, kurtardığın halka; gücünle onları kutsal konağına götürdün. Uluslar duydular ve öfkeleniler; sancılar sardı Filistin'de oturanları. O zaman Edom'un önderleri acele ettiler ve Moavlıların hükümdarları; onları titreme sardı, Kenan'da oturanların hepsi eridiler. Onların üzerine titreme ve korku düşsün, kolunun büyüklüğü ile taşlaştırılınsınlar, halkın geçinceye kadar, ya Rab, bu edindiğin halkın geçinceye kadar. Onları içeri götürerek senin miras dağına dik, senin hazırladığın hazır meskene, ey Rab, senin ellerinin hazırladığı kutsal yere, ey Rab. Rab çağlar boyunca hükmediyor ve çağlar üstüne ve daha ötesi. Çünkü Firavun'un atları, arabaları ve binicileri denize girdi ve Rab denizin suyunu onların üzerine getirdi, ama İsrail oğulları denizin ortasında kuru yerden geçerek gittiler.

Peygamber kadın, Harun'un kız kardeşi Miryam, tefini eline almıştı ve bütün kadınlar onun arkasından tefler ve korolarla çıktılar. Meryem onların arasından başladı, söyleyerek: Rab'be şarkı söyleyelim, çünkü görkemli bir şekilde yüceltildi; atı ve biniciyi denize fırlattı. Musa, İsrail oğullarını Kızıldeniz'den çıkardı ve onları Şur çölüne götürdü, ve çölde üç gün gittiler, ve içecek su bulamadılar. Merra'ya geldiler, ama Merra'dan içemediler, çünkü acıydı; bu yüzden o yerin adını Acılık koydu. Ve halk Musa'ya karşı mırıldandı, diyerek, Ne içeceğiz? Musa Rab'be bağırdı ve Rab ona bir ağaç gösterdi ve onu suya attı ve su tatlılaştırıldı, orada ona hükümler ve yargular koydu ve orada onu denedi Ve dedi ki: Eğer Rabbin Tanrın'ın sesini gerçekten işitirsen ve O'nun önünde hoş olan şeyleri yaparsan, emirlerine kulak verirsen ve bütün hükümlerini korursan, Mısırlılar'a getirdiğim

bütün hastalıkları senin üzerine getirmeyeceğim, zira ben seni şifa veren Tanrın Rab'bim. Ve Elim'e geldiler ve orada on iki su pınarı ve yetmiş hurma ağacı gövdesi vardı, ve orada suların yanında kamp kurdular.

16

Elim'den ayrıldılar ve İsrail oğullarının tüm topluluğu Sin çölüne geldi; bu çöl Elim ile Sinai arasındadır. Mısır topraklarından çıktıktan sonra ikinci ayın onbeşinci günü, İsrail oğullarının tüm cemaati Musa ve Harun'a karşı mırıldandı. Ve İsrail oğulları onlara dedi ki: Keşke Mısır topraklarında Rab tarafından vurularak ölseydik, et kazanlarının başında oturduğumuz ve doyuncaya kadar ekmek yediğimiz zaman; çünkü siz bizi bu çöle çıkardınız, bütün bu topluluğu kıtlıkta öldürmek için. Rab Musa'ya dedi ki: İşte ben size gökten ekmekler yağdıracağım ve halk çıkacak ve her gün için günlük olanı toplayacaklar, böylece onları deneyeceğim; benim yasamda yürüyecekler mi yoksa yürümeyecekler mi. Ve altıncı günde olacak ki, içeri getirdiklerini hazırlayacaklar ve her gün topladıklarının iki katı olacak. Ve Musa ve Harun, İsrail oğullarının bütün topluluğuna dedi: Akşam bileceksiniz ki, Rab sizi Mısır topraklarından çıkardı, Ve sabah, Tanrı'nın şikayetinizi dinlemesiyle Rabbin şanını göreceksiniz, ama biz neyiz ki bize karşı sızlanıyorsunuz? Ve Musa dedi: Rab size akşam yemek için et ve sabah doyuncaya kadar ekmek verdiğinde, çünkü Rab sizin homurdanmanızı duydu, hangi siz bize karşı homurdanıyorsunuz, biz ise neyiz? Çünkü sizin homurdanmanız bize karşı değil, ama Tanrı'ya karşıdır.

Musa Harun'a dedi ki, İsrail oğullarının bütün cemaatine söyle, Tanrı'nın önüne yaklaşın, çünkü şikayetinizi işitmiştir. Ne

zaman Harun tüm İsrail oğullarının topluluğuna konuşuyordu, çöle döndüler ve Rabbin görkemi bulutta görüldü. Ve Rab Musa'ya şöyle konuştu: İsrail oğullarının şikayetini duydum, onlara konuş ve de ki: Akşama doğru et yiyeceksiniz ve sabah ekmekle doyurulacaksınız ve bileceksiniz ki ben Rab sizin Tanrınızım. Akşam oldu ve yıldırıncılar yükseldi ve kampı kapladı; sabah olduğunda çığ kampın çevresinde dururken. Ve işte çölün yüzünde, kişniş tohumu gibi ince, beyaz, yerin üzerinde kırağı gibi bir şey vardı. İsrail oğulları onu gördükten sonra birbirlerine dediler ki, Bu nedir? Çünkü bunun ne olduğunu bilmiyorlardı. Musa onlara dedi ki, Bu, Rabbin size yemeniz için verdiği ekmektir. Bu, Rabbin emrettiği sözdür: Ondan her biriniz uygun olana göre birer gomor toplayın, kişi başına, canlarınızın sayısına göre, her biriniz çadır arkadaşlarınızla birlikte toplayın. İsrail oğulları böyle yaptılar ve kimi çok, kimi az topladı. Ve homer ile ölçtüklerinde, çok toplayan fazla almamıştı ve az toplayan eksik almamıştı; herkes kendi ihtiyacına göre toplamıştı. Musa onlara dedi ki, hiç kimse sabaha kadar ondan bir şey bırakmasın.

Ve onlar Musa'yı dinlemediler, ama bazıları ondan sabaha kadar bıraktılar, ve kurtlar kaydattı, ve koktu, ve Musa onlara öfkelenildi. Ve onu her sabah topladılar, her biri kendisine düşen miktarı, güneş ısındığında ise eriyordu. Altıncı günde, gerekli şeyleri iki kat topladılar, bir kişiye iki gomor; cemaatin bütün önderleri girdiler ve Musa'ya bildirdiler. Musa onlara dedi ki, Rabbin konuştuğu söz bu değil mi? Yarın Rab için kutsal dinlenme şabatıdır; ne kadar pişirecekseniz pişirin ve ne kadar kaynatacaksanız kaynatın ve tüm fazlalığı sabaha kadar depoda bırakın. Ve onlar, Musa'nın kendilerine emrettiği gibi sabaha kadar ondan bıraktılar ve kokmadı, onda kurt da oluşmadı. Musa dedi ki: Bugün yiyin, çünkü bugün Rab için şabattır, ovada bulunmayacak. Altı gün toplayacaksınız, ama yedinci gün şabattır,

çünkü o gün olmayacak. Yedinci günde halktan bazıları toplamak için dışarı çıktılar ama bulamadılar. Rab Musa'ya dedi: Ne zamana kadar emirlerimi ve yasalarımı dinlemeyi istemeyeceksiniz? Bakın, çünkü Rab size şabatları, bu günü verdi, bu yüzden kendisi size altıncı günde iki günlük ekmekleri verdi, her biriniz kendi evlerinizde oturacaksınız, hiç kimse yedinci günde kendi yerinden dışarı çıkmaz. Ve halk yedinci günde dinlendi. Ve İsrail'in oğulları onun adını Man koydular; beyaz kişniş tohumu gibiydi ve tadı ballı kek gibiydi. Musa dedi ki, bu Rab'bin emrettiği sözdür: Man'dan bir gomor doldurun, nesilleriniz için depoya koyun ki, Rab sizi Mısır topraklarından çıkardığında çölde yediğiniz ekmeği görsünler. Ve Musa, Harun'a dedi: Altın bir kavanoz al ve onun içine bir gomor dolusu man koy ve onu Tanrı'nın önüne yerleştireceksin, nesilleriniz için saklanmak üzere. Rab'bin Musa'ya emrettiği şekilde, Harun onu tanıklığın önüne korumak için koydu. İsrail oğulları manı kırk yıl yediler, iskân edilmiş dünyaya gelene kadar manı yediler, Fenike'nin bir bölgesine varıncaya kadar. Gomor, üç ölçünün onda biri idi.

17

Ve bütün İsrail oğullarının topluluğu Sin çölünden Rabbin sözü vasıtasıyla kamplarına göre ayrıldı ve Rafidin'de kamp kurdular, ama halkın içmesi için su yoktu. Ve halk Musa'ya karşı homurdandı, diyerek: Bize su ver ki içelim. Ve Musa onlara dedi: Neden bana karşı homurdanıyorsunuz ve neden Rab'bi sınıyorsunuz? Halk orada suya susamıştı ve halk orada Musa'ya söylenerek dedi ki: Neden bunu yaptın? Bizi Mısır'dan çıkardın, bizi ve çocuklarımızı ve hayvanlarımızı susuzlukla öldürmek için mi? Musa Rab'be bağırdı ve dedi ki: Bu halka ne yapacağım? Biraz daha ve beni taşıyacaklar. Ve Rab Musa'ya dedi ki: Bu halkın önünde git, halkın ihtiyarlarından yanına al ve nehri vurduğun

asayı eline al ve git. İşte ben senin önünde, Horeb'deki kayanın üzerinde orada duracağım ve sen kayaya vuracaksın ve ondan su çıkacak ve halk içecek. Musa da böylece İsrail oğullarının önünde yaptı. Ve o yerin ismini Deneme ve Sövme olarak isimlendirdi, İsrail oğullarının sövmesi nedeniyle ve Rabbi denemelerinden dolayı, Rab aramızda mı, yoksa değil mi? diyerek.

Amalek geldi ve Refidim'de İsrail'le savaştı. Musa, Yeşu'ya dedi ki: Kendin için güçlü adamlar seç ve çıkıp yarın Amalek'e karşı savaş. İşte ben tepenin zirvesinde duracağım ve Tanrı'nın asası elimde olacak. Ve Yeşu, Musa'nın ona dediği gibi yaptı ve çıkıp Amalek'e karşı savaş düzeni kurdu, ve Musa ve Harun ve Hur tepenin zirvesine çıktılar. Ve Musa ellerini kaldırdığında İsrail üstün geldi, ama ellerini indirdiğinde Amalek üstün geldi. Musa'nın elleri ağırdı, ve bir taş alarak onu onun altına koydular, ve onun üzerine oturdu, ve Harun ve Hur onun ellerini bir yandan, ve bir yandan desteklediler, ve Musa'nın elleri güneş batana kadar sabit kaldı. Ve Yeşu, Amalek'i ve tüm halkımı kılıçla bozguna uğrattı. Rab Musa'ya dedi ki, bunu bir anıt olarak kitaba yaz ve Yeşu'nun kulaklarına ver, çünkü Amalek'in anıtını gökyüzünün altından tamamen sileceğim. Ve Musa Rabbe bir sunak inşa etti ve onun adını Rab benim sığınağımdır koydu. Çünkü Rab gizli elle Amalek'e karşı nesilden nesile savaşıyor.

18

Midyanlı rahip İothor, Musa'nın kayınpederi, Rabbin kendi halkı İsrail için yaptığı her şeyi duydu, çünkü Rab İsrail'i Mısır'dan çıkarmıştı. Musa'nın kayınpederi Jethro, Musa'nın karısı Zipporah'ı onun salıverilmesinden sonra aldı. ve onun iki oğlunu, onlardan birinin adı Gerşom idi, diyerek, yabancı bir toprakta misafir idim, Ve ikincinin adı Eliezer'di, şöyle diyerek:

Çünkü babamın Tanrısı benim yardımcımdır ve beni Firavun'un elinden kurtardı. Ve Musa'nın kayınpederi Yetro, oğulları ve karısıyla birlikte Musa'ya doğru çöle çıktı, onun Tanrı'nın dağı üzerinde kamp kurduğu yere. Musa'ya bildirdi: İşte kayınpederin Jethro sana doğru geliyor ve karın ile iki oğlun onunla birlikte. Musa kayınpederini karşılamak için dışarı çıktı ve ona secde etti, onu öptü ve birbirlerini selamlaştılar, sonra onları çadıra getirdi. Ve Musa, Rabbin İsrail uğruna Firavuna ve bütün Mısırlılara yaptığı her şeyi, yolda onların başına gelen bütün zahmeti ve Rabbin onları Firavunun elinden ve Mısırlıların elinden kurtardığını kayınbabasına anlattı. Yitro, Rabbin onlara yaptığı tüm iyi şeyler üzerine şaşırды, çünkü onları Mısırlıların elinden ve Firavunun elinden kurtardı. Ve Yetro dedi ki, Rab mübarek olsun, çünkü onları Mısırlıların elinden ve Firavun'un elinden kurtardı. Şimdi anladım ki Rab, bütün tanrılardan büyüktür, çünkü onlara saldırdılar. Ve Musa'nın kayınpederi Yethro, Tanrı'ya yakmalık sunular ve kurbanlar aldı, Harun ve İsrail'in bütün ihtiyaçları da Musa'nın kayınpederiyle birlikte Tanrı'nın önünde ekmek yemek için geldiler.

Ve ertesi gün Musa halkı yargılamak için oturdu, bütün halk ise sabahtan akşama kadar Musa'nın yanında duruyordu. Ve Yetro halka yaptığı her şeyi gördükten sonra şöyle diyor: Halk yaptığın bu nedir? Neden sen yalnız oturuyorsun, bütün halk ise sabahtan akşama kadar senin yanında duruyor? Ve Musa kayınbabasına der ki, Halk Tanrı'dan hüküm aramak için bana gelir. Ne zaman onlar arasında bir anlaşmazlık olsa ve bana gelseler, her birini yargılarım ve onlara Tanrı'nın buyrukları ile kanununu bildiririm. Musa'nın kayınpederi ona dedi: Sen bu işi doğru yapmıyorsun. Sabırsızlıkla yıkıma uğrayacaksın sen ve seninle birlikte olan bütün bu halk; bu söz senin için ağırdır, bunu yalnız başına yapamazsın. Şimdi bu yüzden beni dinle ve sana öğüt vereceğim,

ve Tanrı seninle olacak; sen halk için Tanrı'ya karşı olan şeylerde ol, ve onların sözlerini Tanrı'ya sunacaksın. Ve onlara Tanrı'nın emirlerini ve O'nun yarasını şahit tutarak bildireceksin, ve onlara hangi yollarda yürüyeceklerini göstereceksin, ve yapacakları işleri. Ve sen kendin için tüm halktan güçlü, Tanrı'dan korkan, doğru adamları, kibirden nefret edenleri seç ve onların üzerine binbaşılar, yüzbaşılar, ellibaşılar ve onbaşılar atayacaksın. Ve onlar halkı her zaman yargılayacaklar, ama aşırı küstah sözü sana getirecekler, hükümlerin küçük şeylerini ise kendileri yargılayacaklar, ve senden hafifletecekler, ve sana yardım edecekler. Eğer bu sözü yaparsan, Tanrı seni güçlendirecek ve ayakta durabileceksin, ve bütün bu halk kendi yerine barış içinde gelecek. Musa kayınbabasının sesini duydu ve ona söylediği her şeyi yaptı. Ve Musa bütün İsrail'den güçlü adamlar seçti ve onları binbaşılar, yüzbaşılar, ellibaşılar ve onbaşılar olarak atadı. Ve onlar halkı her zaman yargıladılar, ama her ağır meseleyi Musa'ya getirdiler, ama her hafif meseleyi kendileri yargıladılar. Musa kendi damadını gönderdi ve o kendi toprağına gitti.

19

Üçüncü ayın İsrail oğullarının Mısır topraklarından çıkışının bu gününde, Sina çölüne geldiler. Ve onlar Raphidein'den ayrıldılar ve Sinai çölüne geldiler ve İsrail orada dağın karşısında kamp kurdu. Ve Musa, Tanrı'nın dağına çıktı ve Tanrı onu dağdan çağırdı, şöyle diyerek: Bunları Yakup'un evine söyleyeceksin ve İsrail'in oğullarına bildireceksin. Kendiniz gördünüz Mısırlılara ne kadar çok şey yaptığımı ve sizi kartal kanatları üzerindeymiş gibi alıp kendime doğru getirdiğimi. Ve şimdi eğer sesimi gerçekten işitirseniz ve antlaşmamı korursanız, bana tüm uluslardan özel bir halk olacaksınız, çünkü tüm yeryüzü benimdir. Siz bana krallık rahipliği ve kutsal ulus olacaksınız; bu sözleri İsrail oğullarına

söyleyeceksin. Musa geldi ve halkın yaşlılarını çağırđı ve Tanrı'nın onlara emrettiği bütün bu sözleri onların önüne koydu. Bütün halk bir ağızdan cevap verdi ve dediler ki: Tanrı'nın söylediği her şeyi yapacağız ve işiteceğiz. Musa da bu sözleri Tanrı'ya sundu. Rab Musa'ya dedi ki, işte ben sana bulut sütünü içinde geliyorum, böylece halk seninle konuştuğumu duysun ve sana sonsuza kadar inansın. Musa da halkın sözlerini Rab'be bildirdi. Rab Musa'ya dedi: İn ve halka uyarıda bulun, onları bugün ve yarın arındır ve giysilerini yıkasınlar. Ve üçüncü güne hazır olsunlar, çünkü üçüncü günde Rab Sina Dağı'nın üzerine inecek, bütün halkın önünde. Ve halkı çevrede ayıracaksın, şöyle diyerek: Dağa çıkmaktan ve ona bir şey dokunmaktan kendinize dikkat edin, dağa dokunan herkes ölümle ölecek. Onun eline el değmeyecek, zira taşlarla taşlanacak ya da okla vurulacak; ister hayvan ister insan olsun yaşamayacak. Sesler, borular ve bulut dağdan ayrıldığında, onlar dağa çıkacaklar.

Musa dağdan halka indi ve onları kutsadı ve giysilerini yıkadılar. Ve halka şöyle dedi: Hazır olun, üç gün boyunca kadına yaklaşmayın. Üçüncü gün şafak vaktinde oldu ki, sesler, şimşekler ve karanlık bir bulut Sina Dağı'nın üzerinde meydana geldi, borunun sesi büyük yankılandı ve kamptaki bütün halk korkuya kapıldı. Ve Musa, halkı Tanrı ile karşılaşmak için kamptan dışarı çıkardı ve dağın eteğinde durdular. Sina dağının tamamı tütüyordu, çünkü Tanrı ateş içinde onun üzerine inmişti, ve duman yükseliyordu, bir fırının dumanı gibi, ve bütün halk son derece şaşırđı. Borunun sesleri giderek çok daha güçlü oluyordu. Musa konuştu ve Tanrı ona sesle cevap verdi. Rab Sina Dağı'nın zirvesine indi ve Rab Musa'yı dağın zirvesine çağırđı ve Musa çıktı. Ve Tanrı Musa'ya şöyle dedi: İn ve halka uyarıda bulun ki, asla Tanrı'ya anlamak için yaklaşmasınlar ve onlardan bir çokluk

düşmesin, Ve Rab Tanrı'ya yaklaşan rahipler kutsal kılınsınlar, olmasın ki Rab onları yok etsin.

Ve Musa Tanrı'ya dedi: Halk Sina Dağı'na çıkamayacak, çünkü sen bize şöyle söyleyerek tanıklık ettin: Dağı ayır ve onu kutsa. Rab ona dedi ki: Git, aşağı in ve sen ve Aaron seninle birlikte yukarı çıkın, ama rahipler ve halk Tanrı'ya doğru yukarı çıkmak için zorla yol açmasınlar, yoksa Rab onları yok eder. Musa halka indi ve onlara dedi.

20

Ve Rab bütün bu sözleri söyleyerek konuştu. Ben senin Tanrın Rab'bim, seni Mısır topraklarından, kölelik evinden çıkararak. Benim dışımda sana başka tanrılar olmayacak. Kendin için put yapmayacaksın, ne de yukarıda gökyüzünde olanların, ne aşağıda yeryüzünde olanların, ne de yeryüzünün altındaki sularda olanların hiçbirinin benzerini yapmayacaksın. Onlara tapmayacaksın ve onlara kulluk etmeyeceksin, çünkü ben Senin Tanrın Rab'bim, kıskanç bir Tanrı'yım, babaların günahlarını çocuklara, benden nefret edenlere üçüncü ve dördüncü nesle kadar ödetirim. ve beni sevenlere ve emirlerimi koruyanlara binlerce merhamet gösterene Rabbin Tanrın'ın adını boş yere almayacaksın, çünkü Rab Tanrın, onun adını boş yere alanı temize çıkarmayacaktır. Şabat gününü kutsal kılmayı hatırla. Altı gün çalışacaksın ve bütün işlerini yapacaksın. Ama yedinci gün Rabbin Tanrın'ın Şabat günüdür; o gün sen hiçbir iş yapmayacaksın: sen, oğlun, kızın, kölen, cariyesinin, öküzün, yük hayvanın, bütün hayvanların ve sende oturan yabancı. Zira Rab altı gün içinde göğü, yeri, denizi ve bunların içindeki her şeyi yaptı ve yedinci günde dinlendi, bu nedenle Rab yedinci günü kutsadı ve onu kutsal kıldı. Babana ve annene saygı göster, böylece sana iyi olur

ve böylece Rabbin Tanrın'ın sana verdiği iyi toprak üzerinde uzun ömürlü olursun. Sen zina etmeyeceksin. Çalmayacaksın. Sen katletmeyeceksin. Komşuna karşı yalan tanıklık etmeyeceksin. Komşunun karısını arzu etmeyeceksin, komşunun evini arzu etmeyeceksin, ne onun tarlasını, ne onun çocuğunu, ne onun hizmetçisini, ne onun öküzünü, ne onun yük hayvanını, ne onun hiçbir hayvanını, ne de komşuna ait olan her şeyi.

Ve bütün halk sesi, meşaleleri, boru sesini ve tüten dağı gördü; korkan bütün halk uzaktan durdu. Ve Musa'ya dediler: Sen bize konuş, ama Tanrı bize konuşmasın, yoksa ölürüz. Ve Musa onlara der ki, cesur olun, çünkü Tanrı sizi denemek için size geldi, öyle ki onun korkusu sizde olsun, böylece günah işlemeyesiniz. Halk uzaktan dururken, Musa Tanrı'nın bulunduğu karanlığa girdi. Rab Musa'ya dedi ki, bunları Yakup'un evine söyleyeceksin ve İsrail oğullarına ilan edeceksin: Siz gördünüz ki gökten size konuştum. Kendinize gümüş tanrılar yapmayacaksınız ve kendinize altın tanrılar yapmayacaksınız. Sunağı topraktan bana yapacaksınız ve onun üzerine yakmalık sunularınızı, kurtuluşlarınızı, koyunlarınızı ve danalarınızı kurban edeceksiniz; her yerde, eğer orada ismimi isimlendirirsem, sana geleceğim ve seni kutsayacağım. Eğer bana taşlardan bir sunak yaparsan, onları yontulmuş taşlardan inşa etmeyeceksin, çünkü kılıcını onların üzerine sallamışsın ve kirletilmişlerdir. Basamaklarla benim sunağıma çıkmayacaksın, böylece onun üzerinde çıplaklığını açığa çıkarmayacaksın.

21

Ve bunlar, onların önüne koyacağın hükümlerdir. Eğer İbrani bir çocuk edinirsen, altı yıl sana hizmet edecek, ama yedinci yılda karşılıksız olarak özgür ayrılacak. Eğer o yalnız başına girse,

yalnız başına çıkacaktır; ama eğer bir kadın onunla birlikte girse, onun kadını da çıkacaktır. Ve eğer efendi ona bir kadın verirse ve kadın ona oğullar veya kızlar doğurursa, kadın ve çocuklar efendisinin olacak, ama o yalnız çıkacak. Eğer köle cevap vererek Efendimi, kadını ve çocukları sevdim, özgür olarak gitmiyorum dese, Efendisi onu Tanrı'nın huzuruna getirecek, sonra onu kapıya ya da eşiğe getirecek ve efendisi bizle kulağını delecek, ve ona sonsuza dek hizmet edecek.

Eğer biri kendi kızını hizmetçi olarak satarsa, kadın kölelerin kaçtığı gibi ayrılmayacaktır. Eğer kendisiyle anlaştığı efendisini hoşnut etmezse, onu kurtaracak, ama yabancı bir ulusa onu satmaya yetkili değildir, çünkü ona karşı sözünü bozdu. Eğer ama oğluna nişanlasa onu, kızların hakkına göre davranacak ona. Eğer kendisi için başka birini alırsa, onun gerekli şeylerini, giyimini ve birlikteliğini eksik etmeyecek. Eğer bu üç şeyi ona yapmazsa, gümüş ödmeden bedelsiz çıkacaktır. Eğer biri birini vurur ve ölürse, ölümle cezalandırılınsın. Ama o isteyerek değil, Tanrı onu onun ellerine teslim etti, sana öldürenin oraya kaçacağı bir yer vereceğim. Eğer biri komşusuna hile ile saldırıp onu öldürmek isterse ve sığınırsa, onu sunağımdan alıp öldüreceksin. Kim babasını veya annesini vuruyor, ölümle cezalandırılınsın. Babasına veya annesine kötü söz söyleyen, ölümle ölecek. Eğer biri İsrail oğullarından birini çalar, onu zorbalık ederek satar ve bu suç onda bulunursa, ölümle ölsün. Eğer iki adam birbirine hakaret edip komşuyu taşla veya yumrukla vursalar ve o ölmeyip yatağa düşse Eğer adam ayağa kalkıp dışarıda asayla yürürse, vuran kişi masum olacaktır, ancak onun atıl kaldığı süreyi ve tedavi masraflarını ödeyecektir. Eğer birisi sopasıyla kendi çocuğunu veya cariyesini vurur ve o kişi ellerinin altında ölürse, adaletle cezalandırılacaktır. Eğer bir veya iki gün hayatta kalırsa, cezalandırılmasın, çünkü gümüş onundur. Eğer iki erkek kavga ederse ve hamile bir kadına

vururlarsa, ve çocuğu tam şekillenmemiş olarak dūřerse, kadının kocasının belirlediği şekilde değerlendirme ile para cezası ödenecektir. Eęer şekillendirilmiş ise, ruh yerine ruh verecek. Gz yerine göz, diř yerine diř, el yerine el, ayak yerine ayak. Yanık yerine yanık, yara yerine yara, rk yerine rk. Eęer birisi hizmetçisinin gözünü ya da hizmetçi kadınının gözünü vurur ve kr ederse, onları gözlerinin yerine zgr gönderecek. Eęer hizmetçisinin dişini ya da hizmetçi kadınının dişini çıkarırsa, onları dişlerinin yerine zgr gönderecektir. Eęer bir boęa bir adamı veya kadını boynuzlarsa ve ölürse, boęa taşlarla taşlanacak ve eti yenmeyecek, ama boğanın sahibi masum olacak. Eęer boęa dünden ve nc günden önce boynuzlayan idi, ve onun efendisine tanıklık edilse, ve onu yok etmese, ama bir adamı ya da kadını öldürse, boęa taşlanacaktır ve onun efendisi ölüme mahkum edilecektir. Ama eęer ona fidye dayatılırsa, onlar ona ne kadar dayatılırsa canı için o kadar fidye verecek. Eęer bir oğulu veya kızı boynuzlarsa, bu hukuka göre ona öyle yapsınlar. Eęer boęa bir çocuğu veya genç bir kadını boynuzlarsa, onların efendisine otuz didrahma gümüş verecek ve boęa taşlanacak. Eęer birisi bir çukur açar veya bir çukur kazar ve onu rtmezse, ve oraya bir buzağı veya eřek düşerse, çukurun sahibi tazminat ödeyecek, hayvanın sahibine gümüş verecek, ama ölen hayvan kendisinin olacak. Eęer birinin boğası komşunun boğasını boğazlarsa ve ölürse, yaşayan boğayı satacaklar ve parasını blşecekler, ve ölmüş boğayı da blşecekler. Eęer boğanın dünden önce ve nc günden önce boynuzlayıcı olduğu biliniirse, ve efendisine tanıklık edilmiş olsalar, ve onu yok etmezse, boęa yerine boęa ödeyecek, ama ölmüş olan ona olacak.

Eğer birisi bir buzağı veya koyun çalarsa ve onu keserse veya satarsa, buzağının yerine beş buzağı ödeyecek ve koyunun yerine dört koyun ödeyecek.

Eğer hırsız delik içinde bulundu ve vurularak ölürse, ona cinayet yoktur. Eğer güneş onun üzerine yükselirse suçludur, karşılığında ölecektir; eğer ona ait bir şey yoksa, hırsızlığın yerine satılsın. Eğer çalınmış şey onun elinde bulunursa, eşekten koyuna kadar yaşayan olarak, onları iki kat ödeyecek. Eğer biri bir tarlayı veya bağı otlatırsa ve hayvanını salıverip başka bir tarlayı otlatmasına izin verirse, kendi tarlasından ürününe göre ödeyecektir; ama eğer tüm tarlayı otlatırsa, kendi tarlasının en iyilerini ve kendi bağının en iyilerini ödeyecektir. Eğer çıkan ateş dikenleri bulur ve harman yerlerini veya başakları veya ovayı yakıp tüketirse, ateşi tutuşturan ödeyecektir.

Eğer biri komşusuna gümüş veya kaplar korumak için verir ve adamın evinden çalınır, eğer hırsız bulunursa, iki katını ödeyecek. Eğer hırsız bulunmazsa, evin efendisi Tanrı'nın önüne gelecek ve komşusunun tüm emaneti üzerinde kötülük yapmadığına yemin edecek. Her belirtilen haksızlık hakkında - buzağı, yük hayvanı, koyun, giysi ve iddia edilen her türlü kayıp konusunda - ne olursa olsun, her ikisinin yargısı Tanrı'nın önüne gelecek ve Tanrı tarafından suçlu bulunan kişi komşusuna iki kat ödeyecek. Eğer biri komşusuna bir yük hayvanı veya buzağı veya koyun veya herhangi bir hayvan korumak için verir ve o kırılır veya ölür veya esir alınır ve hiç kimse bilmez, Tanrı'nın yemini her ikisinin arasında olacak, gerçekten komşusunun emanetine hiç kötülük yapmamış olduğuna dair, ve böylece efendisi kabul edecek, ve ödemeyecek. Eğer onun yanından çalınır, efendiye ödeyecek. Eğer vahşi hayvanlar tarafından parçalanmışsa, onu av yerine götürecektir ve tazminat ödemeyecek. Eğer birisi komşusundan bir şey isterse ve o kırılırsa veya ölürse veya esir alınır, ama sahibi onunla birlikte değilse, ödeyecektir. Ama eğer

efendi onunla ise, ödemeyecek, ama eğer kiralık işçi ise, onun ücreti yerine ona olacak.

Eğer biri nişanlanmamış bir bakireyi aldatır ve onunla yatarsa, başlık parası vererek onu kendisine karı edecek. Eğer babası reddederek reddetse ve kızını ona kadın olarak vermeyi istemese, bakirelerin başlığı ne kadar ise babaya o kadar gümüş ödeyecek. Büyücülerini canlı tutmayacaksınız. Hayvanla yatan herkesi ölümle öldüreceksiniz. Tanrılara kurban kesen ölümle yok edilecektir; yalnızca Rab müstesna.

Ve yabancıya kötü davranmayacaksınız, ne de onu sıkıştırmayacaksınız, çünkü siz yabancılar idiniz Mısır ülkesinde. Hiçbir dul kadına ve yetime kötü muamele etmeyeceksiniz. Eğer onlara kötülükle kötü muamele ederseniz ve feryat ederek bana haykırırlarsa, onların sesini mutlaka dinleyeceğim. Ve öfkeyle gazaba geleceğim ve sizi kılıçla öldüreğim, kadınlarınız dul kalacak ve çocuklarınız yetim olacak. Eğer yanındaki fakir kardeşe gümüş ödünç verirken, onu zorlayan olmayacaksın, ona faiz koymayacaksın. Eğer komşunun elbisesini rehin olarak alırsan, güneş batmadan önce ona geri vereceksin, Çünkü bu onun örtüsüdür, yalnızca bu onun çıplaklığının giysisidir, neyin içinde uyuyacak? Eğer öyleyse bana haykırırsa, onu dinleyeceğim, çünkü ben merhametliyim. Tanrıları kötü konuşmayacaksın ve halkının yöneticisi hakkında kötü söylemeyeceksin. Harman yerinin ve şaraphanenin ilk meyvelerini geciktirmeyeceksin, oğullarının ilk doğanlarını bana vereceksin. Böyle yapacaksın senin buzağını ve senin koyununu ve senin yük hayvanını: yedi gün annesinin yanında olacak, sekizinci günde ise onu bana vereceksin. Ve bana kutsal insanlar olacaksınız, ve yırtıcı hayvanlar tarafından öldürülmüş eti yemeyeceksiniz, onu köpeğe atınız.

Boş söylenti kabul etmeyeceksin, haksızla anlaşarak haksız tanık olmayacaksın. Kötülük için çoğunlukla birlikte olmayacaksın, yargıyı saptırmak için çoğunlukla birlikte sapmak üzere kalabalıklarla birleştirilmeyeceksin. Ve yargıda fakir adama merhamet etmeyeceksin. Eğer düşmanın öküzüne veya onun yük hayvanına başboş dolaşırken karşılaşırsan, geri çevirerek ona geri vereceksin. Eğer düşmanın yük hayvanının yükü altında düşmüş olduğunu görürsen, onu geçip gitmeyeceksin, ama onunla birlikte onu kaldıracaksın.

Yoksulun yargısında onun hükmünü saptırmayacaksın. Her haksız sözden uzak duracaksın, masum ve adil olanı öldürmeyeceksin ve hediyeler uğruna tanrısızı haklı çıkarmayacaksın. Ve armağanları almayacaksın, çünkü armağanlar görenlerin gözlerini kör eder ve adil sözleri bozar. Ve garip olanı ezmeyeceksiniz, çünkü siz garibin ruhunu biliyorsunuz, zira kendiniz Mısır topraklarında garip idiniz. Altı yıl toprağını ekeceksin ve ürünlerini toplayacaksın. Yedinci yılda bırakma yapacaksın ve onu bırakacaksın, ulusunun fakirleri yiyecek, kalanı ise vahşi hayvanlar yiyecek; böylece bağını ve zeytin bahçeni de yapacaksın. Altı gün işlerini yapacaksın, ama yedinci günde dinlenme olacak, böylece öküzün dinlensin ve yük hayvanın, ve böylece hizmetçi kızının oğlu ve yabancı ferahlasın. Size söylediğim her şeyi koruyun ve başka tanrıların adları anılmayacak, ağzınızdan da duyulmayacak.

Yılın üç zamanında bana bayram yapın. Mayasız ekmekler bayramını tutmaya özen gösterin, yedi gün mayasız ekmek yiyeceksiniz, tıpkı sana emrettiğim gibi, yeni ayın zamanına göre, çünkü o ayda Mısır'dan çıktın; huzuruma eli boş çıkmayacaksın.

Ve hasat bayramını, ilk meyvelerin bayramını yapacaksın; tarlana ekeceğin işlerinin bayramını ve yılın çıkışında, tarlandan olan işlerinin toplanmasında tamamlanma bayramını yapacaksın. Yılın üç zamanında her erkeğin Rabbin Tanrın'nın önünde görülecek. Çünkü milletleri senin önünden kovduğumda ve sınırlarını genişlettiğimde, kanımı maya üzerine kurban etmeyeceksin ve bayramımın yağı sabaha kadar kalmayacak. Toprağının ilk ürünlerinin ilk meyvelerini Rabbin Tanrın'ın evine getireceksin, kuzuyu annesinin sütünde haşlamayacaksın. Ve işte, ben meleğimi senin önüne gönderiyorum ki, seni yolda korusun ve sana hazırladığım topraklara getirsin. Kendin için dikkat et ve onu dinle ve ona itaatsizlik etme, çünkü seni geri çekmeyecek, çünkü benim ismim onun üzerindedir. Eğer sesimi gerçekten işitirseniz ve sana emrettiğim her şeyi yaparsanız ve antlaşmamı korursanız, tüm uluslar arasından bana özel bir halk olacaksınız, çünkü tüm dünya benimdir; siz ise bana kraliyet rahibi ve kutsal bir ulus olacaksınız. Bu sözleri İsrail oğullarına söyleyeceksin. Eğer sesimi gerçekten işitirseniz ve sana söylediğim her şeyi yaparsanız, düşmanlarına düşman olacağım ve sana karşı koyanlara karşı koyacağım. Çünkü meleğim senin önderin olarak gidecek ve seni Amurlular'a, Hititler'e, Perizziler'e, Kenanlılar'a, Girgaşlılar'a, Hivliler'e ve Yevuslular'a götüreceğim ve onları yok edeceğim. Onların tanrılarına tapınmayacaksın, onlara hizmet etmeyeceksin, onların işlerine göre yapmayacaksın, ama yıkarak yıkacaksın ve kırarak kıracaksın onların sütunlarını. Ve Rabbine, Tanrın'a hizmet edeceksin ve ekmeğini, şarabını ve suyunu kutsayacağım ve hastalığı sizden uzaklaştıracacağım. Senin toprağında kısır olmayacak, ne de kısır olmayacak; günlerinin sayısını doldurarak dolduracağım. Ve korkuyu önünden göndereceğim ve senin girdiğin tüm ulusları şaşkına çevireceğim ve tüm düşmanlarını kaçak yapacağım. Ve eşekarılarını önden göndereceğim ve Amurlular'ı, Hivliler'i, Kenanlılar'ı ve Hititler'i önünden

kovacaksın. Onları bir yıl içinde atmayacağım, böylece toprak ıssız olmaz ve senin üzerine toprağın vahşi hayvanları çok olmaz. Seni büyüyüp toprağı miras alana kadar onları senden yavaş yavaş kovacağım. Ve sınırlarını Kızıldeniz'den Filistin Denizi'ne kadar, çölden büyük Fırat Nehri'ne kadar belirleyeceğim ve o toprakta oturanları elinize teslim edeceğim ve onları önünden kovacağım. Onlarla ve onların tanrılarıyla antlaşma yapmayacaksın. Ve onlar senin toprağında yerleşmeyecekler, seni bana karşı günah işletmesinler diye; çünkü eğer onların tanrılarına hizmet edersen, bunlar senin için bir engel olacaktır.

24

Ve Musa'ya dedi: Sen, Harun, Nadab, Abiud ve İsrail'in yetmiş yaşlısı Rab'be doğru çıkın ve uzaktan Rab'be tapınacaksınız. Ve Musa yalnız Tanrı'ya yaklaşacak, ama onlar yaklaşmayacaklar, halk ise onlarla birlikte çıkmayacak. Musa girdi ve halka Tanrı'nın tüm sözlerini ve emirlerini anlattı. Tüm halk tek sesle cevap verdi ve dedi ki: Rab'bin konuştuğı tüm sözleri yapacağız ve işiteceğiz. Ve Musa Rab'bin tüm sözlerini yazdı, sabah erkenden kalkarak Musa dağın yanına bir sunak inşa etti ve İsrail'in on iki kabilesi için on iki taş dikti. Ve İsrail oğullarının genç adamlarını gönderdi, ve yakmalık sunular sundular, ve Tanrı'ya esenlik kurbanı olarak danalar kestiler. Musa kanın yarısını alıp kaselere döktü, kanın yarısını ise sunağı döktü. Ve antlaşma kitabını alarak halkın kulaklarına okudu, ve dediler ki, Rabbin konuştuğı her şeyi yapacağız ve işiteceğiz. Musa kanı alıp halkın üzerine serpti ve dedi: İşte Rabbin sizinle bütün bu sözler hakkında yaptığı antlaşmanın kanı.

Ve Musa, Harun, Nadab, Abihu ve İsrail ihtiyarlar meclisinin yetmişi yukarı çıktı. Ve İsrail'in Tanrısı'nın durduğı yeri gördüm

ve O'nun ayaklarının altındakileri; sanki safir tuğladan yapılmış bir iş gibi ve saflık bakımından göğün kubbesinin görünüşü gibi. Ve İsrail'in seçilmişlerinden hiçbiri yok olmadı ve Tanrı'nın yerinde göründüler ve yediler ve içtiler. Ve Rab Musa'ya dedi: Dağa, bana doğru çık ve orada ol; sana taş tabletleri vereceğim, kanunu ve emirleri, onlara kanun koymak için yazdıklarımı. Ve Musa ayağa kalktı ve yanında duran Yeşu ile birlikte Tanrı'nın dağına çıktılar. Ve ihtiyarlara dediler ki: Biz size dönene kadar burada bekleyin. İşte Harun ve Hur sizinle birlikte; eğer birinin bir davası olursa, onlara gitsinler. Ve Musa ve Yeşu dağa çıktı ve bulut dağı örttü. Ve Tanrı'nın görkemi Sina dağının üzerine indi ve bulut onu altı gün örttü ve Rab yedinci günde bulutun ortasından Musa'yı çağırdı. Rabbin görkeminin görünüşü, dağın zirvesinde yanan ateş gibi, İsrail oğullarının önünde idi. Ve Musa bulutun ortasına girdi ve dağa çıktı ve orada dağda kırk gün ve kırk gece kaldı.

25

Ve Rab Musa'ya şöyle konuştu: İsrail oğullarına dedim ki: Herkesten ilk meyveleri alın, kimin kalbine uygun görünürse, ve benim ilk meyvelerimi alacaksınız. Ve bu, onlardan alacağınız ilk meyvelerdir: altın, gümüş ve bronz. Ve sümbül, ve mor, ve çift kırmızı, ve bükülmüş ince keten ve keçi kılları, Ve kırmızıya boyanmış koç derileri, sümbül rengi deriler ve çürümez odunlar, Ve Sardiya taşları ve oyma için taşlar, omuz parçası ve uzun elbise için. Ve bana bir kutsal yer yapacaksın ve aranızda görüneceğim. Ve dağda sana gösterdiğim her şeye göre bana yapacaksın, çadırın örneğini ve onun bütün kaplarının örneğini, böylece yapacaksın. Ve çürümez ahşaptan tanıklık sandığı yapacaksın, iki buçuk arşın uzunluk, bir buçuk arşın genişlik ve bir buçuk arşın yükseklik. Ve onu saf altınla kaplayacaksın, içeriden ve dışarıdan onu

kaplayacaksın ve onun çevresine bükülmüş altın pervazlar yapacaksın. Ve bunun için dört altın halka yapacaksın ve dört kenarın üzerine koyacaksın: bir kenarın üzerine iki halka ve ikinci kenarın üzerine iki halka. Sen çürümez ahşaptan sırtıklar yapacaksın ve onları altınla kaplayacaksın, Ve direkleri sandığın yanlarındaki halkalara sokacaksın, sandığı onlarla taşımak için. Sandığın halkalarının içinde sırtıklar kımıldamadan kalacak. Ve sandığın içine sana vereceğim tanıklıkları koyacaksın. Ve saf altından bir merhamet koltuğu örtüsü yapacaksın, iki buçuk arşın uzunluğunda ve bir buçuk arşın genişliğinde. Ve dövülmüş altından iki keruv yapacaksın ve onları merhamet koltuğunun her iki tarafına koyacaksın. Bir keruv bu taraftan, bir keruv de merhamet kapağının öbür tarafından yapılacak ve iki keruvu iki taraf üzerine yapacaksın. Keruvlar kanatlarını yukarıdan uzatarak, kanatlarıyla bağışlanma yerinin üzerini gölgeleyecekler ve yüzleri birbirine dönük olacak; keruvların yüzleri bağışlanma yerine doğru olacak. Ve sen merhamet koltuğunu sandığın üzerine yukarıdan koyacaksın, ve sandığın içine sana vereceğim tanıklıkları atacaksın. Ve kendimi sana oradan bildireceğim ve seninle bağışlanma kapağının üzerinden, tanıklık sandığının üzerinde bulunan iki kerubim arasından konuşacağım ve sana İsrail oğullarına emredeceğim her şeye göre konuşacağım. Ve saf altından bir masa yapacaksın; uzunluğu iki arşın, genişliği bir arşın ve yüksekliği bir buçuk arşın olacak. Ve bunun çevresine altın bükülmüş pervazlar yapacaksın ve bunun çevresine bir karış yüksekliğinde taç yapacaksın.

Ve taç için çevresine bükülmüş bir pervaz yapacaksın. Ve dört altın halka yapacaksın ve dört halkayı onun ayaklarının dört köşesine, kenarın altına koyacaksın. Ve halkalar, taşıma sırtıkları için yuvalar olacak, böylece masa onlarla taşınacak. Ve sırtıkları çürümez ahşaptan yapacaksın ve onları saf altınla kaplayacaksın

ve masa onlarla taşınacak. Ve onun tabaklarını, buhurdanları, dökme sunusu kaplarını ve içlerine döküleceğın fincanları yapacaksın; onları saf altından yapacaksın. Ve masanın üzerine huzur ekmeklerini önümde sürekli olarak koyacaksın.

Ve saf altından bir şamdan yapacaksın, dövme olarak şamdanı yapacaksın, onun gövdesi ve dalları ve kaseleri ve düğmeleri ve zambakları ondan olacak. Altı dal yanlardan çıkıyordu, şamdanın bir tarafından üç dal ve şamdanın ikinci tarafından üç dal. Ve badem şeklinde oyulmuş üç kase, bir dalda bir top ve bir zambak vardı; kandillikten çıkan altı dalın tamamında böyleydi. Ve kandilikte badem şeklinde oyulmuş dört kase, bir dalda topuzlar ve zambaklar vardı. Yumru iki borunun altında ondan, ve yumru dört borunun altında ondan, böylece kandilden çıkan altı borunun, ve kandilde badem şeklinde oyulmuş dört kase. Düğmeler ve dallar ondan olsun, tamamı tek parça saf altından işlenmiş olsun. Ve onun yedi kandilini yapacaksın ve kandilleri yerleştireceksin ve bir yüzden parlayacaklar. Ve onun buhurdanlığını ve altlıklarını saf altından yapacaksın. Tüm bu kaplar bir talent saf altından yapılmıştır. Gör, sana dağda gösterilen şekle göre yapacaksın.

26

Ve çadırı on perdeden yapacaksın; bükülmüş ince ketenden, mavi, mor ve bükülmüş kırmızı iplikten, Keruvi işlemeli dokuma işiyle onları yapacaksın. Bir perdenin uzunluğu yirmi sekiz arşın ve genişliği dört arşın olacak; ölçü bütün perdeler için aynı olacak. Beş perde birbirine bitişik olacak, biri diğerine tutunarak, ve beş perde birbirine birleştirilmiş olacak. Ve onlara mavi ilmekler yapacaksın, bir perdenin kenarı üzerine, bir taraftan birleşme yerine doğru, ve böylece dış perdenin kenarı üzerine yapacaksın,

ikinci birleşme yerine doğru. Bir perdeye elli ilmek yapacaksın ve ikinci perdenin birleşme yerine göre parçasından elli ilmek yapacaksın; bunlar karşılıklı olarak her birinde birbirine denk gelecek. Ve elli altın halka yapacaksın ve perdeleri halkalarla birbirlerine birleştireceksin ve çadır bir olacak. Ve çadırın üzerine tüylü derilerden bir örtü yapacaksın, on bir deri yapacaksın onları. Bir perdenin uzunluğu otuz arşın ve bir perdenin genişliği dört arşın olacak, on bir perdenin hepsi aynı ölçüde olacak. Ve beş deriyi birbirine birleştireceksin ve altı deriyi birbirine birleştireceksin ve altıncı deriyi çadırın önüne göre katlayacaksın. Ve bir perdenin kenarı üzerine, birleşme yerine göre ortadaki, elli ilmek yapacaksın ve ikinci perdenin bitişen kenarı üzerine elli ilmek yapacaksın.

Ve elli tunç halka yapacaksın ve halkaları ilmeklerle birleştireceksin ve derileri birleştireceksin ve bir olacak. Ve çadırın örtülerinde taşan kısmı altına koyacaksın, örtünün kalan yarısını çadırın örtülerinin taşan kısmına örteceksin, çadırın arkasına örteceksin. Çadırın perdelerinin uzunluğundan artan kısmından, bundan bir arşın ve şundan bir arşın, çadırın yanları üzerine oradan ve oradan örtecek olacak ki örtsün. Ve çadır için kırmızıya boyanmış koç derileri örtüsü yapacaksın ve yukarıdan sümbül renkli deri örtüler.

Ve çadırın sütunlarını çürümez ağaçtan yapacaksın. Bir sütunu on arşın yapacaksın ve bir sütunun genişliği bir buçuk arşın olacak. Bir direğe iki zivana, birbirine karşılık gelen, böyle yapacaksın çadırın tüm direkleri için. Ve çadıra sütunlar yapacaksın, kuzey tarafında yirmi sütun. Ve yirmi sütun için kırk gümüş taban yapacaksın, bir sütun için onun her iki parçasına iki taban, ve bir sütun için onun her iki parçasına iki taban. Ve güneye doğru olan ikinci taraf, yirmi sütun, ve onların kırk gümüş

tabanı, bir sütun için her iki tarafına iki taban, ve bir sütun için her iki tarafına iki taban. Ve çadırın arkasından, denize doğru olan kısma göre altı sütun yapacaksın. Ve çadırın arka köşeleri üzerine iki sütun yapacaksın. Ve aşağıdan eşit olacak, aynı şekilde başlardan bir birleşmeye kadar eşit olacaklar, böyle her iki köşeye de yapacaksın, eşit olsunlar. Ve sekiz sütun olacak ve onların kaideleri on altı gümüş olacak, bir sütun için onun her iki parçasına iki kaide ve bir sütun için iki kaide. Ve çürümez ağaçlardan sürgüler yapacaksın, çadırın bir tarafındaki bir direk için beş tane. Ve çadırın ikinci bir yanındaki direğe beş sürgü, ve çadırın denize doğru arka yanındaki direğe beş sürgü. Ve orta çubuk direklerin arasında bir taraftan diğer tarafa uzansın. Ve sütunları altınla kaplayacaksın ve halkaları altından yapacaksın; bunların içine sürgüleri geçireceksin ve sürgüleri altınla kaplayacaksın. Ve çadırı sana dağda gösterilen biçime göre kuracaksın.

Ve mavi, mor, eğrilmiş kırmızı ve dokunmuş ince ketenden bir perde yapacaksın; onu Keruvi işlemeli, dokunmuş bir iş olarak yapacaksın. Ve onu, altınla kaplanmış dört çürümez sütun üzerine koyacaksın ve onların başlıkları altın, ve onların tabanları dört gümüş olacak. Ve perdeyi sütunların üzerine koyacaksın ve orada, perdenin içine, tanıklık sandığını getireceksin ve perde sizin için kutsal ile kutsalların kutsalı arasını ayıracak. Ve tanıklık sandığını perde ile kutsalların kutsalında örteceksin. Ve sen masayı perdenin dışına yerleştireceksin, ve şamdanı masanın karşısına, çadırın güney tarafına yerleştireceksin, ve masayı çadırın kuzey tarafına yerleştireceksin. Ve çadırın kapısı için mavi, mor ve bükülmüş kırmızı ve bükülmüş ince ketenden nakışlı bir örtü yapacaksın. Ve perde için beş sütun yapacaksın ve onları altınla kaplayacaksın ve başlıkları altın olacak ve onlar için beş tunç kaide döneceksin.

Ve çürümez ahşaptan bir sunak yapacaksın, beş arşın uzunluğunda ve beş arşın genişliğinde, sunak kare olacak ve üç arşın yüksekliğinde olacak. Ve boynuzları dört köşenin üzerine yapacaksın, boynuzlar ondan olacak, ve onları tunçla kaplayacaksın. Ve sunak için bir taç yapacaksın, ve onun örtüsünü, ve onun taslarını, ve onun et çengellerini, ve onun ateş kabını, ve onun tüm kaplarını bronzdan yapacaksın. Ve ona ağ işi tunç bir ızgara yapacaksın, ve ızgaraya dört kenarın altında tunçtan dört halka yapacaksın. Ve onları sunağın ızgarasının altına aşağıdan koyacaksın, ızgara ise sunağın yarısına kadar olacak. Ve sunağa çürümez ahşaptan sııklar yapacaksın ve onları tunçla kaplayacaksın. Ve sııkları halkaların içine sokacaksın ve sııklar sunağı taşıırken onun yanlarında olsunlar. Onu oyuk ve dikişsiz yapacaksın; dağda sana gösterilene göre, onu böyle yapacaksın. Ve çadır için bir avlu yapacaksın, güneye doğru olan yan için avlunun perdeleri bükülmüş ince ketenden olacak, bir yan için uzunluk yüz arşın. Ve onların sütunları yirmi, onların tabanları yirmi tunçtan, onların halkaları ve tutucuları gümüştendi. Böylece doğuya bakan tarafta perdeler yüz arşın uzunluğunda, direkleri yirmi, tabanları yirmi tunçtan, halkaları ve direklerin tutucu kancaları ve tabanları gümüşle kaplanmış. Avlunun deniz tarafındaki genişliği elli arşın perdelerle, onların on sütunu ve onların on tabanı. Ve avlunun güneye doğru genişliği elli arşındı; perdeleri, on sütunu ve on tabanı vardı. Ve perdelerin yüksekliği bir yan tarafta on beş arşındı, sütunları üç ve tabanları üç. Ve ikinci taraf on beş arşın perdelerin yüksekliği, direkleri üç ve tabanları üç. Ve avlunun kapısı için yirmi arşın yüksekliğinde bir örtü, mavi, mor ve bükümlü kırmızı iplikten ve nakışçının işçiliğiyle bükümlü ince ketenden yapılmıştı; direkleri dört ve tabanları dört idi. Avlunun tüm direkleri çepeçevre gümüşle

kaplanmış, başlıkları gümüş ve tabanları tunçtur. Avlunun uzunluğu yüz üzerine yüz, genişliği elli üzerine elli ve yüksekliği beş arşın bükülmüş ince ketenden; tabanları ise bronzdan. Ve tüm yapı ve tüm aletler ve avlunun kazıkları tunçtu.

Ve sen İsrail oğullarına emret ve sana zeytinlerden sıkılmamış, saf, dövülmüş yağ getirsinler, ışık için yakmak üzere, öyle ki kandil sürekli yansın Tanıklık çadırında, ahdin üzerindeki perdenin dışında, onu Harun ve oğulları akşamdan sabaha kadar Rabbin önünde yakacaklar; bu, İsrail oğullarından gelen sizin nesilleriniz için ebedi bir kuraldır.

28

Ve sen, kardeşin Harun'u ve onun oğullarını İsrail oğullarından kendine yaklaştır; bana kâhinlik etmeleri için: Harun, Nadab, Abihud, Elazar ve İtamar, Harun'un oğulları. Ve kardeşin Aaron için onur ve şan amacıyla kutsal bir kaftan yapacaksın. Ve sen, zihin olarak bilge olan herkese konuş; onları bilgelik ve algı ruhuyla doldurdum ve onlar Harun'un kutsal kaftanını yapacaklar ki, onda bana hizmet etsin. Ve bunlar onların yapacağı giysilerdir: göğüslük, omuzluk, uzun elbise, dokuma tunik, sarık ve kemer; ve onlar Harun ve oğulları için bana kâhinlik hizmeti etmeleri için kutsal giysiler yapacaklar. Ve onlar altını, sümbülü, moru, kırmızıyı ve ince keteni alacaklar. Ve onlar, nakışlı dokuma işi olan, bükülmüş ince ketenden omuz parçasını yapacaklar. İki omuz parçası, iki tarafta takılmış olarak, birbirine birleştirilmiş olacak. Ve omuz parçalarının üzerinde olan kumaş, onun yapımına göre saf altından, mavi, mor ve bükülmüş kırmızı iplikten ve bükülmüş ince ketenden olacak. Ve iki taş, zümrüt taşlarını alacaksın ve onların üzerine İsrail oğullarının isimlerini kazıyacaksın. Altı isim bir taş üzerine ve kalan altı isim ikinci taş

üzerine onların doğumlarına göre. Taş işleme sanatının bir işi olarak, mühür oyması gibi iki taşı İsrail oğullarının isimleri üzerine oycaksın. Ve sen iki taşı efodun omuzları üzerine koyacaksın, bunlar İsrail oğulları için anma taşlarıdır ve Harun, İsrail oğullarının isimlerini Rabbin önünde iki omzu üzerinde taşıyacaktır, onlar için bir anma olarak. Ve saf altından omuzluklar yapacaksın. Ve saf altından, çiçeklerle süslü, örgü işi iki püsküllü zincir yapacaksın ve o örülmüş püsküllü zincirleri omuz parçalarının üzerine, onların ön taraflarındaki omuz parçalarına göre koyacaksın.

Ve hükümlerin göğüslüğünü yapacaksın, nakışlı iş olarak, efodun biçimine göre onu yapacaksın altından, lacivertten, mordan, bükülmüş kırmızıdan ve bükülmüş ince ketenden. Onu kare yapacaksın, çift olacak, uzunluğu bir karış ve genişliği bir karış. Ve ona taşlarla bezeli dört sıralı bir kumaş dokuyacaksın, taşların sırası olacak: sardiyon, topaz ve zümrüt, birinci sıra. Ve ikinci sıra: kömür, safir ve yeşim. Ve üçüncü sıra: ligurium, akik, ametist. Ve dördüncü sıra, sarı yakut, beril ve oniks, altınla sarılmış, altın içinde bağlanmış olsunlar, kendi sıralarına göre. Ve taşlar, İsrail oğullarının isimlerinden on iki olsun, onların isimlerine göre, mühür oymaları, her biri kendi ismine göre on iki kabile için olsun. Ve kehanet göğüslüğü üzerine birbirine örülmüş saçaklar yapacaksın, saf altından zincir işi olarak. Ve Harun, İsrail oğullarının isimlerini hüküm göğüslüğü üzerinde, göğsü üzerine alacak, kutsala girerken Tanrı'nın önünde anma olarak. Ve hüküm göğüslüğünün üzerine tezahürü ve hakikati koyacaksın, ve Harun'un göğsü üzerinde olacak, ne zaman Rabbin önünde kutsala girerse, ve Harun İsrail oğullarının hükümlerini Rabbin önünde göğsü üzerinde sürekli taşıyacak. Ve bütünüyle mavi, uzun bir iç giysi yapacaksın. Ve onun ortasından bir açıklık olacak, açıklığın çevresinde bir kenar bulunacak, dokuma işi olarak

birleşme ondan dokunmuş olacak, böylece yırtılmasın. Ve giysinin eteğinin altına, aşağıdan, sanki çiçek açan nar gibi, mavi, mor ve kırmızı bükümlü iplikten ve bükülmüş ince ketenden küçük narlar yapacaksın; giysinin eteğinin çevresine, aynı biçimde altın küçük narlar ve bunların arasına çepeçevre çanlar yapacaksın. Altın nar yanında dodona ve çiçekli süsleme, elbise kenarı üzerine çepeçevre. Ve Harun hizmet ederken sesi işitilebilir olacak, Rab'bin önünde kutsala girerken ve çıkarken, böylece ölmesin. Ve sen saf altın bir levha yapacaksın ve onun üzerine bir mühür kazınması kazıyacaksın: Rabbin Kutsal Yeri. Ve onu bükülmüş lacivert üzerine koyacaksın ve sarığın üzerinde olacak, sarığın ön tarafında olacak. Ve Harun'un alnı üzerinde olacak ve Harun kutsal şeylerin günahlarını kaldıracak, İsrail oğullarının kutsal kıldıkları her kutsal armağanın günahlarını, ve Harun'un alnı üzerinde sürekli olacak, Rab'bin önünde onlar için kabul edilebilir olsun diye.

Ve tuniklerin süslemeleri ince ketenden olacak, ince ketenden bir sarık yapacaksın ve nakışlı bir kemer yapacaksın. Ve Harun'un oğulları için tunikler, kuşaklar ve sarıklar yapacaksın; onları onur ve şan için yapacaksın. Ve onları kardeşin Harun'a ve onunla birlikte oğullarına giydireceksin, onları mesh edeceksin, ellerini dolduracaksın ve onları takdis edeceksin ki bana kâhinlik etsinler. Ve onlara, bedenlerinin çıplaklığını örtmek için keten bacak örtüleri yapacaksın; belden uyluklara kadar olacak. Ve Harun onlara sahip olacak ve oğulları, tanıklık çadırına girdikleri zaman veya kutsal sunağa hizmet etmek için yaklaştıkları zaman, ve kendilerine günah getirmeyecekler, böylece ölmeyecekler, ebedi kural ona ve ondan sonra onun soyuna.

Ve bunlar, onlara yapacađın Őeylerdir: onları bana rahiplik etmeleri için kutsal kılacaksın. Sıđırlardan bir dana, kusursuz iki ko alacaksın. Ve yađ ile yođrulmuŐ mayasız ekmekler ve yađ ile sűrűlműŐ mayasız yufkalar; buđday unundan onları yapacaksın. Ve onları bir sepetin űzerine koyacaksın ve onları sepetle birlikte sunacaksın, buzađıyı ve iki koçu da. Ve Harun'u ve ođullarını tanıklık çadırının kapısına getireceksin ve onları suyla yıkayacaksın. Ve giysileri alarak kardeŐin Harun'u giydireceksin: uzun cűbbeyi, omuzluđu ve gűđűslűđu; ve gűđűslűđu ona omuzluđa birleŐtireceksin. Ve sarıđı onun baŐına koyacaksın ve kutsal levhayı sarıđın űzerine koyacaksın. Ve mesh yađını alacak ve onu onun baŐı űzerine dűkeceksin ve onu mesh edeceksin. Ve onun ođullarını getireceksin ve onlara tunikler giydireceksin. Ve onları kemerlerle kuŐatacaksın ve onlara sarıkları koyacaksın ve onlara sonsuza dek bana kâhinlik olacak ve Harun'un ellerini ve ođullarının ellerini takdis edeceksin. Ve buzađıyı Tanıklık adırı'nın kapısına getireceksin ve Harun ile ođulları ellerini buzađının baŐına koyacaklar, Rab'bin űnűnde, Tanıklık adırı'nın kapısının yanında. Ve buzađıyı Rab'bin űnűnde, tanıklık çadırının kapılarının yanında keseceksin. Ve buzađının kanından alacaksın ve parmađınla sunađın boynuzları űzerine koyacaksın, kalan bűtűn kanı ise sunađın tabanının yanına dűkeceksin. Ve karın űzerindeki her yađı, karaciđerin lobunu, iki bűbređi ve onların űzerindeki yađı alacaksın ve sunađın űzerine koyacaksın. Ama buzađının etlerini, derisini ve gűbresini kampın dıŐında ateŐle yakacaksın, űnkű gűnahtır.

Ve bir koçu alacaksın, ve Harun ve onun ođulları ellerini koçun baŐının űzerine koyacaklar. Ve onu keseceksin ve kanı alarak sunađın çevresine dűkeceksin. Ve koçu uzuvlarına gűre ikiye keseceksin, ve iç organları ve ayakları su ile yıkayacaksın, ve onları baŐ ile birlikte ikiye bűlűnműŐ parçaların űzerine

koyacaksın. Ve bütün koçu sunağın üzerine sunacaksın, Rab'be yakmalık sunu olarak, hoş koku için; Rab'be buhurdur. Ve ikinci koçu alacaksın ve Harun ile oğulları ellerini koçun başının üzerine koyacaklar. Ve onu keseceksin ve onun kanını alacaksın ve Harun'un sağ kulak memesinin üzerine, sağ elinin ucunun üzerine ve sağ ayağının ucunun üzerine koyacaksın; ve onun oğullarının sağ kulaklarının memeleri üzerine, onların sağ ellerinin uçları üzerine ve onların sağ ayaklarının uçları üzerine koyacaksın. Ve sunaktaki kandan ve mesh yağından alacaksın ve Harun'un ve onun giysisinin üzerine, oğullarının ve oğullarının giysilerinin üzerine onunla birlikte serpeceksin, ve kendisi ve giysisi ve oğulları ve oğullarının giysileri onunla birlikte kutsal kılınacak, koçun kanını ise sunağın çevresine dökeceksin. Ve koçun yağını, karnı örten yağı, karaciğerin lobunu, iki böbreği, üzerlerindeki yağı ve sağ kolu alacaksın, çünkü bu bir tamamlanma kurbanıdır. Ve yağdan bir ekmek ve Rabbin önünde konulmuş mayasız ekmeklerin sepetinden bir düz çörek. Ve hepsini Harun'un elleri üzerine ve oğullarının elleri üzerine koyacaksın ve onları Rab'bin önünde adak olarak ayıracaksın. Ve onları onların ellerinden alacaksın ve yakma sunusu sunağı üzerine Rab'bin önünde hoş kokulu bir koku olarak sunacaksın; bu, Rab'be bir sunudur. Ve Harun'a ait olan adanma koçunun göğüs parçasını alacaksın ve onu Rabbin önünde bir sunu olarak ayıracaksın, ve bu senin payın olacak. Ve göğüs sunusunu ve kaldırma sunusunun kolunu kutsayacaksın; bunlar Harun'dan ve oğullarından, takdis koçundan ayrılmış ve alınmıştır. Ve Harun'a ve onun oğullarına İsrail oğullarından ebedi bir kanun olacak, çünkü bu bir ayrılmadır ve İsrail oğullarının esenlik sunuları kurbanlarından İsrail oğullarından bir sunu olacak, Rabbe sunu.

Ve Harun'un kutsal cüppesi, oğullarına ondan sonra kalacak, onları onunla mesh etmek ve ellerini takdis etmek için. Yedi gün

boyunca onları, onun oğullarından onun yerine geçecek olan kâhin giyecek; o ki Tanıklık Çadırına kutsal yerlerde hizmet etmek için girecektir. Ve tamamlanmanın koçunu alacaksın ve etleri kutsal bir yerde haşlayacaksın. Ve Harun ve oğulları koçun etlerini ve sepetteki ekmekleri tanıklık çadırının kapısının yanında yiyecekler. Ellerini tamamlamak ve onları kutsamak için, kendilerinde kutsandıkları şeyleri yiyecekler ve yabancı onlardan yemeyecek, çünkü kutsaldır. Eğer tamamlanma kurbanının etlerinden ve ekmeklerinden sabaha kadar bir şey kalırsa, kalanları ateşle yakacaksın, yenmeyecek, çünkü kutsaldır.

Ve Harun'a ve onun oğullarına, sana emrettiğim her şeye göre böyle yapacaksın, yedi gün onların ellerini kutsal kılacaksın. Ve günahın buzağısını temizlenme gününde yapacaksın ve sunağı kutsarken onu temizleyeceksin ve onu mesh edeceksin, böylece onu kutsayacaksın. Yedi gün sunağı temizleyeceksin ve onu kutsayacaksın, ve sunak kutsalların kutsalı olacak; sunağa dokunan herkes kutsal kılınacak. Ve bunlar, sunağın üzerinde yapacağın şeylerdir: Bir yaşında kusursuz iki kuzu, her gün sunağın üzerinde sürekli olarak, devamlı sunu.

Bir kuzuyu sabahleyin yapacaksın ve ikinci kuzuyu akşamleyin yapacaksın. Ve bir hin'in dörtte biri ile karıştırılmış dövülmüş zeytinyağında ince unun ondalığı, ve bir kuzu için bir hin'in dörtte biri şarap dökme sunusu. Ve ikinci kuzuyu akşam vakti sunacaksın, sabah kurbanına ve onun içki sunusuna göre, Rabbe hoş kokulu sunu olarak yapacaksın. Nesilleriniz boyunca sürekli kurban, Tanıklık Çadırı'nın kapısında, Rabbin önünde, orada sana kendimi bildireceğim yerde, seninle konuşmak için. Ve orada İsrail oğullarına tayin edeceğim ve kendi görkemimle kutsal kılınacağım. Ve Tanıklık Çadırı'nı ve sunağı kutsal kılacağım, ve Harun'u ve oğullarını bana kâhin olarak hizmet etmeleri için

kutsal kılacağım. Ve İsrail oğulları arasında çağrılacağım ve onların Tanrısı olacağım. Ve bilecekler ki, ben onların Tanrısı Rab'im; onları Mısır topraklarından çıkaran, onlara çağrılmak ve onların Tanrısı olmak için.

30

Ve çürümez ahşaptan buhur sunağı yapacaksın. Ve onu bir arşın uzunluğunda ve bir arşın genişliğinde yapacaksın, kare olacak ve iki arşın yüksekliğinde olacak, boynuzları ondan olacak. Ve onun ızgarasını, çevresindeki duvarlarını ve boynuzlarını saf altınla kaplayacaksın ve onun çevresine altından bükülmüş bir taç yapacaksın. Ve onun bükülmüş pervazının altında iki saf altın halka yapacaksın; iki yanına, iki tarafına yapacaksın ve bunlar sııklar için tutucular olacak, böylece onu onlarla taşıyacaksın. Ve çürümez ağaçlardan sııklar yapacaksın ve onları altınla kaplayacaksın. Ve onu, tanıklıklar sandığının üzerinde olan örtünün karşısına koyacaksın; orada sana kendimi tanıtacağım. Ve Harun, her sabah kandillere bakım yaptığında, onun üzerine ince bileşik tütsü yakacak. Ve Harun lambaları geç vakitte yaktığında, onun üzerinde tütsü yakacak. Rab'bin önünde sürekli devam eden tütsü, onların nesilleri boyunca. Ve onun üzerine başka buhur, sunu, kurban getirmeyecek ve onun üzerine içme sunusu dökmeyeceksin. Ve Harun, yılda bir kez, temizlemenin kanından onun boynuzları üzerine kefarete edecek ve onu kuşakları boyunca temizleyecek; bu Rab için kutsalların kutsalıdır.

Ve Rab Musa'ya şöyle konuştu: Eğer İsrail oğullarının sayımını onların yoklamasında alırsan, ve her biri canının fidyesini Rabbe verecek, ve onların yoklamasında onlarda düşüş olmayacak. Ve bu, muayeneden geçecek olanların vereceği şeydir: kutsal didrachmaya göre olan didrachmanın yarısı; didrachma

yirmi oboldir, didrachmanın yarısı ise Rabbe sunulan katkıdır. Yoklamaya giren her yirmi yaşında ve yukarı olan kişi Rabbe katkıyı verecektir. Zengin olan eklemeyecek ve fakir olan, didrachmanın yarısından eksiltmeyecek; Rabbe katkıyı vermekte, canlarınız için kefaret etmek üzere. Ve İsrail oğullarından katkıların gümüşünü alacaksın ve onu tanıklık çadırının hizmetine vereceksin, ve bu, canlarınız için kefaret etmek üzere Rab'bin önünde İsrail oğullarına anma olacak. Ve Rab Musa'ya şöyle konuştu: Tunçtan bir havuz ve onun için tunçtan bir taban yap, yıkanmak için, ve onu Tanıklık Çadırı ile sunak arasına koyacaksın, ve içine su dökereceksin. Ve Harun ve oğulları ondan ellerini ve ayaklarını su ile yıkayacaklar. Ne zaman tanıklık çadırına girseler, suyla yıkanacaklar ve ölmeyecekler, ne zaman sunağa yaklaşıp hizmet etmek ve yakmalık sunuları Rabbe sunmak için. Elleri ve ayakları suyla yıkayacaklar, tanıklık çadırına girdiklerinde suyla yıkayacaklar ki ölmesinler, ve bu onlar için ebedi bir kural olacak, ona ve ondan sonraki nesilleri için. Ve Rab Musa'ya şöyle konuştu: Ve sen baharatları al: seçkin mür çiçeğinden beş yüz şekel, kokulu tarçından bunun yarısı olan iki yüz elli şekel ve kokulu kamıştan iki yüz elli şekel, ve kutsal iris'in beş yüz şekelini ve zeytinlerden bir hin yağ. Ve onu kutsal mesh yağı yapacaksın, kokucunun sanatıyla yapılmış kokulu koku; kutsal mesh yağı olacak. Ve ondan Tanıklık Çadırını, Tanıklık Çadırının Sandığını ve onun tüm kaplarını yağlayacaksın. ve kandilliği ve tüm kaplarını, ve buhur sunağını, ve yakmalık sunuların sunağını ve onun bütün kaplarını, masayı ve onun bütün kaplarını ve leğeni. Ve onları kutsal kılacaksın ve en kutsal şeyler olacaklar; onlara dokunan herkes kutsal kılınacak. Ve Harun'u ve onun oğullarını mesh edeceksin ve onları bana kâhinlik etmeleri için takdis edeceksin. Ve İsrail oğullarına şöyle söyleyeceksin: Bu kutsal mesh yağı sizin için nesillerinize olacak. İnsan eti üzerine sürülmeyecek, ve bu bileşime göre kendiniz için

aynı şekilde yapmayacaksınız, kutsal dır, ve sizin için kutsallık olacak. Kim böyle yaparsa ve kim ondan yabancıya verirse, halkından yok edilecektir.

Ve Rab Musa'ya dedi: Kendin için baharatlar al: mür, onyks, tatlı kokulu galbanum ve şeffaf buhur, eşit eşite olacak. Ve onun içinde itriyatçının işi olan karıştırılmış buhur yapacaklar; temiz, kutsal bir iş. Ve bunlardan ince toz yapacaksın ve Tanıklık Çadırı'nda, tanıklıkların önüne koyacaksın; orası benim sana kendimi bildireceğim yerdir. Bu buhur sizin için kutsalların kutsalı olacaktır. Bu bileşime göre kendiniz için yapmayacaksınız; size Rab için kutsal olacaktır. Kim aynı şekilde yaparsa, onu koklamak için, kendi halkı arasından yok olacaktır.

31

Ve Rab Musa'ya şöyle konuştu: İşte adıyla Beseleel'i, Urei oğlu Hor'u Yahuda kabilesinden çağırmışım. Ve onu, her işte düşünmek için ilahi bilgelik, anlayış ve bilgi ruhuyla doldurdum. ve tasarlamak; altını, gümüşü, tuncu, sümbülü, moru ve eğrilmiş kırmızıyı işlemek Ve taş işleme işlerinde ve ahşabın marangozluk işlerinde, tüm işlere göre çalışmak. Ve ben onu ve Ahisamach'ın oğlu Eliab'ı Dan kabilesinden verdim, ve her anlayışlı kalbe anlayış verdim, Ve sana emrettiğim her şeyi yapacaklar: tanıklık çadırını, antlaşma sandığını, onun üzerindeki bağışlanma yerini ve çadırın eşyalarını. Ve sunakları, masayı ve tüm kaplarını, saf kandilliği ve tüm kaplarını ve leğeni ve tabanını Ve Harun'un hizmet için elbiselerini ve oğullarının bana kâhin olarak hizmet etmeleri için elbiselerini, Ve mesh etme yağını ve kutsal bileşimin buhurunu, sana emrettiğim her şeye göre yapacaklar.

Ve Rab Musa'ya şöyle konuştu: Ve sen İsrail oğullarına emret ve de: Bakın, Şabatlarımı koruyacaksınız; bu benim ve sizin aranızda nesilleriniz boyunca bir işarettir, öyle ki sizi kutsal kılanın ben Rab olduğumu bilesiniz. Ve şabatları tutacaksınız, çünkü bu sizin için Rabbe kutsaldır; onu kirleten ölümlle öldürülecektir, onda iş yapacak olan her kim olursa, o ruh kendi halkının ortasından yok edilecektir. Altı gün işlerini yapacaksın, ama yedinci günde şabat, Rabbe kutsal bir dinlenme olacak; yedinci günde iş yapan herkes ölüme mahkum edilecek. Ve İsrail oğulları, şabatları nesillerince tutmak için onları koruyacaklar. Benim ve İsrail oğulları arasında ebedi bir Ahit, bende ebedi bir işarettir, çünkü Rab altı günde göğü ve yeri yarattı, ve yedinci günde dinlendi ve durdu. Ve Musa'ya verdi, ona Sina Dağı'nda konuşmayı bitirdiğinde, tanıklığın iki levhasını, Tanrı'nın parmağıyla yazılmış taş levhaları.

32

Ve halk Musa'nın dağdan inmekte geciktiğini görünce, halk Harun'un üzerine toplandı ve ona dediler ki: Kalk ve bize önümüzden gidecek tanrılar yap, çünkü bizi Mısır topraklarından çıkaran bu adam Musa'ya ne olduğunu bilmiyoruz. Ve Harun onlara söyler: Kadınlarınızın ve kızlarınızın kulaklarındaki altın küpeleri çıkarın ve bana getirin. Ve bütün halk, kulaklarındaki altın küpeleri çıkardılar ve Harun'a getirdiler. Ve onların ellerinden aldı ve onları kalemle şekillendirdi ve onları dökme buzağı yaptı ve dedi: Bunlar senin tanrıların İsrail, seni Mısır toprağından çıkaranlar. Ve Harun onu görerek, onun karşısında bir sunak inşa etti ve Harun ilan ederek dedi ki: Yarın Rab'bin bayramı. Ve ertesi gün erkenden kalkarak yakmalık sunular getirdi ve kurtuluş kurbanı sundu; halk yemek içmek için oturdu ve eğlenmek için kalktılar.

Ve Rab Musa'ya şöyle dedi: Hızla git, buradan aşağı in, çünkü senin halkın günah işledi, o halk ki sen Mısır topraklarından çıkardın. Onlar benim kendilerine emrettiğim yoldan hızlıca saptılar, kendilerine bir buzağı yaptılar ve ona taptılar ve ona kurban kestiler ve dediler ki: Ey İsrail, bunlar seni Mısır topraklarından çıkaran tanrılarıdır. Ve şimdi bana izin ver ve onlara karşı gazapla öfkelenerek onları yok edeceğim ve seni büyük bir ulus yapacağım. Ve Musa, Rab Tanrı'nın önünde yalvardı ve dedi: Neden, Rab, senin halkına gazapla öfkeleniyorsun? Onları Mısır topraklarından büyük kuvvetle ve yüksek kolunla çıkardın. Mısırlılar hiçbir zaman Onları kötülükle çıkardı, dağlarda öldürmek ve onları yeryüzünden yok etmek için diyerek söylemesinler. Gazabının öfkesinden vazgeç ve halkının kötülüğüne karşı merhametli ol. Senin kulların İbrahim, İshak ve Yakup'u hatırlayarak, kendine göre onlara yemin ettin ve onlara şöyle söyledin: Sizin soyunuzu gökteki yıldızların çokluğu gibi çoğaltacağım ve onlara vermeyi söylediğin bütün bu toprakları onlara vereceğim ve onu sonsuza dek miras alacaklar. Ve Rab, halkını korumak için razı oldu.

Ve Musa geri dönerek dağdan indi ve tanıklığın iki levhası ellerindeydi; taş levhalar her iki taraftan yazılmıştı, bir yandan ve öbür yandan yazılmışlardı. Ve tabletler Tanrı'nın işiydi, ve yazı Tanrı'nın yazısıydı, tabletlere oyulmuş. Ve Yeşu, bağırarak halkın sesini duymuş olarak, Musa'ya söyler: Kampta savaş sesi var. Ve diyor ki: Bu, güçle önderlik edenlerin sesi değildir, ne de bozguna uğrayanları yönetenlerin sesi, ama ben şarap şarkısı söyleyenlerin sesini duyuyorum.

Ve kampa yaklaştığında buzağıyı ve dansları gördü, ve öfkeyle öfkelenen Musa ellerinden iki levhayı fırlattı ve onları dağın eteğinde parçaladı. Ve onların yaptığı buzağıyı alarak onu ateşte

yaktı ve onu ince öğüttü ve onu suyun altına serpti ve onu İsrail oğullarına içirdi. Ve Musa, Harun'a dedi: Bu halk sana ne yaptı ki, onların üzerine büyük bir günah getirdin? Ve Harun Musa'ya dedi: Öfkelenme efendim, çünkü sen bu halkın dürtüsünü biliyorsun. Çünkü bana şöyle söylüyorlar: Bize önümüzden gidecek tanrılar yap, zira bizi Mısır'dan çıkarana bu adam Musa'ya ne olduğunu bilmiyoruz. Ve onlara dedim ki, eğer birinizde altın süsler varsa çıkarın, ve bana verdiler, ve ateşe attım, ve bu buzağı çıktı. Ve Musa halkın dağıldığını gördü, zira Harun onları düşmanlarına gülünç duruma düşürerek dağıtmıştı. Musa kampın kapısında durdu ve dedi ki, Kim Rab'den yana? Bana gelsin. Bunun üzerine Levi'nin bütün oğulları ona toplandılar. Ve onlara şunları söyler, İsrail'in Tanrısı Rab der ki: Her biriniz kendi kılıcını uyluğunuzun üzerine koyun ve ordugahın içinden kapıdan kapıya geçin ve geri dönün, ve her biriniz kardeşini, her biriniz komşusunu ve her biriniz en yakınını öldürün. Ve Levi'nin oğulları Musa'nın onlara söylediği gibi yaptılar, ve o gün halktan üç bin adam düştü. Ve Musa onlara dedi: Bugün ellerinizi Rabbe doldurdunuz; her biri kendi oğlunda veya kendi kardeşinde, size bereket verilmek üzere.

Ve ertesi gün oldu ki, Musa halka dedi: Siz büyük bir günah işlediniz ve şimdi Tanrı'ya çıkacağım ki günahınız hakkında kefarete edeyim. Musa Rab'be döndü ve dedi: Yalvarıyorum Rab, bu halk büyük bir günah işledi ve kendileri için altın tanrılar yaptılar. Ve şimdi, eğer onların günahını bağışlarsan bağışla, ama eğer bağışlamazsan, beni yazdığın kitabından sil. Ve Rab Musa'ya dedi: Eğer biri benim önümde günah işlediyse, onu kitabımdan sileceğim. Şimdi git, aşağı in ve bu halkı sana söylediğim yere götür. İşte meleğim senin önünde gidecek, ama hangi gün ziyaret edersem, onların günahını onların üzerine getireceğim. Ve Rab, Harun'un yaptığı buzağı nedeniyle halkı cezalandırdı.

Ve Rab Musa'ya dedi ki: Önden git, buradan yukarı çık, sen ve halkın, kimleri Mısır topraklarından çıkardın, İbrahim'e, İshak'a ve Yakup'a ant içerek Sizin soyunuza onu vereceğim dediğim toprağa. Ve meleğimi senin önünde göndereceğim ve Amorluyu, Hititliyi, Perizziliyi, Girgaşiliyi, Hiviliyi, Yebusluyu ve Kenanlıyı kovacak. Ve seni süt ve bal akan toprağa getireceğim, ama seninle birlikte çıkmayacağım, çünkü sen dik boyunlu bir halksın, yolda seni yok etmeyeyim diye. Ve halk bu kötü sözü duyunca yas tuttu. Ve Rab İsrail'in oğullarına dedi ki, siz dik boyunlu bir halksınız, görüyorsunuz, üzerinize başka bir darbe daha getirmeyeyim ve sizi tüketmeyeyim, şimdi öyleyse görüşlerinizin elbiselerini ve süsünüzü çıkarın, ve sana ne yapacağımı göstereceğim. Ve İsrail oğulları süslerini ve giysilerini Horev dağından çıkardılar. Ve Musa çadırını alarak kampın dışına, kamptan uzağa dikti ve Tanıklık Çadırı diye çağrıldı, ve oldu ki Rabbi arayan herkes kampın dışındaki çadıra çıkıyordu. Ne zaman Musa kampın dışındaki çadıra giriyordu, bütün halk kendi çadırlarının kapılarının yanında duruyordu, her biri izleyerek, ve Musa çadıra girene kadar giden Musa'yı gözlemliyorlardı. Musa çadıra girdiğinde, bulut sütunu inerdi ve çadırın kapısında dururdu ve Musa'ya konuşurdu. Ve Musa'ya konuşuyordu. Tüm halk, çadırın kapısı üzerinde duran bulut sütununu gördü ve tüm halk ayağa kalkarak, her biri kendi çadırının kapısından tapındı. Ve Rab Musa'ya yüz yüze konuştu, nasıl biri kendi arkadaşına konuşacaksa öyle, ve Musa kampa döndü, ama hizmetçi Yeşu, Nun'un oğlu, genç adam çadırdan çıkmıyordu.

Musa Rabbe şöyle dedi: İşte sen bana Bu halkı yukarı çıkar diyorsun, ama sen bana benimle kimi göndereceğini göstermedin. Oysa sen bana Seni herkesten tanıyorum ve benim yanımda lütf

sahipsin demiştin. Eğer bu yüzden senin önünde lütuf bulduysam, kendini bana göster, seni açıkça göreyim, öyle ki senin önünde lütuf bulmuş olayım, ve bileyim ki bu büyük ulus senin halkındır. Ve der ki, Ben kendim senin önünde gideceğim ve sana huzur vereceğim. Ve ona der ki, eğer sen kendin birlikte gitmezsen, beni buradan yukarı götürme. Ve nasıl gerçekten bilinecek ki ben ve halkın senin yanında lütuf bulmuşum, ancak senin bizimle yolculuk etmenle mi; ve ben ve halkın yeryüzünde olan tüm uluslar arasında yüceltileceğim. Ve Rab Musa'ya dedi: Bu sözü de, senin söylediğin bu sözü yapacağım, çünkü benim önümde lütuf buldun ve seni herkesten biliyorum. Ve diyor ki: Kendini bana göster. Ve dedi: Ben senin önünden görkemimle geçeceğim ve Rab adımla senin önünde çağıracağım, ve kime merhamet edersem ona merhamet edeceğim ve kime acırsam ona acıyacağım. Ve dedi ki: Benim yüzümü göremeyeceksin, çünkü hiçbir insan benim yüzümü görüp de yaşayamaz. Ve Rab dedi ki: İşte yanımda bir yer var, kayanın üzerine duracaksın, Ne zaman görkemim geçip gitse, seni kayanın yarığına yerleştireceğim ve ben geçene kadar elimle seni örtüp koruyacağım. Ve elimi çekeceğim, ve sonra arkamı göreceksin, ama yüzüm sana görülmeyecek.

34

Ve Rab Musa'ya dedi: Kendin için iki taş levha yont, tıpkı ilkiler gibi, ve dağa bana doğru çık, ve levhaların üzerine senin ezdiğin ilk levhalarda olan sözleri yazacağım. Ve sabaha hazır ol ve Sina Dağı'nın üzerine çık ve orada dağın tepesinde benim için dur. Ve hiç kimse seninle birlikte çıkmasın, ne de o dağın her yerinde görülsün, ve koyunlar ve sığırlar o dağın yakınında otlamasınlar. Ve tıpkı ilk levhalar gibi iki taş levha yontu yaptı, ve Musa erkenden kalkarak Sina dağına çıktı, çünkü Rab ona emretmişti, ve Musa iki taş levhayı aldı. Ve Rab bulut içinde indi ve orada

onun yanında durdu ve Rabbin ismiyle çağırdı. Ve Rab onun yüzünün önünden geçti ve Rab Tanrı çağırdı: merhametli ve acıyıcı, sabırlı ve merhameti bol ve gerçek. Ve adaleti koruyan ve binlere merhamet gösteren, kanunsuzlukları ve haksızlıkları ve günahları kaldıran, ama suçluyu temizlemeyecek olan, babaların kanunsuzluklarını çocukların ve çocukların çocuklarının üzerine, üçüncü ve dördüncü nesle kadar getiren. Ve Musa acele ederek toprağa eğildi ve secde etti, Ve dedi ki, Eğer senin önünde lütuf bulduysam, Rabbim bizimle birlikte gitsin, çünkü halk dik boyunludur, ve sen bizim günahlarımızı ve kanun tanımazlıklarımızı alacaksın, ve biz sana ait olacağız.

Ve Rab Musa'ya dedi: İşte, ben senin tüm halkının önünde sana bir antlaşma koyuyorum, tüm toprakta ve her ulusta olmamış görkemli şeyler yapacağım, ve sen içinde olduğun tüm halk Rab'bin işlerini görecek, çünkü sana yapacağım şeyler harikadır. Sen sana emrettiğim her şeye dikkat et, işte ben sizin önünüzden Amorluları, Kenanlıları, Perizlileri, Hititleri, Hivlileri, Girgaşlıları ve Yevusluları kovuyorum. Kendin için dikkat et, asla antlaşma yapma girdiğin toprak üzerinde oturanlara, olmasın sana onlar sizin içinizde bir sürçme taşı. Onların sunaklarını yıkacaksınız, dikili taşlarını parçalayacaksınız, korularını keseceksiniz ve tanrılarının oyma putlarını ateşte yakacaksınız. Çünkü siz başka tanrılara tapınmayacaksınız, zira Rab Tanrı kıskanç bir isimdir, O kıskanç bir Tanrı'dır. Asla o toprakta oturanlarla antlaşma yapma; yoksa onların tanrılarının ardından zina ederler, onların tanrılarında kurban keserler, seni davet ederler ve sen de onlarınkinden yersin. Ve onların kızlarından senin oğullarına alacaksın ve senin kızlarından onların oğullarına vereceksin ve senin kızların onların tanrılarının ardından fahişelik edecekler ve senin oğulların onların tanrılarının ardından fahişelik edecekler. Ve kendin için dökme tanrılar yapmayacaksın. Ve

mayasız ekmeğin bayramını tutacaksın, yedi gün mayasız ekmek yiyeceksin, tıpkı sana emrettiğim gibi, yeni ayın zamanında, çünkü yeni ayda Mısır'dan çıktın. Rahmi açan her erkek bana aittir; buzağının ve koyunun her ilk doğanı. Ve koşum hayvanının ilk doğanını koyunla kurtaracaksın, ama eğer onu kurtarmazsan, değerini vereceksin. Oğullarının her ilk doğanını kurtaracaksın, önümde eli boş grnmeyeceksin.

Altı gün çalışacaksın, ama yedinci günde dinleneceksin; ekim ve hasat zamanında da dinlenme olacak. Ve bana haftalar bayramını yapacaksın, buğday hasadının başlangıcında ve yılın ortasında toplantı bayramını yapacaksın. Yılın  zamanında her erkeğin İsrail'in Tanrısı Rab'bin önünde görülecek. Zira ulusları senin önünden kovduğumda ve sınırlarını genişlettiğimde, Rabbin Tanrın'ın huzurunda görünmek için yılda üç kez çıktığında hiç kimse toprağını arzu etmeyecek. Benim ttslerimin kanını mayalı ekmek üzerine kesmeyeceksin ve Paskalya bayramının kurbanları sabaha kadar kalmayacak. Toprağının ilk ürünlerini Rabbin Tanrın'ın evine koyacaksın, kuzuyu annesinin sütünde haşlamayacaksın. Ve Rab Musa'ya dedi: Bu sözleri kendin için yaz, çünkü bu sözler üzerine seninle ve İsrail ile antlaşma yaptım. Ve Musa orada Rabbin önünde kırk gün ve kırk gece kaldı, ekmek yemedi ve su imedi, ve antlaşmanın bu sözlerini, on emri, levhaların üzerine yazdı.

Musa dağdan inerken ve iki levha Musa'nın ellerinin üzerindeyken, dağdan inerken Musa, ona konuşurken yüzünün renginin görünüşünün yüceltildiğini bilmiyordu. Harun ve İsrail'in bütün ihtiyaçları Musa'yı gördüler ve onun yüzünün renginin görünüşü yceltilmişti ve ona yaklaşmaktan korktular. Ve Musa onları çağırdı, ve Harun ve cemaatin bütün önderleri ona doğru döndüler, ve Musa onlara konuştu.

Ve bundan sonra İsrail'in bütün oğulları ona yaklaştılar ve Rab'bin Sina Dağı'nda kendisine emrettiği her şeyi onlara emretti. Ve onlara konuşmayı bıraktığı için yüzüne bir örtü koydu. Musa, Rab'bin huzuruna O'nunla konuşmak için girdiğinde, çıkana kadar örtüyü kaldırırdı ve çıktığında İsrail oğullarının hepsine Rab'bin kendisine emrettiği her şeyi söylerdi. Ve İsrail'in oğulları Musa'nın yüzünün yüceltildiğini gördüler, ve Musa onunla konuşmak için girene kadar kendi yüzüne örtü koydu.

35

Ve Musa, İsrail oğullarının tüm topluluğunu bir araya topladı ve dedi: Bunlar, Rabbin onlara yapmalarını söylediği sözlerdir. Altı gün işlerini yapacaksınız, ama yedinci günde dinlenme olacak, kutsal şabat, Rabbe dinlenme; bu günde iş yapan herkes ölsün. Şabat gününde tüm konutlarınızda ateş yakmayacaksınız, ben Rab. Ve Musa, İsrail oğullarının tüm topluluğuna dedi ki: Bu, Rabbin emrettiği sözdür diyerek, Aranızdan Rabbe bir adak alın; kalbiyle kabul eden herkes Rabbe ilk ürünleri getirecek: altın, gümüş, bronz. Lacivert, mor, kırmızı çift bükülmüş iplik, bükülmüş ince keten ve keçi kılları, Ve kırmızıya boyanmış koç derileri, sümbül rengi deriler ve çürümez odunlar, ve sardiyu taşları ve oyma için taşlar, omuz parçası ve uzun elbise için. Ve kalben bilge olan herkes aranızda gelip Rabbin emrettiği her şeyi yapsın. Çadırı ve örtüleri ve perdeleri ve çapraz çubukları ve sürgüleri ve sütunları Ve tanıklığın sandığını, onun sırtklarını, onun kefarete kapağını ve perdeyi, ve masayı ve onun tüm kaplarını ve ışık lambasını ve onun bütün kaplarını ve sunağı ve onun tüm kaplarını Ve kâhin Harun'un kutsal cüppelerini ve onların içinde hizmet edecekleri cüppeleri ve kâhinlik için Harun'un oğullarının tuniklerini ve mesh yağın ve bileşik buhuru.

Ve İsrail oğullarının tüm cemaati Musa'nın yanından çıktı. Ve her biri kalplerinin getirdiğini getirdiler, ve ruhlarına uygun görünen kadarıyla sunu getirdiler, ve Rabbe sunu getirdiler tanıklık çadırının tüm işleri için, ve onun tüm hizmeti için ve kutsalın tüm giysileri için. Ve erkekler kadınlardan getirdiler, her kimin aklına uygun göründüyse, mühürleri, küpeleri, yüzükleri, örülmüş zincirleri ve bilezikleri getirdiler, her altın eşyayı. Ve Rabbe altın katkıları getiren herkes ve yanında ince keten, sümbül mavisi deriler ve kırmızıya boyanmış koç derileri bulunan herkes bunları getirdi. Ve sunu alan herkes, Rabbe sunular olarak gümüş ve bronz getirdiler, ve yanlarında çürümez odunlar bulunanlar, hazırlık işlerinin hepsi için getirdiler. Ve aklıyla bilge olan her kadın elleriyle eğirdi ve eğrilmiş şeyleri getirdiler: mor maviyi, moru, kırmızıyı ve ince keteni. Ve tüm kadınlar ki onların zihinlerine bilgelikle uygun görüldü, keçi kıllarını eğirdiler. Ve hükümdarlar zümrüt taşlarını ve dolgu taşlarını omuzluğa ve göğüslüğe getirdiler, ve bileşimleri, mesh etme yağını ve buhur bileşimini. Ve her erkek ve kadın ki, onların zihinleri kendilerini bütün işleri yapmaya girmeye taşıdı, Rabbin Musa vasıtasıyla yapmalarını emrettiği kadar çok işleri, İsrail oğulları Rabbe sunu getirdiler. Ve Musa, İsrail oğullarına dedi ki: İşte Tanrı, Yahuda kabilesinden Uri oğlu Hur'un torunu Besalel'i ismiyle çağırdı, Ve onu ilahi ruh ile doldurdu: bilgelik, anlayış ve her türlü bilgi ile. Mimarlığın tüm işlerine göre mimar olmak, altını, gümüşü ve bronzunu işlemek ve taşı işlemek, ahşapları işlemek ve hikmetle her işi yapmak. Ve gerçekten ona ve Dan kabilesinden Ahisamak oğlu Eliab'a, zihinlerinde öğretme yeteneğini verdi. Ve onları bilgelik, anlayış ve zihinle doldurdu; kutsal işleri yapmayı anlamak için her şeyi, dokunmuş şeyleri ve işlemeli şeyleri kırmızı ve ince ketene dokumayı, her mimarlık işini ve nakış işini yapmayı öğretti.

Bezalel ve Eliab ve akılda bilge olan herkes ki onlara bilgelik ve bilgi verildi, Rabbin emrettiği her şeye göre kutsal görevlere uygun tüm işleri yapmayı anlamak için yaptılar. Ve Musa, Besalel'i ve Eliab'ı ve Tanrı'nın kalplerinde bilgi verdiği hikmete sahip olan herkesi ve işlere yaklaşmayı gönüllü olarak isteyen herkesi çağırdı, öyle ki onları tamamlasınlar. Ve Musa'dan, İsrail oğullarının kutsal işleri yapmak için getirdikleri bütün katkıları aldılar ve kendileri hâlâ sabah getirenler tarafından sunulanları kabul ediyorlardı. Ve kutsal işleri yapan tüm bilge kişiler geldi, her biri kendi yaptığı işe göre. Ve Musa'ya dedi ki, halk Rabbin yapmayı emrettiği işlere göre çokluk getiriyor. Ve Musa emretti ve kampta ilan etti, şöyle diyerek: Erkek ve kadın artık kutsal yerin ilk meyveleri için çalışmasınlar, ve halk daha fazla sunmaktan alıkonuldu. Ve işler onlar için inşaatı yapmaya yeterliydi ve fazla bıraktılar. Ve her bilge kişi, Rab'bin Musa'ya emrettiği gibi, rahip Harun'un kutsal elbiselerini yapanlar arasında çalıştı. Ve omuz parçasını altından, lacivertten, mordan, eğrilmiş kırmızıdan ve bükülmüş ince ketenden yaptı. Ve altın yapraklar kıl gibi kesildi, öyle ki mavi, mor, eğrilmiş kırmızı ve bükülmüş ince keten ile birlikte dokusunlar; onu dokunmuş bir iş olarak yaptılar. Her iki tarafın parçalarını birlikte tutan omuz parçaları, kendi içinde birbirine dokunmuş dokuma iş. Ondandır, onun işçiliğine göre onu yaptılar: altından, maviden, mordan, bükülmüş kırmızıdan ve bükülmüş ince ketenden, Rab'bin Musa'ya emrettiği gibi. Ve her iki zümrüt taşıyı yaptılar, birbirine tutturulmuş ve altınla çevrilmiş, oyulmuş ve İsrail oğullarının isimleriyle mühür oyması şeklinde kazanmış. Ve onları efodun omuzları üzerine yerleştirdi, İsrail oğullarının anma taşları olarak, Rab'bin Musa'ya emrettiği gibi.

Ve göğüslüğü yaptılar; efodun işine göre, nakışlı dokunmuş iş olarak, altından, lacivertten, mordan, bükülmüş kırmızıdan ve

bükülmüş ince ketenden. Göğüslüğü kare ve çift kat yaptılar, uzunluğu bir karış ve genişliği bir karış, çift kat. Ve onun üzerine taşlarla bezeli dört sıralı bir kumaş dokundu, taşların sırası: akik ve topaz ve zümrüt, birinci sıra. ve ikinci sıra, kömür ve safir ve yeşim, Ve üçüncü sıra, ligurium ve akik ve ametist, Ve dördüncü sıra, altınla çevrelenmiş ve altınla bağlanmış sarı yakut, beryl ve oniks. Ve taşlar, İsrail'in oğullarının isimlerinden on iki taneydi; onların isimlerinden mühürler gibi oyulmuş, her biri kendi isminden on iki kabileye göre. Ve göğüslüğün üzerine saf altından, örgü işi olan, birlikte örülmüş saçaklar yaptılar. Ve iki altın omuzluk ve iki altın halka yaptılar ve iki altın halkayı göğüslüğün her iki köşesi üzerine koydular. Ve altın örgülü zincirleri göğüslüğün her iki tarafındaki halkaların üzerine koydular. Ve iki katkıya iki örülmüş zinciri koydular. Ve bunları iki omuz parçasının üzerine yerleştirdiler ve efodun omuzları üzerine, karşı tarafa, ön yüze göre yerleştirdiler. Ve iki altın halka yaptılar ve onları göğüslüğün ucundaki iki kanatçık üzerine ve efodun arka kısmının ucu üzerine, içten koydular. Ve iki altın halka yaptılar ve bunları efodun her iki omzuna, onun altına, ön tarafa, efodun dokuma işinin üst kısmındaki birleşme yerine göre koydular. Ve göğüslüğü, onun üzerindeki halkalardan efodun halkalarına bağladı; maviden tutturulmuş, efodun kumaşına örülmüş olarak, böylece göğüslük efoddan gevşemesin diye, Rabbin Musa'ya emrettiği gibi. Ve omuz parçasının altına dokunmuş işi olan, tamamı mavi bir iç giysi yaptılar. Ama tuniğin açıklığı ortasında dokunmuş, iç içe geçmiş, çevresinde kenarı olan, çözülmez açıklık, Ve tuniğin kenarı üzerine, aşağıdan, çiçek açan nar gibi küçük narlar yaptılar; maviden, mordan ve eğrilmiş kırmızıdan ve bükülmüş ince ketenden. Ve altın çanlar yaptılar ve çanları cübbenin kenarına, narların arasına, etrafına yerleştirdiler. Altın çan ve nar, cübbenin eteği üzerinde etrafında, hizmet etmek için, Rab'bin Musa'ya emrettiği gibi. Ve Harun ve oğulları için ince

ketenden dokunmuş iş tunikler yaptılar. ve sarıkları ince ketenden, ve sarığı ince ketenden, ve pantolonları bükülmüş ince ketenden, Ve onların kuşaklarını ince ketenden, maviden, mordan ve bükülmüş kırmızıdan, nakışlı işten yaptılar, Rabbin Musa'ya emrettiği tarzda. Ve onlar saf altından kutsal adanmış levhayı yaptılar ve üzerine mühür gibi oyulmuş harflerle Rab'be Kutsal yazdılar. Ve onlar mavi kenarı üzerine koydular, böylece sarığın üzerine yukarıdan yatsın, Rab'bin Musa'ya emrettiği tarzda.

37

Ve çadır için on perde yaptılar. Bir perdenin uzunluğu yirmi sekiz arşın idi, hepsi aynıydı, ve bir perdenin genişliği dört arşındı. Ve perdeyi mavi, mor ve kırmızı eğrilmiş iplikten ve bükülmüş ince ketenden yaptılar; Keruv işlemeli dokunmuş bir işti. Ve onu altınla kaplanmış dört çürümez sütun üzerine koydular; başlıkları altın, tabanları ise dört gümüştü. Ve tanıklık çadırının kapısının perdesini mavi, mor ve eğrilmiş kırmızı iplikten ve bükülmüş ince ketenden yaptılar; Kerubim işlemeli dokuma işiydi. Ve onların beş sütununu, halkaları, onların başlıklarını ve onların kancalarını altınla kapladılar ve onların beş tabanı tunçtu.

Ve avlunun güney tarafını yaptılar; avlunun perdeleri bükülmüş ince ketenden, yüz arşın idi. Ve onların sütunları yirmi, onların tabanları da yirmi. Kuzeye doğru olan taraf yüz üzerine yüz, güneye doğru olan taraf yüz üzerine yüz, onların sütunları yirmi ve onların kaideleri yirmi. Ve denize doğru olan taraf elli arşın perdeler, direkleri on ve temelleri on. Ve doğruya bakan yan elli arşın perdelerle, arkaya göre on beş arşın. ve onların sütunları üç ve onların tabanları üç Ve ikinci tarafın arkasında, avlunun kapısının her iki yanında, on beş arşın perdeler, bunların üç sütunu ve üç temeli vardı. Çadırın tüm perdeleri bükülmüş ince

ketenden yapılmıştır. Ve sütunların tabanları tunçtu, kancaları gümüştü, başlıkları gümüşle kaplanmıştı ve sütunlar gümüşle kaplanmıştı, avlunun tüm sütunları. Ve avlunun kapısının perdesi, nakışlı iş, maviden, mordan ve eğrilmiş kırmızıdan ve bükülmüş ince ketenden, uzunluğu yirmi arşın, yüksekliği ve genişliği beş arşın, avlunun perdelerine denk gelen, Ve onların sütunları dört, onların kaideleri dört tunçtan, onların kancaları gümüşten ve onların başlıkları gümüşle kaplanmıştı. Ve avlunun etrafındaki tüm kazıklar bronzdu ve gümüşle kaplanmıştı. Ve bu, tanıklık çadırının düzenlemesidir; Musa'ya emredildiği gibi, hizmet Levililer'in olacaktı, rahip Harun'un oğlu İtamar aracılığıyla.

Ve Uri'nin oğlu Bezalel, Yehuda kabilesinden, Rab'bin Musa'ya emrettiği gibi yaptı, ve Ahisamach'ın oğlu Eliab, Dan kabilesinden, dokuma işlerin, işlemeli işlerin ve sanatsal işlerin baş zanaatkârı oldu; kırmızı ve ince keten dokumak için.

38

Ve Bezalel sandığı yaptı. ve onu içeriden ve dışarıdan saf altınla kaplattı Ve ona dört altın halka döktü: iki tanesini bir yanın üzerine ve iki tanesini ikinci yanın üzerine. Levyeler geniş olmalı ki, onu onlarla kaldırabilsinler. Ve saf altından sandığın üstünde merhamet koltuğunu yaptı, ve iki altın kerubimi Bir keruv bağışlanma kapağının bir ucunda, ve bir keruv bağışlanma kapağının ikinci ucunda, Kanatlarıyla bağışlanma yerini gölgelendirenler. Ve saf altından önde bahsedilen masayı yaptı. Ve ona dört halka döktü, iki tane bir tarafına ve iki tane öbür tarafına, geniş, böylece onları sıriklarla taşımak için. Ve sandığın ve masanın sıriklarını yaptı ve onları altınla kapladı. Ve masanın kaplarını yaptı: tabakları, buhurdanları, fincanları ve içlerinde dökme sunu yapacağı dökme sunusu kaplarını, altından. Ve ışık

veren altın lambayı yaptı. katı gövdeyi ve onun her iki tarafından çıkan küçük kamışları Onun kamışlarından çıkan filizler, onun kamışlarından çıkıntı yapan filizler; üç tanesi bundan, üç tanesi de bundan, birbirlerine eşit yapılmış. Ve uçlarında bulunan lambaları onlardan fındık şeklindedir ve yuvaları onlardandır ki lambalar onların üzerinde olsun ve yedinci yuva, lambanın ucunun üzerinde, tepenin üzerinde, yukarıdan, katı, bütün altın. Ve onun üzerinde yedi altın lamba, ve onun altın maşaları, ve onların altın testileri. Bu, sütunları gümüşle kapladı ve sütun için altın halkalar döktü ve çubukları altınla kapladı ve perdenin sütunlarını altınla kapladı ve altın ilmekler yaptı. Bu, çadırın altın halkalarını, avlunun halkalarını ve örtüyü yukarıdan germek için tunç halkaları yaptı. Bu, çadırın gümüş başlıklarını, çadırın kapısının tunç başlıklarını, avlunun kapısını döktü ve sütunlar için gümüş kancalar yaptı; sütunların üzerine bunları gümüşle kapladı. Bu, çadırın kazıklarını ve avlunun tunç kazıklarını yaptı. Bu, Korah topluluğu ile birlikte isyan etmiş olan adamların tunç ateş kaplarından tunç sunağı yaptı. Bu, sunağın tüm kaplarını, ateş kabını, tabanı, çanakları ve tunç et çatallarını yaptı. Bu, sunak için ağ işi bir örtü yaptı, ateşliğin altından onun yarısına kadar, ve ona sunağın örtüsünün dört köşesinden dört tunç halka yerleştirdi, sııklar için geniş, böylece onlarla sunağı kaldırmak için, Bu, kutsal meshetme yağını ve buhurdan temiz bileşimini, parfümcünün işi olarak yaptı. Bu, tunç leğeni ve onun tunç tabanını, Tanıklık Çadırı'nın kapıları yanında oruç tutan kadınların aynalarından, onu diktiği gün yaptı.

Ve havuzu yaptı ki, Musa ve Harun ve onun oğulları, tanıklık çadırına girerken veya hizmet etmek için sunağa yaklaştıklarında, ellerini ve ayaklarını ondan yıkasınlar; Rab'bin Musa'ya emrettiği gibi ondan yıkanarlardı.

Kutsal yere ait tüm işlerde, her türlü işçiliğe göre hazırlanan bütün altın, ilk meyvelerden olan altından dokuz yirmi talant ve yedi yüz yirmi şekel oldu, kutsal şekele göre. Ve cemaatin sayılan adamlarından gümüş adak yüz talant ve bin yedi yüz yetmiş beş şekeldi, kişi başına bir drahma, şekelin yarısı, kutsal şekele göre, Sayımdan geçen yirmi yaşında ve yukarı her kişi, altmış bin ve üç bin beş yüz elli kişiydi. Ve yüz talant gümüş, çadırın yüz başlığının dökümüne ve perdenin başlıklarına kullanıldı. Yüz başlık yüz talent için, her başlığa bir talent, Ve bin yedi yüz yetmiş beş şekeli sütunlar için çengellere yaptı ve başlıklarını altınla kapladı ve onları süsledi.

Ve adağın tuncu yetmiş talant ve bin beş yüz şekeldi. Ve ondan tanıklık çadırının kapısının tabanlarını yaptılar. ve avlunun çevresindeki tabanları ve avlunun kapısının tabanlarını ve çadırın kazıklarını ve avlunun çevresindeki kazıklarını ve sunağın tunç örtüsü ve sunağın tüm kapları ve tanıklık çadırının tüm aletleri Ve İsrail oğulları, Rab'bin Musa'ya emrettiği gibi, böylece yaptılar. Sunmanın kalan altınından ise, Rabbin önünde onlarla hizmet etmek için kaplar yaptılar. Ve geride bırakılan sümbül rengini, morunu ve kırmızıyı kullanarak Harun için hizmet elbiseleri yaptılar, öyle ki onlarla kutsal yerde hizmet etsin. Ve giysileri Musa'ya getirdiler ve çadırı ve onun kaplarını, temelleri ve onun sürgülerini ve direkleri, ve sunağı ve tüm kaplarını

Ve yağlama yağını ve bileşim buhurunu ve saf şamdani, ve onun kandillerini, yanma kandillerini ve ışık yağını, Ve sunum masasını ve onun tüm kaplarını ve önüne konulmuş ekmekleri Ve kutsal olan Harun'un cüppelerini ve oğullarının cüppelerini kâhinlik için, Ve avlunun perdeleri ve sütunlar ve çadırın kapısının

perdesi ve avlunun kapısının perdesi, Ve çadırın tüm kapları ve onun tüm aletleri ve kırmızıya boyanmış koç derileri ve mavi örtüler ve kalanların örtüleri ve kazıklar ve tanıklık çadırının işleri için tüm aletler Rab'bin Musa'ya emrettiği her şeyi İsrail oğulları böyle yaptılar, tüm eşyayı. Musa tüm işleri gördü ve onları Rabbin Musa'ya emrettiği şekilde yapmışlardı, böylece onları yaptılar ve Musa onları kutsadı.

40

Ve Rab Musa'ya şöyle konuştu: Birinci ayın yeni ayında, ayın birinci gününde, tanıklık çadırını kuracaksın. Ve tanıklık sandığını koyacaksın ve sandığı perdeyle örteceksin. Ve masayı içeri getireceksin ve onun adak ekmeklerini dizeceksin, ve şamdanı içeri getireceksin ve onun kandillerini yerleştireceksin. Ve altın sunağı, sandığın önünde tütsü yakmak için koyacaksın ve tanıklık çadırının kapısı üzerine perde örtüsünü koyacaksın. Ve adakların sunağını tanıklık çadırının kapılarının yanına koyacaksın, Ve çadırın etrafına koyacaksın ve onun tümünü çevresinde kutsayacaksın. Ve mesh yağını alacaksın ve çadırı meshedeceksin ve ondaki her şeyi, onu ve bütün kaplarını kutsayacaksın ve kutsal olacak. Ve adakların sunağını ve onun tüm kaplarını yağlayacaksın ve sunağı kutsayacaksın ve sunak en kutsal olacak. Ve Harun'u ve oğullarını Tanıklık Çadırı'nın kapısına getireceksin ve onları suyla yıkayacaksın. Ve Aaron'u kutsal giysilerle giydirirsin, ve onu meshedersin, ve onu kutsarsın, ve o bana kâhinlik eder. Ve onun oğullarını getireceksin ve onlara tunikler giydireceksin. Ve onları, babalarını meshettiğin gibi meshedersin, ve bana kâhinlik edecekler, ve öyle olacak ki, onlara verilen bu meshediş, nesillerinin tümünde ebediyen kâhinlik olacak. Musa, Rabbin ona emrettiği her şeyi böylece yaptı.

Ve ikinci yılın birinci ayının yeni ayında, onların Mısır'dan çıkışlarında çadır dikildi. Ve Musa çadırı kurdu, başlıkları yerleştirdi, sürgüleri taktı ve direkleri dikti. Ve perdeleri çadırın üzerine gerdi ve çadırın örtüsünü onun üzerine yukarıdan koydu, Rab'bin Musa'ya emrettiği gibi. Ve tanıklıkları alarak sandığın içine attı ve direkleri sandığın altına yerleştirdi. Ve sandığı çadıra getirdi ve perdenin örtüsünü koydu ve tanıklık sandığını örttü, Rabbin Musa'ya emrettiği şekilde. Ve masayı tanıklık çadırının içine, çadırın perdesinin dışında, kuzeye doğru koydu. Ve Rabbin Musa'ya emrettiği şekilde, adak ekmeklerini Rabbin önüne koydu. Ve şamdanı tanıklık çadırına, çadırın güneye bakan yanına yerleştirdi. Ve Rab'bin Musa'ya emrettiği şekilde, kandillerini Rab'bin önüne yerleştirdi. Ve altın sunağı Tanıklık Çadırı'nda perdenin karşısına yerleştirdi. Ve onun içinde bileşim buhurunu yaktı, tıpkı Rab'bin Musa'ya emrettiği gibi. Ve adakların sunağını çadırın kapılarının yanına koydu.

Sayılar

1

Ve Rab, Musa'ya Sina çölünde, tanıklık çadırında, onların Mısır topraklarından çıkışlarının ikinci yılının ikinci ayının birinde konuştu, diyerek, İsrail'in tüm topluluğunun sayımını akrabalıklarına göre, atalarının ailelerine göre, isimlerinin sayısına göre, kişi başına alın. Yirmi yaşında ve yukarı her erkek, İsrail'in ordusunda savaşa çıkan herkes, onları güçleriyle birlikte sayın, sen ve Harun onları sayın. Ve sizinle birlikte her kabileden yöneticiler olacak, atalarının evlerine göre olacaklar.

Ve bunlar sizinle birlikte duracak olan adamların isimleridir: Ruben'den Sediur oğlu Elisur, Şimeonluların Surisadai oğlu Salamiel. Yahuda'nın soyundan, Aminadab'ın oğlu Nasson. İssachar'ın, Nathanael Sogar'ın oğlu, Zebulun'dan, Helon'un oğlu Eliab; Yusuf'un oğullarından Efrayim'den, Ammihud'un oğlu Elişama; Manaşşe'nin, Gamaliel Pedahzur oğlu. Benyamin'den, Gideon'i'nin oğlu Abidan. Dan'dan, Ammişadday oğlu Ahiezer. Asher'den Phagaiel, Echran'ın oğlu. Gad'ın, Raguel'in oğlu Elisaph. Naphtali'nin, Enan'ın oğlu Ahira. Bunlar topluluğun seçilmişleridir, kabilelerin yöneticileri, ailelerine göre, İsrail'in binbaşılardır.

Ve Musa ve Harun isimle çağrılmış olan bu adamları aldı. Ve ikinci yılın ikinci ayının birinde bütün topluluğu topladılar ve onları nesillerine göre, ailelerine göre, isimlerinin sayısına göre kaydettiler; yirmi yaşında ve yukarı her erkek, tek tek sayıldı. Rab'bin Musa'ya emrettiği tarzda, Sina çölünde sayıldılar.

Ve İsrail'in ilk doğanı Ruben'in oğulları, akrabalıklarına göre, klanlarına göre, atalarının evlerine göre, isimlerinin sayısına göre, başlarına göre sayıldılar; yirmi yaşında ve yukarı tüm erkekler, orduya giden her kişi. Reuben kabilesinden onların sayımı, kırk altı bin beş yüz. Simeon'un oğullarına, onların akrabalıklarına göre, onların kabilelerine göre, onların atalarının evlerine göre, onların isimlerinin sayısına göre, onların başlarına göre, bütün erkekler yirmi yaşından ve yukarı, orduda sefere çıkabilecek her kişi, Şimon kabilesinden onların sayımı, elli dokuz bin üç yüz.

Yahuda'nın oğullarına, onların akrabalıklarına göre, onların kabilelerine göre, onların atalarının evlerine göre, onların isimlerinin sayısına göre, onların başlarına göre, yirmi yaşından ve yukarı bütün erkekler, orduya çıkabilen her biri, Yahuda kabilesinden yapılan sayımları yetmiş dört bin altı yüz kişiydi.

İssakar'ın oğullarına, onların ailelerine göre, onların kabilelerine göre, onların atalarının evlerine göre, onların isimlerinin sayısına göre, onların başına göre, yirmi yaşında ve yukarı bütün erkekler, orduda sefere çıkan her kişi, Issakar kabilesinden sayımları, elli dört bin dört yüz. Zebulun'un oğullarına, onların akrabalıklarına göre, onların kabilelerine göre, onların atalarının evlerine göre, onların isimlerinin sayısına göre, onların başına göre, bütün erkekler yirmi yaşından ve yukarı, orduya çıkan her kişi, Zabulon kabilesinden onların sayımı, elli yedi bin dört yüz.

Yusuf'un oğullarından Efrayim'in oğullarına göre: onların akrabalıklarına göre, onların kabilelerine göre, onların atalarının evlerine göre, onların isimlerinin sayısına göre, onların başlarına göre, yirmi yaşından ve yukarı bütün erkekler, orduda görev yapan herkes, Efrayim kabilesinden onların sayımı, kırk bin beş yüz.

Manasseh'in oğullarına, onların akrabalıklarına göre, onların kabilelerine göre, onların atalarının evlerine göre, onların isimlerinin sayısına göre, onların başlarına göre, bütün erkekler, yirmi yaşından ve yukarı, orduda sefere çıkabilecek her kişi, Manaşşe kabilesinden olanların sayımı, otuz iki bin iki yüz. Benyamin'in oğullarına, onların akrabalığına göre, onların kabilelerine göre, onların atalarının evlerine göre, onların isimlerinin sayısına göre, onların başına göre, yirmi yaşından ve yukarı bütün erkekler, orduda sefere çıkan her kişi, Benyamin kabilesinden onların sayımı, otuz beş bin dört yüz. Gad'ın oğullarına, onların akrabalığına göre, onların kabilelerine göre, onların atalarının evlerine göre, onların isimlerinin sayısına göre, onların başına göre, yirmi yaşından ve yukarı bütün erkekler, orduya çıkan her kişi, Onların sayımı, Gad kabilesinden, kırk beş bin altı yüz elli.

Dan'ın oğullarına, onların akrabalığına göre, onların boylarına göre, onların atalarının evlerine göre, onların isimlerinin sayısına göre, onların başına göre, bütün erkekler yirmi yaşından ve yukarı, her orduya çıkan, Dan kabilesinden sayımları, altmış iki bin yedi yüz. Aşer'in oğulları, onların akrabalıklarına göre, onların kabilelerine göre, onların atalarının evlerine göre, onların isimlerinin sayısına göre, onların başlarına göre, bütün erkekler yirmi yaşından ve yukarı, orduya çıkan her biri, Aşer kabilesinden olanların sayımı, kırk bir bin beş yüz.

Naftali'nin oğullarına, onların akrabalıklarına göre, onların kabilelerine göre, onların atalarının evlerine göre, onların isimlerinin sayısına göre, onların başına göre, bütün erkekler yirmi yaşından ve yukarı, orduda sefere çıkan her kişi, Onların Naftalı kabilesinden sayımı, elli üç bin dört yüz.

Bu, Musa ve Harun'un ve İsrail'in on iki hükümdarının yaptığı sayımdı; bunlar, her biri kendi kabilesine göre, ataları evlerinin kabilesine göre birer adamdı. Ve İsrail oğullarının tüm sayımı, güçleriyle birlikte, yirmi yaşında ve yukarı olanlardan, İsrail'de savaşa çıkan herkes gerçekleşti. altı yüz bin, üç bin beş yüz elli

Ancak Levililer, ailelerinin kabilesinden, İsrail oğulları arasında sayılmadılar. Ve Rab Musa'ya şöyle konuştu: Gör, Levi kabilesini sayıma dahil etmeyeceksin ve onların sayısını İsrail oğullarının arasında almayacaksın. Ve sen Levilileri tanıklık çadırının üzerine, onun tüm kaplarının üzerine ve onda bulunan her şeyin üzerine ata; kendileri çadırı ve onun tüm kaplarını taşıyacaklar ve kendileri onda hizmet edecekler ve çadırın çevresinde kamp kuracaklar. Çadır kaldırılırken Levililer onu sökecekler ve çadır kurulurken dikecekler, yaklaşan yabancı ise ölsün. Ve İsrail oğulları kamp kuracaklar, her adam kendi düzeninde ve her adam kendi önderliğine göre, güçleriyle birlikte. Leviler, Tanıklık Çadırı'nın çevresinde karşılıklı kamp kursunlar ve İsrail oğulları arasında günah olmayacak. Leviler kendileri Tanıklık Çadırı'nın nöbetini tutacaklar. Ve İsrail oğulları, Rabbin Musa'ya ve Harun'a emrettiği her şeye göre yaptılar; böylece yaptılar.

2

Ve Rab, Musa'ya ve Harun'a şöyle dedi: Her adam kendi düzenine, sancaklarına, atalarının evlerine göre tutunarak İsrail oğulları karşıda kamp kursunlar; tanıklık çadırının çevresinde kamp kuracaklar İsrail oğulları. Ve doğuya göre ilk kamp kuranlar, Yahuda'nın kamp düzeni onların güçleriyle birlikte, ve Yahuda oğullarının hükümdarı Aminadab'ın oğlu Nasson. Onun gücünün

sayılanları, yetmiş dört bin altı yüz. Ve Issachar kabilesinin yanında kamp kuranlar, ve Issachar oğullarının hükümdarı, Sogar oğlu Nathanael. Onun ordusunun sayımı yapılanları, elli dört bin dört yüz. Ve Zebulun kabilesinin yanında kamp kuranlar ve Zebulun oğullarının yöneticisi, Helon oğlu Eliab. Onun denetlenmiş gücü, elli yedi bin dört yüz. Yahuda kampından sayılanların tümü, yüz seksen bin altı yüz dört, güçleriyle birlikte ilk olarak hareket edecekler. Ruben ordugahının lejyonları güneye doğru, onların kuvvetleri, ve Ruben oğullarının hükümdarı Sediur oğlu Elisur. Onun sayılan gücü, kırk altı bin beş yüz. Ve onun yanında kamp kuranlar Şimon kabilesiydi ve Şimon oğullarının hükümdarı Surisadai oğlu Salamiel'di. Onun sayılan gücü, elli dokuz bin üç yüz. Ve onun bitişiğinde kamp kuranlar Gad kabilesidir ve Gad oğullarının yöneticisi Raguel oğlu Elisaf'tır. Onun sayılan gücü, kırk beş bin altı yüz elli. Ruben kampının sayılanların tümü, yüz elli bir bin dört yüz elli, güçleriyle birlikte ikinci olarak hareket edecekler.

Ve tanıklık çadırı alınacak ve Levililerin kampı kampların ortasında olacak, nasıl kamp kurarlarsa, öyle de yola çıkacaklar, her biri önderliklerine göre yerini tutarak. Efrayim ordugâhının düzeni deniz tarafında, onların kuvvetiyle birlikte ve Efrayim oğullarının hükümdarı Ammihud oğlu Elişama. Onun gücünün sayılanları, kırk bin beş yüz.

Ve Manasseh kabilesinin yanında kamp kuranlar ve Manasseh oğullarının hükümdarı Phadassur oğlu Gamaliel. Onun ordusunun sayımı yapılanlar, otuz iki bin iki yüz. Ve Benyamin kabilesinin yanında kamp kuranlar, ve Benyamin oğullarının hükümdarı, Gidoni oğlu Avidan. Onun sayılan gücü, otuz beş bin dört yüz. Efrayim kampının sayılanların hepsi, yüz sekiz bin yüz kişi, güçleriyle birlikte üçüncü sırada hareket edecekler.

Dan ordugahının düzeni kuzeye doğru, onların güçleriyle birlikte ve Dan oğullarının önderi Ammişadday oğlu Ahiezer. Onun gücünün sayılanları, altmış iki bin yedi yüz. Ve onun bitişğinde kamp kuranlar Aşer kabilesi, ve Aşer oğullarının yöneticisi Ekran oğlu Fageel. Onun sayılan gücü, kırk bir bin beş yüz. Ve Naftali kabilesinin yanında kamp kuranlar ve Naftali oğullarının hükümdarı Ainan oğlu Ahire. Onun sayılan gücü, elli üç bin dört yüz. Dan kampının denetlenmiş olanların hepsi, yüz elli yedi bin altı yüz, sonuncular olarak düzenlerine göre çıkacaklar.

Bu, İsrail oğullarının atalar evlerine göre sayımıdır; kampların tüm sayımı güçleriyle birlikte altı yüz bin üç bin beş yüz ellidir. Ama Levililer onların arasında sayılmadılar, Rab'bin Musa'ya emrettiği gibi. Ve İsrail oğulları, Rabbin Musa'ya emrettiği her şeyi yaptılar; böylece düzenlerine göre konakladılar ve böylece her biri kabilelerine, atalarının evlerine göre yan yana yola çıktılar.

3

Ve bunlar Harun ve Musa'nın nesilleridir, Rab'bin Musa'ya Sina Dağı'nda konuştuğu gün. Ve bunlar Harun'un oğullarının isimleridir: ilk doğan Nadab ve Abihu, Elazar ve Itamar. Bunlar Harun'un oğullarının adlarıdır, yağlanmış rahipler, rahip olarak hizmet etmek için elleri takdis edilenler. Nadab ve Abiud, Sina çölünde Rabbin önünde yabancı ateş sunarlarken Rabbin önünde öldüler ve onların çocukları yoktu. Elazar ve Ithamar, babaları Harun ile birlikte kâhinlik ettiler.

Ve Rab Musa'ya şöyle konuştu: Levi kabilesini al ve onları Rahip Aharon'un önüne kur; ona hizmet edecekler. Ve onun

bekçiliklerini ve İsrail oğullarının bekçiliklerini tanıklık çadırının önünde tutacaklar, çadırın işlerini yapmak için. Ve onlar, tanıklık çadırının tüm kaplarını ve İsrail oğullarının nöbetlerini, çadırın tüm işlerine göre koruyacaklar. Ve Levilileri Harun'a ve onun oğullarına, kâhinlere vereceksin; bunlar İsrail oğullarından bana armağan olarak verilmişlerdir. Ve Harun'u ve oğullarını Tanıklık Çadırı üzerine atayacaksın; onlar rahipliklerini, sunağa ait her şeyi ve perdenin içini koruyacaklar; dokunan yabancı ise ölecek. Ve Rab Musa'ya şöyle konuştu: Ve işte ben Levilileri İsrail oğullarının ortasından aldım, rahmi açan her ilk doğanın yerine, İsrail oğullarından; onların fidyesi olacaklar ve Levililer bana ait olacaklar. Çünkü her ilk doğan banadır; Mısır topraklarındaki her ilk doğanı vurduğum gün, İsrail'deki her ilk doğanı kendime ayırdım; insandan hayvana kadar bana ait olacaklar, ben Rab'bim.

Ve Rab, Sina çölünde Musa'ya konuştu ve dedi ki Levi oğullarını babalarının evlerine ve boylarına göre incele; bir aylık ve daha büyük her erkeği say. Ve Musa ve Harun, Rabbin onlara emrettiği şekilde, Rabbin sesi aracılığıyla onları ziyaret ettiler.

Ve bunlar Levi'nin oğullarıydı, isimleriyle: Gedson, Kaat ve Merari. Ve bunlar Gedson'un oğullarının boylarına göre isimleridir: Lobeni ve Semei. Ve Kaath'ın oğulları klanlarına göre: Amram ve İsaar, Hebron ve Oziel. Ve Merari'nin oğulları klanlarına göre: Mooli ve Mushi, bunlar Levililerin klanlarıdır atasal evlerine göre. Gedson'a Lobeni halkı ve Şimeî halkı; bunlar Gedson'un boylarıdır. Bir aylık ve yukarı yaştaki her erkeğin sayısına göre yapılan sayımları yedi bin beş yüz idi. Ve Gedson'un oğulları çadırın arkasında, deniz tarafında kamp kuracaklar. Gedson halkının aile evinin hükümdarı, Dael oğlu Elisaf'tı. Ve Gedson oğullarının gözcülüğü tanıklık çadırında: çadır ve örtü, ve tanıklık çadırının kapısının örtüsü, ve avlunun perdeleri, ve

çadırın üzerinde olan avlunun kapısının perdesi, ve onun tüm işlerinin kalıntıları.

Kohath'a: Amram boyu bir, Issachar boyu bir, Hebron boyu bir ve Uzziel boyu bir; bunlar Kohath'ın boylarıdır, sayılarına göre. Bir aylık ve yukarı yaşta her erkek, sekiz bin altı yüz kişi, kutsal yerlerin bekçiliklerini koruyorlardı. Kehat oğullarının boyları, çadırın güney tarafında konaklayacaklar. Ve Kaat soylarının atasal evinin önderi, Uzziel oğlu Elisafan idi.

Ve onların nöbeti sandık, masa, kandillik, sunaklar ve kutsalın kapları ki bunlarla hizmet ederler, örtü ve onların tüm işleridir. Ve Levililerin yöneticileri üzerindeki yönetici, rahip Harun'un oğlu Elazar, kutsal şeylerin nöbetlerini korumakla görevlendirilmişti. Merari'ye Mooli halkı ve Mousi halkı; bunlar Merari'nin halklarıdır. Onların sayımı sayıya göre, bir aylık ve yukarıdaki her erkek, altı bin elli idi. Ve Merari halkının atalar evinin hükümdarı, Abihail'in oğlu Zuriel, çadırın yanlarından kuzeye doğru kamp kuracaklar. Merari oğullarının bekçiliğinin sayımı: çadırın başlıkları ve onun çubukları ve onun sütunları ve onun tabanları ve onların bütün eşyaları ve onların işleri, ve avlunun çevresindeki sütunları ve onların tabanlarını ve kazıkları ve onların iplerini

Tanıklık çadırının önünde, doğudan kamp kuranlar Musa ve Harun ve onun oğullarıdır; İsrail oğullarının nöbetleri için kutsalın nöbetlerini koruyarak ve dokunan yabancı ölecektir. Levililerin tüm sayımı, Musa ve Harun'un Rabbin sesi vasıtasıyla boylarına göre saydıkları, bir aylık ve yukarı her erkek, yirmi iki bin.

Ve Rab Musa'ya dedi: İsrail oğullarının bir aylık ve daha yukarı yaştaki bütün ilk doğan erkeklerini sayım yapın ve isimleriyle sayılarını alın. Ve Levilileri bana alacaksınız, ben Rab, İsrail oğullarının bütün ilk doğanlarının yerine, ve Levililerin hayvanlarını İsrail oğullarının hayvanlarındaki bütün ilk doğanların yerine. Ve Musa, Rabbin emrettiği şekilde İsrail oğullarındaki her ilk doğanı ziyaret etti. Ve bütün ilk doğan erkekler, bir aylık ve yukarısı, isimleriyle sayıya göre yapılan sayımlarında yirmi iki bin iki yüz yetmiş üç oldular. Ve Rab Musa'ya şöyle konuştu: Levilileri İsrail'in tüm ilk doğan oğullarının yerine al ve Levililerin hayvanlarını onların hayvanlarının yerine al ve Levililer benim olacak, ben Rab'bim. Ve Levililer'den fazla olan iki yüz yetmiş üç kişinin fidyesi, İsrail oğullarının ilk doğanlarından Ve başına göre beş şekel alacaksınız; kutsal didrahmaya göre alacaksınız, şeklinin yirmi obolu. Ve gümüşü Harun'a ve oğullarına vereceksiniz; onlar arasında fazla olanların fidyesi olarak. Ve Musa, Levililer'in yerine geçenlerin dışında kalan fazla sayıdaki kişilerin fide gümüşünü aldı. İsrail oğullarının ilk doğanlarından bin üç yüz altmış beş şekel gümüş aldı, kutsal şekele göre. Musa, fazla olanların fidyesini Harun'a ve onun oğullarına verdi, Rabbin sesi vasıtasıyla, Rabbin Musa'ya emrettiği şekilde.

4

Ve Rab, Musa'ya ve Harun'a söyledi, diyerek, Kehat oğullarının sayımını Levi oğullarının arasından al, onların klanlarına göre, onların atalarının evlerine göre Yirmi beş yaşından ve yukarı elli yaşına kadar, Tanıklık Çadırı'nda bütün işleri yapmak için hizmet etmeye giren herkes.

Ve bunlar Kahat oğullarının tanıklık çadırındaki işleridir, en kutsal yerin. Ve Harun ve oğulları, kamp kaldırıldığında girecek ve örten perdeyi indirecekler ve onunla tanıklık sandığını örtecekler. Ve onun üzerine mavi deri bir örtü koyacaklar ve onun üzerine yukarıdan tamamen mavi bir giysi yayacaklar ve sııklarını geçirecekler.

Ve önde duran masanın üzerine tamamen mor bir örtü serecekler ve kaseleri, buhurdanları, kupaları ve içinde sunu döktüğü sunu kaplarını koyacaklar; sürekli onun üzerinde olan ekmekler de orada olacak. Ve onun üzerine kırmızı bir örtü koyacaklar ve onu mavi deriden bir örtü ile örtecekler ve sııklarını onun içinden geçirecekler. Ve mavi bir giysi alacaklar ve ışık veren kandilliği, onun lambalarını, onun maşalarını, onun dökme kaplarını ve onlarla hizmet ettikleri yağın bütün kaplarını örtecekler. Ve onu ve tüm kaplarını mavi deri örtünün içine atacaklar ve onu taşıma sııklarının üzerine koyacaklar. Ve altın sunak üzerine mavimsi bir giysi örtecekler ve onu mavimsi deri bir örtü ile örtecekler ve onun sııklarını geçirecekler.

Ve kutsal yerlerde hizmet ettikleri tüm hizmet kaplarını alacaklar ve onları mavi bir giysi içine koyacaklar ve onları mavi deri bir örtü ile örtecekler ve sııkların üzerine yerleştirecekler. Ve örtüyü sunağın üzerine koyacak, ve onun üzerine tamamen mor bir elbise örtecekler. Ve onun üzerine, hizmet ettikleri bütün kapları koyacaklar: buhurdanları, et çengelleri, tasları, örtüyü ve sunağın bütün kaplarını. Üzerine mavi deri bir örtü serecekler ve sııklarını geçirecekler. Mor bir giysi alacaklar ve leğeni ile ayağını örtecekler. Onu mavi deri bir örtünün içine koyacaklar ve sııkların üzerine koyacaklar. Ve Harun ve oğulları, kutsal şeyleri ve bütün kutsal kapları örtmeyi tamamlayacaklar, kampı kaldırırken, ve bundan sonra Kehat oğulları taşımak için

girecekler, ve kutsal şeylere dokunmayacaklar, ki ölmesinler, bunları Kehat oğulları tanıklık çadırında taşıyacaklar.

Kâhin Aaron'un oğlu Eleazar gözetmendir: ışık yağı, bileşim tütsüsü, günlük kurban ve mesh yağı, bütün çadırın gözetimi ve onun içinde kutsal yerde olan her şey, tüm işlerde.

Ve Rab, Musa'ya ve Harun'a şöyle dedi: Kehat kabilesinin halkını Levililer arasından yok etmeyin. Bunu onlara yapın, ve yaşayacaklar ve ölmeyecekler; onlar en kutsal şeylere yaklaşırken, Harun ve oğulları yaklaşsınlar ve onları her birini kendi görevine göre atayacaklar. ve kutsal şeyleri aniden görmek için asla girmesinler, yoksa ölecekler.

Ve Rab Musa'ya şöyle konuştu: Gedson oğullarının sayımını al ve bunları atalarının ailelerine göre, boylarına göre say. Yirmi beş yaşından elli yaşına kadar onları say, tanıklık çadırında işlerini yapmak için hizmet etmeye giren her kişi. Bu, Gedson halkının hizmetidir: hizmet etmek ve taşımak. Ve çadırın derilerini, tanıklık çadırını, onun örtüsünü, üzerinde yukarıdan olan mavi örtüyü ve tanıklık çadırının kapısının örtüsünü kaldıracak, Ve avlunun perdeleri, tanıklık çadırının üzerinde bulunanlar, ve kalanlar, ve hizmet için olan tüm kaplar, onlarda hizmet ettikleri her şeyi yapacaklar. Harun'un ve oğullarının emrine göre, Gedson oğullarının hizmeti, onların tüm hizmetlerine ve tüm işlerine göre olacaktır ve onları isimleriyle gözeteceksin, onlar tarafından taşınan her şeyi. Bu, Gedson oğullarının tanıklık çadırındaki hizmetidir ve onların bekçiliği rahip Harun'un oğlu İthamar'ın elindedir.

Merari'nin oğullarını klanlarına ve atalarının ailelerine göre sayın, Yirmi beş yaşından elli yaşına kadar onları sayın; tanıklık

çadırının işlerinde hizmet etmek için giren herkes. Ve bunlar, tanıklık çadırındaki tüm işlerinde onlar tarafından taşınanların korumaları: çadırın başlıkları, sürgüler, direkleri, tabanları, örtü, onların tabanları, onların direkleri ve çadırın kapısının örtüsü, Ve avlunun çevresindeki sütunları, onların temellerini, avlunun kapısının perdesinin sütunlarını, onların temellerini, onların kazıklarını, onların iplerini, onların tüm eşyalarını ve onların tüm hizmet eşyalarını isimleriyle sayın; onlar tarafından kaldırılanların görevinin tüm eşyalarını sayın. Bu, Merari oğullarının halkının hizmeti, onların bütün işlerinde, tanıklık çadırında, rahip Harun'un oğlu İthamar'ın elinde.

Ve Musa ve Harun ve İsrail hükümdarları, Kehat oğullarını klanlarına göre, atalarının evlerine göre ziyaret ettiler. Yirmi beş yaşından elli yaşına kadar, Tanıklık Çadırı'nda hizmet etmek ve iş yapmak için giren herkes. Ve onların kabilelerine göre sayımları iki bin yedi yüz elli oldu. Bu, Kaath halkının sayımıdır; tanıklık çadırında hizmet eden herkes, Musa ve Harun'un Rabbin sesi aracılığıyla Musa'nın eliyle saydığı gibi.

Ve Gedson'un oğulları klanlarına göre, atalarının evlerine göre sayıldılar. Yirmi beş yaşından elli yaşına kadar, tanıklık çadırında hizmet etmek ve işleri yapmak için giren her kişi. Ve onların sayımı, kabilelerine göre, atalarının evlerine göre iki bin altı yüz otuz oldu. Bu, Gedson oğullarının halkının sayımıdır; tanıklık çadırında hizmet eden herkes, Musa ve Harun'un Rabbin sesi vasıtasıyla, Musa'nın eli ile ziyaret ettikleri kimseler.

Merari oğullarının halkı da kendi klanlarına göre, kendi atalarının evlerine göre sayıldılar. Yirmi beş yaşından elli yaşına kadar, tanıklık çadırının işlerine hizmet etmek için giren herkes. Ve onların sayımı, onların klanlarına göre, onların atalarının

evlerine göre, üç bin iki yüz oldu. Bu, Merari oğullarının sayımıdır; onları Musa ve Harun, Rabbin buyruğu üzerine, Musa aracılığıyla saydı. Musa ve Harun ve İsrail'in yöneticilerinin Levilileri kabilelerine ve atalarının evlerine göre saydıkları tüm sayılanlar, Yirmi beş yaşından elli yaşına kadar, hizmet işine giren herkes ve tanıklık çadırında yapılan taşıma işleri. Ve sayılanlar sekiz bin beş yüz seksen oldu. Rabbin sesi aracılığıyla Musa'nın eli ile onları ziyaret etti, adam adama göre onların işleri üzerine ve onların kaldırdıkları şeyler üzerine, ve Rabbin Musa'ya emrettiği tarzda sayıldılar.

5

Ve Rab Musa'ya şöyle konuştu: İsrail oğullarına emret ve kamptan her cüzzamlıyı, her akıntılıyı ve can üzerine her murdârı dışarı göndersinler. Erkekten dişiye kadar kampın dışına gönderin ve ben onların içinde yaşarken kamplarını kirletmeyecekler. Ve İsrail oğulları böyle yaptılar ve onları kampın dışına gönderdiler, Rab'bin Musa'ya söylediği gibi, İsrail oğulları böyle yaptılar.

Ve Rab Musa'ya şöyle konuştu: İsrail oğullarına söyle: Bir adam veya kadın, kim olursa olsun insani günahlardan herhangi birini yapar ve göz ardı ederek göz ardı eder ve o ruh suç işlerse, İşlediği günahı itiraf edecek ve suçun bedelini, anaparayı geri verecek ve bunun üzerine beşte birini ekleyecek ve kendisine karşı suç işlediği kişiye geri ödeyecek. Eğer adamın, kendisine suçun geri verilmesi için yakın akrabası yoksa, Rabbe geri verilen suç rahibe ait olacaktır; kefarete koçu hariç, onun aracılığıyla onun hakkında kefarete edilecektir.

Ve İsrail oğulları arasındaki bütün kutsal şeylere göre her ilk meyve, Rabbe getirdikleri her şey, kâhinin olacak. Ve her birinin

kutsal kılınmış şeyleri kendisinin olacak ve bir adam kâhine ne verirse, ona ait olacak.

Ve Rab Musa'ya şöyle konuştu: İsrail oğullarına konuş ve onlara diyeceksin ki, herhangi bir adamın kadını sapsa ve küçümseyerek onu görmezden gelse, Ve biri onunla tohum yatağına yatmış olsun ve bu onun adamının gözlerinden kaçmış olsun ve gizlenmiş olsun, o ise kirletilmiş olsun ve onunla birlikte tanık olmamış olsun ve o yakalanmamış olsun, ve ona kıskançlık ruhu gelebilir ve karısını kıskanırsa, kadın da kirlenmiş ise, veya ona kıskançlık ruhu gelebilir ve karısını kıskanırsa, kadın da kirlenmemiş ise Ve adam karısını rahibe götürecektir ve onun hakkında hediyeyi getirecek, efanın onda biri arpa unu; üzerine yağ dökmeyecek ve üzerine günlük koymayacak, çünkü bu kıskançlık kurbanıdır, anma kurbanıdır, günahı hatırlatan.

Ve rahip onu getirecek ve onu Rab'bin önünde ayakta duracaktır. Ve kâhin toprak kapta temiz, canlı su alacak ve tanıklık çadırının zemininde olan topraktan alacak ve kâhin bunu suya atacak. Ve rahip kadını Rabbin önünde duracak ve kadının başını açacak ve onun ellerine anma kurbanını, kıskançlık kurbanını verecek, ama rahibin elinde bu lanetli azarlama suyu olacak. Ve rahip onu yemin ettirecek ve kadına diyecek ki: Eğer biri seninle yatmamışsa, eğer kendi kocanın yanında kirletilmek suretiyle günah işlememişsen, bu lanetli azarlama suyundan masum ol. Eğer sen evli olarak günah işlemişsen ya da kirletilmişsen ve kocanın dışında biri seninle yattıysa Ve rahip, bu lanetlerin yeminleriyle kadına yemin ettirecek ve rahip kadına diyecek ki: Rab seni halkının ortasında lanet ve yemin olarak versin, Rabbin senin uyluğunu düşürmede ve senin karnını şişirmede. Ve bu lanetli su karnına girecek, midenin şişmesi ve uyluğunun düşmesi için, ve kadın diyecek: Olsun, olsun.

Ve kâhin bu lanetleri kitaba yazacak ve lanetleme suyuna silecek. Ve kadına azarlamamın lanetli suyunu içirecek ve azarlamamın lanetli suyu onun içine girecek.

Ve rahip, kadının elinden kıskançlık kurbanını alacak ve kurbanı Rab'bin önüne koyacak ve onu sunağa getirecek. Ve rahip, kurbanlardan onun anmasını alacak ve onu sunağın üzerine sunacak, ve bunlardan sonra kadına suyu içirecek. Ve olacak ki, eğer o kirlenmiş ise ve kocasından gizli kalmışsa, ve ona lanetli azarlama suyu girecek, ve karnı şişecek ve uyluğu düşecek, ve kadın halkı için lanet olacak. Eğer kadın kirlenmemişse ve temizse, masum olacak ve tohum verecektir. Bu, kıskançlık kanunudur; evli kadın yoldan çıktığında ve kirlendiğinde. Ya da eğer bir adam üzerine kıskançlık ruhu gelebilir ve karısını kıskanabilirse ve karısını Rabbin önünde ayakta tutabilirse ve rahip ona bütün bu yasayı yapacak Ve o adam günahtan masum olacak ve o kadın kendi günahını alacak.

6

Ve Rab Musa'ya konuştu, diyerek: İsrail oğullarına söyle, Ve sen onlara diyeceksin: Rab'be saflık adayarak arınmak için büyük bir adak adayacak olan adam veya kadın, Şaraptan ve güçlü içkiden arınacaktır; şarap sirkesini ve güçlü içki sirkesini içmeyecektir; üzümünden üretilen her şeyi içmeyecektir; taze üzüm ve kuru üzüm yemeyecektir; adağının bütün günlerinde. Asmadan elde edilen her şeyden, üzüm kabuklarından üzüm çekirdeğine kadar şarabı, arınma günlerinin tümünde yemeyecektir. Jilet onun başının üzerine gelmeyecek, Rabbe adadığı günler tamamlanana kadar, kutsal olacak, adağının Rabbe olan tüm günlerinde başının saçını besleyerek, Ölmüş olan herhangi bir ruh üzerine girmeyecek; baba ve anne üzerine de girmeyecek. Erkek kardeş ve

kız kardeş için kirlenmeyecek, onlar öldüğünde, çünkü Tanrısının adağı onun başının üzerindedir.

Adağın bütün günlerinde Rab'be kutsal olacak. Eğer biri onun üzerine aniden ölürse, hemen adak başı kirlenecek ve temizlendiği gün başını tıraş edecek, yedinci gün tıraş edilecek. Ve sekizinci günde iki kumru veya iki güvercin yavrusu getirecek, rahibe, tanıklık çadırının kapısına.

Ve rahip günah için bir tane ve yakmalık sunu için bir tane yapacak ve rahip, ruh hakkında işlediği günahlar için onun adına kefarete edecek ve Rab'be adadığı o günde başını kutsal kılacak, adak günlerini. Ve bir yaşında bir kuzu suç sunusu olarak getirecek, ve önceki günler geçersiz olacak, çünkü adak başı kirlentildi.

Ve bu, adak adayanın kanunudur: adağın günlerini hangi gün tamamlarsa, kendisi tanıklık çadırının kapılarına getirecek. Ve hediyesini Rabbe getirecek: yakmalık sunu için bir yaşında kusursuz bir kuzu, günah için bir yaşında kusursuz bir dişi kuzu ve kurtuluş için kusursuz bir koç, Ve ince undan yağla karıştırılmış mayasız ekmeklerin sepeti ve yağla sürülmüş mayasız yufkalar ve onların kurbanı ve onların içki sunusu. Ve rahip Rab'bin önünde getirecek ve onun günahı hakkında yapacak ve onun yakmalık sunusunu sunacak. Ve koçu, mayasız ekmeklerin sepeti üzerine Rab'be kurtuluş kurbanı olarak sunacak, ve rahip onun kurbanını ve onun dökme sunusunu yapacak. Ve adanmış olan, tanıklık çadırının kapıları yanında adağın başını tıraş edecek ve saçları, kurtuluş kurbanının altında olan ateşin üzerine koyacak.

Ve rahip, koçtan haşlanmış kolu, sepetten bir mayasız ekmek ve bir mayasız yufka alacak ve adak adayan kişi adağını yerine

getirmek için saçını tıraş ettikten sonra bunları onun ellerinin üzerine koyacak, Ve rahip onları Rabbin önünde sunu olarak getirecek, göğsün sallanma sunusu ve kolun kaldırma sunusu üzerine rahip için kutsal olacak, ve bunlardan sonra adak adayan şarap içecek. Bu, Rabbe adakta bulunan kişinin kanunudur; kim Rabbe armağanını adarsa, adağı hakkında, elinin bulacağı şeyler dışında, adağının gücüne göre, saflık kanununa göre adayacağı gibi.

Ve Rab Musa'ya şöyle konuştu: Harun'a ve oğullarına söyle, diyerek: İsrail oğullarını böylece kutlayacaksınız, onlara diyerek, Rab seni kutsasın ve seni korusun. Rab yüzünü senin üzerine parlatır ve sana merhamet eder. Rab yüzünü senin üzerine kaldırsın ve sana barış versin. Ve onlar benim ismimi İsrail oğullarının üzerine koyacaklar ve ben Rab onları kutsayacağım.

7

Musa'nın çadırı dikmek için işi tamamladığı gün oldu ve onu meshetti ve onu kutsadı ve onun tüm kaplarını ve sunağı ve onun tüm kaplarını ve onları meshetti ve onları kutsadı. Ve İsrail'in hükümdarları getirdiler, onların atasal evlerinin on iki hükümdarı, bunlar kabilelerin hükümdarları, bunlar gözetim üzerine duranlar. Ve onların hediyelerini Rabbin önüne getirdiler: altı kapalı araba ve on iki öküz, iki önderin yanında bir araba ve her birinin yanında bir dana, ve bunları çadırın önüne getirdiler. Ve Rab Musa'ya dedi ki, Onlardan al ve bunlar tanıklık çadırının hizmet işleri için olacak, ve onları Levililere vereceksin, her birine kendi hizmetine göre. Musa arabaları ve öküzleri alarak onları Levililer'e verdi. Ve iki arabayı ve dört öküzü Gedson oğullarına onların hizmetlerine göre verdi. Ve dört arabayı ve sekiz öküzü Merari oğullarına, onların hizmetlerine göre, rahip Harun'un oğlu İtamar

aracılığıyla verdi. Ve Kahat oğullarına vermedi, çünkü kutsal hizmet eşyalarına sahiptirler; onları omuzlarında taşıyacaklar.

Ve önderler, sunağı yağladığı günde, sunağın adanmasına armağanlar getirdiler ve önderler armağanlarını sunağın önüne getirdiler. Ve Rab Musa'ya dedi: Bir hükümdar güne göre, bir hükümdar güne göre sunağın adanması için armağanlarını getirecekler.

Ve birinci günde armağanını sunan, Yahuda kabilesinin hükümdarı Aminadab oğlu Nahşon idi. Ve hediyesini getirdi: bir gümüş kase, ağırlığı yüz otuz, bir gümüş tas, yetmiş şekel kutsal şekele göre, ikisi de yağla karıştırılmış ince unla dolu, kurban için. Bir altın buhurdan, on şekel ağırlığında, buhur dolu. Sığırlardan bir dana, bir koç, bir yaşında bir kuzu yakmalık sunu için. ve günah için keçilerden bir teke Ve kurtuluş sunusu için iki düve, beş koç, beş teke, beş yaşında beş dişi kuzu, bu Aminadab oğlu Naasson'un armağanı.

İkinci günde, Issakar kabilesinin yöneticisi Sogar'ın oğlu Natanael getirdi. Ve hediyesini getirdi: bir gümüş kase, ağırlığı yüz otuz, bir gümüş tas, yetmiş şekel kutsal şekele göre, ikisi de yağla karıştırılmış ince unla dolu, kurban için. Bir altın buhurdan, on şekel ağırlığında, buhur dolu. Sığırlardan bir buzağı, bir koç, bir yaşında bir kuzu yakmalık sunu için, ve günah için keçilerden bir teke Ve kurtuluş sunusu için iki düve, beş koç, beş teke, beş yaşında dişi kuzu; bu, Sogar oğlu Nathanael'in armağanıydı.

Üçüncü günde Zebulun oğullarının hükümdarı, Helon oğlu Eliab. Onun hediyesi: yüz otuz ağırlığında bir gümüş kâse, kutsal şekele göre yetmiş şekel ağırlığında bir gümüş tas; ikisi de kurban için yağla karıştırılmış ince unla dolu. Bir altın buhurdan, on şekel

ağırlığında, buhur dolu. Sığırlardan bir dana, bir koç, bir yaşında bir kuzu yakmalık sunu için, ve günah için keçilerden bir teke Ve selamet kurbanı için iki düve, beş koç, beş teke, beş yaşında beş dişi kuzu; bu, Helon oğlu Eliab'ın hediyesiydi.

Dördüncü günde Ruben oğullarının hükümdarı Sediur oğlu Elisur. Onun hediyesi: yüz otuz ağırlığında bir gümüş kâse, kutsal şekele göre yetmiş şekel ağırlığında bir gümüş tas; her ikisi de kurban için yağla karıştırılmış ince unla dolu. Bir altın buhurdan, on şekel ağırlığında, buhur dolu. Sığırlardan bir dana, bir koç, bir yaşında bir kuzu yakmalık sunu için, ve günah için keçilerden bir teke Ve kurtuluş sunusu için iki düve, beş koç, beş teke, beş yıllık dişi kuzu; bu, Sediur oğlu Elisur'un armağanıydı.

Beşinci günde Simeon oğullarının önderi, Surişadday oğlu Şelumiel. Onun hediyesi: yüz otuz ağırlığında bir gümüş kâse, kutsal şekele göre yetmiş şekel ağırlığında bir gümüş tas; her ikisi de kurban için yağ ile karıştırılmış ince unla dolu. On şekel ağırlığında altın bir buhurdan, buhurla dolu. Sığırlardan bir dana, bir koç, bir yaşında bir kuzu yakmalık sunu için, ve günah için keçilerden bir teke Ve esenlik kurbanı için iki düve, beş koç, beş teke, beş yaşında beş dişi kuzu, bu Surisadai oğlu Salamiel'in hediyesi.

Altıncı günde Gad oğullarının hükümdarı, Raguel'in oğlu Eliasaph. Onun hediyesi: yüz otuz ağırlığında bir gümüş kase, kutsal şekele göre yetmiş şekel ağırlığında bir gümüş tas; ikisi de kurban için yağla karıştırılmış ince unla dolu. Bir altın buhurdan, on şekel ağırlığında, buhur dolu. Sığırlardan bir dana, bir koç, bir yaşında bir kuzu yakmalık sunu için, ve günah için keçilerden bir teke Ve esenlik kurbanı için iki düve, beş koç, beş teke, beş bir yaşında dişi kuzu, bu Raguel oğlu Elisaf'ın hediyesiydi.

Yedinci günde Efrayim oğullarının hükümdarı, Ammihud oğlu Elişama. Onun armağanı: yüz otuz ağırlığında bir gümüş kâse, kutsal şekele göre yetmiş şekel ağırlığında bir gümüş tas; her ikisi de kurban için yağla karıştırılmış ince unla dolu. Bir altın buhurdan, on şekel ağırlığında, buhur dolu. Sığırlardan bir dana, bir koç, bir yaşında bir kuzu yakmalık sunu için, ve günah için keçilerden bir teke Ve selamet kurbanı için iki düve, beş koç, beş teke, beş yaşında beş dişi kuzu, bu Ammihud oğlu Elişama'nın hediyesidir.

Sekizinci günde Manaşşe oğullarının hükümdarı, Phadassur'un oğlu Gamaliel. Onun armağanı: yüz otuz ağırlığında bir gümüş kâse, kutsal şekele göre yetmiş şekel ağırlığında bir gümüş tas; her ikisi de kurban için yağla karıştırılmış ince unla dolu. Bir altın buhurdan, on şekel ağırlığında, buhur dolu. Sığırlardan bir dana, bir koç, bir yaşında bir kuzu yakmalık sunu için, ve günah hakkında keçilerden bir teke Ve kurtuluş sunusu için iki düve, beş koç, beş teke, beş yıllık dişi kuzu, bu Phadassur oğlu Gamaliel'in hediyesi.

Dokuzuncu günde Benyamin oğullarının hükümdarı, Gidoni'nin oğlu Abidan. Onun hediyesi: yüz otuz ağırlığında bir gümüş tas, kutsal şekele göre yetmiş şekel ağırlığında bir gümüş kâse; ikisi de kurban için yağla karıştırılmış ince unla dolu. Bir altın buhurdan, on şekel ağırlığında, buhur dolu. Sığırlardan bir dana, bir koç, bir yaşında bir kuzu yakmalık sunu için, ve günah için keçilerden bir teke Ve esenlik kurbanı için iki dişi dana, beş koç, beş teke, beş yaşında beş dişi kuzu, bu Gideoni oğlu Abidan'ın hediyesi.

Onuncu günde Dan oğullarının hükümdarı, Amişadday oğlu Ahiezer. Onun hediyesi: yüz otuz ağırlığında bir gümüş kâse,

kutsal Şekele göre yetmiş Şekel ağırlığında bir gümüş tas; ikisi de kurban için yağla karıştırılmış ince unla dolu. Bir altın buhurdan, on Şekel ağırlığında, buhur dolu. Sığırlardan bir dana, bir koç, bir yaşında bir kuzu yakmalık sunu için, ve günah için keçilerden bir teke Ve kurtuluş sunusu için iki düve, beş ko, beş teke, beş bir yaşında dişi kuzu; bu, Ammişadday oğlu Ahiezer'in armağanıdır.

Onbirinci günde AŞer oğullarının hükümdarı Ekran oğlu Fagiel. Onun armağanı: yüz otuz ağırlığında bir gümüş kse, kutsal Şekele göre yetmiş Şekel ağırlığında bir gümüş tas; her ikisi de kurban için yağla karıştırılmış ince unla dolu. Bir altın buhurdan, on Şekel ağırlığında, buhur dolu. Sığırlardan bir buzağı, bir koç, bir yaşında bir kuzu yakmalık sunu için, ve günah için keçilerden bir teke Ve kurtuluş sunusu için iki düve, beş ko, beş teke, beş bir yaşında dişi kuzu; bu, Echran oğlu Phageel'in armağanıdır.

Onikinci günde Naftali oğullarının hükümdarı, Enan oğlu Ahira. Onun armağanı: yüz otuz ağırlığında bir gümüş kse, kutsal Şekele göre yetmiş Şekel ağırlığında bir gümüş tas; her ikisi de kurban için yağla karıştırılmış ince unla dolu. Bir altın buhurdan, on Şekel ağırlığında, buhur dolu. Sığırlardan bir dana, bir koç, bir yaşında bir kuzu yakmalık sunu olarak, ve günah için keçilerden bir teke Ve kurtuluş sunusu için iki düve, beş ko, beş teke, beş yaşında beş dişi kuzu; bu, Ainan oğlu Ahire'nin hediyesiydi.

Bu, sunağın adanmasıdır; onu meshetti günde İsrail oğullarının önderlerinden: on iki gümüş çanak, on iki gümüş tas, on iki altın buhurdan. Bir anak yüz otuz Şekel, bir kse yetmiş Şekel, kapların tüm gmŐs iki bin dört yüz Şekel, kutsal Şekele göre. Altın buhurdanlar on iki, buhur ile dolu, buhurdanların tüm altını, yüz yirmi altın. Yakmalık sunu için tüm sığırlar: on iki dana,

on iki koç, on iki yaşında on iki kuzu ve bunların tahıl sunuları ve dökme sunuları, ve günah sunusu için keçilerden on iki teke. Kurtuluş kurbanı için tüm sığırlar: yirmi dört düve, altmış koç, altmış bir yaşında teke, altmış bir yaşında kusursuz kuzu. Bu, sunağın adanmasıdır, onun ellerini doldurduktan sonra ve onu meshettikten sonra.

Musa'nın tanıklık çadırına ona konuşmak için girmesinde, Rabbin sesini duydu; tanıklık sandığı üzerinde olan bağışlanma yerinin üstünden, iki kerubin arasından ona konuşuyordu ve ona konuştu.

8

Ve Rab Musa'ya konuştu, diyerek: Harun'a konuş, Ve ona diyeceksin ki, lambaları yerleştirdiğin zaman, şamdanın ön tarafına göre yedi lamba ışık verecek. Ve Harun böyle yaptı, şamdanın bir tarafından önüne doğru onun kandillerini yerleştirdi, Rab'bin Musa'ya buyurduğu gibi Ve şamdanın yapımı buydu: sağlam altından, gövdesi ve zambakları sağlam, bütünüyle Rabbin Musa'ya gösterdiği biçime göre, böylece şamdanı yaptı.

Ve Rab Musa'ya şöyle konuştu, Levilileri İsrail oğullarının arasından al ve onları arındır. Ve böylece onların arınmalarını onlara yapacaksın, onları arınma suyu ile serpeceksin, ve ustura onların tüm bedenlerinin üzerine gelecek, ve elbiselerini yıkayacaklar, ve temiz olacaklar.

Ve sığırlardan bir dana alacaklar, ve bunun için kurban olarak yağda karıştırılmış ince un, ve sığırlardan bir yaşında bir dana alacaksın günah sunusu için. Ve Levilileri Tanıklık Çadırı'nın önüne getireceksin ve İsrail oğullarının tüm topluluğunu

toplayacaksın, Ve Levilileri Rabbin önüne getireceksin ve İsrail oğulları ellerini Levililerin üzerine koyacaklar. Ve Harun, Levilileri İsrail oğullarından Rabbin önünde adak olarak ayıracak ve onlar Rabbin işlerini yapmak için olacaklar. Levitler ellerini buzağuların başlarına koyacaklar ve sen birini günah sunusu, birini de yakmalık sunu olarak Rab'be sunacaksın, onlar için kefarete etmek üzere.

Ve Levilileri Rabbin önünde, Harun'un önünde ve onun oğullarının önünde ayakta duracaksın ve onları Rabbin önünde sunu olarak geri vereceksin. Ve Levilileri İsrailoğullarının arasından ayıracaksın ve onlar bana ait olacaklar. Ve bunlardan sonra Leviler, tanıklık çadırının işlerini yapmak için girecekler, ve sen onları temizleyeceksin ve onları Rab'bin önünde sunacaksın. Çünkü bunlar bana İsrail oğullarının ortasından armağan olarak verilmişlerdir; İsrail oğullarından her rahmi açanların, bütün ilk doğanların yerine onları kendime almışumdur. Çünkü İsrail oğullarında insanlardan hayvanlara kadar her ilk doğan banadır, Mısır topraklarında her ilk doğanı vurduğum gün onları kendime kutsal kıldım, Ve Levilileri İsrail oğullarının her ilk doğanının yerine aldılar. Ve Levilileri, İsrail oğullarının ortasından Harun'a ve oğullarına adak olarak verilmiş şekilde geri verdim; Tanıklık Çadırı'nda İsrail oğullarının işlerini yapmak ve İsrail oğulları için kefarete etmek üzere. Ve İsrail oğulları arasında kutsal şeylere yaklaşan olmayacak.

Ve Musa ve Harun ve İsrail oğullarının tüm topluluğu, Rab'bin Musa'ya Levililer hakkında emrettiği gibi Levililere yaptılar; İsrail oğulları onlara böylece yaptılar. Ve Levililer kendilerini arındırdılar ve giysilerini yıkadılar; Harun onları Rabbin önünde sunu olarak sundu ve Harun onları arındırmak için kefarete etti. Ve bundan sonra Levililer, Harun'un ve

oğullarının önünde Tanıklık Çadırı'nda kendi hizmetlerini yerine getirmek için girdiler; Rab'bin Musa'ya Levililer hakkında emrettiği gibi, onlara böyle yaptılar.

Ve Rab Musa'ya şöyle konuştu: Bu, Levililer hakkındadır: yirmi beş yaşında ve yukarı olanlar, Tanıklık Çadırı'nda hizmet etmek için girecekler. Ve elli yaşından hizmetten ayrılacak ve artık çalışmayacak. Ve onun kardeşi tanıklık çadırında nöbet tutmak için hizmet edecek, ama iş yapmayacak; böylece Levililere onların nöbetlerinde yapacaksın.

9

Ve Rab, Musa'ya Sina çölünde, onların Mısır topraklarından çıkışlarının ikinci yılında, birinci ayda söyledi: Dedim ki, İsrail oğulları Fısıh'ı kendi zamanına göre yapsınlar. İlk ayın on dördüncü günü akşama doğru onu yapacaksın; zamanlarına göre, onun yasasına göre ve onun yorumuna göre onu yapacaksın. Ve Musa, İsrail oğullarına Sina çölünde ayın on dördüncü gününün başlangıcında hamur bayramını yapmalarını söyledi. Rab'bin Musa'ya emrettiği gibi, İsrail oğulları böylece yaptılar.

Ve bir insanın ölüsü yüzünden kirli olan adamlar geldiler ve o gün Paskalya'yı yapamadılar ve o gün Musa ve Harun'un önüne yaklaştılar. Ve o adamlar ona dediler ki: Biz bir insanın ölüsü yüzünden kirliyiz; öyleyse İsrail oğullarının arasında Rabbe armağanı zamanında sunmaktan geri mi kalalım? Ve Musa onlara dedi ki: Orada durun ve Rabbin sizin hakkınızda ne emredeceğini duyacağım. Ve Rab Musa'ya şöyle konuştu: İsrail oğullarına konuş ve de ki: Herhangi bir adam, eğer bir insanın ölüsü üzerine murdar olursa, ya size uzak bir yolda olursa, ya da sizin gelecek nesillerinizde olursa, ikinci ayın ondördüncü gününde Rab'be

Fısıh yapacaktır. Onu akşama doğru yapacaklar, mayasız ekmek ve acı otlarla birlikte yiyecekler. Ondan sabaha kadar bir şey bırakmayacaklar ve onun kemiğini kırmayacaklar; onu Paskalya kanununa göre yapacaklar. Ve eğer bir adam temizse ve uzak bir yolculukta değilse ve Fısıh'ı yapmayı geciktirirse, o ruh kendi halkından yok edilecektir, çünkü Rab'be armağanı zamanında getirmemiştir; o adam kendi günahını alacaktır. Eğer ülkenizde bir yabancı size yaklaşır ve Rab için fısıh yapar, fısıh kanununa göre ve onun düzenlemesine göre onu yapacaktır; size, yabancıya ve ülkenin yerlisine tek bir kanun olacaktır.

Ve çadırın kurulduğu gün, bulut tanıklık evini, yani çadırı örttü ve akşam, çadırın üzerinde sabaha kadar ateş biçiminde idi. Böylece sürekli oluyordu: bulut onu gündüzleri örtüyordu ve ateş biçimi geceyi. Ve bulut çadırdan yukarı çıktığı zaman, bundan sonra İsrail oğulları ayrıldılar ve bulutun durduğu yerde, orada İsrail oğulları konakladılar. Rabbin emriyle İsrail oğulları konaklayacaklar ve Rabbin emriyle yola çıkacaklar; bulutun çadırın üzerinde gölge ettiği bütün günlerde İsrail oğulları konaklayacaklar. Ve bulut çadırın üzerinde daha çok günler çekildiğinde, İsrail oğulları Tanrı'nın bekçiliğini koruyacaklar ve kaldırmayacaklar. Ve olacak ki, bulut çadırın üzerini günler sayısınca örttüğünde, Rabbin sesi sebebiyle kamp kuracaklar ve Rabbin emri sebebiyle yola çıkacaklar. Ve bulut akşamdan sabaha kadar olduğunda ve sabahta yükseldiğinde, gündüz ya da gece yola çıkacaklar. Bulut üzerinde gölge yaparken ayın günleri uzadığında, İsrail oğulları kamp kuracaklar ve kalkmayacaklar. Çünkü Rabbin emri vasıtasıyla yola çıkacaklar; Rabbin bekçiliğini, Rabbin emri vasıtasıyla Musa'nın elinde tuttular.

Ve Rab Musa'ya şöyle dedi: Kendin için iki gümüş trompet yap, Dövmüş olanları yapacaksın ve onlar sana topluluğu geri çağırarak ve kampları kaldırmak için olacak. Ve onlarda üfleyeceksin ve tüm topluluk tanıklık çadırının kapısında toplanacak. Eğer bir boruyu çalsalar, İsrail'in tüm yöneticileri ve önderleri sana gelecekler. Ve siz işaret borusunu çalacaksınız ve doğuda ordugah kuranlar yola çıkacaklar. Ve siz ikinci işareti çalacaksınız ve Güney'de konaklayanlar ordugahlar yola çıkacaklar, ve siz üçüncü işareti çalacaksınız ve deniz yanında konaklayanlar ordugahlar yola çıkacaklar, ve siz dördüncü işareti çalacaksınız ve Kuzey'e doğru konaklayanlar ordugahlar yola çıkacaklar; onların yola çıkışında işaretlerle çalacaklar. Toplantıyı topladığınızda boruyu çalacaksınız, ama işaretle değil. Ve Harun'un oğulları olan rahipler borazanları çalacaklar ve bu sizin için ebedi bir yasa olacak, nesilleriniz boyunca. Eğer sizin toprağınızda size karşı koymuş olan düşmanlara karşı savaşa çıkarsanız ve boruları çalarsanız, Rab'bin önünde hatırlanacaksınız ve düşmanlarınızdan kurtarılacaksınız. Ve sevinç günlerinizde, bayramlarınızda ve yeni aylarınızda, yakmalık sunular üzerine ve esenlik sunularınızın kurbanları üzerine trompetler çalacaksınız, ve bu size Tanrınızın önünde bir anma olacak, ben Rab Tanrınızım.

Ve ikinci yılın ikinci ayının yirmisinde, bulut tanıklık çadırından yukarı çıktı. Ve İsrail oğulları erzaklarıyla birlikte Sina çölünde yola çıktılar ve bulut Paran çölünde durdu. Ve onlar ilk olarak Rab'bin Musa aracılığıyla verdiği emir sebebiyle yola çıktılar.

Ve Yahuda oğullarının kampının düzeni ilk olarak kuvvetleriyle yola çıktı, ve onların kuvvetinin başında Aminadab'ın oğlu Nahşon vardı. Ve İssakar oğullarının kabilesinin

gücü üzerine, Sogar'ın oğlu Natanael. Ve Zebulun oğulları kabilesinin gücü üzerine Helon oğlu Eliab. Ve onlar çadırı indirecekler ve çadırı taşıyan Gedson'un oğulları ve Merari'nin oğulları yola çıkacaklar.

Ve Ruben kampının düzeni, güçleriyle birlikte yola çıktı ve güçlerinin başında Sediur'un oğlu Elisur vardı. Ve Şimon oğullarının kabilesinin gücü üzerine, Surisadai'nin oğlu Salamiel. Ve Gad oğullarının kabilesinin gücü üzerine Raguel'in oğlu Elisaf. Ve Kahat'ın oğulları kutsal şeyleri taşıyarak çıkacaklar ve onlar varıncaya kadar çadırı dikecekler. Ve Efrayim'in kampının düzeni güçleriyle birlikte yola çıkacak ve onların gücünün üzerinde Ammihud'un oğlu Elişama olacak.

Ve Manaşşe oğullarının kabilesinin ordusu üzerine, Fadasur oğlu Gamaliel. Ve Benyamin oğullarının kabilesinin gücü üzerine, Gideoni'nin oğlu Abidan. Ve Dan oğullarının kampının düzeni hareket edecek, tüm kampların en sonuncusu, kendi güçleriyle birlikte, ve onların gücü üzerine Ammişadday oğlu Ahiezer olacak. Ve Aşer oğulları kabilesinin gücü üzerine, Ekran oğlu Fageel. Ve Naftali oğulları kabilesinin gücü üzerine, Enan oğlu Ahira. Bunlar İsrail oğullarının ordularındır ve onlar güçleriyle yola çıktılar.

Ve Musa, Midyanlı Raguel'in oğlu Hobab'a, Musa'nın kayınbabasına dedi: Biz Rab'bin Bunu size vereceğim dediği yere doğru ayrılıyor. Bizimle gel ve sana iyilik edeceğiz, çünkü Rab İsrail hakkında güzel şeyler söyledi. Ve ona dedi ki, gitmeyeceğim, ama benim toprağıma ve benim neslime gideceğim. Ve dedi ki: Bizi terk etme, çünkü sen bizimle çölde vardın ve bizim aramızda yaşlı adam olacaksın. Ve eğer bizimle gidersen, Rabbin bize yapacağı o iyi şeyler ne kadar çok olursa, sana da iyilik yapacağız.

Ve onlar Rab'bin dağından üç günlük yol yola çıktılar, ve Rab'bin antlaşma sandığı onların önünde üç günlük yol gidiyordu, onlara dinlenme yeri aramak için. Ve sandık kaldırıldığında Musa şöyle dedi: Uyan Rab, düşmanların dağılsın, senden nefret edenlerin hepsi kasın. Ve dinlenme sırasında dedi ki, Dn geri Rab, İsrail'deki on binlerce kişiye. Ve bulut, onları kamptan kaldırdıkları zaman gündüzleri onların üzerine gölge salan oldu.

11

Ve halk Rab'bin önünde kötü şeyler söyleyerek sızlanıyordu, Rab duydu ve öfkeyle kızdı, Rab'den onların arasında ateş tutuşturuldu ve ordugahın bir kısmını yuttu. Ve halk Musa'ya bağırdı, ve Musa Rab'be dua etti, ve ateş durdu. Ve o yerin adı Yangın olarak çağırıldı, çünkü onların arasında Rab tarafından ateş tutuşturuldu. Onların arasındaki karma topluluk şiddetle arzu etti ve oturup ağladılar, İsrail'in oğulları da, ve dediler: Kim bizi etle besleyecek? Mısır'da karşılıksız yediğimiz balıkları, salatalıkları, kavunları, pırasaları, soğanları ve sarmısakları hatırladık. Ama şimdi ruhumuz tamamen kurudu, gözlerimiz mannadan başka hiçbir şey görmüyor. Manna ise kişniş tohumu gibidir ve görünüşü kristal grnşindedir. Ve halk geçiyordu, ve topladılar, ve onu değirmende oğttler, ve havanda ezdiler, ve onu tencerede kaynattılar, ve onu kekler yaptılar, ve onun lezzeti sanki yağdan kek tadı idi. Ve iy geceleyn ordugahın üzerine indiği zaman, manna da onun üzerine iniyordu.

Ve Musa onların kabilelerine göre ağlayanları duydu, her biri kendi kapısının önünde, ve Rab son derece öfke ile öfkelendi, ve Musa'nın önünde kötü idi. Ve Musa Rabbe dedi ki, neden senin kuluna kötü davrandın ve neden senin önünde lütuf bulamadım ki bu halkın yükünü benim üzerime koyasın? Ben mi rahmimde

taşıdım tüm bu halkı, ya da ben mi doğurdum onları? Neden bana diyorsun ki, Al onu kucağına, tıpkı bir dadının emzikteki bebeği taşıması gibi, onların atalarına yemin ettiğin topraklara? Nereden bulayım bana et vermek için bütün bu halka? Çünkü ağhyorlar yanımda, diyorlar ki, bize et ver ki yiyelim. Ben tek başıma bu halkı taşıyamayacağım, çünkü bu söz bana çok ağır geliyor. Eğer böyle yapıyorsan bana, öldür beni tamamen, eğer gözünde lütuf bulduysam, kendi acımı görmeyeyim.

Ve Rab Musa'ya dedi ki, bana İsrail'in ihtiyarlarından yetmiş adam topla, sen kendinin bildiğin kimseleri, çünkü bunlar halkın ihtiyarları ve yazıcılarıdır, ve onları tanıklık çadırına getireceksin, ve orada seninle duracaklar. Ve ineceğim ve orada seninle konuşacağım ve senin üzerindeki ruhtan alacağım ve onların üzerine koyacağım ve halkın yükünü seninle birlikte taşıyacaklar ve sen yalnız başına taşımayacaksın. Ve halka diyeceksin ki: Yarın için kendinizi arındırın ve et yiyeceksiniz, çünkü Rab'bin önünde ağladınız ve şöyle dediniz: Kim bize et yedirecek? Mısır'da bizim için iyiydi. Ve Rab size yemek için et verecek ve et yiyeceksiniz. Bir gün yemeyeceksiniz, iki gün de değil, beş gün de değil, on gün de değil, yirmi gün de değil, Bir ay boyunca günlerce yiyeceksiniz, ta ki burunlarınızdan çıkana kadar, ve bu sizin için mide bulantısına dönüşecek, çünkü aranızda olan Rabbe itaatsizlik ettiniz ve onun önünde ağlayarak Niçin Mısır'dan çıktık? dediniz. Ve Musa dedi ki: Altı yüz bin yaya asker olan halk, ben onların arasındayım, ve sen dedin ki, onlara yemek için et vereceğim ve bir ay boyunca yiyecekler. Koyunlar ve sığırlar onlara kesilecek ve onlara yetecek mi, yoksa denizin bütün balıkları onlara toplanacak ve onlara yetecek mi? Ve Rab Musa'ya dedi: Rab'bin eli yetmez mi? Şimdi sözümün seni yakalayıp yakalamayacağımı bileceksin.

Ve Musa çıktı ve Rabbin sözlerini halka konuştu ve halkın yaşlılarından yetmiş adam topladı ve onları çadırın etrafına yerleştirdi. Ve Rab bulut içinde indi ve ona konuştu ve onun üzerindeki ruhtan aldı ve yetmiş ihtiyar adam üzerine koydu, ama ruh onların üzerine konduğunda peygamberlik ettiler ve bir daha devam etmediler. Ve ordugahta iki adam kaldı, birinin adı Eldad ve ikincinin adı Medad'dı, ve ruh onların üzerine indi, ve bunlar kayıtlı olanlar arasındaydılar, ve çadıra gelmediler, ve ordugahta peygamberlik ettiler. Ve koşarak yaklaşan genç adam Musa'ya bildirdi ve şöyle dedi: Eldad ve Medad ordugahta peygamberlik ediyorlar. Ve Musa'nın yanında duran, seçilmiş olan Nun oğlu Yeşu cevap vererek dedi: Efendim Musa, onları durdur. Ve Musa ona dedi: Benim için mi kıskanıyorsun? Keşke Rabbin bütün halkı peygamber olsa, Rab ruhunu onların üzerine verdiğinde! Ve Musa ve İsrail'in ihtiyarları kampa gitti.

Ve Rabbin yanından bir ruh çıktı ve denizden bildircinlar getirdi ve ordugahın üzerine attı; buradan bir günlük yol ve buradan bir günlük yol, ordugahın çevresinde, yerden sanki iki dirsek yüksekliğinde. Ve halk ayağa kalkarak bütün gün, bütün gece ve ertesi günün tamamı boyunca bildircin topladılar; en az toplayan bile on ölçek topladı ve bunları kampın çevresinde kendileri için soğuttular. Et daha dışlarında iken, bitmeden önce, Rab halka öfkeleni ve Rab halkı son derece büyük bir darbe ile vurdu. Ve o yerin adı Arzunun Mezarları diye çağrıldı, çünkü orada arzulayan halkı gömdüler. Halk, Arzular Mezarları'ndan Aserot'a doğru yola çıktı ve Aserot'a vardı.

12

Ve Miriam ve Harun, Musa'nın aldığı Etiyopyalı kadın sebebiyle Musa'ya karşı konuştu, çünkü Etiyopyalı bir kadın

almıştı. Ve dediler ki: Rab yalnız Musa'ya mı konuştı? Bize de konuşmadı mı? Ve Rab işitti. Ve Musa, yeryüzünde yaşayan tüm insanlar arasında son derece alçakgönüllü bir adamdı. Ve Rab hemen Musa'ya, Harun'a ve Miryam'a şöyle dedi: Siz üçünüz tanıklık çadırına çıkın. Ve üçü tanıklık çadırına çıktılar, ve Rab bulut sütunu içinde indi, ve tanıklık çadırının kapısı üzerinde durdu, ve Harun ile Miryam çağrıldılar, ve ikisi de çıktılar. Ve onlara dedi ki: Sözlerimi dinleyin, eğer sizin peygamberiniz Rab'be olursa, görümde ona kendimi bildireceğim ve uykuda ona konuşacağım. Benim hizmetçim Musa böyle değil, o benim bütün evimde sadıktır, Onunla ağızdan ağıza konuşacağım, açık biçimde, bilmecelele değil, ve Rab'bin görkemini gördü, ve niçin benim hizmetkârım Musa'ya karşı konuşmaktan korkmadınız? Ve Rab'bin gazap öfkesi onların üzerine oldu ve O gitti. Ve bulut çadırdan ayrıldı ve işte Meryem kar gibi cüzzamlydı ve Harun Meryem'e baktı ve işte cüzzamlydı. Ve Aaron, Moses'e dedi: Yalvarırım efendim, bize günahı yükleme, çünkü bilmeden yaptık ve günah işledik. Ölüme eşit olmasın, anasının rahminden çıkan düşük gibi, etinin yarısını yutar. Ve Musa Rab'be doğru bağırdı, diyerek: Ey Tanrı, sana yalvarıyorum, onu iyileştir. Ve Rab Musa'ya dedi: Eğer babası onun yüzüne tükürseydi, yedi gün utanmaz mıydı? Yedi gün ordugahın dışında ayrılısın ve bundan sonra girecek.

Ve Meryem yedi gün ordugahın dışında ayrıldı ve halk, Meryem temizleninceye kadar hareket etmedi.

Ve bunlardan sonra halk Aseroth'tan ayrıldı ve Paran çölünde konakladılar.

Ve Rab Musa'ya şöyle dedi: Kendin için adamlar gönder, Ve Kenanlılar'ın topraklarını keşif etsinler ki, ben onu İsrail oğullarına mülk olarak veriyorum; her kabileden bir adam, onların atalarının boylarına göre onları göndereceksin, hepsini onlardan önder olarak.

Ve Musa onları Paran çölünden Rabbin sesi aracılığıyla gönderdi, bunların tümü İsrail oğullarının önderleri olan adamlardı. Ve bunlar onların isimleridir: Ruben kabilesinden Zakkur oğlu Samuel. Simeon kabilesinden, Souri oğlu Saphat. Yahuda kabilesinden, Yefunne'nin oğlu Caleb. İssakar kabilesinden, Yusuf oğlu İgal. Efrayim kabilesinden, Nun oğlu Ause. Benyamin kabilesinden, Rafu oğlu Palti. Zebulun kabilesinden, Sudi oğlu Gudi'el. Joseph'in oğullarından Manaşşe kabilesinden, Susi'nin oğlu Gaddi. Dan kabilesinden, Gamali'nin oğlu Amiel. Aşer kabilesinden, Mikhael'in oğlu Sathour. Neftali kabilesinden, Sabi oğlu Nabi. Gad kabilesinden Makki'nin oğlu Gudiel. Bunlar, Musa'nın toprağı gözetlemek için gönderdiği adamların adlarıdır ve Musa, Nun oğlu Ause'yi Yeşu olarak adlandırdı.

Ve Musa onları Kenan topraklarını casusluk etmeleri için gönderdi ve onlara dedi: Bu çölden çıkın ve dağa çıkacaksınız, Ve toprağın ne olduğunu göreceksiniz ve onun üzerinde oturan halkı, güçlü mü zayıf mı, az mı çok mu olduklarını. Ve bunların üzerinde oturduğu toprak nasıldır, güzel midir yoksa kötü müdür, ve bunların içinde yaşadığı şehirler nasıldır, surlu mudur yoksa sursuz mu. Ve toprak nasıldır, verimli mi yoksa çorak mı, içinde ağaçlar var mı yoksa yok mu, ve sebat ederek toprağın meyvelerinden alacaksınız. Ve günler, bahar günleri, üzümün habercileridir.

Ve yukarı çıkarak Sin çölünden Hamath girişindeki Rehob'a kadar olan toprakları keşfettiler. Ve onlar çöle göre yukarı çıktılar ve Hebron'a kadar gittiler; orada Anak'ın nesilleri olan Ahiman, Sheshai ve Talmai vardı; Hebron, Mısır'ın Tanis'inden yedi yıl önce inşa edilmişti. Ve üzüm salkımı vadisine kadar geldiler ve orayı gözetlediler ve oradan bir dal ve üzerinde bir üzüm salkımı kestiler ve onu sınıklar üzerine kaldırdılar ve narlardan ve incirlerden aldılar. Ve o yeri, İsrail oğullarının oradan kestikleri üzüm salkımı sebebiyle, Üzüm Salkımı Vadisi olarak isimlendirdiler. Ve kırk gün sonra toprağı keşfettikten sonra oradan geri döndüler.

Ve gittikten sonra Musa'ya, Harun'a ve İsrail oğullarının tüm topluluğuna, Paran çölündeki Kadeş'e geldiler ve onlara ve tüm cemaate söz verdiler ve toprağın meyvesini gösterdiler. Ve ona anlattılar ve dediler: Bizi gönderdiğin toprağı geldik; süt ve bal akan toprak ve bu onun meyvesi. Ama orada oturan millet cesurdur ve şehirler surlu, tahkimli ve çok büyüktür ve Enak neslini orada gördük. Amalek güneye doğru toprakta oturur, Hititli, Hivli, Yebuslu ve Amorlu dağlık bölgede oturur, Kenanlı ise deniz kıyısında ve Şeria nehri kıyısında oturur. Ve Kaleb halkı Musa'ya karşı susturdu ve ona dedi: Hayır, ama çıkarak gideceğiz ve orayı miras alacağız, çünkü onlara karşı güçlü olacağız. Ve onunla birlikte çıkmış olan adamlar dediler ki, Biz çıkmıyoruz, çünkü o millete karşı çıkamayız, çünkü o bizden daha güçlüdür. Ve onlar casusluk ettikleri toprağın dehşetini İsrail oğullarına iletiler, diyerek: Casusluk etmek için geçtiğimiz toprak, üzerinde oturanları yiyen bir topraktır ve orada gördüğümüz bütün halk çok uzun boylu adamlardır. Ve orada devleri gördük ve onların önünde çekirgeler gibiydik, ama yine de onların önünde böyleydik.

Ve tüm topluluk sesini yükselttikten sonra, halk o gece boyunca ağladı. Ve bütün İsrail oğulları Musa ve Aharon'un üzerine söyleniyorlardı, ve bütün topluluk onlara dedi ki, Keşke Mısır topraklarında ölmüş olsaydık, ya da bu çölde ölmüş olsaydık, ve Rab niçin bizi bu topraklara sokuyor, savaşta düşmek için? Kadınlarımız ve çocuklarımız yağmaya maruz kalacaklar, şimdi öyleyse Mısır'a dönmek daha iyidir. Ve birbirlerine dediler ki, bir lider seçelim ve Mısır'a dönelim. Ve Musa ve Harun, İsrail oğullarının bütün topluluğunun önünde yüzüstü düştüler.

Nun oğlu Joshua ve Jephunneh oğlu Caleb, toprağı casusluk etmiş olanlardan, giysilerini yırttılar. Ve İsrail oğullarının tüm topluluğuna dediler ki: Keşfettiğimiz toprak son derece, son derece iyidir. Eğer Rab bizi seçerse, bizi bu toprak içine getirecek ve onu bize verecek; süt ve bal akan toprak. Ama Rab'den isyancılar olmayın, siz ise yerin halkından korkmayın, çünkü onlar sizin için yiyecektir, zira zaman onlardan uzaklaştı, Rab ise bizdedir, onlardan korkmayın.

Ve bütün topluluk onları taşlarla taşlamak istedi, ve Rabbin görkemi bulut içinde, tanıklık çadırının üzerinde, bütün İsrail oğullarına göründü. Ve Rab Musa'ya dedi: Ne zamana kadar bu halk beni kışkırtacak; ve ne zamana kadar onların içinde yaptığım tüm işaretlere rağmen bana inanmayacaklar? Onları ölümle vuracağım ve onları yok edeceğim, ve seni ve babanın evini büyük bir ulusa dönüştüreceğim, bundan çok daha fazlasına. Ve Musa Rabbe dedi: Mısır işitecek, çünkü sen gücünle bu halkı onlardan çıkardın. Ama bu yerin üzerinde oturan herkes duymuştur ki, sen bu halkın içinde Rab'sın, göz göze görünürsün Rab, ve bulutun onların üzerinde durmuştur, ve bulut sütununda sen onların önünde gündüz gidersin ve ateş sütununda gece. Ve bu halkı tek bir adam gibi yok edeceksin, ve senin adını duymuş olan uluslar

diyecekler ki, Rab'bin onlara yemin ettiği topraklara bu halkı getirebilmemesinden dolayı, onları çölde yere serdi. Ve şimdi gücün yükseltilsin Rab, söylediğin şekilde, diyerek, Rab sabırlıdır ve bol merhamet sahibidir ve gerçektir, kanunsuzlukları, adaletsizlikleri ve günahları kaldırır, ancak suçlu olanı temizleme ile temizlemeyecektir, babaların günahlarını çocuklara üçüncü ve dördüncü nesillere kadar geri verir. Bu halkın günahını büyük merhametine göre bağışla, tıpkı Mısır'dan şimdiye kadar onlara lütufkâr olduğun gibi.

Ve Rab Musa'ya dedi: Senin sözüne göre onlara merhametliyim. Ama ben yaşıyorum ve benim ismim yaşıyor, ve Rabbin şanı tüm yeryüzünü dolduracak. Çünkü görkemimi ve Mısır'da ve çölde yaptığım belirtileri gören bütün adamlar beni bu onuncu kez sınıdılar ve sesimi dinlemediler Gerçekten, onlar babalarına yemin ettiğim toprağı görmeyecekler, ama benimle burada olan çocukları, iyi ya da kötüyü bilmeyen, her genç ve deneyimsiz olanlar, bunlara toprağı vereceğim; ancak beni kızdıranların hepsi onu görmeyecek. Ama benim çocuğum Caleb, çünkü onda başka bir ruh var ve beni takip etti, onu girdiği o topraklara götüreceğim ve onun soyu orayı miras alacak. Amalek ve Kenanlı vadide oturuyor, yarın geri dönün ve siz çöle doğru yola çıkın, Kızıldeniz yoluna.

Ve Rab, Musa'ya ve Harun'a şöyle dedi: Ne zamana kadar bu kötü topluluk böyle olacak? Onların benim önümde mırıldandıklarını, İsrail oğullarının sizin hakkınızda mırıldandıkları bu mırıldanmayı duydum. Onlara dedim ki: Varlığım hakkı için, diyor Rab, kulağıma söylediğiniz şekilde size yapacağım. Bu çölde bedenleriniz düşecek ve sayımınızın tümü ve yirmi yaşımda ve yukarı olanlardan sayılanlarınız, bana karşı söylenenler. Eğer siz, elimi uzattığım ve sizi üzerinde iskân

ettireceğim toprağa girecekseniz, yalnızca Yefunne oğlu Kaleb ve Nun oğlu Yeşu girecek. Ve çocukları, sizin yağmalanacak dediğiniz, onları o toprağa getireceğim ve sizin ondan uzaklaştığınız toprağı miras alacaklar. Ve uzuvlarınız bu çölde düşecek. Ama oğullarınız çölde kırk yıl gezinecekler ve bedenleriniz çölde tüketilene kadar sizin zinalarınızı taşıyacaklar. Toprağı gözetlediğiniz günlerin sayısına göre, kırk gün, her gün bir yıl olmak üzere, günahlarınızı kırk yıl çekeceksiniz ve gazabımın öfkesini bileceksiniz. Ben Rab konuştum; gerçekten bu kötü cemaate, benim üzerime bir araya gelmiş olana, bu çölde böylece yapacağım: tüketilecekler ve orada ölecekler.

Ve Musa'nın toprağı gözetlemek için gönderdiği insanlar, geldiklerinde toplantıya onun hakkında kötü sözler çıkarmak için söylendiler Ve toprak hakkında kötü şeyler söylemiş olan insanlar Rabbin önünde veba ile öldüler. Ve Nun'un oğlu Yeşu ve Yefunne'nin oğlu Kaleb, o toprakları casusluk etmek için gitmiş olan adamlar arasından hayatta kaldılar. Ve Musa bu sözleri bütün İsrail oğullarına söyledi ve halk çok yas tuttu.

Ve sabah erkenden kalkarak dağın zirvesine çıktılar ve dediler ki: İşte biz Rabbin söylediği yere çıkacağız, çünkü günah işledik. Ve Musa dedi ki, Niçin siz Rab'bin sözünü çıñniyorsunuz? Bu size başarı getirmeyecek. Yukarı çıkmayın, çünkü Rab sizinle değil, ve düşmanlarınızın önünde düşeceksiniz. Çünkü Amalek ve Kenanlı orada sizin önünüzde ve kılıçla düşeceksiniz, zira Rabbe itaatsizlik ederek dönüp gittiğiniz için, ve Rab sizinle olmayacak. Ve zorlayarak dağın zirvesine çıktılar, ama Rabbin antlaşma sandığı ve Musa kampa ayrıldı. Ve Amalek ve o dağda oturan Kena'anlı indi, onları geri çevirdiler ve onları Horma'ya kadar kestiler, ve kampa geri döndüler.

Ve Rab Musa'ya dedi ki: İsrail oğullarına söyle, Ve onlara diyeceksin ki, ben size verdiğim oturmanızın toprağına ne zaman girdiğinizde, Ve Rabbe yakmalık sunular yapacaksınız: bütün yakmalık sunu veya kurban, adağı yerine getirmek için, ya gönüllü olarak, ya da bayramlarınızda Rabbe hoş kokulu bir koku yapmak için, ister sığırlardan ister koyunlardan. Ve sunan kişi, armağanını Rabbe getirecek: efanın onda biri ince undan, hinin dörtte biri yağla karıştırılmış bir kurban. Ve içki sunusu için hin'in dörtte biri kadar şarap sunacaksınız; yakmalık sunu için ya da kurban için, her bir kuzu başına bunu yapacaksınız; bu kadar sunu Rab için hoş kokulu bir sunu olacaktır. Ve koç için, onu yakmalık sunu veya kurban olarak ne zaman hazırlarsanız, üçte bir hin yağ ile karıştırılmış iki ondalık efa ince undan kurban hazırlayacaksınız. Ve şarabı içki sunusu olarak, hinin üçte biri kadar, Rabbe hoş koku olarak sunacaksınız.

Eğer sığırlardan yakmalık sunu veya kurban yaparsanız, bir adağı yerine getirmek için veya Rabbe esenlik sunusu olarak, ve buzağı için ince undan kurban getirecek, yağ ile karıştırılmış üç ondalık, yarım hin Ve şarap, hin'in yarısı kadar içki sunusu olarak, Rabbe hoş kokulu bir sunu olsun.

Böyle yapacaksın bir buzağıya, veya bir koça, veya koyunlardan ya da keçilerden bir kuzuya. Ne kadar yaparsanız, onların sayısına göre her birine böyle yapacaksınız.

Her yerli, Rabbe hoş kokulu bir sunu olarak bu şeyleri böyle sunacaktır. Eğer aranızda bir yabancı toprağınızda bulunursa, ya da nesillerinizde aranızda kim olursa, ve Rabbe hoş kokulu sunu

yaparsa, siz hangi tarzda yaparsanız, cemaat de Rabbe öyle yapacak.

Bir yasa olacak size ve aranızda oturan yabancılara, ebedi bir yasa nesilleriniz boyunca, siz nasılsanız, yabancı da öyle olacak Rabbin önünde. Bir yasa olacak ve bir hüküm olacak sizin için ve aranızda ikamet eden yabancı için.

Ve Rab Musa'ya şöyle konuştu: İsrail oğullarına konuş ve onlara şunu söyle: Sizi oraya götürdüğüm toprağa girdiğinizde, Ve olacak ki, ne zaman siz toprağın ekmeklerinden yiyeceksiniz, Rabbe bir sunu adağı ayıracaksınız: hamurunuzun ilk meyvelerini. Ekmeği sunu olarak ayıracaksınız, harman yerinden alınan sunu gibi, böyle onu ayıracaksınız. Hamurunuzun ilk meyvelerini Rabbe sunu olarak nesilleriniz boyunca vereceksiniz.

Rab'bin Musa'ya konuştuğu bütün bu emirleri yapmazsanız ve aşarsanız, Rab'bin size Musa'nın eli aracılığıyla emrettiği gibi, Rab'bin size emrettiği günden ve ötesinde sizin nesillerinize, Ve eğer cemaatin gözlerinin önünde istemeden bir şey olursa, tüm cemaat Rab'be hoş kokulu bir yakmalık sunu olarak sığırlardan kusursuz bir dana, bunun kurbanını ve dökme sunusunu düzenlemeye göre ve günahlar için keçilerden bir oğlak sunacaktır. Ve kâhin, tüm İsrail oğullarının cemaati hakkında kefarete edecek ve onlara bağışlanacak, çünkü kasıtsızdır ve onlar hediyelerini, günahları hakkında Rabbe sunu olarak Rabbin önünde, kasıtsız günahları hakkında getirdiler. Ve bağışlanacak İsrail oğullarının bütün topluluğuna göre ve aranızda ikamet eden yabancıya, çünkü bütün halk için kasıtsızdır.

Eğer bir ruh kasıtsız olarak günah işlerse, günah hakkında bir yaşında bir keçi getirecek. Ve kâhin, Rabbin önünde kasıtsız

olarak günah işlemiş ve kasıtsız günah işleyen ruh hakkında kefarete edecek, onun hakkında kefarete etmek için. İsrail oğulları arasındaki yerli ile aralarında ikamet eden yabancı için tek bir yasa olacaktır; kim istemeyerek bir şey yaparsa.

Ve yerli halktan ya da yabancılardan olan, kibir eli ile hareket eden ruh, Tanrı'yı kıskırtır; o ruh kendi halkından yok edilecektir. Çünkü Rabbin sözünü hor gördü ve onun emirlerini dağıttı, o ruh tamamen yok edilecek, günahı onun içindedir.

Ve İsrail oğulları çöldeyken, Şabat gününde odun toplayan bir adam buldular. Ve Şabat gününde odun toplarken onu bulanlar, onu Musa'ya ve Harun'a ve bütün İsrail oğulları topluluğuna getirdiler. Ve onu hapse koydular, çünkü ona ne yapmaları gerektiğine karar vermemişlerdi. Ve Rab Musa'ya şöyle konuştu, diyerek: O adam ölümlle öldürülsün, bütün cemaat onu taşlarla taşlasın. Ve bütün topluluk onu kampın dışına çıkardı ve bütün topluluk onu kampın dışında taşlarla taşıdı, Rabbin Musa'ya emrettiği gibi.

Ve Rab Musa'ya dedi ki, İsrail oğullarına konuş ve onlara söyleyeceksin, kendileri için giysilerinin köşeleri üzerine saçaklar yapınlar nesilleri boyunca, ve köşelerin saçakları üzerine mavi iplik koyacaksınız. Ve saçaklarınızda size olacak ve onları göreceksiniz ve Rabbin tüm emirlerini hatırlayacaksınız ve onları yapacaksınız ve düşüncelerinizin ardından saptırılmayacaksınız ve gözlerinizin ardından ki onların peşinden zina ediyorsunuz, böylece hatırlayacaksınız ve benim tüm emirlerimi yapacaksınız. Ve Tanrınıza kutsal olacaksınız. Ben, sizin Tanrınız Rab, sizi Mısır topraklarından çıkararak, sizin Tanrınız olmak için; ben, sizin Tanrınız Rab.

Ve Levi oğlu Kehat oğlu İzhar oğlu Korah konuştu, ve Eliav oğulları Datan ve Aviram, ve Ruben oğlu Pelet oğlu On, Ve Musa'nın önünde ayağa kalktılar, ve İsrail oğullarından iki yüz elli adam, topluluğun önderleri, meclisten çağrılmışlar ve ünlü adamlar. Musa ve Harun'un üzerine toplandılar ve dediler: Size yeter, çünkü tüm cemaat, hepsi kutsaldır ve Rab onların içindedir. Niçin Rabbin cemaatinin üzerine yükseliyorsunuz? Ve Musa duyunca, yüzüstü düştü. Ve Korah'a ve onun tüm topluluğuna konuştu, diyerek: Tanrı kendisine ait olanları ve kutsalları ziyaret etti ve bildi, ve onları kendisine yaklaştırdı, ve kendisi için seçtiklerini kendisine yaklaştırdı. Bunu yapın: kendinize buhurdanlıklar alın, Korah ve onun bütün topluluğu, Ve onların üzerine ateş koyun ve onların üzerine buhur koyun Rab'bin önünde yarın, ve Rab'bin seçtiği adam kutsal olacak; size yeterli olsun, Levi'nin oğulları. Ve Musa, Korah'a dedi: Beni dinleyin, ey Levi'nin oğulları. Bu sizin için küçük bir şey değil mi, çünkü İsrail'in Tanrısı sizi İsrail cemaatinden ayırdı ve Rabbin çadırının hizmetlerini yerine getirmek, çadırın önünde durmak ve onlara hizmet etmek için sizi kendisine yaklaştırdı? Ve seni ve bütün kardeşlerini, Levi oğullarını seninle birlikte yaklaştırdı, ve siz kâhinlik etmeyi de mi arıyorsunuz? Böylece sen ve bütün topluluğun Tanrı'ya karşı toplanmış, peki Harun kim ki ona karşı sızlanıyorsunuz?

Ve Musa, Eliab'ın oğulları Dathan ve Abiram'ı çağırarak için gönderdi, ve onlar dediler ki, yukarı gelmiyoruz. Bu küçük bir şey mi, bizi süt ve bal akan bir toprağa çıkardın, bizi çölde öldürmek için, bir de üzerimize hükmetmen yetmiyormuş gibi? Hükümdar mısın sen? Bizi süt ve bal akan toprağa mı getirdin ve bize tarla ve bağ mirası mı verdin? O adamların gözlerini mi oyardın?

Çıkmıyoruz. Ve Musa son derece üzüldü ve Rabbe şöyle dedi: Onların kurbanına aldırma, onlardan hiçbir şey almadım ve onlardan hiç kimseye kötülük etmedim. Ve Musa, Korah'a şöyle dedi: Cemaatini takdis et ve Rab'bin huzurunda hazır olun, sen, Aharon ve onlar, yarın. Ve her biriniz kendi buhurdanını alın ve onların üzerine tütsü koyun ve her biriniz kendi buhurdanını Rab'bin önüne getirin, elli ve iki yüz buhurdan, ve sen ve Harun her biriniz kendi buhurdanınızı.

Ve her biri buhurdanını aldı ve onların üzerine ateş koydular ve onların üzerine buhur attılar ve Musa ve Harun tanıklık çadırının kapılarının yanında durdular. Ve Korah, tüm topluluğunu tanıklık çadırının kapısı yanında onların üzerine topladı, ve Rabbin şanı tüm topluluğa göründü. Ve Rab, Musa'ya ve Harun'a şöyle dedi: Bu topluluğun ortasından ayrılın ve onları bir anda tüketeceğim. Ve yüzüstü düştüler ve dediler: Tanrı, ruhların ve tüm etin Tanrısı, eğer bir adam günah işlediyse, Rabbin öfkesi tüm topluluk üzerine mi olacak? Ve Rab Musa'ya şöyle konuştu: Cemaate konuş ve de ki: Korah'ın cemaatinin çevresinden çekilin.

Ve Musa kalktı ve Datan'a ve Abiram'a doğru gitti, ve İsrail'in bütün yaşlıları onunla birlikte gittiler. Ve topluluk ile konuştu, diyerek: Bu katı insanların çadırlarından ayrılın ve onlara ait olan her şeyden dokunmayın, onların bütün günahında birlikte yok olmayın. Ve Korah'ın çadırının etrafından ayrıldılar, Dathan ve Abiram çıktılar ve kendi çadırlarının kapılarının yanında durdular, kadınları, çocukları ve eşyalarıyla birlikte.

Ve Musa dedi: Bununla bileceksiniz ki, Rab beni bütün bu işleri yapmak için gönderdi, çünkü kendimden değil. Eğer bunlar tüm insanların ölümüne göre öleceklerse, eğer onların ziyareti de

tüm insanların muayenesine göre olacaksa, Rab beni göndermemiştir. Ama ya Rab bir görünümde gösterecek ve yer ağzını açarak onları yutacak ve onların evlerini ve onların çadırlarını ve onlara ait olan her şeyi ve diri diri ölümler diyarına inecekler ve bileceksiniz ki bu insanlar Rabbi kızdırdılar.

Ama tüm bu sözleri konuşmayı durdurunca, toprak onların altında yırtıldı. Ve toprak açıldı ve onları yuttu ve evlerini ve Korah ile birlikte olan tüm insanları ve hayvanlarını yuttu. Ve onlar ve onlara ait olan her yaşayan şey ölümler diyarına indi, ve toprak onları örttü, ve topluluğun ortasından yok oldular. Ve çevrelerindeki bütün İsrail onların sesinden kaçtılar, çünkü Sakın toprak bizi de yutmasın diyorlardı. Ve ateş Rab'bin yanından çıktı ve buhur sunan iki yüz elli adamı yuttu.

17

Ve Rab Musa'ya dedi, Ve Harun'un oğlu rahip Elazar'a, yanmış olanların ortasından tunç buhurdanları alın ve bu yabancı ateşi oraya saçın, çünkü bu günahkarların buhurdanlarını kendi canları pahasına kutsadılar. Ve onları dövülmüş levhalar yaparak sunağa kaplama yap, çünkü Rab'bin önünde sunuldu ve kutsandılar ve İsrail oğulları için bir işaret oldular. Ve rahip Harun'un oğlu Elazar, yakılmış olanların getirdiği tunç buhurdanlıkları aldı ve onları sunağa kaplama olarak ekledi. İsrail oğullarına bir anıt, öyle ki Harun'un soyundan olmayan hiçbir yabancı, Rab'bin önünde buhur koymak için yaklaşmasın ve Korah ve onun topluluğu gibi olmasın, nasıl ki Rab Musa'nın eliyle ona söyledi.

Ve İsrail oğulları ertesi gün Musa ve Harun'a karşı mırıldandılar, şöyle diyerek: Siz Rab'bin halkımı öldürdünüz. Ve

topluluk Musa ve Aharon'un üzerine toplanırken, tanıklık çadırının üzerine hücum ettiler ve bulutu onu örttü ve Rab'bin şanı görüldü. Ve Musa ve Harun tanıklık çadırının önüne girdiler. Ve Rab Musa'ya ve Harun'a şöyle dedi: Bu topluluğun ortasından ayrılın ve onları bir anda tüketeyeğim, ve yüzleri üzerine düştüler. Ve Musa, Harun'a dedi: Buhurdanı al ve üzerine sunaktan ateş koy, üzerine buhur at ve hızlıca kampa taşı ve onlar için kefarete et, çünkü Rab'bin yüzünden gazap çıktı, halkı yok etmeye başladı. Ve Harun, Musa'nın kendisine söylediği gibi aldı ve topluluğun içine koştu; zaten bela halkın içinde başlamıştı ve buhuru sundu ve halk için kefarete etti. Ve ölümlerle yaşayanlar arasında durdu ve belâ sona erdi. Ve belâda ölenler on dört bin yedi yüz kişi oldu, Korah yüzünden ölenlerin dışında. Ve Harun, tanıklık çadırının kapısında Musa'ya geri döndü ve veba durdu.

Ve Rab Musa'ya şöyle konuştu: İsrail oğullarına konuş ve onlardan birer asa al; atalarının evlerine göre, onların bütün yöneticilerinden, atalarının evlerine göre on iki asa al ve her birinin ismini esasının üzerine yaz. Ve Aaron'un ismini Levi'nin asası üzerine yaz, çünkü atalar evinin kabilesine göre bir asadır, onlar verecekler. Ve onları tanıklık çadırının içine, tanıklığın karşısına koyacaksın; orada, sana kendimi bildireceğim yerde. Ve olacak ki, hangi adamı seçersem, onun değneği filizlenecek ve İsrail oğullarının size karşı sızlandıkları sızlanmayı benden kaldıracam.

Ve Musa İsrail oğullarına konuştu ve onların bütün yöneticileri ona asa verdiler, her bir yöneticiye bir asa, onların atalarının evlerine göre, on iki asa ve Harun'un asası onların asalarının arasında. Ve Musa asaları Rab'bin önünde tanıklık çadırının içine koydu. Ve ertesi gün oldu ki, Musa ve Harun tanıklık çadırına girdiler ve işte, Harun'un asası Levi evi için

filizlenmişti, filiz çıkarmıştı, çiçekler açmıştı ve fındıklar üretmişti. Ve Musa, Rab'bin huzurundan tüm asaları İsrail'in tüm oğullarına doğru çıkardı, ve gördüler, ve her biri kendi esasını aldı.

Rab Musa'ya dedi ki: Harun'un değneğini tanıklıkların önüne koy, korunmak üzere, söz dinlemeyenlerin oğullarına bir işaret olsun ve onların sızlanması benden dursun, böylece ölmesinler. Ve Musa ve Harun, Rab'bin Musa'ya emrettiği gibi yaptılar. Ve İsrail oğulları Musa'ya dediler ki: İşte tüketildik, yok olduk, mahvolduk. Her Rabbin çadırına dokunan ölür; sonuna kadar mı öleceğiz?

18

Ve Rab Harun'a dedi ki: Sen ve oğulların ve babanın evi kutsal şeylerin günahlarını alacaksınız ve sen ve oğulların kâhinliğinizin günahlarını alacaksınız. Ve senin kardeşlerini, Levi kabilesini, babanın halkını kendine yaklaştır ve sana katılsınlar ve sana hizmet etsinler, ve sen ve oğulların seninle birlikte tanıklık çadırının önünde olsunlar. Ve onlar senin nöbetlerini ve çadırın nöbetlerini tutacaklar. Ancak kutsal kaplara ve sunağa yaklaşmayacaklar, böylece ne onlar ne de siz öleceksiniz. Ve sana katılacaklar ve tanıklık çadırının nöbetlerini tutacaklar, çadırın bütün hizmetlerine göre ve yabancı sana yaklaşmayacak. Ve siz kutsal şeylerin bekçilerini ve sunağın bekçilerini koruyacaksınız, ve İsrail oğulları arasında öfke olmayacak. Ve ben kardeşleriniz olan Levilileri İsrail oğullarının ortasından almışım, Rabbe verilmiş bir armağan olarak, tanıklık çadırının hizmetlerini yerine getirmek için. Sen ve seninle birlikte oğulların, sunağın her türlü işine ve perdenin içindeki alana göre kâhinliğinizi koruyacaksınız ve kâhinliğinizin bir armağanı olan hizmetleri yerine getireceksiniz; yaklaşan yabancı ise ölecek.

Ve Rab Harun'a konuştu: İşte ben size, İsrail oğullarından bana kutsal kılınmış olan her şeyden ilk meyvelerin korunmasını verdim; onları sana ve seninle birlikte oğullarına ödül olarak, ebedi bir kanun olarak verdim. Ve bu, size ait olsun: kutsal kılınmış kutsal şeylerden, sunulardan, onların tüm armağanlarından, onların tüm kurbanlarından, onların tüm suçlarından ve onların tüm günahlarından, bana geri verdikleri tüm kutsal şeylerden ne kadar varsa, sana ve senin oğullarına ait olacak. Kutsalların kutsalında onları yiyeceksiniz; her erkek onları yiyecek, sen ve oğulların; onlar sana kutsal olacak.

Ve bu sizin için, İsrail oğullarının tüm sunularından onların armağanlarının ilk meyveleri olacak; onları sana ve seninle birlikte oğullarına ve kızlarına verdim, ebedi bir kural olarak; evindeki her temiz kişi onları yiyecek.

Zeytinyağının tüm ilk ürünlerini, şarabın tüm ilk ürünlerini, tahılların ilk ürünlerini, onların Rab'be verecekleri ne kadarını, sana verdim. Onların topraklarındaki bütün ilk ürünler, Rabbe ne getirirlerse, senin olacak; evindeki her temiz kişi onları yiyecek.

İsrail oğulları arasında adanmış olan her şey senin olacak. Ve her etten, insandan hayvana kadar Rab'be sundukları, rahim açan her şey senin olacak, ama insanların ilk doğanları fidye ile fidye ödenecek ve kirli hayvanların ilk doğanlarını fidye ödeyeceksin. Ve onun kurtuluşu bir aylıktan itibaren, değerlendirme beş şekeldir; kutsal şekele göre yirmi obol vardır. Fakat buzağuların ilk doğanlarını, koyunların ilk doğanlarını ve keçilerin ilk doğanlarını kurtarmayacaksın; onlar kutsaldır. Kanlarını sunağa dökeceksin ve yağlarını Rab'be hoş kokulu bir sunu olarak sunacaksın.

Ve et sana ait olacak, sallama sunusunun göğsü ve sağ kol gibi, sana ait olacak. İsrail oğullarının Rabbe ayırdıkları kutsal şeylerden her adağı sana ve seninle birlikte oğullarına ve kızlarına verdim, ebedi bir kural olarak; bu, Rabbin önünde sana ve senden sonra soyuna ebedi bir tuz antlaşmasıdır.

Ve Rab Harun'a konuştu: Onların topraklarında miras almayacaksın ve onlarda sana pay olmayacak, çünkü ben senin payın ve senin mirasınım İsrail oğullarının ortasında.

Ve Levi'nin oğullarına, işte İsrail'deki her ondalığı miras olarak verdim, onların hizmetlerinin yerine, tanıklık çadırında sundukları hizmetin karşılığında. Ve İsrail oğulları artık tanıklık çadırına yaklaşmayacaklar, ölümcül günah yüklenmesinler diye. Ve Levili kendisi tanıklık çadırının hizmetini yerine getirecek ve onlar kendi günahlarını üstlenecekler, ebedi bir kural olarak nesilleri boyunca, ve İsrail oğullarının ortasında miras almayacaklar. Çünkü İsrail oğullarının Rabbe ayırdıkları ondalıklarını, adak olarak Levililere miras verdim, bu yüzden onlara söyledim, İsrail oğullarının ortasında miras almayacaklar.

Ve Rab Musa'ya şöyle konuştu: Ve Levililer'e konuşacaksın ve onlara diyeceksin ki, eğer İsrail oğullarından miras olarak onlardan size verdiğim ondalığı alırsanız, siz ondan Rabb'e bir sunu ayıracaksınız, ondalıktan ondalık. Ve sizin katkılarınız, harman yerinden tahıl gibi ve şarap sıkma yerinden katkı gibi size sayılacak. Böylece siz de onları, Rabbin tüm sunularından ve İsrail oğullarından aldığınız tüm ondalıklarınızdan ayıracaksınız ve onlardan bir sunu Rab için rahip Harun'a vereceksiniz. Tüm armağanlarınızdan Rabbe bir sunu ayıracaksınız, ya da tüm ilk ürünlerden kutsal kılınmış olanı ondan ayıracaksınız. Ve onlara şöyle söyleyeceksin: Ne zaman ilk meyveleri ondan alıp

götürürseniz, bu Levililere harman ürünü ve şarap sıkma yeri ürünü olarak sayılacaktır. Ve onu her yerde yiyeceksiniz, siz ve aileleriniz, çünkü bu sizin ücretinizdir, Tanıklık Çadırı'ndaki hizmetlerinizin karşılığında. Ve ondan ilk meyveleri ayırdığımız takdirde, bunun üzerinden günah almayacaksınız ve İsrail oğullarının kutsal şeylerini kirletmeyeceksiniz, böylece ölmeyesiniz.

19

Ve Rab Musa'ya ve Harun'a şöyle dedi: Bu, Rabbin emrettiği yasanın ayırımıdır, şöyle diyerek: İsrail oğullarına konuş ve sana kızıl, kusursuz bir düve getirsinler, ki onda hiç kusur olmasın ve üzerine boyunduruk konulmamış olsun. Ve onu rahip Elazar'a vereceksin, ve onu ordugahın dışına temiz bir yere çıkaracaklar, ve onu onun önünde kesecekler. Ve Eleazar onun kanından alacak ve tanıklık çadırının önünde onun kanından yedi kez serpecek. Ve onu onun önünde yakacaklar, ve derisi ve eti ve kanı gübresi ile birlikte yakılacak. Ve rahip sedir ağacı, züfa ve kırmızı alacak ve onları düvenin yakılmasının ortasına atacaklar.

Ve rahip giysilerini yıkayacak ve bedenini suyla yıkanacak, ve bunlardan sonra kampa girecek, ve rahip akşama kadar kirli olacak. Ve onu yakan, giysilerini yıkayacak ve bedenini yıkayacak ve akşama kadar murdar olacak. Ve temiz bir adam düvenin külünü toplayacak ve kampın dışına temiz bir yere koyacak, ve İsrail oğullarının cemaati için saklanacak, serpme suyu arınmadır. Ve düvenin külünü toplayan, giysilerini yıkayacak ve akşama kadar murdar olacak; ve bu, İsrail oğulları ve aralarında yerleşen yabancılar için ebedi bir yasa olacak.

Ölmüş herhangi bir insana dokunan kişi yedi gün kirli olacaktır. Bu kişi üçüncü günde ve yedinci günde arındırılacak ve temiz olacaktır; ama eğer üçüncü günde ve yedinci günde arındırılmazsa, temiz olmayacaktır. Her ölmüş insan ruhuna dokunan, eğer ölürse ve arındırılmazsa, Rab'bin çadırını kirletmiştir, o ruh İsrail'den yok edilecektir, çünkü serpmeye suyu onun üzerine serpilmedi, murdardır, hala onun kirliliği onun içindedir. Ve bu yasadır: Eğer bir adam evde ölürse, eve giren herkes ve evde ne varsa yedi gün murdar olacaktır. Ve üzerine bağ bağlanmamış her açık kap kirlidir. Ve her kim kırdan yaralının veya ölünün veya insan kemiğinin veya mezarın üzerine dokunursa, yedi gün murdar olacaktır.

Ve kirli olan için, yakılmış temizleme küllerinden alacaklar ve onun üzerine bir kaba canlı su dökecekler. Ve temiz bir adam züfa alacak ve suya batırarak ve evin üzerine, kapların üzerine ve orada ne kadar can varsa onların üzerine ve insan kemiğine dokunmuş olanın üzerine veya yaralının veya ölmüş olanın veya mezarın üzerine serpecek. Ve temiz olan, kirli olanın üzerine üçüncü günde ve yedinci günde serpecek, ve yedinci günde arındırılacak, ve giysilerini yıkayacak, ve suyla yıkanacak, ve akşama kadar kirli olacak. Kirlenen ve temizlenmeyen adam, topluluğun ortasından yok edilecektir, çünkü Rabbin kutsal şeylerini kirletti, çünkü temizlenme suyu onun üzerine serpilmemiştir, murdardır. Ve size ebedi bir yasa olacak, ve arınma suyunu serpen kişi giysilerini yıkayacak, ve arınma suyuna dokunan kişi akşama kadar murdar olacak. Ve kirli kişinin dokunduğu her şey kirli olacak, ve dokunan kişi akşama kadar kirli olacak.

Ve İsrail oğulları, bütün topluluk, birinci ayda Sin çölüne geldiler ve halk Kadeş'te kaldı ve Meryem orada öldü ve orada gömüldü. Ve topluluk için su yoktu ve Musa ile Harun'un üzerine toplandılar. Ve halk Musa'ya karşı homurdandı, diyerek: Keşke kardeşlerimizin Rab'bin önünde yıkımında ölmüş olsaydık. Ve neden Rabbin topluluğunu bu çöle getirdiniz, bizi ve hayvanlarımızı öldürmek için? Ve niçin bunu yaptınız? Bizi Mısır'dan çıkarıp bu kötü yere getirdiniz, ekim yapılmayan, incir ağaçlarının olmadığı, asmaların olmadığı, narların olmadığı, içecek suyun olmadığı bir yere.

Ve Musa ve Harun, topluluğun huzurundan Tanıklık Çadırı'nın kapısına geldiler ve yüzüstü düştüler, ve Rab'bin ihtişamı onlara görüldü. Ve Rab Musa'ya şöyle konuştu: Asanı al ve cemaati topla, sen ve kardeşin Harun, ve onların önünde kayaya konuşun, o sularını verecek ve onlara kayadan su çıkaracaksınız, cemaati ve onların hayvanlarını sulayacaksınız. Ve Musa, Rab'bin emrettiği gibi, asayı Rab'bin huzurundan aldı. Ve Musa ve Harun topluluğu kayanın karşısında topladılar ve onlara dedi: Dinleyin beni ey itaatsizler, bu kayadan size su çıkaracak mıyız? Ve Musa elini kaldırarak kayaya değneğiyle iki kez vurdu ve bol su çıktı, cemaat ve onların hayvanları içti. Ve Rab Musa'ya ve Harun'a dedi ki, İsrail oğullarının önünde beni kutsamak için inanmadınız, bu nedenle siz bu topluluğu onlara verdiğim topraklara götürmeyeceksiniz. Bu, Çekişme suyu idi, çünkü İsrail oğulları Rab'bin önünde hakarete uğradılar ve O, onlar arasında kutsandı.

Ve Musa, Kadeş'ten Edom kralına elçiler gönderdi ve dedi: Kardeşin İsrail şunları söyler: Sen, bizi bulan tüm zahmeti bilirsin. Ve babalarımız Mısır'a gittiler, ve Mısır'da uzun günler göçebe yaşadık, ve Mısırlılar bize ve babalarımıza kötü davrandılar. Ve

Rab'be feryat ettik ve Rab sesimizi duydu ve bir melek göndererek bizi Mısır'dan çıkardı ve şimdi Kadeş şehrinde, senin sınırlarının bir parçasındayız. Senin toprağından geçeceğiz, tarlalardan geçmeyeceğiz, ne de bağlardan geçeceğiz, ne de senin kuyundan su içeceğiz, kraliyet yoluyla gideceğiz, sağa dönmeyeceğiz ne de sola, senin sınırlarını geçinceye kadar. Ve Edom ona dedi ki, Benim topraklarımdan geçmeyeceksin, yoksa savaşla karşına çıkacağım. Ve İsrail'in oğulları ona şöyle derler: Dağın yanından geçeceğiz; eğer senin suyundan ben ve hayvanlarım içersek, sana bedelini vereceğim; ama bu önemli bir şey değildir, dağın yanından geçeceğiz. Ama o dedi ki, Benim aracılığımla geçmeyeceksin, ve Edom ağır bir kalabalık içinde ve güçlü bir el ile ona karşılaşmaya çıktı. Ve Edom, İsrail'in kendi sınırlarından geçmesine izin vermek istemedi ve İsrail ondan uzaklaştı. Ve Kadeş'ten ayrıldılar ve İsrail oğullarının tüm topluluğu Hor dağına geldiler.

Ve Rab, Edom topraklarının sınırlarındaki Hor Dağı'nda Musa ve Harun'a dedi ki, Aaron halkına eklensin, çünkü İsrail oğullarına verdiğim toprağa girmeyeceksiniz, çünkü beni hakaret suyunda kızdırdınız. Harun'u ve oğlu Elazar'ı al ve onları bütün cemaatin önünde Hur dağına çıkar. Ve Harun'un küppesini soyundur ve oğlu Elazar'ı giydir, ve Harun eklenmiş olarak orada ölsün. Ve Musa, Rab'bin ona emrettiği gibi yaptı ve onu bütün cemaatin önünde Hor dağına çıkardı. Ve Harun'un giysilerini soydu ve onları oğlu Elazar'a giydirdi, ve Harun dağın zirvesinde öldü, ve Musa ve Elazar dağdan indi. Ve bütün topluluk Harun'un öldüğünü gördü, ve bütün İsrail halkı Harun için otuz gün ağladı.

21

Ve çölde oturan Kenanlı kral Arad, İsrail'in Atarein yolundan geldiğini duydu ve İsrail'e karşı savaştı ve onlardan esirler aldı. Ve

İsrail Rabbe bir adak adayarak dua etti ve dedi: Eğer bu halkı bana teslim edersen, kontrolüm altına verirsen, onu ve onun şehirlerini tamamen yok edeceğim. Ve Rab İsrail'in sesini duydu ve Kenan'lıyı onun kontrolü altına teslim etti ve onu ve onun şehirlerini adadı ve o yerin adını Lanetli çağırdılar.

Ve Hor dağından ayrılarak Kızıldeniz yolu üzerinden Edom topraklarını çevrelediler ve halk yolda cesareti kırıldı. Ve halk Tanrı'ya karşı ve Musa'ya göre konuştu, diyerek: Neden bunu yaptın? Bizi Mısır'dan çıkardın çölde öldürmek için mi? Çünkü ekmek yok, su da yok, ve ruhumuz bu değersiz ekmekten tiksiniş. Ve Rab halka öldürücü yılanlar gönderdi ve halkı ısırıldı ve İsrail oğullarından çok halk öldü. Ve Musa'ya gelen halk, Günah işledik, çünkü Rab'be ve sana karşı konuştuk. Öyleyse Rab'be dua et ve yılanı bizden kaldırsın diyorlardı. Ve Musa, halk için Rab'be dua etti ve Rab, Musa'ya şöyle dedi: Kendin için bir yılan yap ve onu bir direğin üzerine koy; eğer yılan bir adamı ısırırsa, ısırılmış olan herkes onu gördüğünde yaşayacaktır. Ve Musa tunç bir yılan yaptı ve onu bir işaret üzerine dikti, ve ne zaman bir yılan bir adamı ısırır oldu ki, tunç yılanı baktı ve yaşadı.

Ve İsrail oğulları ayrıldılar ve Obot'ta konakladılar. Ve Oboth'tan ayrılarak Achalga'da, öte taraftaki çölde konakladılar; bu çöl Moab'ın önünde, güneşin doğusuna göre idi. Ve oradan ayrıldılar ve Zared vadisine konakladılar. Ve oradan yola çıkarak Arnon'un ötesinde, çölde, Amorlular'ın sınırlarından çıkıntı yapan yerde çadır kurdular; çünkü Arnon, Moab'ın sınırlarıdır, Moab ile Amorlu arasında. Bu yüzden kitapta şöyle denilir: Rab'bin savaşı Zahab'ı ateşe verdi ve Arnon sellerini. Ve selleri Er'i yerleştirmek için atadı ve Moab'ın sınırlarına eklenir.

Ve oradan kuyu geldi, bu kuyu ki Rab Musa'ya şöyle dedi: Halkı topla ve onlara içecek su vereceğim. O zaman İsrail bu şarkıyı kuyu için söyledi: Ona başlayın, ey kuyu, Onu yöneticiler kazdı, onu ulusların kralları kendi krallıklarında, hükümlerinde sırasında yonttu. Ve kuyudan Manthanaein'e, ve Manthanaein'den Naaliel'e, ve Naaliel'den Bamoth'a, ve Bamoth'tan İnanin'e ki, Moab ovasında bulunan, yontulmuş olanın zirvesinden, çölün yüzüne doğru bakan.

Ve Musa, Amoritlerin kralı Sihon'a barışçıl sözlerle yaşlıları gönderdi, söyleyerek, Senin toprağından geçeceğiz, yolda gideceğiz, ne tarlaya ne de bağa sapmayacağız, Senin kuyundan su içmeyeceğiz, kraliyet yolunda gideceğiz, senin sınırlarından geçene kadar. Ve Sihon, İsrail'in sınırlarından geçmesine izin vermedi, ve Sihon bütün halkını topladı, ve İsrail'le savaşmak için çöle çıktı, ve Jahaz'a geldi, ve İsrail'e karşı savaş düzeni kurdu. Ve İsrail onu kılıçla öldürdü ve onun topraklarını Arnon'dan Jabbok'a kadar, Ammon oğullarına kadar ele geçirdiler, çünkü Jazer Ammon oğullarının sınırındır. Ve İsrail bütün bu şehirleri aldı ve İsrail Amoritlerin bütün şehirlerinde, Heşbon'da ve buna sınır olan bütün yerlerde yerleşti. Çünkü Eşbon, Amoritlerin kralı Sihon'un şehridir ve o daha önce Moab kralıyla savaştı ve onun tüm toprağını Aroer'den Arnon'a kadar aldılar. Bu yüzden bilmece çözenler diyecekler ki, Heşbon'a gelin, böylece Sihon'un şehri inşa edilsin ve kurulsun, Çünkü ateş Heşbon'dan çıktı, alev Sihon şehriden çıktı ve Moab'a kadar yuttu ve Arnon'un sütunlarını yuttu. Vay haline Moab! Yok oldun ey Kamoş halkı! Oğulları korunmak için verildi ve kızları Amoritler kralı Sihon'a esir oldu. Ve onların tohumları yok olacak, Heşbon'dan Daibon'a kadar ve kadınlar hâlâ Moab üzerine ateş yaktılar.

İsrail, Amorluların bütün şehirlerinde yerleşti. Ve Musa, Yazer'i gözetlemek için gönderdiler ve onu ele geçirdiler ve onun köylerini ve orada oturan Amorluları kovdular. Ve geri dönerek Başan'a giden yolu çıktılar ve Başan kralı Og bütün halkıyla birlikte onları karşılamaya Edrei'de savaşa çıktı. Ve Rab Musa'ya dedi: Ondan korkma, çünkü onu senin ellerine teslim ettim, ve bütün halkını ve bütün topraklarını. Ona da Heşbon'da oturan Amorlular'ın kralı Sihon'a yaptığın gibi yapacaksın. Ve onu ve oğullarını ve bütün halkını vurdu, onun hiç sağ kalanını bırakmayıncaya kadar, ve onun topraklarını miras aldılar.

22

Ve yola çıkan İsrail oğulları, Moab'ın batısında, Ürdün'ün yanında, Eriha karşısında konakladılar. Ve Seppor'un oğlu Balak, İsrail'in Amorlu'ya yaptığı her şeyi gördü. Moab halktan çok korktu çünkü onlar çoktu, ve Moab İsrail oğullarının yüzünden tiksime duydu. Ve Moab, Midyan'ın ihtiyarlar meclisine dedi: Şimdi bu topluluk, buzağının ovadan yeşil şeyleri yaladığı gibi, etrafımızdaki her şeyi yalayıp alacak. Ve Balak, Sippor'un oğlu, o zaman Moab'ın kralıydı. Ve Beor oğlu Balaam'a, halkının oğullarının toprağının nehri üzerinde olan Pethor'a elçiler gönderdi, onu çağırarak için, şöyle diyerek: İşte Mısır'dan bir halk çıkmış ve işte yeryüzünün görünüşünü örtmüş ve bu benim yanımda oturuyor. Ve şimdi buraya gel, bana bu halkı lanet et, çünkü bu güçlü ya da biz, eğer onları vurmaya başarabilirsek, ve onları topraktan kovacağım, çünkü biliyorum ki sen kimi kutlarsan kutlanmışlardır ve sen kimi lanetlersen lanetlenmişlerdir. Ve Moab'ın ihtiyarlar meclisi ve Midyan'ın ihtiyarlar meclisi gitti, ellerinde kehânet araçları vardı ve Balaam'a geldiler ve ona Balak'ın sözlerini söylediler. Ve onlara dedi: Burada geceyi geçirin ve size cevap vereceğim, Rab'bin bana

söyleyeceği şeyleri bildireceğim. Ve Moab önderleri Balaam'ın yanında kaldılar.

Ve Tanrı Balaam'a geldi ve ona dedi: Yanındaki bu adamlar ne arıyor? Ve Balaam Tanrı'ya dedi: Sippor'un oğlu, Moab kralı Balak onları bana göndererek şöyle dedi, İşte Mısır'dan bir halk çıkmış ve yeryüzünün görünüşünü kaplamış, ve bu benim yanımda oturuyor, ve şimdi buraya gel benim için onu lanetlemek, eğer öyleyse onu vurabileceğim ve onu yeryüzünden atacağım. Ve Tanrı Balaam'a dedi: Onlarla gitmeyeceksin, ne de o halkı lanetlemeyeceksin, çünkü o mübarek kılınmıştır. Ve Balam sabahleyin ayağa kalkarak Balak'ın hükümdarlarına dedi ki, efendinize geri gidin, Tanrı beni sizinle gitmeme izin vermiyor. Ve Moab'ın yöneticileri ayağa kalkarak Balak'a geldiler ve dediler ki, Balaam bizimle gitmek istemiyor.

Ve Balak bunlardan daha çok ve daha onurlu yöneticiler göndermeye devam etti. Ve Balaam'a geldiler ve ona dediler ki: Sippor oğlu Balak şöyle diyor: Bana gelmekte tereddüt etmemeni rica ediyorum. Çünkü seni onurlu bir şekilde onurlandıracağım ve ne söylersen sana yapacağım, buraya gel ve benim için bu halkı lanetlemek için. Ve Balaam cevap verdi ve Balak'ın hükümdarlarına dedi: Eğer Balak bana evini gümüş ve altınla dolu verse bile, Rab Tanrı'nın sözünü çiğneyip aklımda küçük veya büyük bir şey yapamam. Ve şimdi siz de bu gece burada bekleyin ve Rab'bin bana konuşmak için ne ekleyeceğini bileceğim. Ve Tanrı gece Balaam'a geldi ve ona dedi: Eğer bu adamlar seni çağırarak için geldilerse, kalk ve onları takip et, ama sana söyleyeceğim sözü, bunu yapacaksın.

Ve Balaam sabahleyin ayağa kalkarak eşeğini eyerledi ve Moab hükümdarlarıyla birlikte gitti. Ve Tanrı öfkeyle kızdı, çünkü

o gitmişti, ve Tanrı'nın meleği ona karşı çıkmak için kalktı, ve o eşeğine binmişti, ve onun iki hizmetkârı onunla birlikteydi. Ve eşek, Tanrı'nın meleğinin yolda karşı durduğunu ve elinde çekilmiş kılıç olduğunu görünce, eşek yoldan döndü ve ovaya gitti, ve onu yolda düzeltmek için değneğiyle eşeği vurdu.

Ve Tanrı'nın meleği bağların olukları içinde durdu, bir yanda çit ve diğer yanda çit, Ve eşek Tanrı'nın meleğini görünce kendisini duvara bastırdı ve Balaam'ın ayağını duvara ezdi, o da hâlâ onu vurmaya devam etti.

Ve Tanrı'nın meleği ilerledi ve dar bir yerde durdu, sağa veya sola dönmenin mümkün olmadığı bir yerde. Ve eşek Tanrı'nın meleğini gördü, Balaam'ın altında oturdu, ve Balaam öfkeleni, ve eşeği değnekle vurdu. Ve Tanrı eşeğin ağzını açtı ve Balaam'a söylüyor: Sana ne yaptım ki beni bu üçüncü kez vurdun? Balaam eşeğe dedi ki, benimle alay ettin ve eğer elimde kılıç olsaydı seni çoktan delmiştim. Ve eşek Balaam'a der ki: Ben senin gençliğinden bugüne kadar bindiğin eşeğin değil miyim? Hiç sana böyle küçümseyerek davrandım mı? O ise dedi: Hayır. Tanrı, Balam'ın gözlerini açığa çıkardı ve Balam, Rabbin meleğinin yolda karşı durmuş ve elinde kılıcı çekilmiş olduğunu görür ve eğilerek onun yüzüne secde etti. Ve Tanrı'nın meleği ona dedi: Neden eşeğini bu üçüncü kez vurdun? İşte ben sana karşı çıkmak için geldim, çünkü senin yolun benim önümde doğru değil ve eşek beni görerek benden bu üçüncü kez saptı. Eğer dönmeseydi, şimdi seni öldürmüş, onu ise kurtarmış olurum. Ve Balaam Rabbin meleğine dedi ki, günah işledim, çünkü senin yolda bana karşı çıktığını bilmiyordum, ve şimdi eğer sana uygun değilse, geri döneceğim. Ve Tanrı'nın meleği Balam'a dedi ki: İnsanlarla birlikte git, ancak sana söyleyeceğim sözü konuşmak için sakla. Ve Balam, Balak'ın hükümdarlarıyla birlikte gitti.

Ve Balak, Balam'ın geldiğini duyunca, onu karşılamak için Moab şehrine çıktı; bu şehir Arnon sınırları üzerinde, sınırların bir kısmından olan yerdeydi. Ve Balak Balaam'a dedi: Seni çağırarak için sana göndermedim mi? Neden bana gelmedin? Gerçekten seni onurlandıramayacak mıyım? Ve Balaam Balak'a dedi: İşte şimdi sana geldim. Bir şey konuşabilecek miyim? Tanrı'nın ağızıma koyduğu sözü konuşacağım. Ve Balaam, Balak ile gitti ve çiftliklerin şehirlerine geldiler. Ve Balak koyunlar ve danalar kurban etti ve Balaam'a ile onunla birlikte olan hükümdarlara gönderdi. Ve sabah oldu, ve Balak Balaam'ı alarak onu Baal'ın sütununa çıkardı ve ona oradan halkın bir kısmını gösterdi.

23

Ve Balaam Balak'a dedi: Bana burada yedi sunak inşa et ve bana burada yedi dana ve yedi koç hazırla. Ve Balak, Balaam'ın ona dediği şekilde yaptı ve sunağın üzerine bir buzağı ve bir koç sundu. Ve Balaam Balak'a dedi: Kurbanlarının üzerinde dur ve gideceğim; eğer Tanrı bana karşılaşmada görünürse ve bana göstereceği sözü sana bildireceğim. Ve Balak kurbanlarının üzerinde durdu. Ve Balaam Tanrı'ya sormak için gitti ve doğru gitti, ve Tanrı Balaam'a göründü ve ona dedi: Balaam, yedi sunağı hazırladım ve sunak üzerine bir buzağı ve bir koç sundum. Ve Tanrı, Balam'ın ağızına bir söz attı ve dönerek Balak'a şöyle dedi: Böyle konuşacaksın. Ve ona doğru döndü, o ise yakmalık sunularının üzerinde duruyordu ve Moab'ın bütün hükümdarları onunla birlikteydi, ve Tanrı'nın ruhu onun üzerine indi. Ve meselini alarak dedi: Mezopotamya'dan beni çağırttı Moab kralı Balak, doğunun dağlarından, şöyle diyerek: Gel, benim için Yakup'u lanetle ve gel, benim için İsrail'i lanetle. Rab'bin kutsamadığı kişiyi ben nasıl kutsayayım; ya da Tanrı'nın lanetlemediği kişiyi ben nasıl lanetleyeyim? Çünkü onu dağların

zirvesinden göreceğim ve tepelerden gözlemleyeceğim; işte bu halk yalnız yaşayacak ve uluslar arasında sayılmayacak. Kim Yakup'un tohumunu mükemmelleştirdi ve kim İsrail'in kabilelerini sayacak? Ruhum adil olanların ruhları içinde ölsün ve tohumum bunların tohumu gibi olsun.

Ve Balak Balaam'a dedi: Bana ne yaptın? Düşmanlarımı lanetlemen için seni çağırdım, ama işte sen bereket ile kutsadın. Ve Balaam, Balak'a dedi: Tanrı'nın ağızıma koyduğu her şeyi söylemeyecek miyim? Ve Balak ona dedi ki: Gel, benimle birlikte başka bir yere, oradan onu görmeyeceğin bir yerden, ama onun sadece bir kısmını göreceksin, hepsini ise görmeyeceksin, ve onu benim için oradan lanetleyeceksin.

Ve onu yontulmuş zirvesinin üzerindeki tarla gözetleme kulesine aldı ve orada yedi sunak inşa etti ve sunağın üzerine bir tosun ve bir koç sundu. Ve Balaam, Balak'a şöyle dedi: Sen kurbanlarının yanında dur, ben ise gidip Tanrı'ya soracağım. Ve Tanrı, Balaam ile karşılaştı ve onun ağızına söz koydu ve dedi: Balak'a dön ve bunları söyleyeceksin. Ve ona doğru döndü, o ise yakmalık sunusunun başında duruyordu ve Moab'ın bütün hükümdarları onunla birlikteydi, ve Balak ona dedi, Rab ne konuştu? Ve meseline başlayarak dedi: Kalk Balak ve dinle, kulak ver ey Sippor oğlu tanık. Tanrı, yalan söylemek için insan gibi değildir, ne de tehdit edilmek için insanoğlu gibi; O söyledi, yapmayacak mı? Konuştu ve yerine getirmeyecek mi? İşte kutsamayı üstlendim, kutsayacağım ve geri çevirmeyeceğim. Yakup'ta zahmet olmayacak, İsrail'de sıkıntı görülmeyecek, Rab onun Tanrısı onunla, hükümdarların şanlı şeyleri ondadır. Tanrı onu Mısır'dan çıkarmıştır; ona tek boynuzlunun görkemi gibidir. Çünkü Yakup'ta kehanet yoktur, ne de İsrail'de fal vardır; zamanına göre Yakup'a ve İsrail'e söylenecektir: Tanrı ne

yapacak? İşte halk yavru gibi kalkacak ve aslan gibi övünecek, avını yiyene ve yaralıların kanını içene kadar uyumayacak.

Ve Balak Balaam'a dedi: Bana onu ne lanetlerle lanetleyeceksin ne de kutsayarak onu kutsayacaksın. Ve Balaam cevap vererek Balak'a dedi: Tanrı'nın konuşacağı sözü yapacağım diye sana söylemedim mi? Ve Balak, Balaam'a şöyle dedi: Buraya gel, seni başka bir yere götüreyim; eğer Tanrı hoşnut olursa, oradan onu benim için lanetlersin. Ve Balak, Balaam'ı çöle uzanan Phogor'un zirvesine götürdü. Ve Balaam, Balak'a dedi: Bana burada yedi sunak inşa et ve bana burada yedi dana ve yedi koç hazırla. Ve Balak, Balaam'ın ona dediği gibi yaptı ve sunağın üzerine bir buzağı ve bir koç sundu.

24

Ve Balaam, İsrail'i kutsamanın Rabbin önünde iyi olduğunu görmüş olarak, ona alışılmış olduğu şekilde kehanetlerle karşılaşmaya gitmedi ve yüzünü çöle çevirdi. Ve Balaam gözlerini kaldırarak İsrail'i kabilelere göre kamp kurmuş olarak gördü, ve Tanrı'nın ruhu onun üzerine indi. Ve meseline başlayarak dedi: Beor'un oğlu Balaam der, gerçekten gören adam der: Güçlünün sözlerini işiterek diyor, Tanrı'nın görüşünü uykuda gören, gözleri açılmış olan. Ne güzel evlerin Yakup, çadırların İsrail, Sanki gölge veren vadiler ve nehir kıyısındaki bahçeler gibi, Rabbin diktiği çadırlar gibi ve suların yanındaki sedir ağaçları gibi. Onun tohumundan bir adam çıkacak ve birçok ulusa hükmedecek, Gog krallığı yüceltilecek ve onun krallığı artacak. Tanrı onu Mısır'dan dışarı yönlendirdi, tek boynuzlunun ihtişamı gibi ona, düşman milletleri yiyecek ve onların yağlı parçalarının iligini çekecek ve oklarıyla düşmanı vuracak. Aslan gibi yatıp dinlendi ve yavru gibi,

kim onu kaldıracak? Seni kutsayanlar kutlanmışlardır ve seni lanetleyenler lanetlenmişlerdir.

Ve Balak, Balaam'a öfkeleni ve ellerini çırpı, ve Balak, Balaam'a dedi: Düşmanımı lanetlemen için seni çağırđım, ama işte sen üçüncü kez kutsadın. Şimdi öyleyse yerine kaç, dedim ki seni onurlandıracam, ama şimdi Rab seni şereften mahrum etti. Ve Balaam, Balak'a şöyle dedi: Bana gönderdiğin elçilerine de söylemedim mi, şöyle diyerek: Eğer Balak bana evini gümüş ve altınla dolu verse, Rabbin sözünü aşarak kendimden iyi ya da kötü bir şey yapamayacağım, Tanrı ne söyleirse, bunları söyleyeceğim. Ve şimdi işte ben yerime gidiyorum, gel, sana öğüt vereyim, bu halk senin halkına günlerin sonunda ne yapacak.

Ve meseli alarak dedi,

Balaam, Beor'un oğlu söyler; gerçekten gören adam söyler, Tanrı'nın sözlerini işiten, en yüceden bilgi bilen ve Tanrı'nın görümünü uykuda görmüş, gözleri açılmış olan. Ona göstereceğim, ama şimdi değil, kutlayacağım, ama yaklaşıyor, Yakup'tan bir yıldız doğacak, İsrail'den bir adam kalkacak, ve Moab'ın liderlerini parçalayacak, ve Set'in tüm oğullarını yağmalayacak. Ve Edom miras olacak ve Esav'ın düşmanı miras olacak ve İsrail güçle hareket etti. Ve Yakup'tan biri uyanacak ve şehirden kurtulanı yok edecek. Ve Amalek'i gördükten ve meseli alıp söz aldıktan sonra dedi: Ulusların başlangıcı Amalek'tir ve onların soyu yok olacaktır. Ve Kenliyi gördüğünde ve benzetmesini alarak dedi: Güçlüdür yerleşimin ve eğer kayada koyarsan yuvanı, Ve eğer Beor'a kurnazlığın yuvası olursa, Asurlular seni esir alacaklar. Ve Og'u görüp onun benzetmesini aldığında dedi: Eyvah, eyvah! Tanrı bunları koyduğunda kim yaşayacak? Ve Kittim'in elinden çıkacak, ve Asur'a eziyet

edecekler, ve İbranilere eziyet edecekler, ve onlar hep birlikte yok olacaklar. Ve Balaam ayağa kalkıp kendi yerine geri dönerek gitti, ve Balak da kendi yerine gitti.

25

Ve İsrail Şittim'de konaklandı ve halk Moav'ın kızlarıyla zina ederek kirletildi. Ve onları putlarının kurbanlarına çağırdılar, ve halk onların kurbanlarından yedi, ve onların putlarına secde ettiler. Ve İsrail Baal Peor'a adandı ve Rab İsrail'e öfkeyle kızdı. Ve Rab Musa'ya dedi ki: Halkın bütün liderlerini al ve onları güneşin karşısında Rab için idam et, böylece Rab'bin gazap öfkesi İsrail'den dönecektir. Ve Musa İsrail kabilelerine dedi ki, her biriniz Baal Peor'a adanmış olan yakınınızı öldürün. Ve işte İsrail oğullarından bir adam gelip kardeşini Midyanlı kadına getirdi, Musa'nın önünde ve bütün İsrail oğulları topluluğunun önünde, onlar ise tanıklık çadırının kapısının yanında ağılıyorlardı. Ve kâhin Aaron'un oğlu Eleazar'ın oğlu Phinehas bunu gördüğünde, cemaatin ortasından ayağa kalktı ve eline bir zincir kırbaç aldı, İsraili adamın ardından çadıra girdi ve her ikisini de, hem İsraili adamı hem de kadını rahmi vasıtasıyla deldi ve İsrail oğullarından veba durdu. Ve belâda ölenler yirmi dört bin oldu.

Ve Rab Musa'ya şöyle konuştu: Kâhin Aaron'un oğlu Eleazar'ın oğlu Phinehas, İsrail oğullarından benim öfkemi durdurdu, onlar arasında benim gayretimi göstererek, ve ben İsrail oğullarını benim gayretimle yok etmedim. Böylece dedim, işte ben ona barış antlaşması veriyorum. Ve ona ve ondan sonra onun soyuna ebedi rahiplik antlaşması olacak, çünkü o Tanrısı için gayret gösterdi ve İsrail oğulları için kefarettir. Vurulmuş olan İsraili adamın ismi, Midyanlı kadınla birlikte vurulan, Zambri idi, Salmon'un oğlu, Şimon ailesi evinin yöneticisi. Ve

vurulan Midyanlı kadının ismi Chasbi'dir, Ommoth ulusunun hükümdarı Zur'un kızı, Midyan ailelerinin evinden.

Ve Rab Musa'ya konuştu, diyerek: İsrail oğullarına konuş, diyerek, Midyanlılara düşman olun ve onları vurun. Çünkü onlar size hile ile düşmanlık besliyorlar, sizi Fogor vasıtasıyla aldattıkları kadar ve Midyan hükümdarının kızı Hasbi vasıtasıyla, onların kız kardeşi, Fogor yüzünden darbe gününde vurulmuş olan.

26

Ve darbeden sonra oldu ki, Rab Musa'ya ve rahip Eleazar'a şöyle konuştu İsrail oğullarının tüm topluluğunun sayımını al, yirmi yaşında ve yukarı, atalarının evlerine göre; İsrail'de savaşa çıkan her kişi.

Ve Musa ve kâhin Elazar, Moav'ın Aravot'unda, Eriha karşısındaki Ürdün üzerinde konuştu, diyerek Yirmi yaşında ve yukarı, Rabbin Musa'ya emrettiği şekilde, ve Mısır'dan çıkmış olan İsrail oğulları. Reuben, Israel'in ilk doğanıdır; Reuben'in oğulları ise Enoch ve Enoch halkı, Pallu ve Pallu halkı. Asron'a Asronei halkı, Charmi'ye Charmi halkı. Bunlar Reuben'in halkları ve onların sayımı kırk üç bin yedi yüz otuz oldu.

Ve Pallu'nun oğulları Eliab'dı. Ve Eliab'ın oğulları Nemuel, Dathan ve Abiram'dır; bunlar cemaatin çağrılmışlarıdır, bunlar Korah'ın cemaatinde Musa ve Aaron'a karşı ayaklanan, Rab'be karşı ayaklanmada bulunan kimselerdir. Ve toprak ağzını açarak onları ve Korah'ı yuttu, cemaatinin ölümü sırasında, ateş elli ve iki yüz kişiyi yediğinde, ve onlar bir işaret oldular. Korah'ın oğulları ölmedi.

Ve Şimon'un oğulları, Şimon oğullarının halkı: Namuel'e göre Namuelîler halkı, Yamin'e göre Yaminîler halkı, Yahin'e göre Yahinîler halkı, Zerah'ın halkı Zerahlılar, Saul'un halkı Saullular. Bunlar Simeon'un halkları, onların sayımından: yirmi iki bin iki yüz.

Yahuda'nın oğulları Er ve Onan'dı ve Er ile Onan Kenan topraklarında öldüler. Ve Yahuda'nın oğulları boylarına göre oldular: Şilom'a Şilomlu boyu, Peres'e Peresli boyu, Zerah'a Zerahlı boyu. Ve Phares'in oğulları şunlar oldular: Asron'dan Asronlu halkı, Iamun'dan Iamunlu halkı. Bunlar Yahuda'nın halkları, onların sayımına göre, yetmiş altı bin beş yüz.

Ve Issachar'ın oğulları klanlarına göre: Tola'dan Tolaite halkı, Phua'dan Punite halkı, Iasoub'a Iasoubi halkı, Samram'a Samrami halkı. Bunlar İssakar'ın halkları, onların sayımından: altmış dört bin dört yüz.

Zebulun'un oğulları, kabilelerine göre: Sered'e, Seredliler kabilesi, Allon'a, Allonlular kabilesi, Allel'e, Allelliler kabilesi. Bunlar Zebulun halklarının sayımından altmış bin beş yüz kişi.

Gad'ın oğulları, onların kabilelerine göre: Safon'a, Safonlular halkı; Aggi'ye, Aggililer halkı; Suni'ye, Sunililer halkı, Azene'ye, Azene halkı, Addi'ye, Addi halkı, Arod'a Aroadı halkı, Ariel'e Arieli halkı. Bunlar Gad oğullarının boylarıdır, sayımlarına göre kırk dört bin beş yüz.

Aşer'in oğulları boylarına göre: Yamin'e Yaminli boyu, Yesu'ya Yesuli boyu, Baria'ya Bariali boyu. Kober'e Koberi halkı, Melchiel'e Melchieli halkı. Ve Aşer'in kızının adı Sara'dır. Bunlar Aşer'in halklarıdır, sayımlarına göre kırk üç bin dört yüz.

Yusuf'un oğulları, boylarına göre: Manaşşe ve Efrayim.

Manaşşe'nin oğulları. Makir'e Makirli halkı, ve Makir Gilat'ı doğurdu, Gilat'a Gilatlı halkı. Ve bunlar Gilead'ın oğullarıdır: Ahiezer, Ahiezerli halkı; Cheleg, Chelegli halkı. Esriel'e halk Esrieli, Şekem'e halk Şekemi, Symaer'e Symaeri halkı ve Opher'e Opherli halkı. Ve Opher'in oğlu Salpaad'ın oğulları olmadı, ancak kızları oldu ve bunlar Salpaad'ın kızlarının isimleridir: Mala, Noua, Egla, Melcha ve Thersa. Bunlar Manasseh'nin halkları, onların sayımından: elli iki bin yedi yüz.

Ve bunlar Efrayim'in oğullarıdır: Suthala'ya Suthalanlı halkı, Taanach'a Tahanlı halkı. Bunlar Suthala'nın oğullarıdır: Eden, Eden halkı. Bunlar Efrayim'in halkları, onların sayımından otuz iki bin beş yüz; bunlar Yusuf'un oğullarının halkları, onların halklarına göre.

Benyamin'in oğulları kabilelerine göre: Bale'ye Bali kabilesi, Aşuber'e Aşuberi kabilesi, Yahiran'a Yahirani kabilesi.

Sophan'a, Sophanes'in halkı. Ve Bale'nin oğulları Adar ve Noeman oldular; Adar'a Adari halkı, Noeman'a Noemani halkı. Bunlar Benyamin oğulları, boylarına göre sayımlarından: otuz beş bin beş yüz.

Ve Dan'ın oğulları, onların boylarına göre: Şuham'a, Şuhamlılar boyu; bunlar Dan'ın boyları, onların boylarına göre. Samei'nin tüm halkları, onların sayımına göre, altmış dört bin dört yüz.

Naftali'nin oğulları, boylarına göre: Asiel'e ait Asieli boyu, Gauni'ye ait Gauni boyu. Jeser'e Jeseri halkı, Sellem'e Sellemi

halkı. Bunlar Naftali'nin halklarıdır, sayımlarına göre kırk bin üç yüz.

Bu, İsrail oğullarının sayımıdır: altı yüz bin bin yedi yüz otuz.

Ve Rab Musa'ya şöyle konuştu: Toprak, isimlerin sayısına göre bunlara miras olarak bölünecek. Çok olanlara mirası artıracaksın ve az olanlara onların mirasını azaltacaksın, her birine sayıldıkları gibi onların mirası verilecek. Toprak kura yoluyla isimlere göre bölünecek; atalarının kabilelerine göre miras alacaklar. Kura ile onların mirasını çoklar ve azlar arasında böleceksin.

Ve Levi'nin oğulları klanlarına göre: Gedson'a Gedsonlular klanı, Kaat'a Kaathılar klanı, Merari'ye Merarililer klanı. Bunlar Levi oğullarının halkları: Lobeni halkı, Hebroni halkı, Kore halkı ve Musi halkı, ve Kaat Amram'ı doğurdu. Onun karısının adı Yokhebed'di, Levi'nin kızı; o, bunları Levi'ye Mısır'da doğurdu ve Amram'a Harun'u, Musa'yı ve onların kız kardeşi Miryam'ı doğurdu. Ve Harun'a Nadab, Abiud, Eleazar ve Ithamar doğdular. Ve Nadab ve Abiud, Sina çölünde Rabbin önünde yabancı ateş sunduklarında öldüler. Ve onların sayımından yirmi üç bin oldular, bir aylık ve yukarı her erkek, çünkü İsrail oğullarının ortasında birlikte sayılmadılar, çünkü onlara İsrail oğullarının ortasında miras verilmez.

Ve bu, Musa'nın ve rahip Elazar'ın sayımıdır; onlar İsrail oğullarını Moab'ın Araboth'unda, Eriha karşısında Ürdün üzerinde saydılar. Ve bunlar arasında, Musa ve Harun tarafından ziyaret edilenlerden hiçbir adam yoktu; onlar İsrail oğullarını Sina çölünde ziyaret etmişlerdi. Çünkü Rab onlara Çölde ölümle

ölecekler dedi, ve onlardan bir kişi bile bırakılmadı, Yefunne oğlu Kaleb ve Nun oğlu Yeşu hariç.

27

Ve Yusuf'un oğullarından Manasse halkından Makir oğlu Galaad oğlu Ofer oğlu Salpaad'ın kızları yaklaştılar ve bunlar onların isimleridir: Maala, Noua, Egla, Melka ve Thersa, Ve Musa'nın önünde, rahip Eleazar'ın önünde, yöneticilerin önünde ve tüm topluluğun önünde, tanıklık çadırının kapısında durup diyorlar ki, Babamız çölde öldü ve kendisi Rab'bin önünde toplanan topluluğun, Korah'ın topluluğunun ortasında değildi, çünkü kendi günahı yüzünden öldü ve onun oğulları olmadı, babamızın ismi halkının ortasından silinmesin, çünkü onun oğlu yoktur, bize babamızın kardeşlerinin ortasında mülk verin. Ve Musa onların yargısını Rab'bin önüne getirdi.

Ve Rab Musa'ya konuştu, Doğru söylüyorsun, Salpaad'ın kızları haklı konuşmuşlardır, onlara babalarının kardeşlerinin ortasında miras mülkiyeti armağanı vereceksin ve babalarının mirasını onlara devredeceksin. Ve İsrail oğullarına konuşacaksın Şöyle diyerek: Eğer bir adam ölür ve onun oğlu yoksa, mirasını onun kızına vereceksiniz. Eğer ona kızı yoksa, mirasını onun kardeşine vereceksiniz. Eğer ona kardeşleri yoksa, mirası onun babasının kardeşine vereceksiniz. Eğer babasının kardeşleri yoksa, mirası onun kabilesinden en yakın akrabasına vereceksiniz ki onun mallarını miras alsın, ve bu İsrail oğulları için bir yargı hükmü olacak, Rabbin Musa'ya emrettiği gibi.

Ve Rab Musa'ya dedi: Ürdün'ün ötesindeki dağa, Nebo Dağı'na çık ve İsrail oğullarına mülk olarak verdiğim Kenan topraklarını gör. Ve onu göreceksin ve sen de halkına katılacaksın,

tıpkı kardeşin Aaron'un Hor Dağı'nda katıldığı gibi. Çünkü siz Sin çölünde benim sözümden döndünüz, topluluk karşı çıkarken beni kutsamanız gerekirken, siz beni onların önünde suda kutsamadınız; bu, Sin çölünde Kadeş'teki çekişme suyudur. Ve Musa, Rab'be söyledi Rab, ruhların ve tüm etin Tanrısı, bu cemaatin üzerine bir adam atasın. Kim onların önünde dışarı çıkacak ve kim onların önünde içeri girecek ve kim onları dışarı çıkaracak ve kim onları içeri getirecek, ve Rabbin cemaati çobanı olmayan koyunlar gibi olmayacak. Ve Rab Musa'ya konuştu, diyerek: Kendine al Yeşu'yu, Nun'un oğlunu, içinde ruhu olan bir adamı ve ellerini onun üzerine koyacaksın. Ve sen onu Eleazar rahibin önünde kuracaksın ve ona tüm topluluğun önünde emredeceksin ve onun hakkında onların önünde emredeceksin. Ve şanımlı onun üzerine vereceksin, böylece İsrail oğulları ona itaat edecekler. Ve Kahin Eleazar'ın önünde duracak ve ona Rab'bin önünde gösterenlerin hükmünü soracaklar; onun sözü üzerine çıkacaklar ve onun sözü üzerine girecekler, kendisi ve İsrail oğulları bir gönülle ve bütün topluluk.

Ve Musa, Rab'bin ona emrettiği gibi yaptı ve Yeşu'yu alarak onu Eleazar rahibin önünde ve tüm cemaatin önünde kurdu, Ve ellerini onun üzerine koydu ve onu atadı, tıpkı Rab'bin Musa'ya emrettiği gibi.

28

Ve Rab Musa'ya şöyle konuştu: İsrail oğullarına emret ve onlara şöyle söyle: Armağanlarımı, başışlarımı, hoş koku sunularımı bayramlarımda bana sunmayı dikkatle yerine getireceksiniz. Ve onlara şunu söyleyeceksin: Rabbe sunacağınız adaklar şunlardır: günde iki adet bir yaşında kusursuz kuzu,

sürekli yakmalık sunu olarak. Bir kuzuyu sabahleyin yapacaksınız ve ikinci kuzuyu akşama doğru yapacaksınız.

Ve ephah'ın onda birini ince unu, hin'in dörtte biri yağ ile karıştırılmış kurban olarak yapacaksınız. Sina Dağı'nda yapılan sürekli yakmalık sunu, Rab için hoş kokulu bir koku olarak. Ve onun içki sunusu, bir kuzu için dörtte bir hin olacak; kutsal yerde Rabbe güçlü içkiden içki sunusu dökeceksin. Ve ikinci kuzuyu akşama doğru sunacaksınız, onun tahıl sunusuna ve onun içki sunusuna göre yapacaksınız, Rab için hoş kokulu bir sunu olarak. Ve Şabat gününde kusursuz, bir yaşında iki kuzu ve yağla karıştırılmış ince unun onda ikisini kurban ve içki sunusu olarak getirmelisiniz, Şabatların yakmalık sunusu, şabatlarda sürekli olan yakmalık sununun üzerine ve onun içki sunusu.

Ve yeni aylarda Rab'be yakmalık sunu getireceksiniz: sığırlardan iki dana ve bir koç, bir yaşında yedi kusursuz kuzu, Bir buzağı için yağla karıştırılmış ince undan üç ondalık, ve bir koç için yağla karıştırılmış ince undan iki ondalık Ondalık ondalık ince un, yağ içinde karıştırılmış, bir kuzuya; kurban, güzel kokulu sunu Rab'be. Onların içki sunusu bir buzağı için yarım hin olacak ve bir koç için üçte bir hin olacak. Ve bir kuzu için dörtte bir hin şarap olacak; bu, yılın ayları boyunca her ay sunulacak yakmalık sunudur.

Ve keçilerden bir teke günah sunusu için Rabbe, sürekli yakmalık sunu ile birlikte yapılacaktır ve onun içki sunusu da.

Ve birinci ayın on dördüncü günü Rab'be paskalyaydı. Ve bu ayın onbeşinci gününde bayram olacak, yedi gün mayasız ekmek yiyeceksiniz. Ve ilk gün sizin için kutsal çağrılmış olacak, hiçbir kölelik işi yapmayacaksınız. Ve Rabbe yakmalık sunular, sunu

getireceksiniz: sığırlardan iki dana, bir koç, bir yaşında yedi kuzu; bunlar sizin için kusursuz olacaklar. Ve onların kurbanı yağ ile karıştırılmış ince un, bir buzağı için üç ondalık ve bir koç için iki ondalık. Her bir kuzuya onda bir, yedi kuzuya onda bir yapacaksın. Ve günahınız için kefaret etmek amacıyla keçilerden bir oğlak Sürekli sabah yakma sunusu hariç, ki o devamlı yakma sunusudur. Bunları bunlara göre yapacaksınız, her günü yedi gün boyunca; armağan sunusu, hoş koku kokusu Rabbe. Sürekli yakmalık sunu üzerine onun içki sunusunu yapacaksın. Ve yedinci gün sizin için kutsal çağrılmış olacak, onda hiçbir köle işi yapmayacaksınız.

Ve yeni ürünler günü, ne zaman Rab'be haftalar bayramında yeni bir kurban sunarsanız, sizin için kutsal bir toplantı olacak, hiçbir köle işi yapmayacaksınız. Ve Rab'be hoş kokulu bir koku olarak yakmalık sunular getireceksiniz: sığırlardan iki dana, bir koç, bir yaşında kusursuz yedi kuzu. Onların kurbanı yağ ile karıştırılmış ince un olacak: bir buzağı için üç ondalık ve bir koç için iki ondalık. Her bir kuzu için onda bir, yedi kuzu için Ve günahınız için keçilerden bir teke ile kefaret etmek için, sürekli yapılan yakmalık sunudan başka Ve onların kurbanını bana yapacaksınız, size kusursuz olacaklar ve onların dökme sunularını.

29

Ve yedinci ayın birinde, sizin için kutsal bir toplantı olacak, hiçbir köle işi yapmayacaksınız, sizin için işaret günü olacak. Ve Rabbe hoş kokulu bir koku olarak yakmalık sunular yapacaksınız: sığırlardan bir buzağı, bir koç, bir yaşında yedi kusursuz kuzu. Onların kurbanı yağ ile karıştırılmış ince un olacak: bir buzağı için üç ondalık ve bir koç için iki ondalık, Her bir kuzu için onda bir, yedi kuzu için Ve günahınız için kefaret etmek amacıyla keçilerden

bir oğlak Yeni ayın yakmalık sunuları hariç, onların kurbanları, onların dökme sunuları, sürekli yakmalık sunu, onların kurbanları ve onların dökme sunuları, onların yorumuna göre Rabbe hoş koku olarak sunulacaktır.

Ve bu ayın onuncusu sizin için kutsal çağrılmış olacak, ve ruhlarınızı sıkıntıya sokacaksınız, ve hiçbir iş yapmayacaksınız. Ve Rabbe hoş kokulu bir koku olarak yakmalık sunular getireceksiniz, Rabbe sunular: sığırlardan bir dana, bir koç, bir yaşında yedi kuzu; bunlar sizin için kusursuz olacaklar. Onların kurbanı yağ ile karıştırılmış ince un olacak: bir buzağı için üç ondalık ve bir koç için iki ondalık, Yedi kuzunun her biri için onda bir Ve keçilerden bir teke, sizin için günah hakkında kefaret etmek için, kefaretin günahı hakkında olanın dışında, ve sürekli yakmalık sunu, onun kurbanı ve onun içki sunusu yorumuna göre, hoş kokulu bir sunu olarak Rabbe.

Ve yedinci ayın on beşinci gününde sizin için kutsal bir toplantı olacak, hiçbir kölelik işi yapmayacaksınız ve Rab için bu bayramı yedi gün kutlayacaksınız. Ve Rabbe hoş kokulu bir sunu olarak yakmalık sunular getireceksiniz, birinci günde sığırlardan on üç dana, iki koç, bir yaşında on dört kuzu, bunlar kusursuz olacaklar. Onların kurbanları yağ ile karıştırılmış ince undur: on üç danadan her bir dana için üç ondalık, iki koçtan her bir koç için iki ondalık, Her bir kuzu için birer onda birlik, on dört kuzu üzerine Ve günah sunusu için keçilerden bir teke, sürekli yakmalık sunudan başka, onların kurbanları ve onların dökme sunuları.

Ve ikinci günde on iki dana, iki koç, on dört yaşında kusursuz kuzu. Onların kurbanı ve içki sunusu, buzağılar, koçlar ve kuzular için sayılarına ve yorumlarına göre olacaktır. Ve günah sunusu

için keçilerden bir teke, sürekli yakmalık sunudan başka, onların kurbanları ve onların dökme sunuları.

Üçüncü günde on bir buzağı, iki koç ve bir yaşında kusursuz on dört kuzu. Onların kurbanı ve içki sunusu, buzağılar, koçlar ve kuzular için, onların sayısına ve yorumuna göre olacaktır. Ve günah sunusu için keçilerden bir teke, sürekli yakmalık sunudan başka, onların kurbanları ve onların dökme sunuları.

Dördüncü günde on buzağı, iki koç, bir yaşında on dört kusursuz kuzu. Onların kurbanları ve içki sunuları, buzağılara, koçlara ve kuzulara, sayılarına göre ve yorumlarına göre sunuldu. Ve günah sunusu için keçilerden bir teke, sürekli yakmalık sunudan başka, onların kurbanları ve onların dökme sunuları.

Beşinci günde dokuz dana, iki koç, on dört yaşında kusursuz kuzu. Onların kurbanları ve içki sunuları, buzağılara, koçlara ve kuzulara, sayılarına göre ve yorumlarına göre sunuldu. Ve günah için keçilerden bir teke, sürekli yapılan yakmalık sunudan ayrı olarak, onların kurbanları ve onların dökme sunuları.

Altıncı günde sekiz buzağı, iki koç, bir yaşında on dört kusursuz kuzu. Onların kurbanları ve içki sunuları, buzağılara, koçlara ve kuzulara, sayılarına göre ve yorumlarına göre sunuldu. Ve günah sunusu için keçilerden bir teke, sürekli yakmalık sunudan başka, onların kurbanları ve onların dökme sunuları.

Yedinci günde yedi dana, iki koç, on dört yaşında kusursuz kuzu. Onların kurbanları ve içki sunuları, buzağılara, koçlara ve kuzulara, sayılarına göre ve yorumlarına göre sunuldu. Ve günah sunusu için keçilerden bir teke, sürekli yakmalık sunudan başka, onların kurbanları ve onların dökme sunuları. Ve sekizinci günde

sizin için bir kapanış toplantısı olacak, bu günde hiçbir köle işi yapmayacaksınız. Ve Rabbe hoş kokulu yakmalık sunular getireceksiniz: bir dana, bir koç, bir yaşında yedi kusursuz kuzu. Onların kurbanları ve içki sunuları, buzağıya, koça ve kuzulara sayılarına göre ve düzenlemelerine göre sunulacaktır. Ve günah sunusu için keçilerden bir teke, sürekli yakmalık sunudan başka, onların kurbanları ve onların dökme sunuları.

Bunları Rabbe bayramlarınızda yapacaksınız; dualarınız, gönüllü sunularınız, yakmalık sunularınız, kurbanlarınız, dökme sunularınız ve esenlik sunularınız hariç.

30

Ve Musa, Rab'bin kendisine emrettiği her şeye göre İsrail oğullarına konuştu. Ve Musa, İsrail oğullarının kabilelerinin önderlerine şunu söyledi: Bu, Rabbin emrettiği sözdür. Bir adam Rabbe adak adarsa, ya ant içerse, ya da kendi canı hakkında bağlayıcı bir yükümlülük altına girerse, sözünü bozmayacak; ağzından çıkan her şeyi yapacaktır. Eğer bir kadın Rabbe adak adarsa ya da babasının evinde gençliğinde bir yükümlülük altına girerse, Ve babası onun dualarını ve ruhuna karşı belirlediği yükümlülüklerini duyacak ve babası susacak, ve onun tüm duaları geçerli olacak ve ruhuna karşı belirlediği tüm yükümlülükler ona kalacak. Eğer babası reddederse, hangi gün duysa onun tüm dualarını ve ruhuna göre belirlediği yükümlülüklerini, bunlar geçerli olmayacak ve Rab onu temizleyecek, çünkü babası reddetti.

Eğer bir adama varmış olursa ve duaları onun üzerinde ise, dudaklarının ayırımına göre, ruhuna karşı belirlediği Ve onun kocası duyacak ve ona sessiz kalacak, hangi gün duyarsa, böylece onun tüm duaları geçerli olacak ve onun ruhuna karşı belirlediği

yükümlülükleri geçerli olacak. Eğer kocası, duyduğu gün reddetme ile reddederse, onun tüm duaları ve canına karşı belirlediği yükümlülükleri geçerli kalmaz, çünkü kocası onu reddetti ve Rab onu temizleyecek.

Ve dul kadının ve kovulmuş olanın adağı, kendi ruhuna göre ne adayacak olursa, ona kalacaktır. Eğer onun kocasının evinde onun adağı veya yeminle ruhuna karşı hüküm varsa, Ve onun kocası duyacak ve ona karşı susacak ve onu reddetmeyecek, ve onun tüm duaları geçerli olacak ve onun ruhuna göre belirlediği tüm yükümlülükleri onun aleyhine geçerli olacak. Eğer kocası duyduğu gün bunları iptal ederse, dudaklarından çıkan her şey, dualarına ve ruhuna göre yükümlülüklerine göre, geçerli olmayacaktır, kocası bunları iptal etmiştir ve Rab onu temizleyecektir. Ruhuna zarar vermek için yapılan her adak ve her yeminli bağı, onun kocası ona kuracak ve onun kocası kaldıracak. Eğer onu duyduğu gün sessiz kalarak günden güne sessiz kalırsa, onun bütün adaklarını ve üzerindeki bağlayıcı beyanlarını ona kuracaktır, çünkü onu duyduğu gün sessiz kaldı. Eğer kocası, duyduğu günden sonra kaldırırsa, günahı kendisi alacak. Bunlar, Rab'bin Musa'ya emrettiği kanunlardır: adam ile karısı arasında ve baba ile babasının evinde gençlik çağındaki kızı arasında.

31

Ve Rab Musa'ya şöyle konuştu: İsrail oğullarının intikamını Midyanlılar'dan al, ve sonra halkına katılacaksın. Ve Musa halka şöyle dedi: Aranızdan adamları silahlandırın ve Midyan'a karşı Rab'bin önünde savaş düzenine girin, Rab'bin Midyan'dan intikamını almak için. Her kabileden bin kişi, İsrail oğullarının tüm kabilelerinden savaşmak üzere gönderin. Ve İsrail'in binlerinden kabile başına bin kişi, savaş düzenine silahlanmış on

iki bin kişi saydılar. Ve Musa onları gönderdi, her kabileden bin kişi, her kabileden bin kişi kendi güçleriyle birlikte, ve kahin Aaron'un oğlu Eleazar'ın oğlu Phinehas'ı, ve kutsal kapları, ve ellerinde işaret borularını.

Ve Rab'bin Musa'ya emrettiği gibi, Midyan'a karşı savaş düzenine girdiler ve bütün erkekleri öldürdüler. Ve Midyan krallarını, onların yaralılarıyla birlikte öldürdüler: Evi'yi, Rokon'u, Sur'u, Ur'u ve Robok'u; Midyan'ın beş kralını ve Beor'un oğlu Balaam'ı kılıçla, onların yaralılarıyla birlikte öldürdüler. Ve Midyan kadınlarını, onların eşyalarını, hayvanlarını, tüm mülklerini ve güçlerini yağmaladılar. Ve onların yerleşimlerindeki bütün şehirlerini ve çiftliklerini ateşle yaktılar. Ve onların bütün yağmasını ve onların bütün ganimetlerini, insandan hayvana kadar aldılar. Ve onları Musa'ya, rahip Elazar'a ve İsrail'in bütün oğullarına getirdiler: esirleri, ganimetleri ve yağmayı Eriha karşısındaki Şeria Irmağı üzerinde bulunan Moab Araboth'undaki kampa. Ve Musa, rahip Elazar ve cemaatin bütün önderleri onları karşılamak için ordugahın dışına çıktılar. Ve Musa, savaş düzeninden gelen ordunun gözetmenlerine, binbaşılara ve yüzbaşılara kızdı. Ve Musa onlara şöyle dedi: Neden bütün dişileri sağ bıraktınız? Bunlar, Balaam'ın sözüne göre İsrail oğullarını Rab'bin sözünden uzaklaştırmak ve onu göz ardı ettirmek için Fogor yüzünden olanlar idi ve Rab'bin cemaatinde veba meydana geldi. Ve şimdi bütün ganimet içinde her erkeği öldürün, erkekle yatmış olan bütün kadınları öldürün. Ve erkek yatağını bilmeyen kadınların tümünü sağ bırakın. Ve siz kampın dışında yedi gün kamp kurun; öldüren her kişi ve öldürülmüşe dokunan, üçüncü günde ve yedinci günde arındırılacak, siz ve esirleriniz. Ve her örtüyü, her deri kabı, keçi derisinden yapılmış her işi ve her tahta kabı arındıracaksınız.

Ve rahip Elazar, savaşın savaş hattından gelen gücün adamlarına dedi: Bu, Rab'bin Musa'ya emrettiği yasanın hükmüdür. Altın, gümüş, bronz, demir, kurşun ve kalay hariç, Ateşten geçecek her şey temizlenecek, ama temizleme suyuyla arındırılacak, ve ateşten geçmeyen her şey sudan geçecek. Ve giysileri yedinci günde yıkayacaksınız ve temizleneceksiniz, ve bundan sonra kampa gireceksiniz.

Ve Rab Musa'ya şöyle konuştu: Esaret ganimetlerinin ana noktasını insandan hayvana kadar al, sen ve rahip Elazar ve cemaatin ailelerinin yöneticileri. Ve ganimetleri, savaş düzenine giden savaşçılar ile tüm cemaat arasında böleceksiniz. Ve siz, savaş düzenine çıkmış olan savaşçı insanlardan Rab için bir pay ayıracaksınız: beş yüzden bir ruh, insanlardan, hayvanlardan, sığırlardan, koyunlardan ve eşeklerden. Ve onların yarısından alacaksınız. Ve Rab'bin ilk ürünlerini rahip Elazar'a vereceksin. Ve İsrail oğullarının yarısından ellide bir alacaksın: insanlardan, sığırlardan, koyunlardan, eşeklerden ve tüm hayvanlardan; ve onları Rab'bin çadırında nöbet tutan Levililere vereceksin.

Ve Musa ve kâhin Elazar, Rab'bin Musa'ya emrettiği gibi yaptılar. Savaşçı adamların ganimet olarak aldıkları koyunlardan arta kalan fazlalık altı yüz yetmiş beş bin oldu. Ve öküzler, yetmiş iki bin, Ve eşekler, altmış bir bin, Ve erkek yatağını bilmeyen kadınlardan insan canları, bütün canlar, otuz iki bin kişi. Ve savaşa gidenlerin payının yarısı, koyun sayısından üç yüz otuz bin yedi bin beş yüz oldu. Ve Rabbe koyunlardan altı yüz yetmiş beş pay düştü. Ve otuz altı bin sığır ve Rabbe verilen pay yetmiş iki, Ve eşekler otuz bin beş yüz, ve Rabbe verilen pay altmış bir. Ve insanların canları on altı bin, ve onların sonu Rabbe iki ve otuz can.

Ve Musa, Tanrı'nın sunusunu Rab'be verdi, rahip Elazar'a, Rab'bin Musa'ya emrettiği gibi. İsrail oğullarının yarısından, Musa'nın savaşçılardan ayırdıklarından. Ve cemaatin koyunlarının yarısı üç yüz otuz bin yedi bin beş yüz oldu. Ve sığırlar, otuz altı bin, Eşekler, otuz bin beş yüz, Ve insanların canları, on altı bin. Musa, İsrail oğullarının yarım kısmından ellide birini insanlardan ve hayvandan aldı ve onları Rabbin çadırının bekçiliğini yapan Levililere verdi; tıpkı Rabbin Musa'ya emrettiği gibi.

Ve ordunun binliklerine atanmış olan tüm binbaşılar ve yüzbaşılar Musa'ya yaklaştılar, Ve Musa'ya dediler ki: Senin hizmetkârların bizden olan savaşçı erkeklerin sayımını aldılar ve onlardan bir kişi bile eksik olmadı. Ve Rab'be armağan sunduk; her adam bulduğu altın kapları: bilezik, halhal, yüzük, pazıbent ve gerdanlık sundu; Rab'bin önünde kendimiz için kefarete etmek üzere. Ve Musa ve kâhin Eleazar, onlardan işlenmiş her altın kabı aldı. Ve Rabbe sundukları tüm altın sunu on altı bin yedi yüz elli şekel oldu; binbaşılardan ve yüzbaşılardan alındı. Savaşçı erkekler, her biri kendi için yağmaladı. Ve Musa ve kâhin Eleazar, binbaşılardan ve yüzbaşılardan altını aldılar ve onu tanıklık çadırına getirdiler; İsrail oğullarının Rab'bin önünde anması için.

32

Ve Ruben oğullarının ve Gad oğullarının hayvan sürüleri çok fazlaydı, pek çok fazlaydı, ve Yazer topraklarını ve Gilad topraklarını gördüler, ve o yer hayvan sürüleri için bir yerdi, Ve Ruben'in oğulları ve Gad'ın oğulları yaklaşarak Musa'ya, rahip Elazar'a ve cemaatin önderlerine şöyle dediler: Ataroth, Daibon, Jazer, Nimrah, Heshbon, Elealeh, Sebama, Nebo ve Baian, Rabbin İsrail oğullarının önünde teslim ettiği toprak hayvancılık için bir topraktır ve senin çocuklarının hayvanları vardır. Ve dediler ki,

eğer senin önünde lütuf bulduysak, bu toprak senin hizmetkarlarına mülk olarak verilsin ve bizi Ürdün'den geçirme.

Ve Musa, Gad oğullarına ve Ruben oğullarına dedi ki, kardeşleriniz savaşa gidiyorlar ve siz burada mı oturacaksınız? Ve niçin İsrail oğullarının zihinlerini, Rabbin onlara verdiği topraklara geçmemeleri için saptırıyorsunuz? Sizin babalarınız, onları Kadeş Barnea'dan toprağı görmek için gönderdiğimde böyle yapmadılar mı? Ve onlar üzüm salkımı vadisine çıktılar ve o toprağı gözlemlediler, ve İsrail oğullarının kalbini çevirdiler, böylece Rab'bin onlara verdiği toprağı girmesinler diye. Ve Rab o gün öfkeyle kızdı ve ant içerek dedi ki, Eğer Mısır'dan çıkan, yirmi yaşında ve üzerinde olan, iyiyi ve kötüyü bilen bu insanlar, İbrahim'e, İshak'a ve Yakup'a ant içtiğim toprakları görecekler mi? Hayır, çünkü onlar beni takip etmediler.

Ayrılmış olan Jephunneh'in oğlu Caleb ve Nun'un oğlu Joshua hariç, çünkü Rab'bin ardından takip ettiler. Ve Rab İsrail'e öfkeyle kızdı ve onları çölde kırk yıl dağıttı, Rabbin önünde kötülük yapan tüm nesil tükeninceye kadar. İşte babalarınızın yerine kalktınız, günahkâr insanların yıkımı olarak, Rabbin gazabının öfkesini İsrail üzerine daha da artırmak için. Çünkü ondan geri döneceksiniz ve onu çölde bırakmaya devam edeceksiniz, ve bütün bu topluluğı karşı yasadızlık edeceksiniz.

Ve ona yaklaştılar ve dediler ki: Burada hayvanlarımız için koyun ağılları ve ailelerimiz için şehirler inşa edeceğiz. Ve biz İsrail oğullarından önce silahlanmış bir öncü olarak, onları kendi yerlerine götürene kadar, ve eşyamız bu toprağın sakinleri yüzünden surlu şehirlerde oturacak. Bizim evlerimize geri dönmeyeceğiz, İsrail oğullarının her biri kendi mirasına bölünene kadar. Ve artık onlarla birlikte Ürdün'ün ötesinden ve daha öteye

miras almayacağız, çünkü paylarımızı Ürdün'ün ötesinde, doğuda aldık.

Ve Musa onlara dedi ki, eğer bu söze göre yaparsanız, eğer Rab'bin önünde savaşa silahlanırsanız, Ve sizin her silahlı adamınız Rab'bin önünde Ürdün'ü geçecek, düşmanı onun önünden yok edilene kadar Ve toprak Rabbin önünde boyun eğdirilsin, ve bundan sonra geri döneceksiniz ve Rabbin önünde ve İsrail'den suçsuz olacaksınız, ve bu toprak Rabbin önünde size mülk olacak. Eğer böyle yapmazsanız, Rab'bin önünde günah işlemiş olacaksınız ve kötülükler sizi yakaladığında günahınızı bileceksiniz. Ve eşyalarınız için kendinize şehirler ve hayvanlarınız için çiftlikler inşa edeceksiniz, ve ağzınızdan çıkanı yapacaksınız.

Ve Reuben'in oğulları ve Gad'ın oğulları Musa'ya dediler ki: Senin kulların, Rabbimiz emrettiği gibi yapacaklar. Bagajımız, kadınlarımız ve tüm hayvanlarımız Gilead şehirlerinde olacak. Ama senin oğulların hepsi silahlı ve saf tutmuş olarak Rab'bin önünde savaşa geçecekler, Rab'bin söylediği şekilde.

Ve Musa onlara rahip Elazar'ı, Nun'un oğlu Yeşu'yu ve İsrail kabilelerinin aile yöneticilerini atadı. Ve Musa onlara dedi ki, eğer Ruben oğulları ve Gad oğulları sizinle birlikte Ürdün'ü geçerse, her biri Rab'bin önünde savaşa silahlanmış olarak, ve önünüzdeki toprağı boyun eğdirirseniz, o zaman onlara Gilad topraklarını mülk olarak vereceksiniz. Eğer onlar sizinle birlikte Rabbin önünde savaşa silahlanmış olarak geçmezlerse, siz onların eşyalarını, kadınlarını ve hayvanlarını sizden önce Kenan topraklarına geçireceksiniz ve onlar sizinle birlikte Kenan topraklarında miras alacaklar. Ve Reuben'in oğulları ve Gad'ın oğulları cevap verip dediler ki: Rab hizmetkarlarına ne söylerse, biz de öyle yapacağız. Rab'bin önünde silahlı olarak Kenan

topraklarına geçeceğiz ve siz bize Ürdün'ün ötesinde mülkiyet vereceksiniz.

Ve Musa, Gad oğullarına, Ruben oğullarına ve Yusuf oğullarından Manaşşe kabilesinin yarısına Amorlular kralı Sihon'un krallığını ve Başan kralı Og'un krallığını verdi; toprakları ve sınırları ile birlikte şehirleri, çevredeki toprakların şehirlerini verdi. Ve Gad'ın oğulları Daibon'u, Atarot'u ve Aroer'i inşa ettiler. ve Sophar'ı, Jazer'i ve onları yükselttiler, ve Namram'ı ve Baitharan'ı, tahkimli şehirler ve koyun çiftlikleri. Ve Reuben'in oğulları Heshbon'u, Elealeh'i ve Kiriathaim'i inşa ettiler, ve kuşatılmış Beelmeon'u ve Sebama'yı, ve inşa ettikleri şehirlerin isimlerini kendi isimlerine göre isimlendirdiler. Ve Manasseh'in oğlu Machir'in oğlu Gilead'a gitti ve orayı aldı ve orada oturan Amorlular'ı yok etti. Ve Musa, Gilead'ı Manasseh'nin oğlu Machir'e verdi ve o orada oturdu. Ve Manasseh'in oğlu Jair gitti ve onların çiftliklerini aldı ve onları Jair'in çiftlikleri olarak adlandırdı. Ve Nabau gitti ve Kaath'ı ve onun köylerini aldı ve onları kendi isminden Naboth olarak isimlendirdi.

33

Ve bunlar İsrail oğullarının konakları, Musa ve Harun'un eliyle güçleriyle birlikte Mısır topraklarından çıktıkları gibi. Ve Musa onların hareketlerini ve onların duraklarını Rabbin sözü vasıtasıyla yazdı, ve bunlar onların yolculuğunun duraklarıdır. Birinci ayın onbeşinci günü, Fışıh bayramının ertesi günü Rameses'ten ayrıldılar; İsrail oğulları bütün Mısırlıların önünde yüksek elle çıktılar. Ve Mısırlılar, Rab'bin vurduğu bütün ölülerini, Mısır ülkesindeki her ilk doğanı gömüyorlardı ve Rab onların tanrılarına karşı intikamı yaptı. Ve İsrail'in oğulları Ramses'ten yola çıkararak Sukkot'a konakladılar. Ve Sokkoth'tan ayrılarak

Buthan'a konakladılar, ki o çölün bir kısmıdır. Ve Buthan'dan ayrıldılar ve Eiroth ağzı üzerine kamp kurdular ki o Beelsephon'un karşısındadır, ve Magdolou'nun karşısında kamp kurdular. Ve Eiroth'un karşısından ayrıldılar ve denizin ortasından geçerek çöle vardılar ve çölde üç günlük yol gittiler ve Pikriais'te konakladılar. Ve Acı Sular'dan ayrıldılar ve Elim'e geldiler. Elim'de on iki su kaynağı ve yetmiş hurma ağacı gövdesi vardı ve orada suyun yanında konakladılar. Ve Elim'den ayrıldılar ve Kızıldeniz üzerine kamp kurdular. Ve kırmızı denizden ayrıldılar ve Sin çölüne konakladılar.

Ve onlar Sîn çölünden ayrıldılar ve Refaka'da kamp kurdular. Ve onlar Raphaka'dan ayrıldılar ve Ailous'ta konakladılar. Ve onlar Ailous'tan ayrıldılar ve Raphidin'de konakladılar ve orada halkın içmesi için su yoktu. Ve onlar Raphidin'den ayrıldılar ve Sina çölünde kamp kurdular. Ve Sina çölünden ayrıldılar ve arzunun mezarlarında kamp kurdular. Ve arzu mezarlarından ayrıldılar ve Aserot'ta konakladılar. Ve onlar Aseroth'tan ayrıldılar ve Rathamah'ta konakladılar.

Ve onlar Ratama'dan ayrıldılar ve Remmon Fares'te konakladılar. Ve onlar Remmon Phares'ten ayrıldılar ve Lebona'da konakladılar. Ve Lebona'dan ayrıldılar ve Rissan'a konakladılar. Ve Rissan'dan ayrıldılar ve Makellath'a konakladılar. Ve Makellath'tan ayrılıp Safar'da konakladılar. Ve Şafer'den ayrıldılar ve Haradat'ta konakladılar. Ve Charadath'tan ayrıldılar ve Makeloth'a konakladılar. Ve Makeloth'tan ayrıldılar ve Kataath'ta konakladılar. Ve onlar Kataath'tan ayrıldılar ve Tarath'ta konakladılar. Ve Tarath'tan ayrıldılar ve Mathekka'ya konakladılar. Ve Mathekka'dan ayrıldılar ve Selmonah'a konakladılar. Ve Selmona'dan ayrıldılar ve Masuruth'a konakladılar. Ve Masuruth'tan ayrıldılar ve Banaia'da

konakladılar. Ve onlar Banaia'dan ayrıldılar ve Gadgad dağında konakladılar.

Ve onlar Gadgad dağından ayrıldılar ve Etebatha'da kamp kurdular. Ve Etebatha'dan ayrıldılar ve Ebronah'a konakladılar. Ve Ebronah'dan ayrıldılar ve Ezion Geber'e konakladılar. Ve onlar Ezion Geber'den ayrıldılar ve Sin çölünde konakladılar, ve Sin çölünden ayrıldılar ve Paran çölüne konakladılar, bu Kadesh'tir. Ve Kades'ten ayrıldılar ve Edom topraklarına yakın Hor Dağı'na konakladılar.

Ve Harun kâhin, Rabbin emri nedeniyle yukarı çıktı ve orada, İsrail oğullarının Mısır topraklarından çıkışının kırkınıcı yılında, beşinci ayın birinci gününde öldü. Ve Harun yüz yirmi üç yaşındaydı, Hor Dağı'nda öldüğü zaman. Kenanlı kral Arad işitmişti ve Kenan topraklarında oturuyordu, İsrail oğulları giriyorlarken. Ve onlar Hor dağından ayrıldılar ve Selmona'da konakladılar. Ve Selmona'dan ayrıldılar ve Phinon'a konakladılar. Ve Phinon'dan ayrıldılar ve Oboth'ta konakladılar.

Ve Ovot'tan ayrıldılar ve Moav sınırlarının ötesindeki Gayi'de konakladılar. Ve onlar Gai'den ayrıldılar ve Daibon Gad'a konakladılar. Ve Daibon Gad'dan ayrıldılar ve Gelmon Deblathaim'de konakladılar. Ve onlar Gelmon Deblathaim'den ayrıldılar ve Nabau'nun karşısındaki Abarim dağları üzerine konakladılar. Ve Abarim dağlarından ayrıldılar ve Moab'ın batısında, Eriha karşısında Ürdün üzerinde kamp kurdular. Ve Yordan'ın yanında, Aesimoth ile Belsa arasında, Moab'ın batısında kamp kurdular.

Ve Rab, Eriha karşısında Ürdün'ün yanında, Moab ovalarında Musa'ya şöyle konuştu İsrail oğullarına konuş ve onlara şöyle

söyleyeceksin: Siz Ürdün'ü geçerek Kenan topraklarına giriyorsunuz. Ve önünüzde toprakta oturan tümünü yok edeceksiniz, ve onların gözetleme yerlerini kaldıracaksınız, ve onların dökme putlarının tümünü yok edeceksiniz, ve onların dikili taşlarının tümünü kaldıracaksınız. Ve o toprakta oturanların tümünü yok edeceksiniz ve orada oturacaksınız, çünkü onların topraklarını size miras olarak verdim. Ve onların topraklarını kura ile kabilelerinize göre miras alacaksınız; daha kalabalık olanlara mülklerini çoğaltacaksınız ve daha az olanlara mülklerini azaltacaksınız; kimin adı çıkarsa, orada onun olacak; atalarınızın kabilelerine göre miras alacaksınız. Eğer toprağın üzerinde oturanları önünüzden yok etmezseniz, onlardan bıraktıklarınız gözlerinizde dikenler ve yanlarınızda oklar olacak ve size düşman olacaklar, üzerinde oturacağınız toprakta. Ve onları yapmayı nasıl karar verdiysem, sizi de öyle yapacağım.

34

Ve Rab Musa'ya şöyle konuştu: İsrail oğullarına emret ve onlara diyeceksin ki, siz Kenan topraklarına giriyorsunuz, bu size miras olacak, Kenan toprakları onun sınırlarıyla birlikte. Ve sizin güney tarafınız Sin çölünden Edom'a bitişik olana kadar olacak ve sizin güney sınırlarınız tuzlu denizin doğu kısmından olacak. Ve sınırlar sizi güneyden Akabin yokuşuna doğru çevirecek ve Ennak'tan geçecek ve onun çıkışı güneye Kadeş-Barnea'ya olacak ve Arad yerleşimine çıkacak ve Asemona'dan geçecek. Ve sınırlar Asemona'dan Mısır selini çevreleyecek ve çıkışı deniz olacak. Ve denizin sınırları size şöyle olacak: büyük deniz sınır belirleyecek, bu size denizin sınırları olacak.

Ve bu sizin kuzey sınırlarınız olacak: büyük denizden başlayarak kendiniz için dağa kadar olacaksınız. Ve dağdan dağı

onlara ölçeceksiniz, Hamath'a girenlerin, ve onun geçidi Saradak sınırları olacaktır. Ve sınırlar Dephrona'ya çıkacak ve onun çıkışı Arsenain olacak; bu size kuzeyden sınırlar olacak. Ve sınırlar Sephephamar'dan Bela'ya, doğudan pınarlara inecek ve sınırlar Bela'dan Chinnereth denizinin sırtına, doğudan inecek. Ve sınırlar Sephamar'dan Bela'ya, doğudan kaynaklar üzerine inecek ve sınırlar Bela'dan Chinnereth denizinin sırtı üzerine doğudan inecek. Ve sınırlar Ürdün'e inecek ve çıkışı Tuzlu Deniz olacak; bu, çevresindeki sınırlarıyla birlikte size ait toprak olacak.

Ve Musa, İsrail oğullarına şöyle emretti: Bu, kura ile miras alacağınız topraktır; Rab'bin onu dokuz kabileye ve Manaşşe kabilesinin yarısına vermek için emrettiği şekilde. Çünkü Ruben oğullarının kabilesi ve Gad oğullarının kabilesi atalarının evlerine göre ve Manaşşe kabilesinin yarısı paylarını aldılar. İki kabile ve yarım kabile, paylarını Ürdün'ün ötesinde, Eriha'nın karşısında, güneydoğuda aldılar.

Ve Rab Musa'ya şöyle konuştu: Bunlar size toprağı miras olarak bölecek adamların isimleridir: Rahip Elazar ve Nun oğlu Yeşu. Ve her kabileden bir önder alacaksınız, size toprak miras olarak bölüştürmek için.

Ve bunlar adamların adlarıdır, Yahuda kabilesinden, Yefunne oğlu Kaleb. Simeon kabilesinden, Semiud oğlu Salamiel. Benjamin kabilesinden, Chaslon oğlu Eldad, Dan kabilesinin yöneticisi, Egli oğlu Bakchir. Yusuf oğulları'ndan, Manaşşe oğulları kabilesinden, yönetici Aniel, Soufi'nin oğlu. Efrayim oğulları kabilesinin yöneticisi Sabathan oğlu Kamuel. Zebulun kabilesinden yönetici Elisaphan, Parnach oğlu. İssachar oğulları kabilesinin yöneticisi, Oza oğlu Phaltiel. Aşer oğulları kabilesinin yöneticisi Selemi oğlu Ahior. Naftali kabilesinin hükümdarı, Iamioud'un oğlu Fadael.

Rab bunlara, Kenan topraklarını İsrail oğulları arasında bölüştürmelerini emretti.

35

Ve Rab, Musa'ya Moab ovalarında, Ürdün'ün yanında, Eriha'ya göre konuştu, diyerek İsrail oğullarına emret, ve onların mülkiyet paylarından Levililere oturmak için şehirler verecekler, ve şehirlerin çevresindeki banliyölerini Levililere verecekler. Ve şehirler onların oturmaları için olacak ve çitleri onların sığırları, tüm dört ayaklı hayvanları için olacak. Ve Levililere vereceğiniz şehirlerin bitişik alanları, şehrin duvarından dışarıya doğru çevresinde iki bin arşın olacak. Ve şehrin dışında doğruya doğru olan tarafı iki bin arşın, güneye doğru olan tarafı iki bin arşın, denize doğru olan tarafı iki bin arşın ve kuzeye doğru olan tarafı iki bin arşın ölçeceksiniz; şehir bunun ortasında sizin için olacak ve şehirlerin sınırları da. Ve şehirleri Levililere vereceksiniz: sığınma yerlerinin altı şehirini, ki bunları katil eden kişinin oraya kaçması için vereceksiniz, ve bunlara ek olarak kırk iki şehir. Levililere bütün şehirleri vereceksiniz: kırk sekiz şehir, bunları ve varoşlarını. Ve İsrail oğullarının mülkiyetinden vereceğiniz şehirleri, çok olanlardan çok, az olanlardan az alarak, her biri miras alacağı mirasına göre Levililer'e şehirlerden verecekler.

Ve Rab Musa'ya şöyle konuştu: İsrail oğullarına konuş ve onlara şöyle söyle: Siz Ürdün'ü geçerek Kenan topraklarına giriyorsunuz. Ve kendinize onlar için şehirler ayıracaksınız; sığınma yerleri olacak size, oraya kaçacak öldüren, canı istemeyerek vuran her kişi. Ve şehirler sizin için kan intikamcısından sığınma yerleri olacak ve katil, topluluk önünde yargılanmak için durana kadar ölmeyecek. Ve vereceğiniz altı şehir sizin için sığınma yerleri olacaktır. Üç şehri Ürdün'ün

ötesinde vereceksiniz ve üç şehri Kenan topraklarında vereceksiniz.

Bu şehirler İsrail'in oğulları, yabancı ve aranızda olan yerleşik yabancı için sığınak olacak; ruhu kasıtsız olarak vuran herkesin oraya kaçması için sığınak olacaklar.

Eğer demir bir kap ile onu vurursa ve ölürse, katildir; katil ölümle öldürülsün. Eğer elden bir taşla, onunla ölebileceği bir taşla onu vurur ve ölürse, katildir; katil ölümle öldürülsün. Eğer biri ahşap bir kap ile elinden, onunla ölebileceği bir şeyle başka birini vurur ve o ölürse, katildir; katil ölümle öldürülsün.

Kan gâvuru, katil ile karşılaştığında onu öldürecektir. Eğer düşmanlık yoluyla onu iterse ve pusudan onun üzerine herhangi bir nesne fırlatırsa ve ölürse, Ya öfke yüzünden onu eliyle vurdu ve o öldü, vuran kişi ölümle öldürülsün; o bir katildir. Öldüren kişi ölümle öldürülsün. Kan öcü alıcı, katili ona rastladığında öldürecek.

Eğer aniden, düşmanlık yoluyla değil, onu itse veya üzerine herhangi bir nesne atsa, pusudan değil, ya da herhangi bir taşla, onunla öleceği taşla, bilmeden, ve o taş onun üzerine düşer ve ölür, ama kendisi onun düşmanı değildi, ne de ona zarar vermek istiyordu, Ve cemaat, vuran ile kanın öç alıcısı arasında bu hükümlere göre yargılayacak. Ve cemaat, katil eden kişiyi kan intikamcısından kurtaracak ve cemaat onu kaçtığı sığınma şehrine geri getirecek ve o orada, kutsal yağla mesh edilen büyük rahip ölünceye kadar oturacak.

Eğer katil kaçtığı şehrin sınırlarını terk ederse ve kan ganiçi onu sığınma şehrinin sınırlarının dışında bulur ve kan ganiçi katili

öldürürse, suçlu değildir. Çünkü büyük rahip ölene kadar sığınma şehrinde otursun ve büyük rahip öldükten sonra, öldüren kişi kendi mülkiyetinin topraklarına geri dönecektir.

Ve bunlar sizin için hüküm hakkı olacak, sizin bütün yerleşimlerinizde nesilleriniz boyunca. Her ruhu vuran kişiyi tanıklar vasıtasıyla öldüreceksin ve bir tanık, bir ruhun ölmesi için tanıklık etmeyecek. Ve katil olan suçlunun canı için fidye almayacaksınız, çünkü ölümle öldürülecektir. Büyük rahip ölene kadar, sığınma şehirlerine kaçmak için fidye almayacaksınız, toprak üzerinde tekrar oturmak için. Ve siz oturduğunuz toprağı katletmeyeceksiniz, çünkü bu kan toprağı katletir ve toprak, onun üzerine dökülen kandan kefaretlendirilmeyecek, ancak döken kişinin kanı üzerine. Ve üzerinde oturduğunuz, benim içinizde konakladığım toprağı kirletmeyeceksiniz, çünkü ben İsrail oğullarının ortasında konaklamakta olan Rab'bim.

36

Ve Gilead oğullarının kabile yöneticileri -Machir oğlu, Manasseh oğlu- Joseph oğullarının kabilesinden yaklaştılar ve Musa'nın önünde, rahip Eleazar'ın önünde ve İsrail oğullarının ailelerinin evlerinin yöneticilerinin önünde konuştular. Ve dediler ki, Rabbimiz efendimize İsrail oğullarına miras toprağını kura ile vermeyi emretti ve Rab efendimize kardeşimiz Salpaad'ın mirasını onun kızlarına vermeyi emretti. Ve İsrail oğullarının kabilelerinden birine kadın olacaklar ve onların kurası bizim babalarımızın mülkiyetinden alınacak ve hangi kabileye kadın olurlarsa onun mirasına eklenecek ve bizim miras kuramızdan alınacaktır. Eğer İsrail oğullarının özgürleşmesi olursa, onların mirası evlendikleri kabilenin mirası üzerine eklenecek ve bizim aile kabilemizin mirasından onların mirası alınacaktır.

Ve Musa, Rab'bin emri vasıtasıyla İsrail oğullarına emretti, söyleyerek: Böylece Yusuf oğullarının kabilesi söylüyor. Bu, Rab'bin Salpaad'ın kızlarına emrettiği sözdür: Onların hoşlarına giden kimseyle evlensinler, ancak babalarının halkından evlensinler. Ve İsrail oğullarının mirası bir kabileden diğer kabileye devredilmeyecek, çünkü İsrail oğullarının her biri kendi ailesinin kabilesinin mirasına sıkıca bağlı kalacak. Ve İsrail oğullarının kabilelerinden miras alan her kız, babasının halkından birine karı olacaklar, ki İsrail oğulları her biri kendi atalarından gelen mirasını miras alsın. Ve miras bir kabileden başka bir kabileye devredilmeyecek, ancak İsrail oğulları her biri kendi mirasına bağlı kalacaktır.

Rab'bin Musa'ya emrettiği şekilde, Salpaad'ın kızları böylece yaptılar. Ve Thersa, Egla, Melcha, Noua ve Malaa, Salpaad'ın kızları, kendi yeğenleriyle evlendiler. Yusuf'un oğulları Manaşşe halkından kadınlar oldular ve onların mirası babalarının halkının kabilesine geçti. Bunlar Rab'bin Musa'nın eli aracılığıyla Moab'ın batısında, Şeria Irmağı üzerinde, Eriha'ya göre emrettiği emirler, hükümler ve yargılardır.

Tesniye

1

Bunlar Musa'nın bütün İsrail'e Ürdün'ün ötesinde, çölde, batıya doğru, Kızıldeniz yakınında, Paran, Tofel, Lobon, Aulon ve Katahrysea arasında konuştuğu sözlerdir. Horeb'den Seir dağı yolu üzerinden Kadeş Barnea'ya kadar on bir gün. Ve kırkinci yılda, on birinci ayın birinde oldu ki, Musa İsrail'in bütün oğullarına konuştu, Rab'bin ona onlar için emrettiği her şeye göre, vurduktan sonra Heshbon'da yaşamış olan Amorlular'ın kralı Sihon'u ve Ashtaroth'ta ve Edrei'de yaşamış olan Bashan kralı Og'u, Ürdün'ün ötesinde, Moav topraklarında, Musa bu kanunu açıklamaya başladı ve dedi ki, Rabbimiz Tanrımız bize Horev'de konuştu ve dedi ki: Bu dağda oturmanız size yeter. Geri dönün ve yola çıkın, siz de Amorluların dağına girin ve Araba'nın bütün komşularına, dağa ve ovaya, Güney'e, Kenanlıların sahil topraklarına ve Anti Lübnan'a, büyük ırmak Fırat'a kadar. Bakın, toprağı önünüze teslim etti; girerek o toprağı miras alın ki, onu babalarınıza İbrahim'e, İshak'a ve Yakup'a ve onlardan sonra onların soyuna vermek için yemin ettim.

Ve o zamanda size şöyle dedim: Sizi yalnız başıma taşıyamayacağım. Rabbiniz Tanrı sizi çoğalttı ve işte bugün göğün yıldızları gibi çok sayıdasınız. Rab, babalarınızın Tanrısı, size olduğunuz gibi bin kat eklesin ve size konuştuğu gibi sizi kutsasın. Nasıl tek başıma sizin zahmetinizi, sizin temelinizi ve sizin itirazlarınızı taşıyabilirim? Kabilelerinize bilge, bilgili ve anlayışlı adamları kendiniz için verin, ve onları sizin liderleriniz olarak atayacağım. Ve bana cevap verdiniz ve dediniz ki: Söylediğin sözü yerine getirmek güzeldir. Ve sizin aranızdan bilge, bilgili ve anlayışlı adamlar aldım ve onları sizin üzerinize binbaşılar,

yüzbaşılar, ellibaşılar, onbaşılar ve hâkimlerinize kâtipler olarak atadım. Ve ben o zamanda hakimlerinize emrettim, diyerek: Kardeşleriniz arasında dinleyin ve bir adam ile kardeşi arasında ve onun yabancıları arasında adilce yargılayın. Yargıda yüz tanımayacaksın, küçüğe göre ve büyüğe göre yargılayacaksın, insanın yüzüne göre kayırmayacaksın, çünkü yargı Tanrı'nındır, ve hangi söz eğer zor olursa, sizden, onu bana getireceksiniz, ve onu işiteceğim. Ve o zaman size yapacağınız tüm sözleri emrettim.

Ve Horev'den ayrıldıktan sonra, Rabbimiz Tanrımızın bize emrettiği gibi, gördüğünüz o büyük ve korkutucu çölün tamamından, Amorluların dağına giden yoldan geçerek Kadeş Barne'ye kadar gittik. Ve size dedim ki, Rabbimiz Tanrımızın size verdiği Amorluların dağına kadar geldiniz. Bakın, Rabbiniz Tanrı önünüzde toprağı size teslim etmiştir; çıkın ve babalarınızın Tanrısı Rabbin size söylediği şekilde miras alın, korkmayın ve cesaretinizi kaybetmeyin. Ve hepiniz bana geldiniz ve dediniz ki: Önümüzden adamlar gönderelim ve bize toprağı casusluk etsinler ve bize hangi yoldan çıkacağımızı ve hangi şehirlere gireceğimizi bildirsinler. Ve bu söz beni hoşnut etti ve sizden on iki adam aldım, her kabileden birer adam. Ve geri dönerek dağa çıktılar ve üzüm salkımı vadisine kadar geldiler ve orayı gözetlediler. Ve onlar ellerinde topraktan meyve aldılar ve size getirdiler ve dediler ki, Rabbimiz Tanrı'nın bize verdiği toprak iyidir.

Ve yukarı çıkmak istemediniz, ama Rabbimiz Tanrı'nın sözüne itaatsizlik ettiniz. Ve çadırlarınızda mırıldandınız ve dediniz ki, Rab bize nefret ettiği için bizi Mısır topraklarından çıkardı, bizi Amorluların ellerine teslim etmek için, bizi yok etmek için. Nereye çıkıyoruz? Ama kardeşleriniz kalbinizi çevirdiler, şöyle söyleyerek: Bizden büyük, kalabalık ve daha güçlü bir millet var, ve göğe kadar uzanan surlarla çevrili büyük şehirler var, hem

de orada devlerin oğullarını gördük. Ve size dedim ki, korkuya kapılmayın ve onlardan korkmayın. Rabbiniz Tanrınız, önünüzde giden, Mısır topraklarında size yaptığı her şeye göre ve gördüğünüz bu çölde, Amorluların dağının yolunda Rabbin sizi taşıdığı gibi, onlarla sizinle birlikte savaşacaktır. Tanrın, tıpkı bir adamın oğlunu taşıdığı gibi, sizi yürüdüğünüz tüm yol boyunca bu yere gelinceye kadar taşıdı.

Ve bu sözde Rabbimiz Tanrımıza inanmadınız, Kim yolda sizden önce gider, size yer seçmek için, sizi geceleyin ateşte yol göstererek, size üzerinde gittiğiniz yolu göstererek, ve gündüz bulutta.

Ve Rab sizin sözlerinizin sesini duydu ve kışkırtılarak ant içti, diyerek, Eğer bu adamlardan biri, onların babalarına yemin ettiğim bu iyi toprağı görecekse, ancak Caleb, Jephunneh'in oğlu, bu onu görecektir ve ona bastığı toprağı vereceğim, ve onun oğullarına da, çünkü o Rab'be bağlı kaldı. Ve Rab size yüzünden bana öfkelenmiş, diyerek: Sen de oraya girmeyeceksin. Nun'un oğlu Joshua, senin yanında duran, o oraya girecek; onu güçlendir, çünkü o, İsrail'e onu miras olarak verecek. Ve bugün iyi ya da kötüyü bilmeyen her genç çocuk, bunlar oraya girecekler ve ben onlara onu vereceğim ve onlar onu miras alacaklar. Ve siz geri döndükten sonra çölde kamp kurdunuz, Kızıldeniz'e giden yol üzerinde.

Ve cevap verdiniz ve dediniz: Tanrımız Rab'bin önünde günah işledik, biz çikarak Tanrımız Rab'bin bize emrettiğı her şeye göre savaşacağız ve her biriniz askeri kaplarını alarak ve toplanarak dağa çıkıyorsunuz. Ve Rab bana dedi, onlara şöyle dedim: Çıkmayacaksınız ve savaşmayacaksınız, çünkü ben sizinle değilim, ve düşmanlarınızın önünde ezileceksiniz. Ve size konuştum, ve

beni dinlemediniz, ve Rabbin sözünden ayrıldınız, ve zorla davranarak dağa çıktınız. Ve o dağda oturan Amorlu sizinle karşılaşmak için çıktı ve arıların yaptığı gibi sizi kovaladı ve sizi Seir'den Horma'ya kadar yaraladı. Ve Rabbimiz Tanrı'nın önünde oturarak ağladınız, ama Rab sesinizi duymadı ve size kulak asmadı.

Ve Kadeş'te uzun günler oturdunuz, tıpkı oturduğunuz günler kadar.

2

Ve geri dönerek çöle doğru ayrıldık, Kızıldeniz yoluna, Rabbin bana söylediği şekilde, ve Seir dağına uzun günler boyunca çevreledik. Ve Rab bana dedi, Bu dağın etrafında dolanmanız size yeter, öyleyse kuzeye dönün. Ve halka emret, diyerek: Siz, Seir'de oturan kardeşleriniz Esav oğullarının sınırlarından geçiyorsunuz, ve onlar sizden korkacaklar ve sizden çok sakınacaklar. Onlarla savaşa girmeyin, çünkü size onların topraklarından bir ayak izi kadar bile vermeyeceğim, zira Seir dağına miras olarak Esav'unun oğullarına verdim. Onlardan gümüşle yiyecek satın alın ve yiyin, ve onlardan gümüşle su da ölçüyle alacaksınız ve içeceksiniz. Çünkü Rabbimiz Tanrı seni ellerinin her işinde mübarek kıldı, o büyük ve korkunç çölden nasıl geçtiğini fark et; işte kırk yıl Tanrın Rab seninleydi, hiçbir şeye muhtaç olmadın.

Ve Seir'de oturan kardeşlerimiz Esav'ın oğullarının yanından, Arabah yolundan, Ailon'dan ve Ezion Geber'den geçtik ve dönerek Moab çölü yolundan geçtik. Ve Rab bana dedi: Moavlılara düşman olmayın ve onlarla savaşa girmeyin, çünkü onların topraklarından size miras olarak vermeyeceğim, zira Lut'un oğullarına Aroer'i miras olarak verdim. Ommi'ler daha önce onun üzerine

yerleşmişti, tıpkı Anakim gibi büyük, kalabalık ve güçlü bir ulus. Bunlar da tıpkı Anakim gibi Rephaim sayılacaklar ve Moavlular onları Emim diye çağırırlar. Ve Seir'de önceden Horri kalmıştı, ve Esau'nun oğulları onları yok ettiler, ve onları önlerinden yok ettiler. Ve onların yerine yerleştiler, tıpkı İsrail'in Rab'bin onlara verdiği miras topraklarına yaptığı gibi. Şimdi öyleyse kalkın ve yola çıkın, ve Zaret vadisini geçin.

Ve Kadeş Barnea'dan Zaret vadisini geçinceye kadar yolculuk ettiğimiz günler otuz sekiz yıldır, Rabbin yemin ettiği gibi, tüm savaşçı erkekler nesli ölererek ordugahtan düşene kadar. Tanrı onları cezalandırdı. Ve Tanrı'nın eli onların üzerine idi, onları ordugahın ortasından yok etmek için, tamamen yok oluncaya kadar.

Ve oldu ki, tüm savaşçı erkekler halkın ortasından ölüp düştüklerinde, konuştu Rab bana şöyle dedi: Sen bugün sınırlardan geçeceksin. Moab'ın Aroer'ini, Ve Ammon oğullarına yaklaşıacaksınız, onlara düşmanlık etmeyin, ne de onlarla savaşa girmeyin, çünkü Ammon oğullarının toprağından sana miras olarak vermeyeceğim, zira onu Lot'un oğullarına miras olarak vermişimdir. Bu toprak Refaim toprağı sayılacak, çünkü onun üzerinde eskiden Refaimler oturdular ve Ammonlular onları Zamzummim adlandırırılar. Sizden daha büyük, daha kalabalık ve daha güçlü bir millet, tıpkı Enakeim gibi, ve Rab onları onların önünde yok etti, ve miras aldılar ve onların yerine yerleştiler, bu güne kadar. Tıpkı Seir'de oturan Esau'nun oğullarına yaptıkları gibi, Horri'yi önlerinden yok ettikleri şekilde, onları miras aldılar ve onların yerine bu güne kadar yerleştiler. Ve Asedoth'tan Gazze'ye kadar oturan Euaioileri, Kapadokya'dan çıkmış olan Kapadokyalılar yok ettiler ve onların yerine yerleştiler.

Şimdi öyleyse kalkın ve yola çıkın, siz Arnon vadisini geçin; işte senin ellerine verdim Heşbon kralı Sihon'u, Amorlu'yu ve onun topraklarını. Miras almaya başla, bu günde onunla savaşa gir. Göğün altındaki tüm ulusların yüzüne senin titreyişini ve senin korkunu vermeye başla; senin ismini duyanlar rahatsız olacaklar ve senin yüzünden sancılar çekecekler.

Ve Kedemot çölünden Heşbon kralı Sihon'a barışçıl sözlerle elçiler gönderdim ve dedim ki, Senin toprağından geçeceğim, yolda gideceğim, sağa da sola da dönmeyeceğim. Yiyecekleri gümüş karşılığında bana vereceksin ve yiyeceğim, ve suyu gümüş karşılığında bana vereceksin ve içeceğim, ancak ayaklarımla geçeceğim. Seir'de oturan Esau'nun oğulları ve Aroer'de oturan Moablılar bana nasıl yaptılarsa, Rabbimiz Tanrı'nın bize verdiği topraklara Ürdün'ü geçinceye kadar öyle yapın. Ve Heshbon kralı Sihon, bizim onun topraklarından geçmemizi istemedi, çünkü Rabbimiz Tanrımız onun ruhunu sertleştirdi ve kalbini güçlendirdi ki, bugünkü gibi senin ellerine teslim edilsin.

Ve Rab bana dedi: İşte senin önünde Heşbon kralı Amorlu Sihon'u ve toprağıını teslim etmeye başladım, ve onun toprağıını miras almaya başla. Ve Heshbon kralı Sihon bizimle karşılaşmaya çıktı, kendisi ve bütün halkı, Jahaz'da savaşa. Ve Rabbimiz Tanrımız onu önümüze teslim etti ve biz onu, oğullarını ve tüm halkını vurduk. Ve o zaman onun bütün şehirlerini aldık ve her şehri sırayla tamamen yok ettik ve onların kadınlarını ve çocuklarını, diri bırakmadık. Hayvanlar hariç yağmaladık ve kentlerin ganimetlerini aldık. Arnon selinin kıyısında bulunan Aroer'den, vadide bulunan şehirden ve Gilead dağına kadar hiçbir şehir bizden kaçamadı. Rabbimiz Tanrımız hepsini ellerimize teslim etti. Ancak Ammon oğullarına yakın yerlere yaklaşmadık,

Jabbok selinin bitişişindeki tüm yerlere ve dağlık bölgedeki şehirlere, çünkü Rabbimiz Tanrımız bize emretmişti.

3

Ve geri dönerek Başan'a giden yolu çıktık ve Başan kralı Og, kendisi ve bütün halkıyla birlikte, Edrayim'de savaşmak için bize karşı çıktı. Ve Rab bana dedi: Ondan korkma, çünkü onu senin ellerine teslim ettim ve bütün halkını ve bütün toprağını. Ona da tıpkı Heşbon'da oturan Amorluların kralı Sihon'a yaptığın gibi yapacaksın. Ve Rabbimiz Tanrımız onu ellerimize teslim etti, ve Başan kralı Og'u ve bütün halkını, ve onu vurduk, onun soyundan kimseyi bırakmayıncaya kadar.

Ve o zaman onun tüm şehirlerini aldık, onlardan almadığımız hiçbir şehir yoktu, altmış şehir, Başan'daki kral Og'un Argob'unun tüm çevre bölgeleri. Bütün şehirler tahkimli, duvarlar yüksek, kapılar ve sürgüler vardı; son derece çok sayıdaki Perizlilerin şehirleri hariç. Heshbon kralı Sihon'a yaptığımız gibi yok ettik ve her şehri sırayla, kadınları ve çocukları yok ettik. Ve tüm hayvanları ve kentlerin ganimetlerini kendimiz için yağmaladık.

Ve o zamanda, Ürdün'ün ötesinde Arnon selinden Hermon'a kadar olan Amorluların iki kralının elinden toprağı aldık. Fenikeliler Hermon'u Sanior diye adlandırırılar ve Amorlu onu Sanir diye adlandırdı. Misor'un bütün şehirleri ve bütün Gilead ve Elcha'ya ve Edraim'e kadar bütün Bashan, Og'un Bashan'daki krallığının şehirleri, Çünkü sadece Başan kralı Og, Refaim'den kalan son kişiydi; işte onun yatağı demir bir yataktı, işte bu Ammon oğullarının ucundadır, uzunluğu dokuz arşın ve genişliğu dört arşındır, bir adamın arşınıyla. Ve o toprak o zaman miras aldık, Arnon selinin kenarında olan Aroer'den, ve Gilead dağının

yarısını ve onun şehirlerini Reuben'e ve Gad'a verdim. Ve Gilead'ın kalan kısmını ve Og'un tüm Bashan krallığını Manasseh kabilesinin yarısına verdim ve Argob'un tüm çevre bölgesini; o tüm Bashan, Rephaim toprağı sayılacaktır. Ve Manasseh oğlu Jair, Gargasi ve Maachathi sınırlarına kadar Argob'un tüm çevre bölgesini aldı, onları kendi adı üzerine Bashan Thauoth Jaeir olarak adlandırdı, bu güne kadar. Ve Gilead'ı Machir'e verdim. Ve Ruben'e ve Gad'a Gilead'dan Arnon vadisine kadar verdim; vadinin ortası sınırdır ve Jabbok'a kadar, vadi Ammon oğullarının sınıridir, Ve Arabah ve Şeria, Mahanareth'in sınırı ve Arabah denizine kadar, Asedoth'un altında tuz denizi, Phasga'nın doğusunda.

Ve o zaman size emrettim, diyerek: Rabbiniz Tanrı size bu toprakları miras olarak verdi, silahlanarak kardeşlerinizin, İsrail oğullarının önünde gidin, her güçlü kişi. Ancak kadınlarınız, çocuklarınız ve hayvanlarınız—biliyorum ki çok hayvanınız var—size verdiğim şehirlerinizde otursunlar, Rab dinlendirene kadar. Tanrınız sizin kardeşlerinize de tıpkı size yaptığı gibi yapsın ve bunlar da Rabbiniz Tanrınızın Ürdün'ün ötesinde onlara verdiği toprağı miras alsınlar ve her biriniz size verdiğim mirasına döneceksiniz.

Ve o zaman Yeşu'ya emrettim, diyerek: Gözleriniz, Rabbiniz Tanrı'nın bu iki krala yaptığı her şeyi gördü; Rabbiniz Tanrı, senin oraya geçtiğin bütün krallıklara da böyle yapacak. Onlardan korkmayacaksınız, çünkü Rabbiniz Tanrı kendisi sizin için savaşacak.

Ve o zamanda Rab'e yalvararak dedim ki Rab Tanrım, sen kuluna gücünü, kuvvetini, güçlü elini ve yüksek kolunu göstermeye başladın; çünkü gökte veya yeryüzünde senin yaptığın

gibi ve senin gücüne göre yapacak olan hangi Tanrı var? Öyleyse Ürdün'ü geçmiş olarak, Ürdün'ün ötesinde olan bu iyi toprak, bu iyi dağ ve Anti-Lübnan'ı göreceğim.

Ve Rab sizin yüzünüzden beni görmezden geldi ve beni dinlemedi, ve Rab bana dedi: Sana yeter, bu sözü bir daha söylemeye devam etme. Yontulmuş kayanın zirvesine çık ve gözlerini denize, kuzeye, güneye ve doğuya doğru kaldırıp bak, gözlerinle gör, çünkü bu Ürdün'ü geçmeyeceksin. Ve Yeşu'ya emret ve onu güçlendir ve onu cesaretlendir, çünkü bu halkın önünde o geçecek ve onlara gördüğün tüm toprağı miras olarak verecek. Ve Phogor'un evinin yakınındaki vadide oturduk.

4

Ve şimdi İsrail, bugün size yapmayı öğrettiğim tüzükleri ve hükümleri dinle, böylece yaşayınız ve çoğalınız ve girip atalarınızın Tanrısı Rab'bin size verdiği toprakları miras alınız. Size bugün emrettiğim söze bir şey eklemeyeceksiniz ve ondan bir şey çıkarmayacaksınız; Tanrımız Rabbin bugün size emrettiğim emirlerini koruyun. Gözleriniz, Rabbimiz Tanrımızın Baal Peor'a yaptığı her şeyi gördü, çünkü Baal Peor'un ardından giden her insanı Rabbiniz Tanrınız aranızdan yok etti. Ama siz, Rabbiniz Tanrınıza bağlı olanlar, bugün hepiniz yaşıyorsunuz.

Bakın, size kuralları ve hükümleri gösterdim, Rab'bin bana emrettiği gibi, böylece oraya girip miras alacağınız toprakta yapmanız için. Ve bunları koruyacak ve yapacaksınız, çünkü bu sizin bilgeliliğiniz ve anlayışınızdır bütün ulusların önünde; bunlar bu kuralların hepsini duyduklarında diyecekler ki: İşte bilge ve bilgili bir halk, bu büyük ulus. Çünkü hangi büyük ulus vardır ki, kendisine Tanrı, Rabbimiz Tanrımız gibi yaklaşsın, O'nu

çağırdığımız her durumda? Ve hangi büyük ulus vardır ki, bugün ben sizin önünüzde verdiğim tüm bu yasaya göre adil tüzükleri ve yargıları olsun?

Kendin için dikkat et ve ruhunu pek çok koru; gözlerinin gördüğü bütün sözleri unutma ve hayatının bütün günlerinde kalbinden ayrılmasınlar; oğullarına ve oğullarının oğullarına öğreteceksin Horeb'de, toplanma gününde Rabbimiz Tanrımızın önünde durduğunuz günü, ne zaman dedi ki Rab bana dedi, halkı bana doğru topla ve sözlerimi işitsinler, böylece yeryüzünde yaşadıkları bütün günler boyunca benden korkmayı öğrensinler ve oğullarına öğretsinler. Ve yaklaştınız ve dağın yanında durdunuz, ve dağ göğe kadar ateşle yanıyordu, karanlık, karartı, fırtına. Ve Rab sizlere ateşin ortasından sözlerin sesini konuştu; siz onu işittiniz ve hiçbir benzerlik görmediniz, fakat sadece sesi. Ve onun antlaşmasını size bildirdi, ki size yapmayı emretti, on sözü, ve onları iki taş tablet üzerine yazdı.

Ve Rab o zaman bana, size kuralları ve hükümleri öğretmem için emretti, ki siz onları orada miras alacağınız toprağın üzerinde uygulayasınız. Ve canlarımızı son derece koruyacaksınız, çünkü Rab'bin Horev'de dağda ateşin ortasından size konuştuğu gün hiçbir benzerlik görmediniz. Yasasızca davranmayın ve kendiniz için oyulmuş benzerlik, erkek veya dişinin her imge benzeri yapmayın, Yeryüzünde bulunan her hayvanın benzerliği, göğün altında uçan her kanatlı kuşun benzerliği, Yerin üzerinde sürünen her sürünen şeyin benzerliği, yerin altındaki sulara bulunan her balığın benzerliği. Ve göğe bakıp da güneşi, ayı, yıldızları ve göğün tüm düzenini görünce yoldan saptırılarak onlara tapmamalısın ve onlara kulluk etmemelisin; bunları Rabbin, senin Tanrın, göğün altındaki tüm uluslara tahsis etti. Ama sizi Tanrı aldı ve sizi Mısır

topraklarından, demir fırından çıkardı, bugün olduğu gibi ona mülk halk olmak için.

Ve Rab Tanrı, sizin tarafınızdan söylenenler hakkında bana kızdı ve ant içti ki bu Ürdün'ü geçmeyeyim ve Rab Tanrın'ın sana miras olarak verdiği topraklara girmeyeyim. Ben çünkü bu toprakta ölüyorum ve bu Ürdün'ü geçmiyorum, siz ise geçiyorsunuz ve bu iyi toprakı miras alacaksınız. Dikkat edin, Tanrımız Rabbin sizinle yaptığı ahdi unutmayın, yasadızlık etmeyin ve kendinize Tanrınız Rabbin size emrettiği hiçbir şeyin oyma benzerliğini yapmayın. Çünkü Rabbin Tanrın yakıp yok eden bir ateştir, kıskanç bir Tanrı'dır.

Eğer oğullar ve oğullarının oğulları doğurursan ve yeryüzünde gecikirseniz ve yasadızlık ederseniz ve her şeyin oyulmuş benzerliğini yaparsanız ve Rabbin önünde kötülük yaparsanız Tanrınızı öfkeliendirmek için, bugün size göğü ve yeri tanık gösteriyorum ki, miras almak üzere Ürdün'ü geçerek oraya gittiğiniz topraktan yıkımla yok olacaksınız; orada uzun günler yaşamayacaksınız, aksine tamamen yok edileceksiniz. Ve Rab sizi bütün uluslar arasında dağıtacak, ve bütün uluslar arasında sayıca az bırakılacaksınız, Rab'bin sizi oraya götüreceği uluslar içinde. Ve orada, insanların ellerinin işleri olan, ahşap ve taşlardan yapılmış diğer tanrılara hizmet edeceksiniz; onlar görmezler, duymazlar, yemezler ve koklamazlar. Ve orada Rabbiniz Tanrı'yı arayacaksınız ve onu bulacaksınız, ne zaman onu bütün kalbinizden ve bütün ruhunuzdan arayıp bulacaksınız, sıkıntınız içinde. Ve bütün bu sözler günlerin sonunda seni bulacak, ve senin Tanrın Rab'be döneceksin, ve onun sesini işiteceksin, Çünkü Rab senin Tanrın merhametli bir Tanrı'dır, seni terk etmeyecek ve seni yok etmeyecek, Rab'bin babalarına ant içtiği antlaşmayı unutmayacak.

Senden önceki günleri, Tanrı'nın insanı yeryüzünde yarattığı gündən beri olan önceki günleri soruştur ve göğün bir ucundan göğün öbür ucuna kadar, bu büyük söz gibi bir şey olmuş mudur, böyle bir şey duyulmuş mudur, bir millet ses duymuş mudur. Ateşin ortasından konuşan yaşayan Tanrı'yı, senin işittiğin ve yaşadığın şekilde, Eğer Tanrı, bir milleti başka bir milletin ortasından almak için girerek deneme yaptıysa, denemelerle, işaretlerle, harikalarla, savaşıla, güçlü elle, yüksek kolla ve büyük görümlerle, Rabbimiz Tanrımızın Mısır'da senin gözlerin önünde yaptığı her şeye göre, Öyle ki sen bilesin ki Rab senin Tanrın, bu Tanrı'dır ve ondan başka yoktur. Gökten onun sesi duyulabilir oldu seni eğitmek için, ve yeryüzünde onun büyük ateşini sana gösterdi, ve onun sözlerini ateşin ortasından işittin.

Senin atalarını sevdiği için, ve onların soyunu onlardan sonra sizi seçti, ve seni kendisi büyük gücüyle Mısır'dan çıkardı, Senin önünde senden daha büyük ve daha güçlü milletleri yok etmek, seni içeri getirmek, onların topraklarını sana miras olarak vermek için, bugün sahip olduğun gibi.

Ve bugün bileceksin ve zihninde döneceksin ki, senin Rabbin Tanrın, bu Tanrı, yukarıda gökte ve aşağıda yerde olan Tanrı'dır ve O'ndan başka yoktur. Ve onun buyrukları ile kurallarını koruyun, bugün sana emrettiğim kadarını, ki sana ve senden sonra oğullarına iyi olsun, ki Rabbin Tanrın'ın sana verdiği toprak üzerinde bütün günler boyunca uzun ömürlü olasınız. O zaman Musa, Ürdün'ün ötesinde, güneşin doğusundan üç şehir ayırdı. Oraya, komşusunu bilmeden öldüren katil kaçacak, ve bu kişi onu dünden ve önceki gündən beri nefret etmeyen biri olacak, ve bu şehirlerden birine sığınacak ve yaşayacak. Çöldeki ova arazisinde Ruben'e ait Bosor'u, Gilead'da Gad'a ait Ramot'u ve Başan'da Manaşşe'ye ait Gaulon'u.

Bu, Musa'nın İsrail oğullarının önüne koyduğu kanundur. Bunlar, Musa'nın İsrail oğullarına söylediği tanıklıklar, düzenlemeler ve hükümlerdir; onlar Mısır topraklarından çıktıktan sonra. Ürdün'ün ötesinde, vadide, Fogor evinin yakınında, Amorlular'ın kralı Sihon'un toprağında, Heşbon'da oturan, Musa'nın ve İsrail oğullarının Mısır toprağından çıktıklarında vurdukları. Ve onlar, Ürdün'ün ötesinde güneşin doğusunda bulunan Amorlular'ın iki kralının, onun ve Başan kralı Og'un topraklarını miras aldılar. Arnon selinin kenarında bulunan Aroer'den ve Hermon olan Sihon dağından, Ürdün'ün ötesindeki tüm Arabah'ı, güneşin doğusunda, yontulmuş Asedoth'un yanında.

5

Ve Musa bütün İsrail'i çağırdı ve onlara dedi: Dinle İsrail, bugün sizin kulaklarınızda konuştuğum yasaları ve hükümleri; onları öğreneceksiniz ve onları uygulamayı gözeceksiniz. Rabbiniz Tanrı sizinle Horeb'de bir antlaşma yaptı. Rab bu antlaşmayı atalarınızla değil, bugün burada yaşayan sizlerle yaptı. Rab sizinle dağda ateşin ortasından yüz yüze konuştu. Ve ben o zamanda Rabbin ve sizin aranızda durdum, size Rabbin sözlerini bildirmek için, çünkü ateşin yüzünden korkunuz ve dağa çıkmadınız, şöyle diyerek Ben, seni Mısır topraklarından, kölelik evinden çıkaran Tanrın Rab'bim.

Benim yüzümün önünde sana başka tanrılar olmayacak.

Kendin için put yapmayacaksın, ne de yukarıda gökyüzünde olan, aşağıda yeryüzünde olan ve yeryüzünün altındaki sularda olan her şeyin benzerini yapmayacaksın. Onlara tapmayacaksın ve onlara hizmet etmeyeceksin, çünkü ben Rab senin Tanrın'ım,

kıskanç bir Tanrı, babaların günahlarını üçüncü ve dördüncü kuşağa kadar benden nefret edenlerin üzerine geri veren. Ve beni sevenlere ve emirlerimi koruyanlara binlerce nesle merhamet yapan Rabbinin Tanrının adını boş yere almayacaksın, çünkü Rabbin Tanrının onun adını boş yere alanı temize çıkarmayacak.

Şabat gününü kutsamak için onu koru, Rabbin Tanrının sana emrettiği şekilde. Altı gün çalışacaksın ve bütün işlerini yapacaksın. Ama yedinci gün, Rabbin Tanrının için şabattır; o günde hiçbir iş yapmayacaksın: ne sen, ne oğlun, ne kızın, ne hizmetçin, ne hizmetçi kızın, ne öküzün, ne yük hayvanın, ne de herhangi bir hayvanın, ne de sende ikamet eden yabancı; öyle ki hizmetçin, hizmetçi kızın ve yük hayvanın tıpkı senin gibi dinlensin. Ve hatırlayacaksın ki Mısır topraklarında köle idin ve Rab Tanrının seni oradan güçlü el ile ve yüksek kol ile çıkardı, bu nedenle Rab Tanrının sana şabat gününü koruman ve onu kutsal kılman için emretti. Babana ve annene saygı göster, Rabbin Tanrının sana emrettiği şekilde, böylece sana iyi olur ve böylece Rabbin Tanrının sana verdiği toprak üzerinde uzun ömürlü olursun. Sen katletmeyeceksin. Sen zina etmeyeceksin. Çalmayacaksın. Komşuna karşı yalan tanıklık etmeyeceksin. Komşunun karısını arzu etmeyeceksin, komşunun evini arzu etmeyeceksin, ne onun tarlasını, ne onun çocuğunu, ne onun hizmetçisini, ne onun öküzünü, ne onun yük hayvanını, ne onun hiçbir hayvanını, ne de komşuna ait olan her şeyi.

Rab bu sözleri sizin tüm topluluğunuza dağda, ateşin ortasından, karanlık, koyu karanlık, fırtına ve büyük sesle konuştu ve daha fazla eklemedi, ve onları iki taş levha üzerine yazdı ve bana verdi. Siz sesi ateşin ortasından işittiğinizde, dağ ateşle yanıyordu ve sizin kabilelerinizin bütün başkanları ve yaşlılar meclisiniz bana yaklaştınız. Ve siz söylüyordunuz: İşte Rabbimiz

Tanrımız bize kendi şanını gösterdi ve sesini ateşin ortasından duyduk. Bu günde gördük ki Tanrı insana konuşacak ve o yaşayacak. Ve şimdi ölmeyelim, çünkü bu büyük ateş bizi tüketecek, eğer biz Rabbimiz Tanrımızın sesini hala duymaya devam edersek, öleceğiz. Hangi insan, bizim gibi, ateşin ortasından konuşan yaşayan Tanrı'nın sesini duydu ve yaşadı? Sen yaklaş ve Rabbimiz Tanrımız'ın söyleyeceği her şeyi dinle, ve Rabbimiz Tanrımız'ın sana söyleyeceği her şeyi bize anlat, biz de dinleyip yapacağız.

Ve Rab, bana konuşanların sizin sözlerinizin sesini duydu ve Rab bana dedi: Bu halkın sana konuştukları sözlerin sesini duydum; sana konuştukları her şeyi doğru konuştular. Kim verecek onlara böyle bir kalp, öyle ki benden korksunlar ve emirlerimi her gün korusunlar, öyle ki onlara ve oğullarına sonsuza dek iyi olsun? Git, onlara dedim, siz kendi evlerinize geri dönün. Ama sen onun yanında benimle birlikte dur ve sana emirleri, hükümleri ve yargıları konuşacağım; onları ne kadar öğreteceksen, onlar da ben onlara miras olarak verdiğim toprakta böylece yapsınlar. Ve Rabbin Tanrınızın size emrettiği şekilde yapmaya dikkat edeceksiniz, sağa ya da sola sapmayacaksınız, Rabbin Tanrınızın size yürümenizi emrettiği tüm yol boyunca yürüyün ki, sizi dinlendirsın ve sizin için iyi olsun ve miras alacağınız toprakta uzun yaşayasınız.

6

Ve bunlar, Rabbimiz Tanrımızın size öğretmek için emrettiği emirler, yasalar ve hükümlerdir; böylece orada miras almak için girdiğiniz toprakta bunları yapasınız. Tanrımız Rab'den korkasınız diye, bugün sana emrettiğim onun bütün hükümlerini ve

emirlerini tutasınız, sen ve oğulların ve oğullarının oğulları, hayatınızın bütün günlerinde, öyle ki uzun yaşayasınız.

Ve dinle ey İsrail, ve yapmayı kuru, böylece sana iyi ola ve böylece son derece çoğalasz, tıpkı Rab, babalarının Tanrısı, sana süt ve bal akan toprak vermeyi söz verdiği gibi. Ve bunlar Rabbin İsrail oğullarına çölde, Mısır topraklarından çıktıktan sonra emrettiği kanunlar ve hükümlerdir. Dinle İsrail, Rabbimiz Tanrı, Rab birdir. Ve Rabbin Tanrın'ı bütün aklınla, bütün ruhunla ve bütün gücünle seveceksin. Ve bugün sana emrettiğim bu sözler senin kalbinde ve senin ruhunda olacak. Ve onları oğullarına öğreteceksin ve evde otururken, yolda yürürken, yatarken ve kalkarken onlar hakkında konuşacaksın. Ve onları elin üzerine bir işaret olarak bağlayacaksın ve gözlerin önünde sarsılmaz olacak. Ve onları evlerinizin kapı sövelerine ve kapılarına yazacaksınız.

Ve olacak ki, Rabbin Tanrın seni babaların İbrahim'e, İshak'a ve Yakup'a ant içerek vermeye söz verdiği topraklara getirdiğinde, sana inşa etmediğin büyük ve güzel şehirler verecek, Doldurmadığın tüm iyi şeylerle dolu evler, yontmadığın yontulmuş sarnıçlar, dikmediğin bağlar ve zeytin bahçeleri, ve yedikten ve doyduktan sonra, kendine dikkat et, unutma Seni Mısır topraklarından, kölelik evinden çıkararak Rabbin Tanrın'ın. Rabbin Tanrın'dan korkacaksın ve yalnız ona hizmet edeceksin ve ona bağlanacaksın ve onun adı üzerine yemin edeceksin.

Çevrenizdeki ulusların tanrılarında olan diğer tanrıların ardından gitmeyin Çünkü Tanrın Rab, sendeki kısınç bir Tanrıdır; Tanrın Rab sana karşı öfkeyle kızmasın ve seni yeryüzünden yok etmesin.

Rabbini Tanrınızı, denemede denediğiniz gibi denemeyeceksiniz. Tanrın Rabbin'in sana emrettiği emirleri, tanıklıkları ve hükümleri özenle koruyacaksın. Ve Rabbin Tanrın'ın önünde hoş olanı ve güzel olanı yapacaksın, böylece sana iyi olsun ve giresin ve Rabbin babalarınıza yemin ettiği iyi toprağı miras alsın, Rab'bin söylediğı gibi, bütün düşmanlarını önünden kovmak için.

Ve olacak ki, ne zaman oğlun seni yarın sorsa, Nedir bu tanıklıklar, düzenlemeler ve yargılar ki Rab Tanrımız bize emretti? Ve oğluna şöyle söyleyeceksin: Mısır topraklarında Firavun'un hizmetkârlarıydık ve Rab bizi oradan güçlü elle ve yüksek kolla çıkardı. Ve Rab, Mısır'da, Firavun'da ve onun evinde bizim önümüzde büyük ve kötü işaretler ve harikalar verdi. Ve bizi oradan çıkardı, babalarımıza vermeye yemin ettiği bu toprakları bize vermek için. Ve Rab bize tüm bu kararnameleri yapmayı, Tanrımız Rab'den korkmayı emretti ki, tüm günler bize iyi olsun, tıpkı bugün olduğu gibi yaşayalım. Ve merhamet bize olacak, eğer Rabbimiz Tanrımız'ın önünde tüm bu emirleri yapmayı korursak, nasıl bize emrettiyse.

7

Eğer Rabbin Tanrın seni oraya girmekte olduğun, miras alacağın o toprak içine getirirse ve önünden büyük milletleri, Hittit'i, Girgaşit'i, Amorit'i, Kenanlı'yı, Perizit'i, Hivit'i ve Yebusit'i, sizden çok ve daha güçlü yedi milleti sürerse, Ve Rab Tanrın onları senin ellerine teslim edecek ve sen onları vuracaksın, onları tamamen yok edeceksin, onlarla antlaşma yapmayacaksın ve onlara merhamet etmeyeceksiniz. Ne de onlarla evlenmeyeceksiniz, kızınızı onun oğluna vermeyeceksiniz ve onun kızını oğlunuza almayacaksınız. Çünkü oğlunu benden

döndürecek ve başka tanrılara hizmet edecek, ve Rab size karşı öfkeyle öfkelenecek ve seni hızlıca yok edecek. Ama onlara böyle yapacaksınız: onların sunaklarını yıkacaksınız ve onların dikili taşlarını parçalayacaksınız ve onların kutsal koruluklarını keseceksiniz ve onların tanrılarının oyma putlarını ateşle yakacaksınız. Çünkü sen Rabbin Tanrın'a kutsal bir halksın ve Rab Tanrın seni, yeryüzünün yüzündeki bütün uluslar arasından kendisine özel mülk olan bir halk olmak üzere seçti.

Rab sizi seçmedi çünkü bütün milletler arasında çok sayıdaydınız; Rab sizi seçti, zira siz bütün milletler arasında az sayıdasınız. Ama Rab'bin sizi sevmesinden ve babalarınıza yemin ettiği andı korumasından dolayı, Rab sizi güçlü elle çıkardı ve Rab seni kölelik evinden, Mısır kralı Firavun'un elinden kurtardı. Ve bileceksin ki, Rab Tanrın, bu Tanrı, sadık Tanrı'dır; onu sevenlere ve emirlerini tutanlara bin nesle kadar antlaşmasını ve merhametini koruyandır. Ve nefret edenlere yüzlerine karşı onları yok etmek için karşılık verir ve nefret edenlere gecikme yapmaz, yüzlerine karşı onlara karşılık verecektir.

Ve sen emirleri, hükümleri ve bugün sana yapmayı emrettiğim bu yargıları tutacaksın. Ve olacak ki, ne zaman bu hükümleri işitir, korur ve onları yaparsanız, Rab Tanrınız size ahdi ve merhameti koruyacak; o, sizin babalarınıza yemin etti. Ve seni sevecek, seni kutsayacak, seni çoğaltacak ve rahmin dölünü, toprağının meyvesini, tahılını, şarabını, yağını, sığır sürülerini ve koyun sürülerini kutsayacak; Rabbin atalarına sana vermek için yemin ettiği toprak üzerinde. Tüm milletler arasında mübarek olacaksın, aranızda kısır olmayacak, ne de kısır olmayacak ve hayvanlarınızda da olmayacak. Ve Rabbin Tanrın senden tüm hastalığı kaldıracak ve Mısır'ın gördüğün ve bildiğin tüm kötü

hastalıklarını senin üzerine koymayacak ve onları senden nefret edenlerin hepsi üzerine koyacak.

Ve Rabbin Tanrın'ın sana verdiği ulusların tüm ganimetlerini yiyeceksin, gözüün onlara acımayacak ve onların tanrılarına hizmet etmeyeceksin, çünkü bu senin için bir tuzaktır.

Eğer aklımdan Bu ulus benden daha büyük, onları nasıl yok edebileceğim? diye geçirirsen. Onlardan korkmayacaksın, Rabbin Tanrın'ın Firavun'a ve bütün Mısırlılara yaptığı her şeyi hatırlayacaksın, Gözlerinin gördüğü büyük denemeleri, o büyük işaretleri ve harikaları, güçlü eli ve yüksek kolu, Rabbin Tanrın seni nasıl çıkardıysa, Rabbiniz Tanrı da senin yüzlerinden korktuğun tüm milletlere böyle yapacak. Ve Rab, Tanrın, eşekarılarını onların üzerine gönderecek, kalanlar ve senden gizlenenler yok edilene kadar. Onların yüzünden vurulmayacaksın, çünkü Rab senin Tanrın sendedir, büyük ve güçlü Tanrı. Ve Rab Tanrın bu milletleri önünden yavaş yavaş tüketecek; onları hızlıca yok edemeyeceksin, öyle ki toprak ıssız kalmasın ve vahşi hayvanlar üzerine çoğalmasın. Ve Rab, Tanrın, onları senin ellerine teslim edecek ve sen onları büyük bir yıkımla yok edeceksin, ta ki onları tamamen yok edene kadar Ve onların krallarını ellerinize teslim edecek, ve onların ismini o yerden yok edeceksiniz, hiç kimse yüzünüze karşı duramayacak, onları tamamen yok edene kadar.

Onların Tanrılarının oyma putlarını ateşle yakacaksınız, gümüşe özlem duymayacaksınız, onlardan altını da kendiniz için almayacaksınız, onun yüzünden tökezlemeyin, çünkü bu Rabbin Tanrınız için iğrençliktir. Ve iğrençliği evine getirmeyeceksin, ve bunun gibi lanetli olacaksın, iğrençlikle iğreneceksin ve tiksintiyle tiksineceksin, çünkü o lanetli bir şeydir.

8

Bugün size emrettiğim bütün emirleri yerine getirmek için koruyacaksınız, öyle ki yaşayasınız ve çoğalasınız ve Rabbin Tanrınızın babalarınıza yemin ettiği toprağa girip onu miras alasınız. Ve Rabbin Tanrın'ın seni çölde yönlendirdiği tüm yolu hatırlayacaksın; böylece seni alçaltacak ve seni sınavacak, kalbindeki şeyler bilinecek: onun emirlerini koruyup korumayacağın ya da değil. Ve O seni ezdi, seni açlığa uğrattı ve seni man ile besledi; senin babaların bunu bilmiyorlardı ki, sana bildirsin: insan yalnız ekmekle yaşamayacak, fakat Tanrı'nın ağzından çıkan her sözle insan yaşayacaktır. Giysilerin üzerinden eskimedi, sandalların üzerinden yıpranmadı, ayakların nasırlaşmadı, işte kırk yıl.

Ve kalbinle bileceksin ki, nasıl bir insan oğlunu terbiye ederse, öyle Rabbin Tanrın seni terbiye edecek. Ve sen Rabbin Tanrın'ın buyruklarını tutacaksın, onun yollarında yürüyeceksin ve ondan korkacaksın.

Çünkü Rabbin senin Tanrın seni iyi ve geniş bir toprağa getirecek; orada suların selleri ve ovalardan ve dağlardan çıkan derinliklerin kaynakları var. Buğday ve arpa toprağı, asmalar, incir ağaçları, narlar, zeytin yağı ve bal toprağı, Toprak ki üzerinde yoksulluk olmadan ekmeğini yiyeceksin ve onun üzerinde hiçbir şeye ihtiyaç duymayacaksın, toprak ki taşları demir ve dağlarından bronz madenciliğı yapacaksın.

Ve yiyeceksin ve doyacaksın, ve Rabbin Tanrın'ı kutsayacaksın sana verdiği iyi toprak üzerinde. Kendine dikkat et, Rabbin Tanrın'ı unutma; bugün sana emrettiğim onun emirlerini, hükümlerini ve kurallarını korumamak için. Yedikten ve

doyduktan, güzel evler inşa edip onlarda oturduktan sonra, ve sığırların ve koyunların sana çoğaltıldığında, gümüş ve altın sana çoğaltıldığında, ve sana ait olacak her şey sana çoğaltıldığında Kalbinde yükselir ve seni Mısır topraklarından, kölelik evinden çıkaran Rabbin Tanrını unutursun Seni o büyük ve korkunç çölden geçiren, orada ısırın yılan, akrep ve susuzluk olan, orada su olmayan, sana keskin kenarlı kayadan su kaynağı çıkaran. Seni çölde man ile besleyen, onu ne sen bildin ne de babaların bildi, seni alçaltmak, seni sınamak ve günlerinin sonunda sana iyilik yapmak için. Kalbinde Benim gücüm ve elimin kudreti bana bu büyük kuvveti kazandırdı deme. Ve Rabbini, Tanrın'ı hatırlayacaksın, çünkü O sana güç verir, kuvvet yapman için, ve böylece Rab'bin babalarına yemin ettiği antlaşmasını kurabilsin, bugün olduğu gibi.

Ve eğer Rabbin Tanrın'ı unuttur unutursan ve başka tanrıların ardından gider, onlara hizmet eder ve onlara tapınırsan, bugün size göğü ve yeri tanık göstererek şahitlik ederim ki, yıkımla yok olacaksınız. Rabbiniz Tanrı'nın önünüzde yok ettiği kalan uluslar gibi, siz de böylece yok olacaksınız, çünkü Rabbiniz Tanrı'nın sesini dinlemediniz.

9

Dinle İsrail, sen bugün Ürdün'ü geçiyorsun, sizden daha büyük ve daha güçlü milletleri miras almak için girmek üzere, göğe kadar uzanan büyük ve surlu şehirleri. Büyük, kalabalık ve uzun boylu bir halk, Anak'ın oğulları, onları sen biliyorsun ve sen duydun, Anak'ın oğullarının karşısında kim durabilir? Ve bugün bileceksin ki, senin Tanrın Rab, senin önünde gidecek olan, yakıp yok eden bir ateştir; O onları yok edecek ve O onları senin önünden geri çevirecek ve onları hızla yok edecek, tıpkı Rabbin

sana söylediği gibi. Rab Tanrın bu ulusları senin önünde yok ettiğinde, kalbinde Rab beni doğruluğum nedeniyle bu iyi toprakları miras almak için getirdi diyerek söyleme. Senin doğruluğun yoluyla değil, ne de senin kalbinin kutsallığı yoluyla onların topraklarını miras almak için giriyorsun, ama bu ulusların dinsizliği yoluyla Rab onları senin önünden yok edecek ve böylece Rab'bin atalarımız İbrahim'e, İshak'a ve Yakup'a yemin ettiği antlaşmayı kuracak.

Ve bugün bileceksin ki, Rab Tanrın sana bu iyi toprakları miras olarak vermesi senin doğruluklarından dolayı değildir, çünkü sen dik boyunlu bir halksın. Hatırla, Mısır'dan çıktığınz günden beri bu yere gelinceye kadar çölde Rabbin Tanrın'ı ne kadar kızdırdığını unutma; Rabbe karşı itaatsizlik etmeye devam ettiniz.

Ve Horeb'de Rab'bi kızdırdınız ve Rab size öfkelen-di, sizi yok etmek için. Dağa çıktığımda taş levhaları, Rabbin sizinle yaptığı antlaşmanın taş levhalarını almak için, dağda kırk gün ve kırk gece kaldım, ekmek yemedim ve su içmedim. Ve Rab bana Tanrı'nın parmağıyla yazılmış iki taş levhayı verdi, ve bunların üzerinde Rab'bin dağda toplanma gününde size söylediği bütün sözler yazılmıştı. Ve kırk gün ve kırk gece boyunca Rab bana iki taş levhayı, ahit levhalarını verdi. Ve Rab bana dedi: Kalk, buradan hızlıca aşığı in, çünkü Mısır topraklarından çıkardığın halkın kanun dışı davrandı, onlara emrettiğim yoldan hızlıca saptılar ve kendilerine dökme put yaptılar.

Ve Rab bana dedi ki: Sana bir kez ve iki kez söyledim, dedim ki: Bu halkı gördüm ve işte bu halk dik boyunludur, Ve şimdi bana onları yok etmem için izin ver ve onların adını göğün altından sileceğim ve seni büyük, güçlü ve bundan çok daha fazla bir ulusa

yapacağım. Ve geri dönerek dağdan indim, ve dağ göğse kadar ateşle yanıyordu, ve tanıklıkların iki levhası iki elimdeydi. Ve gördüm ki Rabbiniz Tanrı'nın önünde günah işlediniz, ve kendinize dökme put yaptınız, ve Rab'bin size yapmayı emrettiği yoldan saptınız, Ve iki levhayı tutarak onları iki elimden attım ve sizin önünüzde kırdım. Ve Rabbin önünde ikinci kez yalvardım, tıpkı daha önce olduğu gibi, kırk gün ve kırk gece ekmek yemedim ve su içmedim, işlediğiniz bütün günahlarınız hakkında, Rab Tanrının önünde kötülük yaparak onu kızdırmak için. Ve öfke ve gazap yüzünden korkmuştum, çünkü Rab sizi yok etmek için size karşı kıskırtılmıştı, ve Rab beni dinledi ve bu zamanda da. Ve Aaron'a öfkelenildi onu yok etmek için, ve o zamanda Aaron için de dua ettim. Ve yaptığınız günahınızı, buzağıyı aldım ve onu ateşte yaktım ve onu çok ince olana kadar ezerek parçaladım ve toz gibi oldu ve tozu dağdan inen sel deresine attım.

Ve yakma olayında, deneme sırasında ve şehvet mezarlarında Rab'bi kıskırtmıştınız. Ve Rab sizi Kadeş Barnea'dan gönderdiği zaman, Çıkın ve size verdiğim toprağı miras alın diyerek, Tanrınız Rab'bin sözüne itaatsizlik ettiniz ve ona inanmadınız ve sesini dinlemediniz. Rab'be karşı itaatsizlik ediyordunuz, O'nun size tanıtıldığı günden beri. Ve Rabbin önünde kırk gün ve kırk gece yalvardım, ne kadar çok yalvardım; çünkü Rab sizi yok etmek istedi. Ve Tanrı'ya dua ettim ve dedim ki: Rab, tanrıların kralı, halkını ve payını yok etme; onları kurtardın, Mısır topraklarından büyük gücünle, güçlü elinle ve yüksek kolunla çıkardın. Hizmetkârların İbrahim'i, İshak'ı ve Yakup'u hatırla; onlara kendi adına yemin ettin. Bu halkın sertliğine, dinsizliklerine ve günahlarına bakma. Bizi oradan çıkardığın toprakta yaşayanlar demesinler diye, şöyle söyleyerek: Rab onları kendilerine söylediği toprağı sokamadığı için ve onlardan nefret ettiği için, onları çölde öldürmek üzere çıkardı. Ve bunlar senin halkın ve senin

mirasıdır, onları Mısır topraklarından büyük gücünle, güçlü elinle ve yüce kolunla çıkardın.

10

O zaman Rab bana dedi ki: Kendin için ilkiler gibi iki taş tablet yont ve dağa, bana doğru çık; kendin için tahtadan bir sandık yapacaksın. Ve tabletlerin üzerine, kırdığın ilk tabletlerde olan sözleri yazacaksın ve onları sandığın içine koyacaksın. Ve çürümez tahtadan bir sandık yaptım ve ilk levhalar gibi taş levhaları yonttum ve dağa çıktım; iki levha ellerimde idi. Ve levhaların üzerine ilk yazıya göre on sözü yazdı, bunları Rab dağda ateşin ortasından size söylemişti, ve Rab onları bana verdi. Ve geri dönerek dağdan indim ve levhaları yaptığım sandığın içine koydum ve orada idiler, Rab'bin bana emrettiği gibi. Ve İsrail oğulları Jakan oğullarının Beerot'undan Moserah'a ayrıldılar, orada Harun öldü ve orada gömüldü ve onun yerine oğlu Eleazar kâhinlik etti. Oradan Gadgad'a ayrıldılar ve Gadgad'dan Etebatha'ya, su sellerinin toprağına.

O zamanda Rab, Levi kabilesini ayırdı: Rabbin antlaşma sandığını taşımak, Rabbin önünde durmak, hizmet etmek ve O'nun adı üzerine dua etmek için, bu güne kadar. Bu yüzden Levililerin kardeşleri arasında payı ve mirası yoktur, Rab'bin kendisi onun mirasıdır, kendisine söylediği gibi. Ve ben dağda kırk gün ve kırk gece durdum. Ve Rab beni dinledi ve bu zamanda Rab sizi yok etmek istemedi. Ve Rab bana dedi: Git, bu halkın önünde yola çık ve girsinler ve miras alsınlar toprağı ki, onların babalarına onlara vermeye yemin ettim.

Ve şimdi, ey İsrail, Rab'bin senin Tanrın senden ne istiyor, ancak Rab'den, senin Tanrın'dan korkmak, ve onun bütün

yollarında yürümek, ve onu sevmek, ve Rab'be, senin Tanrın'a bütün kalbin ve bütün ruhunla hizmet etmek, Tanrın Rabbin emirlerini ve bugün sana emrettiğim bütün nizamlarını tutasın ki, sana iyi olsun. İşte Rabbinin Tanrın'ın göğü ve göklerin göğü, yeryüzü ve onun içindeki her şey. Ancak Rab atalarınızı onları sevmeyi seçti ve onların soyunu, onlarla birlikte sizi, bütün uluslar arasından bu güne göre seçti. Ve kalp sertliğinizi sünnet edeceksiniz ve boynunuzu katılaştırmayacaksınız. Zira sizin Rabbiniz Tanrınız, bu tanrıların Tanrısı ve rablerin Rabbi, büyük, güçlü ve korkunç Tanrı, kim yüze bakmaz, ne de rüşvet almaz, yabancıya, yetime ve dul kadına hükmünü veren ve yabancıyı severek ona ekmek ve giysi veren. Ve yabancıyı seveceksiniz, çünkü Mısır ülkesinde yabancılar idiniz.

Rabbini, Tanrını korkacaksın ve ona hizmet edeceksin ve ona bağlanacaksın ve onun adı üzerine yemin edeceksin. Bu senin övüncüdür ve bu senin Tanrın'dır, o ki sende bu büyük ve görkemli şeyleri yaptı, bunları senin gözlerin gördü. Yetmiş kişi ile babaların Mısır'a indi, şimdi ise Rab Tanrın seni gökteki yıldızlar gibi çoklukta yaptı.

11

Ve Rabbin Tanrın'ı seveceksin ve onun korumalarını, hükümlerini, emirlerini ve yargılarını tüm günler boyunca koruyacaksın. Ve bugün bileceksiniz ki, sizin çocuklarınız değil, bilmeyenler ve görmeyen Rab Tanrınızın eğitimini ve onun büyük işlerini ve güçlü eli ve yüksek kolu, Ve onun işaretlerini ve mucizelerini, Mısır'ın ortasında Firavun'a, Mısır kralına ve onun bütün topraklarına yaptığı her şeyi Ve Mısırlıların gücüne ne yaptığını, onların savaş arabalarına, atlarına ve güçlerine, Kızıldeniz'in suyunun sizin arkanızdan onları takip ederlerken

yüzlerine nasıl su bastırıldığını ve Rabbin onları bugüne kadar nasıl yok ettiğini, ve siz bu yere gelene kadar çölde bize ne kadar çok şey yaptı. Ve Reuben'in oğlu Eliab'ın oğulları Dathan ve Abiram'a neler yaptı; yer ağzını açarak onları, evlerini, çadırlarını ve yanlarındaki tüm varlıklarını bütün İsrail'in ortasında yuttu. Çünkü gözleriniz, Rabbin bugün aranızda yaptığı tüm büyük işleri gördü.

Ve bugün sana emrettiğim onun tüm emirlerini tutacaksınız, böylece yaşayacaksınız ve çoğalacaksınız ve Ürdün'ü geçerek orada miras alacağınız toprağa girip onu miras alacaksınız, Öyle ki, Rabbin babalarınıza ve onların soyuna vermek için yemin ettiği toprak üzerinde uzun yaşayacaksınız; süt ve bal akan toprak. Çünkü oraya miras almak için gireceğiniz toprak, Mısır toprağı gibi değildir; oradan çıkmışsınız, orada tohumu ektiklerinde ve kendi ayaklarıyla suladıklarında, sanki sebze bahçesi gibi. Ama oraya girmekte olduğun, miras alacağın toprak, dağlık ve ovalık bir topraktır, göklerden yağın yağmurdan su içecektir. Toprak ki, Rabbin senin Tanrının onu sürekli gözetler, Rabbin senin Tanrının gözleri yılın başlangıcından yılın tamamlanmasına kadar onun üzerindedir.

Eğer bugün sana emrettiğim tüm emirleri gerçekten işitir, Rabbin Tanrın'ı sevmek ve ona bütün kalbin ve bütün ruhunla hizmet etmek için dinlerseniz, ve toprağına mevsiminde erken ve geç yağmurunu verecek, ve tahılını, şarabını ve yağın getireceksin, ve senin tarlalarında senin hayvanlarına yem verecek, ve yemiş ve doymuş olarak, Dikkat et kendine, kalbin şişmanlaşmasın ve sapıp başka tanrılara hizmet edip onlara tapınmayasınız, Ve Rab size karşı öfkeyle kızarak göğü kapatacak ve yağmur olmayacak ve toprak ürününü vermeyecek ve Rabbin size verdiği iyi topraktan çabucak yok olacaksınız.

Ve bu sözleri kalbinize ve ruhunuza atacaksınız, ve onları elinizin üzerine işaret olarak bağlayacaksınız, ve gözlerinizin önünde sarsılmaz olacak, Ve siz onları çocuklarınıza öğreteceksiniz, evinde otururken, yolda giderken, uyurken ve kalkarken onlar hakkında konuşmayı. Ve onları evlerinizin ve kapılarınızın sövelerine yazacaksınız. Öyle ki uzun yaşayasınız ve oğullarınızın günleri, Rabbin atalarınıza vermeye yemin ettiği toprak üzerinde, göğün günleri yeryüzü üzerinde olduğu gibi olsun. Ve olacak ki, eğer işiterek işitirseniz bütün bu emirleri ki ben sana bugün emrediyorum, yapmayı, Rab Tanrımızı sevmeyi ve onun bütün yollarında yürümeyi ve ona bağlanmayı, Ve Rab bütün bu ulusları sizin önünüzden atacak, ve sizden daha büyük ve güçlü ulusları miras alacaksınız. Ayağınızın izi nereye basarsa, bütün o yer sizin olacak; çölden ve Antilübnan'dan, büyük nehir Fırat Nehri'nden ve batıdaki denize kadar sınırlarınız olacak. Hiç kimse sizin yüzünüze karşı duramayacak ve Rabbiniz Tanrınız, sizin korkunuzu ve titremenizi, üzerine basacağınız tüm toprağın yüzüne koyacaktır, size söylediği şekilde.

İşte ben bugün sizin önünüze bereketi ve laneti veriyorum Eğer bugün size emrettiğim Rabbiniz Tanrı'nın buyruklarını dinlerseniz, bereketi alacaksınız. ve laneti, eğer Rabbiniz Tanrı'nın bugün size emrettiğim emirlerini dinlemezseniz ve size emrettiğim yoldan saparak bilmediğiniz başka tanrılara hizmet etmeye giderseniz. Ve Rab Tanrın seni miras almak için oraya geçtiğin toprak içine getirdiğinde, bereketi Garizim dağı üzerine ve laneti Gaibal dağı üzerine vereceksin. Bunlar Ürdün'ün ötesinde, batıda doğru güneşin yolunun arkasında, Kenan toprağında, batıda oturan, Golgol'a bitişik, yüksek meşenin yakınında değil mi? Siz Ürdün'ü geçiyorsunuz; Rabbimiz Tanrı'nın size miras olarak verdiği toprakları miras almak için oraya girerek bütün günler boyunca orada oturacaksınız.

Ve onun tüm emirlerini yapmayı koruyacaksınız ve bugün sizin önünüzde verdiğim bu hükümleri koruyacaksınız.

12

Ve bunlar, babalarınızın Tanrısı Rab'bin size miras olarak verdiği toprakta yapmanız için koruyacağımız emirler ve hükümlerdir; bunları toprak üzerinde yaşadığınız bütün günler boyunca koruyacaksınız. Miras alacağınız yerlerde, onların tanrılarına hizmet ettikleri tüm yerleri yıkımla yok edeceksiniz: yüksek dağların üzerinde, tepelerin üzerinde ve gür ağacın altında. Ve onların sunaklarını yıkacaksınız, onların dikili taşlarını parçalayacaksınız, onların kutsal koruluklarını keseceksiniz, onların tanrılarının oyma putlarını ateşle yakacaksınız ve onların adını o yerden yok edeceksiniz. Rabbiniz Tanrınıza böyle yapmayacaksınız. Ama Rabbin Tanrınızın, şehirlerinizden birinde adını orada yerleştirmek ve çağrılmak için seçeceği yere arayacaksınız ve oraya geleceksiniz. Ve yakmalık sunularınızı, kurbanlarınızı, ilk meyvelerinizi, dualarınızı, gönüllü sunularınızı, anlaşmalarınızı, öküzlerinizin ve koyunlarınızın ilk doğanlarını oraya getireceksiniz. Ve orada Rabbiniz Tanrı'nın önünde yiyeceksiniz ve elinizi koyduğunuz her şey üzerine sevineceksiniz, siz ve aileleriniz, nasıl ki Rabbin Tanrınız sizi kutsadı.

Burada bugün bizim yaptığımız her şeyi yapmayacaksınız, herkes kendi gözünde hoş olanı yapıyor Çünkü henüz dinlenmeye ve Rabbiniz Tanrınızın size verdiği mirasa gelmediniz. Ve Ürdün'ü geçeceksiniz ve Rabbiniz Tanrı'nın size miras olarak verdiği toprak üzerine oturacaksınız ve O sizi çevrenizdeki tüm düşmanlarınızdan dinlendirecek ve güvenlik içinde oturacaksınız. Ve Rabbiniz Tanrınızın kendi ismini çağırmak için seçeceği yer olacak, oraya bugün size emrettiğim her şeyi getireceksiniz:

yakmalık sunularınızı, kurbanlarınızı, ondalıklarınızı, ellerinizin ilk meyvelerini ve Rabbiniz Tanrınıza adayacağınız armağanlarınızın her seçilmişini. Ve siz, oğullarınız, kızlarınız, hizmetkârlarınız, cariyeleriniz ve kapılarınızdaki Levili, Tanrınız Rab'bin önünde sevineceksiniz, çünkü onun sizinle birlikte ne payı ne de mirası yoktur. Kendin için dikkat et, gördüğün her yerde yakmalık sunularını sunma. Ama Rab Tanrın'ın kabilelerinden birinde seçeceği yere, oraya yakmalık sunularınızı taşıyacaksınız ve orada bugün sana emrettiğim her şeyi yapacaksın. Ama bütün arzunda keseceksin ve et yiyeceksin, Rabbin Tanrın'ın sana her şehirde verdiği berekete göre; senin içindeki temiz olmayan ve temiz kişi onu birlikte yiyecek, ceylan veya geyik gibi. Ancak kanı yemeyeceksiniz, onu su gibi toprağa dökeceksiniz.

Senin şehirlerinde tahılının ondalığını, şarabının ve yağının ondalığını, sığırlarının ve koyunlarının ilk doğanlarını, adayabileceğiniz bütün adakları, anlaşmalarınızı ve ellerinin ilk ürünlerini yiyemeyeceksin. Fakat onu Rabbin Tanrın'ın önünde, Rabbin Tanrın'ın kendisi için seçeceği yerde yiyeceksin; sen ve oğlun, kızın, hizmetçin, genç kadın hizmetçin ve şehirlerinizdeki yabancı; ve Rabbin Tanrın'ın önünde, eline aldığı her şey için sevineceksin.

Dikkat et, yeryüzünde yaşadığın sürece Leviliyi terk etme.

Eğer Rab Tanrın senin sınırlarını genişletirse, tıpkı sana söylediği gibi, ve sen et yiyeceğim dersen, eğer ruhun arzu ederse et yemek için, ruhunun bütün arzusuyla et yiyeceksin. Eğer Rabbin Tanrın'ın orada adının çağrılması için seçeceği yer senden uzak olursa, sana emrettiğim şekilde Tanrı'nın sana vereceği sığırlarından ve koyunlarından kurban edeceksin ve şehirlerinde ruhunun arzusuna göre yiyeceksin. Ceylan ve geyik nasıl yerirse,

onu öyle yiyeceksin; sendeki kirli ve temiz kişi aynı şekilde yiyecek. Kan yememen için kuvvetle dikkat et, çünkü kan onun canıdır; can, etlerle birlikte yenmeyecek. Yemeyeceksiniz, onu su gibi toprağın üzerine dökeceksiniz. Onu yemeyeceksin, ki sana ve senden sonra oğullarına iyi olsun, eğer Tanrın Rabbin önünde iyi ve hoşnut edici olanı yaparsan. Ancak kutsal şeylerin sana ait olursa ve dualarını alarak, Rabbin Tanrının adının orada çağrılması için seçeceği yere geleceksin. Ve yakmalık sunularını yapacaksın, etleri Rabbin Tanrın'ın sunağı üzerine sunacaksın, ama kurbanlarının kanını Rabbin Tanrın'ın sunağının temeline dökeceksin, ama etleri yiyeceksin. Korum ve dinle ve ben sana emrettiğim tüm sözleri yapacaksın, böylece sana ve oğullarına çağlar boyunca iyi olur, eğer Rabbin Tanrın'ın önünde hoşnut eden ve güzel olanı yaparsın.

Eğer Rab Tanrın, senin oraya topraklarını miras almak için girdiğin milletleri senin önünden yok ederse ve sen onu mülk edip onların topraklarında yerleşirsen, Kendin için dikkat et, onlar senin önünden yok edildikten sonra onları takip etmeyi araştırmayasın diye, şöyle söyleyerek: Bu uluslar tanrılarına nasıl yapıyorlar? Ben de öyle yapacağım. Senin Tanrın'a böyle yapmayacaksın, çünkü Rab'bin nefret ettiği iğrenç şeyleri onlar kendi tanrılarına yaptılar, çünkü oğullarını ve kızlarını ateşte kendi tanrılarına yakıyorlar.

13

Bugün size emrettiğim her sözü yapmayı koruyacaksın, onun üzerine eklemeyeceksin ve ondan almayacaksın.

Eğer sende bir peygamber veya rüya gören ortaya çıkar ve sana bir işaret veya mucize verirse, Ve sana söylediği işaret veya

mucize gerçekleşirse, Gidelim ve bilmediğiniz diğer tanrılara hizmet edelim diyerek, O peygamberin ya o rüyayı gören kişinin sözlerini dinlemeyeceksiniz, çünkü Rabbiniz Tanrınız sizi sınıyor, Tanrınızı bütün kalbinizle ve bütün ruhunuzla sevip sevmediğinizi bilmek için. Tanrınız Rabbin ardından gidin ve ondan korkun, onun sesini dinleyin ve ona bağlı kalın. Ve o peygamber veya o rüya gören ölecek, çünkü seni Rabbin Tanrın'dan saptırmak için konuştu, seni Mısır topraklarından çıkararak, seni kölelikten kurtaran Rabbin Tanrın'ın sana yürümen için emrettiği yoldan seni uzaklaştırmak için, ve kötüyü kendi aranızdan yok edeceksiniz.

Eğer seni babanın ya da annenin oğlu olan kardeşin, ya da oğlun, ya da kızın, ya da koynunda olan kadının, ya da canın kadar değerli arkadaşın gizlice teşvik edip, Gidelim ve senin de babalarının da bilmediği başka tanrılara hizmet edelim derse Etrafınızdaki ulusların tanrılarından, sana yakın olanlardan veya senden uzak olanlardan, yeryüzünün bir ucundan yeryüzünün öbür ucuna kadar Ona razı olmayacaksın ve onu dinlemeyeceksin, gözün ona acımayacak, ona merhamet etmeyeceksin ve onu korumayacaksın. İlan eden, onun hakkında ilan edeceksin ve ellerin onu öldürmek için ilk önce onun üzerine olacak ve bütün halkın elleri en son olacak. Ve onu taşlarla taşıyacaklar ve ölecek, çünkü o seni Rabbinden, seni Mısır topraklarından, kölelik evinden çıkaran Tanrından uzaklaştırmaya çalıştı. Ve bütün İsrail duyduğunda korkacak ve artık bu kötü sözü sizin aranızda yapmaya devam etmeyecek.

Eğer Rab Tanrın'ın sana oturman için verdiği şehirlerinden birinde söyleyenleri duyarsan, Kanun tanımaz adamlar sizin aranızdan çıktılar ve onların toprağında oturanların tümünü saptırdılar, diyerek: Gidelim ve sizin bilmediğiniz başka tanrılara

hizmet edelim. Ve gerilimler ve sorular olacak ve çok araştıracağını, ve işte söz açıkça doğrudur, bu iğrençlik sizin aranızda gerçekleşmiştir. Yok ederek, o toprakta oturan herkesi kılıçla öldüreceksin; onu ve içindeki her şeyi lanetli şeye adayacaksınız. Ve onun tüm ganimetini meydanlarına toplayacaksın ve şehri ateşle yakacaksın ve onun tüm ganimetini halkla birlikte Tanrın Rab'bin önünde yakacaksın ve sonsuza dek ıssız kalacak, bir daha yeniden inşa edilmeyecek. Ve adanmış şeylerden hiçbir şey senin eline yapışmayacak, öyle ki Rab gazabının öfkesinden dönsün ve sana merhamet versin ve sana merhamet etsin ve seni çoğaltsın, babalarına yemin ettiği şekilde. Eğer Rabbin Tanrın'ın sesini duyarsan, bugün sana emrettiğim onun bütün emirlerini korumak ve Rabbin Tanrın'ın önünde iyi ve hoş olanı yapmak için.

14

Siz Rabbiniz Tanrı'nın oğullarısınız, bir ölü için gözlerinizin arasına kellik koymayacaksınız. Çünkü sen Rabbin Tanrın için kutsal bir halksın ve Rab Tanrın seni, yeryüzünün yüzündeki tüm uluslar arasından kendisine özel mülk olan bir halk olmak üzere seçti. Her iğrençliği yemeyeceksiniz. Bunlar yiyeceğiniz hayvanlardır: sığırlardan buzağı, koyunlardan kuzu ve keçilerden oğlak, Geyik, ceylan, pygarg, oriks ve zürafa. Tırnağı çatallanan, iki çatal tırnaklı pençeleri olan ve hayvanlar arasında geviş getiren her hayvanı yiyeceksiniz. Ve bunları yemeyeceksiniz: geviş getiren, tırnakları bölen ve pençeleri yarık hayvanlardan deveyi, tavşanı ve kaya porsuğunu; çünkü bunlar geviş getirir ama tırnaklarını bölmezler, bunlar sizin için kirlilerdir. Ve domuz, çünkü tırnağı bölünmüştür ve tırnağın tırnaklarını ayırır, ama bu geviş getirmez, bu size kirlidir; onların etlerinden yemeyeceksiniz, onların leşlerine dokunmayacaksınız.

Ve bunlardan yiyeceksiniz: sudaki tüm canlılardan, içlerinde yüzgeç ve pul bulunanların hepsini yiyeceksiniz. Ve yüzgeçleri ve pulları olmayan her şeyi yemeyeceksiniz, bunlar sizin için murdardır. Her temiz kuşu yiyeceksiniz. Ve bunları onlardan yemeyeceksiniz: kartalı, griffini ve deniz kartalını, ve akbabayı ve çaylağı ve ona benzerleri Ve serçe, ve baykuş ve martı. ve balıkçıl, ve kuğu ve çeltikçi, ve karabatak, şahin ve ona benzer olanlar, ibibik ve gece kuzgunu ve pelikan, yağmurkuşu ve ona benzer olanlar, erguvani su tavuğu ve yarasa Kuşların bütün sürünen şeyleri sizin için kirlidir, onlardan yemeyeceksiniz. Her temiz kuşu yiyebilirsiniz. Her ölü hayvanı yemeyeceksiniz; şehirlerinizdeki yabancıya verilecek ve o yiyecek, ya da yabancıya satacaksınız, çünkü siz Rabbiniz Tanrınız için kutsal bir halksınız. Kuzuyu annesinin sütünde haşlamayacaksınız.

Her yıl tohumunun bütün ürününün onda birini, tarlanın ürününü yıldan yıla vereceksin. Ve onu, Rabbin Tanrın'ın adının orada çağrılmasını seçeceği yerde yiyeceksin; tahılının, şarabının ve yağının ondalıklarını, sığırlarının ve koyunlarının ilk doğanlarını getireceksiniz ki, bütün günlerinde Rabbin Tanrın'dan korkmayı öğrenesin. Eğer yol senden uzak olursa ve onları sunamayacaksın, çünkü Rabbin Tanrın'ın isminin orada çağrılması için seçeceği yer senden uzaktır, çünkü Rabbin Tanrın seni kutsayacak, Ve onları gümüşe çevireceksin, ve o gümüşü ellerinde alacaksın, ve Rabbin Tanrın'ın seçeceği yere gideceksin. Ve ruhunun arzu ettiği her şey için gümüş vereceksin: sığırlar için veya koyunlar için, veya şarap veya güçlü içki için, veya güçlü içki için, veya ruhunun arzu ettiği her şey için, ve orada Rabbin Tanrın'ın önünde yiyeceksin ve sen ve evin sevineceksiniz. Ve senin şehirlerindeki Levili, çünkü onun seninle birlikte payı ve mirası yoktur.

Üç yıl sonra, ürünlerinin tüm ondalığını çıkaracaksın; o yılda onu şehirlerinde koyacaksın. Ve Levili gelecek, çünkü onun seninle birlikte ne payı ne de mirası yoktur, ve garip ve yetim ve şehirlerindeki dul kadın, ve yiyecekler ve doyacaklar, öyle ki Rab Tanrın seni kutsasın, eğer yapacağın bütün işlerinde.

15

Yedi yılda bir salıverme yapacaksın. Ve böylece bırakma emrini şöyle uygulayacaksın: Sana borçlu olan komşunun her borcunu bağışlayacaksın ve kardeşinden talep etmeyeceksin, çünkü Rabbin Tanrın için bırakma ilan edilmiştir. Yabancıdan onun sana olan borcunu ne kadar varsa talep edeceksin, ama kardeşinin borcunu bağışlayacaksın. Çünkü sende yoksul olmayacak, çünkü Rabbin Tanrın, sana miras olarak miras almak için verdiği toprakta seni bereketleyerek bereketleyecek.

Eğer Rabbiniz Tanrınızın sesini gerçekten işitir ve bugün sana emrettiğim bütün bu emirleri korur ve yaparsanız, Çünkü Rabbin Tanrın seni kutsadı, sana söylediği gibi, ve sen birçok ulusa ödünç vereceksin ama sen ödünç almayacaksın, ve sen birçok ulusa hükmedeceksin ama onlar sana hükmetmeyecekler.

Eğer senin kentlerinden birinde, Rabbin Tanrın'ın sana verdiği toprakta, kardeşlerinden muhtaç biri olursa, kalbini katılaştırmayacaksın ve muhtaç olan kardeşinden elini kapatmayacaksın. Ellerini ona sonuna kadar açacaksın ve ona ihtiyaç duyduğu kadar ödünç vereceksin, çünkü muhtaçtır. Dikkat et, kalbinde gizli bir yasadızlık sözü olmasın; Yedinci yıl, borcun bağışlanması yılı yaklaşıyor diyerek muhtaç kardeşine karşı gözün kötü olmasın ve ona vermeyesin; o da senin aleyhine Rab'be feryat etsin ve sende büyük bir günah olsun. Ona vererek vereceksin ve

ona ihtiyacı olduğu kadar ödünç vereceksin, çünkü o muhtaçtır, ve ona verirken kalbin üzülmeyecek, çünkü bu söz sebebiyle Rabbin Tanrın seni bütün işlerinde ve elin koyduğun her şeyde kutsayacak. Çünkü senin toprağından yoksul eksik olmayacak, bu yüzden ben sana bu sözü yerine getirmeyi emrediyorum: Ellerini senin fakir kardeşine ve toprağıın üzerindeki muhtaç olana sonuna kadar açacaksın.

Eğer sana İbrani kardeşin ya da İbrani kadın satılırsa, sana altı yıl hizmet edecek ve yedinci yılda onu özgür olarak yanından göndereceksin. Ne zaman onu yanından özgür olarak gönderirsen, onu eli boş göndermeyeceksin. Onu koyunlarından, unundan ve şarabından azıklayacaksın; Tanrın Rab'bin seni kutsadığı gibi ona vereceksin.

Ve hatırlayacaksın ki Mısır topraklarında hizmetkârdın ve Rabbin Tanrın seni oradan kurtardı, bu nedenle ben sana bu sözü yerine getirmeni emrediyorum. Eğer o sana Senin yanından çıkmayacağım derse, çünkü seni ve evini sevmiştir, çünkü senin yanında onun için iyidir. Ve bizi alacaksın ve onun kulağıın kapıya doğru deleceksin ve sana sonsuza dek hizmetkâr olacak ve senin cariye için de aynı şekilde yapacaksın. Onları özgür olarak yanından gönderirken bu senin önünde zor olmayacak, çünkü altı yıl boyunca kiralık bir işçinin yıllık ücreti karşılığında sana hizmet etti, ve Rab Tanrın yaptığın her şeyde seni kutsayacak.

Sığırlarında ve koyunlarında doğan her ilk doğan erkek hayvanı Rabbin Tanrın'a takdis edeceksin, ilk doğan buzağıınla çalışmayacaksın ve koyunlarının ilk doğanlarını kırmayacaksın. Rabbin önünde onu yıldan yıla, Rabbin Tanrın'ın seçeceği yerde yiyeceksin, sen ve evin. Eğer onda kusur varsa, topal veya kör, kötü bir kusur varsa, onu Rabbin Tanrın'a kurban etmeyeceksin.

Onu şehirlerinde yiyeceksin; sende kirli olan da, temiz olan da aynı şekilde ceylan veya geyik gibi yiyecek. Ancak kan yemeyeceksiniz, onu toprak üzerine su gibi dökeceksiniz.

16

Gençlerin ayını koru ve Tanrın Tanrı'ya Fısıh'ı yap, çünkü gençlerin ayında Mısır'dan gece çıktın. Ve Rabbin Tanrın'a Fısıh kurbanını koyunlar ve öküzler olarak, Rabbin Tanrın'ın adının orada anılması için seçeceği yerde kurban edeceksin. Onun üzerine maya yemeyeceksin, yedi gün onun üzerine mayasız ekmek, sıkıntı ekmeği yiyeceksin, çünkü Mısır'dan gayretle çıktınız, ki Mısır topraklarından çıkışınızın gününü hayatınızın bütün günlerinde hatırlayınız. Yedi gün boyunca tüm sınırların içinde sana maya görülmecek, ve ilk gün akşam kurban edeceğin etlerden sabaha kadar hiçbir kalmayacak. Rabbin Tanrın'ın sana verdiği kentlerinden hiçbirinde Fısıh kurbanını kesemeyeceksin Ama Rabbin Tanrın'ın adını çağırmak için seçeceği yere, orada fısıh kurbanını akşam, güneşin batışına doğru, Mısır'dan çıktığın zamanda kurban edeceksin. Ve haşlayacaksın ve kızartacaksın ve Rabbin Tanrın'ın seçeceği yerde yiyeceksin, ve sabahleyin dönüp evlerine geleceksin. Altı gün mayasız ekmek yiyeceksin ve yedinci gün Rabbin Tanrın için kapanış bayramıdır, o günde hiçbir iş yapmayacaksın, ancak can için yapılacak olanlar hariç.

Yedi hafta sayacaksın kendin için, orağını hasada koyduğün zaman başlayarak, yedi hafta saymaya başlayacaksın. Ve Rabbin Tanrın sana vereceği kadar, elin güçlü olduğu ölçüde, Rabbin Tanrın için haftalar bayramı yapacaksın.

Ve sen Rabbin Tanrın'ın önünde sevineceksin; sen ve oğlun ve kızın, hizmetkârın ve hizmetçin, Levili ve yabancı ve yetim ve

aranızda olan dul, Rabbin Tanrın'ın adını orada çağırarak için seçeceği yerde.

Ve Mısır topraklarında köle olduğunu hatırlayacaksın ve bu emirleri koruyacaksın ve yerine getireceksin. Harman yerinden ve üzüm sıkma yerinden topladığın zaman, kendin için yedi gün Çadırlar Bayramı yapacaksın. Ve senin bayramında sevineceksin, sen ve oğlun ve kızın, hizmetkârın ve cariyetin, Levili ve garip ve öksüz ve şehirlerinde olan dul. Yedi gün Rabbin Tanrın'a, Rabbin Tanrın'ın kendisi için seçeceği yerde bayram edeceksin; eğer Rabbin Tanrın seni bütün ürünlerinde ve ellerinin her işinde kutsarsa, sevinçli olacaksın.

Yılın üç zamanında her erkeğin Rabbin Tanrının önünde, Rabbin seçeceği yerde görülecek: Mayasız Ekmek Bayramı'nda, Haftalar Bayramı'nda ve Çardaklar Bayramı'nda. Rabbin Tanrının önünde eli boş görülmeyeceksin. Her biri ellerinizin gücüne göre, Rabbiniz Tanrınızın size verdiği berekete göre.

Senin şehirlerinde, Rab Tanrın'ın sana verdiği kabilelere göre, kendin için hakimler ve memurlar atayacaksın ve onlar halkı adil bir şekilde yargılayacaklar. Onlar yargıdan dönmezler ve armağan almazlar, çünkü armağanlar bilgelerin gözlerini kör eder ve adil olanların sözlerini kaldırır. Adilce adil olanı takip etmelisin ki yaşayasın ve girerek Rabbin Tanrın'ın sana verdiği toprakları miras alsın.

Kendin için kuru dikmeyeceksin, Tanrın'ın sunağının yanına hiçbir ağaç dikmeyeceksin. Tanrın Rab'bin nefret ettiği dikili taşı kendin için kurmayacaksın.

Tanrın Rabbe, içinde kusur bulunan dana veya koyunu kurban etmeyeceksin; her kötü şey Tanrın Rabbe iğrenç bir şeydir.

Eğer Rabbin Tanrın'ın sana verdiği şehirlerinden birinde, Rabbin Tanrın'ın önünde kötülük yapan ve onun antlaşmasını çiğneyen bir adam veya kadın bulunursa ve gelip başka tanrılara hizmet etsinler ve onlara, güneşe ya da aya ya da göksel dünyanın her şeyine tapınsınlar ki bunları sana emretmedim, ve sana bildirildiğinde çok dikkatli araştıracaksın, ve işte gerçekten bu söz olmuştur, bu iğrençlik İsrail'de meydana gelmiştir Ve o adamı veya o kadını dışarı çıkaracaksın ve onları taşlarla taşılayacaksınız ve ölecekler. İki ya da üç tanık üzerine ölecek; ölen kişi bir tanık üzerine ölmeyecek. Ve tanıkların eli, onu öldürmek için ilk önce onun üzerine olacak ve halkın eli son olarak, ve kötüyü aranızdan çıkaracaksınız.

Eğer senden bir söz yargıda imkansız olursa, kan ile kan arasında, yargı ile yargı arasında, temas ile temas arasında ve itiraz ile itiraz arasında, şehirlerinizde yargı sözleri varsa, kalkıp Rabbin Tanrın'ın orada seçeceği yere çıkacaksın. Ve Levili rahiplere ve o günlerde görev yapan hakime gideceksin, ve araştırdıktan sonra sana hükmü bildirecekler. Ve Rabbin Tanrın seçeceği yerden sana bildirecekleri şeye göre yapacaksın ve sana emredilen her şeyi yapmaya dikkat edeceksin. Sana söyleyecekleri yasaya ve hükme göre yapacaksın, sana bildirecekleri sözden sağa ya da sola sapmayacaksın.

Kibir içinde hareket eden adam öyle ki, Rabbin Tanrın'ın adına hizmet etmek için duran rahibe ya da o günlerdeki hakime itaat etmesin, o adam ölecek ve sen kötüyü İsrail'den çıkaracaksın. Ve bütün halk duyunca korkacak ve artık saygısızca davranmayacak.

Eğer Rabbin Tanrın'ın sana verdiği toprağa gidersen ve onu miras alırsan ve onun üzerine oturursan ve Çevremdeki kalan uluslar gibi kendim üzerine bir yönetici atayacağım dersen, Atayarak atayacaksın kendinin üzerine bir hükümdar, Rab Tanrı kimi seçerse onu, kardeşlerinden atayacaksın kendinin üzerine bir hükümdar, kuramayacaksın kendinin üzerine yabancı bir adamı, çünkü o senin kardeşin değildir. Çünkü kendisi için atları çoğaltmayacak, halkı Mısır'a geri çevirmeyecek, böylece kendisine atları çoğaltmasın, ama Rab dedi, bu yolda geri dönmeye devam etmeyeceksiniz. Ve kendisi için kadınları çoğaltmayacak, böylece kalbi dönmesin, ve kendisi için gümüş ile altını aşırı çoğaltmayacak.

Ve ne zaman kendi hükümdarlığı üzerine otursa, Levili rahiplerin yanından bu tüzüğü kendisi için bir kitaba yazacak, Ve o onunla olacak ve onu hayatının bütün günlerinde okuyacak, böylece Rab Tanrın'dan korkmayı öğrene ve bütün bu emirleri tutmayı ve bu hükümleri yapmayı öğrene. Öyle ki kalbi kardeşlerinin üzerine yükseltilmesin, öyle ki emirlerden sağa veya sola sapmasın, öyle ki yönetiminde günlerini uzatsın, kendisi ve oğulları İsrail oğulları arasında.

18

Rahiplere, Levililere, Levi'nin bütün kabilesine İsrail ile birlikte ne pay ne de kura olmayacak, Rabbin sunuları onların kurasıdır, onları yiyecekler. Onların kardeşleri arasında onlara miras olmayacak, Rab kendisi onun mirasıdır, tıpkı ona dediği gibi. Ve bu, rahiplerin halktan, kurban kesenlerin kurbanlarından alacakları hükümdür; ister buzağı, ister koyun olsun, kolu, yanakları ve mideyi rahibe vereceksin. Ve tahılının, şarabının ve yağının ilk meyvelerini ve koyunlarının kırpıntılarının ilk

meyvesini ona vereceksin. Çünkü Rab onu senin tüm kabilelerin arasından seçti, Rab Tanrı'nın önünde durmak, hizmet etmek ve O'nun adı üzerine kutsamak için; kendisi ve oğulları İsrail oğulları arasında.

Eğer Levili, İsrail oğullarının tüm kentlerinden birinden, kendisinin ikamet ettiği yerden gelirse, ruhunun arzuladığı gibi seçeceği yere, O, Tanrısı Rab'bin adına hizmet edecek, tıpkı bütün kardeşleri olan Levililer'in orada senin Tanrın Rab'bin önünde ayakta durduğu gibi. Aileye göre olan satış hariç olmak üzere, bölünmüş hisseyi yiyecek. Eğer Rabbin Tanrın'ın sana verdiği toprağa girersen, o ulusların iğrençliklerine göre yapmayı öğrenmeyeceksin.

Aranızda oğlunu ve kızını ateşten geçiren, falcılık yapan, işaretlerle kehanette bulunan, kuş falına bakan ve büyücülük yapan kimse bulunmayacak. Büyü söyleyerek büyü söyleyen, karından konuşan ve kehanet yorumlayan, ölümlere danışan. Çünkü bunları yapan herkes senin Tanrın Rab'be iğrençtir, zira Rab bu iğrenç şeyler yüzünden onları senin önünden yok edecektir. Senin Tanrın Rab'bin önünde mükemmel olacaksın. Çünkü sen bu ulusların mülküne el koyacaksın; onlar fal ve kehanetlere kulak verirler, ama Rab Tanrın sana böyle izin vermedi.

Senin Tanrın Rab, senin kardeşlerin arasından benim gibi bir peygamber sana çıkaracak, onu dinleyeceksiniz. Senin Tanrın Rab'den Horev'de, toplantı gününde istediğin her şeye göre, şöyle diyerek: Senin Tanrın Rab'bin sesini bir daha duymayacağız ve bu büyük ateşi bir daha görmeyeceğiz, yoksa öleceğiz. Ve Rab bana dedi: Sana söyledikleri her şey doğrudur. Onlara kardeşlerinden bir peygamber kaldıracağım, tıpkı senin gibi, ve sözlerimi onun ağzına koyacağım, ve ona emredeğim her şeyi onlara söyleyecek.

Ve o adam ki eğer benim adım üzerine o peygamberin konuşacağı her şeyi duymazsa, ben ondan hesap soracağım. Ancak benim adım üzerine emretmediğim bir sözü söylemek için dinsizce davranan peygamber ve başka tanrıların adıyla konuşan kişi ölecektir, o peygamber. Eğer kalbinde dersin, Rabbin konuşmadığı sözü nasıl bileceğiz? O peygamber Rabbin adına ne kadar çok şey konuşursa ve bunlar olmaz ve gerçekleşmezse, bu Rabbin konuşmadığı sözdür; o peygamber saygısızlıkla konuşmuştur, ondan korkmayacaksınız.

19

Eğer Rab Tanrın, Tanrı'nın sana toprak verdiği milletleri yok ederse ve sen onları miras alırsan ve onların şehirlerinde ve onların evlerinde yerleşirsen, Üç şehri kendine ayıracaksın, Rabbin Tanrın'ın sana verdiği toprağının ortasında. Senin için yolu düşün ve Rabbin Tanrın'ın sana dağıttığı toprağının sınırlarını üçe böl ve her katil için sığınak olacak. Bu, orada kaçacak ve yaşayacak katilin emri olacaktır: komşusunu bilmeden vuran ve onu dünden ve üçüncü günden önce nefret etmeyen kişi. Ve kim eğer komşusuyla birlikte ormana odun toplamak için girerse, ve baltayla ağacı keserken eli kayarsa, ve demir ağaçtan düşüp komşuya isabet ederse, ve ölürse, bu kişi bu kentlerden birine sığınacak ve yaşayacak. Öyle ki kan yakın akrabası, kalbi ısınmış olduğu için, katilin peşinden takip etmesin ve eğer yol daha uzunsa onu yakalayıp ruhunu vurmasın, ve buna ölüm hükmü yoktur, çünkü onu dünden önce de, üçüncü günden önce de nefret etmiyordu. Bu yüzden sana bu sözü emrediyorum, diyerek: Kendin için üç şehir ayıracaksın.

Eğer Rab Tanrın senin sınırlarını genişletirse, babalarına yemin ettiği gibi, ve Rab sana babalarına vermeyi söylediği bütün

toprağı verirse, Eğer bugün sana emrettiğim bütün bu emirleri yapmayı, Rabbin Tanrın'ı sevmeyi, bütün günler onun bütün yollarında yürümeyi iştirsen, kendin için bu üç şehre üç şehir daha ekleyeceksin. Ve Rabbin Tanrın sana miras olarak verdiği toprakta masum kan dökülmeyecek ve sen kana suçlu olmayacaksın.

Eğer sende komşusundan nefret eden bir adam olursa ve onu pusuya yatarsa ve onun üzerine ayaklanırsa ve onun ruhunu vurursa ve ölürse ve bu şehirlere birine kaçarsa Ve onun şehrinin yaşlılar meclisi gönderecek ve onu oradan alacaklar ve onu kan davacılarının ellerine teslim edecekler ve ölecek. Gözün ona acımayacak ve masum kanı İsrail'den temizleyeceksin, böylece senin için iyi olacak.

Komşunun sınırlarını hareket ettirmeyeceksin; babaların senin mirasında diktiği sınırları, miras aldığı toprakta, Rabbin Tanrın sana kura ile verdiği toprakta. Bir tanık, bir insana karşı her türlü haksızlık, her türlü günah ve işlediği her türlü günah hakkında tanıklık etmek için yeterli olmayacaktır; iki tanığın sözü üzerine ve üç tanığın sözü üzerine her söz geçerli olacaktır. Eğer ama haksız bir tanık bir adama karşı çıkar, onun dinsizliğini ileri sürerek, Ve iki insan, kendilerine ait anlaşmazlık olan, Rabbin önünde, rahiplerin önünde ve o günlerde kim olurlarsa olsunlar yargıçların önünde duracaklar. Ve hakimler dikkatle incelesinler; işte haksız tanık, kardeşine karşı haksız şeyler için tanıklık etti. Ve ona, kardeşine karşı yapmayı kötülükle davrandığı tarzda yapacaksınız, ve kötülüğü aranızdan çıkaracaksınız. Ve geri kalanlar duyduklarında korkacaklar ve artık bu kötü sözü sizin aranızda yapmaya devam etmeyecekler. Gözün ona acımayacak, ruh yerine ruh, göz yerine göz, diş yerine diş, el yerine el, ayak yerine ayak.

Eğer sen düşmanlarına karşı savaşa çıkarsan ve at, binici ve senden daha fazla halk görürsen, onlardan korkma, çünkü seni Mısır topraklarından çıkaran Tanrın Rab seninledir. Ve savaşa yaklaştığın zaman, rahip yaklaşip halka konuşacak, Ve onlara diyecek: Dinle İsrail, siz bugün düşmanlarınıza karşı savaşa gidiyorsunuz, kalbiniz zayıf olmasın, korkmayın, ne parçalanın, ne de onların yüzünden geri dönün. Çünkü sizinle birlikte önden giden Rab Tanrınız, düşmanlarınıza karşı sizin için savaştacak ve sizi kurtaracaktır.

Ve yazıcılar halka şöyle söyleyecekler: Yeni bir ev inşa etmiş ve onu adamamış olan adam kim? Gitsin ve evine dönsün; savaştta ölmesin de başka bir adam onu adasın. Bağ dikip de ondan sevinç duymamış olan kişi kimdir? Gitsin ve evine dönsün ki savaştta ölmesin de başka biri ondan sevinç duymasın. Ve kim o adam ki bir kadınla nişanlanmış ve onu almamıştır? Gitsin ve evine dönsün, savaştta ölmesin ve başka bir adam onu alsın. Yazıcılar halka konuşmaya devam edecekler ve diyecekler ki: Kalbinde korkan ve korkak olan adam kimdir? Gitsin ve evine dönsün ki kardeşinin kalbini kendi kalbi gibi korkak yapmasın. Ve yazıcılar halka konuşmayı ne zaman bırakırlarsa, ordunun halkı yöneten komutanlarını atayacaklar.

Eğer bir şehre onlarla savaş etmek için yaklaşırsan, onları barışla çağır. Eğer sana barışçıl bir yanıt verirlerse ve kapılarını sana açarlarsa, orada bulunan bütün halk sana vergi ödeyen ve sana tabi olacaktır. Eğer sana itaat etmezlerse ve sana karşı savaş açarlarsa, onu kuşatacaksın, Rab Tanrın onu ellerine teslim edene kadar bekleyeceksin ve onun bütün erkeklerini kılıçla vurup öldüreceksin. Kadınlar ve eşyalar hariç, tüm hayvanlar ve şehirde

ne varsa ve tüm teçhizatı kendin için yağmalayacaksın ve Rabbin Tanrın'ın sana verdiği düşmanlarının tüm ganimetini yiyeceksin. Böyle yapacaksın, senden çok uzak olan tüm şehirlere, bu ulusların şehirlerinden olmayanlara. Tanrın Rab'bin sana miras olarak topraklarını verdiği onların topraklarını. Hiçbir nefes alan şeyi canlı bırakmayacaksınız, Ama onları lanete adayacaksınız: Hittili'yi, Amorlu'yu, Kenanlı'yu, Perizzili'yi, Hivli'yi, Yevuslu'yu ve Girgaşlı'yı, Tanrınız Rab'bin size emrettiği şekilde, Onlar, tanrılarına yaptıkları bütün iğrenç şeyleri size öğretmesinler diye, yoksa Tanrınız Rabbin önünde günah işlemiş olursunuz.

Eğer bir şehri ele geçirmek için birçok gün kuşatırsan, ağaçlarını yok etmeyeceksin, onlara balta vurmayacaksın, ama ondan yiyeceksin, onu ise kesmeyeceksin; çünkü tarladaki ağaç insan mı ki senin önünden hendek içine girsin? Ama bildiğin ağaç ki meyve vermeyen olan, bunu yok edeceksin ve keseceksin, ve şehir üzerine kuşatma işleri inşa edeceksin, ki sana karşı savaş yapar, teslim edilene kadar.

21

Eğer Rabbin Tanrın'ın sana miras olarak verdiği toprakta, ovada düşmüş bir yaralı bulunursa ve onu vuran kişiyi bilmiyorlarsa Senin yaşlılar meclisin ve hakimlerin çıkacak ve öldürülmüş adamın etrafındaki şehirlere kadar ölçecekler. Ve yaralı adama en yakın olan şehir olacak, ve o şehrin yaşlılar meclisi sığırlardan bir düve alacak; bu düve çalıştırılmamış ve boyunduruk çekmemiş olacak, Ve o şehrin yaşlılar meclisi düveyi sert vadiye indirecek, ki o işlenmemiş ve ekilmemiş, ve düvenin boynunu vadide kıracaklar. Ve Levili rahipler yaklaşacaklar, çünkü Rab Tanrı onları huzurunda durmak ve O'nun adı üzerine kutsamak için seçti, ve her itiraz ve her temas onların sözüne göre

olacak. Ve o şehrin tüm ihtiyarlar meclisi, yaralı adama yaklaşanlar, vadide boynu kırılmış olan düvenin başı üzerine ellerini yıkayacaklar. Ve cevap vererek diyecekler ki: Bizim ellerimiz bu kanı dökmediler ve bizim gözlerimiz görmediler. Halkın İsrail'e merhametli ol, onları kurtardın Rab, böylece halkın İsrail'de suçsuz kan olmasın ve kan onlara kefarete edilecek. Sen ise masum kanı onlardan çıkaracaksın, eğer Rabbin Tanrının önünde iyi ve hoşnut edici olanı yaparsan.

Eğer düşmanlarına karşı savaşa çıkmış olsan ve Rabbin Tanrının onları ellerine teslim etsin ve ganimetlerini yağmalasan, ve ganimette güzel görünümlü bir kadın görürsen ve onu arzularsan ve onu kendin için eş olarak alırsan Ve onu evinin içine getireceksin ve onun başını tıraş edeceksin ve onun tırnaklarını keseceksin, Ve onun esaret elbiselerini kaldıracaksın, ve senin evinde oturacak, ve babasını ve annesini bir ay boyunca ağlayacak, ve bundan sonra ona gireceksin ve onunla birlikte yaşayacaksın, ve senin kadının olacak.

Ve eğer onu istemezsen, onu özgür göndereceksin, ve gümüş için satılmayacak, onu değersiz saymayacaksın, çünkü onu alçalttın.

Eğer bir adamın iki kadını olursa, biri sevilen, biri nefret edilen, ve sevilen ile nefret edilen ona çocuk doğururlarsa, ve nefret edilenin ilk doğan oğlu olursa, Ve o gün geldiğinde, oğullarına mallarını miras olarak paylaştığında, nefret edilenin ilk doğmuş oğlunu göz ardı ederek, sevilenin oğluna ilk doğmuşluk hakkı veremeyecektir, Ama sevimsiz olan kadının ilk doğan oğlunu tanıyacak ve ona, kendisinde bulunan her şeyden çift pay verecek, çünkü bu onun çocuklarının başlangıcıdır ve ilk doğmuşluk hakları buna aittir. Eğer birinin itaatsiz ve asi bir oğlu

varsa, babasının ve annesinin sözünü dinlemeyen, onu terbiye etseler de onları dinlemeyen, Ve onu yakaladıktan sonra babası ve annesi, onu şehrinin ihtiyarlar meclisine ve yerin kapısına çıkaracaklar, Ve onlar kendi şehirlerinin erkeklerine diyecekler: Bu bizim oğlumuz itaatsizlik eder ve kıskırtır, bizim sözümüzü dinlemez, sahtekârdır ve aşırı şarap içer. Ve onun şehrinin adamları onu taşlarla taşıyacaklar ve ölecek, ve kötüyü aranızdan çıkaracaksınız; geri kalanlar da duyarak korkacaklar.

Eğer birisinde ölüm cezası gerektiren bir günah olursa ve ölürsen ve onu bir ağaca asarsanız, Onun vücudu ağacın üzerinde uyumayacak, ama onu o gün gömeceksiniz, çünkü ağaç üzerine asılan herkes Tanrı tarafından lanetlenmiştir, ve Rabbin Tanrınızın size miras olarak verdiği toprağı kirletmeyeceksiniz.

22

Kardeşinin buzağısını veya koyununu yolda başıboş dolaşırken görüp görmezden gelmeyeceksin, onları kesinlikle kardeşine geri götüreceksin ve ona iade edeceksin. Eğer kardeşin sana yaklaşmazsa ve onu tanımazsan, onu evinin içine toplayacaksın ve kardeşin onları arayana kadar seninle kalacak ve ona geri vereceksin. Kardeşinin eşğine böyle yapacaksın, giysisine de böyle yapacaksın ve kardeşinin kaybettiği her şeyi böyle yapacaksın; ondan kaybolan ve senin bulduğun her şeyi görmezden gelmeyeceksin. Kardeşinin eşğini veya buzağısını yolda düşmüş görmezlikten gelmeyeceksin, onları görmezden gelmeyeceksin, onunla birlikte kaldıracaksın.

Erkek eşyaları kadının üzerinde olmayacak, erkek de kadın elbisesi giymeyecek, çünkü bunları yapan herkes senin Rabbin Tanrının için iğrençtir. Eğer yolda, herhangi bir ağaçta veya yerde,

yavruları ya da yumurtaları olan bir kuş yuvasıyla karşılaşırsan ve anne yavruların ya da yumurtaların üzerinde kuluçkada oturuyorsa, anneyi yavrularıyla birlikte almayacaksın. Anneyi kesinlikle göndereceksin, ama yavruları kendin için alacaksın, böylece sana iyi olsun ve uzun ömürlü olasın.

Eğer yeni bir ev inşa edersen, damına korkuluk yapacaksın ve eğer düşen kişi oradan düşerse, evinde cinayet işlememiş olacaksın. Bağına farklı tohum ekmeyeceksin, böylece ürün ve bağının ürünüyle birlikte ekeceğin tohum kutsal kılınmasın. Buzağı ve eşekle birlikte çift sürmeyeceksin. Aynı kumaşta yün ve keten karışımı sahte giysi giymeyeceksin. Giysilerinin dört kenarı üzerine, eğer onları giyersen diye, kendin için bükülmüş püsküller yapacaksın.

Eğer biri bir kadın alır ve onunla yaşar ve sonra ondan nefret ederse Ve ona iftira atabilir ve onun adını kötüleyebilir ve der ki: Bu kadını almıştım ve ona yaklaşıncı onun bakire olmadığını gördüm Kızın babası ve annesi, kızın bekâret belirtilerini alarak ihtiyarlar meclisine kapıda götürecekler. Ve çocuğun babası yaşlılar konseyine diyecek ki: Bu kızımı bu adama karı olarak verdim ve o ona nefret etti Şimdi bu adam, ona karşı bahaneli sözler ileri sürüyor ve diyor ki: Senin kızında bakirelik bulmadım. İşte bunlar benim kızımın bakirelik kanıtlarıdır. Ve şehrin ihtiyarlar meclisinin önünde giysiyi açacaklar. Ve o şehrin ihtiyarlar meclisi o adamı alacak ve onu eğitecekler. Ve onu yüz şekel ile cezalandıracaklar ve genç kadının babasına verecekler, çünkü İsraili bir bakire hakkında kötü bir isim çıkardı, ve onun karısı olacak; onu hayatı boyunca gönderemeyecek.

Eğer bu söz gerçek olursa ve genç kadında bakirelik bulunmadıysa Ve genç kadını babasının evinin kapılarına

çıkarmak ve onu taşlarla taşıyacaklar ve ölecek, çünkü İsrail oğulları arasında akılsızlık yaptı, babasının evini zina ettirerek, ve kötüyü aranızdan kaldıracaksın.

Eğer bir adam, bir adama evlenmiş bir kadınla yatarken bulunursa, ikisini de öldüreceksiniz: kadınla yatan adamı ve kadını. Böylece kötülüğü İsrail'den temizleyeceksin. Eğer bir bakire kız bir adama nişanlanmış olur ve bir adam onu şehirde bulup onunla yatarsa, ikisini de kendi şehirlerinin kapısına çıkaracaksınız ve taşlarla taşlanacaklar ve ölecekler; genç kadını, çünkü şehirde bağırmadı, ve adamı, çünkü komşusunun karısını alçalttı, ve kötülüğü aranızdan çıkaracaksınız. Eğer bir adam ovada nişanlı bir genç kıızı bulur ve onu zorlayarak onunla yatarsa, onunla yatan adamı yalnızca öldüreceksiniz. Ve genç kadının ölüm günahı yoktur; nasıl ki bir insan komşusunun üzerine ayaklanır ve onun ruhunu öldürürse, bu mesele de böyledir. Çünkü onu tarlada buldu, nişanlı genç kadın bağırды ve ona yardım edecek kimse yoktu.

Eğer birisi nişanlanmamış olan bakire bir kıızı bulur ve zorlayarak onunla yatar ve bulunursa, Onunla yatan adam, genç kadının babasına elli gümüş didrachma verecek ve o, onun karısı olacak; onu aşağıladığı için onu hayatı boyunca gönderemeyecek.

23

Bir adam babasının karısını almayacak ve babasının örtüsünü açığa çıkarmayacak.

Hadım edilmiş veya kesilmiş olan Rabbin topluluğuna girmeyecektir. Fahişeden doğan Rab'bin cemaatine girmeyecek.

Ammonlu ve Moablu Rabbin topluluğuna girmeyecek, ve onuncu nesle kadar Rabbin topluluğuna girmeyecek, ve o çağa kadar. Onların Mısır'dan çıkarken yolda size ekmek ve su ile karşılamadıkları için, ve Mezopotamya'dan Beor oğlu Balaam'ı sizi lanetlemek için sizin üzerinize kiraladıkları için. Ve Rab senin Tanrın Balaam'ı dinlemek istemedi, ve Rab senin Tanrın lanetleri berekete çevirdi, çünkü Rab senin Tanrın seni sevdi. Onlara barışçıl ve onlar için avantajlı şeyler söylemeyeceksin, tüm günlerin boyunca sonsuza dek. Edomlu'dan iğrenmeyeceksin, çünkü o senin kardeşindir; Mısırlı'dan iğrenmeyeceksin, çünkü onun toprağında misafir oldun. Eğer onlara oğullar doğarsa, üçüncü nesilde Rabbin meclisine girecekler.

Eğer düşmanlarına karşı kamp kurmak için çıkarsan, her kötü sözden sakınacaksın. Eğer sende, geceleyin akıntısından dolayı temiz olmayan bir adam varsa, ordugahın dışına çıkacak ve ordugaha girmeyecek. Ve akşama doğru vücudunu suyla yıkayacak, ve güneş battıktan sonra ordugaha girecek. Ve kampın dışında sana bir yer olacak ve oraya, dışarıya çıkacaksın. Ve kemerinin üzerinde bir kazık olacak, ve ne zaman dışarıda oturduğunda onunla kazacaksın ve çıplaklığını örteceksin. Çünkü Rabbin Tanrın, seni kurtarmak ve düşmanını önüne teslim etmek için kampında dolaşır ve kampın kutsal olacaktır; sende hiçbir edepsiz şey görülmeyecek ve O senden dönmeyecektir.

Onun efendisine, onun efendisinden sana sığınmış olan çocuğu teslim etmeyeceksin. Seninle birlikte oturacak, sizin aranızda, nerede hoşuna giderse orada oturacak; onu sıkıntıya sokmayacaksın. İsrail'in kızlarından fahişe olmayacak ve İsrail'in oğullarından fuhuş yapan olmayacak, İsrail'in kızlarından ayinleri başlatan olmayacak ve İsrail'in oğullarından ayinlere katılan olmayacak. Fahişenin ücretini ve köpeğin karşılığını Tanrın

Rabbin evine hiçbir adak için getirmeyeceksin, çünkü her ikisi de Tanrının Rabbin için iğrençtir.

Kardeşine gümüş faizi, yiyecek faizi ve ödünç vereceğin her şeyin faizini almayacaksın. Yabancıya faiz ile ödünç vereceksin, ama kardeşine faiz ile ödünç vermeyeceksin ki, Rab Tanrının seni kutsasın tüm işlerinde, miras almak için oraya girmekte olduğun toprak üzerinde.

Eğer Rabbin Tanrının'a adak adarsan, onu geri vermeyi geciktirmeyeceksin, çünkü Rabbin Tanrının onu senden mutlaka arayacak ve bu sende günah olacak. Eğer dua etmek istemezsen, sende günah yoktur. Dudaklarından çıkanları koruyacaksın ve Rab Tanrı'ya adadığın armağanı, ağzınla konuştuğun şekilde yapacaksın.

Eğer komşunun hasadına girersen ve ellerinle başak toplarsın, ama orağı komşunun hasadına sürmeyeceksin. Eğer komşunun bağına girersen, ruhun doyuncaya kadar üzüm yersin, ama kaba atmayacaksın.

24

Eğer biri bir kadın alır ve onunla yaşarsa, ve olur ki eğer onun gözünde lütuf bulmazsa, çünkü onda ayıp bir şey bulmuştur, ona boşanma belgesi yazacak ve onun eline verecek ve onu evinden gönderecektir. Ve gidip başka bir adama varırsa, Ve son adam ondan nefret ederse ve ona boşanma belgesi yazıp onun eline verirse ve onu evinden kovacak olursa, ve onu kendisine kadın olarak alan son adam ölürse, İlk karısını boşamış olan adam, kadın kirletildikten sonra geri dönerek onu tekrar kendisine eş olarak alamayacaktır, çünkü bu Tanrının Rab'bin önünde

iğrençliktir, ve Tanrın Rab'bin sana miras olarak verdiği toprağı kirletmeyeceksiniz.

Eğer biri yakın zamanda bir kadın almışsa, savaşa çıkmayacak ve ona hiçbir iş yüklenmeyecek, evinde suçsuz olacak, bir yıl aldığı kadını sevindirecek.

Değirmen taşını rehin almayacaksın, ne de üst değirmen taşını, çünkü bu, ruhu rehin alır. Eğer bir adam, İsrail oğullarının kardeşlerinden birinin ruhunu çalarken yakalanırsa ve onu ezdikten sonra satarsa, o hırsız ölecektir ve kötüyü aranızdan çıkaracaksınız. Cüzzam belasına yakalanma konusunda kendin için çok dikkat et, Levili rahiplerin size bildireceğı tüm yasaya göre yapmayı son derece koru, size emrettiğim tarzda yapmayı koru. Mısır'dan çıkarken yolda, Rabbin Tanrın'ın Meryem'e yaptığı her şeyi hatırla.

Eğer komşunda bir borç varsa, herhangi bir borç varsa, onun rehnini almak için onun evine girmeyeceksin. Dışarıda duracaksın ve kendisine borç verdiğin adam rehini sana dışarıda çıkaracak. Eğer adam fakirleşirse, onun rehinde yatmayacaksın. Güneş batarken onun rehini geri vereceksin, ve o kendi giysisinde uyuyacak, ve seni kutsayacak, ve bu sana Rabbin Tanrının önünde sadaka olacak. Yoksul ve muhtaç kardeşlerinin ya da şehirlerindeki yabancıların ücretine haksızlık etmeyeceksin. Aynı gün onun ücretini vereceksin, güneş onun üzerine batmayacak, çünkü o fakirdir ve umudunu buna bağlamıştır, ve o sana karşı Rabbe haykıracaktır ve bu sende günah olacaktır. Babalar çocukları için ölmeyecek ve oğullar babaları için ölmeyecek; herkes kendi günahı yüzünden ölecek. Yabancının, yetimin ve dul kadının hükmünü saptırmayacaksın. Dul kadının elbisesini rehin almayacaksın ve hatırlayacaksın ki Mısır topraklarında köle idin

ve Rab Tanrın seni oradan kurtardı, bu nedenle ben sana bu sözü yerine getirmeni emrediyorum.

Eğer tarlanda hasat biçersen ve tarlanda bir demet unutursan, onu almak için geri dönmeyeceksin; o, yabancıya, öksüze ve dul kadına olacak, böylece Rab Tanrın seni ellerinin bütün işlerinde mübarek kılsın. Eğer zeytin toplarsan, arkada kalanları toplamak için geri dönmeyeceksin; onlar yabancıya, yetime ve dul kadına kalacak ve hatırlayacaksın ki Mısır topraklarında köle idin; bu nedenle ben sana bu sözü yerine getirmeni emrediyorum. Eğer bağıcı hasat edersen, arkada kalanları yeniden hasat etmeyeceksin, onlar yabancıya, yetime ve dul kadına olacak. Ve hatırlayacaksın ki Mısır topraklarında köle idin; bu nedenle ben sana bu sözü yerine getirmeyi emrediyorum.

25

Eğer insanlar arasında bir ihtilaf olursa ve yargıya başvurulursa ve yargılayıp adil olanı haklı çıkarır ve dindarca olmayanı mahkum ederlerse, Ve olacak ki, eğer tanrısız darbeler layıkça, onu hakimlerin önünde yere indireceksin ve onlar onu kendi önlerinde dinsizliğine göre kırbaçlayacaklar. Ve onu kırk sayıda kamçılacaklar, daha fazla eklemeyecekler; ama eğer bu darbelerden daha fazlasını ekleyerek kamçılarsan, kardeşin senin önünde onursuzlaştırılacak. Harman döven öküze ağızlık takmayacaksın.

Eğer kardeşler birlikte oturlarsa ve onlardan biri ölürse, çocuğu olmadıysa, ölen adamın karısı yabancı bir adama olmayacak, onun kocasının kardeşi ona girecek ve onu kendisine karı alacak ve onunla birlikte yaşayacak. Ve eğer doğuracağı çocuk

olursa, ölenin adından kurulacak ve onun adı İsrail'den silinmeyecektir.

Eğer adam kardeşinin karısını almak istemezse, kadın kapıya, yaşlılar meclisine çıkacak ve diyecek ki, kocamın kardeşi, kardeşinin ismini İsrail'de ayakta tutmak istemiyor, kocamın kardeşi istemedi. Ve onun şehrinin yaşlılar konseyi onu çağırarak ve ona söyleyecekler ve ayağa kalkıp dese ki, onu almak istemiyorum, Onun kardeşinin kadını, yaşlılar meclisinin önünde yaklaşıp, onun ayağından bir ayakkabısını çıkaracak ve onun yüzüne tükürür ve cevap vererek şöyle söyleyecek: İsrail'de kardeşinin evini inşa etmeyecek olan adama böyle yapılır. Ve onun adı İsrail'de, sandalini çözmüş olanın evi diye çağrılacak.

Eğer insanlar birbirleriyle kavga ederlerse, bir adam kardeşiyle, ve onlardan birinin kadını kocasını kurtarmak için yaklaşır onu vuranın elinden, ve elini uzatarak onun hayalarını tutarsa, Eli keseceksin, gözün ona acımayacak.

Torbanda büyük veya küçük olmak üzere farklı ağırlıklar bulunmayacak. Evinde büyük veya küçük, ölçü ve ölçü olmayacak. Ağırlığın doğru ve adil olacak, ölçün de doğru ve adil olacak, böylece Rabbin Tanrın'ın sana miras olarak verdiği toprakta uzun ömürlü olasın. Çünkü bunları yapan herkes, haksızlık yapan herkes senin Tanrın Rab'be iğrençtir.

Mısır topraklarından çıkarken, yolda Amalek'in sana neler yaptığını hatırla, Yolda sana nasıl karşı durduğunu ve arkanda kalan yorgun olanları, senin art muhafızını nasıl kestiğini hatırla; sen ise aç ve yorgunken, o Tanrı'dan korkmadı. Ve olacak ki, eğer Rab Tanrın seni etrafındaki tüm düşmanlarından dinlendirirse,

Rab Tanrın'ın sana miras olarak verdiği toprakta, Amalek'in ismini göğün altından sileceksin ve unutmayacaksın.

26

Eğer sen Rabbin Tanrın'ın sana miras olarak vermekte olduğu toprağa girersen, onu miras alırsan ve onun üzerinde oturursan olacak ki, Ve Rabbin Tanrın'ın sana verdiği toprağının meyvelerinin ilk ürünlerinden alacaksın ve sepete koyacaksın ve Rabbin Tanrın'ın isminin orada çağırılması için seçeceği yere gideceksin. Ve o günlerde görevli olacak kâhine geleceksin ve ona diyeceksin: Bugün Rabbim Tanrıma bildiriyorum ki, Rabbin atalarımıza bize vermeye yemin ettiği topraklara girdim. Ve rahip sepeti senin ellerinden alacak ve onu senin Tanrın Rabbin sunağının önüne koyacak. Ve cevap vererek senin Tanrın Rab'bin önünde diyecek: Babam Suriye'yi terk etti ve Mısır'a indi ve orada az sayıda misafir olarak kaldı ve orada büyük bir ulus ve büyük bir topluluk oldu. Ve Mısırlılar bize kötü muamele ettiler, bizi alçalttılar ve bize ağır işler yüklediler. Ve Rabbimiz Tanrıımıza feryat ettik ve Rab sesimizi duydu ve aşağılanmamızı, zahmetimizi ve baskımızı gördü. Ve Rab bizi Mısır'dan kendi büyük gücüyle, güçlü eliyle ve yüksek koluyla, büyük görümlerle, işaretlerle ve mucizelerle çıkardı. Ve bizi bu yere getirdi ve bize bu toprağı verdi, süt ve bal akan toprağı. Ve şimdi işte, bana verdiğin Rab, süt ve bal akan topraktan elde edilen ürünlerin ilk meyvelerini getirdim ve onu Tanrın Rabbin önüne bırakacaksın ve Tanrın Rabbin önünde tapınacaksın. Ve Rabbin Tanrın'ın sana verdiği tüm iyi şeylerde sevineceksin, sen ve evin, Levili ve sendeki garip.

Eğer ürünlerinin tüm ondalığını üçüncü yılda ondalık vermeyi tamamlarsan, ikinci ondalığı Levili'ye ve yabancıya ve yetime ve

dul kadına vereceksin, ve onlar senin şehirlerinde yiyecekler ve sevinecekler.

Ve Rabbin Tanrı'nın önünde şöyle söyleyeceksin: Kutsal şeyleri evimden çıkardım ve onları Levili'ye, yabancıya, öksüze ve dul kadına verdim; bana emrettiğin bütün emirlere göre verdim. Emrini çiğnemedim ve unutmadım. Ve onlardan acım içinde yemedim, onlardan kirli bir şey için meyve almadım, onlardan ölüye vermedim, Rabimiz Tanrımızın sesine itaat ettim, bana emrettiğin gibi yaptım. Kutsal evinden gökten aşağı bak ve halkın İsrail'i mübarek kıl, ve onlara verdiğin toprağı da mübarek kıl, babalarımıza yemin ettiğin gibi, bize süt ve bal akan toprak vermek için.

Bu günde Rabbin Tanrın sana tüm bu emirleri ve hükümleri yapmayı emretti, ve siz onları bütün kalbinizden ve bütün ruhunuzdan koruyacak ve yapacaksınız. Tanrı'yı bugün senin Tanrın olması için seçtin ve onun bütün yollarında yürümeyi, emirleri ve hükümleri korumayı ve onun sesine itaat etmeyi kabul ettin. Ve Rab seni bugün, söylediğı gibi, emirlerini koruman için kendisine özel bir halk olmak üzere seçti. Ve seni bütün ulusların üstünde kılmak için, seni ünlü, övünç ve şanlı yaptığı gibi, Rabbin Tanrın için kutsal bir halk olmak üzere, konuştuğı gibi.

27

Ve Musa ve İsrail'in yaşlılar meclisi emretti, diyerek: Bugün size emrettiğim bütün bu emirleri koruyun. Ve Şeria'yı geçeceğiniz gün, Rabbin Tanrın'ın sana verdiği toprağı girdiğinizde, kendiniz için büyük taşlar dikeceksiniz ve onları sıra ile sıvayacaksınız. Ve sen bu taşların üzerine bu yasanın bütün sözlerini yazacaksın, Ürdün'ü geçtiğinizde, Rab olan Tanrın, babalarının Tanrısı'nın

sana vereceği, süt ve bal akan toprağa girdiğinizde, tpk Rab olan Tanrın, babalarının Tanrs'nn sana söylediği gibi. Ve Ürdün' geçtiğinizde, bugün sana emrettiğim bu taşları Gaybal dağında dikeceksiniz ve onları sıva ile svayacaksınız. Ve orada Rabbin Tanrın'a bir sunak inşa edeceksin, taşlardan bir sunak; onun üzerine demir koymayacaksn, Bütün taşlarla Rabbin Tanrın'a bir sunak inşa edeceksin ve onun zerine Rabbin Tanrın'a yakmalık sunular sunacaksn. Ve orada kurtuluş kurban keseceksin, yiyeceksin, doyacaksn ve Rabbin Tanrın'n önünde sevineceksin. Ve bu yasanın tamamını taşların üzerine çok açık bir şekilde yazacaksn.

Ve Musa ve Levili rahipler bütün srail'e şöyle konuştular: Sessiz ol ve dinle srail, bu günde Rabbin Tanrın'n halkı oldun. Ve Rabbin Tanrnn sesini duyacaksn ve onun bütün emirlerini ve hükümlerini yapacaksın, bugün sana emrettiğim kadarn.

Ve Musa o gün halka şöyle emretti Bunlar Ürdün' geçtikten sonra halkı kutsamak için Garizim Dağı'nda duracaklar: şimon, Levi, Yahuda, ssakar, Yusuf ve Benyamin. Ve bunlar Gaybal Dağı'nda lanetin üzerinde duracaklar: Ruben, Gad ve Aşer, Zevulun, Dan ve Naftali.

Ve Leviler, tüm srail'e yüksek sesle cevap verecekler Lanetli olsun, oyma ve dökme put yapan adam; bu, Rabbe iğrenç olan, zanaatkarların ellerinin işidir ve onu gizli yere koyacaktır; ve bütün halk cevap vererek diyecekler ki: Olsun. Babasn veya annesini onursuzlaştıran lanetlidir, ve bütün halk diyecek ki, olsun. Komşusunun snrlarn değiştiren lanetlidir ve bütün halk diyecek ki: Öyle olsun. Yolda kr saptıran lanetli olsun ve bütün halk diyecek ki, olsun. Lanetli olsun, yabancnn, yetimin ve dul kadnn hakkn iğneyen kişi. Bütün halk, Amin diyecek.

Babasının kadınıyla yatan lanetlidir, çünkü babasının örtüsünü açığa çıkardı, ve bütün halk diyecek ki, olsun. Herhangi bir hayvanla yatan lanetlidir, ve bütün halk diyecek ki, öyle olsun. Babasının ya da annesinin kız kardeşiyle yatan lanetlidir. Ve bütün halk diyecek ki, olsun. Lanetli olsun geliniyle yatan, ve bütün halk diyecek ki, olsun, lanetli olsun karısının kız kardeşiyle yatan, ve bütün halk diyecek ki, olsun. Komşusunu hile ile vuran lanetlidir ve bütün halk Olsun diyecek. Lanetli olsun masum kanın ruhunu vurmak için rüşvet alan kim olursa, ve bütün halk diyecek: Olsun. Lanetli olsun bu yasanın bütün sözlerinde kalıp onları yapmayan her insan, ve bütün halk diyecek ki, öyle olsun.

28

Ve eğer Tanrın Rabbin sesini gerçekten işitir, bugün sana emrettiğim bütün bu emirleri korur ve yaparsan, Tanrın Rab seni yeryüzünün bütün milletlerinin üstüne yükseltecektir. Ve bütün bu bereketler senin üzerine gelecek ve seni bulacaklar, eğer Rabbin Tanrın'ın sesini gerçekten işitirsen Sen şehirde mübareksin ve sen tarlada mübareksin. Rahminin dölü, toprağının ürünleri, sığır sürülerin ve koyun sürülerin kutsanmış olsun. Senin depoların ve artıkların kutsanmış. Girişinde mübarek olasın sen ve çıkışında mübarek olasın sen.

Rab Tanrın, sana karşı koyan düşmanlarını senin önünde kırılmış olarak teslim edecek; bir yoldan sana doğru çıkacaklar ve yedi yoldan senin yüzünden kaçacaklar. Rab, senin ambarlarına ve elin değdiği her şeye bereket göndersin, Tanrın Rabbin sana verdiği toprak üzerinde. Rab seni kendisi için kutsal bir halk olarak kaldıracak, babalarına yemin ettiği gibi, eğer Rabbin Tanrının sesini işitirsen ve onun bütün yollarında gidersen Ve yeryüzünün tüm milletleri seni görecekler, çünkü Rabbin ismi

sana çağrılmış ve senden korkacaklar. Ve Rabbin Tanrın seni iyiliklerle çoğaltacak: rahminin torunlarında, hayvanlarının torunlarında ve toprağının ürünlerinde; Rabbin atalarına yemin ederek sana vereceğini söylediği toprağında.

Rab sana iyi hazinesini, gökyüzünü açacak, toprağına zamanında yağmur verecek, ellerinin bütün işlerini kutsayacak ve sen birçok ulusa ödünç vereceksin, ama sen ödünç almayacaksın. Ve sen birçok ulusa hükmedeceksin, ama onlar sana hükmetmeyecekler. Rabbin Tanrın seni baş yapacak, kuyruk değil, ve o zaman yukarıda olacaksın, aşağıda olmayacaksın, eğer Rabbin Tanrının sesini işitirsen, bugün sana emrettiğim her şeyi korursan. Bugün sana emrettiğim tüm emirlerden sağa ya da sola sapmayacaksın, başka tanrıların ardından gidip onlara hizmet etmeyeceksin.

Ve eğer Rabbin Tanrın'ın sesini dinlemezsen, bugün sana emrettiğim onun bütün emirlerini tutmak için, bütün bu lanetler senin üzerine gelecek ve seni yakalayacak. Şehirde lanetlisin ve tarlada lanetlisin. Ambarların ve artıkların lanetli olsun. Lanetli senin rahminin dölü ve senin toprağının ürünü, senin sığır sürülerin ve senin koyun sürülerin, Girişinde lanetli olasın sen ve çıkışında lanetli olasın sen.

Rab, elini koyacağı her şey üzerine yokluğu, tükenmeyi ve yok olmayı sana gönderecek; seni yok edene kadar ve kötü alışkanlıkların yüzünden seni hızla mahvedene kadar, çünkü sen beni terk ettin. Rab, ölümü sana yapıştırsın, oraya miras almak için girdiğin topraktan seni tamamen tüketene kadar. Rab seni zorlukla, ateşle, titreme ile, iltihaplanma ile, yanıklık ile ve sarılıkla vuracak ve seni yok edene kadar takip edecekler. Ve senin başının üstündeki gök tunç olacak ve senin altındaki toprak demir

olacak. Rabbin Tanrın senin toprağının yağmurunu toz olarak verebilir, ve gökten toz inecek, seni yok edene kadar, ve seni hızla yok edene kadar. Rab seni düşmanların önünde yenilgiye uğratsın, onlara karşı tek yoldan çıkacaksın ve onların önünden yedi yoldan kaçacaksın, ve yeryüzünün bütün krallıklarında dağılmış olacaksın. Ve ölümlerinizi göğün kuşlarına ve yerin vahşi hayvanlarına yem olacak, ve onları korkutup kaçıran olmayacak. Rab seni Mısır çibaniyle, oturak yerinde, vahşi uyuzla ve kaşıntıyla vuracak, öyle ki iyileşemeyeceksin. Rab seni delilikle, körlükle ve zihin çılgınlığıyla vuracak. Ve öğle vakti el yordamıyla arayacaksın, sanki biri karanlıkta kör gibi el yordamıyla arar, ve yolların refaha ermeyecek, ve o zaman haksızlığa uğrayacaksın, ve bütün günler yağmalanacaksın, ve yardım eden olmayacak.

Bir kadın alacaksın ve başka bir adam ona sahip olacak, bir ev inşa edeceksin ve onda oturmayacaksın, bir bağ dikeceksin ve onu hasat etmeyeceksin. Buzağın senin önünde kesilecek ve ondan yemeyeceksin, eşeğin senden zorla alınacak ve sana geri verilmeyecek, koyunların düşmanlarına verilecek, Ve sana yardım eden olmayacak. Oğulların ve kızların başka bir ulusa verilecek ve gözlerin onlara tükenerek bakacak, elin güçlü olmayacak. Senin toprağının ürünlerini ve bütün emeklerini, senin tanımadığın bir millet yiyecek ve sen bütün günler boyunca haksızlığa uğrayan ve ezilmiş olacaksın. Ve gözlerinin göreceği görümler yüzünden deliye döneceksin.

Rab seni dizlerin üzerine ve bacakların üzerine kötü bir yara ile vuracak, öyle ki ayaklarının tabanından başının tepesine kadar iyileşemeyeceksin.

Rab seni ve üzerine atayacağın yöneticilerini, senin ve babalarının bilmediği bir millete götürebilir ve orada tahta ve

taştan yapılmış diğer tanrılara kulluk edeceksin. Ve orada bilmece, benzetme ve anlatı içinde olacaksın, Rabbin seni oraya götüreceği tüm uluslar arasında.

Tarlaya çok tohum taşıyacaksın ve az hasat getireceksin, çünkü onları çekirge yiyecek. Bağ dikeceksin ve işleyeceksin, ama şarap içmeyeceksin ve ondan sevinmeyeceksin, çünkü kurt onları yiyecek. Bütün sınırlarında zeytin ağaçların olacak, ama yağ sürmeyeceksin, çünkü zeytin ağacın dökülecek. Oğullar ve kızlar doğuracaksın ama onlar olmayacak, çünkü esarete gidecekler. Tüm ahşap eşyalarını ve toprağının ürünlerini pas tüketecek. Senin içinde olan yabancı gittikçe yükselecek, sen ise gittikçe alçalacaksın. Bu sana ödünç verecek, ama sen buna ödünç vermeyeceksin, bu baş olacak, ama sen kuyruk olacaksın.

Ve bütün bu lanetler senin üzerine gelecek ve seni takip edecekler ve seni yakalayacaklar, seni yok edene kadar ve seni mahvedene kadar, çünkü Tanrın Rabbin sesini dinlemedin, onun emirlerini ve sana emrettiği hükümlerini korumak için. Ve sende işaretler olacak ve senin soyunda sonsuza kadar harikalar olacak. Rab Tanrın'a sevinç ve iyi bir zihinle, her şeyin bolluğu içinde hizmet etmediğin için.

Ve Rabbin senin üzerine göndereceği düşmanlarına hizmet edeceksin; açlık içinde, susuzluk içinde, çıplaklık içinde ve her şeyin yoksunluğu içinde. Ve O seni yok edene kadar boynuna demir boyunduruk koyacak. Rab senin üzerine uzaktan, dünyanın sonundan bir millet getirecek, kartalın saldırısı gibi, sesini duymayacağın bir millet, Yüzsüz bir ulus ki, yaşlı adamın yüzüne saygı duymayacak ve gence merhamet etmeyecek. Ve hayvanlarının yavrularını ve toprağının ürünlerini yiyecek, öyle ki sana tahlı, şarap, yağ, sığır sürülerini ve koyun sürülerini

bırakmayacak, ta ki seni yok edene kadar. Ve seni şehirlerinde yok edecek, yüksek ve güçlü surlar yıkılana kadar, sen onlara güvendiğin surlar, tüm toprağında, ve seni şehirlerinde sıkıntıya sokacak, sana verdiği şehirlerde. Ve karnının ürünlerini, sana verilen oğullarının ve kızlarının etlerini yiyeceksin, sıkıntında ve düşmanın sana vereceği darlıkta.

Senin içindeki yumuşak ve son derece hassas olan kişi, gözüyle kardeşini, koynundaki karısını ve geriye kalan çocuklarını kıskanacak. ona, öyle ki yiyeceği çocuklarının etlerinden hiçbirini onlardan birine vermeyecek, çünkü senin sıkıntında ve senin çilende ona hiçbir şey bırakılmayacak, düşmanların seni bütün şehirlerinde sıkıntıya sokacakları zaman.

Ve aranızdaki nazik ve narin kadın ki ayağı yeryüzünde yürüme tecrübesi olmamıştır, narinliği ve nezaketi sebebiyle kendi gözüyle kucağındaki kocasını, oğlunu ve kızını kıskanacaktır, Ve baldırları arasından çıkan eş ile doğuracağı çocuğu yiyecek, çünkü her şeyin yokluğu yüzünden onları gizlice yiyecek; senin sıkıntında ve düşmanın seni şehirlerinde sıkıştıracağı darlıkta. Eğer bu yasanın tüm sözlerini, bu kitapta yazılı olanları yapmak için dinlemezsen, bu onurlu ve harika isimden, Rab Tanrın'dan korkmayacaksın. Ve Rab senin darbelerini ve tohumunun darbelerini harika kılacak, büyük ve harika darbeler ve kötü ve kalıcı hastalıklar. Ve Mısır'ın kötü acısının tümünü, onların yüzünden kaçındığın acıyı geri getirecek ve sana yapışacaklar. Ve her hastalığı, yazılmamış olan her darbeyi ve bu yasa kitabında yazılmış olan her şeyi Rab senin üzerine getirecek, seni yok edene kadar. Ve küçük bir sayıda bırakılacaksınız, göğün yıldızları gibi çok olmanıza rağmen, çünkü Rabbin Tanrınızın sesini dinlemediniz.

Ve Rab'bin size iyilik yapmaktan ve sizi çoğaltmaktan sevindiği gibi, Rab sizi yok etmekten de sevinecek ve oraya girip miras alacağınız topraktan hızla alınıp götürüleceksiniz. Ve Rabbin Tanrın seni bütün uluslara, yerin bir ucundan yerin öbür ucuna kadar dağıtacak ve orada başka tanrılara, senin ve babalarının inanmadığı tahtalara ve taşlara kulluk edeceksin. Ama o uluslar arasında seni dinlendirmeyecek, ayağının tabanına duruş olmayacak ve Rab orada sana itaatsiz başka bir kalp, tükenen gözler ve eriyen bir ruh verecek. Ve hayatın gözlerinin önünde asılı olacak, ve gece gündüz korkacaksın, ve hayatına inanmayacaksın. Sabah keşke akşam olsa diyeceksin ve akşam keşke sabah olsa diyeceksin, kalbinin korkusundan dolayı korkacağın şeylerden ve gözlerinin göreceği görümlerden dolayı. Ve Rab seni gemilerle Mısır'a geri çevirecek, bir daha onu görmeyeceksin dediğim yolda, ve orada düşmanlarınıza erkek ve kız köle olarak satılacaksınız, ve satın alan olmayacak.

Bunlar, Rabbin Musa'ya İsrail oğullarıyla Moav topraklarında kurmayı emrettiği ahdin sözleridir; Horev'de onlarla yaptığı ahdin dışında.

29

Ve Musa, İsrail'in bütün oğullarını çağırđı ve onlara dedi: Siz, Rabbin Mısır topraklarında sizin önünüzde Firavun'a, onun hizmetkârlarına ve bütün topraklarına yaptığı her şeyi gördünüz, Gözlerinin gördüğü büyük denemeleri, o büyük işaretleri ve mucizeleri. Ve Rab Tanrı size bilecek bir kalp, görecek gözler ve işitecek kulaklar bu güne kadar vermedi. Ve sizi kırk yıl çölde götürdü, elbiseleriniz eskimedi ve sandallarınız ayaklarınızdan yıpranmadı. Ekmek yemediniz, şarap ve güçlü içki içmediniz ki, benim Rabbiniz Tanrınız olduğumu bilesiniz. Ve bu yere kadar

geldiniz, ve Heşbon kralı Sihon ve Başan kralı Og savaşta bize karşı çıktı. Ve onları vurduk ve onların topraklarını aldık ve onu miras olarak Ruben'e, Gad'a ve Manaşşe kabilesinin yarısına verdim. Ve bu antlaşmanın bütün sözlerini yapmayı koruyacaksınız, ki yapacağınız her şeyi anlayasınız.

Siz hepiniz bugün Rabbiniz Tanrı'nın önünde duruyorsunuz: kabile başlarınız, yaşlılar meclisiniz, yargıçlarınız, memurlarınız ve İsrail'in her adamı, Kadınlarınız, çocuklarınız ve kampınızın ortasındaki yabancı, odun keseninizden su taşıyanınıza kadar, Rabbiniz Tanrı'nın ahdinde ve onun lanetlerinde geçmek için, Rabbin Tanrı'nın bugün seninle yaptığı kadar, O seni kendisine bir halk olarak kurabilsin ve kendisi senin Tanrın olacak, sana söylediği şekilde ve ataların İbrahim'e, İshak'a ve Yakup'a yemin ettiği şekilde. Ve ben bu antlaşmayı ve bu laneti yalnızca size kurmuyorum, Ama hem bugün burada Rabbiniz Tanrı'nın önünde sizinle birlikte olanlara, hem de bugün burada sizinle birlikte olmayanlara.

Çünkü siz Mısır topraklarında nasıl oturduk, geçtiğiniz ulusların ortasından nasıl geçtik biliyorsunuz. Ve onların iğrençliklerini ve putlarını görün: ağaç ve taş, gümüş ve altın ki bunlar onların yanındadır. Aranızda bir erkek, bir kadın, bir atasal gelenek ya da bir kabile var mı ki, zihin Rabbiniz Tanrınızdan dönerek o ulusların tanrılarına hizmet etmeye gitmiş olsun; aranızda safra ve acılık içinde yukarı doğru büyüyen bir kök var mı, Ve olacak ki, eğer bu lanetin sözlerini duyar ve kalbinde kendi kendine diyerek söylese: Bana kutsal olurdu, çünkü kalbimin sapmasıyla gideceğim, böylece günahkar günahsız birlikte yok etmesin, Tanrı ona bağışlamayı istemeyecek, ama o zaman Rabbin öfkesi ve kıskançlığı o adamda tutuşacak, ve bu antlaşmanın bu kitapta yazılmış olan bütün lanetleri ona yapışacak, ve Rab onun

adını göğün altından silecek. Ve Rab onu, bu yasa kitabında yazılı olan antlaşmanın bütün lanetlerine göre, tüm İsrail oğullarından ayırarak kötülöklere teslim edecek.

Ve diğler kuşak, sizden sonra ayağa kalkacak olan oğullarınız ve uzak topraklardan gelecek olan yabancı diyecekler ki, o toprağın belâlarını ve Rabbin onun üzerine gönderdiği hastalıklarını görecekler, Kükürt ve tuz yakılmış, onun tüm toprağı ekilmeyecek, ne filizlenecek, ne de üzerine hiçbir yeşillik çıkmayacak. Tıpkı Rab'bin öfke ve gazap içinde yıktığı Sodom ve Gomorra, Admah ve Zeboim'in yıkılması gibi, Ve bütün uluslar diyecekler ki, Rab bu toprak için neden böyle yaptı? Bu büyük öfkenin gazabı nedir? Ve diyecekler ki, babalarının Rab Tanrısının antlaşmasını terk ettiler; o antlaşmayı ki onları Mısır topraklarından çıkardığı zaman babalarıyla yapmıştı. Ve gidip başka tanrılara hizmet ettiler, onları bilmiyorlardı ve onları onlara vermemişti, Ve Rab o toprak üzerine öfkeyle kızdı ve bu yasa kitabında yazılı olan bütün lanetleri onun üzerine getirdi. Ve Rab onları kendi topraklarından öfke, gazap ve çok büyük hiddet içinde çıkardı ve onları başka bir toprağı kovdu, tıpkı şimdi olduğu gibi.

Gizli şeyler Rab Tanrımıza aittir, ama açık olan şeyler sonsuza dek bize ve çocuklarımıza aittir; bu yasanın tüm sözlerini yerine getirmek için. Gizli şeyler Rab Tanrımıza aittir, ama açık olan şeyler sonsuza dek bize ve çocuklarımıza aittir; bu yasanın bütün sözlerini yerine getirmek için.

30

Ve olacak ki, üzerine geldiğinde tüm bu sözler, senin önüne koyduğum bereket ve lanet; bunları kalbine alacaksın, Rabbin seni

dağıttığı tüm uluslar arasında orada, ve Rabbin Tanrın'a döneceksin ve bugün sana emrettiğim her şeye göre onun sesini işiteceksin, bütün kalbin ile ve bütün ruhun ile. Ve Rab senin günahlarını iyileştirecek ve sana merhamet edecek ve seni yine Rabbin seni oraya dağıttığı bütün milletlerden toplayacak. Eğer dağılman göklerinin bir ucundan diğer ucuna kadar olsa bile, oradan seni Rabbin Tanrın toplayacak ve oradan seni Rabbin Tanrın alacak. Ve Tanrın seni oradan babalarının miras aldığı topraklara getirecek ve sen onu miras alacaksın, ve seni iyi yapacak ve seni babalarından daha çok sayıda yapacak. Ve Rab senin kalbini ve tohumunun kalbini temizleyecek, Rab Tanrın'ı bütün kalbinle ve bütün ruhunla sevmen için, böylece sen yaşayasın.

Ve Rabbin, Tanrın bu lanetleri senin düşmanlarının ve sana nefret edenlerin üzerine verecek; onlar sana zulüm etmişlerdi. Ve sen döneceksin ve Rabbin Tanrın'ın sesini işiteceksin ve bugün sana emrettiğim onun bütün emirlerini yapacaksın. Ve Rab Tanrın seni ellerinin her işinde, karnının soylarında, hayvanlarının soylarında ve toprağının ürünlerinde kutsayacak, çünkü Rab Tanrın babalarının üzerine sevindiği gibi, senin üzerine iyilikler için sevinmek üzere dönecek. Eğer Rabbin Tanrın'ın sesini dinlersen, onun emirlerini, hükümlerini ve bu yasa kitabında yazılı yargılarını tutmak için, eğer bütün kalbin ve bütün ruhunla Rabbin Tanrın'a dönersen. Çünkü bu emir ki ben sana bugün emrediyorum, çok zor değildir, ne de senden uzaktır. O, yukarıda gökte değildir; Kim bizim için göğe çıkacak ve onu bizim için alacak, biz de onu işitip yapacağız? diyerek. Ne de denizin ötesinde değildir, Kim bizim için denizin ötesine geçecek ve onu bizim için alacak ve onu bize işitilebilir kılacak, biz de yapacağız? diyerek. Kelime sana çok yakındır; ağzında, kalbinde ve ellerinde onu yapmak için.

İşte bugün önüne hayatı ve ölümü, iyiliği ve kötülüğü verdim. Eğer Rabbin Tanrın'ın emirlerini dinlersen, bugün sana emrettiğim şeyleri: Rabbin Tanrın'ı sevmeyi, onun bütün yollarında yürümeyi, onun hükümlerini ve yargılarını korumayı; o zaman yaşayacaksınız, çok olacaksınız ve Rabbin Tanrın seni kutsayacak, miras almak için oraya girdiğin bütün toprakta. Ve eğer kalbin dönerse ve dinlemezsen ve yoldan çıkarılarak başka tanrılara tapınırsan ve onlara hizmet edersen, Sana bugün bildiriyorum ki, yıkımla yok olacaksınız ve üzerinde uzun ömürlü olmayacaksınız o toprağın; Ürdün'ü geçip orada onu miras almak için gittiğiniz toprağın.

Bugün size göğü ve yeri tanık gösteriyorum; hayatı ve ölümü önünüze koydum, berekeri ve laneti. Hayatı seç sen, yaşayasın diye sen ve soyun. Rabbin Tanrın'ı sevmek, sesini dinlemek ve ona tutunmak; çünkü bu senin hayatın ve günlerinin uzunluğudur, Rabbin senin babaların İbrahim'e, İshak'a ve Yakup'a vermek için yemin ettiği toprak üzerinde oturmak.

31

Ve Musa bütün bu sözleri İsrail oğullarının tümüne söylemeyi tamamladı. Ve onlara dedi ki, yüz yirmi yaşındayım bugün, artık girip çıkamayacağım, Rab ise bana dedi ki, bu Ürdün'ü geçmeyeceksin. Senin önünde giden Tanrın Rab, bu milletleri senin önünden yok edecek ve sen onları miras alacaksın, ve Rabbin söylediği gibi, Yeşu senin önünde gidecek. Ve Rabbin Tanrın onlara, Ürdün'ün ötesinde olan Amorluların iki kralı Sihon'a ve Og'a yaptığı gibi ve onların topraklarını tamamen yok ettiği gibi yapacak. Ve Rab onları size teslim etti ve onlara, size emrettiğim gibi yapacaksınız. Cesur ol ve güçlü ol, korkma, korkak olma ve onların yüzünden dehşete düşme, çünkü seninle birlikte

olan, önünüzde giden Rabbin Tanrın seni asla bırakmayacak ve seni asla terk etmeyecek. Ve Musa, Yeşu'yu çağırdı ve tüm İsrail'in önünde ona dedi: Cesur ve güçlü ol, çünkü sen bu halkın önünde, Rabbin babalarınıza onlara vermeye yemin ettiği topraklara gireceksin ve sen onlara miras olarak vereceksin. Ve seninle birlikte yolculuk eden Rab seni bırakmayacak, seni terk etmeyecek, korkma ve korkaklık etme.

Ve Musa bu yasanın sözlerini bir kitaba yazdı ve Rab'bin antlaşma sandığını taşıyan Levi oğulları olan rahiplere ve İsrail oğullarının ihtiyarlarına verdi.

Ve Musa o gün onlara şöyle diyerek emretti: Yedi yıl sonra, salıveriliş yılının zamanında, Çadırlar Bayramı'nda, Tüm İsrail'in Rabbiniz Tanrı'nın önünde görülmek için birlikte yolculuk ettiği zaman, Rabbin seçeceği yerde, bu yasayı tüm İsrail'in önünde onların kulaklarına okuyacaksınız, Halkı, erkekleri, kadınları, çocukları ve şehirlerinizde bulunan yabancıları toplayarak işitsinler ve Rabbiniz Tanrınızdan korkmayı öğrensiner diye, ve bu yasanın bütün sözlerini yerine getirmeyi işitecekler. Ve bilmeyen oğulları duyacaklar ve Tanrın Rab'den korkmayı öğrenecekler, yaşadıkları bütün günler boyunca, Ürdün'ü geçip miras alacağınız toprakta.

Ve Rab Musa'ya dedi ki: İşte senin ölüm günlerin yaklaştı, Yeşu'yu çağır ve tanıklık çadırının kapılarının yanında durun, ona emredeceğim. Ve Musa ile Yeşu tanıklık çadırına gittiler ve tanıklık çadırının kapılarının yanında durdular. Ve Rab bulut içinde indi ve tanıklık çadırının kapılarının yanında durdu, ve bulutun sütunu tanıklık çadırının kapılarının yanında durdu. Ve Rab Musa'ya dedi ki, işte sen babalarınla uyuyacaksın, ve bu halk ayağa kalkıp gireceği bu toprağın yabancı tanrılarının ardından

zina edecek, ve beni terk edecekler, ve onlarla yaptığım antlaşmamı bozacaklar. Ve o gün onlara öfkeyle kızacağım, onları terk edeceğim ve yüzümü onlardan çevireceğim. Yiyecek olacak ve onu birçok kötülük ve sıkıntı bulacak. O gün diyecek ki: Rabbin Tanrım benimle olmadığı için bu kötülükler beni buldu. Ben ise o gün, yabancı tanrılara döndükleri için işledikleri bütün kötülükler yüzünden yüzümü onlardan kesinlikle çevireceğim.

Ve şimdi bu şarkının sözlerini yazın ve onu İsrail oğullarına öğretin ve onu onların ağzına koyun, böylece bu şarkı İsrail oğulları arasında tanıklık ederek benim için olsun. Çünkü onları babalarına vermeye yemin ettiğim iyi toprağa, süt ve bal akan toprağa getireceğim, ve yiyecekler, ve doymuş olarak tatmin olacaklar, ve yabancı tanrılara dönecekler, ve onlara hizmet edecekler, ve beni kışkırtacaklar, ve benim antlaşmamı bozacaklar. Ve bu şarkı onların yüzüne karşı tanıklık ederek yerine konulacak, çünkü onların ağzından ve onların tohumunun ağzından unutulmayacak, çünkü ben onların kötülüğünü biliyorum, bugün burada ne yapıyorlar, onları babalarına yemin ettiğim iyi toprağa getirmemden önce.

Ve Musa bu şarkıyı o gün yazdı ve onu İsrail oğullarına öğretti. Ve Yeşu'ya emretti ve dedi: Cesur ol ve güçlü ol, çünkü sen İsrail oğullarını Rabbin onlara yemin ettiği toprağa getireceksin ve O seninle olacak.

Musa bu kanunun tüm sözlerini bir kitaba sonuna kadar yazmayı tamamladığında Ve Rabbin ahit sandığını taşıyan Levililere şöyle emretti Bu yasanın kitabını aldıktan sonra, onu Rabbiniz Tanrı'nın antlaşma sandığının yanına koyacaksınız ve orada sizin için bir tanıklık olacak. Çünkü ben senin kışkırtmanı ve senin sert boynunu biliyorum, çünkü hala ben sizinle yaşarken

bugün, Tanrı'ya karşı isyan ediyordunuz, benim ölümünden sonra nasıl etmeyeceksiniz? Kabile liderlerinizi, yaşlılarınızı, yargıçlarınızı ve memurlarınızı yanıma toplayın ki, bütün bu sözleri onların kulaklarına konuşayım ve onlara göğü ve yeri tanık göstereyim. Biliyorum ki ölümümün sonunda kanunsuzlukla kanunsuzluk yapacaksınız ve size emrettiğim yoldan döneceksiniz, ve günlerin sonunda kötülükler size gelecek, çünkü Rabbin önünde kötülük yapacaksınız, ellerinizin işleriyle onu kızdıracaksınız.

Ve Musa bu şarkının sözlerini sonuna kadar tüm toplulukun kulaklarına söyledi.

32

Dikkat et ey gök ve konuşacağım, ve yer ağzımdan çıkan sözleri işitsin. Sözüm yağmur gibi beklenmeli ve sözlerim çiy gibi inmeli, ot üzerine yağmur gibi ve ot üzerine kar gibi. Çünkü Rab'bin adını çağırdım, Tanrımız'a büyüklük verin. Tanrı, onun işleri gerçektir ve onun bütün yolları yargılardır, Tanrı sadıktır ve haksızlık yoktur, Rab adil ve kutsaldır. Günah işlediler; ona ait olmayan kınanası çocuklardır, eğri ve sapkın bir nesil. Bunları Rabbe mi karşılık veriyorsunuz? Böyle ahmak ve bilge olmayan bir halk mı? Bu senin baban seni edinen, seni yapan ve seni biçimlendiren değil mi? Çağın günlerini hatırlayın, nesillerin nesillerden nesillere yıllarını anlayın. Babanıza sorun ve size bildirecek, yaşlılarınıza sorun ve size söyleyecekler.

En Yüksek ulusları böldüğünde, Adem'in oğullarını saçtığı gibi, ulusların sınırlarını Tanrı'nın meleklerinin sayısına göre belirledi. Ve Rabbin kısmı halkı oldu; Yakup onun ölçülmüş payı, İsrail onun mirası. O, onu çölde idame ettirdi, yakıcı sıcaklığın

susuzluğunda, susuz toprakta; onu kuşattı ve terbiye etti, onu göz bebeği gibi korudu. Kartal yuvasını nasıl örterse, yavrularının üzerinde özlemle kanat gererse, kanatlarını gerip onları kabul eder ve sırtına alırsa öyle. Rab yalnız onları götürüyordu, onlarla birlikte yabancı bir tanrı yoktu. Onları yeryüzünün gücü üzerine çıkardı, onları tarlaların ürünleriyle besledi, kayadan bal emdiler ve katı kayadan yağ emdiler. Sığırların tereyağını ve koyunların sütünü, kuzuların ve koçların yağı ile, boğaların oğullarını ve tekeleri, buğdayın böbreklerinin yağı ile ve üzümün kanını içti, şarap olarak. Yakup yedi ve doydular, sevgili tepti, şişmanladı, kalınlaştı, genişledi ve onu yaratan Tanrı'yı terk etti ve kurtarıcısı Tanrı'dan ayrıldı.

Beni yabancı tanrılarla kızdırdılar, iğrençlikleriyle beni öfkeliendirdiler. Onlar cinlere kurban kestiler ve Tanrı'ya değil, bilmedikleri tanrılara, yeni ve yakın zamanda gelmiş olanlara, babalarının bilmediği tanrılara. Seni doğurmuş olan Tanrı'yı terk ettin ve seni besleyen Tanrı'yı unuttun.

Ve Rab gördü ve kıskandı ve oğullarının ve kızlarının öfkesi yüzünden kıskırtıldı. Ve dedi ki, yüzümü onlardan çevireceğim ve son günlerde onların başına ne geleceğini göstereceğim, çünkü sapkın bir nesildir, içlerinde inanç olmayan oğullardır.

Onlar beni Tanrı olmayanla kıskandırdılar, putlarıyla beni öfkeliendirdiler, ben de onları halk olmayanla kıskandıracam, akılsız bir halkla onları öfkeliendireceğim. Çünkü benim öfkemden bir ateş tutuşturulmuştur, aşağıda Hades'e kadar yanacaktır, toprağı ve onun ürünlerini yiyip bitirecektir, dağların temellerini tutuşturacaktır. Onların üzerine kötülükler toplayacağım ve oklarımı onlarla savaşarak tüketeceğim. Kıtlıkla erimekte ve kuşların yiyeceğı ile, ve tedavi edilemez kasılma; vahşi hayvanların

dişlerini onların üzerine göndereceğim, yerde sürüklenen öfke ile birlikte. Dışarıdan kılıç onları çocuksuz bırakacak ve ambarların içinden korku; genç adam bakire ile birlikte, emziren çocuk yaşlı adam ile birlikte. Dedim ki, onları dağıtacağım ve insanlar arasından onların anısını sileceğim. Eğer düşmanların öfkesi yoluyla olmasaydı, onların bunu uzatmaması için, düşmanların birlikte saldırmaması için, Bunların hepsini bizim yüksek elimiz yaptı, Rab değil demesinler diye.

Ulus, öğüdünü kaybetmiş olandır ve onlarda bilgi yoktur. Anlamayı düşünmediler; bunları gelecek zaman için kabul etsinler. Nasıl bir kişi binleri kovalayacak ve iki kişi on binleri yerinden edecek, eğer Tanrı onları satmadıysa ve Rab onları teslim etmediyse? Çünkü onların tanrıları bizim Tanrımız gibi değildir ve düşmanlarımız akılsızdır. Çünkü onların asması Sodom'un asmasından ve onların dalı Gomora'dandır; onların üzümü safra üzümüdür, onlar için acılık salkımıdır. Onların şarabı ejderhaların öfkesidir ve engerekler öfkesi iyileşmezdir. Bunlar benim yanımda toplanmış ve hazinelerimde mühürlenmiş değil mi? İntikam gününde karşılık vereceğim, ayakları kaydığında, çünkü yıkım günü onlara yakındır ve hazır olan sizin için hazırdır. Çünkü Rab kendi halkını yargılayacak ve kendi kulları üzerine merhamet edecek, zira onları felç olmuş, baskı altında tükenmiş ve gevşemiş gördü. Ve Rab dedi: Nerede onların güvendikleri tanrıları? Onların kurbanlarının yağını yiyordunuz ve onların dökme sunularının şarabını içiyordunuz; kalksınlar ve size yardım etsinler ve size koruyucular olsunlar. Bakın, bakın, ben O'yum ve benden başka Tanrı yoktur; ben öldürürüm ve yaşatırım, vururum ve ben iyileştiririm, ve benim elimden kurtaracak kimse yoktur. Çünkü elimi göğe doğru kaldıracağım ve sağ elim üzerine ant içeceğim ve diyeceğim ki, ben sonsuza dek yaşıyorum, Çünkü kılıcımı şimşek gibi keskinleştireceğim ve elim yargıyı tutacak ve

düşmanlara ceza ödeyeceğim ve benden nefret edenlere karşılık vereceğim. Oklarımı kanla sarhoş edeceğim ve kılıcım yaralıların kanından ve düşman hükümdarların başlarından gelen esirlikten et yiyecek.

Gökler onunla birlikte sevin sin ve Tanrı'nın tüm melekleri ona secde etsin, uluslar onun halkıyla birlikte sevin sin ve Tanrı'nın tüm oğulları ona güçlendirilsin, çünkü oğullarının kanının öcü alınır ve öç alacak ve düşmanlara cezayı geri ödeyecek ve nefret edenlere geri ödeyecek ve Rab halkının toprağını temizleyecek.

Ve Musa bu şarkıyı o gün yazdı ve onu İsrail oğullarına öğretti, ve Musa girdi ve bu yasanın tüm sözlerini halkın kulaklarına konuştu, kendisi ve Nun oğlu Yeşu. Ve Musa bütün İsrail'e konuşmayı tamamladı. Ve onlara dedi ki, Bugün size tanıklık ettiğim tüm bu sözlere kalbinizle dikkat edin; bunları oğullarınıza emredeceksiniz, bu kanunun tüm sözlerini korumak ve yapmak için. Çünkü bu size boş bir söz değildir, zira bu sizin hayatınızdır ve bu söz uğruna, Ürdün'ü geçip orada miras alacağınız toprakta uzun yaşayacaksınız. Ve Rab bu günde Musa'ya şöyle diyerek konuştu: Abarim dağına çık, Moab topraklarında Jericho'nun karşısında olan bu Nabau dağına, ve İsrail oğullarına verdiğim Canaan topraklarını gör, Ve oraya çıktığın dağda öleceksin ve halkına katılacaksın, tıpkı kardeşin Harun'un Hor Dağı'nda ölüp kendi halkına katıldığı gibi. Çünkü siz İsrail oğulları arasında, Sin çölündeki Kadeş'teki çekişme suları başında benim sözüme itaatsizlik ettiniz, çünkü beni İsrail oğulları arasında kutsallaştırmadınız. Karşısında toprağı görecek sin, ama oraya girmeyecek sin.

Ve bu, Tanrı'nın adamı Musa'nın ölümünden önce İsrail oğullarını kutsadığı bereketiydi. Ve dedi: Rab Sina'dan geldi ve Seir'den bize göründü ve Paran dağından acele etti, Kadeş'in on binleriyle birlikte, sağında melekleri onunla. Ve halkını esirgedi ve senin ellerin tarafından kutsanmış olanların hepsi ve bunlar senin altındadır ve onun sözlerini kabul etti Musa'nın bize emrettiği yasa, Yakup'un cemaatlerine mirastır. Ve sevilen kişi bir hükümdar olacak, halkların önderleri İsrail kabileleriyle birlikte toplandığında. Ruben yaşasın ve ölmesin, sayıca çok olsun.

Ve bu Yahuda'dır, ya Rab, Yahuda'nın sesini işit ve onun halkına gelesin, elleri onu ayırt etsin ve düşmanlarına karşı yardımcı olsun.

Ve Levi'ye dedi: Levi'nin açık işaretlerini ve gerçeğini kutsal adama verin; onu deneme ile sınadılar, çelişki suyunun başında ona hakaret ettiler. Babasına ve annesine Seni görmedim diyen, kardeşlerini tanımayan ve oğullarını reddeden, senin sözlerini korudu ve senin antlaşmanı gözetti. Hükümlerini Yakub'a bildirecekler ve kanununu İsrail'e; buhuru senin öfkende sürekli sunağının üzerine koyacaklar. Rab, onun gücünü kutsa ve ellerinin işlerini kabul et; ona karşı ayaklanmış düşmanların belini parçala ve ona nefret edenler ayağa kalkmasınlar. Ve Benyamin'e dedi: Rab tarafından sevilen, güvenerek oturacak ve Tanrı bütün günler boyunca onun üzerine gölge salacak ve onun omuzları arasında dinlenecek.

Ve Yusuf'a dedi: Onun toprağı Rab'bin bereketinden, göğün mevsimlerinden ve çiyden, ve aşağıdan derinliklerin pınarlarından, ve ürünlerin mevsimlerine göre, güneşin dönüşlerine göre ve ayların birleşmelerine göre, Dağların zirvesinden, başlangıçtan ve ebedi akan tepelerin zirvesinden Ve

yerin doluluk vaktine göre, ve çalıda görünene kabul edilenler Yusuf'un başı üzerine gelsin, ve kardeşleri arasında yüceltilmiş olanın zirvesi üzerine. İlk doğan boğanın güzelliği onundur, tek boynuzlunun boynuzları onun boynuzlarıdır, onlarla milletleri dünyanın ucundan uca kadar birlikte boynuzlayacak, bunlar Efrayim'in on binleridir ve bunlar Manaşşe'nin binleridir. Ve Zevulun'a şöyle dedi: Sevin Zevulun, senin yolculuğunda ve İssakar kendi çadırlarında. Uluslar yok edecekler ve orada çağıracaksınız ve orada adalet kurbanı keseceksiniz, çünkü denizin zenginliği seni emzirecek ve kıyılarda oturanların ticareti.

Ve Gad'a dedi: Mübarek olsun Gad'ı genişleten; aslan gibi dinlendi, kolu ve hükümdarı parçalamış olarak. Ve onun ilk meyvelerini gördü, çünkü orada hükümdarların toprağı bölündü, halkların önderleriyle birlikte toplanmışlardı; Rab adaleti yaptı ve onun yargısını İsrail ile birlikte yaptı.

Ve Dan'a şöyle dedi: Dan bir aslan yavrusudur ve Başan'dan sıçrayacaktır. Ve Naftali'ye dedi: Naftali kabul edilebilir şeylerin doluluğudur ve Rab'den gelen bereketle doldurulsun; denizi ve güneyi miras alacak. Ve Aşer'e dedi: Aşer, çocuklar arasında mübarek olsun ve kardeşlerine kabul edilebilir olacak, ayağını yağa batırarak. Onun sandalı demir ve bronz olacak; günlerin gibi gücün de olacak.

Sevgilinin Tanrısı gibi olan yoktur; göğe basan senin yardımcın ve gökkubbenin görkemli olanı. Ve Tanrı'nın başlangıcı seni örtecek ve ebedi kolların gücü altında olacaksın, ve düşmanı senin önünden kovacak, Yok ol diyerek. Ve İsrail güvenerek yerleşecek, Yakup'un toprağında tek başına, tahıl ve şarap üzerinde, ve gök sana çiyile bulutlu olacak. Mübarek ol sen İsrail, kim senin gibidir, Rab tarafından kurtarılan halk? Yardımcın seni

koruyacak ve kılıç senin övüncüdür. Düşmanların sana yalan söyleyecekler ve sen onların boyunları üzerine basacaksın.

34

Ve Musa Moab'ın Araboth'undan Nabau dağına, Jericho'nun karşısında olan Phasga zirvesine çıktı, ve Rab ona Gilead'dan Dan'a kadar bütün toprakları gösterdi, Ve tüm Naftali topraklarını ve tüm Efrayim topraklarını ve Manaşe'yi ve tüm Yahuda topraklarını en uzak denize kadar ve çölü ve Eriha'nın çevre bölgelerini, hurma ağaçları şehrini, Soar'a kadar Ve Rab Musa'ya dedi: Bu, İbrahim'e, İshak'a ve Yakup'a yemin ettiğim topraktır. Tohumunuza onu vereceğim diyerek yemin ettim. Onu gözlerinle gösterdim, ama oraya girmeyeceksin.

Ve Musa, Rabbin kulu, Moab topraklarında Rabbin sözü ile öldü. Ve onu Gai'de, Phogor evinin yakınında gömdüler, ve hiç kimse onun defnini bu güne kadar görmedi. Moses yüz yirmi yaşındaydı ölürken, gözleri kararmadı ve kaplumbağaları da yok olmadı.

Ve İsrail oğulları Musa için Moab'ın Araboth'unda, Ürdün'ün üzerinde, Eriha'ya göre otuz gün ağladılar ve Musa'nın yas ağlamasının günleri tamamlandı. Ve Nun'un oğlu Yeşu anlayış ruhuyla dolduruldu, zira Musa ellerini onun üzerine koymuştu, ve İsrail oğulları onu dinlediler, ve Rab'bin Musa'ya emrettiği gibi yaptılar.

Ve İsrail'de Musa gibi, Rabbi'nin yüz yüze tanıdığı bir peygamber bir daha ortaya çıkmadı. Rab'bin onu Mısır topraklarında Firavun'a, onun hizmetkârlarına ve bütün topraklarına bunları yapmak üzere göndermesiyle gerçekleşen

tüm belirtilerde ve harikalarda, Büyük harikaları ve güçlü eli,
Musa'nın bütün İsrail'in önünde yaptığı.

Yeşu

1

Ve Musa'nın ölümünden sonra oldu ki, Rab, Musa'nın yardımcısı Nun oğlu Yeşu'ya şöyle dedi: Musa, benim yardımcım öldü. Şimdi öyleyse ayağa kalk ve Ürdün'ü geç, sen ve bütün bu halk, ben onlara verdiğim topraklara. Her yerine ayaklarınızın tabanıyla bastığınız yeri size vereceğim, Musa'ya söylediğim gibi. Çöl ve Anti-Lübnan'dan büyük nehir Fırat Nehri'ne kadar ve en uzak denize, güneşin batısına kadar sizin sınırlarınız olacak. Hiçbir insan senin hayatının tüm günlerinde önünde karşı duramayacak, ve tıpkı Musa ile olduğum gibi, böylece seninle de olacağım, ve seni terk etmeyeceğim ne de seni göz ardı edeceğim. Güçlü ol ve cesur ol, çünkü sen bu halka, babalarınıza vermeye ant içtiğim toprağı böleceksin. Bu yüzden güçlü ol ve cesur ol, sana benim hizmetkarım Musa'nın emrettiği gibi korumak ve yapmak için, ve onlardan sağa ya da sola dönmeyeceksin, böylece yaptığın her şeyde başarılı olursun. Ve bu yasa kitabı senin ağzından ayrılmayacak, ve onda gece gündüz düşüneceksin, böylece yazılmış olan her şeyi yapmayı bilebilesin, o zaman başarılı olacaksın ve yollarını başarılı kılacaksın, ve o zaman anlayacaksın. İşte sana emrettim, güçlü ol ve cesur ol, korkak olma ve korkma da, çünkü Rab Tanrın seninle, nereye gidersen git. Ve Yeşu halkın yazıcılarına emrederek dedi ki, Halkın kampının ortasına girin ve halka şöyle emredin: Erzak hazırlayın, çünkü üç gün sonra bu Ürdün'ü geçeceksiniz; babalarınızın Tanrısı Rab'bin size verdiği toprakları ele geçirmek için oraya gireceksiniz.

Ve Ruben'e, Gad'a ve Manaşşe kabilesinin yarısına Yeşu dedi, Hatırlayın, Rabbin hizmetkârı Musa'nın size emrettiği sözü: Tanrınız Rab sizi dinlendirdi ve size bu toprakları verdi.

Kadınlarınız, çocuklarınız ve hayvanlarınız size verdiği toprakta otursunlar, ama sizler kardeşlerinizden önce silahlı olarak geçeceksiniz, güçlü olan herkes, ve onlara yardım edeceksiniz. Rabbimiz Tanrımız sizin kardeşlerinizi de tıpkı sizi dinlendirene kadar, ve bunlar da Rabbimiz Tanrımızın onlara verdiği toprağı miras alana kadar, ve sonra her biriniz Musa'nın size Ürdün'ün ötesinde, güneşin doğusunda verdiği mirasına gideceksiniz. Ve Yeşu'ya cevap vererek dediler ki: Bize ne emredersen hepsini yapacağız ve bizi nereye gönderirsen oraya gideceğiz. Musa'yı duyduğumuz her şeye göre seni dinleyeceğiz, yalnız Rabbimiz Tanrımız seninle olsun, Musa ile olduğu gibi. Ama sana itaatsizlik edecek olan adam ve eğer ona emredersen sözlerini duymayacak olan kim olursa olsun ölsün, fakat sen güçlü ol ve cesur ol.

2

Ve Nun oğlu Yeşu, Şittim'den iki genç adamı casusluk etmeleri için gönderdi ve dedi: Çıkn ve toprağı ve Eriha'yı görün. Ve iki genç adam gittikten sonra Eriha'ya girdiler ve Rahav adında bir fahişe kadının evine girdiler ve orada konakladılar.

Ve Eriha kralına bildirildi: İsrail oğullarından adamlar toprağı casusluk etmek için buraya girmişler. Eriha kralı Rahab'a haber gönderdi ve dedi ki: Gece evine girmiş olan adamları çıkar, çünkü ülkeyi casusluk etmek için gelmişlerdir. Ve kadın iki adamı alıp onları sakladı ve onlara şöyle dedi: Adamlar bana gelmişlerdi, Kapı karanlıkta kapatılırken adamlar çıktılar, nereye gittiklerini bilmiyorum, onların peşinden takip edin, belki onları yakalarsınız. Ama bu, onları damın üzerine çıkardı ve onları damın üzerinde yığılmış keten sapları içinde sakladı. Ve adamlar onların arkasından Ürdün üzerindeki geçitlere giden yolu takip ettiler ve kapı kapatıldı.

Ve takip edenler onların peşinden dışarı çıktıklarında, onlar uyumadan önce, bu kadın damın üzerine onlara doğru çıktı. Ve onlara dedi: Biliyorum ki Rab size bu toprakları verdi, çünkü sizin korkunuz üzerimize düşmüştür. Duymuştuk çünkü Rab Tanrı, siz Mısır topraklarından çıktığınızda, kızıl denizi önünüzden kuruttu ve Ürdün'ün ötesinde olan Amorlular'ın iki kralına, Sihon'a ve Og'a neler yaptı, onları yok ettiniz. Ve biz bunu duyduğumuzda kalbimiz şaşkına döndü ve yüzünüzden dolayı bizden hiç kimsenin içinde ruh kalmadı, çünkü sizin Rabbiniz Tanrı, yukarıda gökte ve aşağıda yeryüzünde Tanrı'dır. Ve şimdi bana Rab Tanrı'ya ant için, çünkü size merhamet gösteriyorum, siz de benim babamın evine merhamet gösterin, ve babamın evini sağ bırakın, annemi ve kardeşlerimi ve tüm evimi ve onlara ait olan her şeyi, ve ruhumu ölümden kurtarın.

Ve adamlar ona dediler ki, Canımız sizin yerinize ölüme, ve o dedi, Rab size şehri teslim ettiğinde, bana merhamet ve sadakat göstereceksiniz. Ve onları pencereden aşağı indirdi, Ve onlara dedi: Dağlık bölgeye gidin, takip edenler size rastlamasın ve orada üç gün saklanın, ta ki takip edenler arkanızdan geri dönene kadar, ve bundan sonra yolunuza gideceksiniz.

Ve adamlar ona dediler: Biz senin bu yeminine karşı masumuz. İşte biz şehrin bir parçasına giriyoruz ve sen işareti koyacaksın, bu kırmızı ipi bizi indirdiğin pencereye salacaksın, babanı, anneni, kardeşlerini ve babanın tüm evini kendine doğru, evine toplayacaksın. Ve her kim senin evinin kapısından dışarı çıkarsa, kendisi suçlu olacak, biz ise senin bu antına karşı masum olacağız, ve kaç kişi seninle birlikte evinde olursa, biz suçlu olacağız. Eğer biri bize zarar verirse veya bu sözlerimizi açığa çıkarırsa, senin bu yeminine karşı suçsuz olacağız. Ve onlara dedi: Sözüne göre olsun ve onları gönderdi ve gittiler. Ve dağlık

bölgeye geldiler ve orada üç gün kaldılar ve takip edenler bütün yolları aradılar ve bulamadılar.

Ve iki genç adam geri döndü ve dağdan indi ve Nun oğlu Yeşu'ya geçti ve ona başlarına gelen bütün olayları anlattı. Ve Yeşu'ya dediler ki: Rab bütün toprakları elimize vermiş ve o toprakta oturan herkes bizden korkudan eriyip gitmiş.

3

Yeşu sabahleyin erken kalktı ve Şittim'den ayrıldı, Ürdün'e kadar geldiler ve geçmeden önce orada konakladılar. Ve üç gün sonra yazıcılar kampın içinden geçtiler. Ve halka emrettiler, diyerek: Ne zaman Rabbimiz Tanrımızın antlaşma sandığını ve onu taşıyan rahiplerimizi ve Levilileri görürseniz, yerlerinizden hareket edeceksiniz ve onun ardından gideceksiniz. Ama aranızda ve onun arasında uzak olsun, iki bin arşın kadar duracaksınız, ona yaklaşmayın, böylece gideğiniz yolu bilebilirsiniz, çünkü dünden ve üçüncü günden beri bu yolu gitmemişsiniz.

Ve Yeşu halka dedi: Kendinizi yarın için arındırın, çünkü yarın Rab aranızda harikulade şeyler yapacak. Ve Yeşu kâhinlere dedi: Rabbin antlaşma sandığını kaldırın ve halkın önünde gidin. Kâhinler Rabbin antlaşma sandığını kaldırdılar ve halkın önünde gittiler. Ve Rab Yeşu'ya dedi: Bu günde seni bütün İsrail oğullarının önünde yüceltmeye başlıyorum, ki bilsinler çünkü Musa ile nasıl idiysem, seninle de öyle olacağım. Ve şimdi, ahit sandığını taşıyan rahiplere şöyle diyerek emret: Şeria'nın suyunun bir kısmına girdiğinizde, Şeria'da duracaksınız.

Ve Yeşu, İsrail oğullarına dedi: Buraya yaklaşın ve Rabbimiz Tanrı'nın sözünü işitin. Bununla bileceksiniz ki, yaşayan Tanrı

sizin içinizdedir ve önümüzden Kenanlıyı, Hititliyi, Perizziyi, Hivliyi, Amorluyu, Girgaşlıyı ve Yevusluyu tamamen yok edecektir. İşte bütün dünyanın Rabbinin antlaşma sandığı Şeria Irmağı'nı geçiyor. Kendinize İsrail oğullarından on iki adam seçin, her kabileden birer tane. Ve olacak ki, bütün dünyanın Rabbi'nin antlaşma sandığını taşıyan rahiplerin ayakları Ürdün'ün suyunda dinlendiğinde, Ürdün'ün suyu kesilecek ve inen su duracak.

Ve halk, Ürdün'ü geçmek için çadırlarından ayrıldı ve rahipler Rabbin antlaşma sandığını halkın önünde taşıdılar. Ama antlaşma sandığını taşıyan rahipler Şeria'ya girerken ve Rabbin antlaşma sandığını taşıyan rahiplerin ayakları Şeria'nın suyunun bir kısmına batırıldığında, Şeria buğday hasadı günlerinde olduğu gibi bütün kıyısı boyunca doluyordu. Ve yukarıdan aşağı inen sular durdu, donmuş bir kütle olarak Kiriath jearim bölgesine kadar son derece uzakta durdu, ama aşağı inen kısım Arabah denizine, tuz denizine indi ve sonuna kadar kesildi, ve halk Jericho'nun karşısında durdu. Ve Rabbin ahit sandığını taşıyan rahipler Şeria'nın ortasında kuru yerde durdular ve İsrail'in bütün oğulları kuru yerden geçiyorlardı, Şeria'yı geçen bütün halk geçişi bitirene kadar.

4

Ve bütün halk Ürdün'ü geçmeyi bitirdiğinde, Rab Yeşu'ya şöyle dedi: Halktan her kabileden birer erkek almış olarak Onlara emredin ve Şeria'nın ortasından hazır on iki taş alın, ve bunları sizinle birlikte karşıya taşıyarak, onları kampınızda, orada geceyi geçireceğiniz yere koyun.

Ve Yeşu, İsrail oğullarından seçkinlerden on iki adam çağırdı, her kabileden birer. Onlara dedi: Benim önümde, Rabbin

huzurunda Şeria'nın ortasına getirin ve oradan her biri bir taş alsın, onu omuzları üzerine kaldırsın, İsrail'in on iki kabilesinin sayısına göre, Böylece bunlar size sürekli duran bir işaret olsun ki, yarın oğlun sana Bu taşlar bizim için nedir? diye sorduğunda. Ve sen oğluna açıklayacaksın, şöyle diyerek: Şeria nehri, tüm yerin Rabbi'nin antlaşma sandığının önünden kesildi, o geçerken ve bu taşlar İsrail oğullarına sonsuza kadar sizin için bir anıt olacak.

Ve İsrail oğulları, Rabbin Yeşu'ya emrettiği gibi böylece yaptılar, ve Rabbin Yeşu'ya İsrail oğullarının geçişinin tamamlanmasında emrettiği gibi, Ürdün'ün ortasından on iki taş aldılar ve bunları kendileriyle birlikte kampa taşıdılar ve orada koydular. Yeşu ayrıca on iki taş daha dikti, Şeria Irmağı'nın içinde, Rabbin Antlaşma Sandığı'nı taşıyan kâhinlerin ayaklarının altında bulunan yerde, ve onlar bugüne kadar oradadırlar.

Ahit sandığını taşıyan rahipler Şeria'da durmuşlardı, Rab'bin halka bildirmesini emrettiği her şeyi Yeşu tamamlayana kadar, halk acele etti ve geçti. Ve oldu ki, bütün halk geçmeyi tamamladığında, Rab'bin antlaşma sandığı ve taşlar onların önünde geçti. Ve Ruben'in oğulları, Gad'ın oğulları ve Manaşşe kabilesinin yarısı, İsrail oğullarının önünde hazırlanmış olarak geçtiler, tıpkı Musa'nın onlara emrettiği gibi. Kırk bin savaşa hazır asker, Rabbin önünde Eriha şehrine karşı savaşmak üzere geçti. O gün Rab, Yeşu'yu bütün İsrail halkının önünde yüceltti ve ondan, Musa'dan korktukları gibi, yaşadığı sürece korktular.

Ve Rab Yeşu'ya dedi ki, Rab'bin antlaşma sandığını taşıyan kâhinlere Ürdün'den çıkmalarını emret. Ve Yeşu rahiplere emretti, diyerek: Ürdün'den çıkın. Ve öyle oldu ki, Rabbin antlaşma sandığını taşıyan rahipler Şeria'dan çıktıklarında ve ayaklarını

toprağa bastıklarında, Şeria'nın suyu yerine hücum etti ve daha önce olduğu gibi tüm kıyı boyunca akıyordu.

Ve halk, birinci ayın onuncu günü Şeria'dan çıktı ve İsrail oğulları Gilgal'da, Eriha'nın doğusunda kamp kurdular. Ve Yeşu, Şeria'dan aldığı bu on iki taşı Gilgal'da dikti. Oğullarınız size Bu taşlar nedir? diye sorduklarında diyerek. Oğullarınıza duyurun ki, İsrail bu Ürdün'ü kuru toprak üzerinden geçti. Rabbimiz Tanrımız onların önünde Şeria'nın suyunu kurduğunda, onlar geçinceye kadar, tıpkı Rabbimiz Tanrımız Kızıldeniz'i yaptığı gibi, Rabbimiz Tanrımız önümüzde onu kurutmuştu, biz geçinceye kadar, Yeryüzünün bütün ulusları, Rabbin gücünün güçlü olduğunu bilsinler ve siz de her işte Rabbimiz Tanrı'ya tapınasınız diye.

5

Ve oldu ki, Amorluların Ürdün'ün ötesinde olan kralları ve Fenikelilerin deniz kıyısındaki kralları, Rab Tanrı'nın İsrail oğullarının geçişi sırasında Ürdün nehrini önlerinden kurduğunu duyduklarında, zihinleri eridi ve korkuyla vuruldular ve İsrail oğullarının yüzü karşısında onlarda hiçbir sağduyu kalmadı.

Ve bu zaman Rab Yeşu'ya dedi, kendin için keskin kenarlı kayadan taş kılıçlar yap ve oturarak İsrail oğullarını ikinci kez sünnet et. Ve Yeşu keskin taş kılıçlar yaptı ve İsrail oğullarını Sünnet Derileri Tepesi denilen yerde sünnet etti. Yeşu'nun İsrail oğullarını hangi şekilde temizlediği, yolda kaç tanesi olduysa ve Mısır'dan çıkmış olanlardan kaç tanesi sünnetsiz idiyse, Yeşu bütün bunları sünnet etti, zira İsrail kırk iki yıl Mabaritid'te çölünde dolaştı. Bu yüzden Mısır topraklarından çıkmış olan savaşçıların çoğu sünnetsizdi, Tanrı'nın emirlerine itaatsizlik edenlerdi, onlara

Rab, atalarına yemin ettiği süt ve bal akan toprağı görmeyeceklerini buyurmuştu. Bunların yerine, Yeşu'nun sünnet ettiği oğullarını koydu, çünkü onlar yolda sünnetsiz doğmuşlardı. Sünnet edildikten sonra orada kampta oturarak sessizce beklediler, iyileşene kadar. Ve Rab, Nun oğlu Yeşu'ya dedi: Bugün Mısır'ın ayıplamasını sizden aldım. Ve o yerin adını Gilgal koydu.

Ve İsrail oğulları, Fısh'ı ayın on dördüncü gününde akşamdan itibaren Eriha'nın batısında, Ürdün'ün ötesindeki ovada yaptılar. Ve onlar topraktan elde edilen tahıldan mayasız ve taze ekmek yediler. Bu günde man durdu, onların topraktan tahıl yemeleri sonrasında ve artık İsrail oğulları için man yoktu, ve o yılda Hurma ağaçları topraklarını hasat ettiler.

Ve oldu olarak idi Yeşu içinde Eriha, ve yukarı bakmış olan gözlere gördü adam duran önünde onun, ve kılıç çekilmiş içinde O ama ona dedi ki, Ben Rabbin gücünün komutanıyım, şimdi geldim. Ve Yeşu yüzüstü yere düştü ve ona dedi ki, Efendim, kuluna ne emrediyorsun? Ve Rabbin başkomutanı Yeşu'ya der, Ayaklarından ayakkabını çöz, çünkü şimdi üzerinde durduğun yer kutsaldır.

6

Ve Jericho kapatılmış ve tahkim edilmişti, hiç kimse oradan dışarı çıkmıyor ne de içeri giriyordu. Ve Rab Yeşu'ya dedi: Gördüm, ben Eriha'yı, onun kralını ve içindeki güçlü, kuvvetli olanları sana teslim ediyorum. Sen de savaşçıları bunun etrafına çepeçevre yerleştir. Ve boruyu çaldığımızda, bütün halk birlikte bağırсын, ve onlar bağırduğında şehrin surları kendiliğinden düşecek ve bütün halk her biri doğruca şehre 돌진 ederek girecek.

Ve Nun oğlu Yeşu rahiplerin yanına girdi, Ve onlara şöyle dedi: Halka emir verin, şehri dolaşsınlar ve kuşatsınlar, ve savaşçılar silahlanmış olarak Rabbin önünde geçsinler. Ve yedi rahip, yedi kutsal boruya sahip olarak, aynı şekilde Rabbin önünde geçsinler ve şiddetle çalsınlar, ve Rabbin antlaşma sandığı takip etsin. Ama savaşçılar önde yürüsünler ve rahipler, Rab'bin antlaşma sandığının arkasında borazanlar çalarak geride kalsınlar. Yeşu halka emretti ve dedi: Bağırmayın, hiç kimse sesinizi işitmesin, kendisi haykırma gününü duyurana kadar, ve sonra haykıracaksınız. Ve Tanrı'nın antlaşma sandığı dolaştıktan sonra hemen kampa gitti ve orada uyudu.

Ve ikinci gün Yeşu sabah erkenden kalktı ve kâhinler Rabbin Antlaşma Sandığı'nı aldılar. Ve yedi borazan taşıyan yedi rahip Rab'bin önünde ilerliyordu, ve bunların ardından savaşçılar giriyordu, ve kalan kalabalık Rab'bin antlaşma sandığının arkasındaydı. Ve rahipler borazanları çaldılar ve kalan tüm kalabalık şehri yakından altı kez kuşattı ve tekrar kampa gitti; böylece altı gün boyunca yaptı.

Ve yedinci günde şafakta kalktılar ve o gün şehrin etrafında yedi kez yürüdüler. Ve yedinci turda rahipler boruları çaldılar ve Yeşu İsrail oğullarına dedi ki, bağırın, çünkü Rab şehri size teslim etti. Ve şehir lanetli olacak, kendisi ve içinde olan her şey Rab Sabaoth'a ait olacak, ancak fahişe Rahab'ı ve evinde olan her şeyi bağışlayın. Ama siz kendinizi adanmış şeylerden çok dikkatli koruyacaksınız, sakın düşünerek kendiniz adanmış şeylerden almayın ve İsrail oğullarının kampını lanetli hale getirmeyin ve bizi yok etmeyin. Ve her gümüş veya altın, veya bronz veya demir, Rab'be kutsal olacak ve Rab'bin hazinesine getirilecek.

Ve rahipler borularını çaldılar, halk borularının sesini işitince, tüm halk birlikte büyük ve güçlü bir savaş çılgınlığıyla haykırdı, ve surun tamamı çevresinden düştü, ve tüm halk şehre girdi. Ve Yeşu onu adadı ve şehirde adamdan kadına, genç adamdan yaşlı adama, buzağıya ve yük hayvanına kadar ne varsa kılıcın ağzıyla yok etti.

Ve casusluk yapmış olan iki genç adama Yeşu dedi ki: Kadının evine girin ve onu oradan çıkarın ve ona ait olan her şeyi de. Ve şehri gözetlemiş olan iki genç adam kadının evine girdiler ve fahişe Rahab'ı, babasını, annesini, kardeşlerini, akrabalarını ve ona ait olan her şeyi çıkardılar ve onu İsrail ordugahının dışına yerleştirdiler. Ve şehir, içindeki her şeyle birlikte ateşle yakıldı; ancak gümüş, altın, bronz ve demir Rabbin hazinesine getirilmek üzere verildi.

Ve Yeşu, fahişe Rahab'ı ve onun tüm babasının evini sağ bıraktı ve İsrail'de bugüne kadar yerleştirdi, çünkü Yeşu'nun Eriha'yı casusluk etmek için gönderdiği casusları sakladı. Ve Yeşu o gün Rabbin önünde yemin ettirerek dedi ki: Lanetli olsun o şehri yeniden inşa edecek adam; ilk doğanı pahasına onun temelini atacak ve en küçük oğlu pahasına kapılarını kuracak. Ve Beytelli Uzzen böyle yaptı: İlk doğanı Abiron pahasına onun temelini attı ve kurtarılan en küçük oğlu pahasına kapılarını kurdu.

Ve Rab Yeşu ile birlikte idi ve onun adı bütün ülkede biliniyordu.

7

Ve İsrail oğulları büyük bir günah işlediler ve adanmış şeylerden kendilerine aldılar, ve Yahuda kabilesinden Zara oğlu

Zambri oğlu Karmi oğlu Akar adanmış Şeylerden aldı, ve Rab İsrail oğullarına öfkeyle kızdı.

Ve Yeşu, Beytel'e göre olan Gay'a adamlar gönderdi, söyleyerek: Gay'ı gözetleyin. Adamlar yukarı gittiler ve Gai'yi gözetlediler. Yeşu'ya döndüler ve ona dediler: Bütün halk yukarı gitmesin, ancak iki bin ya da üç bin adam yukarı gitsin ve Şehri kuşatsın. Bütün halkı oraya götürme, çünkü onlar azdır. Ve yaklaşık üç bin adam yukarı gitti ve Gai adamlarının önünden kaçtılar. Ve Gai'nin adamları onlardan otuz altı adam öldürdüler ve onları kapıdan kovaladılar ve onları iniş yerinde ezdiler ve halkın kalbi korkuya kapıldı ve su gibi oldu.

Yeşu giysilerini yırttı ve yere, yüzüstü, Rab'bin önünde akşama kadar düştü; kendisi ve İsrail'in ihtiyaçları başlarının üzerine toz koydular. Ve Yeşu dedi ki: Yalvarırım Rab, niçin kulun bu halkı Şeria'dan geçirdi, onu Amorlu'ya teslim etmek ve bizi yok etmek için? Keşke Şeria'nın yanında kalsaydık ve yerleşseydik. Ve ne söyleyeceğim, çünkü İsrail düşmanının karşısında boyun çevirdi? Ve Kenanlı duyduğunda ve o toprakta oturanların hepsi, bizi çevreleyecekler ve bizi topraktan yok edecekler, ve senin büyük adına ne yapacaksın?

Ve Rab Yeşu'ya dedi: Kalk, neden sen yüzünün üzerine düşmüşsün? Halk günah işledi ve onlara karşı kurduğum antlaşmayı çiğnedi; adanmış Şeyden çalarak kendi kaplarına attılar. Ve İsrail oğulları düşmanlarının yüzüne karşı dayanamayacaklar, düşmanlarının önünde boyun geri çevirecekler, çünkü lanetli oldular; eğer lanetli Şeyi aranızdan çıkarmazsanız, artık sizinle olmayacağım. Kalkarak halkı kutsa ve yarın kutsanmalarını söyle. İsrail'in Tanrısı Rab Şunları söyler: Lanetli Şey içinizedir. Lanetli Şeyi içinizden çıkarana kadar

düşmanlarınızın karşısında duramayacaksınız. Ve hepiniz sabahleyin kabilelere göre toplanacaksınız ve Rab'bin göstereceği kabileyi boylara göre getireceksiniz ve Rab'bin göstereceği boyu aile başına getireceksiniz ve Rab'bin seçeceği aileyi kişi başına getireceksiniz. Ve kim gösterilirse, ateşte yakılacaktır ve ona ait olan her şey de, çünkü Rabbin antlaşmasını çiğnedi ve İsrail'de kanunsuzluk yaptı.

Ve Yeşu erken kalktı ve halkı kabilelere göre getirdi ve Yahuda kabilesi seçildi. Ve boylar üzere getirildi ve Zeraî boyu gösterildi. Ve adam üzere getirildi, ve Zara oğlu Zambri'nin oğlu Akar gösterildi

Ve Yeşu, Akar'a dedi: Bugün İsrail'in Rab Tanrısı'na yücelik ver ve itirafta bulun, bana ne yaptığını bildir ve benden gizleme. Ve Akar, Yeşu'ya cevap verdi ve dedi: Gerçekten İsrail'in Tanrısı Rab'bin önünde günah işledim, şöyle böyle yaptım. Yağmada alacalı bir çıplak örtü, iki yüz didrahma gümüş, elli didrahmalık bir altın dil gördüm ve onları arzularak aldım, ve işte bunlar benim çadırımda gizlenmiştir ve gümüş onların altında gizlenmiştir. Ve Yeşu haberciler gönderdi ve onlar kamptaki çadıra koştular; bunlar onun çadırında gizlenmişti ve gümüş onların altındaydı. Ve onları çadırdan dışarı çıkardılar ve onları Yeşu'ya ve İsrail'in yaşlılarına getirdiler ve onları Rab'bin önüne koydular.

Ve Yeşu, Zara oğlu Akar'ı, onun oğullarını, kızlarını, buzağılarını, yük hayvanlarını, bütün koyunlarını, çadırını ve bütün mallarını aldı ve Akor vadisine çıkardı; bütün halk da onunla birlikteydi ve onları Emek Akor'a çıkardı. Ve Yeşu, Akar'a dedi: Bizi ne için yok ettin? Rab seni bugün olduğu gibi yok etsin. Ve bütün İsrail onu taşlarla taşladı ve onun üzerine büyük bir taş

yıgını diktiler, ve Rabbin gazap öfkesi durdu. Bu nedenle oraya bu güne kadar Emek achor adını verdi.

8

Ve Rab Yeşu'ya dedi: Korkma ve yılma, yanına tüm savaşı adamları al ve kalkıp Gay'a çık; işte Gay'ın kralını ve toprağını ellerine vermişim. Ve Gai'yi, Eriha'ya yaptığın tarzda yapacaksın ve onun kralını, ve hayvanların yağmasını ken

Ve Yeşu ve bütün savaşı halk kalktı, Gay'a çıkmak için. Yeşu ise otuz bin güçlü ve kuvvetli adam seçti ve onları gece gönderdi. Ve onlara şöyle emretti: Siz şehrin arkasında pusuya yatın, şehirden uzak olmayın ve hepiniz hazır olun. Ve ben ve benimle olan herkes şehre yaklaşacağız ve Gai'de oturanlar yakın zamanda olduğu gibi bize karşı çıkmak için dışarı çıktıklarında, onların önünden kaçacağız. Ve eğer arkamızdan dışarı çıkarlarsa, onları şehirden uzaklaştıracamız ve diyecekler ki, bunlar bizim yüzümüzden kaçıyorlar, daha önce olduğu gibi. Siz ise pusudan kalkacaksınız ve şehre gideceksiniz. Bu söze göre yapacaksınız, işte size emrettim. Ve Yeşu onları gönderdi ve pusuya gittiler ve Beytel ile Gay arasında, Gay'ın batısında oturdular.

Ve Yeşu sabah erkenden kalkarak halkı gözden geçirdi ve o ile ihtiyarlar halkın önünde Ay'a doğru çıktılar. Ve bütün savaşı halk onunla birlikte yukarı çıktı ve yürüyerek şehrin karşısına doğudan geldi. Ve şehrin pususu denizden, Ve Gai kralı görünce acele etti ve onlarla karşılaşmaya çıktı, doğruca savaşa, kendisi ve onunla birlikte olan bütün halk, ve kendisi şehrin arkasında kendisine pusu olduğunu bilmiyordu. Ve gördü ve Yeşu ile İsrail onların önünden çekildi. Ve İsrail oğullarının arkasından kovaladılar ve kendileri şehirden ayrıldılar. Gai'de İsrail'in arkasından

kovalamayan hiç kimse bırakılmadı, ve şehri açık bıraktılar, ve İsrail'in arkasından kovaladılar.

Ve Rab Yeşu'ya dedi: Elindeki mızrakla elini şehrin üzerine uzat, zira onu senin ellerine teslim ettim ve puskuvar yerlerinden süratle ayağa kalkacaklar. Ve Yeşu elini mızrakla şehrin üzerine uzattı. Ve pusku birlikleri hızla yerlerinden kalktılar ve o elini uzattığında çıktılar ve şehre girdiler ve onu ele geçirdiler ve acele ederek şehri ateşle yaktılar. Ve Gai halkı arkalarına baktıklarında, şehirden göğe yükselen dumani gördüler ve artık ne buraya ne de oraya kaçacak yerleri kalmamıştı. Yeşu ve bütün İsrail, pusunun kenti aldığını ve kentin dumanının göğe yükseldiğini gördü ve geri dönüp Ay'ın adamlarını vurdular. Ve bunlar şehirden çıkıp karşılaşmaya gittiler ve ordugahın ortasında boşaltıldılar, bunlar bir yandan ve bunlar öbür yandan, ve onları vurdular, onlardan kurtulan ve kaçan bırakılmayana kadar. Ve Gai'nin kralını diri yakaladılar ve onu Yeşu'ya getirdiler.

Ve İsrail'in oğulları Gai'de olanların hepsini, ovalarda olanları ve iniş üzerindeki dağda olanları öldürmekten nasıl durdular, nerede onları oradan sona kadar kovaladılar, ve Yeşu Gai'ye döndü ve onu kılıcın ağzıyla vurdu. Ve o gün düşenler, adamdan kadına kadar, on iki bin kişi oldular; Gai'nin bütün sakinleri. İsrail oğulları, Rabbin Yeşu'ya emrettiği şekilde, Rabbin buyruğuna göre, kentteki ganimetler dışında yağmaladıkları her şeyi kendileri için aldılar.

Ve Yeşu şehri ateşle yaktı, onu sonsuza dek iskansız bir höyük yaptı, bu güne kadar. Ve Gai'nin kralını çatal ağaca astı, ve akşama kadar ağaç üzerindeydi, ve güneş batarken Yeşu emretti, ve onun vücudunu ağaçtan indirdiler, ve onu çukura attılar, ve onun üzerine taş yığını diktiler, bu güne kadar.

Amorlular'ın kralları duyduklarında - Ürdün'ün ötesindekiler, dağlık bölgedekiler, ovadakiler, büyük denizin tüm kıyı bölgesindekiler, Anti-Lübnan'a doğru olanlar, Hititler, Kenanlılar, Perizliler, Hivliler, Amorlular, Girgaşlılar ve Yevuslular -

Hepsi birlikte, Yeşu ve İsrail'e karşı savaş etmek için toplandılar.

Ve Gibeon'da oturanlar, Rab'bin Jericho'ya ve Ai'ye yaptığı her şeyi duydular. Ve onlar da kurnazlıkla hareket ettiler, geldiler, kendilerini erzaklandırdılar ve hazırladılar, omuzlarının üzerine eski çuvallar aldılar ve eski, yırtılmış ve bağlanmış şarap tulumları aldılar. Ve ayakkabılarının çukur kısımları ve sandalları eski ve ayaklarında yamalanmıştı, ve giysileri üzerlerinde eskimişti, ve erzak ekmekleri kuru, küflü ve ufalanmıştı.

Ve Yeşu'ya, İsrail'in Gilgal'daki kampına geldiler ve Yeşu'ya ve İsrail'e dediler ki: Uzak bir topraktan geldik, şimdi bizimle bir antlaşma yapın. Ve İsrail'in oğulları Horlu'ya dediler: Bak, sen aramızda oturuyorsun, nasıl seninle antlaşma yapabilirim? Ve Yeşu'ya dediler: Senin hizmetkârlarımız. Ve Yeşu onlara dedi: Neredensiniz ve nereden geldiniz? Ve dediler ki: Kulların çok uzak bir topraktan, Rabbin Tanrın'ın adı için geldiler, çünkü O'nun adını ve Mısır'da yaptığı her şeyi duyduk, Ve Ürdün'ün ötesinde olan Amorlular'ın krallarına, Amorlular'ın kralı Sihon'a ve Aştarot'ta ve Edrei'de oturan Başan kralı Og'a yaptığı her şeyi. Ve bizim yaşlılarımız ve toprağımızda oturan herkes duyarak bize dediler ki: Yolculuk için kendinize erzak alın ve onlarla karşılaşmaya gidin ve onlara diyeceksiniz ki, Senin hizmetkârlarımız biziz, ve şimdi bizimle antlaşma yapın. Bu

ekmekler, size gelmek için yola çıktığımız gün sıcakken yanımıza aldık, ama şimdi kurudular ve küflendiler. Ve şarap tulumlarını yeni doldurmuştuk, bunlar yırtıldı ve elbiselerimiz ile sandaletlerimiz çok uzun yoldan son derece eskidi.

Ve hükümdarlar erzaklarını aldılar ve Rab'be sormadılar. Ve Yeşu onlarla barış yaptı, ve onlarla onları kurtarmak için antlaşma yaptılar, ve topluluğun yöneticileri onlara yemin ettiler.

Onlarla antlaşma yaptıktan üç gün sonra, bunların yakınlarında olduklarını ve aralarında oturduklarını işittiler. İsrail oğulları ayrıldılar ve kendi şehirlerine geldiler; onların şehirleri ise Gabaon, Kefira, Beerot ve İarin şehirleriydi. Ve İsrail oğulları onlarla savaşmadılar, çünkü bütün yöneticiler onlara İsrail'in Tanrısı Rab'bi ant içerek yemin etmişlerdi, ve bütün topluluk yöneticilere karşı sızlandı.

Ve yöneticiler tüm toplantıya dediler: Biz onlara İsrail'in Tanrısı Rab'bi ant içtik ve şimdi onlara dokunamayacağız. Bunu yapacağız, onları diri yakalayacağız ve onları koruyacağız, ve ant içtiğimiz yemin yüzünden bize karşı öfke olmayacak. Yaşayacaklar ve tüm topluluk için odun kesen kişiler ve su taşıyan kişiler olacaklar, tıpkı yöneticilerin onlara söylediği gibi.

Ve Yeşu onları bir araya çağırdı ve onlara dedi: Neden beni aldattınız, Senden çok uzaktayız diyerek? Oysa siz bizde oturanların komşularısınız. Ve şimdi lanetlenmiş olursunuz; sizden köle eksilmeyecek, ne odun kesen ne de su taşıyan, bana ve Tanrım'a. Ve Yeşu'ya cevap verdiler, şöyle dediler: Bize bildirildi ki Rabbin senin Tanrın, kulu Musa'ya bu toprakları size vermeyi ve bizim yüzünüzden önünden bizi ve bu toprakta oturan herkesi yok etmeyi emretmiş. Biz de sizin yüzünüzden canlarımız için son

derece korktuk ve bu işi yaptık. Ve şimdi işte biz size tabiyiz; size nasıl hoş geliyorsa ve size nasıl görünüyorsa, bize öyle yapın.

Ve onlara böyle yaptılar ve Yeşu o gün onları İsrail oğullarının ellerinden kurtardı ve onları öldürmediler. Ve Yeşu o gün onları tüm topluluk ve Tanrı'nın sunağı için odun kesiciler ve su taşıyıcılar olarak atadı. Bu nedenle Givon'da oturanlar, Rab'bin seçeceği yere kadar, Tanrı'nın sunağı için odun kesiciler ve su taşıyıcılar olarak bugüne kadar kaldılar.

10

Kudüs kralı Adonibezek, Yeşu'nun Gay'ı aldığını ve onu tamamen yok ettiğini, Eriha'ya ve onun kralına yaptıkları gibi Gay'a ve onun kralına da böyle yaptıklarını ve Gabaon'da oturanların Yeşu'ya ve İsrail'e kaçtıklarını duyunca, Ve onlardan çok korktular, çünkü biliyordu ki Gibeon büyük bir şehirdi, sanki kraliyet şehirlerinden biri gibi, ve onun tüm adamları güçlüydü. Ve Kudüs kralı Adonibezek, Hebron kralı Elam'a, Jarmuth kralı Pidon'a, Lakiş kralı Jephtha'ya ve Odollam kralı Dabir'e haber göndererek dedi ki, Gelin, yanıma çıkın ve bana yardım edin, Gibeon'a karşı savaşalım, çünkü onlar Yeşu'ya ve İsrail oğullarına sığındılar. Ve Yevusilerin beş kralı yukarı gitti: Yeruslaim kralı, Hevron kralı, Yerimut kralı, Lakiş kralı ve Odollam kralı, kendileri ve tüm halkları. Ve Gavon'u çepeçevre kuşattılar ve onu muhasara ettiler.

Gabaon'da oturanlar, İsrail'in Galgala'daki kampına Yeşu'ya haber göndererek dediler ki: Kullarından ellerini çekme, bize hızla gel ve bize yardım et ve bizi kurtar, çünkü dağlık bölgede oturan Amoritlular'ın tüm kralları üzerimize toplanmışlardır. Ve Yeşu

Gilgal'dan çıktı, o ve onunla birlikte tüm savaşıci halk, kuvvet bakımından güçlü olan herkes.

Ve Rab Yeşu'ya dedi: Onlardan korkma, çünkü onları senin ellerine teslim ettim, onlardan hiç kimse sizin önünüzde bırakılmayacak.

Ve Yeşu aniden onların üzerine geldi, çünkü bütün gece Gilgal'dan yürüdü. Ve Rab onları İsrail oğullarının önünde şaşkına çevirdi ve Rab onları Gabaon'da büyük bir ezmeyle ezdi ve onları Horon yoluyla kovaladılar ve onları Azeka'ya ve Makkeda'ya kadar kestiler. Onlar İsrail oğullarının önünden Beyt-Horon inişinde kaçarlarken, Rab onların üzerine gökten dolu taşları attı, Azeka'ya kadar. Dolu taşları yüzünden ölenler, İsrail oğullarının savaşta kılıçla öldürdüklerinden daha çok oldu.

O zaman Yeşu Rab'be konuştu; Tanrı'nın Amurluları İsrail'in kontrolü altına teslim ettiği gün, onları Givon'da ezdiği ve İsrail oğullarının önünden ezildikleri zaman, Yeşu şöyle dedi: Güneş Givon üzerinde dursun ve ay Ayalon vadisi üzerinde dursun. Ve güneş ve ay hareketsiz durdu, Tanrı onların düşmanlarını savunana kadar, ve güneş göğün ortasında durdu, bir günün sonuna kadar batıya doğru ilerlemedi. Ve böyle bir gün ne daha önce oldu ne de sonra, öyle ki Tanrı insanı dinledi, çünkü Rab İsrail ile birlikte savaştı. Ve bu beş kral kaçtılar ve Makkeda'daki mağaraya gizlendiler. Ve Yeşu'ya bildirildi, şöyle denildi: Beş kral Makkeda'daki mağarada gizlenmiş olarak bulunmuşlar. Ve Yeşu dedi ki, taşları mağaranın ağzının üzerine yuvarlayın ve onları korumak için adamlar atayın. Siz ama durmayın, düşmanlarınızın arkasından takip ederek, ve onların art muhafızını yakalayın, ve onların şehirlerine girmelerine izin vermeyin, çünkü Rab Tanrımız onları ellerimize teslim etti. Ve oldu ki, Yeşu ve İsrail'in bütün

oğulları onları son derece büyük bir kırımla sonuna kadar kesmeyi bıraktığında, kurtulanlar tahkimli şehirlere kaçıp kurtuldular.

Ve tüm halk Yeşu'ya Makkeda'ya sağ salim döndü, ve İsrail oğullarından hiç kimse diliyle hırlamadı.

Ve Yeşu dedi ki, mağarayı açın ve bu beş kralı mağaradan dışarı çıkarın. Ve beş kralı mağaradan çıkardılar: Kudüs kralını, Hebron kralını, Yerimut kralını, Lakiş kralını ve Odollam kralını. Ve onları Yeşu'ya çıkardıkları için, Yeşu tüm İsrail'i ve savaşın başında ona eşlik edenleri bir araya çağırdı ve onlara şöyle dedi: İlerleyin ve ayaklarınızı onların boyunları üzerine koyun. Ve yaklaşarak ayaklarını onların boyunları üzerine koydular. Ve Yeşu onlara dedi: Onlardan korkmayın, yılmayın da, cesur olun ve güçlü olun, çünkü Rab sizin savaştığınız tüm düşmanlarınıza böyle yapacak. Ve Yeşu onları öldürdü ve onları beş ağaca astı ve akşama kadar ağaçlarda asılı kaldılar. Ve güneş batarken Yeşu emretti ve onları ağaçlardan indirdiler ve onları kaçmış oldukları mağaraya attılar ve mağaranın üzerine bugüne kadar taşlar yuvarladılar.

Ve o gün Makkedah'ı aldılar ve onu kılıçtan geçirdiler, orada bulunan nefes alan her şeyi tamamen yok ettiler ve orada kurtulmuş ve kaçmış hiç kimse bırakılmadı, ve Makkedah'ın kralına, Jericho'nun kralına yaptıkları şekilde yaptılar.

Ve Yeşu ve bütün İsrail onunla birlikte Makeda'dan Livna'ya gitti ve Livna'yı kuşattı. Ve Rab onu İsrail'in ellerine teslim etti, ve onu aldılar, ve onun kralını, ve onu kılıcın ağızıyla katlettiler, ve orada nefes alan her şeyi, ve orada kurtarılmış ve kaçmış kimse bırakılmadı, ve onun kralına, Eriha'nın kralına yaptıkları tarzda yaptılar.

Ve Yeşu ve onunla birlikte tüm İsrail Lebna'dan Lakiş'e gitti ve onu kuşattı ve onu muhasara etti. Ve Rab, Lakiş'i İsrail'in ellerine teslim etti ve onu ikinci günde aldılar ve onu kılıcın ağzıyla katlettiler ve onu tamamen yok ettiler, Lebna'ya yaptıkları tarzda. O zaman Gazer kralı Elam, Lakiş'e yardım etmek için çıktı ve Yeşu onu kılıç ağzıyla vurdu ve halkını da öyle ki, onlardan kurtarılmış ve kaçmış kimse kalmadı.

Ve Yeşu ve bütün İsrail onunla birlikte Lakiş'ten Odollam'a gitti ve orayı kuşattı ve orayı ele geçirdi. Ve Rab onu İsrail'in eline teslim etti ve onu o gün aldılar ve onu kılıcın ağzıyla katlettiler ve orada nefes alan her şeyi katlettiler, tıpkı Lakiş'e yaptıkları gibi.

Ve Yeşu ve bütün İsrail onunla birlikte Hebron'a gitti ve orayı kuşattı. Ve onu kılıçtan geçirdi, ve orada bulunan her canlı nefes alan şey kurtarılmadı; Odollam'a yaptıkları gibi, onu ve orada bulunan her şeyi tamamen yok ettiler.

Ve Yeşu ve tüm İsrail Debir'e döndü ve onu kuşattı. Onu, kralını ve köylerini aldılar ve onu kılıç ağzıyla vurdular ve onu tamamen yok ettiler ve orada nefes alan her şeyi ve orada hiç kimseyi sağ bırakmadılar, Hebron'a ve kralına yaptıkları gibi, Debir'e ve kralına da öyle yaptılar.

Ve Yeşu dağlık bölgenin tüm toprağını, Negev'i, ovayı, Asedot'u ve onun krallarını vurdu; onlardan kurtulan bırakmadılar ve yaşam nefesi alan her şeyi tamamen yok etti, tıpkı İsrail'in Tanrısı Rab'bin emrettiği tarzda. Kadesh Barnea'dan Gaza'ya kadar, tüm Gosem'i Gibeon'a kadar. Ve Yeşu onların tüm krallarını ve topraklarını bir kerede vurdu, çünkü İsrail'in Tanrısı Rab, İsrail ile birlikte savaştı.

Asor kralı Iabis duyduğunda, Maron kralı Iobab'a, Symoon kralına ve Aziph kralına gönderdi. Ve büyük Sidon civarındaki krallara, dağlık bölgeye ve Keneroth'un karşısındaki Arabah'a, ovaya ve Phenaeddor'a, Ve doğudan kıyı Kenanlılar'a, ve kıyı Amorlular'a, ve Hititler'e, ve Perizziler'e, ve dağdaki Yevuslular'a, ve Hivliler'e, ve Hermon'un altındakilere, Massyma topraklarına. Ve onlar ve kralları onlarla birlikte çıktılar, sayıca denizin kumu gibi, atlar ve savaş arabaları son derece çoktu. Ve bütün krallar toplandılar ve aynı yere geldiler ve İsrail'e karşı savaşmak için Maron suyunun yanında kamp kurdular.

Ve Rab Yeşu'ya dedi: Onların yüzünden korkma, çünkü yarın bu saatte ben onları İsrail'in önünde bozguna uğratılmış olarak teslim ediyorum; atlarının sinirlerini keseceksin ve savaş arabalarını ateşte tamamen yakacaksın. Ve Yeşu ve bütün savaşçı halk, aniden Maron suları yanında onların üzerine geldi ve dağlık bölgede onların üzerine saldırdılar. Ve Rab onları İsrail'in eline teslim etti ve onları keserek büyük Sidon'a kadar, Maseron'a kadar ve doğuya doğru Massoch ovalarına kadar kovaladılar ve onları hiçbir kurtulan kalmayacak şekilde kestiler. Ve Yeşu onlara, Rab'bin kendisine emrettiği şekilde yaptı: atlarının sinirlerini kesti ve savaş arabalarını ateşle yaktı.

Ve Yeşu o zaman geri döndü ve Hasor'u ve onun kralını ele geçirdi, Hasor ise önceden bütün bu krallıklara hükmediyordu. Ve orada nefes alan her şeyi kılıçla öldürdüler ve hepsini tamamen yok ettiler ve orada nefes alan hiçbir şey bırakılmadı ve Hasor'u ateşle yaktılar. Ve Yeşu, krallıkların tüm şehirlerini ve onların krallarını aldı ve onları kılıç ağzıyla öldürdü ve onları tamamen yok ettiler, Rabbin kulu Musa'nın emrettiği şekilde. Ama İsrail,

tahkimli şehirlerin hepsini yakmadı; yalnızca Asor'u yaktı. Ve İsrail oğulları onun tüm ganimetlerini kendileri için yağmaladılar; onların hepsini kılıcın ağzıyla tamamen yok ettiler, onları yok edene kadar onlardan nefes alan hiçbir şey bırakmadılar. Rab'bin kulu Musa'ya emrettiği tarzda, Musa da aynı şekilde Yeşu'ya emretti ve Yeşu böylece yaptı; Musa'nın ona emrettiği her şeyden hiçbir şeyi çığnemedi.

Ve Yeşu dağlık bölgenin tüm toprağını, Negev'in tüm toprağını, Goşen'in tüm toprağını, ovayı, batıya doğru olanı, İsrail dağı ve alçak yerleri aldı Dağa doğru olan yerler, Helka dağından, Seir'e doğru yükselen yerden Baal-Gad'a kadar ve Hermon dağının altındaki Lübnan ovalarından; onların bütün krallarını aldı, yok etti ve öldürdü. Ve Yeşu bu krallara karşı uzun günler boyunca savaş yaptı.

Ve İsrail'in almadığı şehir yoktu, hepsini savaşta aldılar. Çünkü Rab'bin vasıtasıyla onların kalpleri güçlendirildi, İsrail'e karşı savaşa girmek için, ki yok edilsinler, ki onlara merhamet verilmesin, ama ki yok edilsinler, Rab'bin Musa'ya söylediği şekilde.

Ve Yeşu o zaman geldi ve Anakim'i dağlık bölgeden, Hebron'dan, Debir'den, Anaboth'tan ve bütün Yahuda'dan şehirleriyle birlikte yok etti; Yeşu onları tamamen yok etti. İsrail oğullarından Anakim'den kimse kalmadı, ancak Gazze'de, Gat'ta ve Aşdod'da kaldı.

Ve Yeşu tüm toprakları aldı, çünkü Rab Musa'ya emretmişti, ve Yeşu onları İsrail'e miras olarak kabilelerine göre bölüşümle verdi, ve toprak savaştan dinlendi.

Ve bunlar, İsrail oğullarının öldürdüğü ve topraklarını miras olarak aldığı yerin krallarıdır; Ürdün'ün ötesinde, güneşin doğusundan, Arnon vadisinden Hermon dağına kadar ve bütün Arava topraklarını doğudan. Heşbon'da oturan Amorlular'ın kralı Sihon'u; vadide bulunan Arnon'dan, vadinin bir kısmına göre ve Gilat'ın yarısından Yabbok'a kadar, Ammon oğullarının sınırlarına kadar hükmeden. Ve Arav, Kinerot Denizi'nin doğusuna kadar ve Arav Denizi'ne, yani Tuz Denizi'ne kadar, doğudan Beyt-Yeşimot yolu boyunca, Tayman'dan Asedot-Pisga'nın eteğine kadar. Ve Bashan kralı Og, devletlerden geriye kalan ve Ashtaroth ile Edrei'de ikamet eden oydu. Hermon dağından ve Secchai'den hükmeden ve tüm Bashan'ı Gergesi sınırlarına kadar, Machi'yi ve Heshbon kralı Sihon'un sınırlarının yarım Gilead'ını yöneten hükümdar. Rabbin kulu Musa ve İsrail oğulları onları vurdular ve Musa onu miras olarak Ruben'e, Gad'a ve Manaşşe kabilesinin yarısına verdi.

Ve bunlar, Yeşu'nun ve İsrail oğullarının Ürdün'ün ötesinde, Lübnan ovasındaki Balagad denizi yanında ve Seir'e çıkanların Chelcha dağına kadar öldürdükleri Amoritler'in krallarıdır ve Yeşu onu İsrail kabilelerine kuralarına göre miras olarak verdi. Dağda ve ovada ve Arav'da ve Asedot'ta ve çölde ve Negev'de, Hititli'yi ve Amorlu'yu ve Kenanlı'yi ve Perizli'yi ve Hivli'yi ve Yevuslu'yu.

Jericho'nun kralını ve Bethel'in yakınında olan Gai'nin kralını, Yeruşalim kralı, Hebron kralı, Hierimouth kralı, Lachiş kralı, Elam kralı, Gezer kralı, Debir kralını, Gader kralını, Kral Hermath, kral Ader, Lebna kralı, Adullam kralı, Kral gitti. Kral Taphout, Kral Opher, Arok'un kralı Ophek Kral Asom, Kral Symoon, Kral Mambroth, Kral Aziph, Kadeş kralı, Zahhak kralı, Maredoth kralı, Carmel'li Iekom kralı, Pheneador'un Odollam

kralını, Galile'deki Gei kralını, Thersa kralı, bütün bu krallar yirmi dokuz.

13

Ve Yeşu yaşlı, günlerde ilerlemiş idi ve Rab Yeşu'ya dedi: Sen günlerde ilerlemiş oldun ve miras olarak çok toprak kalmıştır. Ve bu terk edilmiş toprak, Filistinlilerin sınırları, Gesirli ve Kenanlı, Mısır'ın karşısındaki ıssız bölgeden Ekron sınırlarına kadar, Kenanlıların solunda kalan topraklar, Filistlilerin beş satrapisi sayılır: Gazalılar, Aşdotlular, Aşkelonlular, Gathlılar, Ekronlular ve Euaionlular. Teman'dan ve tüm Kenan topraklarından Gazze önünde, ve Sidonlular Afek'e kadar, Amorlular'ın sınırlarına kadar, ve Filistinlilerin tüm Galiath topraklarını ve güneşin doğusundan itibaren tüm Lübnan'ı, Gilgal'dan Hermon dağının eteğinden Hamath girişine kadar Lübnan'dan Masereth Memphomaim'e kadar dağlık bölgede oturan herkes. Tüm Sidonluları ben İsrail'in önünden yok edeceğim, ama onu kura ile İsrail'e dağıt, sana emrettiğim şekilde.

Ve şimdi bu toprağı dokuz kabileye ve Manasseh kabilesinin yarısına miras olarak böl. Ürdün'den büyük denize kadar, güneşin batısına göre onu vereceksin; büyük deniz sınır olacak. İki kabileye ve Manaşşe kabilesinin yarısına, Ruben'e ve Gad'a Musa Şeria'nın ötesinde, güneşin doğusunda verdi; Rabbin kulu Musa ona vermişti. Arnon selinin kenarında bulunan Aroer'den ve vadinin ortasındaki şehri ve Medeba'dan itibaren tüm Misor'u, Heşbon'da hüküm süren Amorlular kralı Sihon'un, Ammon oğullarının sınırlarına kadar olan bütün şehirleri, Ve Galaaditis'i, ve Gesiri'nin sınırlarını, ve Machati'yi, tüm Hermon dağı, ve tüm Basanitis'i Acha'ya kadar, Başan'daki tüm Og krallığını, Aştarot'ta ve Edrei'de hüküm süren, devlerden kalan bu kişiyi Musa vurdu ve

yok etti. Ve İsrail oğulları Geşurlular'ı, Maakalılar'ı ve Kenanlılar'ı tamamen yok etmediler ve Geşurlular'ın kralı ile Maakalılar İsrail oğulları arasında bugüne kadar oturdular.

Ancak Levi kabilesine miras verilmedi; İsrail'in Tanrısı Rab, bu onların mirasıdır, Rab'bin onlara söylediği gibi. Ve bu, Musa'nın İsrail oğullarına Moab'ın Araboth'unda, Ürdün'ün ötesinde, Eriha'ya göre bölüştüğü paylaşımıdır.

Ve Musa, Ruben kabilesine klanlarına göre verdi. Ve onların sınırları Aroer'den başladı, o ki Arnon vadisinin karşısındadır, ve Arnon vadisindeki şehir ve tüm Misor, Heşbon'a kadar ve Misor'da bulunan bütün şehirler ve Daibon ve Bamot Baal ve Meelbot'un evi, ve Bashan, ve Bamoth, ve Mephaath ve Kiriathaim ve Sebama, ve Serada, ve Siyon Enab dağında, ve Baithphogor, ve Asedoth Phasga, ve Baithhaseinoth Ve Misor'un tüm şehirleri ve Amorlular'ın kralı Sihon'un tüm krallığı; Musa onu ve Midyan'ın liderlerini, Evi'yi, Rekem'i, Sur'u, Hur'u ve Siyon'un öldürülmüş yöneticisi Reba'yı ve Siyon'da oturanları vurdu.

Ve Beor'un oğlu kahin Balaam'ı dönüm noktasında öldürdüler.

Reuben'in sınırları Şeria nehri sınır oldu, bu Reuben oğullarının klanlarına göre mirası, onların şehirleri ve çiftlikleri.

Musa, Gad oğullarına boylarına göre verdi. Ve onların sınırları Yazer, Gilad'ın tüm şehirleri ve Ammon oğullarının topraklarının yarısı, Arad'ın karşısında olan Araba'ya kadar oldu. Ve Heşbon'dan Araboth'a kadar Missefa'ya göre ve Botanım ve Maan, Daibon'un sınırlarına kadar, ve Enadom ve Othargai ve Bainthanabra ve Sokchotha ve Saphan ve Heshbon kralı Sihon'un

kalan krallığı ve Ürdün, Ürdün'ün ötesinde doğudan Chinnereth denizinin bir kısmına kadar sınır belirleyecek. Bu, Gad oğullarının boylarına ve şehirlerine göre mirası; boylarına göre düşmanlarının önünde boyun dönecekler, çünkü şehirleri ve çiftlikleri boylarına göre oldu.

Ve Musa, Manaşşe kabilesinin yarısına boylarına göre verdi. Ve onların sınırları Maan'dan başladı ve Başan'ın tüm krallığı ve Başan kralı Og'un tüm krallığı ve Başan'da bulunan Yair'in tüm köyleri, altmış şehir oldu. Ve Gilead'ın yarısı ve Ashtaroth'ta ve Edrei'de Og'un Bashan'daki krallığının şehirleri, Manasseh'nin oğlu Machir'in oğullarına ve Manasseh'nin oğlu Machir'in oğullarının yarısına, onların klanlarına göre verildi. Bunlar Musa'nın Şeria Irmağı'nın ötesinde, Moav Aravot'unda, Eriha'nın doğusundaki Şeria Irmağı'nın ötesinde miras olarak verdiği kimselerdir.

14

Ve bunlar İsrail oğullarına Kenan topraklarında miras dağıtan olanlardır, onlara Elazar rahip ve Nun oğlu Yeşu ve İsrail oğullarının kabilelerinin aile başları miras verdiler. Rab'bin Yeşu'nun eli aracılığıyla dokuz kabileye ve yarım kabileye emrettiği tarzda, kura ile miras aldılar. Ürdün'ün ötesinden. Ve Levililer'e onlar arasında miras vermedi. Çünkü Yusuf'un oğulları iki kabile idi, Manaşşe ve Efrayim, ve Levililer'e toprakta pay verilmedi, ancak oturmak için şehirler ve hayvanları için ayrılmış yerler verildi. Rab'bin Musa'ya emrettiği tarzda, İsrail oğulları böylece yaptılar ve toprağı böldüler.

Ve Yahuda'nın oğulları Gilgal'de Yeşu'ya yaklaştılar ve Kenizli Yefunne oğlu Kaleb ona dedi: Sen, Rabbin Tanrı adamı Musa'ya

Kadeş Barnea'da benimle ve seninle ilgili konuştuğu sözü bilirsin. Kırk yaşındaydım ki Tanrı'nın kulu Musa beni Kadeş Barnea'dan ülkeyi casusluk etmek için gönderdi ve ona onun düşüncesine göre cevap verdim. Benimle birlikte yukarı çıkan kardeşlerim halkın kalbini değiştirdiler, ama ben Rabbim Tanrım'ı takip etmeye tamamen kararlıydım. Ve Musa o gün yemin etti, diyerek: Üzerine bastığın toprak, sana ve çocuklarına sonsuza dek miras olacak, çünkü Rabbimiz Tanrımızın ardından gitmeye kendin adadın. Ve şimdi Rab beni besledi, söylediği şekilde, bu kırkinci ve beşinci yıl, Rabbin bu sözü Musa'ya konuştuğundan beri, ve İsrail çölde gitti, ve şimdi işte ben bugün seksen beş yaşındayım Hâlâ bugün güçlüyüm, tıpkı Musa'nın beni gönderdiği zamanki gibi, aynı şekilde şimdi savaşa çıkmak ve girmek için güçlüyüm. Ve şimdi senden bu dağı istiyorum, Rab'bin o gün söylediği gibi, çünkü sen o gün bu sözü duydun, şimdi ama Anakim orada var, tahkimli ve büyük şehirler var, eğer öyleyse Rab benimle olursa, onları yok edeceğim, Rab'bin bana söylediği şekilde.

Ve Yeşu onu kutsadı ve Hebron'u Yefunne oğlu Kenaz oğlu Kaleb'e miras olarak verdi. Bu yüzden Hebron, Kenazlı Yefunne oğlu Kaleb'e miras olarak bugüne kadar kaldı, çünkü o İsrail'in Tanrısı Rabbin emrine uydu. Hebron'un adı daha önce Argob şehriydi; bu, Anakim'in ana kentiydi ve topraklar savaştan rahata kavuştu.

15

Ve Yahuda kabilesinin sınırları onların klanlarına göre İdumea'nın sınırlarından, Sin çölünden Kadeş'e kadar güneye doğru oldu.

Ve onların sınırları güneydeki tuzlu denizin bir kısmına kadar, güneye doğru uzanan sırttan başlayarak belirlendi. Ve Akabin yokuşunun karşısından geçer ve Sena'yı dolaşır ve güneyden Kadeş Barnea'ya çıkar ve Hesron'a çıkar ve Addar'a yükselir ve batıdaki Kadeş'e çıkar, ve Salmona üzerine çıkar ve Mısır vadisine kadar geçer ve sınırların çıkış yeri denize olacak, bu onların güneyden olan sınırlarıdır

Ve doğudan sınırlar, tuzlu denizin tamamı Ürdün'e kadar. Ve onların sınırları kuzeyden, denizin sırtından ve Ürdün'ün kısmından. Sınırlar Bethaglaim üzerine çıkar ve Kuzey'den Betharabah üzerine geçer ve sınırlar Reuben oğlu Baion'un taşı üzerine çıkar, Ve sınırlar Akor vadisinin dörtte birine kadar çıkar ve Gilgal'e iner ki bu, vadinin güneyinde olan Adummim yokuşunun karşısındadır ve güneş kaynağının suyuna geçer ve onun çıkışı Rogel kaynağı olacaktır Ve sınır Hinnom vadisine çıkar, Yebusi'nin sırtı üzerine güneyden; bu Yeruşalayim'dir. Ve sınır dağın zirvesi üzerine geçer; o, Hinnom vadisinin karşısında denize doğrudur ve Refaim topraklarının kısmından kuzeydedir. Ve sınır dağın zirvesinden Naphto su kaynağı üzerine geçer, ve Ephron dağına geçer, ve sınırı Baal'e götürecektir, bu Iarim şehridir. Ve sınır Baal'dan denize doğru gidecek ve Assar Dağı'na geçecek, Jarin şehrinin kuzeyden sırtı üzerine; bu Chaslon'dur ve güneş şehrine inecek ve güneye geçecek. Ve sınır Ekron'un arkasından kuzeye doğru geçer ve sınırlar Sukkot'a çıkacak ve sınırlar güneye geçecek ve Lebna'ya çıkacak ve sınırların çıkışı denize olacaktır. Ve onların sınırları denizden, büyük deniz sınır çizecek. Bunlar Yahuda oğullarının boylarına göre çevrelerindeki sınırlardır.

Tanrı'nın emriyle Yefunne oğlu Kaleb'e Yahuda oğullarının ortasında bir pay verildi ve Yeşu ona Anak'ın ana şehri olan Arbok şehri verdi; bu Hebron'dur. Ve Yefune oğlu Kaleb, oradan

Anak'ın üç oğlunu yok etti: Şeşay'ı, Talmay'ı ve Ahiman'ı. Ve Kaleb oradan Debir'de oturanların üzerine çıktı; Debir'in adı daha önce Yazılar Şehri idi.

Ve Kaleb dedi ki: Kim Yazılar şehrini alır, vurur ve ona sahip olursa, ona kızım Aksa'yı karı olarak vereceğim. Ve onu Kaleb'in kardeşi Kenez'in oğlu Gotoniel aldı ve ona kızı Aşkan'ı kadın olarak verdi. Ve onun dışarı gitmesinde oldu ki, ona danıştı, diyerek: Babamdan bir tarla isteyeceğim. Ve eşekten bağırdı ve Kaleb ona dedi: Sana ne oldu? Ve ona dedi: Bana bir bereket ver, çünkü beni Negev topraklarına verdin, bana Bothanis'i ver. Ve ona yukarı Gonathlah'ı ve aşağı Gonathlah'ı verdi.

Bu, Yahuda oğullarının kabilesinin mirasıdır. Onların şehirleri, Yahuda oğullarının kabilesine ait, Edom sınırlarında çölde bulunan şehirler oldu: Baseleel, Ara ve Hasor. ve Ikam, ve Regma ve Arouel, ve Kadeş, ve Asorionain ve Mainam, ve Balmaana ve onların köyleri ve Asheron şehirleri, bu Hazor ve Sin, ve Salma, ve Moladah, ve Seri ve Baalath, ve Cholasheola, ve Beersheba ve onların köyleri ve onların çiftlikleri, Bala, ve Bakok ve Asom, ve Elboudad, ve Bethel ve Hormah, ve Ziklag, Macharim ve Sethennak, ve Labos, ve Sale, ve Eromoth, yirmi dokuz şehir ve onların köyleri.

Düzlükte Aştaol, Zorah ve Eştaol. Ve Dikilmiş, ve Gerilmiş, ve Iluthoth ve Ebe, ve Jermouth, Odollam, Membra, Saocho ve Iazeka ve Sakarim ve Gadera ve bunların çiftlikleri; on dört şehir ve köyleri. Seneh, Adasan ve Magadalgad, ve Dalad, Maspha ve Iachareel, ve Basedoth, Ideadalea ve Chabra, Maches ve Maachos, ve Gedor, Bagadiel, Noman ve Machedan; on altı şehir ve bunların köyleri Lebna, Ithak ve Enoch, Ve İana ve Nasib, ve Keilam ve Akiezi ve Kezib ve Bathesar ve Ailom, on şehir ve onların köyleri

Ekron ve köyleri ve çiftlikleri, Ekron'dan Gemna'ya kadar ve Asedoth'a komşu olan bütün yerler ve bunların köyleri, Asiedoth ve köyleri ve çiftlikleri, Gaza ve köyleri ve çiftlikleri Mısır seline kadar, ve büyük deniz sınır oluşturur.

Ve dağlık bölgede Samir, Yeter ve Sokoh, ve Akıcı ve Yazılar şehri; bu, Debir'dir. ve Anon, ve Es, ve Man ve Aisam. ve Gosem ve Halu ve Hanna ve Gilom, onbir şehir ve bunların köyleri Airem, Remna ve Soma, ve Jemain, Baethachu ve Phakoua, Ve Euma ve Arbok şehri -ki bu Hebron'dur- ve Sorath, dokuz şehir ve bunların çiftlikleri, Maon, Carmel, Ziph ve Juttah, ve Jariel, Arikam ve Zakanaim ve Gibeah ve Timnah, dokuz şehir ve bunların köyleri Ailoua, Bethsour ve Geddon, ve Magaroth ve Bethanam ve Thekoum, altı şehir ve onların köyleri Kiriath baal, yani Jarim şehri ve Sotheba; iki şehir ve bunların çiftlikleri. ve Baddargeis, ve Tharabaam ve Ainon, Ve Aiochioza, ve Naflazon, ve Sadon şehirleri, ve Arkades, yedi şehir, ve onların köyleri.

Ve Yevuslu Yerusalam'de yaşadı, ve Yahuda oğulları onları yok etmeye güç yetiremediler, ve Yevuslular Yerusalam'de bu güne kadar yaşadılar.

16

Ve Yusuf oğullarının sınırları Şeria'dan, Eriha'ya göre doğudan oldu ve Eriha'dan dağlık bölgeye, çöle, Beytel Luz'a çıkacak. Ve Beytil'e çıkacak ve Ahatarti'nin sınırlarından geçecek. Ve deniz üzerine Aptalim sınırlarına, aşağı Bethoron sınırlarına kadar geçecek ve onların çıkışı deniz üzerine olacak. Ve Yusuf'un oğulları Efrayim ve Manaşşe miras aldılar.

Ve Efrayim oğullarının sınırları klanlarına göre oluştu, ve miraslarının sınırları doğudan Atarot ve Erok'tan yukarı Bethoron'a kadar ve Gazara'ya kadar oldu. Ve sınırlar deniz üzerine Ikasmon'a gelecek, Kuzey'den Sıcak'tan doğuya doğru Thenasa'ya ve Selles'e dolaşacak ve doğudan Ianoka'ya geçecek. Ve Macho'ya, Ataroth'a ve onların köylerine gelecek, Jericho üzerine gelecek ve Ürdün'e çıkacak. Ve sınırlar mezardan denize, Chelkana'ya doğru gidecek ve onların çıkışı deniz üzerinde olacak; bu, Efraim kabilesinin boylarına göre mirasıdır.

Ve Efrayim oğullarına ayrılmış olan şehirler Manaşşe oğullarının mirası arasındaydı; tüm şehirler ve onların köyleri. Ve Efraim, Gezer'de oturan Kenanlı'yı yok etmedi, ve Kenanlı bu güne kadar Efraim'de oturdu, ta ki Mısır kralı Firavun çıkıp onu aldı ve onu ateşle yaktı, ve Kenanlılar'ı, Perizliler'i ve Gezer'de oturanları öldürdüler, ve Firavun onu kızına çeyiz olarak verdi.

17

Ve Manaşşe oğullarının kabilesinin sınırları oluştu, çünkü bu Yusuf'un ilk doğanıydı, Manaşşe'nin ilk doğanı Makir'e, Gilad'ın babasına, çünkü o savaşçı bir adamdı, Gilad'da ve Başan'da. Ve Manaşşe'nin geri kalan oğullarına, boylarına göre pay verildi: İezi'nin oğullarına, Kelez'in oğullarına, İeziel'in oğullarına, Şkem'in oğullarına, Şemarim'in oğullarına ve Ofer'in oğullarına; bunlar erkeklerdi, boylarına göre.

Ve Opher'in oğlu Salpaad'ın oğulları yoktu, ancak kızları vardı ve bunlar Salpaad'ın kızlarının isimleridir: Maala, Noua, Egla, Melcha ve Thersa. Ve Elazar rahibin, Yeşu'nun ve hükümdarların önünde durdular ve dediler ki: Tanrı, Musa'nın eli vasıtasıyla bize kardeşlerimizin ortasında miras vermeyi emretti ve Rabbin

buyruęu vasıtasıyla onlara babalarının kardeřleri arasında kura verildi. Ve onların ipi Anassa'dan ve Labek ovası Gilead topraklarından dūřtū; o, Őrdūn'ūn űtesindedir. unkū Manařē oęullarının kızları, kardeřlerinin arasında miras aldılar, Gilat topraęı ise Manařē'nin geri kalan oęullarına verildi.

Ve Manasseh oęullarının sınırları Delehanath oldu; bu, Anath oęullarının karřısındadır ve Jamin ile Jassib űzerinden sınırlara, Taphthoth kaynaęına kadar gider. Manasseh'e ait olacak, ve Manasseh'in sınırları űzerindeki Taphath, Ephraim'in oęullarına ait olacak. Ve sınırlar Karan vadisine inecek, gūneyde Yariel vadisine gōre, Efrayim'in terebent aęacı Manařē ūehri arasında, ve Manařē'nin sınırları kuzeyde sele doęru, ve onun çıkıřı deniz olacak. Gūneyden Efrayim'e ve kuzeyde Manařē'ye; deniz onların sınırı olacak ve kuzeyde Ařer ile birleřecekler ve doęudan Issakar ile. Ve Manařē'ye İssakar'da ve Ařer'de Baitan ve onların kōyleri, ve Dor'un sakinleri ve onun kōyleri, ve Megiddo'nun sakinleri ve onun kōyleri, ve Mafeta'nın űuncūsū ve onun kōyleri olacak.

Ve Manasseh'nin oğulları bu ūehirleri yok etmeyi başaramadılar ve Kenanlı bu toprakta oturmaya başladı. Ve oldu ki, İsrail oğulları gūlenince Kenanlıları tebaa yaptılar, ama onları tamamen yok etmediler.

Yusuf'un oęulları Yeřu'ya cevap verdiler ve dediler ki: Neden bize bir miras payı ve bir űlűlmūř bōlűm verdin? Ben ise kalabalık bir halkım ve Tanrı beni kutsadı. Ve Yeřu onlara dedi: Eęer sen çok sayıda bir halksın, ormana ık ve kendin için temizle, eęer Efrayim daęı seni sıkıřtırıyorsa. Ve dediler ki, Efrayim daęı bizi hořnut etmiyor, ve seçilmiř at ve demir, Beytřean'da ve onun kōylerinde, Yizreel vadisinde oturan Kenanlı'ya aittir. Ve Yeřu, Yusuf'un oęullarına dedi ki: Eęer sen çok halksın ve bűyűk gűce

sahipsen, sana bir kura olmayacak. Çünkü orman senin olacak, onu temizleyeceksin ve senin olacak, ve Kenanlıyı tamamen yok ettiğinde, çünkü onun seçkin atları var, sen ondan üstün geleceksin.

18

Ve İsrail oğullarının tüm cemaati Şilo'da toplandı ve orada tanıklık çadırını diktiler ve toprak onlar tarafından boyun eğdirildi.

Ve İsrail oğullarından miras almamış olanlar, yedi kabile kaldı. Ve Yeşu İsrail oğullarına dedi: Ne zamana kadar Rabbimiz Tanrı'nın verdiği toprakları miras almakta yorgun düşeceksiniz? Kabilenizden üçer adam verin ve ayağa kalkarak toprağı geçsinler ve onu benim önümde tarif etsinler, onu bölmek için gerekli olacağı gibi. Ve ona doğru geçtiler. Ve onlara yedi pay böldü; Yahuda onlar için güneyde sınır olacak ve Yusuf'un oğulları onlar için kuzeyde duracaklar. Siz ise toprağı yedi parçaya bölün ve buraya bana getirin, ve Rabbimiz Tanrımızın önünde sizin için kura çıkaracağım. Çünkü Levi oğullarının sizin aranızda payı yoktur, zira Rabbin rahipliğı onun payıdır, ve Gad ve Ruben ve Manaşse kabilesinin yarısı miraslarını Şeria'nın ötesinde doğuda aldılar, bunu onlara Rabbin hizmetkârı Musa verdi.

Ve adamlar ayağa kalkıp gittiler ve Yeşu, toprağı araştırmak için giden adamlara emrederek dedi ki: Gidin ve toprağı araştırın ve bana gelin, burada Şilo'da Rabbin önünde sizin için kura çıkaracağım. Ve gittiler ve toprağı geçtiler ve onu gördüler ve onu şehirlere göre yedi bölüm halinde kitaba yazdılar ve Yeşu'ya getirdiler. Ve Yeşu onlara Şilo'da Rabbin önünde kura attı.

Ve Benyamin kabilesinin kurası klanlarına göre birinci olarak çıktı, ve onların kurasının sınırları Yahuda oğulları ile Yusuf oğulları arasında çıktı.

Ve onların sınırları Kuzey'den başladı; sınırlar Şeria'dan Eriha'nın sırtına göre Kuzey'den çıkacak ve dağa doğru, denize doğru yükselecek ve onun çıkışı Mabdaritis Baithon olacak. Ve sınırlar oradan Luz'a geçecek, Luz'un sırtı üzerine, onun güneyinden; bu Bethel'dir. Ve sınırlar Matarot Orech'e inecek, dağlık bölge üzerine, ki bu güneye doğrudur, aşağı Bethoron'a.

Ve sınırlar geçecek ve deniz yanında, Güney'den, dağdan Beythoron'un karşısına Güney'e bakan kısım üzerine geçecek ve onun çıkışı Kiryat Baal'e olacak; bu, Yahuda oğullarının şehri Kiryat-yearim'dir; bu, denize doğru olan kısımdır.

Ve Kariath Baal parçasından Güney'e doğru olan kısım, ve sınırlar Gasin'e geçecek, Naphto su kaynağının üzerine. Ve sınırlar bir kısma inecek; bu, Sonnam vadisinin karşısındadır ki o, Rephaim Emek'in kısmından Kuzey'dedir; ve Gaienna, Jebousai'nin sırtına Güney'den inecek; Rogel kaynağına inecek. Ve Beytşemeş kaynağının üzerinden geçecek ve Galilot'un üzerinden geçecek; o, Etam yokuşunun karşısındadır ve Ruben oğullarının Baiyon taşının üzerine inecektir. ve Baitharaba'nın sırtından Kuzey'den geçecek ve sınırlara inecek, denizin sırtı üzerine Kuzey'den. Ve sınırların çıkışı, Güney'den Ürdün'ün kısmına doğru Kuzey'de tuz denizinin sırtı üzerinde olacak; bunlar Güney'den olan sınırlardır.

Ve Ürdün doğu tarafından sınır çizecek, bu Benyamin oğullarının mirası, onun sınırları boylarına göre çevresinde.

Ve Benyamin oğullarının kentleri kabilelerine göre Eriha, Bethagai ve Amekasis oldu. ve Baithabara, ve Sarai ve Besana, ve Aien, ve Phara ve Ephrathah, ve Caraphah ve Chephirah ve Moni ve Gibeah, on iki şehir ve onların köyleri Gibeon, Ramah ve Beeroth, ve Massema, Miron ve Amoke, ve Phira, Kaphan, Nakan, Zelekan ve Thareela Ve Jebus, bu Kudüs'tür, ve Gabaoth, Jarim, on üç şehir ve onların köyleri, bu Benyamin oğullarının boylarına göre mirasıdır.

19

Ve Şimon oğullarının ikinci kurası çıktı ve onların mirası Yahuda oğullarının kuraları arasında oldu. Ve onların kurası Beersheba, Samaa ve Moladah oldu. ve Arsola, Bola ve Jason ve Erthoula, ve Planlar ve Horma, ve Sicelac, ve Baithmachereb, ve Sarsusin, ve Batharoth ve onların tarlaları, on üç şehir ve onların köyleri. Eremmon, Thalcha, Jether ve Asan; dört şehir ve bunların köyleri. Onların şehirlerinin çevresinde, Güney'e doğru Bameth'e giden Balek'e kadar, bu Simeon oğulları kabilesinin boylarına göre mirasıdır. Yahuda'nın payından Şimon oğullarının kabilesinin mirası verildi, çünkü Yahuda oğullarının payı kendilerinkinden daha büyük olmuştu ve Şimon oğulları onların payının ortasında miras aldılar.

Ve üçüncü kura, Zebulun'a onların boylarına göre çıktı; onların mirasının sınırları Esedekgola olacak, onların sınırları Deniz ve Magelda, Jeknam'ın karşısında olan vadide Betharaba üzerinde birleşecek. Ve Seddouk'tan doğu yönünden Beth Shemesh'in karşısından döndü, Chaseloth Aith'in sınırlarına doğru, ve Dabiroth üzerinden geçecek ve Phanggai'ye çıkacak. Ve oradan karşıdan doğuya doğru Gebere'ye, Katasem şehrine dönecek ve Remmona Matharaoza'ya geçecek. Ve sınırlar kuzeyde

Hamath'a doğru dönecek ve onların çıkışı Ziphron'da olacak, ve Katanath, Nabaal, Symoon, Jericho ve Baithman. Bu, Zebulun oğullarının kabilesinin boylarına göre mirası, şehirleri ve köyleridir.

Ve dördüncü kura Issakar'a çıktı. Ve onların sınırları Iaziel, Chasaloth ve Sunam oldu. ve Agis, Siona, Reeroth ve Anachereth ve Dabiron, ve Kishon, ve Rebes, ve Remmas, Ieon, Tomman, Aimarek ve Bersaphes. Ve sınırlar Gaithbor üzerinde birleşecek ve Salim üzerinde denize göre ve Baithsamys, ve sınırların çıkışı onun Ürdün olacak. Bu, İssakar oğullarının kabilesinin klanlarına göre mirası, onların şehirleri ve köyleridir.

Ve beşinci kura Aşer'e kabilelerine göre çıktı. Ve onların sınırları Exeleketh, Aleph, Baithok ve Keaph oldu. ve Elimelech, ve Ammiel, ve Maaseiah, ve denize göre Carmel ile birleşecek, ve Zion ile, ve Labanath ile. Ve güneşin doğusundan ve Baithegenet'ten dönecek ve Zabulon'a ve Ekgai'ye birleşecek ve Phtaiel kuzeye göre ve Saphthaibaitme'nin sınırlarına girecek ve İnael'e ve Khobamasomel'e geçecek. Ve Elbon'a gelmiş olarak, ve Rahab, ve istekli olmuştum, ve Kanthan büyük Sidon'a kadar. Ve sınırlar Rama'ya dönecek, ve Masphassat pınarına kadar, ve Surlular'ın, ve sınırlar Jasiph'e dönecek, ve onun çıkışı deniz olacak, ve Apoleb, ve Echozob, ve Archob, Aphek ve Rhaau. Bu, Aşer oğullarının kabilesinin klanlarına göre mirası, şehirleri ve köyleridir.

Ve altıncı kura Naftali'ye çıktı. Ve onların sınırları Moolam, Mola, Besemiin, Arme, Nabok ve Iepthamai oldu, Dodam'a kadar, ve onun geçitleri Şeria oldu. Ve sınırlar Aththabor'da denize döner, ve oradan Iakana'ya geçer, ve Güney'den Zebulun ile

birleşir, ve Asher denize göre birleşir, ve Ürdün güneşin doğusundan.

Ve Surlular'ın surlu şehirleri: Sur, Omathadaketh ve Kenereth, ve Armath, ve Arael ve Hazor, ve Testiler, Assarion ve Asor kaynağı ve Keroe, ve Megalaarim, ve Baiththame ve Thessamys. Bu, Naftali oğullarının kabilesinin mirasıdır.

Ve Dan'a yedinci kura çıktı. Ve onların sınırları Sarath, Asa ve Sammaus şehirleri oldu. ve Salamis'i, Kum'u ve Silatha'yı ve Elon'u, ve Timnah'ı, ve Ekron'u aldı, ve Alcatha, Begeton ve Gebeelan ve Azor, Banaibakat ve Gethremmon ve Şahinler denizinden Yafa'ya komşu sınır Bu, Dan oğullarının kabilesinin boylarına göre mirası, kentleri ve köyleridir.

Ve Dan oğulları gittiler ve Lakiş ile savaştılar ve onu ele geçirdiler ve onu kılıcın ağzıyla vurdular ve oraya yerleştiler ve onun adını Lasendan koydular.

Ve onlar, kendi sınırlarına göre toprakları mülk olarak almak için gittiler ve İsrail oğulları, Nun oğlu Yeşu'ya aralarında miras verdiler. Tanrı'nın emri vasıtasıyla ona istediği şehri verdiler: Efrayim dağında bulunan Thamnasaarch'ı. O da şehri inşa etti ve orada oturdu.

Bunlar, rahip Eleazar'ın, Nun oğlu Yeşu'nun ve İsrail kabilelerindeki aile önderlerinin Şilo'da Rab'bin önünde, Tanıklık Çadırı'nın kapılarının yanında kuralarla miras olarak verdikleri bölümlerdir ve onlar toprağı mülk edinmeye gittiler.

Ve Rab, Joshua'ya söyleyerek konuştu. İsrail oğullarına konuş ve de ki: Size Musa aracılığıyla söylediğim sığınma şehirlerini verin. Kasıtsız olarak bir ruha vuran katil için sığınak, ve şehirler sizin için sığınak olacaklar, ve katil kanın öcünü alan tarafından ölmeyecek, topluluk önünde yargıya durana kadar. Ve Celile'de Naftali dağında Kadeş'i, Efrayim dağında Şekem'i ve Yahuda dağında Arbok şehrini, yani Hebron'u ayırdı.

Ve Ürdün'ün ötesinde Ruben kabilesinden çöldeki ovada Bosor'u, Gad kabilesinden Gilad'da Aremoth'u ve Manaşşe kabilesinden Başan'da Gaulon'u verdi.

Bunlar, İsrail oğullarına ve aralarında ikamet eden yabancıya belirlenen şehirlerdir; istemeyerek bir ruha vuran herkesin oraya sığınması için, böylece kanın öcünü alan kişinin elinde ölmesin, cemaatin önünde yargıya çıkana kadar.

21

Ve Levi oğullarının baş ataları, rahip Elazar'a ve Nun oğlu Yeşu'ya ve İsrail kabilelerinden ataların baş liderlerine yaklaştılar Ve onlara Kenan topraklarında Şilo'da dedim ki, Rab Musa'nın eli aracılığıyla bize oturmak için şehirler ve hayvanlarımız için otlaklar vermeyi emretti. Ve İsrail oğulları, Rab'bin emri gereğince miras bölüşümünde Levililere şehirleri ve onların otlaklarını verdiler.

Ve kura Kahat halkına çıktı, ve Levili rahipler olan Harun'un oğullarına Yahuda kabilesinden ve Şimon kabilesinden ve Bünyamin kabilesinden kurayla on üç şehir verildi.

Ve Kahat'ın kalan oğullarına Efrayim kabilesinden, Dan kabilesinden ve Manaşşe'nin yarım kabilesinden kurayla on şehir verildi.

Ve Gedson'un oğullarına İssakar kabilesinden, Aşer kabilesinden, Naftali kabilesinden ve Manaşşe'nin yarım kabilesinden Başan'da on üç şehir verildi.

Ve Merari'nin oğullarına, onların klanlarına göre, Ruben kabilesinden, Gad kabilesinden ve Zevulun kabilesinden kura ile on iki şehir verildi.

Ve İsrail oğulları Levililere şehirleri ve otlaklarını verdiler, Rab'bin Musa'ya emrettiği şekilde, kura ile.

Ve Yahuda oğullarının kabilesi, Şimon oğullarının kabilesi ve Bünyamin oğullarının kabilesinden bu şehirleri verdiler ve adlandırıldılar. Harun'un oğullarına, Levi oğullarından Kahat halkından verildi, çünkü kura bunlara düştü. Ve onlara Enak'ın ana şehri Kariatharbók'u verdi, bu Yahuda dağında bulunan Hebron'dur, ama onun çevresindeki otlakları, Ve şehrin tarlalarını ve onun köylerini Yeşu, Yefunne oğlu Kaleb'in oğullarına mülk olarak verdi.

Ve Harun'un oğullarına, katil için sığınma şehri olan Hebron'u ve onunla birlikte ayrılmış yerleri, ve Lemna'yı ve ona ait ayrılmış yerleri verdi. Ve Ailom'u ve ona ayrılmış yerleri, ve Tema'yı ve ona ayrılmış yerleri, Ve Gella'yı ve ona ayrılmış yerleri, ve Dabir'i ve ona ayrılmış yerleri, Ve Asa ve ona ayrılmış yerler, ve Tanu ve ona ayrılmış yerler, ve Baithsamus ve ona ayrılmış yerler, bu iki kabileden dokuz şehir. Ve Benyamin kabilesinden Gabaon'u ve ona ayrılmış yerleri, ve Gathet'i ve ona ayrılmış yerleri, Ve

Anatot ve onun ayrılmış toprakları ve Gamala ve onun ayrılmış toprakları, dört şehir. Harun'un oğullarının, rahiplerin, bütün şehirleri on üçtür.

Ve Kaath oğullarından kalan Levili Kaath oğullarının halklarına, onların rahiplerinin şehri Efrayim kabilesinden verildi. Ve onlara sığınma şehrini, katilin şehrini, Şkem'i ve ona ayrılmış yerleri, Gazara'yı ve ona ait yerleri ve ona ayrılmış yerleri verdiler. Ve Bethoron ve ona ayrılmış dört şehir. Ve Dan kabilesinden, Elkothaim'i ve ona ayrılan yerleri, ve Gethedan'ı ve ona ayrılan yerleri, Ve Ayalon ve ona ayrılmış olanlar ve Geteremmon ve ona ayrılmış olanlar, dört şehir. Ve Manaşşe'nin yarım kabilesinden Tanah'ı ve ona ayrılmış yerleri, Iebatha'yı ve ona ayrılmış yerleri, iki şehir. Kahat oğullarının geri kalan halklarına verilen bütün şehirler on taneydi ve bunlara ait ayrılmış topraklar.

Ve Levili olan Gedson oğullarına, Manaşşe kabilesinin yarısından, katil olanlar için ayrılmış şehirleri verdiler: Başanitis'teki Gaulon'u ve ona ait ayrılmış yerleri, Bosoran'ı ve ona ait ayrılmış yerleri; iki şehir. Ve Issachar kabilesinden Kishon'u ve onun ayrılmış topraklarını, ve Debba'yı ve onun ayrılmış topraklarını, Ve Remmath'ı ve ona ayrılmış yerleri, Yazıların Pınarını ve ona ayrılmış yerleri; dört şehir. Ve Aşer kabilesinden Basellath'ı ve ona ayrılmış olanları ve Dabbon'u ve ona ayrılmış olanları Ve Chelkat ve ona ayrılmış yerler, ve Rahab ve ona ayrılmış yerler, dört şehir. Ve Naftali kabilesinden, katil için ayrılmış şehir olan Celile'deki Kadeş ve ona ait ayrılmış yerler, ve Nemmat ve ona ait ayrılmış yerler, ve Temmon ve ona ait ayrılmış yerler, üç şehir. Gedson'un boylarına göre tüm kentler on üç kentti.

Ve Merari oğullarının halkına, geri kalan Levililere, Zevulun kabilesinden Maan'ı ve onun otlaklarını ve Kadeş'i ve onun otlaklarını verdiler. Ve Zillah ve onun çevre toprakları, üç şehir. Ve Ürdün'ün ötesinde, Eriha'ya göre, Ruben kabilesinden, katilin sığınma şehri olan Bosor'u çölde, Miso'yu ve onun otlaklarını, ve Yazer'i ve onun otlaklarını, Ve Dekmon'u ve onun otlaklarını ve Mapha'yı ve onun otlaklarını, dört şehir. Ve Gad kabilesinden, katilin sığınak şehrini, Gilead'daki Ramot'u ve onun otlaklarını, Mahanaim'i ve onun otlaklarını, ve Heşbon'u ve onun otlaklarını, ve Yazer'i ve onun otlaklarını; toplam dört kent. Levi kabilesinden geri kalanlardan, Merari oğullarına boylarına göre verilen tüm şehirler on iki şehirdi.

Levililerin tüm şehirleri, İsrail oğullarının mülkiyeti ortasında, kırk sekiz şehir ve bunların otlakları. Bu şehirlerin etrafında, şehir ve şehrin çevresindeki otlaklar bütün bu şehirlere,

Ve Rab, İsrail'e babalarına vermeye yemin ettiği tüm toprağı verdi ve onlar onu miras aldılar ve orada yerleştiler. Ve Rab onları her yandan dinlendirdi, nasıl ki babalarına yemin etmişti; tüm düşmanlarından hiç kimse onların önünde ayağa kalkmadı, tüm düşmanlarını Rab onların ellerine teslim etti. Rabbin İsrail oğullarına söylediği güzel sözlerin tümünden hiçbiri boşa gitmedi, hepsi gerçekleşti.

22

O zaman Yeşu, Ruben oğullarını, Gad oğullarını ve Manaşşe kabilesinin yarısını birlikte çağırды. Ve onlara dedi: Sizler, Rabbin kulu Musa'nın size emrettiği her şeyi işittiniz ve size emrettiği her şeyde benim sesime itaat ettiniz. Kardeşlerinizi bu uzun günler boyunca terk etmediniz; bugüne kadar Tanrınız Rabbin

buyruğunu yerine getirdiniz. Şimdi Rabbimiz Tanrımız kardeşlerimizi dinlendirdi, onlara söylediği şekilde. Şimdi öyleyse dönün ve evlerinize gidin ve Musa'nın size Ürdün'ün ötesinde verdiği mülkiyet toprağınıza gidin. Ama emirleri ve yasayı yapmayı son derece koruyun, Rabbin hizmetkârı Musa'nın bize yapmayı emrettiği yasayı: Tanrımız Rab'bi sevmeyi, O'nun bütün yollarında yürümeyi, O'nun emirlerini korumayı, O'na bağlı olmayı ve O'na tüm zihninizden ve tüm ruhunuzdan hizmet etmeyi. Ve Yeşu onları kutsadı ve onları gönderdi, ve onlar evlerine gittiler.

Ve Manaşşe kabilesinin yarısına Musa Başan'da verdi, ve yarısına Yeşu onun kardeşleriyle birlikte Ürdün'ün ötesinde deniz tarafında verdi, ve Yeşu onları evlerine gönderdiğinde onları kutsadı. Ve çok paralarla evlerine gittiler ve çok fazla sığır, gümüş, altın, demir ve çok giysiyle düşmanların yağmasını kardeşleriyle böldüler.

Ve Ruben'in oğulları, Gad'ın oğulları ve Manaşşe kabilesinin yarısı, İsrail oğullarından Kenan topraklarındaki Şilo'dan, Rab'bin Musa'nın eli aracılığıyla verdiği emir uyarınca miras aldıkları mülkiyet toprakları olan Gilad'a gitmek üzere yola çıktılar.

Ve Şeria'nın Kenan topraklarında bulunan Gilead'a geldiler, ve Ruben oğulları, Gad oğulları ve Manaşşe kabilesinin yarısı orada Şeria üzerinde bir sunak inşa ettiler, görülecek kadar büyük bir sunak.

Ve İsrail oğulları şöyle söyleyenleri duydular: İşte Ruben oğulları, Gad oğulları ve Manaşşe kabilesinin yarısı, Kenan topraklarının sınırları üzerine, Gilead'da, Ürdün'ün İsrail oğullarının ötesinde bir sunak inşa etmişler. Ve İsrail'in tüm

oğulları Şilo'ya toplandılar, öyle ki çıkıp onlara karşı savaş etsinler.

İsrail oğulları, Gilad topraklarına, Ruben oğullarına, Gad oğullarına ve Manaşşe kabilesinin yarısının oğullarına, başkâhin Harun oğlu Elazar'ın oğlu Pinehas'ı gönderdiler. Ve on yönetici onunla birlikte, her biri İsrail'in tüm kabilelerinden bir aile evinden birer yönetici, bunlar İsrail'in binbaşısı olan aile evlerinin yöneticileridir. Ve Ruben'in oğullarına, Gad'ın oğullarına ve Manaşşe kabilesinin yarısına Gilad topraklarına geldiler ve onlara şöyle konuştular: Rabbin bütün topluluğu bu şeyleri söylüyor: İsrail'in Tanrısının önünde işlediğiniz bu suç nedir ki, bugün Rab'den dönüp kendinize bir sunak inşa ederek Rab'den dönekler oldunuz? Phogor günahı bize küçük değil mi, çünkü bu güne kadar ondan temizlenmedik ve Rab'bin topluluğunda vurgu oldu? Ve siz bugün Rab'den döndünüz ve eğer bugün Rab'den ayrılırsanız, yarın tüm İsrail'in üzerine gazap olacak. Ve şimdi eğer mülkiyetinizin toprağı küçükse, Rabbin mülkiyetinin toprağına geçin; orada Rabbin çadırı konaklıyor ve bizimle birlikte miras alacaksınız. Tanrıya karşı asiler olmayın ve siz de Rabden ayrılmayın, çünkü siz Rabbimiz Tanrımızın sunağının dışında bir sunak inşa ediyorsunuz. Zerah'ın oğlu Akar, adanmış şeyden suç işleyerek günah işlemedi mi ve bütün İsrail topluluğunun üzerine gazap gelmedi mi? Ve bu adam kendi günahı yüzünden tek başına ölmedi mi?

Ve Reuben'in oğulları, Gad'ın oğulları ve Manasseh kabilesinin yarısı cevap verdiler ve İsrail'in komutanlarına söyleyerek konuştular, Tanrı Tanrı Rab'dir, ve Tanrı Tanrı kendisi bilir, ve İsrail kendisi bilecektir, eğer isyan içinde Rab'bin önünde günah işlediyssek, bizi bu günde kurtarmasın. Ve eğer kendimiz için bir sunak inşa ettiyssek, Rabbimiz Tanrımızdan ayrılmak için,

üzerine yakmalık sunular kurban sunmak için, üzerine kurtuluş kurbanı yapmak için, Rab hesap soracaktır.

Ama bir sözün dikkati için bunu yaptık, şöyle söyleyerek: Yarın sizin çocuklarınız bizim çocuklarımıza, İsrail'in Tanrısı Rab'le ne ilginiz var? demesinler diye. Ve Rab bizimle sizin aranızda sınır olarak Şeria'yı koydu, ve sizin Rab'de payınız yok, ve sizin oğullarınız bizim oğullarımızı yabancılaştıracaklar, ki Rab'be tapınmasınlar. Ve böyle yapmayı söyledik: bu sunağı inşa etmek sunular için değil, kurbanlar için de değil. Ama bu, bizimle sizin aramızda ve bizden sonraki nesillerimiz arasında bir tanıklık olsun ki, Rabbin hizmetini onun önünde sunularımızla, kurbanlarımızla ve esenlik sunularımızla yerine getirelim, ve sizin çocuklarınız yarın bizim çocuklarımıza Rabde sizin payınız yok demesinler. Ve dedik ki: Eğer bir gün bize ya da yarın bizim nesillerimize konuşurlarsa ve derlerse ki, Görün, babalarımızın yaptığı Rabbin sunağının benzerliğine bakın; bu, adaklar için ya da kurbanlar için değil, ama sizinle bizim aramızda ve bizim oğullarımız arasında bir tanıklıktır. Bugün Rab'den dönmemiz ve Rab'den ayrılmamız olmasın; öyle ki Rab'bin çadırının önünde olan sunağın dışında, meyve sunuları, Salamis kurbanları ve kurtuluş kurbanı için bir sunak inşa edelim.

Ve rahip Pinehas ve İsrail topluluğunun onunla birlikte olan bütün yöneticileri, Ruben oğullarının ve Gad oğullarının ve Manaşşe kabilesinin yarısının konuştuıkları sözleri duyduklarında, bu onları hoşnut etti. Ve rahip Phinehas, Reuben'in oğullarına, Gad'ın oğullarına ve Manasseh kabilesinin yarısına dedi: Bugün anladık ki Rab bizimle beraberdir, çünkü Rab'bin önünde bir günah işlemediniz ve İsrail oğullarını Rab'bin elinden kurtardınız. Ve Phinehas rahip ve yöneticiler Reuben'in oğullarından, Gad'ın oğullarından ve Manasseh'in yarım kabilesinden Gilead'dan

Kenan topraklarına, İsrail'in oğullarına doğru geri döndüler ve onlara sözleri cevapladılar. İsrail oğullarını hoşnut etti ve İsrail oğullarına konuştular ve İsrail oğullarının Tanrısını kutsadılar ve artık onlara karşı savaşa çıkmamak, Ruben oğullarının, Gad oğullarının ve Manaşşe kabilesinin yarısının toprağını yok etmemek için dediler ve onun üzerinde yerleştiler.

Ve Yeşu, Ruben'in, Gad'ın ve Manaşşe'nin yarım kabilesinin sunağını isimlendirdi ve dedi ki, bu onların arasında bir tanıklıktır, çünkü Rab onların Tanrısıdır.

23

Ve daha fazla günler geçtikten sonra, Rab İsrail'i çepeçevre tüm düşmanlarından dinlendirdikten sonra, Yeşu yaşlanmış ve günlerde ilerlemiş olmuştu. Ve Yeşu, tüm İsrail oğullarını ve onların ihtiyarlar meclisini ve onların yöneticilerini ve onların hakimlerini ve onların yazıcılarını bir araya çağırdı ve onlara şöyle dedi: Ben yaşlanmış oldum ve günlerimde ilerlemiş oldum. Siz ise Rabbimiz Tanrımızın bütün bu uluslara bizim yüzümüzden neler yaptığını gördünüz, çünkü Rabbiniz Tanrınız sizin için savaşandır. Bakın, size kalan bu ulusları kabilelerinize miras olarak verdim: Şeria'dan başlayarak tüm ulusları yok ettim ve büyük denizden güneşin batışına kadar sınır belirleyecek.

Rab, Tanrımız onları yüzümüzden yok edecek, ta ki helak oluncaya kadar, ve onlara vahşi hayvanları gönderecek, ta ki onları ve krallarını yüzünüzden yok edinceye kadar, ve Rabbimiz Tanrımız size söylediği gibi onların topraklarını miras alacaksınız. Bu yüzden, Musa'nın yasa kitabında yazılı olan her şeyi korumak ve yapmak için son derece güçlü olun, böylece sağa veya sola sapmayasınız, Öyle ki bu kalan uluslara girmeyesiniz, ve onların

tanrılarının isimleri aranızda anılmasın, ne onlara hizmet edersiniz, ne de onlara tapınasınız, Ama Tanrımız Rab'be yapışacaksınız, tıpkı bu güne kadar yaptığınız gibi. Ve Rab büyük ve güçlü milletleri önünüzden yok edecek, ve bu güne kadar hiç kimse önümüzde karşı durmadı. Biriniz bin kişiyi kovaladı, çünkü Rabbimiz Tanrımız sizin için savaştı, tıpkı bize söylediği gibi.

Ve Rabbimiz Tanrımızı sevmekten son derece sakının. Eğer dönüp sizinle birlikte olan bu kalan uluslara katılırsanız ve onlarla evlilikler yaparsanız ve onlarla karışırırsanız ve onlar da sizinle karışırsa, Bilin ki Rab, bu ulusları önünüzden yok etmeye devam etmeyecektir, ve onlar sizin için tuzaklar, sendelemeler, topuklarınızda çiviler ve gözlerinizde oklar olacaklar, ta ki Rabbiniz Tanrınızın size verdiği bu iyi topraktan yok olana kadar.

Ben de yolu gidiyorum, tıpkı yeryüzündeki herkes gibi, ve siz kalbinizle ve ruhunuzla bileceksiniz ki, Rabbimiz Tanrınızın bize ait olan her şey hakkında söylediği bütün sözlerden bir tek söz bile boşa düşmedi, onlardan hiçbiri gerçekleşmeden kalmadı. Ve Rab'bin sizin üzerinize konuştuğu tüm güzel sözler bize nasıl geldiyse, Rab Tanrı da sizin üzerinize tüm kötü sözleri öylece getirecek, Rab'bin size verdiği bu iyi topraktan sizi yok edene kadar. Rabbimiz Tanrı'nın bize emrettiği antlaşmayı çiğnemenizde ve gidip başka tanrılara hizmet edip onlara tapınmanızda.

24

Ve Yeşu, İsrail'in tüm kabilelerini Şilo'ya topladı ve onların ihtiyarlarını, yazıcılarını ve yargıçlarını çağırdı ve onları Tanrı'nın huzurunda durdurdu.

Ve Yeşu tüm halka şöyle dedi: İsrail'in Tanrısı Rab bunları söyler: Babalarınız başlangıçtan beri nehrin ötesinde oturdular, İbrahim'in babası ve Nahor'un babası Terah, ve başka tanrılara hizmet ettiler. Ve babanız İbrahim'i ırmağın ötesinden aldım ve onu bütün toprakta yönlendirdim ve onun soyunu çoğalttım ve ona İshak'ı verdim Ve İshak'a Yakup'u ve Esav'ı verdim, ve Esav'a Seir dağı miras olarak ona verdim, ve Yakup ve oğulları Mısır'a indiler, ve orada büyük ve kalabalık ve güçlü bir ulus oldular, ve Mısırlılar onlara kötü davrandılar. Ve Mısır'ı, onların içinde yaptığım işaretlerle vurdum. Ve bundan sonra atalarımızı Mısır'dan çıkardı ve Kızıldeniz'e girdiniz, ve Mısırlılar atalarımızı arabalarla ve atlarla Kızıldeniz'e kadar kovaladılar. Ve Rab'be feryat ettik ve O, bizimle Mısırlılar arasına bulut ve karanlık verdi ve onların üzerine denizi getirdi ve onları örttü ve gözleriniz Rab'bin Mısır topraklarında yaptığı her şeyi gördü ve siz çölde uzun günler geçirdiniz.

Ve bizi Ürdün'ün ötesinde oturan Amorlular'ın topraklarına getirdi ve Rab onları ellerimize teslim etti ve siz onların topraklarını miras aldınız ve onları yüzünüzün önünden yok ettiniz.

Ve Sippor'un oğlu Balak, Moab kralı ayağa kalktı ve İsrail'e karşı savaş düzeni kurdu ve elçi göndererek Balam'ı bizi lanetlemesi için çağırdı. Ve Rab, Tanrın, seni yok etmek istemedi ve bizi bereketlerle bereketledi ve bizi onların ellerinden kurtardı ve onları teslim etti. Ve siz Şeria'yı geçtiniz ve Eriha'ya geldiniz ve Eriha'da oturanlar bize karşı savaştılar: Amorlular, Kenanlılar, Perizzililer, Hivliler, Yebuslular, Hititliler ve Girgaşlılar ve Rab onları bizim ellerimize teslim etti. Ve sizden önce eşekarısını gönderdi ve onları önümüzden kovdu, Amorluların oniki kralını; senin kılıcınla değil ve senin yayınla da değil.

Ve size üzerinde emek vermediğiniz toprak verdi, inşa etmediğiniz şehirler verdi ve onlarda yerleştiniz, ve sizin ekmediğiniz bağları ve zeytin bahçelerini yiyorsunuz.

Ve şimdi Rab'den korkun ve ona doğruluk ve adalet içinde hizmet edin, ve babalarımızın nehrin ötesinde ve Mısır'da hizmet ettikleri yabancı tanrıları uzaklaştırın, ve Rab'be hizmet edin. Eğer size Rabbe hizmet etmek hoş gelmiyorsa, bugün kendiniz için kime hizmet edeceğinizi seçin, ya babalarımızın nehrin ötesindeki tanrılarına, ya da topraklarında oturduğunuz Amorlular'ın tanrılarına; ben ve evim ise Rabbe hizmet edeceğiz, çünkü O kutsaldır.

Ve halk cevap vererek dedi ki, Rab'bi bırakıp başka tanrılara hizmet etmek bize olmaz. Rab Tanrımız, kendisi Tanrı'dır, kendisi bizi ve babalarımızı Mısır'dan çıkardı ve bizi gittiğimiz tüm yol boyunca ve aralarından geçtiğimiz tüm uluslar arasında korudu. Ve Rab, Amorluları ve toprakta oturan tüm ulusları bizim önümüzden kovdu, ama biz de Rab'be hizmet edeceğiz, çünkü bu bizim Tanrımız'dır.

Ve Yeşu halka dedi: Rab'be hizmet edemezsiniz, çünkü O kutsal Tanrı'dır ve kıskanç olan bu, günahlarınızı ve kanunsuz işlerinizi bağışlamayacaktır, Ne zaman Rab'bi terk eder ve başka tanrılara hizmet ederseniz, gelip size zarar verecek ve sizi tüketecektir, size iyi yaptıklarımın yerine. Ve halk Yeşu'ya dedi ki: Hayır, fakat biz Rabbe hizmet edeceğiz.

Ve Yeşu halka dedi: Siz kendinize karşı tanıklarsınız, çünkü Rabbe hizmet etmeyi siz seçtiniz. Ve şimdi aranızdaki yabancı tanrıları çıkarın ve kalbinizi İsrail'in Tanrısı Rab'be doğrultun. Ve halk Yeşu'ya dedi: Rabbe hizmet edeceğiz ve onun sesini işiteceğiz.

Ve Yeşu o gün halkla bir antlaşma yaptı ve ona Şilo'da İsrail'in Tanrısı'nın çadırının önünde yasa ve hüküm verdi. Ve bu sözleri Tanrı'nın kanunlar kitabına yazdı ve büyük bir taş aldı ve Yeşu onu Rab'bin karşısındaki sakız ağacının altına dikti. Ve Yeşu halka dedi ki: İşte bu taş sizde tanıklık olacak, çünkü Rabbin kendisine söylenen her şeyi o işitmiştir; çünkü bugün size konuştu. Ve bu, son günlerde Rabbin Tanrıya yalan söylediğinizde sizde tanıklık olacak. Ve Yeşu halkı gönderdi ve her biri kendi yerine gitti. Ve İsrail, Yeşu'nun bütün günlerinde ve Yeşu'dan sonra zamanı uzatan ihtiyarların bütün günlerinde ve Rabbin İsrail'e yaptığı bütün işleri gören ihtiyarların günlerinde Rabbe hizmet etti.

Ve onlardan sonra oldu ki, Rabbin kölesi Nun oğlu Yeşu yüz on yaşında öldü. Ve onu kendi payının sınırlarında, Thamnasaarch'ta, Efrayim dağında, Gilead dağının kuzeyinde gömdüler.

Ve İsrail oğulları Yusuf'un kemiklerini Mısır'dan getirdiler ve Şekem'de, Yakup'un Şekem'de oturan Amorlular'dan yüz kuzu karşılığında edindiği tarlanın parçasında gömdüler ve onu Yusuf'a miras olarak verdi.

Ve bunlardan sonra oldu ki, baş rahip Harun'un oğlu Eleazar öldü ve oğlu Pinehas'ın Efrayim dağında ona verdiği Givea'da gömüldü.